VIỆN KHOA HỌC XÃ HỘI VIỆT NAM
VIỆN NGHIÊN CỨU VĂN HÓA

KHO TÀNG SỬ THI TÂY NGUYÊN

Sử thi Mơ Nông

Tet sa ba bon Tiăng
Chim kéc ăn lúa rẫy của bon Tiăng

HAI QUYỂN
Quyển 2

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC XÃ HỘI

The Treasure of Vietnam Central Highlands Epics

The national project, entitled "Survey, Collection, Preservation, Translation and Publication of the Treasure of Vietnam Central Highlands Epics" was conducted over the period of 2001 to 2007. Among the outcome of this project was the publication of 62 volumes containing 75 epic works of Ba Na, Cham, E De, Mo Nong, Ra Glai, Xo Dang ethnic groups.

In 2008, after the above mentioned project was completed, the Institute of Cultural Studies was assigned by the Vietnam Academy of Social Sciences (VASS) to conduct another three-year key project at the ministry level. This project involves the transcription, translation and publication of further 25 works of the treasure of Vietnam Central Highlands epics. The implementation time for the project is from 2009 to 2011.

KHO TÀNG
SỬ THI TÂY NGUYÊN

Sử thi Mơ Nông

Tet sa ba bon Tiăng
Chim kéc ăn lúa rẫy của bon Tiăng

HAI QUYỂN
Quyển 2

THƯ VIỆN THÁNH ANPHONGSÔ
* DÒNG CHÚA CỨU THẾ VIỆT NAM *

VIỆN KHOA HỌC XÃ HỘI VIỆT NAM
VIỆN NGHIÊN CỨU VĂN HÓA

KHO TÀNG SỬ THI TÂY NGUYÊN

Sử thi Mơ Nông

Tet sa ba bon Tiăng
Chim kéc ăn lúa rẫy của bon Tiăng

HAI QUYỂN
Quyển 2

THƯ VIỆN THÁNH ANPHONGSÓ
* DÒNG CHÚA CỨU THẾ VIỆT NAM *

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC XÃ HỘI
HÀ NỘI - 2010

PHẦN THỨ HAI

CHIM KÉC ĂN LÚA RẪY CỦA BON TIĂNG

(Văn bản tiếng Việt)

Buổi sáng bàn chuyện kiếm cán cào
Buổi chiều bàn chuyện kiếm cán rìu
Buổi trưa kể chuyện về người anh hùng
Đêm trời sáng trăng kể chuyện về Ndu, Tiăng
Hằng đêm kể chuyện Tiăng không biết chán
Hằng đêm kể chuyện Ndu không biết chán
Ndu lâu đời người đã thấm màu đen
Tiăng lâu đời người đã thấm màu đen
Ndu đen như con cá *uay* suối Hŭch
Tiăng đen như con cá *uay* suối Glung
Dân bon Tiăng đi đầy đồng cỏ
Dân bon Tiăng ở đầy các nhà dài
Năm chục người đi qua đi lại trên sân bon
Bon Tiăng có ba chục con gái tơ
Bon Tiăng có ba chục con trai choai
Đàn bà, con gái chân đeo vòng đồng
Đàn ông, con trai đeo bụi hoa đỏ
Con trẻ tập đeo *kho vang*[1] trên ngực
Dân làng đi ra đầy bãi cỏ
Dân bon đi ra tấp nập bờ suối
Họ đi qua đi lại đầy đồng đầy bờ suối
Bờ bon bên trái họ trồng hàng cây tre *rla*
Bờ bon bên phải họ trồng hàng cây *n'gâm*[2]
Bờ phía trên, phía dưới họ trồng cây *nko drăng*[3]
Họ trồng cây *nko drăng* để chặn gió bão

Bon Tiăng trồng nhiều cây *nôt*[4]
Bon Tiăng trồng nhiều cây dừa
Họ trồng cây *jang*[5] cao vút đến chọc trời
Quả bạc, quả đồng sáng chói trên ngọn cây
Một bên giống quả *kho*[6], một bên giống quả *kuah*[7]
Trên cành trụi lá có quả to bằng cái nia
Trên chót vót ngọn có quả giống như cái gùi có nắp
Cơn gió thổi lật cành cây đa
Quả bạc, quả đồng cụng nhau trên cây
Một cây đa to phủ mái nhà Tiăng
Một cây *jrang*[8] to phủ mái nhà Yang
Vào nhà Tiăng tối như chui ống cây *klot*[9]
Vào nhà Yang tối như chui hang ong
Vào trong nhà phải thắp sáng đuốc tre khô
Họ làm nhà bằng đá, lợp mái nhà bằng tranh
Sân nhà họ lát đá bãi tầng
Trên mái nhà họ đeo xâu cườm
Bếp lửa họ làm bằng đồng
Cái móc treo gùi họ làm bằng sắt
Cây rui mái nhà họ làm bằng bạc
Họ lợp mái nhà bằng chăn màu đỏ
Lợp chăn đỏ phía dưới, lợp tranh phía trên
Ở đầu giường họ cột hàng ché *rlung*[10]
Trên sân nhà họ xếp đầy máng lợn
Ở nóc mái nhà họ dựng nêu lúa

Ở cuối mái nhà họ cột con voi có ngà
Ở trong nhà họ kê sạp ché *cha rung*[11]
Ở hai bên hông nhà họ cột con trâu đực
Ở trong chuồng họ nhốt đàn bò
Ở cuối bãi cỏ họ chăn đàn dê trắng
Ở trong bon họ trồng nhiều bụi chuối
Ở trong bon họ trồng nhiều hàng chuối hạt
Hàng ống nước họ xếp gọn ở cuối mái nhà
Đàn chim *kéc* hót vang khắp bờ suối
Ở trong bon họ nuôi đàn con khỉ
Ở trong bon họ nuôi đàn con chim công
Người làm thuê giã lúa đầy sân bon
Họ xếp của cải trong nhà như chất ống tre
Bộ cồng chiêng chất đống như cái vỏ măng
Họ cột hàng ché chất đống như đá
Nhà họ giàu như cây đa to
Danh Tiăng, Yang vang đi khắp nơi
Danh Tiăng, Yang trong ống tre vẫn vang
Con cá sấu trong nước vẫn khen
Nhà Tiăng giàu có nhiều loại tài sản
Nhà Yang giàu có nhiều loại của cải
Bộ cồng nhỏ bằng cái bắp ngô cũng có
Bộ chiêng nhỏ bằng vỏ mụt măng cũng có
Bộ chiêng to miệng to, đáy nhỏ cũng có
Bộ cồng to miệng to, đáy nhỏ cũng có

Bộ chiêng nhỏ bằng hai ngón tay cũng có
Dân bon Tiăng nhiều hơn một trăm
Dân bon Yang nhiều hơn một trăm
Đàn gái tơ thi nhau kéo chỉ trên sân bon
Đàn trai choai thi nhau thả diều trên sân bon
Từ trên sân bon nghe vang những nhạc *ă*
Từ bờ suối nghe vang tiếng *tong lon*[12] kéo chỉ
Từ trong bon nghe vang nhạc đánh chiêng
Từ bãi cỏ nghe tiếng con trâu đuổi nhau
Từ trên trời nghe vang nhạc sáo diều
Hoà nhịp với nhạc chiêng cổ của Tiăng từ trong bon
Hoà nhịp với nhạc chiêng cổ của Yang từ trong bon
Trên bãi cỏ nghe vang tiếng mõ trâu
Từ một bên bon nghe tiếng *rđot*[13] kéo chỉ
Từ trong nhà dài nghe nhạc kèn *mbuăt*[14]
Từ bờ rừng nghe vang nhạc diều
Buổi sáng sớm họ đi hái hoa cây *chau*[15]
Buổi sáng sớm họ đi hái bông kéo chỉ
Buổi chiều gần tối họ đi hái hoa cây gạo
Một số người đi đốt chuối khô làm tro
Một số người đi đốt cây tre làm muối
Một số người đi đốt gốc cây vải làm muối
Đường đi lên rẫy có bảy, tám lối
Đường đi vào trong bon có bảy, tám lối
Đường đi xuống bên suối có bảy, tám lối

Đường hai lối là đường của Bơng kéo xe
Ở trong bon có ba, bốn đường chéo qua chéo lại
Đường đàn bò đi ra ăn cỏ có lối riêng
Đường đàn trâu đi ra ăn cỏ có lối riêng
Đường đàn gà đi ra bới trấu có lối riêng
Đường con trai, con gái hẹn hò nhau có lối riêng
Một bon lớn nghe tiếng ồn ào náo nhiệt
Bon Tiăng có anh Klôp và anh Nhông
Bon Tiăng có anh Tông và anh Bơng
Bon Tiăng có anh Bêh và anh Bôp
Bon Tiăng có anh Yơng và anh Yang
Người già trong bon có Krang và Bing
Người già trong bon có Ting và Rung
Anh Kông giàu có nhiều của
Anh Kông giàu có nhiều ché
Anh Tiăng giàu có nhiều trâu
Anh Klôp đan nia, anh Nhông đan gùi
Kông con Jah chuyên làm lược sừng
Họ đẽo cây *n'ho* dùng để làm lược
Klôp đan nia nhờ em Nhông dạy
Nhông đan rổ nhờ em Yang dạy
Yang đan gùi nhờ anh Tiăng dạy
Tiăng dạy mọi người kể chuyện rừng
Tiăng dạy mọi người kể gia phả
Tiăng dạy mọi người sừa chiêng cho kêu

Bon Bu Đip đến nhờ Tiăng đọc câu cho vần
Bon Bu Đung đến nhờ Tiăng dạy câu luật tục
Bon Bu Ja đến nhờ Tiăng dạy luật tục
Nhà anh Tiăng lúc nào cũng có đầy khách
Nhà anh Tiăng trên dưới đều đầy khách
Nhà anh Tiăng trong ngoài đều đầy khách
Không còn chỗ để duỗi chân cho trẻ nằm
Con voi năm *hắt* bước không qua nổi
Bên này bãi cỏ họ chăn riêng đàn dê
Bên kia bãi cỏ họ chăn riêng đàn trâu
Bãi cỏ đầu suối họ chăn đàn bò
Bãi cỏ cuối suối họ chăn đàn dê trắng
Ở trong bon họ trồng nhiều bụi chuối
Ở trong bon họ trồng nhiều hàng chuối hạt
Hàng ống đựng nước họ xếp ở cuối mái nhà
Đàn chim *kéc* hót vang khắp bờ suối
Nghe tiếng đàn bò rống khắp bờ suối
Nghe tiếng trâu rống khắp bờ suối
Nghe tiếng voi hú trong rừng xa
Trong bon người có danh là Tiăng và Yang
Tiăng, Yang trong ống tre vẫn vang
Con cá sấu trong nước cũng phải khen ngợi
Đàn trâu nhiều dậm ao càng sâu
Nhiều ché *rlung* phải làm nhiều sạp kê
Nhiều lợn nái phải làm nhiều máng gỗ

Cưới vợ hai tách ra nhiều nhà
Mbong ngực to có gan đánh trận
Mbong đánh trận đốt nhà hằng ngày
Mbong đánh trận chém trâu hằng ngày
Lêng ở một mình kêu như đàn ong
Mbong ở một mình kêu như đàn dơi
Khách đến nhà nói như *klang mu*
Ndu con Bung gầm như sấm trời
Ta kể riêng về anh Tiăng và Tang
Ta kể riêng về anh Phang cha Ndu
Phang rèn dao người ta cho một con gà tơ
Rung cha Yang đan rổ người ta đổi lưỡi rìu
Kông con Ting quấn vòng chân người ta trả lợn nái
Song con Ting xe dây người ta trả công con trâu mẹ có con bê
Phang rèn dao, sáng trắng như rửa
Phang rèn lưỡi dao mài sáng như chùi
Phang rèn nhẫn đeo tay đẹp như cầu vồng
Bon Tiăng giàu có đủ thứ của cải
Bon Yang giàu có đủ thứ tài sản
Họ vót dây mây khoá mỏ con *briăng*[16]
Họ vót dây mây khoá mỏ con *klang*[17]
Họ thắt vòng dây để treo bầu đựng gạo
Họ chặt cây tre để bó làm cây nêu
Bon Tiăng uống rượu đánh chiêng không ngừng
Họ đánh cồng *gle*[18] đánh mãi không biết chán

Họ đánh vui như mừng ngày lễ hội
Họ đánh cồng như gõ tô đồng
Họ đánh trống vang động nhà dài
Họ gõ cồng vang động nhà dài
Họ thổi kèn tù và không rời khỏi miệng
Họ dựng nêu lễ hội không vắng sân nhà
Họ bó cây tre làm nêu lễ hội
Đàn ếch lớn bon Tiăng đánh bắt ăn
Đàn cá lớn bon Tiăng đánh bắt ăn
Con trâu đực to bon Tiăng cột làm lễ hội
Có ít thuốc chia đủ trăm người hút
Bon Tiăng lúc nào cũng có cuộc vui
Bêh và Bôp hai anh em giống nhau
Klôp và Nhông hai anh em giống nhau
Ting và Bơng hai anh em giống nhau
Yơng và Yang hai anh em giống nhau
Hai anh em to cao như nhau
Hai anh em tắm cùng một nước
Hai anh em tắm cùng một chiêng nước
Hai anh em mẹ tặng áo hoa nên đẹp
Hai anh em đẹp trai như nhau
Ta dừng kể về anh Tiăng ở đây
Ta dừng kể về anh Yang ở đây
Ta kể về chị Bũng, chị Ving
Ta kể về chị Bing, chị Jông

Ta kể về chị Kông, chị Glơng
Ta kể về chị Sơ, chị Vin
Các chị Ntô, Ndăl, Jrah, Jrai con Rung
Chị Khăl, Mai, Kông, Glơng con Ting
Đẹp nhất bon có chị Bing và chị Jông
Giỏi nhất bon có chị Kông và chị Glơng
Chị Kông, Glơng nấu cơm, bửa củi rất nhanh
Còn có thời gian nói chuyện với khách
Con trai đàn ông không bằng các chị
Chị Kông và chị Glơng rất giỏi
Chị Bing và chị Jông người đẹp nhất bon
Chị Bing có làn da đẹp tuyệt vời
Trên làn da không có vết sẹo
Đuôi tóc *ndrây* không rối không xù
Trên da người không có vết u
Vòng đeo tay ai cũng bằng đồng
Nhưng vòng của chị Bing bằng vàng
Xâu cườm đeo cổ chị em đều có
Riêng xâu cườm của chị Bing bằng bạc
Ndraih[19] kẹp tóc mỗi chị em bằng đồng
Ndraih kẹp tóc của chị Bing bằng bạc
Bing, Jông đeo vòng chân cao lút ống chân
Cổ đeo vòng kiểng sà xuống ngang cằm
Chân mặc váy cao qua háng
Chân đeo vòng chạm xuống mặt đất

Chân mặc váy sà chạm tới gót
Nên eo bụng đẹp như con dế cơm
Đuôi tóc sau ót đẹp như đuôi con ba ba
Dây vành tai sà như dây *mpoh*[20]
Cặp vú nhú tròn như quả chuối *luăt*[21]
Núm bới tóc đen bóng như lông con chim *rling*[22]
Tiếng cười của họ giòn như con gà rừng gáy
Cành hoa bạc cài tóc màu trắng xoá
Chị Bing bước ra sáng toả cả vùng rừng
Chị Bing bước ra sáng toả miệng gùi
Sáng toả thấy rõ lỗ kèn *mbuăt*, kèn *rlet*[23]
Rừng không sáng Bing ra toả sáng
Nước không sáng Bing ra toả sáng
Chị Bing ra bông tai ngà toả sáng
Gái bon Tiăng có người xấu đen như con chó
Cũng có người đen như con chim *răch*[24]
Cũng có người cái bụng xẹp như con ong
Cũng có người chân dài như con cào cào
Cũng có người cặp vú xẹp trơn bằng cái bụng
Cũng có người bụng xẹp như con kì nhông
Có cô nghèo phải mặc váy lá chuối
Có cô nghèo phải mặc váy lá cỏ
Mặc váy lá cỏ đi ra giã lúa
Mặc váy lá mây đi ra tắm suối
Mặc váy lá *trŭm*[25] đi ra tắm cho con

Có người đen tận gót chân
Có người mặc váy rách lông háng ló ra
Bỏ một bon mới kéo được một lọn chi
Bỏ một bon mới kéo được một cuộn chi
Bỏ ba bon mới dệt được một vòng khố
Tạm dừng kể về các cô gái xấu
Ta tiếp tục kể về chị Bing con Lông
Ta tiếp tục kể về chị Jông con Măng
Buổi sáng họ dệt, buổi chiều họ thêu
Đi suối về họ thêu đuôi khố hoa
Đi suối về họ may tấm chăn dài
Họ dệt chăn *lêng*[26] để che bầu trời
Họ dệt chăn *lêng* để che mặt đất
Bing dệt chăn nhỏ đổi được cái ché
Jông dệt chăn to đổi được con trâu
Họ dệt chăn màu đỏ đổi được con voi
Con trâu đổi rổ từ bon Bu Dir
Con trâu đổi rổ từ bon Bu Đi
Con nghé mồ côi đổi một cuộn chi
Con trâu hay giấu con từ bon Bu Koh
Bing dệt chăn từ dưới dệt lên
Bing dệt áo từ trên dệt xuống
Bing kéo thoi lật ngược phía sau
Bing dệt thêu bắt chước Chin, Nhuăn
Một nắm bông Bing dệt thành chăn

Một nắm bông Jông dệt thành áo
Một nắm bông Jông dệt thành chăn lụa
Bon Bu Guih, Bu Lung còn thua xa
Bon Bu Tung, Bu Nga còn thua xa
Ai chưa biết dệt đến nhờ Bing dạy
Ai chưa biết thêu đến nhờ Bing dạy
Ai chưa biết may áo đến nhờ Bing dạy
Nhà Bing, Jông luôn luôn đầy khách
Nhà Bing, Jông trên, dưới đầy khách
Không có chỗ duỗi chân cho con trẻ nằm
Con voi năm *hắt* bước chân không qua nổi
Người khách ở chật nhà dài
Bếp lửa hồng nấu cơm không kịp
Ai chưa biết đến nhờ Bing dạy biết
Bing ngồi dệt váy ở trước cửa nhà
Họ ngồi thêu ở trước cửa nhà
Bing ngồi thêu váy ở trước cửa nhà
Hàng trăm người đứng xem chung quanh
Bing ngồi dệt, thêu ở chính giữa
Bing bày vẽ cho họ từng phần
Bing dạy cho họ biết kéo chỉ
Bing dạy cho họ biết quấn chỉ
Bing dạy cho họ biết dệt vải
Bing dạy cho họ biết thêu váy
Suốt ngày người đến ở đầy nhà

Nhà Bing, Jông luôn luôn đầy khách
Chuyện Bing, Jông kể mãi không hết
Ta dừng kể về chị Bing, chị Jông
Ta kể về em Lêng con Rung
Ta kể về em Kông con Ting
Chiếc gươm luôn cầm sẵn ở tay
Chiếc lao cầm không rời khỏi tay
Chiếc khiên đeo không rời khỏi nách
Kèn tù và không rời khỏi miệng
Lêng người nhỏ tuổi lời nói thật to
Lêng nói chuyện như lửa cháy rừng
Con lợn không qua được mặt Lêng
Con chó không qua được mặt Lêng
Con gà không qua được mặt Lêng
Lêng khó tính từ lúc còn nhỏ
Khách vào nhà, Lêng đánh đuổi ra
Khách kẻ thù Lêng dùng gươm chém
Khách ghé ngủ nhà Lêng đánh đuổi ra
Lêng đánh khách lòi ruột, lòi gan
Không một ai dám trái lời Lêng
Những người đi chặt ống bên bờ rẫy
Những người đang tuốt lúa trong rẫy
Nếu Lêng gặp, Lêng chém đuổi đi
Tiăng phải đền của cho người bị hại
Hằng ngày Tiăng phải đền bằng chiêng

Lêng đi bon trên bon dưới về được dao
Lêng đi bon xa bon gần về mang ché
Lêng đi bon xa bon gần mang của về
Một lần đi mang về năm, sáu ché *rlung*
Lêng đi đòi nợ dao nơi bon Bu Mă
Lêng đi đòi nợ lao nơi bon Bu Glung
Lêng đi đòi nợ *rlung* bon Sung Sai Dôt
Lêng đi đòi nợ *mbriăt*[27] bon Kông con Trôk
Lêng đòi lợn hai đầu của Kông con Jri
Lêng đòi nợ dao không cần phải đòi
Lêng đòi nợ lao không cần phải hỏi
Nợ nhỏ bằng chén họ tự giác trả
Họ trả nợ Lêng mang về không nổi
Chiêng và ché tự nó về theo đường suối nước
Con dao và lao tự nó theo đường về
Tấm chăn, tấm váy tự nó bay về
Của cải của Lêng không cần gùi về
Lêng có nhiều bò làm cọc không nổi
Lêng có nhiều trâu làm chuồng không nổi
Lêng có nhiều voi làm cọc không nổi
Lêng có ché *cha rung* làm sạp không nổi
Của cải nhà Lêng chất như ống tre
Lêng xếp chiêng như vỏ măng chất đống
Lêng cột ché chất như đống đá
Nhà của Lêng giàu bằng cây đa to

Trên đầu giường Lêng cột hàng ché *rlung*
Trên sân nhà Lêng chất đầy máng lợn ăn
Trên nóc mái nhà dựng nêu lúa đầy kho
Phía trước nhà Lêng cột con voi có ngà
Ở trên đất kê đầy sạp *cha rung*
Hai bên hông nhà Lêng cột con trâu đực
Trong chuồng nhốt đầy đàn bò
Bãi cỏ cuối suối chăn đàn dê trắng
Trong bon họ trồng nhiều bụi chuối
Trong bon họ trồng nhiều chuối hạt
Hàng ống nước họ xếp gọn ở cuối mái nhà
Đàn chim *kéc* hót vang khắp bờ suối
Ở trong bon họ nuôi đàn khỉ
Ở trong bon họ nuôi đàn chim công
Người làm thuê giã lúa đầy sân bon
Lêng cột một hàng ché *ntô play si*
Lêng cột một hàng ché *gri bok bŭt*
Lêng cột một hàng ché *rlŭt tiăr sung*
Lêng cột một hàng ché *rlung klang srah*
Ché *brah huêng* cột ở bên cửa
Ché *ntô* màu trắng Lêng cũng có
Ché *rlung* màu trắng nhà Lêng cũng có
Nhà anh Tiăng có đủ thứ của cải
Nhà anh Yang có đủ thứ của cải
Nhà em Lêng cũng có đủ thứ của cải

Bộ cồng nhỏ bỏ lọt hang *pữt*[28] Lêng cũng có
Danh Lêng con Rung vang khắp mọi nơi
Danh Lêng con Rung trong ống vẫn vang
Con cá sấu trong nước phải khen ngợi
Bu Guih, Bu Lũng sợ Yơng như sợ con ó
Lúc sáng sớm họ sợ Yang như *klang, briăng*
Lúc chiều gần tối họ sợ Lêng như khỉ
Họ phải cất chòi trốn ở đầu suối
Họ phải cất chòi trốn ở bờ sông Rlai
Họ khiếp sợ không dám ở gần Lêng
Lêng nói bằng tiếng sét đánh
Lêng hét to bằng tiếng sét đánh
Lêng hỏi khách nửa đường chạy về
Lêng khó tính từ ngày còn bé
Lêng khó tính từ lúc còn nhỏ
Ta tạm dừng kể chuyện về Lêng
Ta tạm gạt chuyện Lêng một bên
Ta tạm gạt chuyện Kong một bên
Ta kể về bác Bông cha Tiăng
Bông suốt ngày đánh đàn *dĩng dưt*[29]
Bông đánh đàn làm bằng ống tre
Bông đánh đàn *gong rêng* suốt ngày
Bông đánh đàn đi vòng quanh nhà
Bông ở nhà đuổi gà ăn lúa phơi
Bông ở nhà thường ăn cơm cháy

Bông ở nhà chăm nom con trẻ
Bông đánh đàn *ding dưt* suốt ngày
Bông đánh đàn đi vòng quanh bon
Bông lâu đời có nhiều của cải
Lưỡi chà gạt của Bông chất đầy một nia
Lưỡi chà gạt của Bông chất đầy một bồ
Lưỡi cào của Bông chất đầy một bồ rưỡi
Xâu hạt cườm chất đầy ba gùi
Lao của Bông bó to bằng ché *rlung*
Lưỡi rìu sắt của Bông chất đầy một sạp
Cái ché bằng bạc Rŏng dùng múc nước tắm cho con
Ché *yăng ôt*[30] của Rŏng chỉ nhỏ bằng quả *rbu*
Bông, Rŏng giàu có đủ loại của cải
Bông, Rŏng giàu có đủ loại tài sản
Ta đã kể qua về Bông và Rŏng
Tạm dừng kể về Bông ở đây
Tạm dừng kể về Rŏng ở đây
Ta kể về anh Bơng con Rŏng
Trên đầu, tóc của Bơng cắt ngắn
Trên đùi Bơng mặc quần ngắn
Từ cổ xuống thân Bơng mặc áo
Bơng con Rŏng luôn đeo súng bên vai
Thuốc nổ và đạn chất đầy một bồ
Bơng chất thuốc nổ đầy một *khiau*[31]
Bơng nổ súng khắp vùng rừng

Bơng nổ súng trên núi cây *tung*
Bơng nổ súng tại vùng rừng cây *blang*[32]
Bơng bắn trâu rừng đực chết hai mươi ba con
Bơng bắn trâu rừng cái chết ba mươi sáu con
Bơng bắn thú rừng hơn một trăm con
Bơng bắn thú rừng đến một trăm năm chục con
Người Drôn già đến nhà Bơng mua tê giác
Người Drôn già đến nhà Bơng mua ngà voi
Người Drôn già đến nhà Bơng mua dầu chai
Nhà anh Bơng lúc nào cũng đầy khách
Nhà của Bơng trên dưới đầy khách
Nhà của Bơng trong ngoài đầy khách
Nhà của Bơng khách nằm đầy sạp
Không còn chỗ duỗi chân cho con trẻ nằm
Con voi năm *hất* bước chân không qua nổi
Danh Bơng con Rơng vang đến khắp vùng
Danh Bơng con Rơng trong ống vẫn vang
Con cá sấu trong nước cũng phải khen ngợi
Bơng bắn bò rừng chết chất đống
Bắn con trâu rừng chỉ được gọi là con có sừng
Bắn con dê rừng chỉ được gọi là con có móng
Bắn con rùa chỉ được gọi là con có mu
Ta đã kể sơ về Bơng con Rơng
Tạm dừng kể về Bơng con Rơng
Ta kể về anh Yơng và Yang

Họ ở nhà vót dây, lát tre
Yơng vót cây tre để đan gùi
Yang vót nứa để đan nia
Họ vót cây *le* để đan gùi đan nia
Một thanh sắt họ rèn thành lưỡi lao
Một bó tranh họ lợp đủ bảy dãy nhà
Một bó *klot* họ đan bảy, tám rớ, chài
Anh Yơng và Yang có tài về nghề đan
Vợ Bing dệt chăn, chồng Yang đan gùi
Yang đan gùi lát nhỏ bằng lông lợn rừng
Khách bon Preh đến bán con dê đầy nhà
Khách bon Rđe đến bán cồng đầy nhà
Khách bon R'ông đến bán kèn *mbuăt*
Khách bon Biăt đến bán vòng đồng dài
Tốp khách này về tốp khách khác lại đến
Nhà của Yơng trên dưới đầy khách
Nhà của Yang trong ngoài đầy khách
Nhà của Yơng, Yang khách nằm đầy giường
Không còn chỗ duỗi chân cho con trẻ nằm
Con voi năm *hắt* bước chân không qua nổi
Một bếp lửa nấu ăn không kịp khách ăn
Bon Tiăng nhộn nhịp ồn ào
Từ sân bon nghe vang tiếng nhạc *ă*
Từ bờ suối nghe vang tiếng *tong lon*
Từ trong bon nghe vang nhạc chiêng

Từ bãi cỏ nghe tiếng trâu bò đuổi nhau
Từ vùng trời nghe tiếng sáo diều lá
Hoà với nhạc chiêng cồ của Yơng trong bon
Hoà với nhạc chiêng cồ của Yang trong bon.
Ta đã kể sơ về Yơng và Yang
Tạm dừng kể về Yơng ở đây
Tạm dừng kể về Yang ở đây
Ta kể về cậu Phang cha Ndu
Phang suốt ngày bên cạnh lò rèn
Người nhuộm đen màu than lò rèn
Phang suốt ngày rèn bên gốc cây đa
Phang rèn sắt thành lưỡi dao lao
Sáng Phang dậy sớm từ lúc con lợn kêu
Phang dậy rửa mặt, chải đầu từ lúc gà gáy
Phang ra lò rèn từ lúc chim *rling* hót
Phang bắt đầu rèn từ lúc con trâu nghiền cỏ
Buổi sáng họ nhờ Phang rèn lưỡi cào
Buổi trưa họ nhờ Phang rèn ống tre
Buổi chiều họ nhờ Phang rèn lưỡi rìu
Phang rèn cây dùi biến thành lưỡi câu
Phang rèn lưỡi cào biến thành ống bạc
Phang rèn vòng tay biến thành bễ quạt lửa
Phang rèn một lúc năm, sáu lưỡi rìu
Phang suốt ngày đập sắt một mình
Rèn một lúc được năm, sáu lưỡi rìu

Phang rèn lưỡi dao mài sáng chói
Phang rèn lưỡi lao mài sáng chói
Phang rèn vòng tay đẹp như cầu vồng
Bon Bu Guih, Bu Lung mang sắt nhờ Phang
Họ đến nhiều tốp người trong một ngày
Bon Bu Tung, Bu Nga mang sắt nhờ Phang
Bọn trẻ ở xung quanh lò rèn
Đàn ông tụ tập xung quanh lò rèn
Lêng con Phang đã có mặt
Yang con Brah đã có mặt
Mbong *dăm dang*[33] đã có mặt
Lêng mài lưỡi dao hết một bầu nước
Tiăng mài lưỡi lao hết một ché *rlung* nước
Yơng tôi dao dùng phân con chim *klang*
Yang tôi lao dùng phân *klang briăng*
Tiăng tôi dao dùng phân chim én
Lêng con Rung tôi dao dùng nọc con rắn
Lêng chém cây chuối nhà một phát đứt
Lêng chặt cây chuối rừng một phát đứt
Lêng chém đá một nhát vỡ làm đôi
Rút hai ngón tay chết bon Rđe
Rút ba ngón tay chết bon R'ông
Rút hết toàn lưỡi chết bon Bu Dêh
Phang rèn lưỡi dao trả công một con gà tơ
Công đan rớ, đan chài trả một lưỡi riu

Ta đã kể sơ qua về cậu Phang
Bon Tiăng giàu có đủ thứ của cải
Bon Tiăng giàu có đủ thứ tài sản
Con của cậu Ting đầy nhà dài
Con của cậu Rung đầy nhà dài
Con của họ đều nhanh nhẹn như con trăn
Con của họ đều hung hăng như thần sét
Con của họ đều khoẻ mạnh như con trâu rừng
Con của họ đều hét tiếng to như kèn tù và
Con của họ đều biết làm ra của cải
Không có kẻ nào dám đến chọc bon Tiăng
Không có kẻ nào dám đến quậy bon Tiăng
Không ai dám chọc con hổ đang gầm
Không ai dám bắt con lươn thần đáy nước
Bên kia suối bon của Ndu con Bung
Bên này suối bon của Tiăng con Rŏng
Bốn bên bon bến nước ở giữa
Tiăng nướng gà Ndu ngửi mùi thơm
Tiăng uống rượu bay mùi nồng đến nhà Ndu
Bon Tiăng cãi nhau Ndu nghe tiếng
Ta đã kể qua về con cậu Ting
Ta đã kể qua về con cậu Rung
Tạm dừng kể về Tiăng con Rŏng
Tạm dừng kể về Yang con Rung
Ta kể về anh Ndu con Bŭng

Ta kể về anh Dong con Phang
Họ làm nhà bằng đá, lợp mái nhà bằng tranh
Sân nhà lót bằng đá tràng
Trên mái nhà họ treo xâu cườm
Khung bếp lửa họ làm bằng đồng
Cái móc treo gùi họ làm bằng sắt
Rui mái nhà họ làm bằng bạc
Dưới mái nhà họ lợp tấm chăn đỏ
Vách nhà họ che bằng bạc
Nước thác chảy dọc theo mái nhà
Bờ rào bên trái họ trồng hàng cây tre *rla*[34]
Bờ rào bên phải họ trồng hàng cây *n'gâm*
Bờ trên, bờ dưới họ trồng hàng cây *nko drăng*
Họ trồng cây *nko drăng* để chặn gió bão
Ở trong bon họ trồng nhiều cây *nôt*
Ở trong bon họ trồng nhiều cây dừa
Họ trồng cây *jang* cao vút đến chọc trời
Xâu quả bạc, quả *kho* sáng chói trên cây
Một bên giống quả *kho*, một bên giống quả *kuah*
Trên cành trụi lá có quả to bằng cái nia
Trên ngọn cây có quả giống như cái gùi có nắp
Cơn gió thổi lật cành cây đa
Quả bạc, quả đồng đụng nhau reo vang
Lục lạc đeo cổ dê reo vang đồng cỏ
Lục lạc đeo cổ dê reo vang cánh đồng

Cái mõ đeo cổ con trâu reo vang rừng
Bên này bãi cỏ họ chăn riêng đàn dê
Bên kia bãi cỏ họ chăn riêng đàn trâu
Bãi cỏ trên đầu suối họ chăn đàn bò
Bãi cỏ phía cuối suối họ chăn đàn dê trắng
Ở trong bon họ trồng nhiều bụi cây chuối
Ở trong bon họ trồng hàng chuối hạt
Hàng ống tre đựng nước họ xếp ở cuối mái nhà
Đàn con chim *kéc* hót vang khắp bờ suối
Ở trong bon họ nuôi đàn con khỉ
Ở trong bon họ nuôi đàn chim công
Người làm thuê giã lúa đầy sân bon
Nghe tiếng bò rống trên khắp bờ suối
Nghe tiếng con trâu rống trên khắp bờ suối
Nghe tiếng con voi hú từ trong rừng xa
Họ uống rượu đánh chiêng không dứt
Họ đánh mãi cồng *gle* không biết chán
Họ đánh vui như mừng ngày lễ hội
Họ đánh cồng như nghe gõ tô đồng
Họ đánh cồng như nghe tiếng rung vòng *tẽ*
Họ chất chiêng như chất đống vỏ măng
Họ xếp của cải như xếp ống tre
Họ xếp hàng ché như đống đá
Nhà của họ giàu bằng cây đa to
Danh Ndu con Bung vang khắp mọi nơi

Danh Ndu con Bũng trong ống vẫn vang
Con cá sấu dưới nước cũng phải khen ngợi
Bon Ndu giàu có đủ thứ của cải
Bon Ndu giàu có đủ thứ tài sản
Bon Ndu giàu bằng bon Tiăng, Yang
Có nhiều con trâu giậm ao càng sâu
Có nhiều ché *rlung* cưới được vợ hai
Ta kể về anh Dong con Phang
Dong vót dây mây khoá mỏ con *briăng*
Dong vót dây mây khoá mỏ con *klang*
Dong thắt vòng dây để treo bầu đựng gạo
Dong chặt cây tre bó làm cọc nêu
Họ đánh nhạc trống vang động nhà dài
Họ đánh nhạc cồng vang động nhà dài
Họ thổi kèn tù và không rời khỏi miệng
Trên sân nhà luôn có cọc buộc trâu
Trên sân nhà luôn có cọc nêu lễ hội
Ndu, Dong ăn thịt không sót một mùa nắng
Họ ăn thịt không bỏ sót một năm
Họ dựng nêu lễ hội không bỏ sót một tháng
Đánh thức người ngủ dậy không bỏ sót một sáng
Danh Dong con Phang vang đến khắp nơi
Danh Dong chui trong ống cũng vẫn vang
Con cá sấu dưới nước cũng phải khen ngợi
Ta đã kể sơ qua về Dong con Phang

Ta kể về Nar con Jray trên trời
Mặt trời lặn chim *rling* về tổ
Mặt trời lặn chim *rlang* về tổ
Mặt trời lặn đàn trâu về chuồng
Mặt trời đổi màu đỏ họ giã gạo đã xong
Con chim *rkleh*[35] về tổ, con chim *vik*[36] đi ăn
Đàn trâu của Ndu, Dong về biết trời tối
Nghe vang mõ trâu của Ndu, Dong trời đã tối
Bầu trời đã bắt đầu tối dần
Màn trời tối đã phủ đen vùng rừng
Màn trời tối đã phủ đen mái nhà
Chị Brit, Bret giã lúa đã xong
Giã gạo xong họ cất gọn cây chày
Quét nhà xong họ cất kĩ cây chổi
Họ cất gọn tất cả cối, nia
Con lợn đòi ăn họ đưa máng cám
Con gà đòi ngủ họ mở cửa chuồng
Con chó đòi ăn họ đưa cơm nguội
Quả bầu hết nước họ rót cho đầy
Họ gõ máng gỗ gọi đàn lợn về
Họ đổ vào máng ống nước vo gạo
Họ kêu *nche, nche* gọi đàn lợn về
Gọi đàn lợn về ăn bột cám nhuyễn
Gọi đàn lợn về ăn tấm gạo trắng
Gọi đàn lợn về cho ăn muối hạt

Một lúc sau đàn lợn đã về
Một đàn lợn về từ núi Gung Gle
Ba đàn lợn về từ núi Gung Chau
Sáu đàn lợn về từ núi Gung Koh
Bảy đàn lợn về từ núi Gung Krêng
Đàn lợn về đầy bãi chăn trâu
Con lợn dài nanh cắn nhánh cây khô
Con lợn ngắn nanh cắn đứt bụi lúa
Con lợn dài mõm cắn bụi khoai môn
Con lợn có nanh dài cắn rễ cây đa
Họ đã cho đàn lợn ăn cám xong
Họ kêu *nkruk, nkruk* gọi đàn gà về
Họ kêu *nkruk, nkruk* gọi đàn gà vào chuồng
Con gà hãy vào ngủ trong chuồng to này
Con gà hãy vào ngủ trong chuồng dài này
Đàn gà nghe lời chị Brit, chị Bret
Đàn gà vào ngủ trong các chuồng to
Đàn gà vào ngủ trong cái chuồng dài
Gà mái vào ngủ ủ đàn con trong cánh
Họ đã cho đàn gà vào chuồng xong rồi
Chị Brĭt, chị Bret bước vào nhà mình
Trên bầu trời đã bắt đầu tối dần
Màn trời tối đã phủ đen mái nhà
Họ bắt đầu thổi lửa nhóm bếp
Họ lấy củi *dra* ra nhóm bếp lửa

Họ bắt đầu vo gạo nấu cơm tối
Họ dùng tay phải bưng nồi chắt nước
Họ dùng tay trái nắm giữ đuôi váy
Họ nhóm lửa giữa ba hòn đá
Lửa cháy phía dưới bắc nồi phía trên
Nồi đất ơi, hãy sôi cho nhanh
Nồi đồng ơi, hãy sôi cho nhanh
Cho cơm mau chín dọn mời khách ăn
Cho cơm mau chín dọn trăm khách ăn
Chị Brit nói chưa kịp dứt lời
Cái nồi đất đã bắt đầu sôi
Cái nồi đồng đã bắt đầu sôi
Họ dùng đũa trộn gạo cho đều
Họ dùng xơ mướp hớt bọt miệng nồi
Họ nấu canh *tip*[37] thụt trong ống tre
Họ nướng con tép gói trong lá *rbau*[38]
Họ nấu canh măng chua, măng non
Họ nấu cơm đã chín trên bếp rồi
Họ nấu canh đã chín trong ống rồi
Khách bon Preh đến bán dê rất nhiều
Khách bon Rđe đến bán cồng rất nhiều
Khách bon R'ông đến bán kèn *mbuăt*
Khách bon Biăt đến bán vòng đồng
Tốp này đi về tốp khác lại đến
Nhà của Ndu trên dưới đầy khách

Nhà của Dong trong ngoài đầy khách
Giường trong nhà khách nằm đầy
Không còn chỗ duỗi chân cho trẻ nằm
Con voi năm *hắt* bước chân không qua nổi
Khách còn trên đường họ đã nấu sẵn cơm
Khách còn nửa đường họ đã bới cơm
Khách vừa tới nhà họ đã mời ăn
Họ đưa bầu nước ra cửa mời khách rửa tay
Lúc bấy giờ trời đã tối rồi
Màn trời tối đã phủ đen vùng rừng
Màn trời tối đã phủ đen mái nhà
Brĭt thắp sáng một ngọn đèn dầu chai
Bret thắp sáng một ngọn đèn sáp ong
Họ thắp đèn dầu *thup* to bằng ché *rlung*
Họ thắp sáng ngọn đèn dầu rái
Ngọn đèn toả sáng khắp nơi trong nhà.
Chị Brĭt bới cơm dọn thành mô dài
Chị Bret bới cơm dọn thành mô dài
Họ dọn canh bột nấu con chim non
Chị Brĭt, chị Bret đã dọn cơm xong
Chị Brĭt, chị Bret bước ra
Chị bước ra báo cho anh Ndu
Anh Ndu ơi, chúng em dọn cơm đã xong!
Anh mời khách lên ăn cơm đi!
Trời bây giờ đã tối khuya rồi!

Màn trời tối đã phủ đen vùng rừng
Màn trời tối đã phủ đen mái nhà
Anh Ndu nhất trí nhận lời
Brĭt bảo anh Ndu chấp hành
Bret bảo anh Ndu chấp hành
Ndu chậm rãi đứng dậy đi ra
Ndu đứng lên run run đùi chân
Ndu đứng lên run run đôi gối
Anh Ndu đi ra sân nhà mình
Ndu đi ra qua bờ đất bờ thác
Ndu đi qua bờ suối đi qua bụi tre nứa
Ndu đi qua vùng đất bị lở
Ndu lên tiếng gọi đoàn khách về
Ndu gọi to mời khách về ăn cơm
Hỡi anh em khách vào nhà ta
Mời khách bon Preh bán dê cho ta
Mời khách bon Rđe bán cồng cho ta
Mời khách bon R'ông bán kèn *mbuăt*
Mời khách bon Biăt bán vòng đồng dài
Mời anh em về ăn cơm không
Mời ăn cơm không có canh rau
Ăn cơm không chắc không được no
Khách đã nghe Ndu gọi rối rít
Khách nhộn nhịp về nhà anh Ndu
Khách vào chật cả dãy nhà dài

Nhà của anh Ndu dài bảy bếp lửa
Khách nhà Ndu có đến hàng chục
Khách nhà Ndu có đến hàng trăm
Họ bước lên nhà ăn cơm
Nhà ăn cơm có vẽ hình hoa
Nhà ăn cơm có khắc hình chim *kleh*
Nhà ăn cơm có khắc hình con trăn
Nhà ăn cơm dài bốn cột, ba gian
Tay bên trái nắm lấy máng tre
Tay bên phải nắm lấy khung cửa
Cánh tay kẹp lấy lấy bầu cơm
Mắt liếc nhìn Brit, Bret
Chị Brĩt, Bret giỏi việc cùi nước
Con trai, đàn ông không bằng các chị
Bầu nước nhỏ cổ cột sợi chi
Bầu nước nhỏ biết nói tiếng người
Người quen uống bầu nước tự rót vào tô
Khi nước cạn bầu tự động đi múc
Đổ nước khéo làm ướt lợn con
Đổ nước khéo làm ướt chó con
Ting, Mbong con Jri phải xuống đất rửa tay
Họ ngồi bên nhau ăn chung mô cơm
Tiếng muỗng chén đụng nhau nghe lạch cạch
Chị Brĩt và Bret dặn dò khách
Họ mạnh dạn dặn khách trước khi ăn

Lời nói ngọt ngào ai nghe cũng êm tai
Hỡi tất cả anh em khách ăn cơm
Khách quý chúng tôi không biết hết tên
Khách bon Bu Dip[39] đeo bông tai bằng ống
Khách bon Bu Ding[40] đeo bông tai bằng cây gỗ
Khách bon Biăt có thẹo bên má
Khách bon R'ông[41] quấn khố đuôi chồn
Rác dính cơm khách quý nhặt cho
Bụi dính gạo khách quý nhặt cho
Chúng tôi sàng gạo còn lẫn hạt thóc
Chúng tôi nhặt rau còn dính trứng con sâu
Chúng tôi bửa củi mục nấu cơm không chín
Đàn bà lười kiếm củi nhánh cây khô
Đàn bà lười múc lấy nước đục
Khách đến nhà không biết tiếp đãi.
Chị Briť nói hết lời rồi khách đáp
Anh Ting, Mbong con Jri đáp lời
Chị Briť nói dứt lời họ đáp
Ting, Mbong con Jri đáp lời
Ting con Jri đáp với giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ phát ra từ trong cổ
Lời nói êm như con nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ*
Các chị ơi, đừng có lời chê

Các chị tự chê lấy mình
Gạo nhà chị trắng như hoa *mpang*
Cơm nhà chị nở như bông vải
Hạt cơm nở bỏ lên miệng chén
Vừa bỏ vào miệng đã lặn xuống cổ
Chị Brĭt nói: được vậy tốt quá
Chị Brĭt hỏi các anh Ting và Mbong
Thịt sơn dương và thịt lợn rừng có ăn được không
Thịt con chuột bò cây có ăn được không
Thịt con lợn ăn cám có ăn được không
Thịt con trâu to khách có ăn được không
Anh Ting đáp: Con người ta thứ gì mà chê
Đào trong đất chỉ trừ con trùn không ăn
Ở trong nước chỉ trừ con đỉa không ăn
Ở trên đầu suối chỉ trừ con sâu không ăn
Nước động bọng cây trong rừng không uống
Rau *biăp* trong rừng đi hái mới có ăn
Rau *rtâk*[42] đầu thác đi bứt mới có ăn
Nếu không đi hái thì không có mà ăn
Chị Brĭt nói: ăn được thế hay quá
Chị Brĭt dọn thịt bò to bằng đùi chân
Miếng thịt trâu to bằng đầu gối
Thịt lợn nạc to bằng khúc cây gỗ
Họ dọn món canh nấu thịt đùi con ếch
Họ dọn món thịt ngực con gà khổng lồ

Họ ngồi bên nhau ăn chung mâm cơm
Muỗng và chén đụng nhau lạch cạch
Bóc cơm một lần to bằng cán dao
Bốc ba lần to bằng cán rìu
Bốc bảy lần to bằng mõm con trâu
Bốc lần cuối cùng to bằng đùi chân
Họ đã ăn một bữa cơm thật no
Ba bốn ngày ăn lại một lần vẫn chưa đói
Mời khách quý ăn thật no như ở nhà mình
Mời khách quý ăn thật chắc bụng như ở nhà mình
Không được mắc cỡ khi gặp con cậu
Không được e thẹn khi gặp con cậu
Chị khỏi phải bảo chúng tôi vẫn ăn
Chị không bảo chúng tôi vẫn ăn
Chị không bảo chúng tôi vẫn ăn no
Họ nói chuyện với nhau chưa dứt lời
Họ rời mâm cơm đi ra súc miệng
Họ lấy ống điếu bên cửa ra hút thuốc
Chúng tôi giao lại mâm cơm cho chị Brĭt, Bret nhé!
Cơm ăn hết rồi chỉ còn tô không
Chỉ còn bầu không thức ăn đã hết rồi
Nghe khách nói, chị Brĭt đáp lời
Nếu khách biết điều phải trả công nhé!
Khách đáp: Chúng tôi không có của trả
Các anh phải cởi xâu cườm đeo cổ

Các anh phải cởi bông ngà đeo tai
Khách đáp: Của này không cho được đâu
Đây là vật quý của chị tặng
Đây là vật quý của cha
Cho đồ vật này sẽ bị ốm đau
Cho đồ vật này sẽ bị đau chết
Cho đồ vật này bản thân sẽ chết
Cho đồ vật này lưỡi riu bị mẻ
Cho đồ vật này đuôi khố sẽ đứt
Chiếc vòng này cúng hồn từ bé
Xâu cườm này cúng hồn từ bé
Họ nói đùa cười vui với nhau
Họ phát cười ló hai hàm răng
Họ phát cười ló hai hàm răng nhuộm *krai*
Họ cười giòn như cơm gạo *ba ke*
Họ cười giòn như hạt gạo trắng
Sạp chúng tôi ngồi chị đem đốt cho
Canh chúng tôi ăn thừa xin chị đổ cho lợn
Sạp chúng tôi ngồi xin chị đốt cho
Chúng tôi người xấu xí sợ bị lây người khác
Anh em chúng tôi có con ma
Anh em chúng tôi có con ma ăn người
Chúng tôi có con ma biết bắt hồn người
Anh Ting nói hết lời chị Brĭt đáp
Anh Mbong nói hết lời chị Bret đáp

Các chị đáp với lời nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ phát ra từ trong cổ họng
Lời nói êm như nhện giăng tơ
Lời nói êm nghe như nhạc cồng
Lời nói êm nghe như rung vòng *tẽ*
Lời nói êm nghe như rung vòng *tẽ* đeo tay
Các anh ơi, xin đừng chê chúng tôi
Cơm khách ăn thừa chúng tôi vẫn ăn được
Chỉ có phân mới cho lợn ăn
Cơm nếp người yêu tặng trong rừng vẫn ăn như thường
Nếu thế thì chúng tôi cảm ơn
Rồi họ bước ra khỏi nhà ăn
Họ bước xuống nhà dưới đất
Ting lấy ống điếu ra hút thuốc
Ting hút ống điếu làm bằng bạc
Ting ngồi hút thuốc vừa kể gia phả
Chị Brĩt, chị Bret tiếp tục dọn cơm
Mời anh Ndu ta lên ăn cơm
Mời anh Dong ta lên ăn cơm
Mời cả nhà ta lên ăn cơm
Mời cả nhà chủ lên ăn cơm cùng
Nghe tiếng mời anh Ndu đứng lên
Anh Ndu và Dong chậm rãi đứng lên
Họ đứng lên như còn nặng nơi đôi chân
Họ đứng lên như còn nặng nơi đầu gối

Họ đứng dậy bước lên nhà ăn
Nhà ăn của họ có vẽ hoa văn
Nhà ăn của họ có khắc hình chim *kleh*
Nhà ăn của họ có khắc hình con trăn
Nhà ăn dài bốn cột ba gian
Cửa nhà ăn có treo xâu hạt cườm
Ndu ngồi một bên, Dong ngồi một bên
Brĭt ngồi một bên, Bret ngồi một bên
Họ ngồi xuống xếp bằng đôi chân
Họ ngồi xuống xếp gọn đôi gối
Họ ngồi bên nhau ăn chung mâm cơm
Muỗng và chén đụng nhau lạch cạch
Họ ăn cơm với món thịt con ếch tươi
Họ ăn cơm với món nấu cá tươi
Rau bầu, rau mướp dẹp qua một bên
Miếng thịt bò to bằng đùi chân
Miếng thịt trâu to bằng đầu gối
Thịt lợn nạc to bằng khúc gỗ
Họ ăn món canh nấu đùi con ếch
Họ ăn món nấu ngực con gà
Họ ăn món nấu thịt cật con trâu rừng
Họ ăn món nấu thịt mỡ con chim *jich*[43]
Ndu bốc ăn hai, ba nắm cơm
Lấy một ít thức ăn xong ngay
Rời mâm cơm họ đi ra súc miệng

Dong bốc ăn hai, ba nắm cơm
Lấy một ít thức ăn xong ngay
Rời mâm cơm họ đi ra súc miệng
Rời mâm cơm họ đi ra đánh răng
Lấy ống điếu bên cửa ra hút thuốc
Từ trên nhà ăn họ bước xuống đất
Họ bước xuống nhà trệt trên đất
Họ lấy điếu dài ra hút thuốc
Họ hút thuốc bằng điếu bạc
Họ ngồi hút thuốc và kể chuyện
Họ kể chuyện rừng, kể chuyện gia phả
Họ kể gia phả và kể chuyện luật tục
Ndu kể chuyện gia phả rất giỏi
Ndu kể chuyện gia phả như lá môn nở
Ndu kể gia phả giỏi như dọn rẫy *ruih*
Ndu kể chuyện rừng không sót một vùng
Họ ăn cơm, hút thuốc đã xong rồi
Lúc bấy giờ trời đã tối rồi
Màn trời tối đã phủ đen vùng rừng
Màn trời tối đã phủ đen mái nhà
Ndu con Bung đi vào phòng ngủ
Dong con Phang đi vào buồng ngủ
Ndu trải tấm chiếu lá của mình
Dong trải tấm chiếu lá của mình
Họ trải lên trên tấm chiếu hoa

Briť bên trái Bret nằm bên phải
Ndu con Bung nằm ngủ ở giữa
Mỗi người đều về nằm ngủ
Ndu với lấy kèn *mbuăt* của mình
Ndu con Bung thổi kèn *mbuăt*
Ndu con Bung thổi kèn *mbuăt* đồng
Nhạc kèn *mbuăt* vang lên tầng mây trời
Ndu thổi kèn nhắc nhở bạn xưa
Ndu thổi kèn nhắc nhở tình cũ
Ndu thổi kèn nhắc nhở người yêu
Ndu thổi kèn thương tiếc người yêu cũ
Nghe tiếng kèn con bò ngừng ăn lá chuối
Con trâu phải ngừng nghiền cỏ
Con cá trong nước phải ngừng táp mồi
Con trâu rừng phải ngừng nghiền cỏ
Con chim *rling*, chim *rlang* đậu im trên cây
Con lươn, con ba ba lên bờ để nghe
Ndu thổi kèn nghe nhạc êm tai
Ndu thổi kèn nghe nhạc run run
Tiếng nhạc kêu run đuôi mái nhà
Con sóc *tiăng tê* nghe từ bờ rào
Con dế cơm nghe từ bụi tre
Con chim công nghe từ trong rừng
Ndu thổi đã rồi cất kèn *mbuăt*
Họ nằm ngủ đắp tấm chăn đỏ

Họ nằm ngủ trong chiếc áo dài
Họ nằm ngủ trùm tấm chăn đỏ
Họ nằm ngủ trùm tấm chăn lụa
Ndu ngủ ở giữa vợ Brĭt và Bret
Họ nằm ngủ quàng chân lên nhau
Họ nằm ngủ choàng đùi với nhau
Họ nằm ngủ hít hơi thở của nhau
Chân choàng nhau không biết mệt
Đùi đè nhau không biết mỏi
Vợ chồng xứng chân tay bằng nhau
Đàn chim nhỏ ngủ khắp ngọn cây *biăp*
Đàn chim *chăp* ngủ khắp ngọn cây *chau*
Đàn chim chào mào ngủ khắp bụi cây
Đàn chim *bum*[44] ngủ khắp bụi cây gai
Đàn chim én ngủ choàng cánh với nhau
Đàn con nai ngủ ngáy trong rừng non
Đàn kiến *koh* và *rkay*[45] đều ngủ say
Đàn chuột đồng, chuột cỏ đều ngủ
Con lợn ngủ choàng đùi vào với nhau
Con trâu ngủ kề sừng vào với nhau
Con dê ngủ kề móng vào với nhau
Rìu trong bồ áp lưỡi vào nhau
Lúa trong bồ ngủ áp hạt vào nhau
Con người ngủ hít hơi thở của nhau
Trong đêm tối đã im lìm vắng tiếng

Cậu Gut không còn sửa tiếng chiêng
Cậu Rling không còn sửa tiếng cồng
Cậu Mbong không còn gõ mõ tre
Cậu Mbong không còn đánh chiêng vỡ
Och không còn học tiếng Chin[46], tiếng Nhuăn[47]
Trời tối khuya đã nửa đêm rồi
Nửa đêm khuya màn trời lạnh đã xuống
Đàn con chuột đã kêu nhau đi ăn chút chít
Các cặp trai gái đã ngủ yên giấc bên nhau
Các con trẻ đã ngủ yên giấc trên đùi mẹ
Tất cả mọi người đều đã ngủ say
Họ ngủ say kê đầu trên cánh tay
Trong lúc đó anh Ndu con Bŭng
Ndu vừa ngủ say đã thấy giấc mơ
Ndu vừa ngủ say đã thấy chiêm bao
Hồn mê đã gặp nhau trong giấc mơ
Người ở cách xa, trong mơ gặp nhau
Ndu ngủ mơ thấy khách bon Prum
Ndu ngủ say mơ thấy khách Prum
Ngủ bên bờ suối con kì nhông đạp má
Ndu mơ cùng tắm nước sương với người yêu
Mơ gội đầu bằng nước gạo với người yêu
Chuyện trong mơ tưởng chuyện có thật
Mơ cùng người yêu ăn chung miếng trầu
Người ở cách xa trong mơ gặp nhau

Trong giấc mơ đang lúc buổi sáng
Từ chân trời phía đông bắt đầu sáng dần
Con gà gáy đánh thức mọi người
Con trâu thức cọ sừng vào cây cọc
Đàn bà thức dậy lo việc kéo chỉ
Con gái thức dậy lo đi giã gạo
Đàn ông thức dậy lo đi sưởi lửa
Chờ cơm chín ăn sáng rồi đi làm
Buổi sáng họ đi hái rau hoa *chau*
Buổi chiều họ đi hái bông cây gạo
Lúc sáng sớm họ đi hái bông vải
Người thức dậy đi đầy cánh đồng
Người thức dậy ồn ào đầy nhà dài
Năm chục người qua lại trên sân bon
Trong lúc đó hồn Ndu trong mơ
Ndu thức dậy bước ra khỏi nhà
Ndu ra ngoài suy nghĩ vơ vẩn
Ndu suy nghĩ việc gì phải làm
Chắc hôm nay đến phiên mình phải đi chăn
Chắc hôm nay đến lượt mình đi chăn bò
Ndu nghĩ rồi lại bước vào nhà
Ndu vào nhà bảo với vợ Brĭt
Ndu vào nhà bảo với vợ Bret
Hôm nay đến lượt mình phải đi chăn
Hôm nay đến lượt mình phải đi chăn bò

Hai chị em cùng đi với anh nhé!
Hai chị em cùng đi mang cơm cho anh nhé!
Hai chị em cùng đi theo anh cho vui
Ta đi chăn trâu nhân tiện kiếm thức ăn
Hai em nhân tiện xúc tôm suối Dak Dir
Hai em nhân tiện xúc tép suối Dak Ret
Hai em đi xúc cá vực nước Klŏng Bong
Thịt con ếch khô nhà ta đã hết
Con cá nướng khô nhà ta đã hết
Trong nhà ta đã hết thức ăn rồi
Thịt nướng khô trên bếp cũng đã hết
Anh nhân tiện đi săn vùng Rang Riăp
Anh nhân tiện đi hái rau *biăp* bên suối Dak Âr
Anh nhân tiện đi kiếm cán dao bờ suối Dak Glung
Anh Ndu nói hết lời vợ Brĭt đáp
Anh Ndu nói dứt lời vợ Bret đáp
Brĭt đáp lại với giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ phát ra từ trong cổ
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như nghe tiếng rung vòng *tĕ*
Anh Ndu ơi, chúng em không đi được
Chị em chúng em bận lắm không đi được
Chị em chúng em còn bận lo việc nhà
Có nhiều việc ở nhà không ai làm

Có nhiều việc cần phải làm ngay
Củi trong *dra* nhà ta đã hết
Lúa phơi khô nhà ta đã hết rồi
Gạo trong bầu cũng đã hết rồi
Chúng em phải ở nhà để giã lúa giã gạo
Chúng em phải ở nhà để bửa củi *dra*
Chúng em phải ở nhà để nấu cơm nia
Chúng em nấu cơm để dọn khách ăn
Khách bon Bu Đip đến học câu vần rất nhiều
Khách bon Bu Đưng đến học luật tục rất nhiều
Khách bon Bu Ja đến nghe gia phả nhiều
Nhà ta trên dưới đầy khách ở
Nhà ta trong ngoài đầy khách ở
Giường nhà ta đầy khách ngủ
Không còn chỗ duỗi chân cho con trẻ nằm
Con voi năm *hất* bước chân cũng không qua
Anh Ndu đi chăn trâu một mình nhé
Hai chị em bận việc nhà thì thôi
Tôi đành đi chăn một mình vậy
Hai em hãy sửa soạn cho anh nhé
Chuẩn bị thuốc hút và khay đựng trầu cau
Brit nhận lời sửa soạn cho chồng
Bret nhận lời sửa soạn cho chồng
Họ theo lời anh Ndu
Brit đứng dậy đi sửa soạn cho chồng

Bret đứng dậy đi sửa soạn cho chồng
Họ đứng lên đầu gối run run
Brit lấy cái gùi có nắp của Ndu
Dây gùi của Ndu làm bằng xâu cườm
Dây gùi của Ndu có cái chóp chim công
Họ sửa soạn đồ dùng cần thiết
Họ sửa soạn thuốc hút và khay đựng trầu cau
Họ sửa soạn nồi cơm nấu gạo *ba ke*
Họ sửa soạn nồi cơm nấu nếp than
Sửa soạn thịt bò to bằng đùi chân
Sửa soạn thịt trâu to bằng đầu gối
Thịt lợn nạc to bằng khúc cây gỗ
Họ sửa soạn thịt đùi con ếch
Họ sửa soạn thịt ngực con gà
Họ bỏ tất cả vào gùi có nắp
Họ sửa soạn cả ống canh *tip*
Họ sửa soạn cả gói con tép nướng
Họ sửa soạn cả canh măng chua
Họ bỏ tất cả vào cái gùi có nắp
Sửa soạn xong họ giao gùi có nắp cho Ndu
Vợ dặn anh Ndu đi ra rừng tranh thủ hái rau
Đi chăn trâu tranh thủ chặt đọt mây
Đi ra bãi cát nhớ moi trứng kì nhông
Nhà ta đã hết thức ăn rồi
Đi vào rừng gặp rau hái mang về

Đi vào rừng gặp măng bứt mang về
Đi qua thác gặp rau *rtâk* bứt mang về
Anh Ndu hứa sẽ nhớ lời vợ dặn
Vợ không cần dặn anh cũng phải kiếm
Anh phải lo những việc đó mà
Nghe anh Ndu nói hai vợ yên tâm
Họ sửa soạn đồ dùng đầy đủ rồi
Ndu nhận lấy cái gùi có nắp của mình
Ndu lấy gùi thức ăn mang trên lưng
Cái gùi của Ndu có cài chóp chim công
Một tay với lấy *dro*, một tay với lấy ná
Ndu lấy chiếc khiên đeo vào bên nách
Đeo khiên to che lấp một bên hông
Kèn tù và sừng *keh* đeo kề vào miệng
Ndu cầm ná nhỏ dính đầy lông con sóc *prok*
Ná của Ndu dính đầy lông con sóc *krăch*
Ná của Ndu có gắn lông con nai
Vừa mang ra chim *chui*[48] đã rơi
Vừa mang ra chim *rkang* đã rơi
Vừa mang ra *yang yat* đã rơi
Chim *pŭt ndret* rơi xuống hàng loạt
Chim *eng mpôl* rơi xuống hàng loạt
Chim rơi xuống không bay đi nổi
Ndu bước đi qua sân nhà
Ndu đi ra qua bờ đất bờ thác

Ndu đi ra qua bờ suối bụi tre
Ndu đi ra qua vùng đất bị lở
Chân bước đi nhanh đuôi khố bay theo
Chân bước đi nhanh vòng *tẽ* rung vang
Xâu lục lạc đeo đuôi khố rung reo vang
Xâu hạt cườm đeo vòng cổ rung reo vang
Tấm *kho đŭp* đeo dưới hàm rung vang
Tấm *kho vang* đeo trên ngực màu trắng sáng chói
Ndu đi qua cổng làng ra ngoài bờ rào
Ndu đi qua rừng tre già đi ra đường khách
Ndu đi ra đến vùng chuồng trâu
Trâu *dăm dŭp*[49] nhốt chuồng cây *tŭng*
Trâu *dăm dŭng*[50] nhốt chuồng cây *blang*
Trâu *dăm dang* nhốt chuồng cây *chau*
Trâu *dăm yau*[51] nhốt trong chuồng to
Ndu rút ra cây gài cửa chuồng bò
Ndu rút ra cây gài cửa chuồng trâu
Ndu đánh nhẹ hối cho trâu ra
Ndu hét to hối cho trâu ra
Ndu dùng roi đánh nhẹ trên đuôi
Ndu ném cây trúng đuôi trâu *dăm bri*
Trâu *dăm bri* thi nhau chạy đi
Trâu *dăm yau* thi nhau chạy đi
Trâu *bang vêt, bang djŏng* thi nhau chạy
Trâu mẹ *griăng* một trăm lứa con

Ndu suy nghĩ phải chăn nơi nào
Chăn nơi nào cho con trâu ăn no
Chăn bãi xa sợ ăn lúa bon Bu Dâng
Chăn bãi gần sợ ăn lúa bon Bu Di
Chăn nơi thật xa ta mới yên tâm
Ta chăn nơi xa trâu *dăm yau* an tâm
Ta đi chăn bãi cỏ *dak thôch*
Ta chăn trâu trên bờ *klŏng srung*[52]
Ta chăn trâu trên bãi vực *klŏng bong*
Ndu chặt cây tre dài cầm tay
Ndu dùng cây tre đánh trâu *dăm bri*
Ndu dùng cây tre đánh trâu *dăm yau*
Trâu *dăm dŭng* thi nhau chạy đi
Trâu *dăm dang* thi nhau chạy đi
Trâu *bang vêt, bang djŏng* thi nhau chạy
Ndu theo lối con trâu đi
Ndu theo sau đường con bò đi
Đùi chân của Ndu dính đầy bùn
Ndu đi qua núi Krah Pŭng Pâng
Ndu đi qua núi Dăng Yông Ching
Ndu đi qua núi Yôk Ndring Gơr
Trâu cọ sừng trên khắp cành cây
Trâu chùi mõm trên khắp ngọn tre
Trâu cọ sừng trên khắp tàu cây dừa
Ndu tiếp tục đi về hướng nam

Ndu đi qua bãi cỏ hướng nam
Trâu đi đường bên trái, Ndu đi đường bên phải
Ndu ra đến bãi cỏ rộng lớn
Ndu đi đến bãi cỏ bằng phẳng
Ndu đi qua bãi đá cây tre mọc thưa
Đến bãi cỏ bên vực nước Klŏng Srung
Đến vực nước Klŏng Bong
Đến khúc suối N'hong Đăk Đai
Ndu đã đến bãi chăn trâu của mình
Ndu lên tiếng to bảo đàn trâu ăn cỏ
Đàn trâu hãy ăn cỏ bên vực Klŏng Srung này
Đàn trâu hãy tắm nước vực Klŏng Srung này
Đàn trâu ăn cỏ quanh đây thôi nhé
Đừng đi đánh đàn trâu bon Đăng Koh
Đừng đi đánh đàn trâu bon Đăng Kriăng
Đừng đi đánh đàn trâu bon Briăng Vai
Đàn con trâu nghe lời Ndu
Đàn trâu của Ndu ăn cỏ một chỗ
Đàn trâu của Ndu tắm ao một chỗ
Đàn trâu ăn cỏ một bãi không đi xa
Ndu con Bŭng đi đến chòi lá chuối
Ndu bước lên trên gác chòi lá chuối
Chòi lá chuối làm ở phía đầu suối
Ndu lấy điếu ra hút thuốc
Ndu hút thuốc luồng khói bay ra

Khói thuốc bay nhuộm đen bầu trời
Ndu lấy lá trầu têm vôi trắng
Ndu bỏ một ít cây *ndũng*
Ndu bỏ thêm một ít hạt cau
Ndu nhai trầu như con trâu nhai cỏ
Ndu ăn trầu môi miệng thấm màu đỏ
Nhỏ trên đất, đất thấm màu đỏ
Thấm màu đỏ con cá *bit*, con cá *lôn*
Miệng nhai trầu đôi mắt lim dim
Phun lên lá khô đỏ như ai quét
Phun lên lá mục đỏ như ai thổi
Phun lên bãi cỏ đỏ như lửa cháy rừng
Ndu ngồi hút thuốc ăn trầu một hồi
Ndu chợt nhớ lời vợ Brit dặn
Trong nhà mình đã hết thức ăn rồi
Ndu ngồi suy nghĩ tính chuyện
Ndu suy tính phải làm gì đây
Ta đi săn tại vùng Rang Riăp
Ta đi hái rau *biăp* bên bờ suối Dak Âr
Ta đi kiếm cán dao bên bờ suối Dak Glung
Ndu con Bũng đứng lên sửa soạn đi
Ndu đứng lên mắt đỏ như lửa
Ndu nói tiếng to căn dặn đàn trâu
Hỡi tất cả đàn trâu của ta
Đàn trâu hãy ăn cỏ xung quanh đồi Gung Klot

Đàn trâu hãy ăn cỏ quanh đồi Gŭng Păng
Đàn trâu hãy ăn *đach* ở bờ thác Liăng Hur
Đừng đi xa ăn cây vải của Lôm Lai
Đừng đi xa ăn cây bông của Brot Lo
Đừng đi xa xuống bon Phan nhé
Đừng đi húc con trâu của bon Đăng Koh
Đừng đi húc con trâu của bon Đăng Kriăng
Đừng đi húc con trâu của bon Briăng Vai
Vỡ cái mõ họ bắt đền bằng ché
Gãy cây chặn cửa họ bắt đền của cải
Chết con trâu họ bắt đền con trâu có chửa
Trâu không được gây tội nợ cho Ndu này
Đừng làm hại ta phải đền của cải
Đàn trâu hãy ăn bãi cỏ của mình thôi
Đàn trâu hãy tắm ao của mình thôi
Đàn trâu hãy tắm vực nước của mình
Ndu con Bŭng căn dặn đàn trâu xong
Đàn trâu nghe lời ăn cỏ bãi mình
Đàn trâu nghe lời tắm ao của mình
Lục lạc đeo cổ dê reo vang đồng cỏ
Lục lạc đeo cổ dê reo vang cánh đồng
Cái mõ đeo cổ trâu reo vang vùng rừng
Đầu bãi cuối rừng nhìn thấy sừng trâu lô nhô
Đầu bãi cuối bãi nhìn thấy sừng trâu lô nhô
Đầu núi cuối đồi nhìn thấy đuôi trâu phe phẩy

Nhìn thấy trâu quét đuôi màu trắng
Nhìn thấy trâu quét đuôi đánh muỗi
Con trâu đực đầu đàn có đuôi màu trắng
Con trâu đực đầu đàn có đốm trắng trên ngực
Trên ngọn sừng có treo xâu hạt cườm
Cột xâu cườm cách đầu ba ngón tay
Cây sừng to bằng ba bàn chân đạp
Thân trâu to bằng ba cây gài cửa
Cái đuôi trâu to bằng con rắn *hêp bêl*
Dấu chân trâu to bằng khiên đánh nhau
Con mắt trâu to bằng thân ché *rlung*
Trâu chùi mồm đá thác cũng phải vỡ
Con trâu đực đầu đàn to và mập
Con trâu đầu đàn ăn bãi cỏ của mình
Con trâu đầu đàn tắm ao của mình
Con trâu đầu đàn tắm vực nước bãi mình
Con trâu đầu đàn phối cái đàn mình
Đàn trâu yên tâm ăn cỏ bãi mình
Đàn trâu đã nghe lời Ndu
Ndu căn dặn đàn trâu xong rồi
Ndu con Bũng đưa mắt nhìn quanh
Ndu nhìn kĩ hướng bắc, hướng nam
Ndu nhìn kĩ hướng đông, hướng tây
Ndu nhìn kĩ vùng R'ông, vùng Nong
Ndu nhìn kĩ vùng Biăt Trong Bông

Ndu nhìn kĩ vùng Bu Dêh, Bu Diăng
Ndu ngửi mùi hoa thơm phức
Ngửi mùi thơm như hoa *jrang* vùng Biăt
Ngửi mùi thơm như hoa *siăt* vùng cao
Ndu con Bũng đưa mắt nhìn xa
Ndu nhìn xa thấy Tiăng bước đến
Tiăng từ đầu bãi cỏ bước lần đến
Tiăng từ bờ vực nước Klŏng Bong bước đến
Ndu nhìn thấy người chưa nhận ra ai
Ndu nhìn từ xa chưa rõ tên người
Người là ai từ đâu đến đây?
Người từ đâu từ bon nào đến?
Người là ai thuộc dòng họ nhà ai?
Ông bà tổ tiên của họ là ai?
Tên cha tên mẹ của họ là gì?
Hai người khách dáng người khoẻ mạnh
Ndu nhìn đi nhìn lại kĩ càng
Nhìn thật kĩ như nhìn Bing bon Bu Trang
Nhìn thật kĩ như nhìn Yang con Rung
Hai người khách càng lúc càng đến gần
Hai người khách càng lúc càng đến gần mình
Hai người khách càng bước chân đi nhanh
Ndu nhìn thấy dáng người như Tiăng con Rŏng
Ndu nhìn thấy dáng người như Tang con Rŏng
Tiăng đi đâu mà đến nơi này?

Tang đi đâu mà đến nơi này?
Họ đi đâu và đi thăm nhà ai?
Hay là họ đi đánh trận ở nơi nào?
Tiăng đến thăm ta mừng lắm rồi?
Tiăng đến thăm ta vui lắm rồi
Tang đến thăm ta thoả lòng nhớ
Một nồi cơm ta ăn ngon miệng
Một bầu nước ta uống ngon miệng
Có ít thuốc mời đủ trăm người hút
Tiăng con Rŏng đến vòng *tĕ* rung vang
Tang con Rŏng đến vòng đồng rung vang
Xâu lục lạc đeo đuôi khố reo vang
Xâu hạt cườm đeo vòng cổ rung reo vang
Tấm *kho dŭp* đeo dưới hàm rung reo vang
Tấm *kho vang* đeo trên ngực màu trắng sáng chói
Đàn con trâu nghe tiếng reo vang
Đàn con trâu ngẩng đầu nhìn khách
Đàn con trâu ngẩng đầu chặn đường khách
Bị trâu chặn đường Tiăng không có đường đi
Tiăng con Rŏng lên tiếng to gọi chủ trâu
Hỡi anh em chủ đàn trâu!
Hỡi anh em chăn đàn trâu này!
Hỡi anh em đang chăn trâu bãi cỏ này!
Hỡi ai chăn trâu tại bãi L'ving này!
Anh em hãy mở đường cho đi!

Ndu đã nghe tiếng gọi của Tiăng
Ndu bước xuống khơi chòi lá chuối
Ndu lấy cây roi bằng cây *le*
Ndu đánh đuổi cho đàn trâu mở đường
Đàn trâu lùi hai bên đường
Đàn trâu lùi xa mở đường cho khách
Tiăng tiếp tục đi theo con đường thẳng
Tang tiếp tục đi theo con đường xưa
Ndu lên tiếng trong trẻo hỏi khách
Lời Ndu hỏi nhẹ nhàng nghe êm tai
Hỡi người khách đến đây là ai?
Khách vác lao đến đây là ai?
Khách đến từ hướng nam hay từ hướng bắc?
Khách đi đâu mà đến nơi này?
Khách đi đâu và định đi đâu nữa?
Khách đi đâu và định đi thăm ai?
Hay là khách đi đánh trận nơi đâu?
Hay là khách đi dạo trên khắp vùng đất?
Nhìn dạng khách là người nhiều tuổi
Nhìn dạng khách tướng người anh hùng
Nhìn dạng khách hung dữ như con nai, con hổ
Anh Ndu hỏi dứt lời Tiăng đáp
Anh Ndu hỏi hết lời Tiăng đáp
Tiăng đáp lại với lời nhỏ nhẹ
Lời nhỏ nhẹ phát ra từ trong cổ họng

Lời nói êm như con nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như nghe nhạc chiêng
Lời nói êm như nghe tiếng rung vòng *tẽ*
Anh không nghe danh vang đến suối Hũch, Glung
Anh không nghe danh vang từ trong ra ngoài
Danh của em vang đến bon Nong, bon Biăt
Danh của em vang đến vùng Prũm, vùng Srai
Chúng tôi không cần giấu giếm tên họ
Anh em chúng tôi tên là Brot, Lo
Chúng tôi đi xuống đến bon Dơt con Sơ
Chúng tôi đi lên đến bon Di con Ai
Chúng tôi đi xa đến bon Dưng Krai Long
Anh em chúng tôi dẫn chó đi săn nai
Chúng tôi đi trên khắp vùng đất
Ndu con Bũng ngắt lời Tiăng đáp lại
Anh nói tên của anh chưa đúng đâu!
Hai anh đâu phải là tên đó!
Các anh còn giấu tên trong cuốn chiếu lá
Các anh còn giấu tên trong ống tre khô
Anh Brot, Lo không phải người này
Anh em tôi mới đi thăm Brot, Lo về
Chúng tôi lên bon Pũr phương xa
Chúng tôi xuống bon Srai phương xa
Tôi với Brot, Lo đã gặp nhau rồi

Chúng tôi đã uống rượu với nhau
Chúng tôi đã cụng ché rượu chúc nhau
Các anh giấu giếm tên họ mà
Các anh phải nói rõ tên họ
Tiăng nói: Thế thì anh là ai?
Anh nói rõ tên họ trước đã
Anh nói rõ nguồn gốc trước đã
Anh nói rõ tên bon trước đã
Anh nói rõ tên họ tổ tiên trước đã
Anh nói rõ tên họ ông bà trước đã
Anh nói rõ tên họ cha mẹ trước đã
Anh nói tên trước thì tôi nói sau
Anh nói nguồn gốc trước thì tôi nói sau
Anh nói tên bon trước thì tôi nói sau
Anh nói tên tổ tiên trước thì tôi nói sau
Anh nói tên ông bà trước thì tôi nói sau
Anh nói tên cha mẹ trước thì tôi nói sau
Anh Ndu đáp lại: thế thì anh chưa biết
Các anh chưa nghe vang danh của tôi sao
Ta đốt tro nghe vang tiếng nổ
Ta đánh trận nghe vang tiếng kèn tù và
Gió đông đến nghe nhạc sáo diều
Tôi là Ndu ở trên vùng cao này
Tôi đi chăn trâu tại bãi Klŏng Sruch này
Tôi đi chăn đàn trâu của tôi

Tôi đi chăn trâu *nkuăng sâng* của tôi
Tôi đi chăn trâu trên bãi Klŏng Bong
Tiăng ngắt lời: Có nhiều Ndu là Ndu nào?
Có hàng trăm người có tên Ndu
Có một trăm năm chục người có tên Ndu
Ndu mới đẻ, Ndu mới sinh đẻ
Hay là Ndu trẻ mới sinh sau
Tên Ndu nhiều lắm không thiếu đâu
Ồ sao anh hỏi tôi lạ vậy?
Tôi là Ndu con Bŭng đây mà!
Chúng tôi là Dong con Phang
Chúng tôi anh em họ hàng với Tiăng
Ồ thế là anh Ndu đây à?
Tiăng cười thầm một mình trong bụng
Anh Tiăng cười như con cá cười ống tre thủng
Như đuôi khỉ hoa cười đánh đầu gối
Như ché rượu cười mừng cây cần *lyan*
Tiăng ngắt lời anh Ndu nói tiếp
Thế thì anh Ndu sao không nhận ra
Bây giờ anh đã quên hết rồi sao?
Xưa anh em ta còn làm nhà cạnh nhau
Xưa anh em ta còn làm nhà chung vách
Xưa anh em ta làm rẫy chung bờ
Xưa anh em ta chăn trâu cùng bãi
Xưa anh em ta còn nằm ngủ chung chiếu

Trứng chim *rkleh* chia một cho anh một cho tôi
Sao bây giờ anh không nhận ra em Tiăng này
Chính em là Tiăng con Rŏng đây mà!
Anh là Ndu con Bŭng đây mà!
Xưa bên kia suối bon Ndu con Bŭng
Bên này suối bon Tiăng con Rŏng
Bốn bon chung bến nước ở giữa
Sao bây giờ anh quên em rồi
Rẫy mới phát mẹ còn cõng ta trên lưng
Rẫy ba năm sau mẹ còn dắt tay
Rẫy núi Gung Krêng ta mới bò
Mới mọc răng dưới một trên hai
Sao bây giờ anh quên em rồi!
Anh Ndu đáp: thế thì đúng rồi!
Ndu vừa nói vừa cười vui mừng
Em Tiăng đến thăm anh mừng lắm
Em Tiăng đến thăm anh thoả lòng nhớ
Một nồi cơm ta ăn ngon miệng rồi
Một bầu nước ta uống ngon miệng rồi
Có ít thuốc mời trăm người hút
Em định đi đâu mà đến chỗ này
Trời đang mưa phùn em phải vượt qua
Trời đang sương mù em phải vượt qua
Đường chông gai em phải vượt qua.
Anh Ndu nói hết lời em Tiăng đáp

Anh Ndu nói dứt lời em Tiăng đáp
Tiăng đáp lại với giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ phát ra từ trong cổ họng
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như nghe rung vòng *tẽ*
Lời nói êm như nghe rung vòng *tẽ* đeo tay
Tôi xin thưa với anh Ndu biết rõ
Tôi đi hoang để kiếm sáp ong
Tôi đi bán khố rách đổi lấy nanh lợn rừng
Tôi đi bán con dê đực đổi lấy bộ chiêng
Tôi đi bán ống bạc đổi lấy ống vàng
Tôi đi thăm vùng rừng cây *tră*
Ngọn núi kia là của tổ tiên
Bụi cây *le* kia là của ông bà
Cây gạo kia do chị em trồng
Xưa Tiăng này đã ở trên khắp vùng trời
Nay tôi đi thăm vùng rừng cây *tră*
Nay tôi đi thăm vùng rừng cây *trang*
Nay tôi đi thăm vùng rừng cây *trŭm*
Anh Ndu đáp: Thế thì hay quá
Mời em Tiăng ghé vào chòi đã
Mời em Tiăng ghé vào chòi uống nước
Mời em Tiăng ghé vào chòi hút thuốc
Mời em Tiăng ghé thăm chòi của anh

Tiăng đáp lời: Nhận lời mời của Ndu
Tiăng bằng lòng ghé thăm anh Ndu
Tiăng bằng lòng ghé hút thuốc ăn cơm
Tiăng bằng lòng ghé vào chòi anh Ndu
Tiăng bằng lòng ghé vào chòi lá chuối
Tiăng treo khiên ghé vào chòi nghỉ
Tiăng bước lên trên chòi lá chuối
Tiăng ngồi xuống xếp bằng đôi chân
Tiăng ngồi xuống xếp bằng đôi gối
Tiăng ngồi đẹp người lớn phải kính nể.
Ndu lấy tro đựng trong *khiau rsoh*[53]
Ndu lấy muối đựng trong tô chén
Ndu mời khách hút thuốc kèm lời nói
Ndu lấy khay trầu dọn ra mời khách
Ndu têm trầu đựng trong khay dọn ra
Ndu lấy thuốc ngon hái từ chuồng trâu
Ndu mời khách trầu ngon hái từ rừng già
Hái trầu ngon lá nhỏ bằng lá *reh*[54]
Hái trầu ngon lá nhỏ bằng lá *siăng*
Hái trầu ngon lá nhỏ bằng lông đuôi chim *kleh*
Mời em Tiăng hút thuốc, ăn trầu
Tiăng nhận lời cảm ơn anh Ndu
Tiăng hai tay lấy thuốc lấy trầu
Tiăng bỏ trầu vào trong miệng nhai
Tiăng nhai trầu giống như con trâu nhai cỏ

Họ nhai trầu môi miệng thắm màu đỏ
Nhỏ trên lá mục đỏ như ai quét
Nhỏ trên lá khô đỏ như ai thổi
Phun lên bãi cỏ đỏ như lửa cháy rừng
Nhỏ trên đất, đất thấm màu đỏ
Thấm màu đỏ như con cá *bit*[55], cá *lôn*[56]
Miệng nhai trầu đôi mắt lim dim
Ndu kể chuyện rừng giỏi như lăn tròn
Tiăng kể chuyện suối giỏi như nước chảy
Ngâm măng đắng họ khéo chắt nước
Tiăng kể chuyện hay như lá môn nở
Tiăng kể chuyện giỏi như dọn rẫy *ruih*[57]
Tiăng kể chuyện rừng không sót một vùng
Hồi xưa kia anh em sống chung với nhau
Hồi trước kia anh em sống gần bên nhau
Em không bao giờ quên những ngày xưa ấy
Ngày xưa anh em làm nhà sát cạnh nhau
Ngày xưa anh em làm nhà chung vách
Ngày xưa anh em làm rẫy chung bờ
Ngày xưa ta chăn trâu chung một bãi cỏ
Ngày xưa anh em tối ngủ chung trên một chiếu
Chia trứng *kleh* mỗi người một cái
Trứng *klang* nở một anh, một em
Trứng chim *och* nở chia một anh một em
Rẫy bờ suối mẹ còn dắt tay

Rẫy trên đồi ta còn tập bò
Mới mọc răng dưới một trên hai
Bên kia suối bon Tiăng con Rŏng
Bên này suối bon Ndu con Bŭng
Bốn bon chung bến nước ở giữa
Nay chân đã yếu đi qua rừng hết chịu nổi
Nay tay đã yếu đi lội cỏ hết chịu nổi
Nay tóc đã bạc đi đường xa hết nổi
Có nhớ anh em nhưng đi không tới
Anh Ndu lên ở vùng cao này
Em Tiăng còn ở lại rừng quê mẹ dưới kia
Anh mải ở nhà tuổi già không hay
Anh mải ở nhà tóc bạc không hay
Mải vui đùa gây tội không hay
Mải ở nhà lo bó đuốc đốt tổ ong
Mải ở nhà lo vót tên ná bắn thú
Thổi gió mải chẳng có cô gái đến
Bây giờ dì Rŏng còn khoẻ không
Bây giờ dì Dŭm còn khoẻ không
Bây giờ các dì ấy già lắm phải không
Anh Ndu hỏi hết lời Tiăng đáp
Anh Ndu hỏi dứt lời Tiăng đáp
Tiăng đáp lại với giọng nói nhỏ nhẹ
Tiếng nói nhỏ phát ra từ trong cổ họng
Lời nói êm như nhện kéo tơ

Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như nhạc rung vòng *tẽ*
Em xin trình cho anh Ndu biết rõ
Anh bây giờ tuổi đã già lắm rồi!
Người đã có một con vòng tay đã tuột
Người đã có bảy con thân hình đã gầy
Con lớn bằng cha mẹ, ta đã già rồi
Anh bước đi phải chống cây gậy
Tóc trên đầu của anh đã bạc phơ rồi
Sao anh không đến thăm Dŭm dưới kia
Sao anh không đến thăm Rŏng dưới kia
Nếu anh không nhớ em Tiăng này
Anh phải nhớ dì Dŭm của mình
Anh phải nhớ dì Rŏng của mình
Tại sao anh không đến thăm họ
Ta đến thăm nhau ăn chung một con cá
Ta đến thăm nhau ăn chung một con gà
Anh em ta cùng một dòng mẹ Klĭng
Anh em ta cùng một dòng mẹ Kleh
Anh em ta cùng con của Ting, Rung
Dì Dŭm cũng là con của bà Bong
Mẹ Rŏng cũng là con của bà Bong
Bác Bŭng cũng là con của bà Bong
Bác Bai cũng là con của bà Bong
Chúng ta cùng một mẹ sinh ra

Chúng ta cùng một dòng như một sợi chỉ
Anh em ta cùng chung con cháu mẹ Bong
Sao anh Ndu đã quên tất cả
Nay em Tiăng đến thăm rừng cây *tră*
Nay tôi đến thăm rừng cây *trang*
Tôi đến đây để gặp mặt anh Ndu
Tôi đến thăm anh Ndu chốc lát thôi
Anh em chúng tôi phải quay về ngay
Mặt trời đã xế bóng về chiều rồi
Mặt trời nghiêng đã thấp ngang ngọn chuối rồi
Mặt trời đã sắp khuất phía sau rừng già
Ndu đáp lời: Tiăng ơi sao lại làm thế!
Từ lâu rồi em không đến đây!
Từ lâu rồi em chưa đến thăm mà!
Anh phải mời em về nhà uống nước
Anh phải mời em về nhà ăn cơm
Lâu ngày gặp mời ghé ngủ một đêm
Mời hai em về treo khiên bon mình.
Ta dừng kể về Ndu con Bŭng
Ta dừng kể về Tiăng con Rŏng
Ta kể về bà Nar con Jray
Nar mang chiếc gùi nhỏ đi ra
Nar mang chiếc gùi hoa đi ra
Gùi bà Nar đóng đế bằng bạc
Nar sửa soạn đồ đạc đầy đủ

Nar sửa soạn thuốc hút, trầu cau
Nar sửa soạn đủ mọi thứ rồi
Nar đánh vòng chân dùng tro cây *l'vi*
Nar đánh vòng tay dùng tro cây *rmuăn*
Nar đánh vòng đồng dùng đất ổ mối
Bà Nar bước khỏi cửa nhà ra đi
Nar đi ra qua một cửa nhà
Nar đi ra qua một cửa giữa
Nar đi ra qua một nhà dài
Chân bước đi kéo nhạc vòng đồng
Vòng đồng chạm đá nghe tiếng vang
Xâu lục lạc đeo vành tai rung vang
Cành hoa bạc cài đầu tóc reo vang
Cành hoa bạc cài đầu tóc màu trắng xoá
Nar đi đến nhà Keng con Nar
Nar đi đến nhà Kăng con Nar
Nar đi qua gọi con Keng dậy
Nar đi qua gọi con Kăng dậy
Nghe mẹ gọi con Keng thức giấc
Nghe mẹ gọi con Kăng thức giấc
Keng thức dậy lau mắt cho tinh
Keng mở mắt nhìn thấy người
Kăng mở mắt nhìn thấy người
Keng, Kăng nhìn ra thấy Nar mẹ mình
Mẹ đi qua mẹ đi đâu đây?

Mẹ sửa soạn đi ra hướng nào?
Mẹ sửa soạn đi thăm nhà ai?
Mẹ sửa soạn đi đánh trận nào?
Hay là mẹ đi khắp trời đất?
Trời bây giờ đang lúc còn tối
Trời đêm khuya màn lạnh đã xuống
Đàn con chuột rủ nhau đi ăn
Các cặp trai gái đang ngủ yên giấc bên nhau
Con trẻ đang ngủ yên bên mẹ
Các con ơi, không phải mẹ đi chơi
Nhờ các con mở cửa giúp mẹ
Nhờ hai con mở cổng giúp mẹ
Nhờ hai con mở cửa đá giúp mẹ
Nhờ hai con mở giúp cửa trời
Dọn sạch suối nước cho con cá lên
Dọn sạch bãi cỏ cho con nai ra ăn
Dọn sạch sân bon cho con trẻ ra chơi
Dọn sạch bầu trời cho ánh nắng sáng
Nghe mẹ bảo các con nghe lời
Hai con không cãi lời mẹ mình
Con Keng, Căng uể oải đứng dậy
Keng đứng dậy run run đùi chân
Căng đứng dậy run run đôi gối
Họ đi ra qua sân nhà
Họ đi qua bờ đất bờ thác

Họ đi qua bờ suối qua bụi tre nứa
Họ đi qua vùng đất bị lở
Keng đi ra mở cổng bon
Kăng đi ra mở cửa rào
Keng, Kăng ra mở cửa đá trời
Con Keng, Kăng dọn đường cho mẹ ra
Dọn sạch suối nước cho con cá lên
Dọn sạch bãi cỏ cho con nai ra ăn
Dọn sạch sân bon cho con trẻ đi chơi
Dọn sạch hiên nhà để cất cây chày
Dọn sạch nhà để mời khách vào nghỉ
Con Keng, Kăng vừa mở cánh cửa đá ra
Trong vòng chốc lát sau đó
Mẹ Nar đã bước chân ra cửa trời
Mẹ Nar đã bước vòng đồng ra khỏi trời
Con gà rừng đã gáy từ ngoài đồng
Con gà rừng đã gáy từ bờ suối
Con trâu nghé đã rống từ bờ suối
Con voi tơ đã hú từ rừng già
Con gà dậy, gà gáy đánh thức
Con trâu dậy cọ sừng vào cây cọc
Con gái thức dậy lo việc kéo chỉ
Đàn bà thức dậy lo đi giã gạo
Đàn ông dậy lo ngồi sưởi lửa
Họ chờ cơm chín ăn rồi đi làm

Ánh sáng mặt trời đã soi khắp ngọn *biăp*
Ánh sáng mặt trời đã soi khắp ngọn tre
Ánh mặt trời soi sáng khắp trên bờ suối
Trên bầu trời đã sáng rõ
Phía đường chân trời đã sáng rõ
Mặt trời soi khắp vùng bon Bu Pruh
Mặt trời soi khắp vùng bon Bu Prâng
Mặt trời soi sáng khắp bờ suối.
Ta kể chuyện về mẹ Nar đến đây
Ta dừng kể về mẹ Nar ở đây
Ta kể về anh Ndu con Bŭng
Ndu thức giấc cử động đôi chân
Ndu thức giấc cử động đôi tay
Ndu thức giấc miệng phát ra lời nói
Ndu với bắt tay Tiăng không thấy
Ndu nhìn quanh tìm Tiăng đã biến mất
Chuyện trong mơ tưởng chuyện có thật
Ndu mơ cùng ai ăn chung miếng trầu
Ndu mơ cùng Tiăng hút chung miếng trầu
Ndu mơ cùng Tiăng ăn một miếng trầu
Mơ thấy Tiăng đến thăm rừng cây *tră*
Mơ thấy Tiăng đến thăm rừng cây *trang*
Ta đã mời Tiăng ghé nhà uống nước
Tiăng kể chuyện giỏi như lăn tròn
Tiăng kể chuyện thông như suối nước chảy

Tiăng ngâm măng chua khéo tay chắt nước
Ndu nhớ Tiăng khóc thầm một mình
Ndu nhớ Tiăng khóc đến rơi nước mắt
Ndu đã khóc thầm thương nhớ em Tiăng
Ndu hết lòng thương nhớ em Tiăng
Ndu buồn nhớ nằm vạ trùm chăn
Ndu nằm trùm chăn bỏ cơm không ăn
Ndu nhìn cơm, canh đắng như *klỡ, nge*
Ndu nhìn cha mẹ đen như hòn than
Nhìn người con cậu đen như nhọ nồi
Ndu mải nghĩ đến em Tiăng con Rŏng
Ngày xưa anh em làm nhà sát cạnh nhau
Ngày xưa anh em làm nhà chung vách
Xưa anh em còn làm rẫy chung bờ
Xưa anh em còn chăn trâu chung bãi cỏ
Xưa anh em còn nằm ngủ chung chiếu
Xưa anh em còn duỗi chân vỗ con ngủ một chỗ
Anh em cùng một tổ như con chim *kleh*
Anh em cùng một tổ như con chim *klang*
Anh em cùng một tổ như con chim *och*
Anh em chưa có chuyện xích mích với nhau
Anh em chưa có chuyện mất lòng nhau
Anh em chưa có giành nhau chuyện rừng
Ndu một mình nhớ lại chuyện xưa
Ndu ăn cơm nuốt không vào bụng

Ndu uống nước không vào bụng
Ndu bị đuôi khố tuột khỏi đùi.
Ta dừng kể về Ndu con Bŭng
Ta kể về dân bon của Ndu
Dân bon thức dậy ra khắp cánh đồng
Dân bon thức dậy ồn ào các nhà dài
Năm chục người qua lại tấp nập sân bon
Buổi sáng họ đi hái hoa cây *chau*
Buổi chiều họ đi hái bông cây gạo
Buổi sáng sớm họ đi hái bồn vải
Một số người đi đốt lá chuối đầu suối làm tro
Một số người đi đốt cây tre non cuối suối làm tro
Một số người đi đốt gốc cây bông vải làm tro
Chị Brit và chị Bret vợ Ndu cũng đã dậy
Các chị nhanh nhẹn lấy củi, nấu cơm
Còn nhân tiện tiếp chuyện với trai
Con trai, đàn ông còn thua các chị xa
Họ dậy sớm nhóm lửa thổi bếp
Họ lấy củi *dra* ra nhóm bếp lửa
Lửa cháy phía dưới bắc nồi phía trên
Họ nhóm củi lửa giữa ba hòn đá bếp
Nồi đất ơi hãy sôi cho mau
Nồi đồng ơi hãy sôi cho mau
Cho cơm mau chín dọn mời khách ăn
Cho cơm mau chín dọn một trăm khách ăn

Lời các chị bảo chưa kịp dứt khỏi miệng
Nồi đất nồi đồng đã bắt đầu sôi
Họ dùng đũa bếp trộn gạo cho đều
Họ dùng giẻ mướp hớt bọt trên miệng nồi
Họ nấu cơm một lúc đã chín rồi
Họ nấu canh một lúc đã chín rồi
Họ sửa soạn dọn cơm mời khách ăn
Họ sửa soạn dọn cơm mời trăm khách
Mặt trời đã soi sáng khắp vùng rừng bon Bu Pruh
Mặt trời đã soi sáng khắp vùng rừng bon Bu Prâng
Mặt trời đã soi sáng khắp trên các bờ suối
Đàn bò rống ầm vang khắp bờ suối
Con trâu nghé rống vang trên bờ suối
Con voi tơ hú từ rừng xa
Lục lạc đeo cổ dê rung vang cánh đồng
Lục lạc đeo cổ dê reo vang khắp đồng cỏ
Cái mõ đeo cổ trâu rung vang vùng rừng
Lục lạc bằng đồng vang tiếng ngân xa
Nghe tiếng vang như thổi kèn môi
Nghe tiếng vang êm như con nhện kéo tơ
Nghe tiếng vang êm như nghe tiếng cồng
Nghe tiếng vang êm như rung vòng *tẽ* đeo tay
Chị Brĭt vợ Ndu hỏi em Bret vợ Ndu
Chồng Ndu của mình đâu không thấy dậy
Ndu thường dậy từ lúc con lợn kêu

Ndu hay thức dậy từ lúc con gà gáy
Ndu hay dậy mài dao từ lúc chim *rling* hót
Ndu hay dậy ăn trầu từ lúc con trâu nghiền cỏ
Tại sao sáng nay anh Ndu chưa dậy
Hay là anh Ndu của mình bị ốm đau
Hay là anh Ndu của mình bị cảm lạnh
Em Bret vợ Ndu đáp: Em cũng không rõ
Chị Brĭt bước lên nhà ngủ của mình
Chị vạch xâu hạt cườm cửa buồng bước vào
Chị Bret cũng bước vào buồng ngủ của mình
Buồng ngủ của họ có vẽ hình hoa
Buồng ngủ của họ có khắc hình chim *kleh*
Buồng ngủ của họ có khắc hình con trăn
Nhà của Ndu rộng ba hàng cột bốn gian
Ndu đang nằm ngủ trên bảy lớp chiếu lá
Ndu đang nằm ngủ trên bảy lớp chiếu hoa
Ndu nằm ngủ kê đầu trên gối bông
Ndu nằm ngủ đắp tấm chăn đỏ mới dệt
Ndu nằm ngủ đắp chăn màu đỏ
Ndu nằm ngủ đắp tấm chăn lụa
Ndu nằm ngủ im lìm như chết
Ndu nằm ngủ bỏ cơm không ăn
Ndu trùm chăn ngủ trưa quên dậy
Chị Brĭt giơ chăn Ndu đắp một bên
Chị Bret giơ chăn Ndu đắp một bên

Anh Ndu ơi, anh ngủ hay thức?
Chị em tôi đến gọi anh dậy
Ndu im lặng không có lời đáp
Sao anh Ndu sáng nay có chuyện lạ?
Vợ Brĭt thò tay áp vào lồng ngực Ndu
Trên lồng ngực vẫn mát như bình thường
Tại sao sáng nay anh Ndu lạ thế!
Anh Ndu có bị ốm đau không đây?
Anh Ndu có bị cảm lạnh không đây?
Vợ Brĭt hỏi dứt lời Ndu đáp nhẹ
Ndu cử động đôi tay nhè nhẹ
Ndu cử động đôi chân nhẹ nhẹ
Ndu mở miệng nói tiếng nhỏ nhẹ
Ndu vừa đáp nhẹ vừa đứng thẳng người
Ndu đứng lên đôi mắt đỏ như lửa
Ndu đứng lên nước mắt chảy ròng
Ndu đang khóc thầm một mình
Anh Ndu khóc vì quá thương nhớ
Anh Ndu đang nhớ em Tiăng con Rŏng
Ndu đáp nghẹn ngào nói không ra lời
Ndu nghẹn ngào như bị cây thụt vào họng
Ndu nhìn cơm, canh đắng như *klĕ, nge*
Ndu nhìn cha mẹ đen như hòn than
Nhìn người yêu con cậu đen như nhọ nồi
Nhớ đến Tiăng đẹp như tô hoa

Đầu óc Ndu mải nhớ đến Tiăng
Ndu nhỏ nhẹ đáp lời của vợ hỏi
Sáng hôm nay sao người anh lạ lắm
Để anh kể cho vợ Brĭt nghe rõ
Để anh kể cho vợ Bret nghe rõ
Hai vợ nghe rõ rồi giải giúp cho anh
Anh không phải là bị con ma nhát
Anh chẳng phải bị thần rùa chết
Anh không phải bị thần nước rùa chết
Anh ngủ say mơ thấy bị khách Prŭm đánh
Anh ngủ say mơ thấy bị khách Prŭm tát
Ngủ trên bờ suối bị con kì nhông đạp mặt
Anh ngủ mơ tắm nước sương với người yêu
Anh ngủ mơ gội đầu bằng nước cơm
Chuyện trong mơ anh tưởng chuyện có thật
Người ở cách xa trong mơ lại gặp nhau
Trong giấc mơ anh đang đi chăn nghé
Trong giấc mơ anh đang đi chăn trâu
Anh mơ chăn trâu tại bãi Ling
Đàn trâu của ta đang ăn cỏ non
Đàn trâu của ta đang tắm ao
Đàn trâu của ta đang ăn cỏ đồng
Con trâu dậm đất thành ao
Con trâu phối sinh ra nhiều con
Trâu *dăm yau* là con của *dăm yu*

Suh mbung là con của *dăm bri*
Con trâu *dăm bri* của ta mập và to
Nhà ta thức ăn đã hết rồi
Tôi sửa soạn đi săn vùng Rang Riăp
Tôi cũng đi săn con ếch dọc bờ suối
Tôi sửa soạn đi săn con ếch bên bờ thác
Tôi định đi kiếm tre bờ suối làm cán dao
Tôi đã dặn đàn trâu của ta
Đàn trâu ăn cỏ bãi mình
Đàn trâu tắm ngủ ao mình
Không được đi đánh con trâu bon Đăng Koh
Không được đi đánh con trâu bon Đăng Kriăng
Không được đi đánh con trâu bon Briăng Vai
Không được đi hoang ăn bông vải bon Lŭm Lai
Không được đi hoang ăn bông vải bon Brot Lo
Đàn trâu không được đi phá bon xa bon gần
Tôi sửa soạn đi săn vùng Rang Riăp
Tôi sửa soạn đi hái rau bờ suối Dak Âr
Tôi sửa soạn đi kiếm cán dao trên bờ suối Dak Glung
Tôi nhìn thấy có người từ xa bước đến
Nhìn thấy người từ cánh đồng cỏ bước lần đến
Nhìn thấy người từ đồng cỏ bước lần tới gần
Tôi nhìn thấy đuôi khố hoa phất phới bay
Người bước đến càng lúc càng gần
Người bước đến càng lúc gần dần

Người khách càng lúc càng bước nhanh hơn
Tôi lên tiếng hỏi: Hỡi người khách là ai
Khách vác lao đến đây là ai?
Khách đến từ phía nam hay từ phía bắc
Tôi nhìn kĩ đó chính là Tiăng
Tôi mời Tiăng ghé nhà uống nước
Tôi mời Tiăng ghé nhà ăn cơm
Lâu ngày gặp ghé ngủ một đêm
Người đó chính là Tiăng con Rŏng
Là người anh em ruột thịt với Ndu này
Anh em chúng tôi cùng chung một mẹ sinh ra
Anh em chúng tôi như hạt cườm cùng một xâu
Anh em chúng tôi đều là con cháu của bà Bong
Tôi đã cùng Tiăng hút chung điếu thuốc
Tôi đã cùng Tiăng ăn chung miếng trầu
Một lá trầu phết một miếng vôi trắng
Trầu phết vôi bỏ một miếng cây *tiăng gŭt*
Tiăng kể chuyện rừng giỏi như lăn tròn
Tiăng kể chuyện nước thông như nước đổ
Tiăng ngâm măng đắng khéo tay chắt nước
Tôi rất thương nhớ em Tiăng
Tôi ăn cơm nuốt không vào bụng
Tôi uống nước nuốt không vào bụng
Người bị gầy vòng khố bị tuột
Hồi xưa kia chúng tôi còn ở chung

Chúng tôi làm nhà sát bên cạnh nhau
Xưa chúng tôi làm nhà chung vách
Xưa chúng tôi làm rẫy chung bờ
Xưa chúng tôi chăn trâu chung bãi cỏ
Xưa chúng tôi ngủ chung một chiếu
Một tổ trứng chim *kleh* nở cùng một lúc
Một tổ trứng chim *klang* nở cùng một lúc
Một tổ trứng chim *och* nở cùng một lúc
Tiăng kể chuyện rừng giỏi như lăn tròn
Tiăng kể chuyện suối giỏi như nước đổ
Tiăng ngâm măng đắng khéo tay chắt nước
Bây giờ tôi muốn đi thăm Tiăng ở dưới kia
Tôi muốn đi thăm Yang ở dưới kia
Tôi không giấu giếm, tôi đã nói thật
Tôi nói thật không còn gì giấu giếm
Anh rủ vợ Briť cùng đi với anh
Anh rủ vợ Bret cùng đi với anh
Anh rủ hai vợ cùng đi theo anh
Ndu đã nói hết lời vợ Briť đáp
Ndu đã nói hết lời vợ Bret đáp
Brit đáp lại với giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ nhẹ phát ra từ trong cổ họng
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tĕ*

Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ* đeo tay
Anh bàn chuyện em không biết lời đáp
Chúng em đi không ai giữ đầu suối
Chúng em đi không ai giữ đầu khe
Chúng em đi không ai giữ núi rừng
Chúng em đi không ai bảo vệ bon
Không có người giã gạo khách ăn
Không có người bửa củi *dra* nhà,
Không có người để nấu cơm khách
Không có người dọn cơm cho trăm khách ăn
Chị em chúng tôi đang bận nhiều việc
Chị em chúng tôi có nhiều việc phải làm
Còn có nhiều việc cần phải làm ngay.
Xin anh Ndu chịu khó đi một mình
Anh Ndu cố gắng đi một mình nhé!
Con lợn đòi ăn không có người cho cám
Con chó đói không có người cho cơm
Con lợn đói nó cắn máng gỗ
Con gà đòi ngủ không có người mở cửa chuồng
Con diều lá đứt dây không có người nối
Con dê con đòi ăn đọt cây gai
Vợ Brĭt nói hết lời Ndu đáp
Vợ Bret nói dứt lời Ndu đáp
Anh Ndu đáp với giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ họng

Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như nhạc rung vòng *tẽ* đeo tay
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ*
Hai vợ ơi làm sao nói thế
Sao vợ nói là đang bận việc
Sao vợ nói là đang bận việc nhà
Sao vợ nói là nhiều việc phải làm
Bận việc nhà đã có cháu Breh lo
Bận việc nhà đã có cháu Brơm lo
Hai cháu ấy giã giúp gùi lúa
Hai cháu ấy giã giúp cùi *dra*
Hai cháu ấy nấu giúp cơm nia
Hai cháu ấy nấu cơm đãi khách
Vợ Brĭt nói cũng không được đâu
Các cháu ấy lo đuổi khỉ ăn lúa
Các cháu ấy lo đuổi *kéc* ăn lúa
Các cháu ấy lo chăm sóc nương rẫy
Lúa *djang prit*[58] đang lúc chín vàng
Lúa *djang kring* đang trổ bông mẹ
Đám lúa mùa đang lú đầu bông
Đám lúa nếp đang lúc chín muồi
Cây dưa, cây bí đang lúc trổ bông
Bụi cây mướp đang vừa lú quả non
Anh Ndu đi một mình anh nhé!

Anh Ndu nói: Cũng không được thế
Người đuổi khỉ ăn lúa rẫy của ta
Ở nhà đã có em Dong làm giúp
Ta nhờ em Dong giúp đuổi khỉ ăn lúa
Nhờ em Dong giúp đuổi *kéc*[59] ăn lúa
Nhờ em Dong chăm sóc nương rẫy
Nhờ em Dong chăng dây đuổi chim *klang*
Nhờ em Dong chăng dây đuổi đàn khỉ
Nhờ em Dong làm *gong pŭt* để đuổi đàn lợn
Vợ Brĭt nói: Không được đâu
Nhờ chú Dong, mắc đi chăn trâu
Ndu đáp lại: Chăn trâu đã có người lo
Đi chăn trâu đã có cháu Preh của ta
Đi chăn trâu đã có cháu Gle của ta
Nói đằng nào anh Ndu vẫn có lý
Anh Ndu nổi cơn giận trách hai vợ
Ndu trách hai vợ không muốn đi cùng
Vợ nói: Anh Ndu muốn đi thăm Tiăng thật sao!
Mỗi lần đi không bình thường đâu mà!
Mỗi lần đi cứ gây nhiều tội nhiều nợ
Người ta thèm ăn bon Tiăng khắp buổi sáng
Họ thèm cướp bon Tiăng khắp buổi trưa
Người ta thèm cướp con gái tơ sân bon
Người ta thèm cướp hoa mía *tao dŭng*
Ndu ngắt lời nói chớp lấy lời vợ

Có chuyện gì đã có Lêng con Rung
Bon Bu Guih, Bu Lũng đã có Lông, Doi anh hùng
Bon Bu Tũng, Bu Nga đã có Krã, Năng anh hùng
Bon Tiăng, Tang đã có Lêng, Kong anh hùng
Không ai dám chọc Lêng con Rung đâu!
Không ai dám chọc Kong con Ting đâu!
Buổi sáng họ đi đánh chim *klang*
Buổi sáng sớm họ đi đánh đàn khỉ
Buổi chiều họ đi đánh chim *briăng*
Đâu có ai dám đánh hơn Lêng
Lêng đốt nhà cháy sạch cả bon
Lêng chém trâu chết sạch cả đàn
Cán gươm em Lêng chưa gãy đâu!
Cán lao con Kong chưa gãy đâu!
Mu khiên của Lêng, Kong chưa mềm đâu!
Anh rủ vợ đi cùng với anh
Hai vợ đi mang cơm cho anh
Hai chị em cùng đi với anh
Sao hai người đành để anh đi một mình
Anh Ndu này chết cột nhà bị lung lay
Anh Ndu này chết nhà ta bị nghèo đói
Anh Ndu này chết nhà ta mang nợ nần
Không còn người để bảo vệ đầu suối
Không còn người để giữ gìn đầu khe
Không còn người để giữ gìn núi rừng

Không còn người để giữ gìn bon làng
Hai vợ Brĭt và Bret tiếp tục nói
Anh không nghe lời chúng em sẽ chết
Anh sẽ chết ngoẹo như gà con không nở
Anh sẽ chết nơi quê người rừng lạ
Anh đừng trách chúng em không nhắc
Anh đừng trách chúng em không nhắc nhở
Nếu anh không chịu nghe lời thì thôi!
Anh muốn đi cứ đi một mình nhé!
Vợ Brĭt và Bret bước ra khỏi buồng
Chị Brĭt, Bret bước xuống nhà dưới
Lợn đòi ăn họ đưa máng cám
Chó đòi ăn họ cho ăn cơm thừa
Con gà đòi ăn họ cho tấm gạo
Con dê đòi ăn họ thả cho ăn cỏ
Brĭt và Bret không cần quan tâm chuyện Ndu
Họ ngồi trước cửa dệt váy như bình thường
Chuyện anh Ndu đến đây tạm dừng.
Ta dừng kể về chị Brĭt, chị Bret
Ta tiếp tục kể về anh Ndu con Bũng
Ndu lấy chăn tiếp tục trùm ngủ
Ndu trải chiếu tiếp tục ngủ tiếp
Ndu nằm ngủ bỏ cơm không ăn
Ndu không có hạt cơm vào bụng
Ndu không có giọt nước vào bụng

Người bị gầy vòng khố bị tuột
Ndu bị gầy vòng đeo cổ hở ra
Ndu hết lòng thương nhớ em Tiăng
Ndu nhớ Tiăng nước mắt tuôn rơi
Ndu nhớ Tiăng trùm chăn ngủ
Ndu khóc thầm thương nhớ em Tiăng
Người bị gầy chui lọt đơm mây
Người bị gầy chui lọt ống tre *krêng*[60]
Người bị gầy muốn thành con dơi
Người bị gầy chui lọt ống nứa
Ndu nhịn đói đã ba ngày qua
Ndu nhịn đói sáu, bảy ngày rồi
Ndu nhịn đói đủ chín, mười ngày
Ndu nằm ngủ suy nghĩ một mình
Hay là ta rủ cháu Rong của mình
Ndu lảo đảo đứng dậy bước đi ra
Ndu bước đi đùi chân hơi run
Ndu bước đi đôi gối hơi run
Ndu mang theo một con gà nướng
Ndu đi ra khỏi cửa nhà mình
Ndu đi ra qua bờ đất bờ thác
Ndu đi qua bờ suối qua bụi tre nứa
Ndu đi qua vùng đất bị lở
Ndu đi ra qua một cửa nhà
Ndu đi ra qua một cửa giữa

Ndu đi ra qua một dãy nhà dài
Ndu đi đến cháu Rong của mình
Rong cháu Ndu đang ngồi trước cửa nhà
Rong trải khố hoa ngồi trên máng tre
Rong ngồi vót dây mây để khoá mỏ con *briăng*
Rong ngồi vót dây mây để khoá mỏ con *klang*
Ngồi thắt vòng dây để treo bầu gạo
Ngồi bó cây tre để làm cây cọc nêu
Rong nhìn ra thấy có người bước đến
Rong nhìn ra thấy bác Ndu con Bŭng
Rong lên tiếng trong trẻo chào mừng
Rong lên tiếng hỏi nghe rất êm tai
Bác Ndu ơi, bác đi đâu đây?
Bác Ndu đến đâu định đi hướng nào?
Bác định đi đâu và đến thăm nhà ai?
Hay là bác đi đánh trận ở nơi nào?
Hay là bác đi dạo trên khắp đất rừng?
Ndu đến nhà đàn chó sủa mừng
Con chó đen sủa từ cửa nhà
Con chó vàng sủa từ cửa giữa
Con chó trắng sủa từ chuồng bò
Đàn con chó vừa sủa vừa mừng
Ndu đi đến cửa nhà Rah, Rong
Nhà cháu Rah bác vào được không?
Nhà cháu Rong bác vào được không?

Bác bước vào cửa nhà có kiêng không?
Bác Ndu ơi, nhà cháu không kiêng!
Con dê đẻ nhà cháu chưa có
Con lợn đẻ nhà cháu chưa có
Con người đẻ nhà cháu chưa có
Con dê đẻ ba nắng hết cữ
Con lợn đẻ bốn nắng hết cữ
Con người đẻ tám nắng hết cữ
Chuyện nho nhỏ bỏ qua không cữ
Đi rừng về bị ốm chưa có
Đi rừng về bị đau chưa có
Đi suối về bị cảm chưa có
Đi suối về trùm chăn chưa có
Người bị sốt nằm lửa chưa có
Ndu bước qua cửa đi vào nhà
Ndu vào nhà xếp bằng đôi chân
Ndu vào nhà xếp bằng đôi gối
Ndu ngồi đẹp mọi người kính phục
Họ trải khăn mời bác Ndu ngồi
Họ trải vải mời bác Ndu ngồi
Họ trải váy hoa mời bác Ndu ngồi
Họ đưa khăn màu đỏ mời Ndu lau mồ hôi
Ngồi gần tro bếp sợ bị bọ chét cắn
Ngồi trên khúc củi sợ bị con rít cắn
Ngồi trên sạp giường sợ con rệp cắn

Ngồi trong buồng sợ hơi bẩn chăn, áo
Ngồi trên sạp giường sợ bẩn bã cơm, cháo
Họ kê máng tre mời bác Ndu ngồi
Ndu nhận lời tỏ lòng cảm ơn
Ndu ngồi trên máng tre gọn gàng
Họ lấy muối tro đựng trong *khiau rsoh*
Họ lấy muối hạt đựng trong tô chén
Mời khách hút thuốc kèm lời ngọt ngào
Mời bác Ndu tạm hút miếng thuốc
Mời bác Ndu ăn miếng trầu lá
Ndu hai tay nhận lấy trầu cau
Ndu bỏ trầu cau vào miệng nhai
Ndu nhai trầu như con trâu nhai cỏ
Ndu nhai trầu môi miệng thắm màu đỏ
Nhỏ trên đất, đất thấm màu đỏ
Thắm màu đỏ con cá *bit*, cá *lôn*
Miệng nhai trầu đôi mắt lim dim
Nhỏ trên lá mục đỏ như người quét
Phun trên lá khô đỏ như ai thổi
Phun lên bãi cỏ đỏ như lửa cháy rừng.
Cháu Rah và cháu Rong ngồi tiếp bác Ndu
Chúng cháu xin chào mừng bác Ndu
Bác đến thăm nhà chúng cháu vui lắm!
Từ lâu nay bác chưa đến thăm
Từ lâu nay bác chưa thăm nhà

Nay trời mưa phùn bác gắng bước qua
Nay trời sương mù bác gắng vượt qua
Đường chông gai bác gắng vượt qua
Cháu Rong nói hết lời bác Ndu đáp
Cháu Rong nói dứt lời bác Ndu đáp
Bác Ndu đáp với giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ phát ra từ trong cổ họng
Lời nói êm như con nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc đánh cồng
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ*
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ* đeo tay
Thưa với hai cháu Rah và Rong
Bác đến đây có chút chuyện gấp
Bác đến đây có chút chuyện cần
Mời các cháu từ nhà trên xuống nghe chuyện
Mời các cháu từ nhà dưới lên nghe chuyện
Mời các con trẻ nghe chuyện người lớn
Cả nhà cháu Rah và Rong đều nghe lời
Trong lòng nôn nao chưa biết chuyện gì
Có bon xấu đến chọc bon ta chăng?
Có bon xấu đến quậy bon ta chăng?
Có bon xấu đến phá bon ta chăng?
Có bon xấu đến cướp bon ta chăng?
Họ đến cướp con gái tơ trên sân bon?
Họ đến cướp cành hoa mía *tao dũng*?

Ndu nói: mời tất cả đến gần để nghe chuyện
Người từ nhà trên đến tiếp Ndu
Người từ nhà dưới đến tiếp Ndu
Các con trẻ đến nghe chuyện bác Ndu
Người đến ngồi xung quanh nhiều hàng trăm
Ndu người già ngồi ở chính giữa
Ndu múc ra một tô gạo
Ndu múc ra một tô gạo trắng
Ndu hai tay cầm dâng tô gạo
Ndu đặt tô gạo trắng xuống
Ndu đặt một con gà nướng trên tô gạo
Ndu chắp hai tay lạy cháu Rah và Rong
Ndu chắp hai tay lạy tất cả mọi người
Ndu lạy gọn như người Drôn ở cuối sông
Xin con cháu lắng nghe chuyện của bác
Bác kể chuyện các cháu nghe cho rõ
Các cháu nghe thật rõ rồi trả lời
Các cháu nghe rồi làm theo
Các cháu nghe rõ rồi sẽ giúp
Ndu nhả bã trầu ra rồi nói
Các cháu mới lớn như đàn con chim *vik*
Các cháu mới lớn như đàn con chim *klang*
Các cháu mới lớn như cây gạo mới nứt chồi
Từ ngày xưa thời chưa có gió
Từ ngày xưa thời chưa có bão

Rừng ngày xưa không có cây cỏ mọc
Rừng ngày xưa chỉ có bãi đá
Đất ngày xưa chỉ có cây gạo trụi lá
Không có một bóng cây để che mát
Không có một bụi cây *le* để tựa lưng
Không có một bụi cây gai để tựa chân
Cây *nduăt*[61] chỉ có *tu kluăn*
Cây *rmuăn* chỉ có *tu kruch*
Cây tre non thấp tay với tới
Rõng mang về một tô đất, bảy con trùng
Rõng mang về một bầu nước lã
Rõng rót nước đầy ba vực sâu
Rõng đắp đất trên núi đá tràng
Rõng mang đất về đầy một *khiau*
Một nắm đất Rõng đắp núi Nâm Brah
Một gùi đất Rõng đắp núi Nâm Vang
Một be đất Rõng đắp *rla yau ung*
Một *bong sung*[62] Rong đắp vùng ngã suối Glung và Jơl
Rõng mang hạt giống cây đầy ba gùi rưỡi
Rõng mang về từ bon Me Kuah mẹ Bong
Cây và tre Tiăng cho mọc trên đất
Tiăng trồng mới có cây đa
Tiăng trồng mới có cây mía
Xưa chúng tôi làm nhà sát cạnh nhau
Xưa chúng tôi làm nhà chung vách

Xưa chúng tôi làm rẫy chung bờ
Xưa chúng tôi chăn trâu chung một bãi cỏ
Ngủ ban đêm chúng tôi chung một chiếu
Trứng chim *kleh* nở cùng một lúc
Trứng chim *klang* nở cùng một lúc
Trứng chim *och* nở cùng một lúc
Tiăng dạy ta mới biết chuyện rừng
Tiăng dạy ta mới biết gia phả
Tiăng dẫn đường bác Ndu mới thấy
Tiăng dạy Ndu này mới biết
Nay bác rủ các cháu ăn quả trong rừng
Nay bác rủ các cháu thăm làng cũ
Nay bác rủ các cháu đốn cây gạo
Bác muốn đi thăm anh Tiăng ở dưới kia
Bác muốn đi thăm anh Yang ở dưới kia
Bác bị lạt muối đã lâu rồi
Bác bị đói cơm đã lâu rồi
Bác đi xin bon xa bon gần đã chán
Bị lạt muối ăn đã chán rồi
Bị thiếu lúa ăn *klo*[63] đã chán rồi
Bị sụt cán cào kiếm đã chán rồi
Hết bông kéo chỉ đi kiếm sợi *ndrong*
Mất xâu cườm phải đi xuống bon Drôn
Mất hạt cườm phải xuống bon Drôn mua
Ta rủ Tiăng đi xuống bon Drôn phương xa

Ta xuống bon Drôn sẽ có nhiều muối
Có nhiều muối mang về không nổi
Rủ hai cháu đi cùng với bác nhé!
Hai cháu đi giúp bác mang cơm nhé!
Hai cháu đi cùng bác cho vui nhé!
Bác Ndu nói hết lời cháu Rah đáp lại
Bác Ndu nói dứt lời cháu Rong đáp lại
Rah, Rong đáp với giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ nhẹ phát từ trong cổ họng
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ*
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ* đeo tay.
Rah, Rong chắp hai tay lạy bác Ndu
Họ lạy đẹp như người Drôn ở cuối sông
Bác ơi, cháu Rah nay bận lắm
Bác ơi, cháu Rong nay bận lắm
Chúng cháu lúc này đang bận việc
Chúng cháu chăng dây *mpoh* để đuổi chim ăn lúa
Chúng cháu chăng dây *mpoh* để đuổi đàn khỉ
Chúng cháu làm *gong pữt* để đuổi đàn lợn rừng
Rẫy trên đồi đàn khỉ ăn lúa
Rẫy trên gò đàn lợn ăn lúa
Rẫy trên rừng con nai ăn lúa
Rẫy trên bờ suối chim công ăn lúa

Lúa *djang kit* đang lúc chín vàng
Lúa *djang kring* đang trổ bông mẹ
Lúa mùa đang trổ lú đầu bông
Lúa nếp, *ba ke* rẫy đồng đang chín khô
Cây dưa, cây bí đang lúc trổ bông
Cây mướp đang lú quả non
Chúng cháu bận đuổi khỉ ăn lúa
Chúng cháu bận đuổi *kéc* ăn lúa
Chúng cháu bận chăm sóc nương rẫy
Ndu nói: Các cháu không bận đâu!
Lo việc nhà đã có cháu Preh rồi!
Lo việc nhà đã có cháu Gle rồi!
Các cháu ấy chăng *mpoh* đuổi chim
Các cháu ấy chăng *mpoh* đuổi khỉ
Các cháu ấy làm *gong pŭt* đuổi đàn lợn
Các cháu ấy đuổi khỉ ăn lúa
Các cháu ấy đuổi *kéc* ăn lúa
Các cháu ấy chăm sóc nương rẫy
Cháu Rah ngắt lời bác Ndu đáp lại
Các em ấy bận chăn đàn trâu
Trâu đi hoang ăn bông vải bon Lum Lai
Trâu đi hoang ăn bông chỉ của Brot Lo
Trâu đi hoang phá *ndring* của Ting, Yông con Phan
Trâu đi đánh con trâu bon Bu Koh
Ta không có của cải đền cho họ

Vì chuyện nhỏ gây ra tội nợ
Cháu Rah, Rong từ chối không muốn đi
Bác Ndu đi một mình thôi nhé!
Anh em chúng cháu đang bận nhiều việc
Anh em chúng cháu đang bận việc nhà
Chúng cháu đang bận nhiều việc nương rẫy
Rah một mực từ chối không muốn đi
Rong một mực từ chối không muốn đi
Cháu Rah và cháu Rong một mực không đi
Bác Ndu nói: Sao các cháu nói thế?
Nhờ có bác dạy các cháu mới biết chuyện rừng
Nhờ có bác dạy các cháu mới biết kể gia phả
Bác Ndu này chết cây cột nhà bị lung lay
Bác Ndu này chết các cháu sẽ nghèo đói
Bác Ndu này chết các cháu sẽ nợ nần
Không có người giữ gìn đầu suối
Không có người giữ gìn đầu khe
Không có người giữ gìn núi rừng
Không có người giữ gìn bon làng
Cháu Rah ngắt lời bác Ndu đáp
Bác Ndu ơi, nghe cháu nói nhé
Chúng cháu cũng muốn đi thăm Tiăng
Bác đến thăm Tiăng, Yang không bình thường đâu!
Mỗi lần đến thăm phải đền nợ năm, sáu *dik*[64]
Mỗi lần đến thăm phải đền nợ năm, sáu chiêng

Bác đến thăm làm hại cho bon Tiăng
Bác đến thăm làm hại đốt cháy bon Tiăng
Bác đến thăm làm hại chị họ bị bắt
Người ta đốt nhà cháy sạch bon Tiăng
Người ta chém trâu chết sạch cả chuồng
Người ta phá lúa không chừa hạt giống
Người ta ganh ghét vì bon Tiăng giàu
Người ta ganh ghét vì bon Tiăng có của
Người ta ganh ghét vì bon Tiăng có nhiều lúa
Người ta ganh ghét vì bon Tiăng dựng nêu lễ hội
Nếu bác thèm ăn rau *biăp* non
Bác cứ đi một mình bác nhé!
Nếu bác thèm ăn thịt chuột và con cá trê cứ đi
Anh em chúng cháu không muốn đi đâu!
Chúng cháu bận vót dây mây để khoá mỏ chim *briăng*
Vót dây mây khoá mỏ chim *klang*
Thắt vòng dây để treo bầu đựng gạo
Chúng cháu chặt tre để bó làm cọc nêu
Bác muốn đi cứ đi một mình nhé!
Rah, Rong nói hết lời Ndu đáp
Rah, Rong nói dứt lời Ndu đáp lại
Ndu đáp lại với giọng nói tự hào
Các cháu đừng lo xa chuyện ấy
Cán dao của bác Ndu này chưa gãy đâu!
Cán lao của bác Ndu này chưa dẻo

Cán lao của bác Ndu này chưa dẻo
Dao cầm tay lưỡi sắc như ai
Ná cầm tay có dây như ai
Đầu của mình có sừng như ai
Sức trai trẻ chẳng muốn thua ai
Không có người dám hơn Ndu này đâu!
Bon Gŭih, Bu Lŭng còn trẻ nhỏ
Bon Tŭng, Bu Nga còn kém xa
Ta đã có Lêng con Rung mạnh hơn
Cán gươm của Lêng chưa gãy mà
Cán lao của Lêng chưa phải dẻo
Tiếng trống chiến thắng vang hằng ngày
Rah cháu Ndu quay lưng ngồi im
Rong cháu Ndu quay lưng ngồi im
Ndu giải thích họ không thèm nghe
Ndu hỏi họ không thèm đáp lời
Ndu đưa thuốc họ không thèm hút
Ndu nổi giận mắng chửi một hồi
Rah, Rong im như con gà sợ con ó
Ndu này chết cột nhà sẽ lung lay
Ndu này chết bon này sẽ nghèo đói
Ndu này chết các cháu sẽ nợ nần
Ndu nói một hồi đứng dậy ra về
Ndu sắp sửa đi về nhà mình
Ndu hai tay bưng lấy tô gạo của mình

Ndu vò gạo trong lòng bàn tay
Ndu gói gọn trong vạt khăn áo
Ndu về nhà vợ Briť, Bret đang chờ.
Vợ Briť, Bret thấy Ndu đã về
Anh Ndu ơi ta ăn cơm đã!
Mời anh Ndu và cả nhà ăn cơm
Mời ăn cơm trắng không có thức ăn
Ăn cơm không có canh chắc không được no
Ndu đã lâu không có hạt gạo
Ndu đã lâu cơm không vào bụng
Người bị gầy vòng đeo tay tuột ra
Người bị gầy vòng khố bị tuột
Lòi xương sườn và đứt xâu cườm
Vợ Briť nói dứt lời Ndu đáp lại
Ndu đáp lại: Tôi không ăn đâu
Tôi còn sức nào mà ăn với uống
Ăn nắm cơm nuốt không qua cổ
Ăn nắm cơm bị nghẹt trong họng
Ăn nắm cơm bị nghẹn trong họng
Trong cổ họng như bị cây chặn
Ndu nhìn cơm đắng như *klẽ, nge*
Nhìn cha mẹ đen như nhọ nồi
Nhìn con cậu đen như hòn than
Nghĩ đến Tiăng đẹp như tô hoa
Ndu mải lo nghĩ đến Tiăng không thèm ăn cơm

Rủ hai vợ đi thăm Tiăng mà
Hai vợ không chịu đi với ta
Hai vợ Ndu ngồi im không đáp
Họ tỏ ý không muốn đi với Ndu
Ndu bước lên trên nhà gác của mình
Nhà gác có vẽ hình hoa
Nhà của Ndu có vẽ hình chim *kleh*
Nhà của Ndu có vẽ hình con trăn
Nhà của Ndu có bốn cột ba gian
Ndu vào buồng trải chiếu nằm ngủ
Ndu nằm ngủ lấy chăn dài trùm
Ndu nằm ngủ bỏ cơm không ăn
Ngủ không yên ngồi dậy không ổn
Phơi chăn dài mái nhà bị gió cuốn
Lòng xôn xao như ai kéo tre khô
Ndu ở trong nhà như bị ngứa bụi đất
Ndu ở trên đất như bị ngứa bụi lúa
Ndu ngứa như bị hoa cây *tong ya*[65]
Một bầu nước tắm rửa không hết ngứa
Ndu nằm ngủ đắp chăn như bị ai lôi đi
Ndu nằm ngủ với vợ như bị ai đánh thức
Ngủ trong nhà như bị con ma nhát
Ndu nằm đầu óc suy nghĩ vơ vẩn
Hay là ta rủ cháu Preh cùng đi với mình
Hay là ta rủ cháu Gle cùng đi với mình

Ndu lảo đảo đứng dậy đi ra
Ndu đứng dậy nặng nơi đùi chân
Ndu đứng dậy nặng nơi đầu gối
Ndu đi ra qua sân nhà
Ndu đi ra qua bờ đất bờ thác
Ndu đi ra qua bờ suối qua bụi tre nứa
Ndu đi ra qua vùng đất bị lở
Ndu đi ra qua một cửa nhà
Ndu đi ra qua một cửa giữa
Ndu đi ra qua một dãy nhà dài
Ndu đi đến nhà cháu Preh, Gle
Preh và Gle đang ngồi vót lạt đan gùi
Nghe vang tiếng lục lạc đuôi khố
Nghe vang nhạc lục lạc đeo lưng
Nghe vang tiếng *kho dŭp* đeo hàm
Preh nhìn ra thấy có khách đến
Preh, Gle nhìn ra thấy bác Ndu đến
Ndu đến nhà hỏi cháu Preh, Gle
Bác bước vào cửa nhà có được không?
Bác vào nhà có kiêng cữ không?
Nhà của các cháu có kiêng cữ không?
Bác Ndu ơi, nhà không kiêng cữ!
Nhà chúng cháu không có chuyện kiêng cữ
Con dê đẻ nhà cháu chưa có
Con lợn đẻ nhà cháu chưa có

Con người đẻ nhà cháu chưa có
Đi rừng về bị đau chưa có
Đi suối về bị cảm lạnh chưa có
Người bị lạnh nằm lửa chưa có
Ndu bước chân qua cửa vào trong nhà
Ndu treo khiên ở trước cửa nhà
Ndu cắm lao ở sân trước cửa nhà
Ndu cất ná ở trên mái nhà
Ndu cất gọn dao gươm vào trong *dra*
Ndu cất gọn chiếc ná vào trong *dra*
Ndu ngồi gọn xếp bằng đôi chân
Ndu ngồi gọn xếp bằng đôi gối
Ndu ngồi đẹp mọi người kính phục
Họ trải khăn lót mời Ndu ngồi
Họ trải vải lót mời Ndu ngồi
Họ trải váy hoa lót mời Ndu ngồi
Họ đưa khăn đỏ mời Ndu lau mồ hôi
Ngồi gần tro bếp sợ con bọ chét cắn
Ngồi trên khúc củi sợ con rệp cắn
Ngồi trên sạp giường sợ con rệp cắn
Ngồi trong buồng sợ bụi bẩn chăn, áo
Ngồi trên sạp sợ bẩn bã cơm, cháo
Họ lót ghế chiêng mời bác Ndu ngồi
Họ lót ghế cồng mời bác Ndu ngồi
Họ đưa khăn mời Ndu lau mồ hôi

Preh, Gle lấy tro đựng trong *khiau rsoh*
Họ lấy muối hạt đựng trong tô chén
Mời khách hút thuốc kèm lời nói ngọt ngào
Họ dọn thuốc đựng đầy chén chiêng
Họ dọn trầu đựng đầy chén cồng
Mời thuốc ngon hái từ chuồng trâu
Mời trầu ngon hái từ rừng già
Mời bác Ndu hút tạm thuốc không ngon
Mời bác Ndu ăn tạm trầu không ngon
Một lá trầu bỏ ít vôi trắng
Bỏ một ít vỏ cây *tiăng gŭt*
Ndu nhận lời cảm ơn các cháu
Ndu hai tay nhận lấy miếng trầu
Ndu bỏ miếng trầu vào miệng nhai
Ndu nhai trầu giống như con trâu nghiền cỏ
Nhai miếng trầu môi miệng đỏ tươi
Phun lên lá khô đỏ như ai quét
Phun lên lá mục đỏ như ai thổi
Phun lên bãi cỏ đỏ như lửa cháy rừng
Nhỏ trên đất, đất thắm màu đỏ tươi
Thắm màu đỏ như con cá *bit*, cá *lôn*
Miệng nhai trầu đôi mắt nhắm lim dim
Chúng cháu mừng bác Ndu đến thăm nhà
Bác Ndu đã đi dưới trời mưa phùn
Bác đã bước đi qua dưới trời sương lạnh

Đường đầy cỏ bác Ndu bước qua
Có chuyện gì bác Ndu mới đến đây
Cháu Preh nói dứt lời bác Ndu đáp
Cháu Gle nói hết lời bác Ndu đáp
Ndu đáp lại với giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ phát ra từ trong cổ họng
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ*
Bác nói rõ cho các cháu biết
Bác đến đây cũng có việc cần
Vót cán rớ bác vớt cá đã chán
Vót tên ná bác bắn thú đã chán
Gió thổi mải chẳng có cô gái nào đến
Mời các cháu từ nhà trên xuống nghe chuyện
Mời các cháu từ nhà dưới lên nghe chuyện
Mời các con trẻ nghe chuyện người lớn
Các con cháu trong nhà đều nghe lời
Họ đến ngồi đầy đằng trước đằng sau
Ndu múc ra một tô gạo trắng
Ndu dùng gạo khởi đầu câu chuyện
Ndu múc gạo bằng cái tô hai chân
Ndu bưng tô gạo đặt xuống trên đất
Bác xin nói rõ câu chuyện cho các cháu
Bác có chuyện riêng không muốn giấu giếm

Bác nói thật không có giấu giếm điều gì
Tự mình kể chuyện mình cũng hơi ngượng
Tự kéo chi một tay không thẳng
Bác Ndu mải ở nhà tuổi già không hay
Mải ở nhà tóc bạc không hay
Mải đùa giỡn mang tội không hay
Bó đuốc mải đốt ong cũng chán
Vót tên ná bắn thú đã chán
Gió thổi mãi chẳng có cô gái nào đến
Bác đến đây nhờ các cháu đi cùng
Bác rủ các cháu đi theo mang cơm
Ndu chắp tay lạy cháu Preh, Gle
Ndu lạy đẹp như người Drôn ở cuối sông
Bác Ndu nói hết lời cháu Preh đáp
Bác Ndu nói hết lời cháu Gle đáp
Bác Ndu định đi đâu bây giờ?
Bác Ndu định đi hướng nào đây?
Bác đi đòi nợ hay đi thăm bà con nào?
Hay là bác đi đánh trận ở nơi đâu?
Hay là bác đi dạo trên khắp vùng đất?
Hay là bác đi xuống bon Pŭr[66] phương xa?
Hay là bác đi xuống bon Srai[67] phương xa?
Bác định đi thăm chị em nào?
Bác định đi thăm cô bác vùng nào?
Bác định đi thăm bạn thân quen nào?

Bác Ndu chậm rãi nói cho các cháu rõ
Bác ở nhà mãi cũng đã chán
Bác ở nhà nhức mỏi chân tay
Đầu tóc bù xù ngứa gãi không hết
Bác muốn đi trên khắp đất rừng
Bị lạt muối ăn củ gừng đã chán
Bị thiếu lúa, ăn củ nén đã chán
Hết thuốc hút lại đi kiếm ở rừng già
Cán cào bị sụt đi kiếm chai chêm
Hết bông kéo chỉ lại đi kéo dây *ndrong*
Xâu cườm bị đứt lại đi xuống bon Drôn
Ta ở nhà bị lạt muối đã chán rồi
Ta ở nhà bị thiếu lúa đã chán rồi
Bác muốn đi thăm Tiăng ở dưới kia
Bác muốn đi thăm Yang ở dưới kia
Bác đến thăm để ăn chung con cá
Bác đến thăm để ăn chung con gà
Bác đến thăm để ăn chung bữa cơm
Xưa chúng tôi làm nhà cạnh bên nhau
Xưa chúng tôi làm nhà chung vách
Xưa chúng tôi làm rẫy chung bờ
Xưa chúng tôi chăn trâu chung một bãi cỏ
Xưa nằm ngủ chung một cái chiếu
Xưa chúng tôi nằm ru con ngủ bên nhau
Lâu năm xa cách trong lòng thương nhau

Lâu ngày xa cách trong lòng nhớ nhau
Ăn cơm vắt nước mắt tuôn ra
Bác bây giờ nhớ Tiăng, Yang nhiều lắm
Bác Ndu nói dứt lời cháu Preh, Gle đáp
Chúng cháu thưa để bác Ndu rõ
Chúng cháu bị lạt muối ăn gừng cũng đã chán
Chúng cháu bị thiếu lúa ăn củ nén cũng chán rồi
Chúng cháu hết thuốc hút phát rừng già đã chán
Cán cào sụt đi kiếm chai chêm lại
Hết bông kéo chỉ lại đi kiếm dây *ndrong*
Chúng cháu không đi nổi đến bon Vât[68] phương xa
Chúng cháu không đi nổi đến bon Nong[69] phương xa
Chúng cháu không đi nổi đến bon Drôn, bon Srai
Chúng cháu bây giờ rất bận việc nhà
Chúng cháu bận không thể đi được
Chúng cháu đang bận nhiều việc nhà
Chúng cháu bận chăng dây *mpoh* đuổi chim ăn lúa
Chúng cháu bận chăng dây *mpoh* đuổi khi ăn lúa
Chúng cháu bận làm *gong pữt* đuổi lợn ăn lúa
Rẫy trên đồi đàn khỉ ăn lúa
Rẫy chân trời đàn lợn ăn lúa
Rẫy trên núi con nai ăn lúa
Rẫy đất bằng chim công ăn lúa
Bác thông cảm, bác đi một mình.
Bác Ndu ngắt lời cháu Preh đáp lại

Nếu bận việc đuổi chim ăn lúa
Đã có cháu Rah, cháu Rong ở nhà
Các cháu ấy chăng *mpoh* đuổi khỉ
Các cháu ấy chăng *mpoh* đuổi lợn
Các cháu ấy đuổi khỉ ăn lúa
Các cháu ấy đuổi *kéc* ăn lúa
Các cháu ấy chăm sóc nương rẫy
Các cháu ấy làm thay việc nhà
Các anh ấy chăn giúp đàn trâu
Các anh ấy chăn giúp đàn bò
Mời hai cháu đi cùng với bác
Hai cháu đi giúp bác mang gạo
Ndu nài nỉ rủ hai cháu đi cùng
Tip vùng cao còn lưng tô thôi
Muối vùng cao chỉ có nửa *ndŭng*
Con trâu vùng cao cái đuôi không xứng
Trâu *dăm biăng* của Phưm, Phơm con Gŭt mới ngon
Bác Ndu ơi, chúng cháu không thể đi được
Chúng cháu bận vót dây mây khoá mỏ con *briăng*
Chúng cháu bận vót dây mây khoá mỏ con *klang*
Chúng cháu thắt vòng dây mây để treo bầu đựng gạo
Chúng cháu chặt cây tre để làm cọc nêu
Bác hiểu cho, bác đi một mình nhé!
Cháu Preh từ chối không muốn đi cùng
Cháu Gle từ chối không muốn đi cùng

Cháu Preh và Gle nói rõ không đi
Tại sao các cháu lại từ chối như vậy!
Ai dẫn dắt các cháu nên người?
Ai chăm sóc các cháu khôn lớn?
Ai dạy các cháu biết kể gia phả?
Nếu các cháu không muốn đi cùng tôi
Nếu các cháu không thương tôi
Tôi không cần đến các cháu nữa
Bác Ndu ơi, đừng giận chúng cháu!
Không phải là chúng cháu không muốn giúp bác
Chúng cháu sẵn sàng đi cùng bác
Nếu bác đi thăm chị em nào đó
Nếu bác đi thăm người quen nào đó
Nếu bác đi thăm người bạn thân thiết
Nếu bác đi đòi nợ dao tại bon Bu Mă
Nếu bác đi đòi nợ lao tại bon Bu Glung
Nếu bác đi đòi nợ *rlung* bon Sung Sai Dot
Nếu bác đi đòi nợ nhẫn bon Kong con Trôk
Bác đi thăm Tiăng chúng cháu không đi
Chúng cháu đã quá chán thăm Tiăng rồi
Bác đi thăm Tiăng, Yang không bình thường
Mỗi lần đi thăm mỗi lần có chuyện
Mỗi lần đi thăm mỗi lần có nợ
Người ta thèm ăn bon Tiăng buổi sáng
Người ta thèm cướp bon Tiăng buổi trưa

Người ta thèm cướp gái tơ sân bon
Người ta thèm cướp cành hoa mía *tao dũng*
Người ta thèm hái quả dưa làm giống
Bác đến thăm sẽ làm hại cho bon Tiăng
Bác làm hại cho bon Tiăng, Yang
Bác làm hại cho chị em của mình
Bác Ndu đáp: Các cháu đừng lo chuyện đó!
Ai dám có sức chọc bon Tiăng nào!
Bon Gŭih, Bu Lŭng còn thua xa
Bon Tŭng, Bu Nga còn thua xa
Bon Bu Ĭr Briăng Vai còn thua xa
Bon Gŭih, Bu Lŭng Lông, Doi anh hùng
Bon Tŭng, Bu Nga, Kră, Năng anh hùng
Bon Tiăng, Tang có Lêng và Kong anh hùng
Cán dao của Lêng, Kong chưa gãy
Cán gươm của Lêng, Kong chưa dẻo
Cán lao của Lêng, Kong chưa gãy
Mu khiên của Lêng, Kong chưa vỡ
Đánh với Preh có thua có thắng
Đánh với Rđe[70] có thua có thắng
Đánh R'ông, Nong có thua có thắng
Bon xa bon gần đều đã từng thua
Chuyện đánh trận đã có Lêng, Mbong
Hai cháu đi giúp bác mang cháo nhé!
Hai cháu đi giúp bác mang cơm nhé!

Bác nhớ Tiăng lắm rồi
Bác ăn cơm không nuốt vào bụng
Bác uống nước không trôi vào bụng
Bác bị gầy vòng khố bị tuột
Nếu không đi bác sẽ chết thôi!
Bác Ndu chết cột nhà bị lung lay
Bác Ndu chết, các cháu nghèo đói
Bác Ndu chết các cháu bị vỡ nợ
Bác đã dạy các cháu nên người
Bác đã dạy các cháu biết chuyện
Tại sao bây giờ các cháu bỏ bác
Tại sao các cháu không đi cùng với bác
Tại sao các cháu không thương bác
Cháu Preh tỏ ý không muốn đi
Cháu Gle nói rõ không muốn đi
Đi Tiăng, Yang có chuyện xảy đến
Người ta thèm ăn bon Tiăng khắp buổi sáng
Người ta thèm cướp bon Tiăng khắp buổi trưa
Người ta thèm cướp gái tơ sân bon
Người ta thèm cướp cành hoa mía *tao dŭng*
Họ đánh bon Tiăng đốt sạch cả bon
Họ đánh bon Tiăng chém trâu cả chuồng
Họ đốt lúa không còn hạt giống
Chỉ vì bác thèm ăn rau *biăp* non
Chỉ vì bác thèm ăn con cá trê

Chỉ vì bác thèm ăn măng tre nứa
Ta ở nhà đan rớ đánh cá bác nhé!
Ta ở nhà vót tên ná bắn thú rừng
Ta thổi gió không có cô gái nào đến cũng đành
Cháu Preh, cháu Gle quay lưng không nói nữa
Ndu nói thêm cháu Preh ngồi im
Ndu nói thêm cháu Gle không đáp lời
Preh và Gle không thèm nói chuyện nữa
Ndu mời hút thuốc Preh, Gle không thèm
Ndu nổi giận chửi mắng Preh, Gle
Ndu giận dữ như chim ó táp con gà[71]
Làm sao cháu Preh, Gle không giúp bác
Ndu đã hết lời nài ni
Preh, Gle từ chối không đi
Ndu con Bũng lủi thủi quay về
Ndu về đến nhà mình
Ndu về bước vào trong nhà
Ndu cất gọn dao gươm vào *dra*
Ndu đi vào buồng ngủ
Ndu trải chiếu nằm ngủ
Ndu nằm ngủ trùm chăn
Ndu nằm ngủ bỏ cơm không ăn
Ndu một đêm bụng không có hạt gạo
Ndu ba đêm bụng không có hạt cơm
Bảy, tám nắng bụng không có hạt cháo

Ndu bị gầy vòng đeo tay đã tuột
Ndu gầy vòng khố đã bị tuột
Ndu bị gầy xương sườn lòi ra
Người bị gầy chui lọt đơm mây
Người bị gầy chui lọt ống tre *krêng*
Người bị gầy muốn thành con dơi
Người bị gầy chui lọt ống tre nứa
Ndu nhìn cơm đắng như *klẽ, nge*
Nhìn cha mẹ đen như hòn than
Nhìn người yêu con cậu đen như lọ nồi
Ndu mải nhớ Tiăng con Rŏng
Ndu nhớ thương đến Tiăng con Rŏng
Ndu ngủ đắp chăn như bị ai lôi
Ndu ngủ với vợ như bị ai đánh thức
Ndu ngủ trong nhà như bị con ma nhát
Ndu ở trong nhà như bị ngứa bụi đất
Ndu ở trên đất như bị ngứa bụi lúa
Ndu ngứa như bị vương hoa cây *tong ya*
Ndu tắm nước bầu ở nhà không hết
Quả tim của Ndu run rẩy cả ngày
Lá gan của Ndu run rẩy cả đêm
Ndu nằm ngủ suy đi nghĩ lại
Hay là ta rủ em Dong cùng đi
Ta rủ em Dong đi theo mang cháo
Ta rủ em Dong đi theo mang cơm

Ta rủ em Dong đi cùng với ta.
Ndu lảo đảo đứng dậy bước đi ra
Ndu đi ra dao gươm cầm tay
Ndu đi ra chiếc lao cầm tay
Ndu đi ra chiếc khiên đeo nách
Kèn tù và đeo sẵn ở miệng
Chân bước đi nhanh đuôi khố bay theo
Ndu bước chân ra khỏi nhà
Ndu đi ra qua sân bon mình
Ndu đi ra qua bờ đất bờ thác
Ndu đi ra qua vùng đất bị lở
Ndu đi ra qua một cửa nhà
Ndu đi ra qua một cửa giữa
Ndu đi ra qua một dãy nhà dài
Ndu đi đến nhà Dong con Phang
Dong đang ngồi tựa lưng ở hiên nhà
Dong trải khố hoa ngồi trên máng tre
Ngồi vót dây mây để khoá mỏ con *briăng*
Ngồi vót dây mây để khoá mỏ con *klang*
Ngồi thắt vòng dây để treo bầu đựng gạo
Ngồi bó cây tre để làm cây cọc nêu
Dong nhìn ra thấy có người đến
Dong nhìn ra thấy anh Ndu đến
Dong lên tiếng hỏi mừng anh Ndu
Anh Ndu ơi đi đâu ghé đây?

Anh đi đâu và đi tìm thăm ai?
Hay là anh sửa soạn đi đánh trận?
Hay là anh đi dạo trên khắp vùng đất?
Trời mưa phùn anh gắng bước qua
Trời sương mù anh gắng bước qua
Đường chông gai anh gắng bước qua
Ndu lên tiếng đáp lời em Dong
Em Dong ơi, anh vào nhà được không?
Anh bước vào trong nhà được không?
Anh bước qua cửa nhà có được không?
Em Dong đáp: Nhà không kiêng cữ
Con dê đẻ nhà em chưa có
Con lợn đẻ nhà em chưa có
Con người đẻ nhà em chưa có
Chuyện nho nhỏ bỏ qua không kiêng
Ndu con Bũng bước vào trong nhà
Ndu treo khiên ở trước cửa nhà
Ndu cắm lao ở trước cửa nhà
Ndu cất ná ở trên mái nhà
Ndu cất gọn dao gươm trong *dra*
Ndu ngồi gọn xếp bằng đôi chân
Ndu ngồi gọn xếp bằng đôi gối
Ndu ngồi đẹp mọi người kính nể
Họ trải khăn lót mời Ndu ngồi
Họ trải vải lót mời Ndu ngồi

Họ trải váy hoa lót mời Ndu ngồi
Họ trải khăn đỏ mời Ndu lau mồ hôi
Ngồi trên đất sợ con bọ chét cắn
Ngồi trên khúc củi sợ con rết cắn
Ngồi trên sạp giường sợ con rệp cắn
Ngồi trong buồng ngủ sợ bụi bẩn chăn áo
Ngồi trên sạp bẩn bã cơm, bã canh
Họ lót ghế cồng mời anh Ndu ngồi
Họ lót ghế chiêng mời anh Ndu ngồi
Họ lấy tro đựng trong *khiau rsoh*
Lấy muối hạt đựng trong tô chén
Mời khách hút thuốc kèm lời ngọt ngào
Họ dọn thuốc đựng đầy lòng chiêng
Họ dọn trầu đựng đầy chén cồng
Mời hút thuốc ngon hái từ chuồng trâu
Mời ăn trầu ngon hái từ rừng già
Mời anh Ndu hút tạm thuốc không ngon
Mời anh Ndu ăn tạm trầu không ngon
Một lá trầu quấn ít vôi trắng
Bỏ một ít vỏ cây *tiăng gŭt*
Trầu có chất đỏ nhưng không được ngon
Ndu lấy thuốc bỏ vào miệng hút
Ndu lấy trầu bỏ vào miệng nhai
Ndu lấy trầu bỏ vào miệng ăn
Ndu nhai trầu như con trâu nhai cỏ

Ndu nhai trầu tiết nước màu đỏ
Phun lên lá khô đỏ như ai quét
Phun lên lá mục đỏ như ai thổi
Phun lên bãi cỏ đỏ như lửa cháy rừng
Nhỏ trên đất, đất thắm màu đỏ
Thắm màu đỏ như con cá *bit*, cá *lôn*
Ndu nhai trầu đôi mắt nhắm lim dim
Dong con Phang ngồi tiếp chuyện anh Ndu
Mừng anh Ndu đến thăm nhà em
Từ lâu nay không thấy anh Ndu đến
Từ lâu nay không thấy anh Ndu đến thăm nhà
Trời mưa phùn anh Ndu gắng bước qua
Trời sương mù anh Ndu gắng bước qua
Đường chông gai anh Ndu gắng bước qua
Em Dong ơi, anh có chút việc nhờ
Có chuyện cần anh Ndu mới đến đây
Có chuyện cần anh Ndu mới qua đây
Em lắng tai nghe để anh kể chuyện
Anh kể rõ chuyện cho em nghe
Em nghe rõ rồi cố gắng giúp anh
Dong đáp lời: Có chuyện gì thế anh?
Mời các em từ nhà trên xuống nghe
Mời các cháu từ nhà dưới lên nghe
Mời các con trẻ đến nghe chuyện người lớn
Mọi người trong nhà đều nghe lời cả

Họ đến ngồi xung quanh Ndu
Ndu ngồi đối diện với Dong
Họ ngồi gọn xếp bằng đôi chân
Họ ngồi gọn xếp bằng đôi gối
Ndu múc ra một tô gạo trắng
Ndu múc gạo dâng lễ chủ nhà
Ndu cầm tô gạo bằng hai tay
Con gà nướng đặt lên tô gạo.
Anh xin kể hết chuyện cho em nghe
Từ lâu đời thời chưa có gió
Từ lâu đời thời chưa có bão
Ngày xưa đất chưa có cây
Ngày xưa còn chưa có đất
Cây gạo lưa thưa ngọn trụi lá
Không có một bóng cây để che nắng
Không có một bụi tre để tựa lưng
Không có một cây gai để tựa chân
Bon Gŭih, Bu Lŭng trỉa lúa trên đá
Bon Tŭng, Bu Nga trỉa lúa trên đá
Nhìn trong rẫy cây lúa mọc thưa
Nhìn trong rẫy cây lúa bạc phơ
Đến khi tuốt thu không đầy nửa *khiau*
Rŏng mang lên từ dưới bon Phan
Rŏng mang đất từ dưới bon Phan
Rŏng mang con trùng từ dưới bon Phan

Rŏng mang cây cùi từ dưới bon Phan
Rŏng mang nước từ dưới bon Phan
Rŏng mang đất đầy một *khiau l'ang*
Rŏng mang đất đầy một *khiau njơ*
Rŏng đắp đất lên ngọn núi Nâm Brah
Rŏng đắp đất lên ngọn núi Nâm Veng
Rŏng đắp đất lên vùng Rla Yau Ung
Rŏng mang lên ba gùi đầy hạt cây cỏ
Loại cây tre bám đất làm mẹ
Loại dây mây bám cây *lyan* làm mẹ
Cây tre nứa bám *van dŭng* làm mẹ
Cây dưa cây bí bám cây dưa hấu
Cây bông vải bám ngọn cây gạo
Chim *rling*, chim *rkang*[72] bám con chim mèo
Anh Tiăng trồng nay mới có cây đa
Anh Tiăng trồng nay mới có cây mía
Cây *rkể*[73] Tiăng trồng mới có
Cây *nkŏ*[74] Tiăng trồng mới có
Con ốc sên Tiăng cho có lỗ miệng
Cây tre cây nứa Tiăng cho có mắt
Con trâu bò Tiăng cho có chân
Con người ta Tiăng cho sinh sản
Đàn con ong Tiăng cho làm tổ mật
Đàn con chim Tiăng cho đậu trên cây
Tiăng trồng nay mới có cây đa

Tiăng trồng nay mới có cây mía
Tiăng dựng nêu hồn lúa mới xuống
Xưa anh với Tiăng làm nhà cạnh nhau
Xưa anh với Tiăng làm nhà chung vách
Xưa anh với Tiăng làm rẫy chung bờ
Xưa anh với Tiăng chăn trâu chung một bãi cỏ
Xưa anh với Tiăng tối ngủ chung chiếu
Bây giờ anh nhớ Tiăng, Tang quá
Bị lạt muối ăn gừng đã chán
Bị thiếu lúa ăn củ nén đã chán
Hết thuốc hút đi phát rừng già đã chán
Cào bị sụt cán kiếm chai để chêm
Hết bông vải kéo chỉ đi kiếm sợi cây *ndrong*
Hết hạt cườm anh đi xuống đến bon Drôn
Anh rủ Tiăng đi xuống bon Pữr vùng xa
Anh rủ Tiăng đi xuống bon Srai vùng xa
Anh đi xuống dưới đó kiếm muối mang về
Anh đi xuống dưới đó kiếm được nhiều muối
Bồ muối to giá bằng ba con trâu
Cái bồ đựng muối to bằng bảy vạt cây tre
Anh đi xuống đó có muối mang về không nổi
Anh rủ em đi cùng cho vui nhé!
Anh rủ em đi giúp mang cơm nhé!
Em cứ đi theo anh Dong nhé!
Anh Ndu nói hết lời Dong đáp

Anh Ndu nói dứt lời Dong đáp
Em Dong đáp lại với lời nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ phát ra từ trong cổ họng
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ*
Anh Ndu ơi, em chưa tính được
Anh Ndu ơi, chờ em suy nghĩ đã
Lỗ tai của em còn đang phân vân
Lúc này em rất bận rộn
Lúc này em đang bận nhiều việc
Em có nhiều việc cần làm kịp vụ
Em bận chăng dây *mpoh* đuổi chim ăn lúa
Em bận chăng dây *mpoh* đuổi khi ăn lúa
Em bận làm *gong pŭt* để đuổi đàn lợn
Ồ, em không nói thế được đâu
Ở nhà còn có cháu Preh và cháu Gle
Chúng nó ở nhà đuổi khi ăn lúa
Chúng nó ở nhà đuổi *kéc* ăn lúa
Chúng nó ở nhà trông coi nương rẫy
Em Dong nói: Không được đâu!
Các cháu ấy còn đi chăn trâu
Các cháu ấy còn chăn trâu *dăm dŭp*
Các cháu ấy còn chăn trâu *nkuăng sâng*[75]
Thả trâu đi hoang ăn bông vải của họ

Ta không có của cải để đền cho họ
Ndu nói: Chăn trâu đã có cháu Rah và Rong
Dong viện cớ bị Ndu chặn đường
Dong viện cớ bị Ndu ngăn đường
Dong không còn cách nào từ chối
Anh Ndu ơi, em không đi được!
Anh cứ đi một mình nhé!
Xin anh hiểu cho em nhé!
Xin anh đừng trách em nhé!
Anh có giận, em cũng không đi
Anh Ndu nói thương nhớ Tiăng, Tang
Anh thèm ăn rau *biăp* non
Anh thèm ăn canh nấu cá trê
Anh thèm ăn măng tre, măng nứa
Có thể anh bị ngải khiến rồi
Có thể ai đó thổi ngải khiến anh
Anh Ndu đã quên rồi hay sao
Em nhớ mãi sự việc đã xảy ra
Ngày xưa kia đã lâu lắm rồi
Có lần ta đến thăm Tiăng
Có lần ta đến thăm Tang
Lần đó đã có chuyện đánh nhau
Họ đánh bon Tiăng chém sạch đàn trâu
Họ đốt lúa không còn hạt giống
Có kẻ xấu đến chọc bon Tiăng

Có kẻ xấu đến phá bon Tiăng
Có kẻ xấu đến cướp bon Tiăng
Họ đến cướp con gái tơ trên sân bon
Họ đánh bon Tiăng đốt sạch nhà cửa
Họ đánh bon Tiăng chém sạch đàn trâu
Họ đã đốt cháy sạch bon Tiăng
Anh Ndu muốn đi thì đi một mình nhé!
Em đã chán rồi, em ngại lắm!
Anh Ndu nói: Không sao đâu em!
Không ai dám hơn anh Tiăng đâu!
Không ai dám hơn anh Tang đâu!
Không ai hơn em Lêng đâu mà!
Không ai hơn em Kong đâu mà!
Một lần chết Lêng đã sống lại
Một lần chết Lêng sống lại ăn cơm
Trăm lần chết xuống bon Phan sống lại
Từ bon Phan về Lêng đánh trận càng hăng
Dong từ chối không muốn đi
Dong quyết không muốn đi với Ndu
Ndu thất vọng trách móc Dong
Tại sao em Dong không thương anh vậy?
Ai đã dạy cho em nên khôn?
Ai đã chăm sóc cho em khôn lớn?
Ai đã dạy em biết kể gia phả?
Ai dạy cho em biết kể chuyện rừng núi

Ai dạy cho em biết kể chuyện luật tục?
Kể gia phả anh giỏi như lăn tròn
Kể chuyện suối anh giỏi như nước đổ
Ngâm măng đắng anh khéo chắt nước
Dong ngồi quay lưng không thèm đáp lời
Ndu nói thế nào Dong cũng mặc kệ
Dong cứ ở nhà đan rớ đánh cá
Dong cứ ở nhà vót tên ná bắn thú
Nếu anh rủ đi đòi nợ dao thì được
Nếu anh rủ đi đòi nợ lao thì được
Nếu anh rủ đi đòi nợ *rlung* thì được
Nếu anh rủ đi đòi nợ nhẫn thì sẵn sàng
Nếu anh rủ đi đòi nợ trâu Sôn, Sơ con Jri
Em sẵn sàng đi cùng với anh
Em sẵn sàng đi theo giúp anh
Em sẵn sàng đi theo vết chân anh
Ndu nói Dong không thèm nghe nữa
Ndu hỏi Dong không thèm đáp nữa
Ndu mời ăn cơm Dong cũng không thèm đến
Ndu mời hút thuốc Dong cũng không thèm hút
Ndu nổi giận trách móc Dong
Ndu nổi giận chửi mắng một hồi
Tại sao em Dong không biết thương anh?
Anh Ndu này chết cột nhà bị lung lay
Anh Ndu này chết em Dong bị nghèo đói

Ndu này chết bỏ em bị vỡ nợ
Ndu chửi một hồi đứng dậy ra về
Ndu lủi thủi đi về nhà mình
Ndu về nhà nằm ngủ trùm chăn
Ndu nằm ngủ bỏ cơm không ăn
Một hạt cơm không vào trong bụng
Một giọt nước không vào trong bụng
Người bị gầy vòng khố bị tuột
Ndu nghẹn lời tiếng mất tiếng còn
Ndu cảm thấy tim mình đang run
Ndu cảm thấy gan mình đang run
Ndu ở nhà như bị ngứa bụi đất
Ndu ngồi trên đất như bị ngứa bụi lúa
Ndu bị ngứa như dính phải phấn hoa *tong ya*
Một bầu nước tắm rửa cũng không hết
Cứ thế này sống không qua ngày
Cứ thế này sống không đến tối
Phơi chiếc chăn trên mái nhà bị gió cuốn
Trong lòng xôn xao như ai kéo tre khô
Ndu con Bũng lảo đảo đứng dậy
Ndu đi ra cắt ống cây *proh*[76]
Ndu đi ra cắt ống cây *krêng*
Ndu bỏ ngải trong ống giã nát
Ngải hồn lúa anh Ndu cũng có
Ngải cơm cháy anh Ndu cũng có

Ngải gái mê anh Ndu cũng có
Ngải cô gái mê giã sẵn trong ống
Loại ngải *klêt*[77] có lá màu vàng
Loại ngải *klêt* có lá dài
Loại ngải hồn lúa có bột phủ gốc
Ngải quả *săch* có quả từng chùm
Ngải *krăp krăng* khiến cứng tay đánh chém
Ngải *cheh plâm* để chữa mù mắt
Ngải *sôt găt* để chữa vết thương
Ngải con sóc mọc trên cây tre khô
Ngải *kho vang* nổ vang trong nước
Con cá sấu táp đuôi khố không kịp
Ngải *sŭt* thừa kế của cậu Brot
Ngải *sot* thừa kế của cậu Đe
Ngải *te teh* thừa kế của cậu Liăng
Trồng trên bờ suối con lươn chết dịch
Trồng trên bờ suối con ba ba chết dịch
Trồng trên bãi cỏ cây chuối chết khô
Trồng trên sân bon con người bị chết
Trồng trên bờ cỏ chó, lợn bị chết
Trồng gần nhà cha mẹ vợ bị chết
Trồng gốc cây *jri,* cây *jri* khô héo
Thổi con ếch phơi khô sống lại
Thổi con cá nướng khô sống lại
Thổi thịt khô trên sạp tươi lại

Thổi rau nấu chín trong ống tươi lại
Ndu khấn vái hồn ngải phải linh
Ndu phun ngải khấn vái cho linh
Ndu lấy bọt ngải quăng đi xa
Ta khấn vái hồn ngải phải linh
Hồn ngải này phải theo lời ta
Hồn ngải phải chui trong hang cá sấu
Ngải phải nhập vào lỗ tai Dong một lá
Ngải phải nhập vào lỗ tai Dong một cọng
Ngải phải nhập vào đáy tim Dong
Ngải phải khiến Dong nghe lời ta
Ngải phải khiến cho Dong biết thương Ndu này
Ngải khiến Dong phải đi theo Ndu
Ngải khiến Dong phải đi cùng Ndu
Ngải khiến Dong bằng lòng đi cùng
Nếu hồn ngải này không làm theo ta
Ta sẽ quăng ngải xuống dòng thác
Ta sẽ quăng ngải vào lửa lò rèn
Ndu khấn xong quăng ống ngải đi
Ndu cầu khấn quăng ống ngải xong rồi
Ndu nằm ngủ lấy chăn trùm đầu
Ndu nằm ngủ lấy chăn trùm mình
Ndu nằm ngủ bỏ cơm không ăn
Ndu nằm ngủ lòng tin vào hồn ngải
Trong lúc đó thần Vah[78] hồn ngải

Trong lúc đó thần Văn[79] hồn ngải
Hai thần ngải mặc váy cườm màu
Thần hồn ngải tay đeo vòng chiếc
Thần hồn ngải mang gùi bên mình
Thần hồn ngải mang chiếc gùi nhỏ
Thần hồn ngải mang chiếc gùi hoa
Gùi của họ đóng đế bằng bạc
Thần ngải bước chân đi nhanh trên đất
Hai thần ngải bước chân đi nhanh trên cát
Hồn ngải đi ra qua một cửa nhà
Hồn ngải đi ra qua một cửa giữa
Hồn ngải đi ra qua một dãy nhà dài
Hồn ngải đi ra đến nhà Dong
Dong đang ngồi tựa lưng ở hiên nhà
Dong trải đuôi khố ngồi trên máng tre
Dong đang ngồi vót dây mây trước cửa nhà
Hồn ngải đến gần Dong bị nóng
Người của Dong nóng như lửa
Người của Dong bị nóng như lửa mặt trời
Hồn ngải làm nóng đỏ hai bên tai
Hồn ngải bám vào vạt khăn, vạt áo
Hồn ngải mặc áo *dữr*[80] làm cánh bay
Hồn ngải mặc áo *djăr*[81] làm lông như chim
Họ thắt khố màu trắng biến thành con chim cu
Hồn ngải nhảy đậu trên gốc cây

Hồn ngải bay nhanh như con ong
Hồn ngải bay nhanh như con ong ruồi
Hồn ngải bay vòng qua mặt Dong
Dong dùng bàn tay tát con ong thần
Con ong hồn ngải bị đánh rơi xuống đất
Ong hồn ngải rơi xuống đất biến thành hòn đá thần
Hòn đá thần màu ché *rlung*
Hòn đá thần từ trên trời rơi xuống
Hòn đá thần từ dưới bon Phan lên
Dong đưa hai tay chụp lấy hòn đá thần
Dong đút hòn đá thần vào miệng
Ngậm đá xong, Dong vò trong lòng bàn tay
Dong gói đá vào vạt khăn áo
Dong cất đá thần trong người
Trong lúc đó thần Vah hồn ngải
Trong lúc đó thần Vănh hồn ngải
Thần dùng bột đất vãi vào mắt Dong
Hồn ngải đã nhập vào hai lỗ tai Dong
Hồn ngải đã nhập vào đáy tim Dong
Bị hồn ngải nhập Dong đổi ý ngay
Dong suy đi nghĩ lại một mình
Dong nghĩ không thể bỏ Ndu được
Nếu Ndu chết cột nhà bị lung lay
Nếu Ndu chết Dong bị nghèo đói
Nếu Ndu chết Dong phải vỡ nợ

Dong phải đi cùng với Ndu cho vui
Dong phải đi theo vết chân Ndu
Ndu đi đâu Dong phải đi cùng
Dong đi theo để giúp đỡ cho Ndu
Dong đi theo để bảo vệ cho Ndu
Ndu đang buồn không có hạt cơm vào bụng
Ndu khổ tâm không có giọt nước vào bụng
Ndu bị gầy vòng khố tuột rồi
Ndu phát lời tiếng mất tiếng còn
Ndu bị gầy chui lọt đơm mây
Ndu bị gầy chui lọt ống tre *krêng*
Ndu bị gầy muốn thành con dơi
Ndu bị gầy chui lọt ống tre ống nứa
Dong đứng dậy bước chân xuống đất
Dong đứng dậy bước chân đi ra
Lấy dao gươm cầm sẵn trên tay
Lấy chiếc lao cầm sẵn trên tay
Lấy chiếc khiên đeo sẵn bên nách
Kèn tù và đeo kề vào miệng
Dong đi ra qua một cửa nhà
Dong đi ra qua một cửa giữa
Dong đi ra qua một dãy nhà dài
Dong bước ra đi qua sân nhà
Dong đi ra qua bờ đất bờ thác
Dong đi ra qua bờ suối bụi tre nứa

Dong đi ra qua vùng đất bị vỡ
Dong đi đằng này xoay qua đằng kia
Dong đi ra nhà Brĭt vợ Ndu
Dong đi ra nhà Bret vợ Ndu
Chị Brĭt đang ngồi dệt ở trước cửa nhà
Chị Bret đang ngồi thêu ở trước cửa nhà
Họ đang ngồi dệt vải thêu váy trước cửa
Họ dệt chăn nhỏ bán đổi được ché
Họ dệt chăn to bán đổi được con trâu
Họ dệt chăn đỏ bán đổi được con voi
Brĭt nhìn ra thấy có người đến
Bret nhìn ra thấy Dong con Phang
Brĭt lên tiếng hỏi thăm người khách
Chị Brĭt mạnh dạn hỏi thăm người khách
Chú đi đâu mà ghé vào đây?
Chú đến đây rồi định đi đâu?
Chú đi đâu và đi thăm nhà ai?
Hay là chú đi đánh trận nơi nào?
Hay là chú đi dạo trên khắp vùng đất?
Chị Brĭt hỏi dứt lời Dong đáp lại
Chị Bret hỏi hết lời Dong đáp lại
Dong đáp lại với giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ phát ra từ trong cổ họng
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Anh Ndu bây giờ ở đâu rồi?

Anh ấy đã đi đâu rồi?
Anh Ndu đã đi về hướng nào?
Anh Ndu đi đâu và đi thăm ai?
Hay là anh ấy đi đánh trận nơi đâu?
Hay là anh ấy đi dạo trên khắp vùng đất?
Chị Brĭt và Bret đáp lại
Chú Dong ơi chị cũng chẳng hiểu!
Chú Dong ơi, chị cũng không biết!
Ndu ngủ say thấy trong giấc mơ
Ndu ngủ say thấy trong chiêm bao
Ngủ bên bờ suối thấy con kì nhông
Ndu mơ thấy tắm nước sương với người yêu
Ndu mơ thấy gội đầu với người yêu
Chuyện trong mơ tưởng chuyện có thật
Ndu mơ cùng ai ăn chung miếng trầu
Chuyện trong mơ tưởng chuyện có thật
Mơ cùng ai ăn chung miếng trầu
Người ở cách xa trong mơ lại gặp nhau
Ndu mơ thấy anh Tiăng con Rŏng
Mơ thấy Tiăng đến thăm nhà Ndu
Chuyện trong mơ tưởng chuyện có thật
Ndu mơ ước muốn đi thăm Tiăng
Anh Ndu rủ chúng tôi đi cùng
Anh Ndu rủ chúng tôi đi theo mang cơm
Chị em chúng tôi rất bận việc nhà

Chị em chúng tôi có nhiều việc phải làm
Có nhiều việc không thể nào bỏ được
Chúng tôi còn phải đuổi khỉ ăn lúa
Chúng tôi còn phải đuổi *kéc* ăn lúa
Chúng tôi còn phải chăm sóc nương rẫy
Lúa *djang kit* đang lúc chín vàng
Lúa *djang kring*[82] đang trổ bông mẹ
Đám lúa mùa đang ló đầu bông
Lúa nếp, *ba ke* rẫy đồng đã chín khô
Cây bí, cây dưa đang lúc trổ hoa
Cây mướp đang trổ quả non
Trong rẫy có nhiều dây lang, cây mướp
Rẫy trên đồi đàn khỉ ăn lúa
Rẫy chân đồi đàn lợn rừng ăn lúa
Rẫy trên núi con nai ăn lúa
Rẫy bờ suối chim công ăn lúa
Không có người chăng *mpoh* đuổi chim
Không có người chăng *mpoh* đuổi khỉ
Không có người làm *gong pŭt* để đuổi đàn lợn
Ndu nhịn đói, bụng không vào hạt cơm
Ndu nhịn uống, bụng không vào giọt nước
Người bị gầy vòng khố đã tuột
Người bị gầy chui lọt đơm mây
Người bị gầy chui lọt ống *krêng*
Người bị gầy muốn thành con dơi

Người bị gầy chui lọt ống tre ống nứa
Ndu nhịn đói đã ba nắng qua
Ndu nhịn đói đã bảy, tám ngày qua
Ndu nhịn đói đã chín, mười ngày rồi
Dong đáp: Thế thì làm sao?
Dong con Phang bước vào trong nhà
Dong đi vào buồng ngủ của Ndu
Buồng ngủ của Ndu có vẽ hình hoa
Buồng ngủ của Ndu có khắc hình chim *kleh*
Buồng ngủ của Ndu có khắc hình con trăn
Nhà của Ndu có ba gian, bốn hàng cột
Cửa buồng ngủ có treo xâu hạt cườm
Ndu nằm ngủ trên bảy lớp chiếu lá
Ndu nằm ngủ trên bảy lớp chiếu hoa
Ndu nằm ngủ kê đầu gối bông gòn
Ndu nằm ngủ trùm chăn màu đỏ
Ndu nằm ngủ đắp chăn màu đỏ
Ndu nằm ngủ đắp tấm chăn lụa
Ndu nằm ngủ thẳng chân thẳng tay
Ndu nằm ngủ bỏ cơm không ăn
Ndu không có hạt cơm vào bụng
Ndu không có giọt nước vào bụng
Ndu bị gầy vòng khố tuột xuống
Dong nắm lấy chăn Ndu đang đắp giở ra
Dong kéo chăn màu đỏ giở ra

Anh Ndu ơi, anh ngủ hay thức?
Em đến đây đánh thức anh dậy?
Ndu từ từ cử động đôi tay
Ndu từ từ cử động đôi chân
Ndu nói nhỏ đáp lời em Dong
Cứ thế này anh không sống qua ngày
Cứ thế này anh không sống đến tối
Phơi chiếc chăn sân nhà bị gió cuốn
Lòng xôn xao như ai kéo tre khô
Dựng cây nêu hồn lúa không xuống
Nếu cứ thế này chắc anh chết mất
Anh rủ em ăn quả chua chấm tro
Anh rủ em ăn quả chua chấm muối
Anh rủ em đốn ngã cây gạo
Anh đi một mình không dám
Nhiều con beo ở hai bên đường
Nhiều con hổ ở hai bên đường
Nhiều con cọp ở hai bên đường
Con tê giác ở hai bên đường
Anh chết mất không ai thấy xác
Trong lúc đó Dong con Phang
Dong đã đổi ý bằng lòng đi với Ndu
Anh Ndu ơi bây giờ thế này nhé!
Nếu để anh đi một mình em cũng buồn
Em bằng lòng đi cùng với anh

Em bằng lòng đi theo vết chân anh
Em bằng lòng đi theo gót chân anh
Em cùng đi giúp anh phần nào
Nghe Dong nói Ndu vui mừng
Em cùng đi với anh thì tốt quá!
Ndu ngồi dậy đứng thẳng người lên
Ndu đứng dậy bước ra khỏi buồng
Ndu bước ra nói với hai vợ
Vợ Brĭt, Bret ơi, bây giờ được rồi
Anh rủ vợ Brĭt không chịu đi cùng
Anh rủ vợ Bret không chịu đi cùng
Hai em không muốn đi cùng thì thôi
Hai em ở nhà để đuổi khỉ ăn lúa
Hai em ở nhà để đuổi chim *kéc* ăn lúa
Hai em ở nhà lo chăm nương rẫy
Anh em tôi đi lâu đến một tháng
Anh em tôi đi lâu đến ba tháng
Anh em tôi đi lâu đến năm tháng
Vợ Brĭt nói: Thế anh cứ đi thôi!
Nhưng anh phải ăn cơm đã cho khoẻ
Mời anh ăn cơm không có canh
Nếu không ăn cơm anh sẽ chết đói
Anh sẽ chết kê đầu trên tay
Anh sẽ chết trên đường
Anh sẽ chết ngoẹo cổ như gà con trong trứng

Anh sẽ chết oan nơi đất lạ quê người
Anh phải ăn cho no chắc bụng
Đã một đêm bụng không có hạt gạo
Đã ba đêm bụng không có hạt cơm
Đã bảy đêm bụng không có hạt cháo
Người bị gầy chui lọt đơm mây
Người bị gầy chui lọt ống tre *krêng*
Người bị gầy muốn thành con dơi
Người bị gầy chui lọt ống tre nứa
Ndu nhận lời ăn cơm
Chị Brĭt, chị Bret sửa soạn thức ăn
Các chị dọn con cá trấu nướng
Các chị dọn con cá trắng nướng
Các chị dọn cơm gạo dẻo nồi nhỏ
Các chị dọn cơm *ba ke* nồi nhỏ
Họ ngồi bên nhau ăn chung nồi cơm
Tiếng muỗng chén đụng nhau lạch cạch
Ndu ăn bốc vài ba nắm cơm
Lấy một ít thức ăn đã thôi
Rời mâm cơm đi ra đánh răng
Rời mâm cơm đi ra súc miệng
Lấy ống điếu bên cửa ra hút thuốc
Em Dong ơi, ta chuẩn bị đi!
Ta phải cắt tỉa chân tóc cho đẹp
Ta phải cắt tỉa chân tóc *ndrah*[83]

Ta nhờ ai cắt tia chân tóc
Ta nhờ ai cắt tia tóc *ndray*
Ndu và Dong bàn kĩ rồi bảo
Ndu bảo hai vợ Brĩt và Bret
Nhờ vợ Brĩt cắt tia đuôi tóc
Nhờ vợ Bret cắt đuôi tóc *ndray*
Hai vợ Brĩt và Bret sẵn sàng
Vợ Brĩt và Bret chiều ý Ndu
Chị Brĩt và Bret dùng dao cắt tóc
Các chị dùng nước bầu để bôi tóc
Một bầu nước các chị rửa xâu cườm
Một tô nước các chị rửa tóc
Các chị bước ra cửa nhà
Các chị đi ra bờ đất bờ thác
Các chị đi ra qua bờ qua bụi tre
Các chị đi ra nơi bóng mát bụi chuối
Ndu, Dong đi ra nơi bóng mát bụi chuối
Các chị đi ra phía sau hàng ống nước
Chị Brĩt nắm từng sợi đuôi tóc
Chị Bret nắm từng sợi đuôi tóc
Dao hai lưỡi cắt tia đuôi tóc
Cắt bằng dao không in dấu dao
Vuốt bằng tay không in dấu tay
Mái tóc mượt như bôi mỡ con dơi
Mái tóc mượt như bôi dầu cây *rngam*

Chị Brĭt cắt chị Bret nhìn ngắm
Chị Bret cắt chị Brĭt nhìn ngắm
Đuôi tóc cắt đứt rơi lác đác
Đuôi tóc cắt đứt bay theo gió
Đuôi tóc rơi dính đầy lưng đầy ngực
Đuôi tóc dài vừa đúng lúc cắt tia
Đuôi tóc quăn tướng người hung dữ
Mí mắt màu đỏ tướng người giàu có
Người anh hùng phóng lao đâm con hổ
Anh Ndu người đã có tuổi rồi
Anh Dong người đã có tuổi rồi
Anh Ndu tưởng người anh hùng
Anh Dong tưởng người anh hùng
Người hung dữ như con nai, con hổ
Nghe vợ khen Ndu ngắt lời
Sao hai em quá lời khen anh!
Hai em khen anh như người dưng
Hai em khen anh như người lạ
Họ nói qua lại nô đùa vui cười
Họ cắt tia đuôi tóc Ndu đã xong
Dong con Phang nhờ hai chị cắt tóc
Dong con Phang nhờ chị Brĭt, chị Bret
Nhờ hai chị cắt tia đuôi tóc
Nhờ hai chị cắt tia đuôi tóc *ndray*
Hai chị Brĭt và Bret sẵn sàng

Một tô nước họ dùng rửa vòng
Một bầu nước họ dùng rửa xâu cườm
Một nửa chén nước dùng thoa mái tóc
Brĭt nắm nhẹ từng sợi đuôi tóc
Bret nắm nhẹ từng sợi đuôi tóc
Chị Brĭt cắt chị Bret ngắm nhìn
Chị Bret cắt chị Brĭt ngắm nhìn
Họ dùng dao hai lưỡi cắt đuôi tóc
Đuôi tóc cắt rơi xuống lác đác
Đuôi tóc *ndray* rơi bay theo gió
Đuôi tóc rơi dính đầy lưng đầy ngực
Họ cắt tóc cho Dong con Phang đã xong
Hai chị dùng bàn tay vuốt ót cho đẹp
Hai chị dùng bàn tay vuốt cổ Dong
Các chị vuốt lưng và ngực cho sạch tóc
Đuôi tóc *ndray* của chú Dong rất đẹp
Đuôi tóc đẹp của người can đảm
Đuôi tóc đẹp của người giàu sang
Tướng người anh hùng phóng lao đâm hổ
Tướng chú Dong vẻ người anh hùng
Dong ngắt lời, sao các chị quá khen
Hai chị khen em như khen người xa
Hai chị khen em như khen người lạ
Anh em ta đâu phải khác cha mẹ
Anh em ta đâu phải cây tre với cây *krêng*

Hai chị nói thế thôi đừng khen nữa
Họ cắt bằng dao không in dấu dao
Họ vuốt bằng tay không in dấu tay
Mái tóc mượt như thoa mỡ con dơi
Mái tóc mượt như thoa dầu cây *rngam*
Họ cắt tóc cho Ndu và Dong đã xong
Ndu con Bŭng sửa soạn đồ đạc
Dong con Phang sửa soạn đồ đạc
Họ nhờ chị Brĭt và chị Bret sửa soạn
Em Brĭt ơi hãy chuẩn bị cho anh
Em Bret ơi hãy chuẩn bị cho anh
Hai em chuẩn bị thức ăn cho anh
Chuẩn bị thuốc hút và khay trầu cau
Chị Brĭt và chị Bret sẵn sàng chuẩn bị
Chị Brĭt và chị Bret chiều ý Ndu
Chị Brĭt lấy một cái gùi có nắp
Chị Bret lấy một cái gùi có nắp
Gùi của họ có cài chóp chim công
Họ chuẩn bị ba, bốn *do*[84] gạo
Họ chuẩn bị bảy tám bó đèn sáp
Họ chuẩn bị bảy tám gói cơm nếp
Một thúng gạo ăn chưa đủ nửa đường
Một gùi gạo ăn chưa đủ nửa đường
Một bồ gạo mới đủ ăn đi và về
Đường Ndu đi xa hơn con sông Rlai[85]

Đường Ndu đi xa đến cuối chân trời
Họ chuẩn bị cơm khô để ăn theo suối
Họ chuẩn bị cơm nếp để ăn theo đường
Đề phòng khi bị đói trong rừng xa
Sửa soạn thịt bò to bằng đùi chân
Sửa soạn thịt trâu to bằng đầu gối
Sửa soạn thịt lợn nạc to bằng khúc gỗ
Họ sửa soạn bị thịt đùi con ếch
Họ sửa soạn thịt ngực con gà
Họ sửa soạn cá trấu nướng khô
Họ sửa soạn cá trắng nướng chín
Họ sửa soạn nồi cơm nấu gạo *ba ke*
Họ sửa soạn nồi cơm nấu gạo nếp đỏ
Sửa soạn xong giao gùi cho Ndu
Sửa soạn xong giao gùi cho Dong
Ndu hai tay nhận lấy chiếc gùi
Ndu con Bũng chuẩn bị quần áo
Em Dong ơi ta sửa soạn đi nhé!
Ta sửa soạn thuốc và trầu cau
Ndu và Dong chuẩn bị quần áo
Họ thắt lưng bằng bảy vòng khăn đỏ
Họ quấn đầu bảy, tám vòng khăn đen
Lưng quấn khố đeo dao gươm mới
Trên đầu họ quấn *ntêng*[86] cườm màu
Họ đeo trên ngực tấm *kho vang* bịt bạc

Họ buộc đầu tóc bằng *brai yum*[87] cài hoa
Bới núm tóc họ cài lông đuôi chim *rlĭng*
Họ bới núm tóc cài lông đuôi con chim *mbrong*[88]
Họ bới núm tóc cài lông đuôi chim cu
Họ bới núm tóc cài cành hoa bạc
Họ bới núm tóc buộc chi *brai yum*
Hông bên trái họ lót tấm đá
Hông bên phải họ lót tấm đá
Trên lồng ngực họ lót bằng đá thác
Người của họ cứng như hòn đá
Người của họ cứng như thanh sắt
Họ bỏ sẵn ngọn lửa trong người
Họ bỏ lửa mặt trời trong người
Họ vỗ đùi ra hạt muối ăn
Lấy trong người ra lưỡi sắc bén
Họ mặc bên trong một lớp áo mỏng
Họ mặc thêm một lớp áo dày
Họ khoác bên ngoài áo đá, áo sắt
Họ khoác bên ngoài áo sắt, áo đồng
Người của họ chỉ còn ló ra lỗ mũi
Người của họ chỉ còn ló ra đôi mắt
Họ mặc áo màu xanh hợp với màu da
Họ đeo vòng bạc hợp với vóc cổ
Tai đeo bông ngà xứng với gò má
Họ mặc quần áo ra vẻ người anh hùng

Đi gặp Yơng ta phải mặc áo chim *klang*
Đi gặp Yang ta phải mặc áo chim *briăng*
Đi gặp Tiăng ta phải đội cái dù
Đi gặp Tang ta phải mặc áo *krêng*
Đi gặp Lêng và Kong bon Tiăng ta mặc áo sương
Đi gặp Lêng ta mặc áo nước, áo sương
Ta phải mặc áo sương để chống nóng lửa
Người của Lêng sức nóng như lửa
Người của Kong sức nóng như lửa
Đi đánh cá ta phải mang theo cái rổ
Đi tát nước ta phải mang theo đơm
Họ mang cái rựa lưỡi to bằng máng tre
Họ mang cái rựa lưỡi to bằng suối Rlâp
Họ mang nhiều khiên chiến đấu to bằng bậc thác
Một mình Ndu mang theo sáu gươm
Một mình Dong mang theo sáu gươm
Họ mang theo con dao cán sừng
Họ mang theo con dao cán *le*
Con dao cán sừng dùng để khoét đá
Họ mang theo cái búa bằng sắt
Họ mang theo cái búa dùng để đập đá
Họ đeo đồ đầy lưng đầy cùi tay
Họ chuyền đồ từ tay trái qua tay phải
Họ chất đồ đạc biến mất trong người
Họ mang theo cái đục bằng sắt

Họ mang cái đục dùng để đục đá
Họ vò tất cả trong lòng bàn tay
Họ gói gọn trong vạt khăn, vạt áo
Họ chất đồ đạc biến mất trong người
Họ mang theo cái chài bằng đá
Họ nắm chài không đầy bàn tay
Họ nắm chài không đầy lòng bàn tay
Khi quăng ra úp một vùng rừng
Họ mang theo cái đơm bằng đá
Họ mang theo tất cả cái gì cần dùng
Họ đeo đồ đầy lưng đầy cùi chỏ
Họ chuyền đồ từ tay trái qua tay phải
Họ chất đồ biến mất trong người
Họ mang theo cái nia quạt ra gió
Họ mang cái nia dùng để quạt ra gió
Quạt một lần ra bột cám nhuyễn
Quạt ba lần ra bột cám già
Quạt sáu lần ra bột gỗ mục
Quạt nhanh tay ra cơn gió to
Họ đeo đồ đầy lưng đầy cùi tay
Họ chuyền đồ từ tay trái sang tay phải
Họ chất đồ đạc trong người biến mất
Người của họ nặng như mang khúc gỗ
Người của họ nặng như mang khúc gỗ dầu
Người của họ nặng như tát vực nước sâu

Họ mang theo nhiều cuộn chỉ màu đỏ
Họ mang theo nhiều cuộn chỉ màu trắng
Họ mang theo kim sắt của Oih, Ong con Briăng
Họ mang theo dây *ndrong* của Phưm, Phơm
Dùng kim sắt để xỏ mũi đối thủ
Họ mang theo tất cả đồ cần dùng
Họ mang theo nhiều cuộn chỉ màu đỏ
Họ mang theo nhiều cuộn chỉ màu trắng
Họ mang theo nhiều cuộn dây sắt
Họ đeo đồ đầy lưng đầy cùi tay
Họ chuyền đồ từ tay trái sang tay phải
Họ chất đồ đạc biến mất trong người
Người của họ nặng như mang khúc gỗ
Người của họ nặng như mang khúc gỗ dầu
Người của họ nặng như tát nước vực sâu
Ngón tay bên trái họ đeo đầy vòng nhẫn
Ngón tay bên phải họ đeo đầy vòng nhẫn
Trên cánh tay họ đeo vòng chiếc
Trên lưng họ quấn chiếc khố hoa
Họ đeo lục lạc to bằng cái giỏ
Họ đeo lục lạc to bằng cái ché
Họ đeo *kho dŭp* to bằng mặt trăng
Chân bước đi xâu lục lạc rung vang
Tấm *kho dŭp* đeo dưới hàm rung vang
Tấm *kho vang* đeo trên ngực sáng chói

Họ sửa soạn hành trang đã đủ rồi
Ta mang theo chừng đó đủ rồi
Nếu mang nhiều quá ta chạy không nổi
Bây giờ mặt trời đã lên cao rồi
Mặt trời đã lên cao ngang ngọn chuối rồi
Ánh mặt trời đã soi sáng trên khắp vùng rừng
Ndu chuẩn bị xong bước vào bước ra
Ndu vào nhà căn dặn hai vợ
Hai vợ Brĭt và Bret ở nhà nhớ nhé!
Hai em phải nhớ giữ tục kiêng cữ!
Phải nhớ tục kiêng cữ cho người đi xa!
Phải kiêng cả thức ăn đồ uống.
Nếu em đốt tro anh sẽ bị đau bụng
Nếu em ăn quả xanh anh sẽ bị đau bụng
Nếu giỡn với người yêu anh sẽ bị ong đốt
Nếu bửa củi cán lao của anh sẽ bị vỡ
Nếu đi múc nước sẽ chết hồn con trâu
Nếu đánh tơi bông chỉ anh sẽ bị ngải
Bị ngải của người Drôn đau quặn trong ngực
Bị ngải của người Biăt đau quặn trong bụng
Bị ngải của người yêu đau xót trong tim
Bị ngải kéo con trâu của vùng cao rất nguy
Không biết chữa ngày đến tối là chết
Không được đi lẻ ra thăm rẫy cũ
Không được đi lẻ ra thăm rẫy mới

Không được đi lẻ ở trong chòi rẫy
Người ta cướp vợ như cướp đuôi cá
Người ta đến cướp không có người che chở
Anh em tôi đi lâu đến một tháng
Anh em tôi đi lâu ba tháng chưa về
Anh em tôi đi lâu năm tháng chưa về
Ndu nói dứt lời vợ Brĭt đáp
Ndu nói hết lời vợ Bret đáp
Brĭt, Bret đáp với giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ phát ra từ trong cổ họng
Lời nói êm như con nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc đánh cồng
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ*
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ* đeo tay
Anh không cần dặn chúng em cũng biết
Anh không cần dặn chúng em cũng nhớ
Chị em chúng em luôn nhớ điều đó
Chị em cúng em hiểu biết còn hơn đàn ông
Việc ở nhà đã có chúng em lo
Các anh đi phải luôn cảnh giác
Các anh đi phải luôn cảnh giác tự bảo vệ chính mình
Đề phòng người ta bắn lén bằng mũi tên xoay
Đề phòng người ta bắn lén bằng tên thuốc độc
Tên thuốc độc vào ba ngón chết luôn
Tay cầm dao không được chểnh mảng

Tay cầm bắn ná không được run
Tối ngủ bên gái không được run tim
Ndu nhận lời hứa sẽ giữ
Chuyện gì xảy ra về sau sẽ hay
Chuẩn bị mọi thứ đầy đủ cả rồi
Em Dong ơi ta lên đường ngay thôi!
Em Dong đáp: Ta đi ngay thôi!
Ndu lấy cái gùi có nắp của mình
Dong lấy cái gùi có nắp của mình
Cái gùi của họ có cài chóp chim công
Một tay cầm dao gươm một tay cầm ná
Họ lấy chiếc khiên đeo vào bên nách
Họ đeo khiên to che lấp một bên hông
Kèn tù và sừng *keh* họ kề sẵn vào miệng
Họ bước chân ra vừa qua cửa nhà mình
Họ chưa kịp đi ra sân nhà mình
Họ chưa kịp đi ra bờ suối bụi tre
Họ chưa kịp đi ra qua vùng đất vỡ
Họ chưa kịp đi ra qua cổng bon cửa rào
Họ bước đi chỉ trong chốc lát
Vòng dây mây treo ché trong nhà bị đứt
Sợi dây *siăng* treo cồng trong nhà bị đứt
Sợi dây *ndrong* treo khiên trong nhà bị đứt
Cái ché *rlung* quý trong nhà tự nhiên bị vỡ
Dong nhắc có điềm không lành

Anh em ta hoãn đi anh Ndu nhé!
Nếu ta đi nguy hiểm lắm anh ơi!
Nếu ta cố đi ta sẽ chết mất
Ta chết ngoẹo cổ như gà con trong trứng
Ta sẽ chết bỏ xác nơi đất lạ quê người
Ta không có người để giữ gìn đầu suối
Ta không có người để giữ gìn đầu khe
Ta không có người để giữ gìn núi rừng
Ta không có người để giữ gìn bon làng
Ndu đáp: Làm sao quay về được!
Ta đâu phải dao méo mà quay về nửa đường
Ta đâu phải rìu méo mà quay về trên đường
Người anh hùng phải đi đến nơi
Ta không cần các thần báo hiệu
Ta không cần các thần phù hộ
Ndu cúi đầu đi không cần nghe chim *rlĭng* kêu
Ndu cúi đầu đi không cần nghe chim *rlang* kêu
Ndu bước ra qua một lớp cửa rào tre
Ndu bước ra qua ba lớp cửa rào *chau*
Ndu bước ra qua sáu lớp rào tre khô
Hàng rào tre khô cao đến chọc trời
Hàng rào đá chôn sâu đến tận bon Phan
Họ đi bước dài bằng một đoạn dây *reh*
Họ đi bước dài bằng một đoạn dây *siăng*[89]
Họ đi một bước qua một con suối

Họ đi một hồi qua một vạt rẫy
Họ đi nhanh bằng cơn gió bay
Đường lên dốc họ đi nhanh như chạy
Đường lên núi họ đi nhanh như thổi
Cây mục đang đổ ngã họ đi qua vẫn kịp
Họ đi đến một gốc cây đa to
Họ dừng chân bên gốc cây đa
Họ dừng nghỉ bên gốc cây đa
Họ dựng dao lao tựa vào cây đa
Cây *tử*[90] to bằng bụng tựa ná phải ngã
Cây *sa*[91] to bằng đùi chân tựa lao phải ngã
Cây *tăr nhă*[92] to họ treo khiên phải ngã
Họ ngồi nghỉ bàn chuyện khấn thần
Ndu bàn chuyện với Dong
Ta thắt vòng dâng cầu khấn thần suối
Ta thắt vòng dâng cầu khấn thần rừng
Dong nhất trí theo Ndu
Ndu làm gì Dong cũng chiều ý
Họ thắt vòng dâng cầu khấn thần suối
Họ thắt vòng dâng cầu khấn thần rừng
Họ cúng cầu khấn thần gốc cây đa to
Con gà màu đen dùng cúng mỏ đồng
Con gà màu xám dùng cúng cây gạo
Con gà màu trắng dùng cúng cây đa
Họ cúng khấn thần gốc cây đa

Họ giết con gà nhỏ chỉ bằng quả *biăp*
Họ giết con gà nhỏ chỉ bằng quả cà
Họ giết con lợn nhỏ chỉ bằng con sóc
Chỉ vừa đủ lễ để cúng các thần
Họ thổi gió dùng cây *tôt tôt*[93]
Họ thổi gió dùng cây *tôt tông*[94]
Họ thổi gió dùng đầu hai ngón tay
Ngón tay dài thổi gió kêu to
Có lưỡi dài nói kêu tiếng to
Người có gò má đẹp nói chuyện có duyên
Họ thổi gió để gọi mời các thần
Họ mở miệng cầu khấn các thần rừng
Họ mở miệng cầu khấn các thần núi
Họ cầu khấn các vị thần linh
Đi đến ngả đường họ cầu thần chim *sêr*[95]
Ta cầu khấn các vị thần linh!
Ta cầu khấn thần đá tên Nsung!
Ta cầu khấn thần đá tên Nsong!
Ta cầu khấn thần đá Kong, Yang!
Ta cầu khấn thần đá Dôt, Dôi!
Cầu xin các thần đi cùng với ta!
Cầu xin các thần đi theo với ta!
Cầu xin các thần đi phù hộ ta!
Anh em chúng tôi đi thăm Tiăng
Anh em chúng tôi thương nhớ nhau

Lâu ngày xa cách anh em thương nhau
Lâu ngày xa cách anh em nhớ nhau
Ăn cơm vắt nước mắt tuôn ra
Anh em thăm nhau ăn chung bữa cá
Anh em thăm nhau ăn chung con gà
Anh em thăm nhau ăn chung mâm cơm
Cầu xin thần cho chúng tôi đi an toàn
Ăn con lợn chúng tôi cúng phần thịt đùi
Ăn con trâu chúng tôi cúng phần thịt vai
Ăn con gà chúng tôi cúng phần thịt ngực
Đánh trận về chúng tôi cúng nước rượu đầu
Đánh trận về chúng tôi cúng thịt gan
Lễ kết hôn chúng tôi cúng cơm nếp
Mời các thần đi cùng chúng tôi
Mời các thần đi phù hộ chúng tôi
Mời các thần đi bảo vệ chúng tôi
Họ thắp sáng một ngọn đèn dầu chai
Họ thắp sáng một ngọn đèn sáp
Thắp đèn dầu *thŭp* to bằng ché *rlung*
Họ lấy hạt gạo vãi trên ngọn đèn
Chúng tôi ở nhà bị lạt muối đã chán
Chúng tôi ở nhà bị thiếu lúa ăn
Hết thuốc hút đi phát rừng già đã chán
Cán cào sụt đi kiếm chai chêm đã chán
Hết bông vải kéo chỉ đi kiếm dây *ndrong*

Hết hạt cườm đeo chúng tôi đi xuống bon Drôn
Chúng tôi đi xuống bon Pữr vùng xa
Chúng tôi đi kiếm hạt muối ăn
Chúng tôi đi kiếm cho được nhiều muối
Muối trị giá bốn nghé ba trâu
Cái bồ đựng muối to bằng ba vạc sạp tre
Họ cầu khẩn hai, ba ý dứt lời
Ta đừng kể về Ndu ở đây
Ta đừng kể về Dong ở đây
Ta kể về thần Ôt, thần Ang
Thần Ôt đang ngồi dệt vải trước cửa nhà
Thần Ang đang ngồi thêu váy trước cửa nhà
Các thần đang ngồi dệt thổ cẩm
Thần nghe vang tiếng gọi bên tai
Thần nghe tiếng người gọi từ xa
Nghe tiếng người gọi từ ngoài cổng làng
Nghe tiếng người gọi từ ngoài bờ rào
Nghe tiếng người gọi từ rừng tre già
Nghe tiếng người gọi từ ngả đường khách
Nghe chim *pữt* kêu từ ngọn cây *nét*[96]
Nghe chim *kéc* kêu từ ngọn cây *năng*[97]
Nghe con cá trắng kêu từ dưới hang đá
Nghe tiếng người gọi từ rừng cây mây
Nghe tiếng con dơi kêu từ trong ống tre nứa
Nghe tiếng gọi của người có tuổi

Nghe tiếng gọi của người anh hùng
Nghe tiếng gọi hung dữ như con hổ, con nai
Thần Ôt, thần Ang cởi khung chi khỏi chân
Thần Ôt, thần Ang cởi khung khâng[98] kéo chỉ
Họ đẹp gọn bông kéo chỉ qua một bên
Trả cây *dĭng uh*[99] cho chị vợ nhím
Trả cây *ndak sa*[100] cho chị vợ con chuột
Trả dây cột khung dệt cho chị vợ con ếch
Khi ta về ta sẽ mượn lại nhé
Mỗi lần mượn ta trả một chén gạo
Mỗi lần mượn ta trả một chén muối
Các chị nhất trí nhận lời
Thần Ôt, thần Ang đứng dậy bước đi ra
Thần đứng dậy mắt đỏ như lửa
Họ đi ra qua một cửa nhà
Họ đi ra qua một cửa giữa
Họ đi ra qua một dãy nhà dài
Họ bước chân đi nhanh trên đất
Chân bước đi nhanh kéo nhạc vòng đồng
Vòng đồng đeo chân đạp đá nghe tiếng vang
Xâu lục lạc đeo vành tai rung vang
Cành hoa bạc cài đầu tóc rung reo vang
Cành hoa bạc cài đầu tóc màu trắng xoá
Họ bước chân khỏi nhà ra sân
Họ đi ra qua bờ đất bờ thác

Họ đi qua bờ suối, qua bụi tre nứa
Họ đi ra qua vùng đất bị vỡ
Họ nhắm hướng tiếng người gọi từ đâu
Họ nhắm hướng băng qua rừng già
Họ nhắm hướng băng qua rừng cây to
Họ nhắm hướng phía bon Ndu con Bũng
Họ nhắm hướng phía bon Dong con Phang
Họ bắc thang dây mây lên cây đa
Họ bước chân trèo lên cây đa
Một cây đa trổ lá màu đỏ
Họ trèo lên đứng trên cành cây đa
Họ trèo lên đứng trên ngọn cây đa
Họ nhìn kĩ theo hướng nam, hướng bắc
Họ nhìn kĩ theo hướng đông, hướng tây
Họ nhìn kĩ hướng bon R'ông, bon Nong
Họ nhìn kĩ hướng bon Biăt trồng cây vải
Họ quan sát nhìn vùng bon Bu Dêh, Bu Diăng
Họ nhìn thấy hai người đàn ông khoẻ mạnh
Họ thấy hai người đàn ông đang đứng bên cây đa
Họ xem xét thật kĩ càng
Họ xem xét như nhìn Bing Bu Trang
Họ xem xét như nhìn Yang con Rung
Họ nhìn thấy Ndu con Bũng
Họ nhìn thấy Dong con Phang
Họ sửa soạn đi đâu thế kia?

Họ sửa soạn định đi hướng nào?
Họ đi đâu và đi có việc gì?
Họ định đi đâu và đi thăm nhà ai?
Hay là họ đi đánh trận nơi nào?
Hay là họ đi dạo trên khắp vùng đất?
Họ nói rằng đi thăm Tiăng dưới kia
Họ nói rằng đi thăm Yang dưới kia
Lâu ngày xa cách anh em thương nhau
Lâu ngày xa cách anh em nhớ nhau
Ăn cơm vắt nước mắt tuôn rơi
Họ đến thăm nhau ăn chung con cá
Họ đến thăm nhau ăn chung con gà
Họ đến thăm nhau ăn chung bữa cơm
Họ đi thăm nhau không được đâu mà
Ta phải ngăn cản không cho họ đi
Ta phải cản đường không cho họ đi
Các thần bước xuống khỏi cây đa
Họ biến thành con chim ó bay vòng
Con chim ó kêu oan trên trời
Con chim ó ma kêu oan trên trời
Con chim ó bay trên đầu Ndu và Dong
Con chim ó vừa bay vòng vừa kêu oan
Anh Ndu ơi, anh có nghe chim kêu không?
Nghe con chim ó kêu oan trên trời
Nghe con chim ó ma kêu oan trên trời

Con chim ó ma bay vòng trên đầu
Con chim ó kêu ta đi bị xui
Anh em ta hãy quay về nhé!
Anh em ta phải quay về cho yên thân
Ndu đáp: Làm sao mà quay về!
Lưỡi dao méo mới lui về nửa đường
Lưỡi rìu méo mới lui về nửa đường
Người anh hùng phải đi đến nơi
Em Dong ơi, anh em ta tiếp tục đi thôi!
Ta không cần thần giúp cho ta giàu
Ta không cần thần giúp ta giàu có
Yơng đã có thần Klang phù hộ
Yang đã có thần Briăng phù hộ
Tiăng con Rơng đã có thần Bữt N'gu
Ndu con Bững này đã có thần gió phù hộ
Thần Lêt, Mai mới sinh mới đẻ sau
Họ lấy gươm, lấy ná cầm tay
Họ lấy chiếc khiên đeo vào bên nách
Đeo khiên to che lấp một bên hông
Tù và sừng *keh* họ đeo sẵn vào miệng
Họ đi bước dài bằng một đoạn dây *reh*
Họ đi bước dài bằng một đoạn dây *siăng*
Họ đi một bước qua một dòng suối
Họ đi một hồi qua một vạt rẫy
Họ đi nhanh bằng cơn gió bay

Đường lên dốc họ đi nhanh như chạy
Đường lên núi họ đi nhanh như thổi
Cây mục đang đổ ngã họ đi qua vẫn kịp
Họ tiếp tục đi theo đường lớn
Họ tiếp tục đi theo đường thẳng
Đường con thằn lằn chỉ lọt gùi *sor na*[101]
Đường con thằn lằn chỉ lọt ngón tay út
Đường có nhiều đỉa cắn lạnh bàn chân
Đường khách đi lại thênh thang rộng lớn
Đường khách đi qua lại thoáng trống
Trong lúc đó thần Ôt. thần Ang
Ndu thăm Tiăng chuyện không bình thường
Thần Ôt khiến cho bầu trời u ám
Thần Ang khiến cho bầu trời u ám
Khiến bầu trời chớp mưa chớp nắng
Khiến bầu trời chớp tối chớp sáng
Khiến bầu trời chớp đen hán chớp trắng[102]
Làm cho dân gian phơi men không khô
Làm cho dân gian ủ rượu không ngon
Làm cho người cãi nhau trong chòi không nghe tiếng
Làm hại đến bon Gŭih Bu Lŭng
Làm hại đến bon Tŭng Bu Nga
Làm hại đến bon Bu Ja, Bu Kriăng
Làm hại đến bon Bu Ĭr Briăng Vai
Ndu cố đi có chuyện xảy đến

Ndu, Dong đi phải chết thôi!
Họ sẽ chết ngoẹo cổ như gà con trong trứng
Không còn người để giữ gìn đầu suối
Không còn người để giữ gìn đầu khe
Không còn người để giữ gìn núi rừng
Không còn người để giữ gìn bon làng
Dong bàn Ndu ta phải quay về
Thần báo điềm xấu cho ta quay về
Ndu nói: Ta không thể quay về!
Ta đã sửa soạn phải đi đến nơi
Ta đã sửa soạn phải đi đến chốn
Họ tiếp tục đi theo hướng nam
Họ tiếp tục đi theo đường thẳng
Họ tiếp tục đi qua một ngọn đồi
Họ tiếp tục đi qua một ngọn núi
Họ tiếp tục đi qua một dòng suối
Thần Ôt, thần Ang đã hết cách ngăn cản
Thần đã bí đường như con cá kẹt trong ao
Các thần suy nghĩ tìm cách làm sao
Ta làm thế nào cho họ quay về
Ta thử chặt cây mía của ta
Ta thử chặt cây mía *tao dŭng*
Thần Ôt chặt một cây mía *tao sŭt*
Thần Ang chặt một cây mía *tao dŭng*
Thần Ôt chặt cây mía ngã xuống

Thần Ang chặt cây mía ngã xuống
Chỉ trong thời gian chốc lát sau đó
Cây dẻ đổ ngã bên trái đường Ndu, Dong
Cây dẻ đổ ngã bên phải đường Ndu, Dong
Đàn chim phượng bay vòng trên trời
Đàn con khỉ đu đưa trên ngọn cây
Anh Ndu ơi, có chuyện gì lạ thế?
Chim *rlĭng* kêu ngăn đường ta đi
Chim *rlang* kêu cản đường ta đi
Chim *rlang* kêu ngăn chặn đường ta đi
Anh em ta phải quay về thôi
Anh em ta phải quay về nhà cho yên
Ndu nói: Em Dong sao khờ quá
Sao em khờ như chim ăn lúa
Sao em khờ như *raih* ăn lúa
Không cầu thần giúp ta nên giàu
Không cầu thần giúp ta nên giàu có
Ta đâu phải đi đánh trận mà phải sợ!
Ta đi thăm Tiăng, Yang thôi mà!
Ta thăm nhau ăn chung con cá
Ta thăm nhau ăn chung con gà
Ta thăm nhau ăn chung bữa cơm
Ndu tiếp tục đi về hướng nam
Dong tiếp tục đi về hướng nam
Trong lúc đó các thần Ôt và Ang

Không còn cách nào để ngăn đường họ
Ta làm thế nào cho họ quay về
Thần Ôt và Ang bàn nhau một hồi
Ta thử thả con trâu *dăm bri*
Ta thử thả con trâu *dăm yau*
Ta đánh cho con trâu của ta chạy
Chị em thần cùng nói với nhau
Thần Ôt ra đi qua bụi cây *nduăt*
Thần Ang ra đi qua bụi cây *tâng*[103]
Các thần đến nơi con trâu trên bãi
Con trâu của thần đang ăn trên bãi cỏ
Con trâu của thần đang tắm nước ao
Con trâu của thần đang ăn cỏ non
Thần chặt cây tre dài khoảng ba sải
Thần dùng cây tre đánh đuổi con trâu
Con nai đực chạy qua Ndu, Dong
Con nai to chạy qua giữa Ndu và Dong
Ndu rút dao gươm chống con nai
Dong rút dao gươm chống con nai
Dao gươm sắc mới ra từ lò rèn
Ndu, Dong đánh nai không kịp
Nai chạy qua Dong lo lắng
Dong nói với Ndu:
Anh Ndu ơi, ta quay về thôi!
Anh em ta phải quay về nhà nhé!

Nếu ta đi sẽ chết tan như tro như muối
Nếu ta đi sẽ chết mất như đồng như hạt cườm
Nếu ta đi sẽ chết rục như măng bị mục
Nếu ta đi sẽ chết rục như thịt bị thối
Không có người để giữ gìn đầu suối của ta
Không có người để giữ gìn đầu khe của ta
Không có người để giữ gìn núi rừng của ta
Không có người để giữ gìn bon làng của ta
Em Dong ơi sao em nói vậy?
Ta đâu phải lưỡi dao méo mà quay về nửa đường
Ta đâu phải lưỡi rìu méo mà quay về nửa đường
Người anh hùng phải đi đến nơi chứ
Ta đừng sợ con lươn nó hù doạ
Nếu có chuyện đánh trận xảy ra
Ta đã có em Lêng ở dưới kia
Ta đã có em Kong ở dưới kia
Lưỡi gươm của em Lêng chưa gãy đâu!
Cán gươm của em Lêng chưa dẻo đâu!
Mu khiên của Lêng, Kong chưa vỡ
Lêng đã thử sức đánh thắng bon Preh
Lêng đã thử sức đánh thắng bon Rđe
Tiăng tuổi cao đã kịp thời thần
Tiăng sống lâu đời kịp thời tổ tiên
Anh Tiăng trồng cây đa mới mọc
Anh Tiăng trồng mới có cây mía

Dong ngăn cản Ndu không chịu nghe
Thần cản trở Ndu càng đi
Ndu ngứa chân cứ muốn đi tới
Chân anh Ndu chỉ muốn đi tới
Họ vừa cãi nhau vẫn tiếp tục đi
Họ tiếp tục đi theo hướng nam
Chân bước đi nhanh đuôi khố bay theo
Chân bước đi vòng *tẽ* rung vang
Chân bước đi vòng đồng rung vang
Xâu lục lạc đeo lưng rung vang
Xâu hạt cườm đeo vòng cổ rung vang
Tấm *kho vang* đeo trên ngực sáng chói
Trong lúc đó thần Ôt và thần Ang
Các thần đã hết cách ngăn cản họ
Họ không nghe ta, họ đừng có trách
Có chuyện gì xảy ra đừng có trách thần
Họ ăn con lợn cho ta thịt đùi
Họ ăn con trâu cho ta thịt vai
Họ ăn con gà cho ta thịt ngực
Đánh trận về họ cúng cho ta nước rượu đầu
Đánh trận về họ cúng cho ta thịt gan
Lễ kết hôn họ cúng cho ta cơm nếp
Có ống tép họ mời thần ta ăn trước
Có rượu ngon họ mời thần ta nếm nước đầu
Có thịt gà họ mời thần ta ăn trước

Ta không thể bỏ Ndu đi một mình được
Ta không thể bỏ Dong đi một mình được
Thần ta phải đưa họ đi nhé!
Thần ta phải đưa họ đi đến nơi
Các thần bàn một hồi rồi nhất trí
Thần Ôt và Ang sửa soạn ra đi
Các thần chuẩn bị dao cầm tay
Các thần chuẩn bị lao cầm tay
Thần lấy khiên đeo vào bên nách
Kèn tù và sẵn sàng đeo miệng
Các thần mặc áo *dữr* làm cánh
Các thần mặc áo *djăr* làm lông
Thần thắt khố trắng biến thành chim cu
Chim thần nhảy đậu trên gốc cây
Chim thần bay nhanh như con ong
Thần bay nhanh như con *ndrâng*[104]
Bay tầng thấp gặp đàn con ong
Bay xa xa gặp đàn chim *klang*
Các thần bay cao trên tầng mây trắng
Cánh bên trái dài bằng cây tre
Cánh bên phải dài bằng cây cần rớ
Đôi cánh chim dài che khuất bầu trời
Cái đầu chim to bằng cán cào
Ngón chân chim to bằng cán rìu
Cái mỏ chim to bằng sừng con trâu

Chim thần cất cánh bay thẳng đường trời
Chim thần vỗ cánh bay đi hướng nam
Các thần bay đuổi theo Ndu con Bũng
Các thần bay đuổi theo Dong con Phang
Khiến bầu trời chớp mưa, chớp nắng
Thần khiến bầu trời chớp tối, chớp sáng
Khiến bầu trời chớp nắng bình thường
Khiến dân gian họ phơi men không khô
Khiến dân gian họ ủ rượu không ngon
Khiến người cãi nhau trong chòi không nghe tiếng
Các thần bay càng lúc càng xa dần
Các thần bay càng lúc càng gần đến Ndu
Thần cố bay nhanh hơn cho kịp
Còn cách xa Ndu khoảng một bãi cỏ
Còn cách xa Dong khoảng một vạt rẫy
Các thần bay gấp rút đến kịp Ndu, Dong
Các thần hạ cánh đạp xuống
Các thần hạ cánh đạp xuống trên đất
Các thần cởi áo chim bước đi
Các thần bước chân đi nhanh trên đất
Chân bước đi nhanh vang nhạc vòng đồng
Vòng đồng đeo chân đạp đá nghe tiếng vang
Xâu lục lạc đeo vành tai reo vang
Cành hoa bạc cài đầu tóc rung reo vang
Cành hoa bạc cài đầu tóc màu trắng xoá

Chị em thần nô đùa vui cười
Chị em thần phát ra tiếng cười
Các thần phát tiếng cười rộn rã
Các thần cười dẻo như cơm *ba ke*
Các thần cười giòn như hạt gạo
Trong thời gian chốc lát sau đó
Ndu nghe chim *sêr* kêu bên tay trái
Dong nghe chim *sêr* kêu bên tay phải
Họ nghe chim *sêr* kêu phía trước mặt
Ba lần gọi chim *sêr* kêu ba lần
Sáu lần gọi chim *sêr* kêu sáu lần
Chim *sêr* trên trời có cái đầu nhọn
Chim *sêr* trên đường có đôi chân cao
Chim *sêr* từ rừng chồi vỗ cánh hót mừng
Chim vỗ cánh hót đủ ba hồi
Đàn chim *sêr* kêu đã tối rồi
Ndu, Dong tiếp tục đi tới
Họ đi bước dài bằng một đoạn dây *reh*
Họ đi bước dài bằng một đoạn dây *siăng*
Họ đi một bước qua một con suối
Họ đi một bước qua một vạt rẫy
Họ đi nhanh bằng cơn gió bay
Họ tiếp tục đi theo hướng nam
Đi qua rừng cây *pruh*[105] nghe chim *rlang* kêu
Đi qua rừng cây chuối nghe chim *rlang* kêu

Đi qua bờ suối nghe chim *kring*[106] kêu
Ndu, Dong tiếp tục đi theo hướng nam
Trong lúc đó các thần Ôt, Ang
Xin tạm biệt anh Ndu ta về nhé!
Xin tạm biệt anh Dong ta về nhé!
Các anh đi hãy giữ gìn cẩn thận!
Các anh đi hãy giữ gìn bản thân!
Đề phòng người ta bắn lén bằng mũi tên xoay
Đề phòng người ta bắn lén bằng tên thuốc độc
Tên thuốc độc vào ba ngón chết luôn
Tay cầm dao không được chểnh mảng
Cầm bắn ná tay không được run
Tối ngủ bên gái không được run tim
Các anh đi không ai bảo vệ đâu!
Thần chúng tôi đang bận việc nhà
Thần chúng tôi đang bận việc không đi được
Chúng tôi có nhiều việc phải làm ở nhà
Anh Ndu, Dong cứ đi nhé!
Lời thần nói Ndu đâu có nghe
Lời thần nói Dong đâu có nghe
Các thần căn dặn Ndu, Dong vài lời xong
Các thần bay qua về hướng bắc
Các thần bay qua về nhà mình
Các thần bay thẳng đến nhà mình
Các thần về nhà tiếp tục dệt vải

Các thần về nhà tiếp tục thêu váy.
Ta dừng kể về thần Ôt, Ang
Ta tiếp tục kể về Ndu con Bŭng
Ta tiếp tục kể về Dong con Phang
Họ tiếp tục đi theo đường thẳng
Họ tiếp tục đi theo hướng nam
Họ bước đi dưới trời nắng gắt
Họ bước đi dưới trời nóng đốt
Họ bước đi dưới trời nóng bức
Họ đi qua vùng đất bằng phẳng
Khi bị khát họ uống nước trên lưng
Khi bị đói họ ăn cơm trên lưng
Khi buồn ngủ họ ngủ gật trên đường
Họ tiếp tục đi qua vùng rừng hướng nam
Họ tiếp tục đi qua bãi cỏ hướng nam
Một đêm ngủ tại vùng bon Rđe
Ba đêm ngủ tại vùng bon Mbuăn
Bốn đêm ngủ tại vùng bon Bu Koh
Bảy đêm ngủ tại vùng bon Briăng Vai
Họ tiếp tục đi qua vùng rừng phương nam
Họ tiếp tục đi qua bãi cỏ phương nam
Họ đi qua một, hai khúc sông Rmŭt
Họ đi qua một hai khúc sông Rlai
Họ đi qua bon xa bon gần
Họ tiếp tục đi theo đường thẳng

Không ai nhìn thấy Ndu đi qua
Không ai nhìn thấy Dong đi qua
Họ đi qua suối Glung và suối Jơl
Họ đi qua suối Rlâp và Bong Ja
Họ tiếp tục đi theo đường lớn
Họ tiếp tục đi theo đường thẳng
Họ tiếp tục đi theo đường cũ
Họ tiếp tục đi theo đường xưa
Họ đi qua đường con kì đà
Họ đi qua đường con thằn lằn
Họ đi qua đường có lắm đỉa
Họ tiếp tục đi theo đường thoáng
Đường rẽ trái họ buộc lá cỏ
Đường rẽ phải họ buộc lá tre
Đường rẽ phía dưới họ chặn hòn đá
Họ tiếp tục đi theo đường lớn
Nghe đàn chim cút hót vang bên đường
Nghe đàn chim *gôt*[107] hót vang bên đường
Nghe đàn chim *gôi*[108] hót vang bên đường
Nghe đàn chim *mbrong* hót từ rừng xa
Họ đi qua vùng đất bằng phẳng
Họ đi qua bãi đá rộng lớn
Họ đi qua rừng cây gạo trụi lá
Nhiều con đỉa to bằng lưỡi lao
Nhiều con muỗi to bằng con gà mái

Con bằng cái gùi lúa
Con cóc to nằm kín vạt đất
Con chim *rkleh* to bằng một vạt rẫy
Rừng núi xứ người lạ lắm
Em Dong ơi, em nghe lời anh dặn nhé!
Gặp vật gì lạ em đừng đụng đến
Con đỉa cắn không được quét ra
Con rắn cắn không được kêu đau
Thấy nén bạc rơi ta không được lấy
Thấy con kì nhông ta không được bắt
Thấy con kì đà ta không được bắt
Nghe con chó sủa ta không được đến xem
Rừng xứ người có thần linh ác lắm
Dong nghe lời Ndu
Họ tiếp tục đi qua vùng rừng phương nam
Họ tiếp tục đi qua bãi cỏ phương nam
Miệng nói chuyện chân tiếp tục đi
Chân bước đi đôi mắt quan sát nhìn
Mắt quan sát nhìn đếm vì sao trời
Sao trời lấp lánh đếm không hết nổi
Đếm lá cây rừng còn dễ hơn đếm sao
Người đếm chỉ đuôi khố cũng không hết nổi
Bước chân bên trái toé ra bột lửa
Bước chân bên phải toé ra bột lửa
Chân đạp đất không kịp in dấu

Họ đi bước nhẹ vạch từng lá cây khô
Họ gặp con chim lạ có cổ dài
Họ gặp con chim lạ có cái mỏ dài
Gặp đàn ong bay ra đốt người
Gặp nhiều con beo đi qua bên đường
Gặp nhiều con hổ đi qua bên đường
Gặp nhiều con cọp đi qua bên đường
Gặp cả đàn gấu ăn mật bên đường
Tê giác mẹ dẫn đàn con đi bên đường
Con hổ đòi cắn họ giơ cái cưa dài
Con cọp doạ cắn họ giơ gươm dài
Con ong doạ đốt họ giơ bó đuốc
Con gấu doạ cắn họ giơ cái đơm dài
Họ tiếp tục đi qua vùng rừng phương nam
Họ tiếp tục đi qua bãi cỏ phương nam
Họ đi qua rừng không biết tên lá cây
Họ đi qua bãi không biết tên cỏ
Họ đi qua suối không biết tên nguồn
Họ nhắm hướng nhắm đường mà đi
Họ nhắm hướng nhắm lối mà đi
Họ nhắm hướng băng núi đi qua
Họ vạch lá khô tìm đường đi qua
Đi xa xa họ lại nhìn trời
Đi xa xa họ lại đếm lại sao trời
Sao trời lấp lánh không đếm hết nổi

Đếm lá cây rừng còn dễ hơn đếm sao
Người đếm chỉ đuôi khố cũng không hết nổi
Dong con Phang làm trái lời Ndu dặn
Con đỉa bám chân Dong bắt quăng ra
Con rắn cắn Dong cũng kêu đau
Thấy nén bạc rơi Dong cứ lượm
Ndu nhắc lại Dong không chịu nghe
Ndu cản Dong không chịu nghe
Dong ngứa chân tay cứ làm theo ý mình
Họ tiếp tục đi qua vùng rừng phương nam
Họ tiếp tục đi qua bãi cỏ phương nam
Đạp đất lạ nóng như lửa than
Đạp bãi cỏ lạ êm như bông gòn
Đạp đất bon lạ lạnh buốt bàn chân
Họ tiếp tục đi qua vùng rừng hướng nam
Họ tiếp tục đi qua bãi cỏ hướng nam
Họ tiếp tục đi càng ngày càng nhanh hơn
Họ bước đi nhanh như quả cà lăn tròn
Họ đã nhìn thấy cột nhà bon Tiăng
Nhìn thấy cột nhà nhỏ bằng cây rau dền
Họ đã nhìn thấy chòi canh bon Tiăng
Họ đã nhìn thấy chuồng trâu của bon Tiăng
Họ đã nhìn thấy chuồng bò của bon Tiăng
Họ tiếp tục bước đi nhanh hơn nữa
Họ bước đi nhanh như quả cà lăn tròn

Họ đã nhìn thấy khói lửa bốc trên mái nhà
Họ đã nhìn thấy người đang bới tóc
Họ đã nhìn thấy người đang kéo chỉ
Họ đã nhìn thấy người đang phơi lúa trên bãi cỏ
Họ đã nhìn thấy người đang tát nước
Trong bon đang bốc khói thui con lợn
Trong bon đang bốc khói nướng thịt
Trong bon họ đang uống rượu đánh chiêng
Họ đánh chiêng vang động nhà dài
Họ gõ cồng vang động nhà dài
Họ tiếp tục đi về phương nam
Họ đi qua bãi cỏ mênh mông
Họ đi qua bãi cỏ bằng phẳng
Họ đi qua bãi đá cây tre mọc thưa
Họ ngửi thấy mùi thơm của hoa *trŭp*, hoa *trang*
Họ ngửi thấy mùi thơm của hoa *jrang* vùng Biăt
Họ ngửi thấy mùi thơm của hoa *siăt*[109] vùng cao
Họ đã nhìn thấy rẫy lúa của bon Tiăng
Họ tiếp tục bước đi một hồi lâu
Họ đi qua rẫy trồng đậu của bon Tiăng
Họ đi qua rẫy tria lúa sớm của bon Tiăng
Họ đi qua rẫy bờ suối trồng chuối và mía
Họ đi qua rẫy trồng khoai
Rẫy của Tiăng trồng nhiều bụi chuối
Rẫy của Tiăng trồng nhiều bụi mía

Rẫy của Tiăng trồng nhiều bụi cây gai
Rẫy bon Tiăng trồng nhiều bụi cây dứa
Rẫy của Tiăng trồng nhiều dây khoai lang
Rẫy của Tiăng trồng nhiều bụi mướp
Nghĩ rẫy của mình tre mọc nhiều hơn
Rẫy của Tiăng con Rŏng rộng bằng bảy ngọn núi
Rẫy của Yang con Rung rộng bằng trăm con suối
Rẫy trên đồi đàn khi ăn lúa
Rẫy chân đồi lợn rừng ăn lúa
Rẫy trên núi con nai ăn lúa
Rẫy trên đồng con chim công ăn lúa
Họ gài bẫy cung trên khắp bờ rẫy
Họ đặt bẫy dây trên khắp bờ rẫy
Họ chăng dây lát tre trên khắp bờ rẫy
Họ treo cái mõ tre khắp cả trong rẫy
Họ treo lá cây *ndông*[110] trên khắp bờ rẫy
Họ treo lá cho lũ nai sợ
Lúa *djang kĭt* đang lúc chín vàng
Lúa *djang kring* vừa trổ bông mẹ
Giống lúa mùa vừa lú đầu bông
Đám lúa nếp rẫy đồng đang chín khô
Cây dưa cây bí đang lúc trổ bông
Bụi mướp đang lú quả non
Rẫy của họ có nhiều dây lang, dây mướp
Quả dưa ủ làm giống nằm bên cây gỗ

Quả bí ủ làm giống nằm bên cây gỗ
Vạt rẫy bên trái Tiăng cho tria lúa *drjang kă*
Vạt rẫy bên phải Tiăng cho tria lúa *djrang kit*
Xung quanh bờ rẫy họ tria hàng cây bo bo
Đất bằng bờ suối họ chuyên tria lúa nếp
Nơi đất khuất gió họ trồng mía *tao dŭng*
Nơi đất khuất gió họ trồng mía *tao siăng*
Đất bằng bên bờ suối họ tria cây bắp ngô
Họ đi vượt qua khu rẫy của bon Tiăng
Họ tiếp tục đi theo đường thẳng
Họ tiếp tục đi qua vùng rừng hướng nam
Họ tiếp tục đi qua bãi cỏ hướng nam
Họ đi đến bến nước tắm của Tiăng
Họ đi đến bến nước tắm của Tang
Bến nước tắm của Djŭt[111] ở phía đầu suối
Bến nước tắm của Tiăng kê bằng cây gạo
Bến nước tắm của Yang lót đáy bằng bạc
Bến nước tắm của Lêng con Rung lót đáy bằng chiêng
Màu chiêng sáng lấp lánh ở đáy nước
Ndu con Bŭng đã đến bến nước tắm bon Tiăng.
Ndu con Bŭng bàn chuyện với Dong
Em Dong ơi ta dừng nghỉ đã nhé!
Anh em ta nghỉ tắm rửa cho sạch
Ta tắm rửa cho sạch nước mồ hôi
Ta tắm rửa cho hết nóng nực

Hai anh em nhất trí dừng nghỉ
Họ dừng nghỉ bên gốc cây đa
Họ dựng dao lao tựa vào cây đa
Họ tựa dao lao vào rễ cây đa
Cây *tử* to bằng cái *bừng*[112] tựa ná cũng ngã
Cây *sa* to bằng đùi chân tựa lao cũng ngã
Cây *tar nhă* to họ treo khiên to
Họ nhìn kĩ bên trái bên phải
Họ nhìn kĩ phía trước phía sau
Em Dong ơi, ta đề phòng cảnh giác nhé!
Tay cầm dao không được chểnh mảng
Tay cầm bắn ná không được run
Nằm ngủ bên gái không được run tim
Đề phòng người ta bắn lén bằng mũi tên xoay
Đề phòng người ta bắn lén bằng tên thuốc độc
Tên thuốc độc vào ba ngón tay chết luôn
Đề phòng người đi săn bắn lén ta
Đề phòng người đi hái rau bắn lén ta
Đề phòng người đi kiếm cán dao bắn lén ta
Đề phòng họ bắn ta bằng mũi tên xoay
Đề phòng họ bắn ta bằng tên tẩm thuốc độc
Tên tẩm thuốc độc vào ba ngón tay chết luôn
Em Dong nhất trí sẵn sàng đề phòng
Họ cởi vòng khố bỏ ở trên bờ
Họ cởi vòng đeo tay bỏ ở trên bờ

Họ cởi bông ngà đeo tay bỏ ở trên bờ
Họ bỏ tất cả đồ đạc ở trên bờ
Ndu nhào xuống tắm vực nước sâu
Dong nhào xuống tắm vực nước sâu
Họ bơi lội tung tăng trong nước
Nước bị tung đẩy sụp bờ đơm
Nước bị tung đẩy vỡ đơm cá
Nước bị tung đẩy đứt xâu hạt cườm
Nước bị tung đẩy tràn hai bên bờ
Vực nước sâu bằng bảy cây tre non
Vực nước sâu bằng bảy đoạn dây mây
Thác Tăr Nhă có hai bậc thang
Vực Lêng Yơn có nhiều con cá *ngheh*[113]
Vực Lêng Yơn có nhiều con cá *nglai*[114]
Đàn cá *mbeng*[115] bơi lội tung tăng
Đàn cá *nglai* bơi lội tung tăng
Loại cá *rlêng*[116] có u dưới hàm
Loại cá trắng có đốm trên mũi
Loại cá *ku* có gù dài trên lưng
Loại cá con dơi có đốm sao trên đuôi
Có loại cá màu đỏ nhìn rất đẹp mắt
Thân cá trắng chỉ phần đuôi màu đỏ
Đuôi cá to bằng lá chuối *kuh*[117]
Đuôi cá to bằng lá chuối *song*[118]
Vực nước của bon Tiăng có lắm loại cá

Họ lặn mò bắt cá trong hang đá
Họ bắt được con cá *keh*[119], con cá *krop*[120]
Họ bắt được con cá *krop* bám trên tre khô
Bắt được con nào họ quăng ngay lên bờ
Bắt được con cá *srăng* họ quăng ngay lên bờ
Bắt được con cá *vơh* họ hay khoe với người yêu
Ndu bắt cá chất đống đầy gốc cây *le*
Dong bắt cá chất đống đầy gốc cây *chau*
Đàn con cá nhỏ liếm chân Ndu
Đàn con cá nhỏ liếm chân Dong
Họ tắm rửa đầu cổ sạch rồi
Họ tắm rửa lưng hông sạch rồi
Tắm xong rồi anh em ta đi lên
Tắm xong rồi ta còn tiếp tục đi
Dong nghe lời Ndu thôi tắm lên bờ
Ndu và Dong cùng bước chân lên bờ
Vừa từ nước lên người đã khô ráo
Họ lấy khố quấn lại vào đùi
Họ lấy vòng đeo lại vào tay
Họ lấy bông ngà đeo vào vành tai
Họ mặc quần áo ra vẻ người anh hùng
Họ mặc áo và đeo đồ đạc vào người xong rồi
Họ vội vã hút thuốc ăn trầu
Họ hút thuốc uống nước quả dừa
Họ mang theo thuốc hút đầy chén chiêng

Họ mang theo trầu ăn đầy chén cồng
Họ hút thuốc ngon hái từ chuồng trâu
Họ ăn lá trầu ngon hái từ rừng già
Họ hái lá trầu ngon chọn lá nhỏ bằng lá *reh*
Họ hái lá trầu ngon chọn lá nhỏ bằng lá *siăng*
Họ nhai trầu giống như con trâu ăn cỏ
Họ nhai trầu môi miệng thắm màu đỏ
Nhỏ trên đất, đất thắm màu đỏ
Thắm màu đỏ như con bá *bit*, con cá *lôn*
Miệng nhai trầu đôi mắt nhắm lim dim
Phun lên lá khô đỏ như ai quét
Phun lên lá mục đỏ như ai thổi
Phun lên bãi cỏ đỏ như lửa cháy rừng
Phun lên đất đất thắm màu đỏ
Đất thắm màu đỏ như con cá *bit*, con cá *lôn*
Ndu mời Dong hút thuốc ăn trầu
Dong nhận lời hút thuốc ăn trầu
Họ hút thuốc bằng ống điếu bịt bạc
Họ hút thuốc bằng ống điếu bịt vàng
Họ vừa hút thuốc vừa kể chuyện gia phả
Miệng hút thuốc phun ra luồng khói
Luồng khói thuốc từ trong miệng phun ra
Khói thuốc bay nhuộm đen bầu trời
Họ hút thuốc ngồi trên khúc cây gỗ
Họ hút thuốc ngồi trên hòn đá

Tay cầm cán gươm chống hàm nhìn ra
Nhìn đàn con cá tung tăng đớp hoa *proh*
Nhìn đàn con cá tung tăng đớp hoa *trang*
Bảy tầng cá bơi lội trong nước
Tám tầng cá bơi lội trong nước
Một vực cá Tiăng nuôi cho ăn gạo
Ba vực cá Tiăng nuôi cho ăn cơm
Trăm vực cá Tiăng nuôi cho ăn bã rượu
Ven bờ vực nước có hang con cá sấu
Vực Klŏng Krăk[121], Klŏng Bong[122] có lắm cá
Từng đàn con cá *ngleh* bơi lội trong nước
Từng đàn con cá *mbeng* bơi lội trong nước
Từng đàn con cá *nglai* bơi lội trong nước
Con cá *rlêng* có u ở dưới hàm
Con cá trắng có chấm đốm trên mũi
Con cá cu có u dài trên lưng
Cá con đơi có đốm sao trên đuôi
Có loại cá màu đỏ lấp lánh
Con cá trấu màu sắt như hoa văn thêu
Con cá *ngăn* đẹp như thêu váy
Con cá *nglai* đẹp như chiếc khăn thêu
Con cá *ngăn* đẹp như xâu cườm màu
Con cá *mbong* từng đàn bơi lội
Anh Ndu ơi, vực nước lắm cá!
Anh em ta rủ Tiăng đánh cá nhé!

Ta rù anh Yang bắt con ba ba
Ta rủ họ bắt con cá sấu
Dong nói chưa dứt lời Ndu ngắt
Dong đã dứt lời Ndu đáp lại
Ndu đáp lại với lời nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ phát ra từ trong cổ họng
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ*
Em định rủ Tiăng đánh cá thế nào
Ta không thể đánh cá vực nước này
Đánh cá vực này không yên ổn đâu
Đánh một lần em Dôt bị kẹt tay
Đánh một lần em Dôi bị kẹt tay
Đánh một lần em Môi, em Mai bị kẹt tay
Đánh một lần người ta cướp vợ Kong
Đánh một lần khiến Mbong bị họ bắt
Đánh một lần Ting bị kẹt tay trong đá
Ting bị kẹt tay bảy nắng trong hang đá
Mỗi lần đánh cá ở đây mỗi lần có chuyện
Đánh thuốc cá vực này không phải bình thường
Dong nghe Ndu nói đã tin
Họ tiếp tục kể chuyện gia phả
Họ tiếp tục kể chuyện suối nước
Họ kể giỏi như ngâm măng đắng

Họ ngồi hút thuốc ăn trầu xong rồi
Họ tiếp tục đi lên đường
Lúc bấy giờ mặt trời đã lên cao
Mặt trời đã lên cao ngang ngọn chuối
Ánh nắng mặt trời đã soi khắp vùng rừng
Khách con trẻ họ hay vào sáng sớm
Khách yếu sức họ hay vào chiều tối
Ta khách anh hùng phải vào giấc trưa
Dong nhất trí theo lời Ndu bàn
Một tay cầm dao gươm, một tay cầm ná
Họ lấy chiếc khiên đeo vào bên nách
Họ đeo khiên to che lấp một bên hông
Kèn tù và sừng *keh* họ đeo sẵn vào miệng
Ndu luôn nhắc nhở Dong
Em Dong phải cẩn thận cảnh giác nhé!
Đề phòng trên đường bon Tiăng gài bẫy cung
Đề phòng trên đường bon Tiăng cắm bãi chông
Họ cắm bãi chông đầy trên mặt đường
Họ cắm chông dày con lợn, con chó không lọt
Họ cắm chông thấp đâm thủng bàn chân
Họ cắm chông đầy trên mặt đường
Con lợn, con chó đi qua không thoát
Họ cắm chông thấp đạp thủng bàn chân
Họ cắm chông cao đâm ngay vào háng
Cắm chông nhỏ con kì nhông qua cũng dính

Cắm chông ngắn con sóc đi qua cũng dính
Cắm chông bên bờ suối con nai qua không lọt
Họ cắm chông dày con chim công không qua khỏi
Bước chân bên trái không kịp đụng ngọn cỏ
Bước chân bên phải không kịp đụng lá tre
Bàn chân đạp đất chưa kịp in dấu
Họ bước đi nhẹ vạch từng lá cây khô
Họ bước nhẹ tránh đạp mũi chông
Họ bước nhẹ tránh bẫy dây cung
Họ bước nhẹ tránh mũi chông thấp
Họ đi chậm tránh bãi chông cao
Qua bãi chông rồi họ bước đi nhanh
Đi một bước bằng một đoạn dây *siăng*
Đi một bước qua một vạt rẫy
Họ bước đi nhanh bằng cơn gió bay
Họ đã đến bờ rào bon Tiăng
Họ đã đến bờ rào bon Yang
Họ đã đến bãi đá sân bon
Bờ rào bên trái Tiăng trồng cây tre *rla*
Bờ rào bên phải Yang trồng cây *n'gâm*
Bờ rào phía trên, phía dưới họ trồng cây *nkŏ drăng*
Họ trồng cây *nkŏ drăng* để chặn gió bão
Bon của họ làm rào bằng lửa
Bon của họ rào bằng lửa mặt trời
Bước gần bờ rào nóng lửa mặt trời

Họ không biết lối nào để đi vào bon
Bờ rào đá chông nằm sâu dưới đất
Xung quanh bờ rào bằng đá thác
Không thấy người chỉ nghe Tiăng nói
Không thấy người chỉ nghe Yang nói
Nghe họ đánh chiêng vang động trong bon
Nghe họ gõ cồng vang động trong bon
Họ uống cạn ống nói chuyện tự hào
Họ uống cạn ống nói chuyện với nhau
Cướp được vợ người đã cho mình giàu sang
Đánh thắng một trận đã cho mình tài giỏi
Tiăng, Yang nói to suốt đêm đến sáng
Tiếng nói to vang đến khắp vùng rừng
Tiếng nói to suốt từ đầu tối đến sáng
Tiăng giết thịt không thiếu một mùa nắng
Tiăng giết thịt không bỏ qua một năm
Họ dựng nêu không thiếu một tháng
Đánh thức người dậy không thiếu một buổi sáng
Ở trong bon họ trồng nhiều cây *nôt*
Ở trong bon họ trồng nhiều cây dưa
Họ trồng cây *jang* cao đến chọc trời
Xâu quả bạc quả *kho* sáng chói trên cây
Một bên giống quả *kho* một bên giống quả *kuah*
Trên cành trụi lá có quả to bằng cái nia
Trên chót vót ngọn có quả như gùi có nắp

Cơn gió nhẹ thổi lật cành cây đa
Quả bạc quả *kho* rung vang trên cây
Nghe trong bon đang ồn ào náo nhiệt
Từ sân bon nghe vang những tiếng nhạc *ă*
Từ bờ suối nghe vang tiếng *tong lon*
Từ trong bon nghe vang tiếng đánh chiêng
Từ bãi cỏ nghe tiếng con trâu đuổi nhau
Từ trên trời nghe tiếng nhạc sáo diều
Hoà nhịp với nhạc chiêng cổ của Tiăng
Hoà nhịp với nhạc chiêng cổ của Yang
Từ bên này bon nghe vang tiếng mõ trâu
Từ bên kia bon nghe tiếng *rdot* kéo chỉ
Từ trong nhà dài nghe vang nhạc kèn *mbuăt*
Từ bờ rừng nghe vang tiếng nhạc diều
Bên này bãi cỏ họ chăn riêng đàn dê
Bên kia bãi cỏ họ chăn riêng đàn trâu
Bãi cỏ đầu suối họ chăn đàn bò
Bãi cỏ cuối suối họ thả đàn dê trắng
Ở trong bon họ trồng nhiều bụi chuối
Ở trong bon họ trồng nhiều hàng chuối hạt
Ở trong bon họ trồng cây nứa lấy ống đựng nước
Đàn chim *kéc* hót vang trên khắp bờ suối
Ở trong bon họ nuôi đàn khỉ
Ở trong bon họ nuôi đàn chim công
Người làm thuê giã lúa đầy sân bon

Trong bon có ba chục con gái tơ
Trong bon có ba chục con trai choai
Đàn gái tơ thi nhau kéo chi trên sân bon
Đàn trai choai thi nhau thả diều trên sân bon
Nghe tiếng con bò rống trên khắp bờ suối
Nghe tiếng con trâu rống trên khắp bờ suối
Nghe tiếng con voi hú từ trong rừng xa
Ndu tìm đường vào bon không thấy
Không biết cách nào vào được trong bon
Trong lúc đó Tiăng và Yang
Họ đang cùng nhau đổ nước uống rượu
Họ chúc nhau chén rượu bên ché *rlung*
Họ uống suốt bảy, tám ngày đêm
Uống ché *ntố* nhạt họ bưng tiếp ché *ntang*
Uống ché *ntang* nhạt họ bưng ché *blang dâng*[123]
Uống ché *blang dâng* nhạt họ bưng ché *ji kông*
Khách bon Preh đến họ thịt con lợn cái
Khách bon Rđe đến họ thịt con lợn đực
Khách bạn thân quen họ thịt con trâu đực
Dong con Phang lên tiếng gọi mở cửa
Dong hét tiếng to gọi chủ ra mở cửa
Tiếng Dong gọi to vang cả một vùng
Anh Tiăng ơi, hãy nghe tiếng em gọi đây!
Anh Yang ơi, hãy nghe tiếng em gọi đây!
Xin các anh ra mở cổng cho em vào!

Xin các anh ra mở cửa cho em vào!
Xin các anh ra mở cửa rào!
Xin các anh ra mở cửa đá!
Mời các anh ra dọn đường cho khách!
Anh em chúng tôi đến thăm Tiăng
Chúng tôi đến thăm ăn chung con cá
Chúng tôi đến thăm ăn chung con gà
Chúng tôi đến thăm ăn chung bữa cơm
Ở trong nhà Tiăng không nghe tiếng gọi
Ở trong nhà Yang không nghe tiếng gọi
Họ uống suốt bảy, tám ngày đêm
Ché *ntỗ* nhạt họ bưng tiếp ché *ntang*
Ché *ntang* nhạt họ bưng tiếp ché *blang dâng*
Ché *blang dâng* nhạt họ bưng ché *ji kông*
Họ uống rượu đánh chiêng không dứt
Họ đánh cồng *gle* mãi không biết chán
Họ đánh vui như mừng lễ hội đâm trâu
Họ đánh cồng như nghe gõ tô đồng
Ndu con Bũng tiếp tục gọi chủ mở cửa
Xin em Tiăng ra mở cổng cho anh vào!
Xin em Yang ra mở cửa cho anh vào!
Xin anh em ra mở cửa rào cho vào!
Xin anh em ra mở cửa đá cho vào!
Xin anh em ra mở cửa đá cho anh vào!
Xin anh em dọn đường mời khách vào!

Anh em chúng tôi đến thăm em Tiăng
Anh em thăm nhau ăn chung con cá
Anh em thăm nhau ăn chung con gà
Anh em thăm nhau ăn chung bữa cơm
Lâu ngày thăm nhau trong lòng thương nhau
Lâu ngày thăm nhau trong lòng nhớ nhau
Ăn cơm vắt nước mắt tuôn rơi
Tiăng và Yang đâu mà nghe tiếng gọi
Tiăng, Yang uống đã say sưa
Uống đổ bằng *ngở* một lần cạn ba ống
Uống đổ bằng sừng một lần cạn năm ống
Uống đổ ống dài một lần bảy, tám ống
Dong con Phang gọi đã hết hơi rồi
Ndu con Bŭng gọi đã hết hơi rồi
Ndu, Dong bị trời nắng thiêu
Ndu, Dong đứng dưới trời nắng
Ndu, Dong đứng dưới nóng bức
Họ tìm đường vào bon không thấy
Dong con Phang buông lời trách móc
Anh Tiăng không muốn tiếp chúng em sao
Em gọi anh ra mở cổng không nghe
Em gọi anh ra mở cửa không nghe
Em gọi anh ra mở cửa đá không nghe
Em gọi anh dọn đường khách vào
Dong nói cách nào cũng không lọt vào tai họ

Các anh điếc sao mà không nghe tiếng nước đổ
Các anh điếc sao mà không nghe thác đổ
Ndu gọi một tiếng chửi con ma một tiếng
Dong gọi một tiếng chửi cha chửi mẹ
Họ gọi một tiếng kèm lời trách móc.
Ta dừng kể về Ndu con Bũng
Ta dừng kể về Dong con Phang
Ta kể về anh Tiăng, anh Yang
Ta kể về bà Rŏng con Bong
Bà Rŏng đang ngồi ở trước cửa nhà
Bà trải váy hoa ngồi trên máng cây tre
Rŏng ngồi kéo chỉ ở trước cửa nhà
Rŏng kéo chỉ bằng chiếc *khâng* cây *drăng*
Rŏng kéo buổi sáng được cuộn chỉ to bằng ché
Rŏng kéo buổi trưa được cuộn chỉ to bằng *rlã dơng*
Rong kéo buổi chiều được cuộn chỉ to bằng ché *rlung*
Rŏng nghe vang tiếng gọi bên lỗ tai
Rŏng nghe tiếng người gọi từ bên ngoài
Nghe tiếng người gọi từ ngoài cổng làng
Nghe tiếng người gọi từ ngoài bờ rào
Nghe tiếng người gọi từ trong rừng cây tre già
Nghe tiếng người gọi từ ngả đường khách đi
Chim *pữt* kêu từ trên ngọn cây *nét*
Chim *kéc* kêu từ trên ngọn cây *năng*
Con cá trắng kêu từ dưới hang đá

Nghe tiếng người gọi từ trong rừng cây mận
Nghe con dơi kêu từ trong ống tre nứa
Rŏng nghe tiếng người gọi càng lúc càng to
Nghe tiếng ai kêu từ bên ngoài
Họ là ai tên họ là gì?
Họ là ai bên ngoài cửa gọi?
Họ là ai nguồn gốc từ đâu đến?
Họ là ai từ bon nào đến đây?
Rŏng vội vàng cởi cuộn chỉ khỏi *khâng*
Rŏng vội vàng cởi khung *khâng* khỏi chân
Rŏng dẹp gọn bông kéo chỉ một bên
Rŏng trả *dĭng uh* cho chị vợ nhím
Rŏng trả *ndak sa* cho chị vợ chuột
Rŏng trả dây buộc cho chị vợ ếch
Khi ta về ta sẽ mượn tiếp
Mỗi lần mượn ta trả bằng tô gạo
Mỗi lần mượn ta trả bằng chén muối
Rŏng trả xong dụng cụ dệt vải cho họ
Rŏng đứng dậy bước chân ra ngoài
Rŏng đi ra qua bờ đất bờ thác
Rŏng đi ra qua bờ suối qua bụi cây tre nứa
Rŏng đi qua vùng đất bị lở
Rŏng nghe ngóng nhắm hướng người gọi
Rŏng nhắm hướng băng qua rừng già
Rŏng nhắm hướng băng qua núi cao

Rõng nhắm hướng qua rừng cây mọc thưa
Rõng nghe ngóng cho thật rõ ràng
Họ gọi một tiếng kèm lời chửi con ma
Họ gọi một tiếng kèm lời chửi cha mẹ
Họ gọi một tiếng kèm lời trách móc
Nghe tiếng gọi như của người có tuổi
Nghe tiếng gọi của người anh hùng
Nghe tiếng gọi hung dữ như con hổ, con nai
Có kẻ xấu nào đến chọc bon ta chăng
Có kẻ xấu nào đến phá bon ta chăng
Có kẻ xấu nào đến quậy bon ta chăng
Có kẻ xấu đến cướp bon ta chăng
Họ thèm cướp cành hoa cỏ trắng
Họ thèm hái xâu quả *sạch* chân thác
Họ thèm cướp đuôi cá của bon ta
Họ thèm cướp đuôi diều của bon ta
Họ thèm cướp chăn dài của bon ta
Họ thèm ăn bon ta vào buổi sáng
Họ thèm cướp bon ta vào buổi trưa
Họ ganh ghét vì bon ta có nhiều lúa
Họ ganh ghét vì bon ta làm lễ hội
Ta đi báo cho con Tiăng biết chuyện
Rõng lo sợ run cả tim gan
Rõng vội vàng bước chân đi nhanh
Chân bước đi kéo nhạc vòng đồng

Vòng đồng đeo chân đạp đá nghe tiếng vang
Xâu lục lạc đeo vành tai reo vang
Cành hoa bạc cài đầu tóc rung vang
Cành hoa bạc cài đầu tóc trắng xoá
Rŏng đi ra qua một cửa nhà
Rŏng đi ra qua một cửa giữa
Rŏng đi ra qua một dãy nhà dài
Rŏng đi đến cửa nhà của Tiăng
Rŏng vội vã bước vào trong nhà
Rŏng vào nhà đến ngay chỗ con Tiăng
Tiăng con Rŏng đang nằm ngủ say
Tiăng ngủ say như không biết chuyện gì
Rŏng lên tiếng gọi con Tiăng dậy
Con Tiăng ơi hãy dậy nghe mẹ nói
Con Tiăng đang thức hay đang ngủ đây
Nghe tiếng người gọi từ ngoài cửa rào
Có kẻ nào đến đây chọc bon ta chăng
Có kẻ nào đến đây quậy bon ta chăng
Có kẻ nào đến đây phá bon ta chăng
Có kẻ nào đến đây cướp bon ta chăng
Họ thèm cướp hoa mía *tao dŭng*
Họ thèm cướp quả dưa ủ làm giống
Tiăng thức giấc ngủ trố mắt nhìn quanh
Tiăng nhìn quanh chưa rõ chuyện gì
Tiăng lấy khăn lau mặt cho tỉnh táo

Ai đến đây đánh thức ta ngủ?
Nếu là con trẻ ta sẽ gõ đầu
Nếu là con trẻ ta sẽ tát tai
Ta gõ đầu bằng cán con dao
Con Tiăng hỏi dứt lời Rŏng đáp
Con Tiăng hỏi hết lời Rŏng đáp
Rŏng đáp lại với giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ phát ra từ trong cổ họng
Lời nói êm như nhện kéo chỉ
Lời nói êm như nghe tiếng nhạc cồng
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tĕ*
Con Tiăng ơi, sao con nặng lời
Nếu là con trẻ không phải mẹ Rŏng
Con cứ đánh đầu bằng cán dao
Con cứ tát bằng bàn tay
Con cứ đánh bằng lưỡi dao gươm
Chính mẹ đến đây gọi con thức dậy
Mẹ không phải là trẻ nhỏ
Con không thể đánh gõ đầu mẹ được
Con nỡ nào dám tát tay mẹ
Tiăng lên tiếng thế thì con nhầm rồi
Tưởng con trẻ hoá ra mẹ của mình
Mẹ đi đâu mà ghé chân vào đây?
Mẹ đến đây định sửa soạn đi đâu?
Mẹ sẽ đi đâu và tìm thăm nhà ai?

Hay là mẹ đi tham gia đánh trận nơi đâu?
Hay là mẹ đi dạo trên khắp vùng đất?
Tiăng nói hết lời mẹ Rŏng đáp lại
Con lắng nghe để mẹ kể chuyện
Nghe mẹ kể chuyện để con rõ
Nghe mẹ kể đầu đuôi để con rõ
Mẹ đến đây có chuyện khẩn gấp
Mẹ đang ngồi kéo chỉ ở nhà
Mẹ đang ngồi kéo chỉ ở trước cửa nhà
Nghe tiếng người gọi từ ngoài cổng làng
Nghe tiếng người gọi từ ngoài bờ rào
Nghe tiếng người gọi từ trong rừng tre già
Nghe tiếng người gọi từ ngả đường khách đi
Chim *pŭt* kêu từ trên ngọn cây *nét*
Chim *kéc* kêu từ trên ngọn cây *năng*
Con cá trắng kêu từ dưới hang đá
Nghe tiếng người gọi từ trong rừng cây mây
Nghe con dơi kêu từ trong ống cây tre nứa
Một tiếng gọi kèm lời chửi ma
Một tiếng gọi họ chửi cha chửi mẹ
Một tiếng gọi kèm theo lời trách móc
Có kẻ xấu đến chọc bon ta chăng?
Có kẻ xấu đến phá bon ta chăng?
Có kẻ xấu đến quậy bon ta chăng?
Có bọn xấu đến cướp bon ta chăng?

Họ đến cướp con gái tơ trên sân bon
Họ đến cướp cành hoa mía *tao dũng*
Họ đến cướp quả dưa ủ làm giống
Mẹ Rõng nói dứt lời Tiăng đáp
Mẹ Rõng nói hết lời Tiăng đáp
Có chuyện gì đâu mà phải lo lắng
Mẹ nói thật hay là nói đùa đấy?
Mẹ nói đùa để đánh lừa chúng con
Hay là mẹ nghe lầm đấy thôi!
Chim *mplĭk* kêu mẹ tưởng tiếng người gọi
Chim *mbuăl*[124] kêu mẹ tưởng tiếng người gọi
Chim gõ mõ gõ cây kiếm mồi
Con Tiăng ơi, không phải thế đâu!
Nếu mẹ nói dối đánh lừa các con
Mẹ cho con chém mẹ bằng lưỡi gươm
Nghe mẹ nói quả quyết Tiăng đã tin
Tiăng ngồi dậy đứng thẳng người lên
Yang con Rung nghe chuyện cũng đứng dậy
Tiăng đứng dậy mắt đỏ như lửa
Tiăng đứng dậy gọi các anh em mình
Tiăng gọi tiếng to
Hỡi tất cả anh em bon ta!
Hỡi em Bêh hãy nghe tiếng anh gọi!
Hỡi em Bôp hãy nghe tiếng anh gọi!
Hỡi các em Klôp và Nhông!

Hỡi các em Tông và Bơng!
Hỡi các em Yơng và Yang!
Có kẻ xấu đến chọc bon ta
Có kẻ xấu đến quậy bon ta
Có kẻ xấu đến cướp bon ta
Hãy kiểm lại bon ta ai đã mất
Hãy kiểm lại bon ta ai mất ai còn
Tiăng với lấy dao lấy ná cầm tay
Yang với lấy dao lấy ná cầm tay
Họ lấy khiên đeo vào bên nách
Họ đeo khiên to che lấp một bên hông
Kèn tù và sẵn sàng kề miệng
Họ bước chân khỏi nhà ra sân
Họ đi ra qua bờ đất bờ thác
Họ đi ra qua bờ suối, qua bụi tre nứa
Họ đi ra qua vùng đất bị lở
Họ đi ra đến cây đa đầu làng
Một cây đa trổ lá màu đỏ
Họ bắc thang dây mây lên cây đa
Họ bước lên trên ngọn cây đa
Một cây đa trổ lá màu đỏ
Họ trèo lên đứng trên cành cây đa
Họ trèo lên đứng trên ngọn cây đa
Tiăng nhìn kĩ hướng nam, hướng bắc
Yang nhìn kĩ hướng đông, hướng tây

Họ nhìn kĩ vùng R'ông, vùng Nong
Họ nhìn kĩ vùng Khong, vùng Khang
Họ nhìn kĩ vùng Bu Dêh, Bu Diăng
Họ nhìn kĩ thấy ở trước cửa rào
Họ nhìn thấy người đứng trước cửa đá
Họ nhìn thấy hai người đàn ông khoẻ mạnh
Nhìn tướng họ như người có tuổi
Nhìn tướng họ như người anh hùng
Người hung dữ như con hổ, con nai
Họ nhìn phớt qua chưa nhận ra ai
Họ là ai đi đâu đến đây?
Họ là ai tên của họ là gì?
Họ là ai thuộc họ hàng ai?
Họ là ai từ bon nào đến?
Ông bà tổ tiên của họ là ai?
Tiăng nhìn thật kĩ càng
Tiăng nhìn kĩ như nhìn Bing Bu Trang
Tiăng nhìn kĩ như nhìn Yang con Rung
Nhìn thấy dáng người như anh Ndu con Bũng
Nhìn thấy dáng người như Dong con Phang
Ndu về thăm Tiăng này vui rồi
Dong về thăm Yang này vui rồi
Họ về thăm ta quá vui mừng
Một nồi cơm ta ăn ngon miệng
Một bầu nước ta uống ngon miệng

Có ít thuốc mời trăm người hút
Tiăng lên tiếng to hỏi thăm khách
Hỡi người khách đứng đó là ai?
Khách vác lao đứng đó là ai?
Khách là ai tên khách là gì?
Khách là ai họ hàng nhà ai?
Khách là ai từ bon nào đến?
Khách là ai tổ tiên tên gì?
Khách là ai ông bà tên gì?
Khách là ai cha mẹ tên gì?
Tiăng hỏi hết lời Ndu đáp
Tiăng hỏi dứt lời Ndu đáp
Ndu đáp lại với giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ phát ra từ trong cổ họng
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ*
Sao các em hỏi như khách lạ vậy?
Các em không nhận ra anh Ndu đây mà!
Anh là Ndu con Bŭng đây mà!
Em là Dong con Phang đây mà!
Anh em chúng tôi đến thăm Tiăng
Anh em chúng tôi đến thăm Yang
Lâu ngày xa cách anh em thương nhau
Lâu ngày xa cách anh em nhớ nhau

Ăn cơm vắt nước mắt tuôn ra
Xin các em mở cổng cho vào!
Xin các em mở cửa cho vào!
Xin các em mở cửa đá cho vào!
Xin các em mở cửa rào đá!
Xin các em dọn đường cho vào bon!
Anh em tôi đứng đây nóng quá
Anh Ndu, Dong bị nắng đốt cháy rồi
Anh em tôi tìm đường vào không thấy
Anh Ndu nói hết lời Tiăng đáp
Anh Ndu nói dứt lời Tiăng đáp
Tôi chưa rõ chưa mở cửa đâu
Trên thế gian có nhiều tên Ndu
Có hàng trăm người tên gọi là Ndu
Có hàng trăm người tên gọi là Dong
Ndu con trẻ hay Ndu mới đẻ
Dong con trẻ hay Dong mới đẻ
Dong ngắt lời anh Tiăng đáp lại
Sao các anh còn hỏi dài dòng!
Rẫy trên đồi anh em ta còn mẹ cõng lưng
Rẫy bên suối anh em ta còn mẹ dắt tay
Núi Gũng Krêng vừa bò thành giường
Vừa mọc răng dưới một trên hai
Xưa ta làm nhà sát cạnh bên nhau
Chính anh Ndu con Bũng đây mà!

Chính em Dong con Phang đây mà!
Dong nói rõ anh Tiăng đã tin
Ồ thế thật là anh Ndu rồi!
Xin các anh em chờ đó một lát!
Chờ chúng tôi xuống mở cổng làng
Chờ chúng tôi xuống mở cửa rào
Chờ chúng tôi xuống mở cửa đá
Chờ chúng tôi dọn đường mời khách vào
Ndu nhất trí chờ đợi
Ndu và Dong chờ trước cửa đá
Ndu, Dong ngồi nghỉ trước cửa đá
Miệng hút thuốc phun ra luồng khói
Luồng khói thuốc từ trong miệng phun ra
Khói thuốc bay nhuộm đen bầu trời
Ndu, Dong hút thuốc chờ đợi.
Tạm dừng kể về Ndu con Bŭng
Tạm dừng kể về Dong con Phang
Ta kể về Tiăng và Yang
Anh Tiăng, Yang bước xuống cây đa
Anh Tiăng, Yang đã bước chân xuống đất
Bước xuống đất họ đi về nhà
Bước vào nhà rồi Tiăng lại đi ra
Tiăng đi ra sắp xếp mọi người
Hỡi tất cả anh em bon ta
Nhờ cậu Lvỡ đi ra mở cửa

Cậu Dak, Dăl ra nhận dạng khách
Họ nghe lời Tiăng đi ra
Họ từ từ đứng dậy bước đi ra
Họ đứng lên đùi chân run run
Họ đứng lên đầu gối run run
Từ trong bếp ra họ dính đầy bụi tro
Từ trong bếp ra khố của họ chưa kịp thắt chặt
Tay cầm dao bước chân đi ra
Cậu Dăk tay chống gậy bước đi ra
Cậu Dăl tay chống gậy bước đi ra
Bước đi trên đường chân lệch ra ngoài
Cậu Lvỡ đi ra mở cổng làng
Cậu Dret Dreng đi ra mở cửa rào
Họ đi ra mở một lớp cửa rào tre
Họ đi ra mở ba lớp cửa rào đá
Họ ra mở sáu lớp cửa rào tre khô
Rào tre khô cao đến chọc trời
Rào bằng đá chôn sâu bon phan
Cậu Dăk, Dăl nhìn kĩ càng
Cậu nhận ra cháu Ndu con Bŭng
Cậu nhận ra cháu Dong con Phang
Đúng là cháu Ndu về đây mà!
Đúng là cháu Dong về đây mà!
Cậu cứ tưởng là khách bon lạ
Cậu cứ tưởng là khách bon xa

Tưởng là khách lạ khác cha khác mẹ
Tưởng là người khác họ như cây tre với cây *krâng*
Chào mừng cháu Ndu mới về thăm
Chào mừng cháu Dong mới về thăm
Từ lâu nay chưa thấy các cháu đến
Từ lâu nay chưa thấy các cháu về thăm
Nay các cháu đến có chuyện gì đây
Nay các cháu về có việc gì đây
Trời đang mưa phùn các cháu gắng vượt qua
Trời sương mù các cháu gắng vượt qua
Đường chông gai các cháu gắng bước qua
Ndu đáp lời giảng giải cho cậu rõ
Lâu ngày xa nhau anh em thương nhau
Lâu ngày xa nhau anh em nhớ nhau
Ăn cơm vắt nước mắt tuôn ra
Xưa anh em làm nhà sát bên nhau
Xưa anh em làm nhà chung vách
Xưa anh em làm rẫy chung bờ
Xưa anh em chăn trâu cùng một bãi cỏ
Anh em như con chim cùng một tổ
Cậu Dak nói vậy thì mừng quá
Ndu, Dong bước vào qua cửa đá
Họ bước qua một lớp cửa rào tre
Họ bước qua ba lớp cửa rào bằng cây *chau*
Họ bước qua sáu lớp cửa rào bằng tre khô

Bờ rào tre khô cao chọc trời
Bờ rào đá chôn sâu đến bon Phan
Ndu đi trước Dong bước theo sau
Dong đi trước cậu Dak bước theo sau
Dak đi trước cậu Dăl bước theo sau
Họ đi một hàng theo gót chân nhau
Họ đi một hàng theo đuôi khố nhau
Họ đi một hàng ngắm ót của nhau
Họ vào đến cửa nhà của Tiăng
Chân bước đi vòng *te*, vòng đồng rung vang
Xâu lục lạc đeo lưng rung vang
Xâu hạt cườm đeo cổ rung vang
Tấm *kho dup* đeo dưới hàm rung vang
Tấm *kho vang* đeo trên ngực màu trắng sáng chói
Lục lạc đeo lưng to bằng cái giỏ
Tấm *kho dŭp* đeo hàm rung vang
Ndu đến nhà đàn chó sủa mừng
Dong đến nhà đàn chó sủa mừng
Con chó đen sủa từ cửa nhà
Con chó vàng sủa từ cửa giữa
Con chó trắng sủa từ chuồng bò
Tiăng con Rŏng bước ra đuổi chó
Tiăng con Rŏng bước ra đánh chó
Mắng chó điên sủa bậy sủa bạ
Ta nuôi chó để sủa con kì nhông

Ta nuôi chó để sủa con kì đà
Không phải nuôi chó để sủa nước cơm sôi
Nước cơm sôi con chó sủa mừng
Chó không nhận ra anh Ndu của ta sao
Anh Ndu đến thăm Tiăng đây mà
Nghe Tiăng nói, bầy chó tránh đường
Tiăng ơi, anh vào nhà được không?
Tiăng ơi, anh bước vào cửa nhà được không?
Anh vào nhà em có kiêng cữ không?
Nhà của em có kiêng cữ không?
- Anh Ndu ơi, nhà của em không kiêng
Nhà của em không phải kiêng cữ
Con dê đẻ nhà em chưa có
Con lợn đẻ nhà em chưa có
Con người đẻ nhà em chưa có
Chuyện nho nhỏ bỏ qua không kiêng
Đi rừng về người bị đau không có
Đi rừng về người bị ốm không có
Đi suối về người bị cảm lạnh chưa có
Người bị đau nằm bếp chưa có
Ndu nói: - Thế thì may quá!
Ndu và Dong bước vào trong nhà
Họ treo khiên ở trước cửa nhà
Họ cắm lao ở trước cửa nhà
Họ cất ná ở trên mái nhà

Họ cất gọn dao gươm trong *dra*[125]
Tiăng bước vào trong nhà báo tin
Tiăng báo cho tất cả trong nhà
Tất cả trong nhà hãy tránh đi ra
Ndu bước vào nhà con dê chạy ra ngoài
Ndu vào nhà chim *kéc* bay ra ngoài
Con rắn hổ giữ nhà phải bò ra ngoài
Con chó gầy nằm bếp cũng phải ra ngoài
Con gà cồ mổ lúa cũng phải chạy ra ngoài
Các cụ già nằm bếp cũng phải tránh ra
Ta phải tránh xa kẻo bị Ndu dẫm
Con dê đực xù lông bước đi ra
Con dê trắng xù lông bước đi ra
Con cuốn chiếu kéo một trăm chân đi
Con *nhiăt nhiăng* bay đi thổi kèn tù và
Ta phải đi kẻo Ndu đạp
Người và vật trong nhà đều tránh chỗ
Ndu ngồi xuống xếp bằng đôi chân
Dong vào nhà xếp bằng đôi gối
Họ ngồi gọn mọi người kính nể
Tiăng sắp xếp đón mừng khách mới
Tiăng trải khăn lót mời khách ngồi
Tiăng trải vải lót mời khách ngồi
Họ trải váy hoa lót mời khách ngồi
Họ đưa khăn đỏ cho khách lau mồ hôi

Ngồi gần tro bếp sợ con bọ chét cắn
Ngồi trên khúc củi sợ bị con rết cắn
Ngồi trên sạp giường sợ con rệp cắn
Ngồi trong buồng sợ hôi chăn áo
Ngồi trên sạp giường sợ bã cơm, bã cháo
Họ kê ghế chiêng mời anh Ndu ngồi
Họ kê ghế cồng mời em Dong ngồi
Họ đưa khăn mời khách lau mắt
Họ sắp xếp mời khách ngồi đàng hoàng rồi
Ta dừng kể về Ndu ở đây
Ta dừng kể về Dong ở đây
Chị Djăn và chị Dje ra tiếp khách
Họ lấy muối tro thường đựng trong *khiau rsoh*
Họ lấy muối hạt thường đựng trong tô chén
Mời khách hút thuốc kèm theo lời ngọt ngào
Họ dọn thuốc đựng đầy một chén chiêng
Họ têm trầu đựng đầy một chén cồng
Họ dọn thuốc ngon hái từ chuồng trâu
Họ dọn trầu ngon hái từ rừng già
Hái lá trầu ngon nhỏ bằng lá *reh*
Hái lá trầu ngon nhỏ bằng lá *siăng*
Họ bước chân ra vang nhạc vòng đồng
Vòng đồng đeo chân đạp đá nghe tiếng vang
Xâu lục lạc đeo vành tai rung vang
Cành hoa bạc cài đầu rung vang

Cành hoa bạc cài đầu trắng xoá
Đi đằng trước bước chân quay đằng sau
Họ bước đến nơi Ndu con Bũng ngồi
Họ bước đến nơi Dong con Phang ngồi
- Mời anh Ndu hút miếng thuốc của chúng tôi
Mời anh Dong ăn một miếng trầu của chúng tôi
Chào mừng anh Ndu về thăm nhà lần đầu
Chào mừng anh Dong về thăm nhà lần đầu
Từ lâu nay chưa thấy anh em về
Từ lâu nay chưa thấy anh em về thăm
Trời đang mưa phùn anh em gắng vượt qua
Trời đang sương mù anh em gắng vượt qua
Đường đầy cỏ anh em gắng bước qua
Chị Djăn nói với khách lời trong trẻo
Chị Djăn nói với khách không hề ngập ngừng
Con trai, đàn ông còn thua các chị
Chị Djăn nói hết lời, anh Dong đáp
Chị Djăn nói hết lời, anh Ndu đáp
Ndu, Dong đáp với giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ phát ra từ trong cổ họng
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ*
- Em Djăn ơi, sao nói hơi quá lời!
Có phải khách lạ đâu mà phải nhẹ lời

Có phải khách xa đâu mà phải nín lời
Anh em ta đâu phải khác cha khác mẹ
Anh em ta đâu phải khác giống như cây tre với cây *krêng*
Anh em ta đều là con cháu của bà Klĭng
Anh em ta đều là con cháu của bà Kleh
Anh em ta cùng là con cháu bà Bong
Anh Ndu này là con của mẹ Bŭng
Mẹ Bŭng là con của bà Bong
Em Tiăng đây là con của dì Rŏng
Dì Rŏng này cũng là con của bà Bong
Anh em chúng ta đều là con cháu của bà Bong cả
Anh đến đây để thăm em Tiăng
Lâu ngày xa cách anh em thương nhau
Lâu ngày xa cách anh em nhớ nhau
Ăn cơm vắt nước mắt tuôn ra
Chị Djăn đáp: - Thế thì vui quá
Mời anh Ndu hút miếng thuốc không được ngon
Mời anh Dong ăn trầu không được ngon
Ndu và Dong nhận thuốc và trầu
Ndu hai tay nhận lấy miếng trầu
Dong hai tay nhận lấy miếng trầu
Ndu lấy miếng trầu bỏ vào trong miệng
Dong lấy miếng trầu bỏ vào trong mồm
Họ nhai trầu như trâu ăn cỏ
Họ nhai trầu tiết ra nước màu đỏ

Phun lên lá khô đỏ như ai quét
Phun lên lá khô đỏ như ai thổi
Phun lên bãi cỏ đỏ như lửa cháy rừng
Nhỏ trên đất, đất thắm màu đỏ
Thắm màu đỏ như con cá *bit*, cá *lôn*
Miệng nhai trầu đôi mắt lim dim
Khách và chủ tạm dừng nói chuyện
Chủ mời khách thuốc trầu đã xong
Ta dừng kể về chị Djăn vợ Tiăng
Ta dừng kể về chị Dje vợ Tang
Ta kể về Tiăng ngồi tiếp khách
- Em mời anh Ndu hút miếng thuốc nhé!
Em mời anh Dong ăn miếng trầu nhé!
Họ hút thuốc bằng ống điếu bịt bạc
Họ hút thuốc bằng ống điếu bịt vàng
Họ kể chuyện gia phả cho nhau nghe
Họ kể chuyện luật tục cho nhau nghe
Họ kể cho nhau nghe chuyện gia phả, luật tục
Họ kể chuyện rừng kể mãi không hết
Họ kể chuyện suối thông như nước đổ
Họ ngâm măng chua khéo tay chắt nước
Ndu kể chuyện hay như lá chuối nở
Tiăng kể chuyện hay như lá môn nở
Họ kể chuyện giỏi như dọn rẫy cháy dở
Họ kể chuyện không sót một vùng rừng nào

Anh Bêh, Bôp trố mắt nhìn nghe
Họ mải nghe miệng hở quên khép
Ndu tiếp tục nhắc chuyện ngày xưa
Tiăng tiếp tục nhắc chuyện ngày xưa
Rẫy mới phát anh em ta còn mẹ cõng trên lưng
Rẫy ba năm anh em ta còn mẹ dắt tay
Rẫy núi Gung Krêng anh em ta mới bỏ thành giường
Hàm răng mới mọc dưới một, trên hai
Anh em ta cùng một tổ như con chim *kleh*
Anh em ta cùng một tổ như con chim *klang*
Anh em ta không bao giờ quên nhau.
Anh Ndu nói dứt lời, em Tiăng đáp
Anh Ndu nói hết lời, em Tiăng đáp
Em Tiăng đáp với giọng nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ phát ra từ trong cổ họng
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe đánh nhạc cồng
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tĕ*
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tĕ* đeo tay
Anh em ta nhớ mãi không quên
Xưa bên kia suối bon anh Ndu con Bŭng
Bên này suối bon của em Tiăng con Rŏng
Bon nằm bốn bên bến nước ở giữa
Anh nướng gà em ngửi mùi thơm
Em bưng rượu anh ngửi mùi ngon

Một bên to tiếng, một bên nghe rõ
Anh em có nhớ nhau nhưng đi không đến
Ta dừng kể về anh Ndu ở đây
Ta dừng kể về em Dong ở đây
Ta kể về chị Bũng, chị Ving
Ta kể về chị Bing, chị Jông
Ta kể về chị Kông và chị Glơng
Ta kể về em Sơ và em Vin
Ta kể về em Brot và em Broi
Ta kể về em Ntỗ và Ndăl
Ta kể về em Khăl và em Mai
Ta kể về Jrah và em Jrai
Con gái tơ bon Tiăng có nhiều
Người tuổi cao tóc bạc có nhiều
Ngồi trong nhà ngứa ngáy muốn ra
Ngồi trong nhà ngứa chân muốn đi
Họ muốn ra đón nhìn mặt Ndu, Dong
Chị đang giữ em bỏ em ở nhà
Mẹ đang cõng con, giao con cho chồng
Chị đang kéo chỉ bỏ *khâng* ở nhà
- Anh chồng ơi, giữ con giúp em!
Để em đến nhìn thấy mặt anh Ndu
Để em đến nhìn thấy mặt anh Dong
Họ đến tấp nập đầy nhà anh Tiăng
Nhà của anh Tiăng trên, dưới đầy người

Nhà của anh Tang trong, ngoài đầy người
Trên sạp giường đã đầy người ngồi
Không còn chỗ trống để duỗi chân cho con trẻ nằm
Con voi năm *hắt* bước chân cũng không qua nổi
Họ đến ngồi chung quanh hàng trăm người
Anh Ndu ngồi ở giữa
Họ đến ngồi chung quanh hàng trăm người
Anh Tiăng ngồi ở giữa
Có người xấu xí đen như con chim *răch*
Có chị xấu, bụng xẹp lép như con ong
Có chị chân, tay dài như con cào cào
Có chị, bụng to trơn bằng ngực
Có chị, bụng xẹp như con kì nhông
Có chị nghèo mặc váy bằng lá chuối
Có chị nghèo mặc váy bằng lá cỏ tranh
Mặc váy lá cỏ tranh đi xuống giã lúa
Mặc váy lá mây để đi xuống tắm
Mặc váy lá *trŭm* đi xuống tắm cho con
Chị Bing, chị Jông cũng đến mừng khách
Họ trố mắt chăm chú nhìn Ndu và Dong
Họ nhìn Ndu, nhìn Dong đôi mắt quên nháy
Họ trố đôi mắt nhìn Ndu không chán
Danh Ndu, Dong nghe vang từ lâu rồi
Đến ngày hôm nay ta mới thấy mặt Ndu
Đến ngày hôm nay ta mới thấy mặt Dong

Ndu nhìn quanh buông lời nói đùa
Này các chị em của ta ơi,
Con gà mổ lúa ở nia hết rồi
Con gà mổ lúa ở bồ hết rồi
Con gà mổ gùi lúa ở nhà hết rồi
Con gà đạp mặt con ở nhà
Ndu nói đùa với các chị em
Họ đáp lại không ngại gì đâu!
- Con gà ăn hết lúa ta còn đất trỉa
- Con gà đạp chết con ta còn chồng còn đẻ
Chỉ bị cháy ta còn *khâng* kéo lại
Anh Ndu nói thế thì hay quá
Anh Dong lên tiếng nói đùa với các chị em
- Này chị em ta ơi!
Tại sao chị em chăm chú nhìn
Tại sao chị em chăm chú nhìn anh
Các chị các em nhìn đôi mắt quên nháy
Tại sao chị em trố đôi mắt nhìn
Nhìn trên đầu anh có tóc như ai
Nhìn trên bụng anh cũng có rốn như ai
Nhìn trên lưng anh cũng có đốt như ai
Nhìn trên sống mũi anh cũng có lỗ như ai
Anh em tôi còn thua cặp vú bằng
Anh em tôi còn thua không bằng chị em
Dong nói dứt lời chị Bing đáp

Dong nói hết lời chị Jông đáp
Họ đáp lại với giọng nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ phát ra từ trong cổ họng
Lời nói êm như con nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc đánh cồng
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ*
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ* đeo tay
Anh Ndu, anh Dong đoán sai lầm rồi
Đâu phải nhìn các anh, chúng em nhìn chim *eng*[126]
Đâu phải nhìn các anh, chúng em nhìn chim *och*[127]
Chúng em nhìn nước chảy từ trên nguồn
Chúng em nhìn con cá trấu bơi lên đầu suối
Đâu phải cười anh, chúng em cười quả *lô lê*[128]
Chúng em cười hoa cài tóc của chúng em
Chúng em nhìn con chó ló ra nhìn khách
Chúng em nhìn cột nhà ló ra nhìn khách.
Anh Ndu đáp: Thế thì vui lắm
Họ nói đùa với nhau cười vui hả hê
Cả nhà vang tiếng cười giòn giã
Tiếng cười dẻo như cơm nấu gạo *ba ke*[129]
Nghe tiếng cười giòn như hạt gạo trắng
Cô gái cười giòn như ống cây *le* nổ
Các bà mẹ cười giòn như ống nứa nổ
Đàn ông cười sáu hồi mới dứt
Họ vui đùa một hồi lâu rồi

Họ chia tay đi về nhà mình
Mọi người ai nấy về ở nhà mình
Vợ chồng ai nấy về sống chung
Nhà của anh Tiăng đã vắng tiếng cười
Chi còn lại anh Ndu và anh Dong
Chi còn lại anh Tiăng và anh Yang
Chi còn lại anh Bêh và anh Bôp
Chi còn lại anh Klôp và anh Nhông
Chi còn lại anh Tông và anh Bơng
Họ tiếp tục kể chuyện gia phả cho nhau
Họ kể tiếp chuyện luật tục cho nhau
Họ kể chuyện gia phả thuộc làu
Họ kể chuyện thông như nước đổ
Họ ngâm măng đắng khéo tay chắt nước
Họ kể chuyện giỏi như lá chuối nở
Họ kể chuyện giỏi như lá môn nở
Họ kể chuyện giỏi như dọn rẫy cháy dở
Họ kể chuyện kể mãi không hết
Ta dừng kể về chuyện Ndu, Tiăng
Mặt trời lặn chim *rling* đã về tổ
Mặt trời lặn chim *rlang* đã về tổ
Mặt trời lặn đàn trâu đã về chuồng
Mặt trời đổi màu hết đỏ họ giã gạo đã xong
Chim *rkleh* bay về tổ chim *vik* đi ăn đêm
Các cô gái về bon trời đã tối rồi

Tiăng con Rŏng đứng dậy bước vào
Tiăng con Rŏng bước vào nhà trong
Tiăng vào nhà gặp chị Djăn, chị Dje
Tiăng căn dặn chị Djăn và chị Dje
Khách bon Preh đến phải nấu cơm gạo *ba ke*
Khách bon Rđe đến phải nấu cơm gạo *ba săn*
Ndu và Dong đến nhà nấu cơm gạo dẻo
Chị Djăn chị Dje nhận lời làm theo
Anh không dặn chúng em cũng biết
Chúng em đã sẵn sàng cả rồi
Con lợn đòi ăn họ đưa máng cám
Con chó đòi ăn họ đưa cơm nguội
Con gà đòi ngủ họ chỉ cửa chuồng
Họ lấy nước cơm đổ cho lợn ăn
Chị Djăn bước ra sân nhà
Chị Dje bước ra sân nhà
Họ đi ra bờ suối, ra bụi tre bụi nứa
Họ đi ra qua vùng đất bị lở
Họ lên tiếng gọi đàn lợn về
Họ kêu *chĕ chĕ* gọi lợn đực về
Họ kêu *chĕ chĕ* gọi lợn mẹ về
Ta gọi lợn về cho ăn cám nhuyễn
Ta gọi lợn về cho ăn gạo trắng
Ta gọi lợn về cho ăn muối hạt
Một đàn lợn kéo về từ núi Gung Gle

Ba đàn lợn kéo về từ núi Gung Chau
Sáu đàn lợn kéo về từ núi Gung Krêng
Đàn lợn kéo về đầy bãi cỏ chăn trâu
Con lợn có nanh dài cắn bứt bụi cây mây
Con lợn có nanh ngắn cắn bứt bụi lúa
Con lợn có mõm dài ủi bụi khoai môn
Họ cho đàn lợn ăn cám xong rồi
Họ kêu *krŭk krŭk* gọi đàn gà về
Gọi đàn gà vào ngủ chuồng to
Gọi đàn gà vào ngủ chuồng dài
Đàn gà nghe lời chủ vào chuồng
Đàn gà vào ngủ trong chuồng to
Đàn gà vào ngủ trong chuồng dài
Đàn gà đã vào chuồng ngủ cả rồi
Họ đi vo gạo nấu cơm tối
Họ dùng tay phải bưng nồi chắt nước
Họ dùng tay trái sửa lấy đuôi váy
Họ nhanh tay thổi lửa nhóm bếp
Họ lấy củi trong *dra* ra nhóm bếp
Họ nhóm củi giữa ba hòn đá
Lửa cháy phía dưới bắc nồi phía trên
Nồi đất ơi, hãy sôi mau lên!
Nồi đồng ơi, hãy sôi mau lên!
Cho cơm mau chín dọn mời khách ăn
Cho cơm mau chín dọn mời trăm khách ăn

Lời các chị nói chưa kịp dứt
Nồi đất nấu cơm đã bắt đầu sôi
Nồi đồng nấu cơm đã bắt đầu sôi
Họ dùng đũa cả khuấy gạo cho đều
Họ dùng giẻ mướp hớt bọt miệng nồi
Họ nấu cơm đã chín trong nồi rồi
Họ nấu canh đã chín trong ống rồi
Họ nấu canh *tĭp* thụt trong ống tre
Con tôm nướng họ gói trong lá *rbau*
Họ nấu canh măng chua măng ngọn
Họ sửa soạn dọn cơm mời khách
Họ sửa soạn dọn cơm mời trăm khách ăn
Khách còn trên đường họ đã nấu cơm sẵn
Khách còn nửa đường họ đã xới cơm sẵn
Khách vừa tới họ đã mời ăn cơm
Cơm của họ đã nấu chín trong nồi rồi
Canh của họ đã nấu chín trong ống rồi
Họ nấu cơm nấu canh rất nhanh
Để còn thì giờ tiếp chuyện với khách
Các chị lanh lẹ hơn các anh con trai
Lúc bấy giờ trời đã tối rồi
Trên bầu trời đã tối dần dần
Màn trời tối đã phủ đen mái nhà
Họ thắp sáng ngọn đèn dầu chai
Họ thắp sáng ngọn đèn sáp ong

Họ thắp sáng ngọn đèn dầu *thŭp*
Họ thắp sáng ngọn đèn dầu rái
Ánh đèn sáng toả khắp trong nhà
Ánh đèn sáng toả khắp nhà dài
Họ xới cơm dọn ra thành mô
Họ dọn cơm xếp thành mô dài
Họ dọn cơm lam xếp thành mô dài
Họ dọn canh bột nấu thịt con chim non
Dọn cơm xong chị Djăn bước xuống
Dọn cơm xong chị Djăn bước xuống đất
Chân bước đi kéo nhạc vòng đồng
Vòng đồng đeo chân đạp đất rung vang
Xâu lục lạc đeo vành tai rung vang
Cành hoa bạc cài đầu rung vang
Cành hoa bạc cài đầu màu trắng xoá
Chị Djăn bước chân đi ra
Chị Djăn đi ra gặp anh Tiăng
Anh Tiăng ơi, em dọn cơm xong rồi
Anh mời khách lên ăn cơm đi nhé!
Tiăng nhận lời đứng dậy đi ra
Anh Tiăng đứng dậy đi ra mời khách
Anh Ndu ơi, mời anh lên ăn cơm
Em Dong ơi, mời em lên ăn cơm!
Mời anh em lên ăn cơm đã
Anh Ndu nhận lời mời và cảm ơn

Dong nhận lời mời và cảm ơn
Ndu con Bũng đứng dậy bước lên
Dong con Phang đứng dậy bước lên
Họ bước lên trên nhà ăn cơm
Nhà của họ có vẽ hình hoa
Nhà của họ có khắc hình chim *kleh*
Nhà của họ có khắc hình con trăn
Nhà ăn rộng đến ba gian, bốn cột
Tay bên trái nắm lấy máng tre
Tay bên phải nắm lấy khung cửa
Tay bên trái nắm lấy bầu nước
Tay bên phải nắm lấy bầu cơm
Một bên mắt liếc chị Djăn con Duih
Quả bầu đựng nước chào mừng anh Ndu
Quả bầu nước nhỏ cổ buộc chỉ trắng
Quả bầu nước nhỏ cổ đeo xâu hạt cườm
Họ buộc chỉ cách miệng ba ngón tay
Người uống lâu bầu tự rót vào tô
Khi nước cạn bầu tự đi múc
Chào mừng anh Ndu mới đến nhà
Chào mừng anh Dong mới đến nhà
Đổ nước khéo kẻo ướt chó con nhé!
Đổ nước khéo kẻo ướt lợn con nhé!
Mời các anh xuống đất rửa tay nhé!
Anh Ndu và Dong nghe lời quả bầu

Họ xuống đất đổ nước rửa tay
Họ rửa tay sạch sẽ trước khi ăn cơm
Rửa tay xong họ ngồi bên mâm cơm
Họ ngồi gọn xếp bằng đôi chân
Họ ngồi gọn xếp bằng đôi gối
Họ ngồi đẹp người già cũng phải nể
Anh Ndu ngồi một bên, Dong ngồi một bên
Họ ngồi bên nhau ăn chung mâm cơm
Tiếng muỗng và chén cụng nhau lạch cạch
Djăn con Duih mời khách ăn cơm
Chị Djăn nói lời trong trẻo mời khách ăn cơm
Chị Djăn mạnh dạn mời khách ăn cơm
Em mời anh Ndu ăn cơm no nhé!
Chị mời em Dong ăn cơm no nhé!
Bụi dính gạo xin anh em nhặt cho
Rác dính cơm xin anh em nhặt cho
Gặp vật gì lộm cộm trong miệng hãy nhả ra
Chúng em sàng gạo còn lộn hạt thóc
Chúng em nhặt rau còn dính trứng con sâu
Chúng em bửa củi mục nấu cơm không chín
Con gái lười ngại kiếm củi nhánh khô
Con gái lười đi múc nước đục
Khách đến nhà không biết tiếp đãi
Djăn nói hết lời Ndu đáp
Djăn nói dứt lời Ndu đáp

Ndu đáp với giọng nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ phát ra từ trong cổ họng
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như nghe rung vòng *tẽ*
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ* đeo tay
- Em Djăn ơi, sao em nói thế
Ấy là tự miệng em nói khéo
Các em khéo miệng nhún mình quá lắm
Gạo nhà em trắng như hoa *mpang*[130]
Cơm nhà em nở như bông vải
Hạt cơm nở tự bò lên miệng chén
Vừa bỏ vào miệng đã lặn xuống cổ
Vừa bỏ vào miệng đã lặn xuống bụng
- Mời anh Ndu ăn cơm cho no nhé!
Mời anh em ăn cơm trắng thôi
Mời anh em ăn cơm không có canh
Ăn cơm không có canh chắc không được no
Nhà chúng em không có canh ăn đâu
Thịt con lợn rừng anh em có ăn được không
Thịt con chuột bò cây anh em có ăn được không
Thịt con lợn ăn cám anh em có ăn được không
Thịt con trâu đực to anh em ăn được không
Anh Ndu ngắt lời chị Djăn
- Con người ta có thứ gì mà không ăn

Đào trong đất chi trừ con giun không ăn được
Ở trong rừng chi trừ con đỉa không ăn được
Trên đầu suối chi trừ con sâu không ăn được
Nước bọng cây ở trong rừng không uống được
Rau *biăp*[131] trong rừng phải đi hái mới có
Măng trong rừng phải đi bẻ mới có
Rau *rtâk* trong rừng phải đi bứt mới có[132]
Nhà chúng tôi cũng không có thức ăn đâu
Chị Djăn nói: - Giá mà ăn được thì hay quá
Họ dọn miếng thịt bò to bằng đùi chân
Họ dọn miếng thịt trâu to bằng đầu gối
Miếng thịt lợn nạc to bằng khúc gỗ
Họ dọn món canh nấu thịt đùi con ếch
Họ dọn món canh nấu thịt ngực con gà
Họ mời khách ăn thịt con ếch tươi
Họ mời khách ăn thịt con cá tươi
Canh rau bầu, rau bí dẹp qua một bên
Họ dọn mời khách ăn món óc con cá *lôn*
Họ dọn mời khách ăn thịt thăn con chim *rkleh*
Anh Ndu, Dong tiếp tục ăn cơm
Tiếng muỗng chén đụng nhau lạch cạch
Bốc cơm một lần to bằng cán dao
Bốc cơm ba lần to bằng cán cào
Bốc cơm sáu lần to bằng cán rìu
Bốc cơm bảy lần to bằng mõm con trâu

Họ bốc lần cuối cùng to bằng đùi chân mình
Họ đã ăn bữa cơm thịt no nê rồi
Ba bốn nắng ăn lại một lần vẫn chưa đói
Họ bốc ăn vài ba lần là xong
Họ lấy ít thức ăn đã no
Ăn cơm xong họ ra súc miệng
Ăn cơm xong họ ra đánh răng
Họ lấy điếu bên cửa ra hút thuốc
Ống điếu của họ làm bằng bạc
Ống điếu của họ làm bằng vàng
Họ vừa hút thuốc vừa kể chuyện gia phả
Họ rời mâm cơm đi ra súc miệng
Họ lấy ống điếu bên cửa ra hút thuốc
Họ hút thuốc bằng ống điếu dài
Họ hút thuốc bằng ống điếu bạc
Họ hút thuốc và kể gia phả cho nhau
Xin giao lại mâm cơm cho chị Djăn nhé!
Chi còn tô bầu không, cơm đã ăn hết rồi
Chi còn tô bầu không, canh đã ăn hết rồi
Chi còn tô bầu không, cơm canh đã hết rồi
Chị Djăn ngắt lời chú Dong nói đáp lời
Sao chú Dong lại nói thế!
Chú Dong biết điều phải trả công nhé!
Chú Dong nói tôi không có gì để trả
Chú phải cởi xâu cườm đeo cổ

Chú phải cởi bông ngà đeo tai
Chị Djăn ơi, không cởi được đâu
Đây là vật quý của chị hồi nhỏ
Đây là vật quý của bác hồi nhỏ
Đây là bông ngà đeo tay thuở nhỏ của cha
Cho vật này em sẽ bị đau chị ạ!
Cho vật này em sẽ bị ốm chị ạ!
Cho vật này em sẽ bị chết
Lưỡi rìu của em sẽ bị méo
Đuôi khố hoa của em sẽ bị đứt
Em sẽ bị đau bị ốm
Em sẽ bị cảm bị lạnh
Đồ vật này cúng hồn hồi nhỏ
Chị Djăn nói: Nếu vậy thì thôi
Họ nói đùa cười vui với nhau
Lời nói đùa chú Dong đừng tin nhé!
Chị nói đùa như bon Bu Tră
Chị nói giỡn như bon Bu Nhau
Chị nói vui như bon Briăng Vai
Chú Dong nói: Em không dám chấp đâu
Lời nói đùa dễ ai mà tin
Lời nói đùa không ai chấp đâu
Cơm ăn thừa xin chị đổ cho gà nhé!
Sạp chúng tôi ngồi xin chị đốt lửa nhé!
Khách người xấu xí e bị lây người khác

Chú Dong ơi sao chú nói vậy
Tự chú khéo miệng nói ra lời
Cơm khách thừa chúng tôi ăn được
Chỉ có phân mới đổ cho lợn
Chú Dong nói thế thì tội quá
Anh Ndu và Dong bước xuống khỏi nhà ăn
Họ bước khỏi nhà ăn xuống nhà dưới
Họ hút thuốc miệng phun ra khói
Luồng khói thuốc từ trong miệng phun ra
Khói thuốc bay nhuộm đen bầu trời
Ndu mời Tiăng chủ nhà ăn cơm
Mời anh em chủ nhà ăn cơm nhé!
Xin anh Ndu không cần phải mời
Anh không mời chúng tôi cũng ăn
Chị Djăn con Duih mời cả nhà lên ăn
- Anh Tiăng ơi, mời lên ăn cơm nhé!
Mời tất cả anh em trong nhà lên ăn cơm
Mời chú Bêh, chú Bôp lên ăn cơm
Mời chú Klôp, chú Nhông lên ăn cơm
Mời chú Ting, chú Bơng lên ăn cơm
Mời con Mbong lên ăn cơm nhé!
Nghe Djăn mời cả nhà lên ăn cơm
Họ nhộn nhịp bước lên nhà ăn
Họ bước lên trên nhà ăn cơm
Nhà ăn của họ có vẽ hình hoa

Nhà ăn của họ có vẽ hình chim *kleh*
Nhà ăn của họ có vẽ hình con trăn
Nhà ăn rộng ba gian bốn hàng cột
Cửa nhà ăn có treo xâu hạt cườm màu
Họ ngồi gọn xếp bằng đôi chân
Họ ngồi gọn xếp bằng đôi gối
Tiăng ngồi một bên, Tang ngồi một bên
Bêh ngồi một bên, Bôp ngồi một bên
Klôp ngồi một bên, Nhông ngồi một bên
Tông ngồi một bên, Bơng ngồi một bên
Mbong ngồi một bên, Yui ngồi một bên
Chị Djăn ngồi một bên, chị Dje ngồi một bên
Chị Bing ngồi một bên, chị Jông ngồi một bên
Chị Kông ngồi một bên, chị Glơng ngồi một bên
Chị Jrah ngồi một bên, chị Jrai ngồi một bên
Họ ngồi bên nhau ăn chung mâm cơm
Tiếng muỗng chén đụng nhau lạch cạch
Họ ăn bữa cơm không có thức ăn
Họ ăn cơm trắng không có canh rau
Họ ăn cơm trắng không được no lắm
Họ ăn miếng thịt bò to bằng đùi chân
Họ ăn miếng thịt trâu to bằng đầu gối
Họ ăn thịt lợn nạc to bằng khúc gỗ
Họ ăn món thịt đùi con ếch
Họ ăn món thịt ngực con gà

Họ ăn canh thịt con ếch tươi
Họ ăn canh thịt con cá tươi
Canh rau bầu, rau bí họ dẹp một bên
Họ ăn món canh nấu óc con cá *lôn*
Họ ăn món canh nấu thịt thăn chim *rkleh*
Họ ăn món canh nấu thịt con trâu rừng
Họ ăn món canh nấu mỡ con chim *jĭch*
Họ ngồi bên nhau ăn chung nồi cơm
Tiếng muỗng, chén đụng nhau lạch cạch
Tiăng ăn bốc hai ba nắm cơm
Lấy một ít thức ăn thôi ngay
Rời mâm cơm đi ra súc miệng
Tang ăn bốc hai ba nắm cơm
Lấy một ít thức ăn xong ngay
Rời mâm cơm đi ra súc miệng
Anh Tiăng, Tang đi ra súc miệng
Lấy ống điếu bên cửa ra hút thuốc
Ống điếu của họ làm bằng bạc
Ống điếu của họ làm bằng vàng
Họ ngồi hút thuốc và kể gia phả
Cả nhà ăn cơm đã xong rồi
Ăn cơm xong họ xuống nhà dưới
Họ bước xuống nhà dưới nền đất
Họ bước xuống đi ra sân nhà
Anh Tiăng, Tang ngồi hút thuốc

Miệng hút thuốc phun ra luồng khói
Khói thuốc bay nhuộm đen bầu trời
Anh Ndu nói với Tiăng chủ nhà
- Anh nướng gà nhà em kiêng cữ không
Anh thui lợn trong nhà em có kiêng cữ không
Anh nấu ống nếp trong nhà em có kiêng cữ không
Nhà của em Tiăng có kiêng cữ không
Anh Ndu hỏi, em Tiăng đáp lại
- Nhà của chúng em không có kiêng cữ
Nhà của chúng em không có việc kiêng cữ
Con dê đẻ nhà em chưa có
Con lợn đẻ nhà em chưa có
Con người đẻ nhà em chưa có
Ndu lấy ra trong gùi của mình
Ndu lấy ra con gà nướng chín
Ndu lấy ra con lợn nướng sẵn
Ndu lấy cơm nếp nấu bằng ống tre
Ndu đã có đầy đủ lễ vật rồi
Lúc bấy giờ trên bầu trời đã tối
Lúc bấy giờ ngoài rừng đã tối
Màn trời tối đã phủ đen mái nhà
Mời tất cả anh em nghe nói chuyện
Mời các em Klôp, Nhông đến ngồi
Mời các em Bêh, Bôp đến ngồi
Mời các em Tông, Bơng đến ngồi

Mời các em từ nhà trên xuống
Mời các em từ nhà dưới lên
Mời các em trẻ nghe chuyện người lớn
Cả anh em cùng nghe lời mời
Họ nhộn nhịp bước đến ngồi bên Ndu
Họ đến ngồi xung quanh anh Ndu
Tiăng con Rŏng căn dặn anh em dân bon
Tiăng dặn tất cả mọi người lắng nghe
Tiăng dặn dân làng không làm ồn ào
Cậu Gŭt phải ngừng sửa chiêng
Cậu Rlĭng phải ngừng sửa cồng
Cậu Mbrong phải ngừng đánh chiêng vỡ
Đánh chiêng vỡ tiếng kêu khó nghe
Con chim *rlian*[133] phải ngừng học tiếng Nhuăn
Hãy lắng nghe Ndu và Tiăng kể chuyện
Cả dân bon đều nghe lời Tiăng con Rŏng
Cậu Gŭt đã ngừng sửa chiêng
Cậu Rlĭng đã ngừng sửa cồng
Cậu Mbrong đã ngừng đập đá
Con sóc, con chuột đã ngừng gặm tre khô
Cậu chim Suar[134] đã ngừng đánh chiêng vỡ
Đánh chiêng vỡ tiếng kêu khó nghe
Các nhà dài đã im lặng vắng tiếng nói
Ndu thắp sáng một ngọn đèn dầu chai
Ndu thắp sáng ngọn đèn sáp ong

Thắp ngọn đèn dầu *thŭp* to bằng thân ché *rlung*
Họ thắp sáng ngọn đèn bằng dầu rái
Ngọn đèn thắp sáng toả khắp trong nhà
Ndu múc ra một tô gạo trắng
Ndu dâng tô gạo lễ chủ nhà
Ndu hai tay dâng tô gạo đặt xuống
Ndu đặt lên trên gạo một con gà nướng
Ndu dâng lễ chủ nhà một con lợn nướng
Ndu dâng lễ chủ nhà cơm nếp nấu ống
Ndu đặt tất cả lễ vật ở giữa
Ndu chắp hai tay lạy Tiăng chủ nhà
Ndu chắp hai tay lạy theo tục lệ
Ndu chắp tay lạy tất cả mọi người
Ndu lạy đẹp như người Drôn cuối sông
Anh Ndu ngồi đối diện với Tiăng
Bêh ngồi một bên, Bôp ngồi một bên
Klôp ngồi một bên, Nhông ngồi một bên
Tông ngồi một bên, Siăng ngồi một bên
Ndu ngồi một bên, Mbong ngồi một bên
Ndu con Bŭng ngồi ở chính giữa
Dong con Phang ngồi ở chính giữa
Ndu bắt đầu nói chuyện với Tiăng
Xin em Tiăng nghe anh nói chuyện!
Anh ở trên kia bị lạt muối đã chán
Anh ở trên kia bị lạt muối dài

Anh ở trên kia bị đói thiếu lúa
Anh ở nhà mãi khổ vì tuổi già
Nay anh đi lang thang trên khắp vùng đất
Anh mải ở nhà tuổi già không hay
Anh mải ở nhà tóc bạc không hay
Mải đùa giỡn mang tội không hay
Mải ở nhà làm đuốc đốt tổ ong
Mải vót tên ná bắn thú đã chán
Anh xin nhắc lại chuyện ngày xưa
Anh nhắc chuyện từ ngày xa xưa
Rẫy trên đồi anh em ta mẹ còn cõng trên lưng
Rẫy bờ suối anh em ta mẹ còn dắt tay đi
Rẫy núi Gung Krêng ta mới biết bò thành giường
Anh em mình mới mọc răng trên một dưới hai
Anh em ta đều là con cháu của bà Bong
Anh em chúng ta không ai khác xa
Anh em chúng ta không có ai xa lạ
Anh em chúng ta không phải bà con xa
Anh em chúng ta cùng chung một gia phả
Bên kia suối bon của Ndu con Bũng
Bên này suối bon của Tiăng con Rŏng
Em nướng gà nhà anh ngửi mùi thơm
Em uống rượu nhà anh ngửi mùi ngon
Bên này cãi nhau, bên kia đều nghe tiếng
Hai bên bon một bến nước ở giữa

Anh em chúng ta không thể quên nhau
Anh bị lạt muối đã lâu rồi
Anh bị thiếu lúa ăn đã lâu rồi
Hết thuốc hút lại đi phát rừng già
Cào bị sụt cán kiếm chai để chêm
Hết chỉ dệt đi kiếm dây *ndrong*[135]
Hết cườm đeo ta đi xuống bon Drôn
Anh về đây nhờ em dạy chuyện rừng
Anh về đây nhờ em kể chuyện gia phả
Anh dù lớn tuổi kịp thời với thần
Anh dù lớn tuổi kịp thời với tổ tiên
Anh đánh cá dù có đi đầu
Em Tiăng là con của bà Rŏng
Em Tang là con của bà Rŏng
Em Yang là con của cha Rung
Bác Rŏng là con của bà Bong
Anh Ndu này là con của mẹ Bŭng
Anh em chúng ta cùng chung một dòng họ
Ndu nói dứt lời Tiăng đáp
Ndu nói hết lời Tiăng đáp
Em Tiăng đáp lại với lời nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ phát ra từ trong cổ họng
Lời nói êm như con nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tĕ*

Anh Ndu ơi, anh nói không sai!
Anh em ta xưa làm nhà sát cạnh nhau
Xưa anh em ta làm nhà chung vách
Xưa anh em ta làm rẫy chung bờ
Về sau bon của bác Bũng tách đi ở xa
Về sau bon của Rõng tách đi ở riêng
Ngọn núi kia là núi chung của ông bà ta
Rừng tre kia là chung của ông bà ta
Cây gạo kia là chung của ông bà ta
Rừng cây kia là rừng chung của ta
Em mải ở nhà tuổi già không hay
Em mải ở nhà tóc bạc không hay
Em mải vui đùa mang tội không hay
Em mải bó đuốc đốt tổ ong đã chán
Em mải vót tên ná bắn thú đã chán
Thân đã yếu đi qua rừng hết nổi
Thân đã yếu lội bãi cỏ không nổi
Đầu tóc bạc em đi đường xa không nổi
Anh Ndu ngắt lời em Tiăng
Em Tiăng ơi, anh có chuyện như thế này
Anh nói thật không cần phải giấu giếm
Các em phải lắng nghe anh nói đây
Anh kể xin các em nghe cho rõ
Anh nói các em phải nghe
Anh muốn nhờ các em giúp cho

Anh rủ các em đi xuống bon Pữr phương xa
Anh rủ các em đi xuống bon Srai vùng xa
Đi xuống bon Pữr để kiếm hạt muối
Đi vùng Srai để kiếm muối ăn
Tiăng ngắt lời anh Ndu, đáp lại
Anh Ndu ơi, em không đi nổi đâu
Chân đã yếu em đi qua rừng không nổi
Chân đã yếu em lội cỏ không nổi
Đầu tóc bạc em đi đường xa không nổi
Anh hãy rủ em Tang đi cùng với anh nhé!
Anh hãy rủ em Yang đi cùng với anh nhé!
Anh hãy rủ em Yơng đi cùng với anh nhé!
Anh hãy rủ em Bơng đi cùng với anh nhé!
Bơng thường đi bon Drôn vùng xa
Bơng thường đi bon Srai vùng xa
Em Bơng thường làm bạn với Lông
Em Bơng thường làm bạn với Liăng
Em Bơng làm bạn với Drôn
Họ nói chuyện đến đấy là xong
Lúc bấy giờ trời đã khuya rồi
Màn trời tối đã phủ đen mái nhà
Đàn chim nhỏ đã ngủ khắp ngọn *biăp*
Đàn chim *chăp*[136] đã ngủ khắp ngọn cây *chau*
Đàn chim chào mào đã ngủ khắp bụi cây
Đàn chim *bum* đã ngủ khắp bụi cây gai

Đàn chim én ngủ choàng cánh vào nhau
Đàn con nai ngủ ngáy trong rừng non
Con kiến *koh,* kiến *rkay* đều ngủ say
Đàn chuột đồng, chuột cỏ đã ngủ say
Con lợn ngủ choàng đùi vào nhau
Con trâu ngủ kê sừng vào nhau
Đàn con dê ngủ kê móng vào nhau
Rìu trong bồ ngủ áp lưỡi vào nhau
Lúa trong bồ ngủ áp hạt với nhau
Người ta ngủ thổi hơi thở vào nhau
Tiăng đứng dậy đi vào buồng ngủ
Tiăng vào buồng bàn chuyện với vợ
Mọi người ai đi về nhà nấy
Buồng của ai nấy về ngủ
Vợ chồng của ai nấy về ngủ
Họ nằm ngủ kê đầu trên cánh tay
Họ nằm ngủ miệng không kịp ngậm
Trong lúc đó anh Tiăng con Rŏng
Tiăng lấy kèn *mbuăt* ống đồng của mình
Kèn *mbuăt* ống đồng bầu bằng ché
Tiếng kèn *mbuăt* vang đến bon Drôn
Tiăng lấy kèn *mbuăt* ra thổi
Tiăng lấy kèn *mbuăt* đồng ra thổi
Nhạc kèn *mbuăt* vang đến trời mây
Tiăng thổi kèn nhắc nhở người yêu

Tiăng thổi kèn nhắc người tình xưa
Đàn bò phải ngừng ăn lá chuối
Đàn trâu phải ngừng nhai cỏ
Cá trong nước phải ngừng táp mồi
Con trâu rừng phải ngừng nghiền cỏ
Con chim *rlĭng,* chim *rlang* đậu im trên cây
Con lươn, con ba ba phải bò lên bờ để nghe
Tiăng thổi kèn nghe tiếng êm êm
Tiăng thổi kèn nghe tiếng rung rung
Nhạc kêu vang lên trời mây
Con chim *gŭt* nghe từ ngoài bờ rào
Con dế nghe từ bụi cây tre
Chim *glơng* nghe từ trong rừng già
Tiăng thổi kèn *mbuăt,* rồi đến kèn *rlet*
Tiăng thổi kèn *mbuăt* dùng năm ngón tay
Tiăng thổi kèn *mbuăt* lâu rồi thôi
Thổi lâu rồi Tiăng bỏ kèn *mbuăt* xuống
Tiăng bỏ kèn xong rồi nằm ngủ đắp chăn
Tiăng nằm ngủ đắp chiếc áo dài
Tiăng nằm ngủ với vợ Djăn của mình
Tang nằm ngủ với vợ Dje của mình
Họ nằm ngủ choàng chân vào nhau
Họ nằm ngủ gác đùi lên nhau
Vợ chồng xứng đôi cao thấp bằng nhau
Vợ chồng xứng đôi ngón tay bằng nhau

Vợ chồng xứng đôi cao thấp bằng nhau
Tiăng suy nghĩ vẩn vơ một mình
Tiăng cảm thấy trong đầu chưa ổn
Tiăng tính chuyện phải làm gì đây
Từ lâu nay Ndu chưa đến nhà
Từ lâu rồi Ndu không đến thăm
Tiăng bàn chuyện với Djăn
Tiăng bàn chuyện với Dje
Từ lâu rồi anh Ndu chưa về thăm
Từ lâu rồi anh Ndu chưa về thăm nhà
Ta có nên bưng rượu mừng Ndu không
Ta có nên bưng rượu ché *rlung* không
Ta có nên bưng rượu *đung dra* không
Tiăng nói dứt lời vợ Djăn đáp
Anh Tiăng ơi sao lại phải hỏi?
Tại sao anh phải hỏi em?
Chuyện nhỏ ấy anh không cần hỏi
Em chỉ là đàn bà mặc váy
Em sửa đuôi váy một ngày trăm lần
Chuyện nhỏ ấy mặc anh tính nhé!
Ta thăm nhau ăn chung con cá
Ta thăm nhau ăn chung con gà
Ta thăm nhau ăn chung bữa cơm
Ta phải có chuyện vui với nhau
Tiăng nói thế thì hay quá

Tiăng con Rŏng ngồi dậy đứng lên
Tiăng con Rŏng vội vàng đứng dậy
Tiăng con Rŏng mắt đỏ như lửa
Tiăng đi ra thắp ngọn đèn dầu chai
Tiăng đi ra thắp ngọn đèn sáp ong
Thắp đèn dầu *thŭp* to bằng ché *rlung*
Tiăng thắp sáng ngọn đuốc dầu rái
Ánh đèn sáng toả khắp trong nhà
Tiăng thắp đèn rồi lại bước vào
Tiăng vào buồng Mbong đang ngủ
Mbong đang ngủ say mũi ngáy khò khò
Mbong đang ngủ say mũi ngáy miệng rên
Mbong ngáy rền vang động nhà dài
- Con Mbong ơi, con ngủ hay thức!
Con Mbong ơi, cha đánh thức con dậy!
Mbong thức giấc mở mắt nhìn
Mbong thức giấc ngơ ngác nhìn quanh
Mbong lấy khăn lau mặt cho tỉnh táo
- Ai đến đây đánh thức ta ngủ?
Nếu là con trẻ ta sẽ gõ đầu
Nếu là con trẻ ta sẽ tát bằng tay
Ta sẽ gõ đầu bằng lưỡi dao gươm
Mbong vừa nói chưa kịp dứt lời
- Con Mbong ơi không phải con trẻ!
Con chưa nhận ra cha Tiăng đây mà!

Nếu là con trẻ thì con sẽ gõ đầu
Nếu là con trẻ thì con sẽ tát bằng tay
Nếu là con trẻ thì con đánh bằng lưỡi dao
- Ồ, thế ra cha gọi con dậy
Cha Tiăng ơi, cha gọi con đi đâu?
Cha rủ con đi đâu bây giờ?
Cha định đi đâu và đi thăm ai?
Hay là cha đi đánh trận ở đâu?
Hay là cha đi dạo trên khắp vùng?
Tiăng ngắt lời con Mbong đáp lại
Con Mbong ơi cha nhờ con giúp!
Con đi bưng rượu uống mừng bác Ndu
Từ lâu rồi bác Ndu không về
Từ lâu rồi bác Ndu không về thăm nhà
Con đi vào bưng ché *đung dra* ra
Con bưng ché rượu có nước cốt nửa ché
Con Mbong nghe lời cha đứng dậy
Mbong con Tiăng đứng dậy bước vào
Mbong bưng ra ché rượu *yăng ôt*
Mbong bưng ra ché rượu *yăng tô*
Mbong bưng ra ché rượu *rlung trŭm*[137]
Mbong bưng ra một trăm ché con
Bưng ché *rbŭ*[138] mời khách bon Bu Glung
Bưng ché *rlung* mời khách bon Bu Bong
Bưng ché *yăng jong*[139] mời Kong bon mình

Bưng ché *jri lân* mời cả dân làng
Bưng rượu ché con mời con trẻ
Bưng ché *yăng re* ba chục nồi cơm
Một trăm bếp nấu chưa đầy ché
Mbong bưng ra cột hàng ché rượu
Tiăng con Rŏng bảo với con cháu
Tiăng bảo con cháu dân làng giúp đỡ
Hỡi anh em con cháu bon ta!
Nhờ em Brăch đi bẻ cành lá
Nhờ Chang La đi lấy cần uống
Nhờ Bong, Krong đi mang ống nước
Mang một lần đổ đầy hai nồi to
Họ nhét lá đầy các ché rượu
Lấy lá dẻ nhét rượu ché *ntổ*
Lấy lá *bôch bôk*[140] nhét rượu ché *rlung*
Lấy lá *bong sung* nhét ché *rlă dơng*
Nghe Tiăng bảo mọi người nghe theo
Không một ai nỡ cãi lời Tiăng
Họ nhộn nhịp đứng dậy đi ra
Em Brăch đi bẻ cành lá
Em Chang La đi lấy cần uống
Cậu Bong, Krong đi mang ống nước
Mang một lần đổ đầy hai nồi to
Họ bẻ lá *guih*[141] nhét ché rượu *nta*
Họ bẻ lá *sa* nhét rượu ché *ntổ*

Họ bẻ lá *bôch bôk* nhét ché *rlung*
Họ bẻ lá *bong sung* nhét ché *rlă dơng*
Họ châm nước đầy các ché rượu
Họ châm nước đầy ché rượu *rlung*
Sửa soạn xong Mbong giao ché rượu cho cha.
Chúng con đã sửa soạn ché rượu xong rồi.
Tiăng bước vào trong nhà
Tiăng đi vào nói với Djăn
Tiăng đi vào nói với Dje
Em Djăn ơi giúp anh đi nhé!
Em đi ra mời bon ta đến uống
Mời họ uống rượu mừng Ndu con Bũng
Mời họ uống rượu mừng Dong con Phang
Djăn vợ Tiăng nghe lời Tiăng bảo
Djăn vợ Tiăng theo lời đi ngay
Djăn không bao giờ cãi lời chồng
Djăn chậm rãi đứng dậy đi ra
Djăn chậm rãi đứng lên đi ra
Chị Djăn đứng lên như nặng đầu gối
Djăn choàng một tấm khăn màu đỏ
Dje choàng một tấm khăn màu xanh
Djăn, Dje bước ra khỏi nhà
Djăn đi ra qua bờ đất bờ thác
Djăn đi qua bờ suối qua bụi tre nứa
Djăn đi ra qua vùng đất bị vỡ

Chân bước đi kéo nhạc vòng đồng
Vòng đồng đeo chân nghe tiếng reo vang
Xâu lục lạc đeo vành tai reo vang
Cành hoa bạc cài đầu tóc reo vang
Cành hoa bạc cài đầu tóc màu trắng xoá
Djăn đi ra qua một cửa nhà
Djăn đi ra qua một cửa giữa
Djăn đi ra qua một dãy nhà dài
Djăn đi đến nhà Dơ con Prŭm
Djăn đi đến nhà Yang con Sol
Dơ và Yang ngủ say ngáy khò khò
Họ đang ngủ say mũi ngáy miệng rên
Tiếng ngáy rền vang động nhà dài
- Chú Dơ ơi đã ngủ hay còn thức?
Chú Yang ơi đã ngủ hay còn thức?
Mời các chú đến uống rượu nhà!
Nhà bưng rượu mừng Ndu con Bŭng đến chơi
Nhà bưng rượu mừng Dong con Phang đến chơi
- Chị đã mời chúng tôi đi ngay
Chúng tôi sẵn sàng đi ngay bây giờ
Uống và ăn có mời mới đến
Đi đánh cá không ai mời cũng cứ theo
Chị Djăn mời xong lại đi tiếp nữa
Chị đi đằng này rồi quay bước đằng kia
Chị Djăn đi đến nhà của cậu Djŭt

Chị Djăn đi đến nhà của cậu Yui
Cậu Djŭt ơi, còn thức hay đã ngủ?
Cậu Yui ơi, còn thức hay đã ngủ?
Cháu mời các cậu đến uống rượu nhà
Nhà bưng rượu uống mừng Ndu con Bŭng đến chơi
Nhà bưng rượu uống mừng Dong con Phang đến chơi
Họ đáp lời: Chúng tôi sẵn sàng
Chị Djăn mời nhà đó xong rồi
Chị Djăn lại đi mời nhà khác
Chị Djăn đến nhà cậu Sĩ, cậu Sân
Chị Djăn đến nhà cậu Lông, cậu Liăng
Cậu Sĩ, cậu Sân đã ngủ hay còn thức?
Cậu Lông, cậu Măng còn thức hay đã ngủ?
Cháu mời các cậu đến uống rượu nhà
Nhà bưng rượu uống mừng Ndu con Bŭng
Họ đáp lời: Chúng tôi sẵn sàng
Ăn và uống có mời đi ngay
Đi đánh cá không ai mời cũng cứ theo
Chị Djăn lại đi mời nhà khác
Chị Djăn đi đến nhà của Bêh và Bôp
Chú Bêh ơi, còn thức hay đã ngủ?
Chú Bôp ơi, còn thức hay đã ngủ?
Chú Klôp, Nhông còn thức hay đã ngủ?
Chị mời mấy chú đến nhà uống rượu
Nhà bưng rượu uống mừng Ndu và Dong

Họ đáp lời: Chúng tôi sẵn sàng
Chị Djăn lại đi mời nhà khác
Chị Djăn đi đến nhà của Ting và Bơng
Chú Tông ơi, còn thức hay đã ngủ?
Chú Bơng ơi, còn thức hay đã ngủ?
Chị mời mấy chú đến uống rượu nhà
Nhà bưng rượu uống mừng Ndu và Dong
Họ đáp lời: Chúng tôi sẵn sàng
Ăn và uống có mời đi ngay
Đi đánh cá không ai mời cũng theo
Chị Djăn lại đi mời nhà khác
Chị Djăn đi đến nhà em Brih, em Breh
Em Brih, Breh ơi còn thức hay đã ngủ
Chị mời mấy em đến uống rượu nhà
Nhà bưng rượu uống mừng bác Ndu, và Dong đến chơi
Họ đáp lời: Chúng tôi sẵn sàng
Ăn và uống có mời đi liền
Đi đánh cá không ai mời cũng theo
Chị Djăn lại đi mời nhà khác
Chị Djăn đi đến nhà Yơng con Ting
Chị Djăn đi đến nhà Yang con Rung
Yơng đang ngủ đắp tấm chăn đỏ
Yang đang ngủ đắp tấm áo dài
Họ đang ngủ với vợ Bing, vợ Jông
Họ đang ngủ đùi gác lên nhau

Họ ngủ say đôi tay ôm nhau
Chú Yơng ơi còn thức hay đã ngủ?
Chú Yang ơi còn thức hay đã ngủ?
Các em Bing và Jông ơi, còn thức hay đã ngủ?
Chị mời mấy chú mấy em đến uống rượu nhà
Nhà uống rượu mừng Ndu và Dong đến chơi
Họ đáp lời: Chúng tôi sẵn sàng đi
Ăn và uống có mời đi ngay
Đi đánh cá không ai mời cũng cứ theo
Chị Djăn lại đi mời nhà khác
Chị Djăn đi ra qua sân nhà trong bon
Chị Djăn đi ra qua bờ đất, bờ thác
Chị Djăn đi ra qua bờ suối, bụi tre
Chị Djăn đến nhà của Lêng con Rung
Chị Djăn đến nhà của Kong con Ting
Chú Lêng ơi, còn thức hay đã ngủ?
Chú Kong ơi, còn thức hay đã ngủ?
Chị mời mấy chú đến uống rượu nhà
Nhà bưng rượu uống mừng Ndu và Dong đến chơi
Họ đáp lời: Chúng tôi sẵn sàng
Djăn lại đi mời nhà khác
Djăn đi mời không sót nhà ai
Djăn quay mặt ra về nhà mình
Djăn lủi thủi đi về nhà mình
Djăn về đến cửa nhà mình

Djăn bước vào cửa nhà mình
Djăn đi vào trong nhà mình
Djăn cúi đầu bước vào gọn gàng
Djăn đi mệt về nhà ngồi nghỉ
Chị ngồi gọn xếp bằng đôi chân
Ta dừng kể về chị Djăn ở đây
Ta dừng kể về chị Dje ở đây
Ta kể về anh Yơng và Yang
Em Lêng ơi dậy đi nhé!
Em Kong ơi dậy đi nhé!
Ta đến uống rượu nhà anh Tiăng
Ta đến uống rượu mừng anh Ndu và Dong
Tiăng bưng rượu uống mừng Ndu và Dong
Tiăng bưng rượu một ché *rlung*
Tiăng bưng rượu một ché *đung dra*
Rượu ché *đung dra* nước cốt nửa ché
Lêng và Kong đáp: Chúng tôi sẵn sàng
Họ đứng dậy sửa soạn quần áo
Họ thắt lưng bảy vòng khăn màu đỏ
Họ thắt lưng bảy vòng khăn màu trắng
Lưng quấn khố đeo con dao mới
Trên trán đầu họ quấn *ntêng* cườm màu
Họ đeo trên ngực *kho vang* bịt bạc
Bới núm tóc họ buộc chỉ *brai yum*
Họ đeo bên nách cái túi màu đỏ

Họ mặc áo màu xanh mới dệt
Họ với lấy dao gươm cầm tay
Họ với lấy chiếc lao cầm tay
Họ lấy chiếc khăn đeo vào bên nách
Kèn tù và đeo sẵn vào miệng
Vợ Bing ơi, ta sửa soạn đi
Bing đứng dậy sửa soạn quần áo
Họ sửa soạn thuốc hút và khay trầu cau
Họ sửa soạn thuốc đầy một chén chiêng
Họ sửa soạn trầu đầy một chén cồng
Lá trầu ngon hái từ rừng già
Lá trầu ngon nhỏ bằng lá *reh*
Lá trầu ngon nhỏ bằng lá *siăng*
Họ sửa soạn trầu và thuốc đầy đủ
Chị Bing thắt lưng bằng khăn màu đỏ
Họ quấn đùi chiếc váy dệt hoa
Các ngón tay đeo đầy vòng nhẫn
Họ đeo nữ trang toàn bằng bạc và vàng
Đuôi tóc *ndrih* bằng như mới cắt
Đuôi tóc *ndrang* đẹp quắp như hoa chuối
Xâu cườm đeo cổ đẹp như cây cần rượu
Bing ngồi một chỗ đẹp như bụi cây tre nứa
Con chim phượng hoàng đẹp vẫn còn thua
Bọt nước thác trắng vẫn còn thưa thớt
Trăng trên trời sáng vẫn còn mờ

Nhìn sống mũi đẹp như ai nặn
Nhìn đôi mắt đẹp như ai vo
Nhìn khuỷu chân đẹp như ai đẽo
Đôi hàm răng đẹp như gai cây mây
Đuôi chân tóc đẹp như vừa cắt
Đuôi tóc *ndrang* đẹp quắp như hoa chuối
Xâu cườm đeo cổ đẹp như cây cần *lyan*
Bing ngồi một chỗ đẹp như cây nứa đầu dốc
Con chim phượng hoàng đẹp vẫn còn thua
Bọt nước thác trắng vẫn còn thưa thớt
Trăng trên trời sáng vẫn còn mờ
Cây đang cong Bing ngồi trở nên thẳng
Vực nước sâu Bing ngồi trở nên cạn
Sông Rmŭt, Rlai, Bing ngồi cạn nổi đá
Nước sông cạn nổi lên hòn đá trắng
Nổi lên hòn đá trắng như hàm con mang con nai
Họ sửa soạn đã xong cả rồi
Sửa soạn xong chúng ta đi ngay
Tất cả mọi người sẵn sàng đi ra
Họ bước chân khỏi cửa nhà ra sân
Họ đi ra qua bờ đất bờ thác
Họ đi ra qua bờ suối qua bụi tre nứa
Họ đi ra qua vùng đất bị lở
Lêng đi ra có gió bay theo
Lêng đi ra có bão đi theo

Lêng bước đi nhanh ngọn lửa phun theo
Lửa đốt đá nổ vang rền trời
Lửa đốt nước suối bốc lên khói trắng
Khói mây trắng bốc lên mù trời
Khói mây trắng bốc toả mịt rừng
Lửa cháy rừng thui con kì đà
Lửa cháy cỏ thui con cá trắng
Lửa đốt tổ ong bộ sáp cháy ra nước
Em Kong căn dặn anh Lêng:
Anh Lêng ơi, chớ nên làm như thế!
Sao anh đi kéo gió đi theo?
Sao anh đi kéo bão đi theo?
Sao anh đi kéo lửa đi theo?
Lêng nhìn đằng sau thấy lửa và gió
Lêng dùng bàn tay nắm bắt ngọn lửa
Lêng nắm gọn lửa trời trong bàn tay
Lêng vò gọn ngọn lửa trong lòng bàn tay
Lêng gói lửa vào vạt khăn, vạt áo
Ngọn lửa và gió tự nhiên biến mất
Mời anh em chúng ta tiếp tục đi nhé!
Anh Yơng và Yang trong nhà đã sẵn sàng
Yơng con Ting đứng dậy bước đi ra
Yang con Rung đứng dậy bước đi ra
Anh Yơng và Yang mắt đỏ như lửa
Yang bước ra có gió bay theo

Yơng bước ra có gió bay theo
Yơng, Yang bước đi nhanh ngọn lửa phun theo
Yang bước ra toả sáng một vùng rừng
Yang bước ra toả sáng miệng gùi
Yang bước ra toả sáng lỗ kèn *mbuăt*
Yơng bước ra ánh sáng toả ra
Yang bước ra ánh sáng toả ra
Yơng, Yang ra toả sáng bông ngà
Yơng đi đầu kéo đoàn người đi
Yang đi đầu kéo đoàn người đi.
Yơng đi trước Yang bước theo sau
Yang đi trước Lêng bước theo sau
Lêng đi trước Kong bước theo sau
Kong đi trước Bing bước theo sau
Bing đi trước Jông bước theo sau.
Chị Bing choàng một chiếc khăn màu đỏ
Chị Jông choàng một chiếc khăn màu xanh
Chị Jông đi trước Kông bước theo sau
Chị Kông đi trước Glơng bước theo sau
Chị Glơng đi trước em Jrah bước theo sau
Chị Jrah đi trước em Jrai bước theo sau
Đoàn người đi trên một đoạn đường dài
Họ đi trên đường nhìn lưng của nhau
Họ đi trên đường nhìn ót của nhau
Đoàn người đi gồm có sáu cô gái

Đoàn người đi gồm có bốn chàng trai
Các anh chị em bước đi lắc lư
Giống như cây nêu cắm ở sân nhà
Họ đi ra bước qua sân nhà
Họ đi ra qua bờ đất bờ thác
Họ đi ra qua bờ suối qua bụi tre nứa
Họ đi bước dài bằng một đoạn dây *reh*
Họ đi bước dài bằng một đoạn dây *siăng*
Họ đi một hồi qua một vạt rẫy
Họ đi nhanh bằng cơn gió bay
Chân bước đi vòng *tẽ* rung vang
Xâu lục lạc đeo đuôi khố rung vang
Xâu hạt cườm đeo cổ rung vang
Tấm *kho dŭp* đeo dưới hàm rung vang
Tấm *kho vang* đeo trên ngực màu trắng sáng chói
Họ đi ra qua một cửa nhà
Họ đi ra qua một dãy nhà dài
Họ đi ra đến cửa nhà của anh Tiăng
Con chó đen sủa từ cửa nhà
Con chó vàng sủa từ cửa giữa
Con chó trắng sủa từ chuồng trâu.
Yang đến nhà đàn chó sủa mừng
Yơng đến nhà đàn chó sủa mừng
Hãy tránh xa kẻo bị Yơng đạp
Hãy tránh xa kẻo bị Yang đạp

Hãy tránh xa kẻo bị Yang chém
Yang đến nhà con dê bước đi ra
Yơng đến nhà chim *kéc* bay đi
Con rắn hổ giữ nhà phải bỏ đi
Con chó gầy nằm bếp phải đi ra
Con gà cồ đang mổ lúa cũng phải đi ra
Các cụ già nằm bếp cũng phải đi ra
Ta phải đi ra kẻo bị Yang đạp
Con dê đực xù lông bước đi ra
Con dê trắng xù lông bước đi ra
Con cuốn chiếu kéo trăm chân đi ra
Con *nhiăt nhiăng* bay đi thổi kèn tù và
Yang bước vào trong nhà của Tiăng
Yang bước vào nhà cầm tay anh Ndu
Yơng bước vào nhà cầm tay anh Dong
Em chào mừng anh Ndu mới đến
Em chào mừng anh Dong mới đến
Đã lâu lắm các anh chưa về đây
Đã lâu lắm các anh chưa về thăm nhà
Nay các anh lội qua trời mưa
Nay các anh bước qua trời sương mù
Nay các anh vượt qua đường chông gai
Yơng, Yang hỏi dứt lời Ndu đáp
Anh Ndu và Dong đáp lời chào mừng
Yơng, Yang nói dứt lời Ndu đáp lại

Anh Ndu và Dong đáp lời chào mừng
Anh Ndu, Dong đáp lời nhẹ nhàng
Lời nói nhỏ như bị nghẹt trong cổ họng
Lời nói êm như con nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ*
Có khách xa đâu mà các em hỏi
Có khách lạ đâu mà các em chào
Anh em ta đâu phải xa lạ
Anh em ta không lạ như *krêng* với tre
Anh em ta cùng một mẹ sinh ra.
- Anh em chúng tôi về thăm em Yơng đây
Anh em chúng tôi về thăm em Yang đây
Ta thăm nhau ăn chung con cá
Ta thăm nhau ăn chung con gà
Ta thăm nhau ăn chung bữa cơm.
Yơng, Yang ngồi tiếp chuyện với Ndu con Bũng
Họ kể chuyện rừng chuyện suối không hết
Ngâm măng đắng họ khéo chắt nước
Ndu kể chuyện hay như lá môn nở
Ndu kể chuyện giỏi như dọn rẫy cháy dở
Họ kể chuyện rừng không sót một vùng
Họ kể cho nhau chuyện rừng và kể gia phả
Họ kể cho nhau câu chuyện luật tục
Trên đầu Lêng có ngọn lửa phun

Trên đầu Lêng có ngọn lửa mặt trời
Đôi mắt Lêng đỏ như ngọn lửa
Đôi mắt Yang đỏ như ngọn lửa
Bêh và Bôp cũng đã có mặt
Klôp và Nhông cũng đã có mặt
Cậu Lông và Măng cũng đã có mặt
Cậu Si và cậu Sân cũng đã có mặt
Cậu Djŭt, cậu Yui cũng đã có mặt
Cậu Song con Ting cũng đã có mặt
Người đến uống đầy nhà Tiăng
Nhà anh Tiăng dài bằng bảy cây tre
Nhà anh Tiăng trên dưới đầy người
Nhà anh Tiăng trong ngoài đầy người
Trên giường sạp đã đầy người ngồi
Không còn chỗ trống để cho con trẻ nằm
Con voi năm *hắt* bước chân cũng không qua
Tiăng bắt đầu mời khách uống rượu
Tiăng đứng dậy bước đi ra
Tiăng bước đến bên Ndu con Bŭng
Tiăng bước đến bên Dong con Phang
Anh Ndu ơi, mời anh uống rượu
Em Dong ơi, mời em uống rượu
Mời anh Ndu cắm cần ché rượu
Mời em Dong nếm thử rượu đầu
Mời anh em nếm thử rượu đầu

Rượu mới ủ nước vẫn còn đục
Rượu mới ủ mùi vị còn đắng
Nhà ủ rượu chưa được thử men
Nhà trộn men chà bằng bàn chân
Anh Ndu nhận lời đến bên ché rượu
Em Dong nhận lời đến bên ché rượu
Em Tiăng đã mời, Ndu không từ chối
Ndu chậm rãi đứng dậy đi ra
Ndu đứng dậy run run đôi chân
Dong đứng dậy run run đôi gối
Ndu nhận cây cần cắm vào ché rượu
Dong nhận cây cần cắm vào ché rượu
Họ nếm thử nước rượu đầu
Nếm rượu ché *grí* vị ngọt và nồng
Nếm rượu ché *grí* vị nồng và cay
Rượu nấu bằng hạt kê ngon hết chỗ chê
Nếm rượu ngon muốn nhổ cây cần mang về
Nếm rượu ngon muốn nhổ rễ cây dong mang về
Nếm rượu ngon muốn vót vỏ cây dong mang về
Mang về để làm cho rượu nhà mình cũng được ngon
Em Tiăng lấy dong ở đâu ủ rượu rất ngon
Em lấy dong nơi đâu chỉ cho anh với
Anh Ndu hỏi dứt lời Tiăng đáp
Anh Ndu hỏi hết lời Tiăng đáp
Tiăng đáp lại với giọng nói nhẹ nhàng

Lời nói nhỏ như bị nghẹt trong cổ họng
Lời Tiăng nói êm như nhện kéo tơ
Lời Tiăng nói êm như nghe nhạc đánh cồng
Em xin nói cho anh Ndu rõ
Em lấy dong từ rừng bon Bu Krõ
Em lấy dong từ bờ suối Jâng Jri
Gần cây *têh*[142], cây dong bị chua
Gần cây *têh*, cây *tang*[143] dong bị chua
Gần chuồng trâu chuồng bò cây dong bị chua
Em lấy dong *đăr lêr* từ bãi đá *trôm puh*
Cây dong nơi đó làm men được ngon
Cây dong nơi đó ủ rượu được ngon
Em ủ rượu ché *krang hot* rất ngon
Nước rượu ngon như mật ong *krŏt*[144]
Cây dong nơi đó ủ rượu thật ngon
Anh Ndu nói: Thế rượu mới ngon
Ché *ntô nar glơng* ngon như nhựa cây đa
Ché *gri bok bŭt*[145] ngọt như mật ong
Ché *rlung tang yot* vị đắng như măng
Ché *krăch yăng blang* chua như sét đánh
Ché *prăk yăng mai* uống say Yơng, Yang chém nhà
Anh Ndu và Dong cắm cây cần rượu xong rồi
Ndu mời em Tiăng chủ nhà uống trước
Mời em Tiăng chủ nhà uống trước nhé!
Tiăng nhận lời cầm cần ché rượu

Anh Ndu đã mời, Tiăng không nỡ từ chối
Tiăng đứng lên bước đi nhè nhẹ
Tiăng đứng lên hơi nặng đùi chân
Tiăng đứng lên hơi nặng đôi gối
Tiăng ngồi uống cầm cần cây *lve*
Tang ngồi uống cầm cần cây *lyan*
Tiăng ngồi uống rượu ché *ntổ*
Tang ngồi uống rượu ché *rlung*
Họ ngồi uống bên ché rượu *rlă dơng*
Họ vừa ngồi cây cần rượu đã khô
Họ vừa uống cây cần rượu đã cạn
Họ vừa uống thử đã cạn nửa ché *rlung*
Sức họ uống cạn ché *rlung* cạn ché *yăng jong*
Sức họ uống cạn lòng chén chiêng
Nước đã cạn xuống phía dưới tầng lá
Tiăng mời anh Ndu châm nước ống dài
Tang mời anh Dong châm nước ống dài
Mời các anh đổ nước cho chúng em
Mời anh đổ nước bằng một ống dài
Ống nước dài bằng hai lóng ống lúa của cậu Djŭt
Cây ống nước to đầu người chui vào cũng lọt
Năm vực nước rót vào vẫn chưa đầy ống
Họ rót thêm bằng một ống sừng to
Họ rót thêm bằng một ống sừng dài
Năm chục người nâng ống sừng không lên

Ndu con Bũng nhận lời đổ nước
Ndu con Bũng đến nhận ống nước
Dong con Phang đến nhận ống dài
Họ rót vào bằng một ché con *gri lo*[146]
Họ rót vào bằng một ché con *gri lo*[147]
Họ rót vào bằng một ché con *kho vang*
Họ rót vào bằng một ché con *jang jơch*[148]
Họ rót thêm bằng một ché con *kro*[149]
Họ rót thêm bằng một quả bầu nước nhỏ
Cây ống nước dài bằng hai lóng ống lúa của cậu Djữt
Cây ống nước to đầu người chui vào cũng lọt
Năm vực nước rót vào vẫn chưa đầy ống
Họ rót thêm bằng một ống sừng to
Họ rót thêm bằng một ống sừng dài
Năm chục người nâng cây ống sừng không nổi
Nước từ trong ống đổ vào ché rượu
Nước xuống vào ché nghe tiếng róc rách
Nước đổ vào mãi vẫn chưa đầy miệng ché
Tiăng cầu khấn thần ban cho điều tốt lành
Nếu hồn ta nhỏ thần cho nổi lên sáp *mpêt*
Nếu hồn ta yếu thần cho nổi lên sáp *jrêng*
Nếu ta chết non thần cho nổi lên vỏ ché
Nếu ta là người anh hùng cho lát củ ngải
Nếu ta còn sống lâu cho nước vừa đầy ché
Cho nước đổ đầy vừa miệng ché *rlung*

Chúng tôi uống rượu không chuyện gì xảy ra
Thần khiến cho nước đổ vừa đầy ché
Thần khiến cho nước đổ vừa đầy ché *rlung*
Tiăng cầu khấn chưa kịp dứt lời
Nước từ trong ống tiếp tục đổ vào
Nước đổ vào ché nghe tiếng róc rách
Nước đổ vào mãi vẫn chưa đầy miệng ché
Nước đổ chưa cạn ống đã tràn miệng ché
Từ trong ché nổi lên bã cơm, bã cháo
Từ trong ché nổi lên con cá *rpul*
Từ trong ché nổi lên con cá *rlong*
Từ trong ché nổi lên con ong *ndrâng*
Nước trong ché rượu một bên trong một bên đục
Nước tràn ra trôi bã cơm, bã cháo
Tiăng chi còn cúi mặt nhìn háng
Tang chi còn cúi mặt nhìn háng
Tiăng cắn ngón tay để giải hối hận
Tiăng trố mắt nhìn vào mắt Tang
Tang trố mắt nhìn vào mắt Tiăng
Anh Tiăng uống một *ngơ*[150] đã say
Anh Tang uống một sừng đã say
Tiăng, Tang uống một quả bầu đã ngã
Họ uống ché *yăng ôt* đã ngã cửa buồng
Tiăng tiếp tục cúi uống ché rượu
Đổ ống nước cho Tiăng, Tang đã cạn

Họ reo vui mừng ống nước đã cạn
Họ reo vui khoa chân múa tay
Tiếng reo vui vang lên trời mây trắng
Anh Tiăng, Tang uống vừa xong rồi
Tiăng mời anh Ndu uống theo ống nước
Tiăng mời em Dong uống theo ống nước
Anh Ndu và Dong nhận lời Tiăng mời
Anh Ndu và Dong chậm rãi đứng lên
Họ đứng lên đôi chân run run
Họ đứng lên đôi gối run run
Anh Ndu ngồi uống cầm cần cây *rde*
Anh Dong ngồi uống cầm cần cây *lyan*
Ndu ngồi uống bên ché rượu *ntỗ*
Dong ngồi uống bên ché rượu *rlung*
Họ ngồi uống bên ché rượu *rlă dơng*
Họ vừa đến ngồi cây cần rượu đã khô
Họ vừa đến ngồi cây cần rượu đã cạn
Họ vừa uống thử đã cạn nửa ché *rlung*
Sức họ uống cạn ché *rlung*, cạn ché *yăng jong*
Sức họ uống cạn một chén chiêng
Họ uống một hớp nước cạn xuống hai ngón tay
Họ uống sáu hớp nước cạn xuống bằng một gang tay
Họ uống tám hớp nước cạn xuống bằng một *hắt*
Chi còn một *hắt* nữa đã cạn ché rượu *rlung*
Nước đã cạn xuống phía dưới tầng lá

Ndu mời em Yơng và Yang châm nước
Mời hai em đến châm ống nước
Mời hai em đổ nước bằng ống dài
Cây ống nước dài bằng hai lóng ống lúa của cậu Djŭt
Cây ống nước to đầu người chui vào cũng lọt
Năm vực nước rót vào vẫn chưa đầy ống
Họ rót thêm bằng một ống sừng dài
Họ rót thêm bằng một ống sừng to
Năm chục người nâng cây ống sừng không nổi
Em Yơng và Yang nhận đổ nước cho Ndu
Anh Yơng chậm rãi đứng dậy
Anh Yang chậm rãi đứng dậy
Họ đứng lên đôi chân run run
Họ rót nước bằng ché con *gri lŏ*
Họ rót nước bằng ché con *gri lo*
Họ rót nước bằng ché con *kho vang*
Họ rót nước bằng ché con *jang jơch*
Họ rót nước bằng ché con *krơ*
Họ rót thêm bằng một quả bầu nhỏ
Cây ống nước to bằng hai lóng ống lúa của cậu Djŭt
Cây ống nước to đầu người chui vào cũng lọt
Họ rót thêm bằng một ống sừng dài
Họ rót thêm bằng một ống sừng to
Năm chục người nâng ống sừng không nổi
Nước từ trong ống đổ vào ché rượu

Nước vào ché rượu nghe tiếng kêu róc rách
Nước chảy xuống mãi vẫn chưa đầy miệng ché
Ndu cầu khấn thần ban cho sự tốt lành
Nếu hồn tôi nhỏ thần cho nổi lên sáp *mpêt*
Nếu hồn tôi yếu thần cho nổi lên sáp *jrêng*
Nếu ta chết sớm thần cho nổi lên vỏ ché
Nếu ta là người anh hùng cho nổi lát củ ngải
Nếu ta là người giàu có cho nước vừa lưng ché
Nếu ta còn sống lâu cho nước đổ vừa đầy ché
Cho nước vừa đầy không tràn miệng ché *rlung*
Nếu có chuyện không tốt xảy ra
Thần khiến cho nước đổ tràn miệng ché
Cho nổi lên miệng ché bã cơm, bã canh
Cho nổi lên miệng ché con cá *rpul*
Cho nổi lên miệng ché con cá *rlong*
Cho nổi lên miệng ché con ong *ndrâng*
Cho nước trong ché rượu một bên trong một bên đục
Anh Ndu cầu khấn chưa kịp dứt lời
Nước đã đổ đầy tràn ra miệng ché
Từ trong ché rượu nổi lên bã cơm, bã canh
Từ trong ché nổi lên con cá *rpul*
Từ trong ché nổi lên con cá *rlong*
Từ trong ché nổi lên con ong *ndrâng*
Nước từ trong ché một bên trong một bên đục
Ndu mở mắt to nhìn thẳng mặt Dong

Dong mở mắt to nhìn thấy mặt Ndu
Anh Ndu, Dong uống đã say và ói
Họ lấy nước bầu rửa bã ói rượu
Anh Ndu và Dong tiếp tục uống rượu
Đổ ống nước cho anh Ndu, Dong đã cạn
Đổ ống nước cho anh Ndu đã cạn
Họ reo mừng ống nước đã cạn
Họ reo vui múa chân múa tay
Tiếng reo vui vang lên đến tầng mây
Ndu mời em Yơng và Yang uống theo
Anh Yơng, Yang nhận uống theo ống nước
Yơng con Ting đến bên ché rượu
Yang con Rung đến bên ché rượu
Anh Yơng ngồi cầm cây cần *Ive*
Anh Yang ngồi cầm cây cần *Iyan*
Anh Yơng ngồi uống bên ché rượu *ntỗ*
Anh Yang ngồi uống bên ché rượu *rlung*
Họ ngồi uống bên ché rượu *rlă dơng*
Họ vừa ngồi xuống cây cần rượu đã khô
Họ vừa ngồi xuống cây cần rượu đã cạn
Họ vừa uống thử nước đã cạn nửa ché *rlung*
Họ uống một hớp nước đã cạn xuống hai ngón tay
Họ uống sáu hớp nước đã cạn xuống một gang tay
Họ uống tám hớp nước đã cạn xuống một *hắt*
Chỉ còn một *hắt* là cạn ché *rlung*

Nước đã cạn xuống ở dưới tầng lá
Yang mời anh Klôp châm ống nước
Yơng mời anh Nhông châm ống nước
Mời các anh đổ nước ché rượu
Mời các anh đổ bằng ống dài
Anh Klôp và Nhông nhận đổ nước
Anh Klôp, Nhông đến bên ché rượu
Họ rót nước bằng một ché con *gri lỡ*
Họ rót nước bằng một ché con *gri lo*
Họ rót nước bằng một ché con *kho vang*
Họ rót nước bằng một ché con *jang joch*
Họ rót thêm bằng một ché con *krơ*
Họ rót thêm bằng một quả bầu nhỏ
Cây ống nước dài bằng hai lóng ống lúa của cậu Djữt
Cây ống nước to đầu người chui vào cũng lọt
Năm vực nước rót vào vẫn chưa đầy ống
Họ rót thêm bằng một ống sừng dài
Họ rót thêm bằng một ống sừng to
Năm chục người nâng ống sừng không nổi
Nước từ trong ống chảy xuống miệng ché
Nước chảy xuống ché nghe tiếng róc rách
Nước chảy xuống mãi vẫn chưa đầy miệng ché
Yang cầu khấn thần ban cho sự tốt lành
Nếu hồn ta nhỏ thần cho nổi lên sáp *mpêt*
Nếu hồn ta yếu thần cho nổi lên sáp *jrêng*

Nếu ta chết yểu thần cho nổi lên cái vỏ ché
Nếu ta là người anh hùng thần cho nổi lên lát ngải
Nếu ta giàu có cho nước vừa lưng ché
Nếu ta sống lâu cho nước đổ vừa đầy ché
Nếu có chuyện rủi ro xảy đến nước tràn
Yang cầu khấn chưa dứt lời
Nước từ trong ống chảy xuống miệng ché
Nước trong ống còn thừa bằng phân chuột
Nước còn thừa cách đáy ống bằng ba ngón tay
Nước còn một ít trong ống chưa hết
Nước đổ thừa đã tràn miệng ché
Trên miệng ché trồi lên bã cơm, bã cháo
Trên miệng ché nổi lên con cá *rpŭl*
Trên miệng ché nổi lên con cá *rlong*
Trên miệng ché nổi lên con ong *ndrâng*
Nước trong ché rượu một bên trong một bên đục
Yơng mở to đôi mắt nhìn Yang
Yang mở to đôi mắt nhìn Yơng
Anh Yơng, Yang uống đã say ói mửa
Họ lấy bầu nước rửa bã ói mửa
Yơng uống một *ngŏ* đã say rồi
Yang uống một sừng đã say rồi
Họ uống một bầu đã ngã rồi
Họ uống rượu *yăng ôt* say ngã cửa buồng
Vợ Bing, vợ Jông ơi giúp anh với!

Các em giúp uống cho cạn nước
Vợ Bing và vợ Jông theo lời đến giúp
Yơng, Yang đã mời không đành từ chối
Bing uể oải đứng lên bước ra
Jông uể oải đứng lên bước ra
Họ bước đi một cách nặng nề
Sao anh Yơng uống yếu thế này
Sao anh Yang uống yếu thế này
Chúng em làm sao giúp anh cho nổi
Chúng em là con gái mặc váy
Chúng em sửa đuôi váy một ngày trăm lần
Bing một bên, chị Jông ngồi một bên
Hai chị cúi xuống uống ché rượu
Các chị cúi uống rượu ché *rlung*
Họ uống một hớp, nước xuống bằng hai ngón tay
Họ uống sáu hớp, nước cạn xuống bằng một gang tay
Họ uống tám hớp, nước xuống cạn đến một *hắt*
Chỉ còn một *hắt* nữa đã cạn ché *rlung*
Nước từ trong ống đổ xuống miệng ché
Đổ ống nước cho Yơng, Yang đã cạn
Họ reo vui mừng ống nước đã cạn
Họ reo vui múa gươm múa lao
Tiếng reo vui vang lên mây trắng
Uống cạn ống anh Yơng nói kiêu hãnh
Uống cạn ống anh Yang nói kiêu hãnh

Cướp được vợ người đã cho mình sang
Đánh thắng một trận đã cho mình tài
Anh Yơng, Yang uống đã cạn rồi
Yang mời anh Klôp, anh Nhông uống theo
Anh Klôp, Nhông nhận lời uống theo
Anh Klôp và Nhông đến bên ché rượu
Klôp đến ngồi cầm cần cây *Ive*
Nhông đến ngồi cầm cần cây *Iyan*
Klôp ngồi uống bên ché rượu *ntỗ*
Nhông ngồi uống bên ché rượu *rlung*
Họ ngồi uống bên ché rượu *rlã dơng*
Klôp ngồi một bên, Nhông ngồi một bên
Klôp cúi xuống uống rượu ché *ntỗ*
Nhông cúi xuống uống rượu ché *rlung*
Họ uống một hớp, nước cạn xuống hai ngón tay
Họ uống sáu hớp, nước cạn xuống một gang tay
Họ uống tám hớp, nước cạn xuống một *hắt*
Chỉ còn một *hắt* nữa đã cạn ché rượu *rlung*
Sức họ uống cạn ché *rlung*, cạn ché *yăng jong*
Họ uống một hơi cạn lòng chén chiêng
Nước đã cạn xuống phía dưới tầng lá
Klôp mời em Lêng và Kong đổ nước
Mời các em đổ nước cho anh
Mời các em đổ ống nước dài
Cây ống nước dài bằng hai lóng ống lúa cậu Djữt

Cây ống nước to, đầu người chui vào cũng lọt
Năm vực nước rót vào cũng chưa đầy ống
Em Lêng và Kong nhận lời đổ nước
Em Lêng, Kong nhẹ nhàng đứng lên
Các anh đi hơi nặng đôi chân
Các anh đi hơi nặng đôi gối
Lêng châm nước bằng ché con *gri lỡ*
Kong châm nước bằng ché con *gri lo*
Họ châm nước bằng ché con *kho vang*
Họ châm nước bằng ché con *jang jơch*
Họ châm nước bằng ché con *krơ*
Họ châm thêm bằng một quả bầu nhỏ
Cây ống nước dài bằng hai lóng ống lúa của cậu Djữt
Cây ống nước to đầu người chui vào vẫn lọt
Năm vực nước rót vào vẫn chưa đầy ống
Họ rót thêm bằng ống sừng dài
Họ rót thêm bằng ống sừng to
Năm chục người nâng ống sừng không nổi
Nước từ trong ống đổ vào ché rượu
Nước đổ vào ché nghe tiếng kêu róc rách
Nước chảy mãi vẫn chưa đầy miệng ché
Klôp cầu khấn thần giúp đỡ cho
Nếu hồn tôi yếu thần cho nổi sáp *mpêt*
Nếu hồn tôi nhỏ thần cho nổi sáp *jrêng*
Nếu tôi chết yểu cho nổi cái vỏ ché

Nếu tôi người anh hùng cho nổi củ ngải
Nếu tôi giàu sang cho nước đổ vừa lưng ché
Nếu tôi sống lâu cho vừa đầy miệng ché
Thần khiến cho nước vừa đầy ché *rlung*
Nếu có chuyện gì xảy ra không may
Thần khiến cho nổi bã rượu lên
Cho nổi lên bã cơm, bã cháo
Từ trong ché cho nổi lên con cá *rpul*
Từ trong ché cho nổi lên con cá *rlong*
Từ trong ché cho nổi lên con ong *ndrâng*
Klôp cầu khấn chưa dứt lời
Nước trong ống còn bằng phân chuột
Nước còn thừa cách đáy ống bằng ba ngón tay
Nước đổ thừa đã tràn ra miệng ché
Từ trong ché nổi lên bã cơm, bã cháo
Từ trong ché nổi lên con cá *rpŭl*
Từ trong ché nổi lên con cá *rlong*
Từ trong ché nổi lên con ong *ndrâng*
Nước trong ché một bên đỏ một bên đục
Nước đổ thừa đã tràn ra miệng ché
Anh Klôp mở to đôi mắt nhìn Nhông
Nhông mở to đôi mắt nhìn Klôp
Họ tiếp tục cúi xuống uống ché rượu
Đổ ống nước cho Klôp, Nhông đã cạn
Đổ cạn ống đổ thêm tô *tĭl*

Đổ cạn *tĩl* đổ thêm sừng bò
Ống sừng bò to lọt đầu người
Họ reo vui mừng ống nước đã cạn
Họ reo vui múa tay múa gươm
Tiếng reo vui vang lên đến mây trắng
Mời em Lêng và Kong uống theo ống nước
Em Lêng và Kong nhận uống theo ống nước
Lêng mời thêm cháu Mbong uống chung
Ba chú cháu mình uống chung một lúc
Mbong vâng lời cùng uống với hai chú
Chú Lêng đã mời Mbong không từ chối
Mbong con Tiăng đến bên ché rượu
Kong con Ting đến bên ché rượu
Lêng con Rung đến bên ché rượu
Kong một bên, Mbong ngồi một bên
Lêng ngồi uống cầm cần cây *rde*
Kong ngồi uống cầm cần cây *lyan*
Mbong ngồi uống bên ché rượu *ntổ*
Lèng ngồi uống bên ché rượu *rlung*
Kong, Mbong uống bên ché *rlã dong*
Họ vừa ngồi xuống cây cần rượu đã khô
Họ vừa ngồi xuống cây cần rượu đã cạn
Họ vừa uống thử đã cạn nửa ché *rlung*
Sức họ uống cạn ché *rlung*, cạn ché *yăng jong*
Họ uống một hơi cạn lòng chén chiêng

Anh Lêng uống nước cạn xuống *ba keq*
Anh Kong uống nước cạn xuống *ba keh*
Cháu Mbong uống nước cạn xuống *ba keh*
Mời anh Bêh, anh Bôp đổ nước
Mời các anh đổ cho ống nước
Mời các anh đổ ống nước dài
Các anh Bêh, Bôp nhận đổ nước
Bêh đứng dậy nhận ống đổ nước
Bôp đứng dậy nhận ống đổ nước
Họ nhận ống rót nước để đổ
Họ rót nước bằng cây ống dài
Cây ống to bằng hai lóng ống lúa cậu Djŭt
Cây ống to đầu người chui vào cũng lọt
Năm vực nước rót vào chưa đầy ống
Họ rót thêm một ống sừng dài
Họ rót thêm một ống sừng to
Năm chục người nâng ống sừng không nổi
Nước từ trong ống chảy vào ché rượu
Nước vào ché rượu nghe tiếng kêu róc rách
Nước đổ xuống mãi vẫn chưa đầy miệng ché
Lêng cầu khấn thần ban sự tốt lành
Nếu hồn tôi nhỏ thần cho nổi sáp *mpêt*
Nếu hồn tôi yếu thần cho nổi sáp *jrêng*
Nếu cháu Mbong chết sớm cho nổi cái vỏ ché
Nếu Mbong còn khoẻ cho nổi lên lát củ ngải

Nếu thành người giàu có cho nước đầy lưng ché
Nếu sống lâu thì cho nước vừa đáy miệng ché
Cho nước vừa đầy không tràn ché *rlung*
Nếu có chuyện không may xảy ra
Thần khiến cho bã rượu nổi lên miệng ché
Từ trong ché nổi lên những bã cơm, bã canh
Cho nổi lên miệng ché con cá *rpul*
Cho nổi lên miệng ché con cá *rlong*
Cho nổi lên miệng ché con ong *ndrâng*
Cho nước trong ché một bên đỏ một bên đục
Lêng cầu khấn chưa kịp dứt lời
Nước từ trong ống tiếp tục đổ vào ché
Nước chảy vào ché rượu nghe tiếng róc rách
Nước đổ xuống mãi vẫn chưa đầy miệng ché
Đổ ống nước cho Lêng và Kong đã cạn
Đổ ống nước cho Kong, Mbong đã cạn
Họ reo vui mừng ống nước đã cạn
Họ reo vui nhảy múa dao gươm
Tiếng reo vui vang lên đến tầng mây trắng
Uống cạn ống Lêng, Mbong kiêu hãnh
Uống cạn ống Kong, Mbong kiêu hãnh
Cướp vợ người tự cho mình sang
Đánh thắng trận đã cho mình giỏi
Uống năm ché chỉ mới ngủ yên
Uống mười ché cũng chưa hẳn say

Uống mười ché chi mới buồn ngủ
Đổ ống nước cho Lêng, Kong đã cạn
Tiăng con Rŏng uống còn thua xa
Tang con Rŏng uống còn thua xa
Anh Yơng, Yang còn thua em Lêng này
Anh Klôp và Nhông còn thua xa
Anh Ndu và Dong còn thua em Lêng
Các anh không qua nổi em Lêng này
Các anh không qua nổi em Kong này
Các anh không qua nổi cháu Mbong này
Các anh phải đặt hai ba người tên Lêng
Các anh phải đặt hai ba người tên Kong
Các anh phải đặt hai ba người tên Mbong
Lêng uống cạn ống nói kiêu hãnh
Có ai đâu dám hơn Lêng này
Lêng, Kong, Mbong uống đã cạn ống rồi
Mời anh Bêh uống theo ống nước
Mời anh Bôp uống theo ống nước
Anh Bêh, Bôp nhận uống theo ống nước
Lêng đã mời không nỡ từ chối
Anh Bêh, Bôp đến bên ché rượu
Anh Bêh ngồi một bên, anh Bôp một bên
Anh Bêh ngồi cầm cần cây *Ive*
Anh Bôp ngồi cầm cần cây *Iyan*
Anh Bêh ngồi uống ché rượu *ntŏ*

Anh Bôp ngồi uống ché rượu *rlung*
Họ vừa ngồi cây cần rượu đã khô
Họ vừa ngồi cây cần rượu đã cạn
Sức họ uống cạn ché rượu *rlung*
Họ uống một hơi cạn lòng chén chiêng
Mời cậu Djŭt đổ ống nước cho Bêh
Mời cậu Yui đổ ống nước cho Bôp
Mời các cậu đổ ống nước to
Mời các cậu đổ ống nước dài
Cậu Djŭt và Yui nhận đổ ống nước
Họ đổ nước bằng cây ống to
Họ đổ nước bằng cây ống dài
Cây ống dài bằng hai lóng ống lúa cậu Djŭt
Cây ống nước to đầu người chui vào cũng lọt
Năm vực nước rót vào cũng chưa đầy ống
Họ rót thêm một ống sừng dài
Họ rót thêm một ống sừng to
Năm chục người nâng ống sừng không nổi
Nước từ trong ống tiếp tục đổ vào ché rượu
Nước đổ vào ché nghe tiếng kêu róc rách
Nước đổ xuống mãi chưa đầy miệng ché
Họ cầu khấn thần ban sự tốt lành
Nếu hồn ta nhỏ thần cho nổi sáp *mpêt*
Nếu hồn ta yếu thần cho nổi sáp *jrêng*
Nếu ta chết yểu thần cho nổi vỏ ché

Nếu ta là người anh hùng cho nổi lát ngải
Nếu ta là người giàu có cho nước vừa lưng ché
Nếu ta còn sống lâu cho nước đổ vừa đầy
Cho nước vừa đầy không tràn ché *rlung*
Nếu có chuyện không may xảy đến
Cho nước tràn nổi lên bã rượu
Cho nổi lên bã cơm, bã canh
Từ trong ché cho nổi lên con cá *rpul*
Từ trong ché cho nổi lên con cá *rlong*
Từ trong ché cho nổi lên con ong *ndrâng*
Cho nước trong ché một bên trong một bên đục.
Lời cầu khấn của họ chưa dứt
Nước đã đổ tràn nổi lên bã rượu
Từ trong ché rượu nổi lên bã cơm, bã canh
Từ trong ché nổi lên con cá *rpul*
Từ trong ché nổi lên con cá *rlung*
Từ trong ché nổi lên con ong *ndrâng*
Nước trong ché rượu một bên đỏ một bên đục
Họ tiếp tục cúi uống ché rượu
Đổ ống nước cho anh Bêh đã cạn
Đổ ống nước cho anh Bôp đã cạn
Họ reo vui mừng ống nước đã cạn
Họ reo vui múa chân múa tay
Tiếng reo vui vang đến tận mây trời
Mời cậu Yui uống theo ống nước

Mời cậu Djŭt uống theo ống nước
Cậu Djŭt và Yui nhận uống theo
Cậu Djŭt và Yui đến bên ché rượu
Djŭt một bên, Yui ngồi một bên
Cậu Djŭt ngồi cầm cần cây lve
Cậu Yui ngồi cầm cần cây *lyan*
Cậu Djŭt ngồi uống rượu ché *ntổ*
Cậu Yui ngồi uống rượu ché *rlung*
Họ ngồi uống bên ché rượu *rlă dơng*
Họ vừa ngồi cây cần rượu đã khô
Họ vừa ngồi cây cần rượu đã cạn
Họ vừa uống thử nước đã cạn nửa ché *rlung*
Sức họ uống cạn ché *rlung*, cạn ché *yăng jong*
Sức họ uống cạn một chén chiêng
Mời em Song châm vào ống nước
Mời em Song đổ nước cho cậu Djŭt
Mời em Song đổ nước cho cậu Yui
Cây ống dài bằng hai lóng ống lúa của cậu Djŭt
Cây ống to đầu người chui vào cũng lọt
Năm vực nước rót vào chưa đầy ống
Em Song nhận đổ nước cho cậu Djŭt và Yui
Song châm nước bằng một ché con *gri lõ*
Song châm nước bằng một ché con *gri lo*
Song châm nước bằng một ché con *kho vang*
Song châm nước bằng một ché con *jang jơch*

Song châm nước bằng một ché con *krơ*
Song châm thêm một quả bầu nhỏ
Cây ống nước dài bằng hai lóng ống lúa của cậu Djŭt
Cây ống nước to đầu người chui vào cũng lọt
Nước từ trong ống chảy vào ché rượu
Nước vào ché rượu nghe tiếng kêu róc rách
Nước đổ mãi vẫn chưa đầy ché
Yui cầu khấn thần ban sự tốt lành
Nếu hồn ta nhỏ thần cho nổi sáp *mpêt*
Nếu hồn ta yếu thần cho nổi sáp *jrêng*
Nếu ta chết sớm thần cho nổi vỏ ché
Nếu ta người anh hùng thần cho nổi lát ngải
Nếu ta giàu có thần cho nước lưng ché
Nếu ta sống lâu cho nước vừa đầy ché
Cho nước vừa đầy không tràn nước ché *rlung*
Nếu có chuyện gì xảy ra lôi thôi
Cho nước tràn nổi lên bã rượu
Lời họ khấn chưa kịp dứt
Nước đã tràn nổi lên bã rượu
Từ trong ché nổi lên bã cơm, bã cháo
Từ trong ché nổi lên con cá *rpul*
Từ trong ché nổi lên con cá *rlong*
Từ trong ché nổi lên con ong *ndrâng*
Nước trong ché rượu một bên đỏ một bên đục
Yui uống một *ngŏ* đã say

Yui uống một sừng đã say
Yui uống một bầu đã ngã
Yui uống ché *yăng ôt* ngã ở cửa buồng
Yui gọi vợ Pơl uống giúp
Vợ Pơl ơi, em uống giúp anh!
Pơl theo lời giúp chồng Yui uống
Chồng Yui nhờ vợ, Pơl không từ chối
Pơl con Gữr đứng lên bước đến
Dơ con Gữr đứng lên bước đến
Pơl cúi xuống uống ché rượu *ntỗ*
Dơ cúi xuống uống ché rượu *rlung*
Sức họ uống cạn ché *rlung* cạn ché *yăng jong*
Sức họ uống cạn một chén chiêng
Nước đã cạn xuống phía dưới tầng lá
Đổ ống nước cho anh Yui đã cạn
Họ reo vui mừng ống nước đổ cạn
Họ reo vui múa tay múa chân
Tiếng reo vui vang lên tận trời mây
Mời cháu Song uống theo ống nước
Song nhận lời uống theo ống nước
Song con Ting đến bên ché rượu
Song ngồi uống cầm cần cây lve
Song ngồi uống cầm cần cây *lyan*
Song ngồi uống bên ché rượu *ntỗ*
Song ngồi uống bên ché rượu *rlung*

Song cúi xuống uống rượu ché *ntỗ*
Song cúi xuống uống rượu ché *rlung*
Sức Song uống cạn ché *rlung*, cạn ché *yăng jong*
Sức Song uống cạn một chén chiêng
Nước đã cạn xuống phía dưới tầng lá
Mời em Yang con Sol đổ ống nước
Mời em Yang con Sol châm ống nước
Mời em Yang con Sol châm nước vào ống
Cây ống nước dài bằng hai lóng ống lúa của Djŭt
Yang con Sol nhận đổ nước cho Dơ
Yang con Sol nhận lấy ống nước
Yang châm nước một ché con *gri lỡ*
Yang châm nước một ché con *gri lo*
Yang châm nước một ché con *kho vang*
Yang châm nước một ché con *jang jơch*
Yang châm nước một ché con *krơ*
Yang châm thêm một quả bầu nhỏ
Cây ống nước to bằng hai lóng ống lúa cậu Djŭt
Cây ống nước to đầu người chui vào cũng lọt
Năm vực nước rót vào vẫn chưa đầy ống
Yang châm thêm một ống sừng dài
Yang châm thêm một ống sừng to
Năm chục người nâng ống sừng không nổi
Nước từ trong ống chảy vào ché rượu
Nước đổ vào ché rượu nghe tiếng kêu róc rách

Nước chảy xuống mãi vẫn chưa đầy ché
Song cầu khấn thần ban cho sự tốt lành
Nếu hồn ta nhỏ cho nổi lên sáp *mpêt*
Nếu hồn ta yếu cho nổi lên sáp *jrêng*
Nếu ta chết sớm, cho nổi lên cái vỏ ché
Nếu ta người anh hùng, cho nổi lên củ ngải
Nếu ta người giàu có, cho nước vừa lưng ché
Nếu ta sống lâu, cho nước vừa đầy
Cho nước vừa đầy không tràn miệng ché *rlung*
Nếu có chuyện không may xảy ra
Thần khiến cho nước đổ tràn miệng ché
Song cầu khấn chưa kịp dứt lời
Nước ống đã đổ thừa tràn ra miệng ché
Từ trong ché nổi lên con cá *rpul*
Từ trong ché nổi lên con cá *rlong*
Từ trong ché nổi lên con ong *ndrâng*
Nước trong ché rượu một bên đỏ, một bên đục
Song uống một *ngõ* đã say rồi
Song uống một sừng đã say rồi
Song uống một bầu đã say rồi
Song uống ché *yăng ôt* ngã ngay cửa buồng
Song đã uống say mệng ói mửa
Họ lấy nước bầu rửa bã ói rượu
Mời Pơl, Dơ uống giúp
Vợ Dơ ơi uống giúp cho anh

Nhờ các em uống giúp cho cạn ống
Chị Pơl và chị Dơ nhận giúp
Song đã mời không đành từ chối
Họ đứng lên một cách nặng nề
Họ đứng lên nặng nơi đùi chân
Họ đứng lên nặng nơi đầu gối
Tại sao anh Song nói yếu thế này?
Chúng em chỉ là đàn bà mặc váy
Chúng em sửa đuôi váy một ngày trăm lần
Chị Pơl ngồi bên, chị Dơ ngồi một bên
Họ cúi xuống uống rượu ché *ntỗ*
Họ cúi xuống uống rượu ché *rlung*
Sức họ uống cạn ché rượu *rlung*
Sức họ uống cạn lòng chén chiêng
Nước đã cạn xuống phía dưới tầng lá
Họ tiếp tục đổ ống nước đã cạn
Họ reo vui mừng ống nước đã cạn
Họ reo vui nhảy múa chân tay
Tiếng reo vui vang lên trời mây
Đổ ống nước cho Song đã cạn
Họ tiếp tục uống cho đủ mọi người
Cậu Yang, Ye uống một đến hai *ngỡ*
Cậu Yang, Yưt uống ba đến bốn *ngỡ*
Djưt Ting Blang uống bảy đến tám *ngỡ*
Sung người to uống chín đến mười *ngỡ*

Cậu Djŭt người khổng lồ uống đến một trăm *ngỡ*
Uống đổ *ngỡ* một người ba ống
Uống đổ sừng một người năm ống
Uống đổ ống dài một người mười ống
Đàn bà uống nói chuyện lao xao
Con trẻ uống la lối ca hát
Đàn ông uống kể chuyện gia phả
Lúc bấy giờ trời đã quá khuya
Giữa đêm khuya màn lạnh đã xuống
Đàn con chuột kêu nhau đi ăn
Các cặp tình nhân ngủ yên giấc bên nhau
Các con trẻ ngủ yên bên đùi mẹ
Anh Tiăng và Tang còn thức nói chuyện
Anh Ndu con Bŭng còn thức nói chuyện
Anh Dong con Phang còn thức nói chuyện
Bốn người còn thức uống rượu
Anh Ndu và Tiăng nói chuyện với nhau
Họ kể chuyện gia phả, luật tục
Ndu kể chuyện luật tục cho Tang nghe
Họ kể chuyện về núi rừng của mình
Họ kể chuyện về suối nước của mình
Họ kể chuyện như ngâm măng đắng
Anh Ndu kể chuyện nào cũng hay
Anh Tiăng kể chuyện nào cũng hay
Họ kể chuyện giỏi như dọn rẫy cháy dở

Họ kể chuyện rừng không bỏ sót vùng nào
Chiêng quý nhỏ bỏ lọt hang *pữt* Tiăng cũng có
Ché quý nhỏ bỏ lọt hang *pữt* Tiăng cũng có
Danh của Tiăng vang khắp mọi nơi
Danh Tiăng chui trong ống vẫn vang
Con cá sấu trong nước phải khen
Anh Ndu bàn chuyện với em Tiăng
Em Tiăng ơi, em nghe anh bàn nhé!
Bây giờ anh nói thật với em nhé!
Anh nhắc lại chuyện của ngày xưa
Anh nhắc lại tài sản quý của ngày xưa
Chiêng cổ một chiếc mẹ đựng nước tắm cho Kong
Một chiếc mẹ đựng nước tắm Ndu khi mới lọt lòng
Một chiếc mẹ tắm anh Ndu con Kông
Một chiêng mẹ tắm cho Kong con Ting
Chiêng mẹ to miệng rộng một sải
Ấy là bộ chiêng cổ chung của chúng ta
Bộ chiêng ấy mẹ cúng hồn chúng mình
Bộ chiêng ấy thần khí cho tổ tiên mình
Bộ chiêng ấy đã mất hay còn
Ndu nói hết lời em Tiăng đáp
Em Tiăng nói bộ chiêng cổ vẫn còn
Ndu nói: bộ chiêng ấy còn thì hay quá
Em Tiăng ơi, bây giờ thế này nhé!
Đã lâu rồi anh không thấy bộ chiêng

Đã lâu rồi anh không đánh chiêng đó
Đã lâu rồi anh không nghe tiếng chiêng cổ
Ndu rủ Tiăng đi xuống bon Pữr
Ndu rủ Tiăng đi xuống bon Srai
Đi đổi muối để đem về ăn
Ta đi kiếm bồ muối về ăn
Tiăng nói: Em đi không nổi
Chân đã yếu đi qua rừng không nổi
Chân đã yếu đi lội cỏ không nổi
Già tóc bạc đi đường xa không nổi
Sức đã yếu đi rừng xa không nổi
Em bước đi tay phải cầm cây gậy
Đầu tóc bạc lưng đã khom rồi
Anh rủ em Yơng đi cùng nhé!
Anh rủ em Yang đi cùng nhé!
Anh rủ cháu Mbong đi cùng nhé!
Anh Ndu nói: Nếu không đi nổi thì thôi
Ndu bàn chuyện đi xa xong rồi
Ndu tiếp tục bàn tính chuyện khác
Em Tiăng ơi anh bàn chuyện này nhé!
Con ếch khô nhà ta đã hết rồi
Con cá nhỏ nhà ta đã hết rồi
Thịt nướng khô nhà ta đã hết rồi
Ta rủ nhau đánh cá vực Khŏng Yau nhé!
Ndu nói dứt lời Tiăng đáp

Ndu nói hết lời Tiăng đáp
Tiăng đáp lại với giọng nhỏ nhẹ
Giọng nói nhỏ phát ra từ cổ họng
Lời nói êm như con nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như nghe rung vòng *tẽ*
Lời nói êm như rung vòng *tẽ* đeo tay
Anh Ndu ơi, cũng không được đâu!
Anh Ndu ơi chuyện đó khó lắm
Anh rủ đi đánh cá vực Klŏng Lŭ
Anh rủ đi đánh cá vực Klŏng Jri
Ta đánh cá vực nước ấy không được đâu
Xưa đánh một lần em Dôt bị kẹt tay
Đánh một lần em Dôi bị kẹt tay
Đánh một lần Môi, Mai bị kẹt tay
Đánh một lần người ta cướp vợ Kong
Đánh một lần Mbong bị bắt
Đánh một lần Ting bị nước cuốn trôi
Ting bị kẹt tay hang đá bảy ngày đêm
Mỗi lần đánh mỗi lần có chuyện xảy ra
Anh Ndu nói không được thì thôi
Ta đan rớ đánh bắt cá cũng được
Ta vót tên ná bắn thú cũng được
Ta thổi gió cho cô gái yêu
Anh Ndu không bàn chuyện đánh cá nữa

Em Tiăng ơi, anh bàn chuyện này nhé!
Danh em Tiăng vang đến vùng Preh
Danh em Tiăng chui trong ống vẫn vang
Con cá sấu trong nước cũng phải khen
Tiăng ăn thịt không thiếu một mùa nắng
Tiăng ăn thịt không thiếu một năm nào
Tiăng dựng nêu không sót một tháng
Khách Preh đến ta thịt lợn mẹ
Khách Rđe đến ta giết lợn đực
Khách thân đến ta giết trâu thiến
Ta cột trâu đực trước cây cọc nêu
Nhà ta uống rượu đánh chiêng không dứt
Ta đánh cồng *gle* đánh mãi không chán
Ta đánh vui như mừng ngày lễ hội
Bộ chiêng nhỏ bằng vỏ bắp ngô
Bộ cồng nhỏ bằng vỏ củ măng
Ché nhà ta nhiều bằng chất đá
Nhà ta giàu bằng cây đa to
Bộ chiêng nhỏ bỏ lọt hang *pŭt* cũng có
Bộ ché nhỏ bỏ lọt hang *pŭt* cũng có
Ché con nai ăn cỏ Tiăng cũng có
Ché con hổ ăn con nai cũng có
Ché con trúc em Tiăng cũng có
Ché *yăng ĭr* Tiăng đã có rồi
Ché con vượn Tiăng đã có rồi

Ché con vượn biết chơi biết nói
Ché con chim phượng Tiăng cũng có rồi
Lúc buổi sáng ché thành chim *kring*
Lúc sáng sớm đi ăn quả đa
Họ bàn chuyện này đến chuyện khác
Lúc bấy giờ trời đã quá khuya
Giữa đêm khuya màn lạnh đã xuống
Đàn con chuột kêu nhau đi ăn
Các cặp tình nhân ngủ yên giấc bên nhau
Các em bé ngủ yên giấc bên mẹ
Anh Tiăng, Yang vang danh khắp nơi
Nay em bưng ché rượu mừng anh
Nay em bưng rượu ché *rlung* mừng anh
Nay em bưng rượu ché *đung dra* mừng anh
Rượu ngon có nước cốt nửa ché
Bây giờ trời khuya quá nửa đêm rồi
Nửa đêm khuya màn lạnh đã xuống
Đàn con chuột kêu nhau đi ăn
Các cặp tình nhân ngủ yên giấc bên nhau
Các em bé ngủ yên giấc bên mẹ
Chiêng *thê thơ* dùng đánh uống làm cỏ
Chiêng *vik vak* dùng đánh uống tuốt lúa
Uống rượu mừng khách ta đánh chiêng *yau*
Đêm uống rượu đánh chiêng nghe vui
Uống rượu giữa đêm nghe vang tiếng chiêng

Uống rượu nửa đêm nghe vang tiếng cồng
Anh em ta uống rượu chúc mừng nhau
Ta đem chiêng *yau* ra đánh cho vui
Một chiếc chiêng để nhớ cho Kong
Một chiếc chiêng để nhớ cho Ndu
Một chiếc chiêng để nhớ cho Ndu con Kông
Một chiếc chiêng để nhớ cho Kong con Ting
Đem chiêng ra đánh cho anh nhìn thấy
Cho anh nhìn thấy chiêng cồ của mình
Chiêng ghi nhớ cúng hồn của chúng ta
Em Tiăng cho lấy chiêng *yau* đánh nhé!
Anh Ndu nói hết lời Tiăng đáp
Anh Ndu nói dứt lời Tiăng đáp
Tiăng đáp lại với giọng nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ phát ra từ cổ họng
Lời nói êm như con nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ*
Anh Ndu ơi, đánh chiêng cũng khó
Đánh chiêng *yau* không thể được đâu!
Đánh một lần năm, sáu chuyện xảy ra
Người ta đánh bon đốt sạch nhà cửa
Người ta đánh bon giết sạch đàn trâu
Họ đánh ta đốt sạch lúa giống
Họ đánh ta phá sạch lúa rẫy

Họ lùa cả người làm thuê giã lúa
Họ lấy hết chiêng, ché trong nhà
Họ lấy cả các ché quý giá
Ta đánh chiêng *yau* có nhiều chuyện xảy ra
Ta đem ra bộ chiêng mới thôi nhé!
Anh Ndu nói: Không được đánh chiêng mới
Anh không cần nghe đánh bộ chiêng mới
Anh chỉ muốn nghe đánh chiêng *yau* thôi
Anh muốn nhìn thấy bộ chiêng *yau* của mình
Anh muốn nhìn thấy bộ chiêng *yau*
Chiêng *yau* của ta đã có từ lâu đời
Lêng còn nhỏ mới sinh đẻ sau
Lêng chỉ mới lớn lên sau này
Chuyện gì xảy ra đã có em Lêng
Không ai dám chọc em Lêng mình đâu
Buổi sáng họ sợ Yơng như chim *klang*
Buổi chiều họ sợ Yang như chim *briăng*
Lúc sáng sớm họ sợ Lêng như khỉ
Không ai dám chọc bon ta đâu mà
Ai dám chọc con hổ đang gầm
Ai dám bắt con lươn thần đáy nước
Tiăng ngắt lời anh Ndu và nói
Tiăng chắp tay lạy anh Ndu
Em xin chắp tay lạy anh Ndu này
Em chắp tay lạy như người Drôn

Ta không đánh chiêng *yau* được đâu!
Có chuyện xảy ra đốt nhà bon Tiăng
Có chuyện xảy ra chém trâu bon mình
Họ đến đánh ta phá sạch lúa giống
Tiăng không cho đánh chiêng *yau* thì thôi
Ndu với Tiăng bàn sang chuyện khác
Họ bàn chuyện kiếm ăn kiếm của
Họ bàn chuyện làm ăn nương rẫy
Họ bàn nhau chuyện xa chuyện gần
Ndu với Tiăng nói chuyện to nhỏ
Trong lúc đó Yang con Rung đã ngủ
Yang nằm ngủ lả bên ché rượu
Yang nằm ngủ ngã chân lả tay
Yang đang ngủ chợt nghe chuyện bàn
Lỗ tai của Yang một bên ngủ, một bên thức
Mắt của Yang một bên nhắm một bên mở
Nghe chuyện Ndu và Tiăng bàn với nhau
Tiăng kể chuyện nhiều như lăn tròn
Tiăng kể chuyện như suối nước đổ
Tiăng ngâm măng đắng khéo chắt nước
Tiăng kể chuyện giỏi như lá môn nở
Tiăng kể chuyện giỏi như dọn rẫy đốt dở
Tiăng kể chuyện không bỏ sót một vùng
Yang nghe chuyện thức giấc ngồi dậy
Yang ngồi dậy mắt nhìn xung quanh

Yang lấy khăn lau mắt cho tỉnh táo
Ndu và Tiăng nháy mắt nhắc nhau
Ta nói nhỏ kéo em Yang nghe thấy
Ta không cho em Yang nghe chuyện
Yang nhìn quanh không thấy còn ai
Yang nhìn thấy còn anh Tiăng và Ndu
Yang nhìn thấy còn anh Tang và Dong
Chỉ còn bốn anh em thức uống rượu
Anh Ndu thấy Yang dậy bèn hỏi:
Em Yang bây giờ thế nào rồi
Em uống cạn một *ngõ* đã say rồi
Em uống cạn một ống sừng đã say rồi
Em uống một bầu đã say rồi
Em uống rượu ché *yăng ôt* đã ngã
Yang ngắt lời anh Ndu, đáp
Em không giấu giếm với anh
Em uống cạn ống *ngõ* đã say
Em uống cạn ống sừng đã say
Em uống cạn một bầu đã say
Em uống ché *yăng ôt* đã ngã
Anh uống rượu đổ nước với Tiăng
Anh uống rượu chút chén với Tiăng
Các anh chúc chén nhau bên ché *rlung*
Các anh phải hiểu cho em nhé!
Tiăng ngắt lời em Yang, nói tiếp

Ndu rủ ta đi đánh cá Klŏng Yau
Ndu rủ ta bắt con ba ba Klŏng Jri
Ndu rủ đánh cá, Tiăng rủ uống rượu
Đánh cá Klŏng Yau chuyện không bình thường
Mỗi lần đánh mỗi lần có chuyện
Ndu bị lạt muối ăn gừng đã chán
Ndu thiếu lúa ăn củ nén đã chán
Ndu hết thuốc đi phát rừng già
Cán cào bị sụt kiếm chai để chêm
Hết chỉ dệt đi kiếm sợi *ndrong*
Hết cườm đeo cổ rủ đi xuống bon Drôn
Anh Ndu rủ ta đi xuống bon Pŭr
Anh Ndu rủ ta đi xuống bon Srai
Tiăng chân yếu không đi qua rừng nổi
Ta chân tay yếu không đi qua bãi cỏ nổi
Ta già tóc bạc không đi đường xa nổi
Sức đã yếu ta đi rừng hết nổi
Ta bảo rủ em Bơng dẫn đường
Có em Bơng biết nói tiếng Drôn
Chỉ có em Bơng mới biết uốn lưỡi
Bơng uốn lưỡi dẻo biết nói tiếng Drôn
Em Bơng biết kể gia phả với Drôn
Em Yang nói không chỉ chuyện ấy
Ndu rủ đánh cá Tiăng rủ uống rượu
Em còn nghe Ndu với Tiăng bàn chuyện khác

Các anh đừng giấu với em nhé!
Nghe Yang nói Tiăng đã lúng túng
Em Yang ơi, không có chuyện gì khác!
Anh chắp tay lạy em Yang đây
Các anh bàn đem rớ vớt cá
Các anh bàn vót tên ná bắn thú
Thổi gió mãi chẳng có cô gái đến
- Các anh nói không phải chi bàn chuyện đó
Anh đừng giấu chuyện trong cuốn chiếu
Anh đừng giấu chuyện trong ống tre khô
Anh giấu chuyện trong đám đông người
Danh anh Tiăng vang đến vùng Preh
Danh anh Tiăng trong ống vẫn vang
Con cá sấu trong nước vẫn khen
Ndu rủ anh đánh chiêng *yau* nữa
Chiêng cúng hồn của Ndu hồi nhỏ
Chiêng cúng hồn anh Ndu con Kông
Chiêng cúng hồn con Kông, con Ting
Ndu muốn nhìn thấy chiêng *yau* của mình
Không có chuyện gì xảy ra đâu mà!
Anh Tiăng hãy cho lấy chiêng *yau* đánh đi nhé!
Cho em nhìn thấy bộ chiêng *yau* của mình
Anh sợ gì con lươn hù dọa
Cán gươm của em Yang này chưa gãy đâu
Cán dao của em Yang này chưa gãy đâu!

Cán lao của em Yang này chưa dẻo đâu!
Mu khiên của em Yang này chưa phải giòn
Em đánh trận Preh có thắng có thua
Không ai hơn sức của em Yang đâu!
Không ai hơn sức của em Yơng đâu!
Không ai hơn sức của cháu Mbong đâu!
Không ai dám chọc bon ta đâu mà!
Không ai dám quậy bon ta đâu mà!
Ai dám chọc con hổ đang gầm
Không ai dám bắt con lươn thần đáy nước
Lêng ở một mình gầm như đàn ong
Kong ở một mình kêu như đàn dơi
Khách đến nhà gầm như Klang Mu
Ndu con Bũng gầm như sấm sét
Ta đừng sợ con lươn hù doạ
Bon ta có nhiều người anh hùng
Bon ta có nhiều người can đảm
Người bon ta hung dữ như con hổ
Anh Tiăng cứ cho lấy chiêng cổ ra đánh đi
Yang con Rung hối Tiăng dồn dập
Yang nói to ép buộc anh Tiăng
Yang nói đụng đến tấm lòng của Tiăng
Tiăng không cãi nổi lời Yang nữa
Ý Yang muốn, không ai cãi nổi
Tiăng không muốn cãi lời em Yang

Tiăng đứng dậy bước đi vào
Tiăng đi đến nơi Mbong đang ngủ
Con Mbong ơi, cha gọi con dậy
Nghe cha gọi, Mbong thức giấc
Mbong ngồi dậy chưa rõ chuyện gì
Mbong lấy khăn lau mặt cho tỉnh
- Cha ơi, cha gọi con dậy làm gì
- Con Mbong ơi có chuyện thế này
Chiêng *thê thơ* dùng đánh uống làm cỏ
Chiêng *vik vak* dùng đánh uống tuốt lúa
Khách đến nhà ta phải đánh chiêng cổ
Uống rượu nửa đêm phải vang tiếng chiêng
Vì thế danh Ndu, Tiăng mới vang khắp nơi
Danh Ndu, Yang trong ống vẫn còn vang
Con cá sấu trong nước cũng phải khen
Con Mbong hãy lấy chiêng cổ đi
Con Mbong hãy lấy chiêng *yau* ra đánh
Nghe cha bảo Mbong theo lời ngay
Cha đã bảo không đành từ chối
Mbong bắc thang *gung reh, gung siăng*
Mbong trèo lên trên nhà kho vật quý
Nhà kho của Tiăng có vẽ hình hoa
Nhà kho của Tiăng có khắc hình chim *kleh*
Nhà kho của Tiăng có khắc hình con trăn
Nhà kho rộng ba gian, bốn hàng cột

Cửa nhà có treo xâu cườm màu
Mbong lục trong gùi đựng bộ chiêng
Mbong lục gùi nghe tiếng kêu to
Nghe tiếng chiêng chạm nhau chen chét
Bà Bong nghe tiếng chiêng thức giấc ngủ
Bong thức giấc nghe thấy tiếng lạ
Bong lấy khăn lau mắt cho tỉnh
Bong nhìn ra thấy có bóng người
Bong nhìn ra thấy cháu Mbong
- Cháu Mbong làm gì lục đục thế?
Cháu Mbong đi đến đây làm gì?
Cháu Mbong sửa soạn đi đâu bây giờ?
Cháu định đi đâu và tìm thăm ai?
Hay là cháu sửa soạn đi đánh trận?
Hay là cháu sửa soạn đi dạo khắp vùng?
Cháu Mbong làm gì nghe tiếng chiêng kêu
Tại sao cháu cho đụng chiêng ché
Bà Bong ơi, cháu lên đây có việc!
Cha Tiăng bảo cháu lên đây mà!
Tiăng bảo cháu lấy chiêng *yau* ra đánh
Chiêng *thê thơ* dùng đánh uống làm cỏ
Chiêng *vik vak* dùng đánh uống tuốt lúa
Khách đến nhà ta phải đánh chiêng cổ
Uống nửa đêm phải nghe tiếng chiêng
Uống nửa đêm phải nghe tiếng cồng

Chiêng cúng hồn chú Kong hồi nhỏ
Chiêng cúng hồn bác Ndu hồi nhỏ
Chiêng cúng hồn bác Ndu con Kông
Chiêng cúng hồn chú Kong con Ting
Chiêng *yau* to miệng một sải
Tiăng bảo cháu lấy chiêng *yau* ra đánh
- Cháu Mbong ơi, cháu đừng làm thế!
Cháu Mbong ơi, cháu đừng liều nhé!
Tiăng đã quên sự việc xảy ra
Họ đánh bon ta, đốt sạch nhà cửa
Họ đánh bon ta, chém sạch đàn trâu
Đánh chiêng *yau* không chuyện bình thường
Đánh một lần nhiều chuyện xảy ra
Đánh một lần phải đền nhiều chiêng ché
Người ta thèm ăn bon ta buổi sáng
Người ta thèm cướp bon ta buổi trưa
Họ cướp người như cướp đuôi diều
Họ đến cướp đuôi cá của bon ta
- Bà Bong ơi, không lo sợ đâu!
Cán gươm của cháu Mbong chưa bị gãy
Cán dao của cháu Mbong chưa bị gãy
Cán lao của cháu Mbong chưa phải dẻo
Mu khiên của cháu Mbong chưa giòn
Cháu đánh trận Preh có thắng có thua
Không ai dám chọc bon ta đâu mà!

Không ai dám quậy bon ta đâu mà!
Ai dám chọc con hổ đang gầm
Ai dám bắt con lươn thần đáy nước
Mbong không nghe lời bà ngăn cản
Mbong tiếp tục lục gùi đựng chiêng
Mbong hai tay lấy từng chiếc chiêng
Mbong dùng tay gùi chiêng trên lưng
Mbong gói bộ chiêng bằng áo
Mbong khom lưng gùi chiêng bước xuống
Mbong khom lưng phải chống cây gậy
Mbong gùi chiêng bước nhanh xuống đất
Mbong bước ra đến nơi cha Tiăng
Mbong bước ra đến nơi bác Ndu
Mbong bỏ bộ chiêng xuống đất
- Cha Tiăng ơi, bộ chiêng đây rồi!
Bác Ndu ơi bộ chiêng đây rồi!
Mbong mang chiêng nặng bằng khúc gỗ
Mbong mang chiêng nặng bằng khúc gỗ sao
Mbong mang chiêng nặng như tát vực nước sâu
Yang con Rung đến mừng bộ chiêng
Ndu con Bũng đến mừng bộ chiêng
Ndu đến mừng vuốt ve bộ chiêng
Yang đến mừng vuốt ve bộ chiêng
Họ nhìn bộ chiêng cổ rất đẹp mắt
Bộ chiêng *yau* đã có đó rồi

Tiăng con Rŏng chuẩn bị lễ cúng
Con gà nhỏ chi bằng quả *biăp*
Con gà nhỏ chi bằng quả cà
Con lợn nhỏ chi bằng con sóc
Chi vừa đủ lễ để cúng các thần
Họ cúng vái hồn thần chiêng
Ta cầu khấn hồn thần chiêng này
Ta cúng vái hồn chiêng thần linh
Nay ta uống rượu mừng anh Ndu về
Ta bưng rượu ché *rlung* mừng anh Ndu về
Ta bưng rượu ché *đung dra* mừng anh Ndu về
Bộ chiêng xưa cúng hồn cho Kong
Bộ chiêng xưa cúng hồn cho Ndu
Bộ chiêng xưa cúng hồn Ndu con Kong
Bộ chiêng xưa cúng hồn Kong con Ting
Bộ chiêng này có hồn linh thiêng
Chiêng linh thiêng cúng hồn anh Ndu
Ta lấy chiêng ra cho anh Ndu nhìn thấy
Ta đánh chiêng đừng có chuyện gì xảy ra
Chiêng đừng vang xa hướng nam, hướng bắc
Chiêng đừng vang xa hướng đông, hướng tây
Chiêng đừng vang xa đến vùng R'ông, vùng Nong
Chiêng vang nghe trong bon ta thôi
Tiăng cúng vái hồn chiêng xong rồi
Tiăng phân chia chiêng cho mọi người đánh

Mọi người thức dậy nhận đánh chiêng
Đánh chiêng mẹ giao cho Yui con Kam
Chiêng thứ hai giao cho Yang con Rung
Chiêng thứ ba giao cho Kong con Ting
Chiếc thứ tư giao cho Ndu con Bũng
Chiêng nhỏ nhất giao cho Lêng con Rung
Song con Ting đánh chiếc chiêng *râm*
Họ đeo chiêng nặng phải khom lưng
Họ dùng nắm tay đánh vào mu chiêng
Tay vừa đánh chân vừa bước đi
Chân bước đi mắt nhìn lên trời
Họ đánh chiêng vừa đi vừa đánh
Yang con Rung cầu khấn hồn chiêng
- Ta cầu khấn hồn chiêng thần linh
Bộ chiêng nhỏ ta đánh uống làm cỏ
Bộ chiêng mới ta đánh uống tuốt lúa
Uống rượu mừng khách ta đánh chiêng *yau*
Ta bưng rượu mừng anh Ndu về
Ta uống ché *rlung* và ché *đung dra*
Rượu ủ ngon nước cốt nửa ché
Bộ chiêng này xưa cúng hồn anh Ndu
Ta đánh chiêng cho anh Ndu nhìn thấy
Nếu ta lấy bộ chiêng *yau* ra đánh
Chiêng phải vang xa đến hướng nam, hướng bắc
Chiêng phải vang xa đến hướng đông, hướng tây

Chiêng phải vang xa đến vùng R'ông, vùng Nong
Chiêng phải vang xa đến vùng bon Biăt
Chiêng phải vang xa đến bon Bu Dêh, Bu Diăng
Nếu tiếng chiêng không vang đi xa
Ta sẽ bán bộ chiêng đổi lấy bạc
Ta sẽ bán bộ chiêng đổi lấy vàng
Họ tiếp tục đánh chiêng bước ra cửa nhà
Họ đi qua bờ đất bờ thác
Họ đi qua bờ suối bụi tre
Họ cùng lòng đi ra ngoài nhà
Họ đánh chiêng bước qua sân nhà
Họ đánh chiêng qua bờ đất bờ thác
Họ đánh chiêng qua bờ suối bụi tre
Họ đánh chiêng vòng quanh nhà dài
Họ đánh chiêng qua bảy vòng nhà dài
Họ đánh chiêng qua tám vòng nhà dài
Họ đánh chiêng, mồ hôi toát ra
Mồ hôi ra như nấu canh mướp
Mồ hôi ra như nấu canh *rtâk*
Mồ hôi ra như đi dưới nắng hạn
Họ đánh chiêng một hồi lâu đã mệt
Đánh chiêng mệt rồi họ bỏ chiêng xuống
Họ ngừng đánh bỏ bộ chiêng xuống
Ta dừng kể về anh Yơng ở đây
Ta dừng kể về anh Yang ở đây

Ta dừng kể về anh Tiăng ở đây
Ta kể về thần Krong hồn chiêng
Ta kể về thần Dong hồn chiêng
Thần Krong sửa soạn bay đi
Thần Dong hồn chiêng sửa soạn bay đi
Ta phải nghe lời Yang bay xa
Thần mặc áo *dữr* làm cánh chim bay
Thần mặc áo *djăr* làm cánh chim bay
Thần thắt khố trắng biến thành chim cu
Con chim thần đậu trên gốc cây
Thần cất cánh bay nhanh như ong
Thần bay nhanh như con ong *ndrâng*
Bay tầng thấp gặp đàn con ong
Bay xa xa gặp đàn chim *klang*
Thần chiêng bay cao sát bầu trời
Thần Vah, Vănh bay đi hướng nam
Các thần chiêng bay xa đi hướng nam
Thần chiêng bay qua bon Bũng con Lữ
Thần chiêng bay qua bon Sung con Klang
Chị Bũng, anh Sung đang ngủ nửa đêm
Họ đang ngủ đắp tấm chăn màu đỏ
Họ đang ngủ đắp chiếc áo dài
Lúc bây giờ trời đã khuya rồi
Giữa đêm khuya màn lạnh đã xuống
Đàn con chuột kêu nhau đi ăn

Các cặp gái trai ngủ yên giấc bên nhau
Các con trẻ đang ngủ yên giấc bên mẹ
Bũng con Lũ tai một bên thức một bên ngủ
Sung con Klang mắt một bên nhắm một bên mở
Họ chợt nghe tiếng vang bên tai
Họ chợt nghe tiếng vang đánh chiêng
Nghe tiếng chiêng từ ngoài cổng làng
Nghe tiếng chiêng từ ngoài bờ rào
Nghe tiếng chiêng từ rừng tre già
Nghe tiếng chiêng từ ngả đường khách
Chim *pữt* kêu từ ngọn cây *net*
Chim *kéc* kêu từ ngọn cây *năng*
Cá trắng kêu từ dưới hang đá
Tiếng người gọi từ rừng cây mây
Con dơi kêu từ trong ống nứa
Bũng ngủ nửa đêm nghe vang tiếng chiêng
Sung ngủ nửa đêm nghe vang tiếng chiêng
Họ nghe tiếng chiêng như trong tim mình
Họ nghe vang ai đánh chiêng *yau*
Ai đánh chiêng *yau* nghe vang đi xa?
Chị Bũng, anh Sung vừa thức giấc ngủ
Chị Bũng, anh Sung vội vàng đứng dậy
Họ đứng dậy mắt đỏ như lửa
Họ bước ra khỏi cửa nhà mình
Họ đi ra qua bờ đất bờ thác

Họ đi ra qua bờ suối bụi nứa
Họ đi ra qua vùng đất bị lở
Bũng bước đi vang nhạc vòng đồng
Vòng đồng đeo chân đạp đá rung vang
Cành hoa bạc cài tóc rung vang
Xâu lục lạc đeo vành tai rung vang
Cành hoa bạc cài đầu trắng xoá
Bũng đi ra qua một cửa nhà
Bũng đi ra qua một cửa giữa
Bũng nhắm hướng qua rừng qua núi
Họ nhắm hướng băng qua rừng cây
Họ nhắm hướng băng qua rừng tre
Họ nhắm hướng băng qua rừng cây *chau*
Họ nhăm hướng chiêng từ bon Tiăng
Nửa đêm khuya nghe vang tiếng chiêng
Nửa đêm khuya nghe vang tiếng cồng
Tiăng uống rượu đánh chiêng không dứt
Họ đánh cồng *gle* đánh mãi không chán
Họ đánh vui như mừng lễ hội
Họ đánh cồng như gõ tô đồng
Nghe tiếng cồng như rung vòng *tẽ*
Chắc bon Tiăng uống rượu cúng lúa
Chắc bon Tiăng uống rượu ăn trâu
Chiêng đi qua bon của Bũng, Sung
Thần Krong bay tiếp về hướng nam

Thần Dong bay tiếp về hướng nam
Người không nhìn thấy thần Krong bay qua
Người không nhìn thấy thần Dong bay qua
Thần hồn chiêng bay tiếp đi xa
Chiêng đi qua bon Ting con Kră
Chiêng đi qua bon Mbong con Kră
Nửa đêm họ nghe vang tiếng chiêng
Nửa đêm họ nghe vang tiếng cồng
Nghe tiếng chiêng như treo ở cửa nhà mình
Nghe ai đánh chiêng *bŭr*, chiêng *yau*
Tai của họ một bên ngủ một bên thức
Mắt của họ một bên nhắm một bên mở
Chăn họ đắp như bị ai giở ra
Vợ chồng ngủ như bị ai đánh thức
Họ ngủ trong nhà như bị con ma nhát
Họ đi ra sân nhà để lắng tai nghe
Họ đi ra qua bờ đất bờ thác
Họ đi qua bờ suối, bụi tre
Họ đi ra vùng đất bị lở
Họ nhắm hướng băng qua rừng già
Họ nhắm hướng băng qua rừng núi
Họ ngóng nghe như người Prŭm sửa chiêng
Họ nghe tiếng chiêng từ bon Tiăng con Rŏng
Tiăng ăn thịt không sót một mùa nắng
Tiăng ăn thịt không thiếu một năm

Tiăng dựng nêu không thiếu một tháng
Đánh thức người dậy không thiếu một sáng
Tiếng chiêng đi phớt qua bon Ting con Kră
Tiếng chiêng đi phớt qua bon Mbong con Kră
Chiêng bay qua bon Ting con Kră
Chiêng tiếp tục bay đi xa hơn
Chiêng tiếp tục bay đi hướng nam
Chiêng bay qua vùng rừng hướng nam
Chiêng bay qua bãi cỏ hướng nam
Chiêng bay qua bon Yơng con Srai
Chiêng bay qua bon Kong con Srai
Nửa đêm họ nghe vang tiếng chiêng
Nửa đêm họ nghe vang tiếng chiêng
Tai của họ một bên ngủ một bên thức
Mắt của họ một bên nhắm một bên mở
Nghe tiếng chiêng như treo ở cửa nhà mình
Nghe tiếng chiêng nằm ngủ không yên
Phơi chiếc chăn ngoài sân như bị gió cuốn
Tiếng chiêng *yau* của ai đánh vang
Họ đi ra sân nhà để lắng tai nghe
Họ đi ra bờ đất bờ thác
Họ đi ra bờ suối, bụi tre
Họ đi ra qua vùng đất bị lở
Họ nhắm hướng băng qua rừng già
Họ nhắm hướng băng qua núi cao

Họ ngóng nghe như Prum sửa chiêng
Họ nghe tiếng chiêng từ bon Tiăng con Rŏng
Tiăng ăn thịt không sót một tháng nắng
Tiăng ăn thịt không thiếu một năm
Tiăng dựng nêu không sót một tháng
Tiăng đánh thức dậy không sót buổi sáng
Họ nghe rõ tiếng chiêng từ bon Tiăng
Thần chiêng tiếp tục bay đi xa
Thần chiêng bay vượt qua bon Yơng con Srai
Thần chiêng rời bon Kong con Srai
Thần chiêng tiếp tục bay đi xa
Thần chiêng tiếp tục bay đi hướng nam
Thần chiêng bay qua bon Ndu con Teh
Thần chiêng bay qua bon Yang con Teh
Họ ngủ nửa đêm nghe vang tiếng chiêng
Họ ngủ nửa đêm nghe vang tiếng cồng
Họ nghe tiếng chiêng như treo ở cửa nhà mình
Họ nhắm hướng băng qua rừng già
Họ nhắm hướng bay qua núi cao
Họ ngóng nghe như Prŭm sửa chiêng
Họ nhắm hướng từ bon Tiăng con Rŏng
Tiăng ăn thịt không sót mùa nắng
Tiăng ăn thịt không sót một năm
Tiăng dựng nêu không sót một tháng
Đánh thức dậy không sót buổi sáng

Thần chiêng bay vượt bon Ndu con Teh
Thần chiêng bay vượt bon Yang con Teh
Thần chiêng tiếp tục bay đi xa
Thần chiêng tiếp tục bay đi xa hơn
Thần chiêng tiếp tục bay đi hướng nam
Thần chiêng tiếp tục bay qua bãi cỏ hướng nam
Thần chiêng bay qua bon Rôch con Briăng
Thần chiêng bay qua bon Rông con Briăng
Họ ngủ nửa đêm nghe vang tiếng chiêng
Họ ngủ nửa đêm nghe vang tiếng cồng
Họ nghe tiếng chiêng như treo ở nhà mình
Nghe tiếng chiêng họ nằm ngủ không yên
Phơi tấm chăn như bị gió cuốn
Tai của họ một bên ngủ một bên thức
Mắt của họ một bên nhắm một bên mở
Họ nghe ai đánh bộ chiêng *yau*
Họ bước ra sân nhà lắng nghe
Họ đi ra qua bờ đất bờ thác
Họ đi qua bờ suối, bụi tre nứa
Họ đi qua vùng đất bị lở
Họ nhắm hướng băng qua rừng già
Họ nhắm hướng băng qua núi cao
Họ lắng nghe như Prŭm sửa chiêng
Họ nghe tiếng chiêng từ bon Tiăng con Rŏng
Tiăng ăn thịt không sót một mùa nắng

Tiăng ăn thịt không sót một năm
Tiăng dựng nêu không sót một tháng
Đánh thức dậy không thiếu buổi sáng
Chiêng bay qua bon Rôch con Briăng
Chiêng bay qua bon Rŏng con Briăng
Thần chiêng tiếp tục bay xa
Thần chiêng tiếp tục bay đi xa hơn
Thần chiêng tiếp tục bay đi hướng nam
Chiêng bay qua bon Ting con Kop
Chiêng bay qua bon Mbong con Kop
Họ ngủ nửa đêm nghe vang tiếng chiêng
Họ ngủ nửa đêm nghe vang tiếng cồng
Nghe tiếng chiêng như treo ở cửa nhà mình
Ai đánh chiêng *yau* giữa đêm khuya
Tai của họ một bên ngủ một bên thức
Mắt của họ một bên nhắm một bên mở
Họ nhắm hướng băng qua rừng già
Họ nhắm hướng băng qua núi cao
Họ lắng nghe như Prŭm sửa chiêng
Họ nghe tiếng chiêng từ bon Tiăng con Rŏng
Tiăng ăn thịt không thiếu một mùa nắng
Tiăng ăn thịt không thiếu một năm
Tiăng dựng nêu không thiếu một tháng
Tiăng đánh thức dậy không thiếu một sáng
Họ uống rượu đánh chiêng không dứt

Họ đánh cồng *gle* đánh mãi không chán
Họ đánh vui như mừng lễ hội
Họ đánh cồng như gõ tô đồng
Chiêng bay bon Ting con Kop
Chiêng bay qua bon Mbong con Kop
Chiêng bay qua đến cuối chân trời
Chiêng bay đến mặt trời mặt trăng
Thần chiêng tiếp tục bay về
Thần chiêng tiếp tục bay về hướng bắc
Chiêng bay đi vùng trời hướng bắc
Chiêng bay qua mặt trăng hướng bắc
Chiêng bay qua bon Ting con Raih
Chiêng bay qua bon Mbong con Raih
Họ ngủ nửa đêm nghe vang tiếng chiêng
Họ ngủ nửa đêm nghe vang tiếng cồng
Nghe tiếng chiêng như treo ở cửa nhà mình
Nghe chiêng *yau* của ai đánh vang
Họ nhắm hướng băng qua rừng già
Họ nhắm hướng băng qua núi cao
Họ lắng nghe như Prŭm sửa chiêng
Họ nghe tiếng chiêng từ bon Tiăng con Rŏng
Tiăng ăn thịt không sót mùa nắng
Tiăng ăn thịt không thiếu một năm
Tiăng dựng nêu không thiếu một tháng
Đánh thức người dậy không thiếu một sáng

Thần chiêng bay qua bon Ting con Raih
Thần chiêng bay vượt bon Mbong con Raih
Thần chiêng tiếp tục bay đi xa hơn
Chiêng bay qua vùng rừng hướng bắc
Chiêng bay qua bãi cỏ hướng bắc
Chiêng bay qua bon Ndu con Trôk
Chiêng bay qua bon Yang con Trôk
Ndu con Trôk đội mũ bằng ché
Yang con Trôk đội mũ bằng cồng
Kong con Trôk đội mũ bằng chiêng
Vang nghe đến bon Ndu con Trôk
Vang nghe đến bon Yang con Trôk
Họ ngủ nửa đêm nghe vang tiếng chiêng
Họ ngủ nửa đêm nghe vang tiếng cồng
Nghe tiếng chiêng như treo ở cửa nhà mình
Nghe vang đánh chiêng *bŭr*, chiêng *yau*
Họ nhắm hướng băng qua vùng rừng
Họ nhắm hướng băng qua rừng già
Họ lắng nghe thật kĩ tiếng chiêng của ai
Họ nhắm hướng tiếng chiêng từ bon Tiăng con Rŏng
Họ ăn thịt không sót một mùa nắng
Họ ăn thịt không thiếu một năm nào
Họ dựng nêu không thiếu một tháng
Đánh thức người không thiếu một sáng
Họ nghe rõ hướng tiếng chiêng rồi

Họ biết rõ tiếng chiêng từ đâu tới rồi
Krong, Dong thần chiêng tiếp tục bay xa
Thần chiêng tiếp tục bay đi hướng bắc
Thần chiêng bay đến bon Ndu con Dŭih
Thần chiêng bay đến bon Yang con Nglaih
Họ ngủ nửa đêm nghe vang tiếng chiêng
Họ ngủ nửa đêm nghe vang nhạc cồng
Nghe tiếng chiêng như treo ở cửa nhà mình
Nghe tiếng chiêng vang xa đến đâu
Họ nhắm hướng băng qua vùng rừng
Họ nhắm hướng băng qua rừng già
Họ nghe thật kĩ tiếng chiêng của ai
Họ nhắm hướng tiếng chiêng từ bon Tiăng con Rŏng
Họ ăn thịt không thiếu một tháng nắng
Họ ăn thịt không sót một năm
Họ dựng nêu không sót một tháng
Họ biết rõ tiếng chiêng của ai
Thần chiêng bay qua bon Ndu con Duih
Thần chiêng tiếp tục bay xa
Thần chiêng tiếp tục bay về hướng bắc
Thần chiêng bay qua bon Kră con Sre
Thần chiêng bay qua bon Năng con Sre
Họ ngủ nửa đêm nghe vang tiếng chiêng
Họ ngủ nửa đêm nghe vang tiếng cồng
Họ nghe tiếng chiêng như treo ở nhà mình

Tai của họ một bên ngủ một bên thức
Mắt của họ một bên nhắm một bên mở
Họ nhắm hướng băng qua vùng rừng
Họ nhắm hướng băng qua rừng già
Họ lắng nghe kĩ tiếng chiêng của ai
Họ nhắm tiếng chiêng từ bon Tiăng con Rŏng
Bon Tiăng ăn thịt không sót một mùa nắng
Bon Tiăng ăn thịt không thiếu một năm
Họ dựng nêu không thiếu một tháng
Đánh thức người ngủ không sót một sáng
Họ nghe rõ tiếng chiêng hướng nào rồi
Thần chiêng bay qua bon Kră con Sre
Thần chiêng tiếp tục bay đi xa
Thần chiêng tiếp tục bay về hướng bắc
Thần chiêng bay qua bon Ting con Puh
Thần chiêng bay qua bon Mbong con Puh
Họ ngủ nửa đêm nghe vang tiếng chiêng
Họ ngủ nửa đêm nghe vang tiếng cồng
Họ nghe tiếng chiêng như treo ở cửa nhà mình
Nghe tiếng chiêng *bŭr*, chiêng *yau* của ai vang đến
Họ đứng dậy bước qua sân nhà
Họ đi ra bờ suối bờ thác
Họ đi qua bờ suối, bụi tre
Họ đi ra đến vùng đất lở
Họ nhắm hướng băng qua vùng rừng

Họ nhắm hướng băng qua rừng già
Họ lắng nghe rõ như Prŭm sửa chiêng
Họ nghe tiếng chiêng từ bon Tiăng con Rŏng
Bon Tiăng ăn thịt không thiếu một mùa nắng
Bon Tiăng ăn thịt không thiếu một năm
Họ dựng nêu không thiếu một tháng
Họ đánh thức người ngủ không thiếu một sáng
Họ biết rõ tiếng chiêng từ hướng nào rồi
Thần chiêng bay vượt qua bon Ting con Puh
Thần chiêng tiếp tục bay đi xa hơn
Thần chiêng tiếp tục bay về hướng bắc
Thần chiêng bay xa đến cuối chân trời
Thần chiêng bay xa đến tận mặt trăng
Thần chiêng bay đến bon Ndu con Kông
Thần chiêng bay đến bon Yang con Rŏng
Họ ngủ nửa đêm nghe vang tiếng chiêng
Họ ngủ nửa đêm nghe vang tiếng cồng
Họ nghe tiếng chiêng như treo ở cửa nhà mình
Nghe tiếng chiêng *bŭr*, chiêng *yau* của ai
Ndu đứng dậy bước ra sân nhà
Ndu đi ra qua bờ suối bờ thác
Ndu đi qua bờ suối bụi tre
Ndu đi ra vùng đất bị lở
Ndu nhắm hướng băng qua vùng rừng
Ndu nhắm hướng băng qua rừng già

Ndu lắng nghe rõ như Prŭm sửa chiêng
Nghe tiếng chiêng từ bon Tiăng con Rŏng
Tiăng ăn thịt không thiếu một mùa nắng
Tiăng ăn thịt không thiếu một năm
Tiăng dựng nêu không thiếu một tháng
Tiăng gọi người thức không thiếu buổi sáng
Họ đánh nhạc trống khắp trong bon
Họ đánh nhạc cồng khắp trong bon
Họ thổi kèn tù và không rời khỏi miệng
Ndu nghe tiếng chiêng biết hướng nào rồi
Biết chiêng của ai, Ndu trở vào nhà
Thần chiêng bay đi đến đó đã chán
Thần Krong, Dong lại bay trở về
Thần Krong, Dong bay về hướng nam
Thần Krong, Dong bay càng lúc càng gần đến thần Lêt
Thần Krong, Dong bay càng lúc càng gần đến thần Mai
Các thần chiêng tiếp tục bay đi nhanh hơn
Ta phải ghé thăm nhà thần Lêt!
Ta phải ghé thăm nhà thần Mai!
Ta ghé nhà Lêt, Mai xin cơm ăn!
Ta ghé nhà Lêt, Mai xin nước uống
Ta ghé nhà Lêt, Mai nghi cho đỡ mệt
Ta bay xa mồ hôi chảy ra
Ta khát xin nước Lêt, Mai uống
Ta đói bụng xin cơm Lêt, Mai ăn

Ta buồn ngủ, ghé ngủ nhà Lêt, Mai
Thần chiêng bay đến định làng Lêt, Mai
Thần chiêng bay đến cửa rào Lêt, Mai
Thần chiêng bay vào bon thần Mai
Thần chiêng bay vào bon thần Lêt
Trong lúc đó thần Lêt con Jri
Trong lúc đó thần Mai con Jri
Thần Lêt, Mai đang nằm ngủ đắp chăn
Các thần đang ngủ đắp tấm áo dài
Lúc bấy giờ đã giữa đêm khuya
Bầu trời tối, màn lạnh xuống dần
Đàn con chuột kêu nhau chút chít
Các cặp tình nhân ngủ yên giấc bên nhau
Các em bé ngủ yên giấc bên mẹ
Thần Lêt, Mai tai một bên thức một bên ngủ
Thần Lêt, Mai mắt một bên nhắm một bên mở
Thần Lêt nghe vang tiếng chiêng bên tai
Thần Mai nghe vang tiếng chiêng bên tai
Nghe tiếng ai đánh chiêng *bữr*, chiêng *yau*
Thần Lêt, Mai nằm ngủ không yên giấc
Họ phơi tấm chăn sân nhà như bị gió cuốn
Trong lòng xôn xao như nghe kéo tre khô
Các thần nhắm hướng băng qua vùng rừng
Các thần nhắm hướng băng qua rừng già
Các thần nghe kĩ như nghe sửa chiêng

Thần nghe tiếng chiêng vang từ bon Tiăng con Rŏng
Chắc là bon Tiăng uống rượu cúng lúa rồi
Chắc là bon Tiăng uống rượu ăn trâu rồi
Họ không mời ta từ ngoài cổng bon
Họ không mời ta từ ngoài cửa rào
Họ không gọi mời ta từ rừng tre già
Ai phù hộ cho họ giàu có
Thần Lêt, Mai nghe rồi quay vào trong nhà
Thần vào nhà đi vào lấy gùi
Thần lấy gùi đựng đồ vật quý
Thần mở nắp cái gùi mình ra
Thần mở gùi lấy ra vật quý
Thần Lêt lấy ra hòn đá linh thiêng
Thần Mai lấy ra hòn đá linh thiêng
Thần lấy ra đá linh màu trắng
Thần thắp sáng một đèn dầu chai
Thần thắp sáng một đèn sáp ong
Thần thắp sáng một đèn dầu *thŭp*
Thần thắp sáng một đèn dầu rái
Thần dùng cây *drăng* ngăn trên đầu đá
Thần chăm chú trố mắt ngắm hòn đá
Thần nhìn kĩ như ngắm nhìn Bing Bu Trang
Thần nhìn kĩ như ngắm nhìn Yang con Rung
Thần nhìn vào đá thấy Tiăng con Rŏng
Thần nhìn thấy Tiăng đang uống rượu với Ndu

Họ đang uống chuốc rượu cho nhau
Họ đang uống chuốc chén cho nhau
Họ bưng rượu cột một hàng dài
Tại sao Tiăng chơi xấu với ta
Tiăng xấu bụng uống rượu lén ta
Tiăng xấu bụng ăn thịt lén ta
Tiăng uống rượu không mời thần rừng
Tang uống rượu không mời thần ta
Thần Lêt thấy vậy lấy làm tức giận
Thần ta phù hộ họ mới nên giàu
Thần ta giúp đỡ họ mới có của
Đánh bon Bu Mỡ thần Lêt này phù hộ
Đánh bon Bu Păr, Bu Ai thần Lêt giúp họ
Lấy *gong rung sơn sơ* có thần Lêt giúp
Nay ta ngủ không yên, ngồi cũng không ổn
Thần Lêt, Mai nằm ngủ không yên giấc
Phơi tấm chăn sân bon như bị gió cuốn
Trong lòng xôn xao như ai kéo tre khô
Thần Lêt buồn nôn nao trong bụng
Thần Mai buồn nôn nao trong lòng
Nói xong rồi Lêt, Mai đi ngủ.
Ta dừng kể về thần Lêt con Jri
Ta dừng kể về thần Mai con Jri
Ta kể về mẹ Nar con Jray
Ta kể về mẹ Khay con Lôm

Nar đánh vòng chân dùng tro cây *Ivi*
Nar đánh vòng đồng dùng tro cây *rmuăn*
Nar đánh vòng đồng dùng đất ổ mối
Nar bước vòng chân sáng ra khỏi nhà
Nar đi ra bước qua một cửa nhà
Nar đi ra bước qua một cửa giữa
Nar đi ra bước qua một dãy nhà dài
Nar bước ra đi qua sân bon
Nar đi ra qua bờ đất bờ thác
Nar đi ra qua bờ suối, bụi tre
Nar đi ra qua vùng đất lở
Chân bước đi nhanh vang nhạc vòng đồng
Vòng đồng đeo chân đạp đá rung vang
Xâu lục lạc đeo vành tai reo vang
Cành hoa bạc cài đầu tóc rung vang
Cành hoa bạc cài đầu trắng xoá
Nar đi ra qua mấy dãy nhà
Nar đi ra đến nhà con Keng
Nar đi ra đến nhà con Kăng
Nar đến nhà gọi con Keng con Kăng
Các con hãy đi ra mở cổng cho mẹ
Các con hãy đi ra mở cửa cho mẹ
Các con đi ra mở cửa đá cho mẹ
Các con đi ra mở cửa rào cho mẹ
Các con đi dọn sạch tre khô, cỏ rác

Dọn sạch suối nước cho con cá *lôn*
Dọn sạch bãi cỏ cho con nai ra ăn
Dọn sạch sân bon cho con trẻ ra chơi
Dọn sạch bầu trời cho ánh nắng sáng
Dọn sạch hiên nhà để cất chày giã gạo
Dọn sạch trong nhà cho khách ghé ngủ
Nghe lời mẹ Keng, Kăng đứng dậy đi ra
Các con nghe theo không cãi lời mẹ
Keng đứng dậy nặng nề đôi chân
Kăng đứng dậy nặng nề đôi chân
Họ đứng dậy chân gối run rẩy
Họ đi ra mở một lớp cửa rào tre
Họ đi ra mở ba lớp cửa rào *chau*
Họ đi ra mở sáu lớp rào tre khô
Bờ rào tre khô cao đến chọc trời
Bờ rào bằng đá chôn sâu đến bon Phan
Họ mở toang cánh cửa bằng đá
Chỉ trong khoảng chốc lát sau đó
Con gà rừng gáy từ bờ suối
Con gà rừng gáy từ ngoài đồng
Con trâu nghé ngoé từ bờ suối
Con voi tơ hú từ rừng xa
Con gà dậy trước, con gà gáy đánh thức
Con trâu thức dậy cọ cặp sừng vào cọc
Khâng thức dậy lo việc kéo chỉ vải

Đàn bà thức sớm đi giã lúa, gạo
Đàn ông thức sớm dậy ngồi sưởi lửa
Chờ cho cơm chín ăn rồi đi làm
Nar bước chân vòng đồng ra ngoài
Ánh mặt trời đã soi sáng trên khắp ngọn *biăp*
Ánh mặt trời đã soi sáng trên khắp ngọn cây tre
Ánh mặt trời đã soi nắng trên khắp bờ sông
Lúc bấy giờ trời đã sáng rồi
Trong lúc đó thần Lêt, thần Mai con Jri
Họ nhìn cơm, canh đắng như *klẽ, nge*
Họ nhìn cha, mẹ đen như hòn than
Nhìn người yêu yêu con cậu đen như nhọ nồi
Nghĩ đến Tiăng, Yang sáng như tô màu
Thần Lêt tức giận không làm sao cho nguôi
Em Mai ơi, chị bàn chuyện với em nhé!
Con ếch khô nhà ta đã hết rồi
Con cá khô nhà ta đã hết rồi
Thịt nướng khô trên sạp đã hết rồi
Trong nhà ta không còn thức ăn nữa
Chị em ta đi xúc suối *dak dĭr* nhé!
Chị em ta đi xúc vực Klŏng Bong nhé!
Thần Mai bằng lòng với chị đi xúc
Chị em ta sửa soạn đi ngay
Đi xúc tôm cá ta sửa soạn mang cái rổ
Đi chặn suối ta sửa soạn cái đơm

Họ sửa soạn đồ đạc cần dùng
Họ sửa soạn thuốc hút, trầu cau
Họ sửa soạn cơm khô để ăn theo suối
Họ sửa soạn cơm nếp để ăn theo đường
Để phòng khi bị đói trong rừng xa
Họ đem theo nồi nấu gạo *ba ke*
Họ đem theo nồi nấu gạo thơm mới
Họ bỏ cả vào gùi cùng thức ăn
Miếng thịt bò to bằng đùi chân
Miếng thịt trâu to bằng đầu gối
Thịt lợn nạc to bằng khúc gỗ
Họ mang theo thịt đùi con ếch
Họ mang theo thịt ngực con gà
Họ chất cả vào gùi có nắp
Họ sửa soạn thuốc hút thật nhiều
Họ sửa soạn trầu cau thật nhiều
Họ mang theo thuốc ngon hái từ chuồng trâu
Họ mang theo lá trầu ngon hái từ rừng già
Họ chất cả vào gùi có nắp
Họ mang theo một dao hộ thân
Họ mang theo một chiếc lao hộ thân
Khiên giao đấu luôn đeo bên nách
Kèn tù và luôn đeo vào miệng
Các thần sửa soạn xong đồ đạc
Sửa soạn xong để cùng đi ngay!

Các thần bước khỏi nhà ra sân
Các thần đi ra qua bờ suối bờ thác
Các thần qua suối, qua bụi tre nứa
Họ đi qua vùng đất bị vỡ
Họ đi qua một lớp cửa rào tre
Họ đi qua ba lớp cửa rào *chau*
Họ đi qua sáu lớp cửa rào tre khô
Bờ rào tre khô cao đến chọc trời
Trong lúc đó thần Deh, thần Dai
Thần Deh đang ngồi dệt ở trước cửa nhà
Thần Dai đang ngồi thêu ở trước cửa nhà
Các thần đang ngồi dệt thêu ở trước cửa nhà
Họ dệt chăn nhỏ bán đổi ché
Họ dệt chăn to bán đổi con trâu
Họ dệt chăn đỏ bán đổi con voi
Lêt, Mai bước đi vang nhạc vòng đồng
Vòng đồng đeo chân đạp đá rung vang
Xâu lục lạc đeo tai reo vang
Cành hoa bạc cài đầu rung vang
Cành hoa bạc cài đầu màu trắng xoá
Deh, Dai nhìn ra thấy bóng ai bước đến
Họ nhìn ra thấy thần Lêt, Mai
Em Lêt hôm nay đi đâu vậy
Em Mai hôm nay đi đâu vậy
Chị em đi đâu và đi thăm ai?

Hay là chị em đi đánh trận ở nơi đâu?
Hay là chị em đi dạo trên khắp vùng đất?
Deh hỏi hết lời thần Lêt đáp lại
Dai hỏi dứt lời thần Mai đáp lời
Lêt, Mai đáp lại với giọng nhỏ nhẹ
Giọng nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ
Lời nói êm như con nhện kéo giăng tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như nhạc rung vòng *te*
Lời nói êm như nhạc rung vòng *te* đeo tay
Chúng em báo cho các chị em biết
Chị em chúng tôi đi xúc suối Dak Dĭr
Chúng tôi đi xúc vực nước Klŏng Bong
Nhà chúng tôi đã hết thức ăn rồi
Con ếch phơi khô trong nhà hết rồi
Con cá phơi khô trong nhà hết rồi
Thịt phơi khô trên bếp hết rồi
Chị em Deh, Dai có đi cùng không
Chị em ta cùng đi xúc suối Dak Dĭr
Thần Lêt nói hết lời thần Deh đáp lại
Thần Mai nói hết lời thần Dai đáp lại
Họ đáp lại với giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ
Lời nói êm như con nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng

Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ*
Lời nói êm như rung vòng *tẽ* đeo tay
Chị em tôi đang bận không đi được
Chị em tôi đang bận nhiều việc lắm
Có nhiều việc cần phải làm xong ngay
Hôm nay chị em tôi bận giã gùi lúa
Chị em tôi bận đi bửa củi *dra*
Chị em tôi bận nấu cơm nia
Nấu cơm nia để dọn mời khách
Hai chị em Lêt, Mai cứ đi nhé!
Chị em Lêt, Mai cùng đi xúc
Lêt, Mai đi bước dài một đoạn dây *reh*
Họ đi bước dài một đoạn dây *siăng*
Họ đi một bước qua một con suối
Họ đi một hồi qua một vạt rẫy
Họ bước đi nhanh như cơn gió bay
Đường lên dốc họ đi nhanh như chạy
Đường lên núi họ đi nhanh như hối
Cây mục đang ngã họ đi qua vẫn kịp
Họ đi qua rẫy mới tria đậu
Họ đi qua rẫy củ tria lúa mới
Họ đi qua rẫy bờ suối trồng chuối trồng mía
Họ đi qua rẫy trên đồi chuyên trồng khoai
Rẫy của họ trồng nhiều bụi chuối
Rẫy của họ trồng nhiều bụi mía

Rẫy của họ trồng nhiều cây gai
Rẫy của họ trồng nhiều cây dứa
Rẫy của họ trồng nhiều dây khoai lang
Rẫy của họ trồng nhiều dây mướp
Lúa *djang prĭt* đang lúc chín vàng
Lúa *djang kring* vừa trổ bông mẹ
Đám lúa mùa đang trổ lú đầu bông
Đám lúa nếp trên rẫy đã chín khô
Cây dưa, cây bí đang lúc trổ bông
Quả dưa ủ làm giống nằm bên cây gỗ
Quả bí ủ làm giống nằm bên cây gỗ
Vạt bên trái họ tria lúa *djang ka*
Vạt bên phải họ tria lúa *djang kit*
Quanh bờ rẫy họ tria hàng bo bo
Đất bên bờ suối họ tria lúa nếp
Nơi đất khuất gió trồng mía *tao dŭng*
Nơi đất khuất gió trồng mía *tao siăng*
Đất bên bờ suối họ tria bắp ngô
Thần Lêt bàn với thần Mai
Em Mai ơi, chị bàn thế này
Chị em ta đi nhổ ngải của anh Ting nhé!
Chị em ta đi nhổ ngải của anh Mbong nhé!
Thần Mai ta không làm thế được
Anh Ting biết đánh đòn ta chết
Anh Ting biết anh đánh đòn ta đấy!

Chị Lêt nói: Không sao em ơi!
Anh Ting mải ở trong ché ai biết
Thần Mbong mải ở trong ché ai biết
Bảy lớp chiêng che thân cho Ting
Bảy lớp cồng che thân cho Mbong
Ting ngồi vót dây mây trong cài ché
Ai vào ché báo cho các anh biết
Em Mai bằng lòng với ý chị Lêt
Thần Lêt lén nhổ ngải của thần Ting
Thần Lêt lén nhổ ngải của thần Mbong
Anh Ting trồng loại ngải *gŭn klêt*
Anh Ting trồng loại ngải *gŭn klêr*
Anh Ting trồng ngải hồn kê hồn lúa
Anh Ting trồng ngải quả *sach*
Ngải *krăp krăng* khoẻ tay đánh chém
Ngải *cheh plâm* để chữa đau mắt
Ngải *năm gŭt* để chữa vết thương
Ngải con sóc trồng trên tre khô
Ngải *kho vang* nổ vang trong nước
Con cá sấu táp đuôi khố không kịp
Ngải *sut* do cậu Bot truyền lại
Ngải *sot* do cậu Đe truyền lại
Loại ngải nổ của Khĭr, Khe con Liăng
Ngải *krăp krăng* khoẻ tay chém nhau
Ngải *cheh plâm* để chữa mù mắt

Ngải *sôt găt* để băng vết thương
Củ ngải mẹ to bằng củ khoai môn
Củ ngải bà to bằng củ khoai môn
Toả cành lá đến bon Drôn cuối sông
Ngải của thần Ting rất là linh thiêng
Ngải của thần Mbong rất là linh thiêng
Trồng bên bờ suối con lươn chết toi
Trồng trên bờ suối con ba ba chết toi
Trồng trên bãi cỏ chết con chuối song
Trồng bên vệ đường chết khách qua lại
Trồng nơi bờ ao con chó, con lợn chết
Trồng gần nhà chết bà chết rể
Trồng ngoài rừng cây đa chết khô
Anh Ting trồng giữ đá thác
Thổi con ếch khô mái nhà sống lại
Thổi con cá khô mái nhà sống lại
Thổi thịt nướng khô trên bếp sống lại
Loại ngải hồn lúa anh Ting cũng có
Loại ngải cơm cháy anh Mbong cũng có
Lết, Mai nhìn kĩ ngải anh Ting xong rồi
Lết con Jri nhổ ngải thần Ting con Jri
Chị em thần xuống suối xúc tép
Họ đi xúc tép một hồi lâu rồi
Xúc lâu rồi họ lên bờ bàn chuyện
Lên bờ thần Lết bàn với thần Mai

Em Mai ơi, ta làm sao bây giờ
Ta thổi ngải đi đâu bây giờ?
Ta thổi ngải đi sai khiến ai?
Ta thổi ngải khiến Ndu con Ŭnh
Ta thổi ngải khiến Yang con Ŭnh
Thần Mai cản nơi ấy không được
Họ đã từng thử gươm với Lêng rồi
Họ đã từng thử lao với Lêng rồi
Họ đã từng thử khiên với Lêng rồi
Họ không thắng nổi Lêng đâu mà
Người Lêng to tay họ ôm không xuể
Cán rìu Lêng, Mbong cao hơn rìu họ
Vậy ta thổi ngải đi đâu bây giờ
Hay ta thổi ngải khiến Rôch con Briăng
Hay ta thổi ngải khiến Rŏng con Briăng
Khiến cho Rôch, Rông đi ăn sạch bon Tiăng
Thần Mai nói: Nơi đó cũng không nổi đâu!
Xưa Tiăng đánh đốt sạch cả bon
Tiăng đánh thắng chém sạch đàn trâu
Họ không thắng nổi Lêng con Rung đâu
Xưa Lêng đánh đốt sạch bon Rôch, bon Rông
Thần Lêt nói: Thế làm sao bây giờ?
Chị em ta sẽ thổi ngải đi đâu bây giờ?
Ta sẽ thổi ngải khiến ai đánh bon Tiăng
Bây giờ ta thử tìm phương bắc xem sao

Ta thổi ngải khiến Ndu con Trôk
Ta thổi ngải khiến Yang con Trôk
Khiến họ đến cướp Djăn con Dũih vợ Tiăng
Khiến cho Tiăng mất vợ nghèo đói
Tiăng không còn vợ để giúp giã lúa
Không còn vợ để giúp bửa củi *dra*
Không còn vợ để giúp nấu cơm nia
Không còn vợ để nấu cơm đãi khách
Không còn vợ để đón trăm khách
Thần Mai nói: Nơi đó cũng không được đâu
Họ đã từng thử gươm với Lêng rồi
Họ đã từng thử lao với Kong rồi
Họ đã từng thử khiên với Mbong rồi
Họ thử gươm, Lêng đã chiến thắng
Họ thử lao, Mbong đã chiến thắng
Họ thử khiên, Kong đã chiến thắng
Thế chị em ta chọn nơi nào hơn
Bàn nơi đâu cũng bị thần Mai ngăn
Bàn nơi đâu cũng bị thần Mai cản
Thần Lêt đã quyết không thể bỏ qua
Thần Mai nói đừng ganh ghét Tiăng uống lén rượu
Muốn uống rượu nhà ta vẫn có ché rượu
Muốn uống rượu ta bưng ché *rlung* nhà cũng được
Muốn uống ta bưng ché *đung dra* nhà cũng có
Muốn uống rượu ngon nhà ta không thiếu

Anh Tiăng già tính hay quên lắm
Anh Tiăng già đã quên mời thần ta
Tiăng đã quên lãng thần giúp có của cải
Tiăng đã quên lãng thần giúp có nhiều lúa
Tiăng đã quên lãng thần giúp làm lễ hội
Lêt ngắt lời: Em Mai đừng nói dại!
Em Mai đừng nói dại dột như thế!
Đánh thắng Bu Mỡ có Lêt, Mai giúp
Đánh thắng Bu Pữr có thần Lêt giúp
Giành ché *rlung tet klong* có thần ta giúp
Giành *gong rung Sôn, Sơ* có thần ta giúp
Tiăng giàu có, nhờ thần ta giúp
Nhờ thần ta giúp họ mới có của
Nhờ thần ta giúp họ mới có lúa
Nhờ thần ta giúp họ mới có lễ hội
Nhờ thần ta giúp họ mới giàu có
Thần Lêt nói nhiều Mai đành chịu thua
Nếu như thế ta khiến ai đánh nổi
Ta thổi ngải khiến Ting con Tet nhé!
Ta thổi ngải khiến Mbong con Tet nhé!
Cán dao của họ to bằng hai người vác
Cán lao của họ to bằng hai người khiêng
Cái ná của họ to phải hai người nhắc
Ta khiến cho họ dùng lửa đánh bon Tiăng
Khiến họ đến cướp Djăn con Duih vợ Tiăng

Tiăng mất vợ không có người giã gùi lúa
Tiăng mất vợ không có người bửa củi *dra*
Không có người để nấu cơm nia
Không có người dọn cơm khách ăn
Không có người làm cơn đãi trăm khách ăn
Ta làm thế cho Tiăng nghèo đói
Thế là Mai khó tìm lời ngăn cản
Cản lối nào Lêt vẫn kiếm lời
Chị Lêt ơi, chị mà làm hại bon Tiăng
Anh Ting biết, anh Ting đánh chết
Anh Mbong biết anh Mbong đánh chết
Các anh ấy chém đứt đầu Lêt
Các anh ấy chém đứt đầu Mai
Em lo sợ lắm chị Lêt ơi!
Em Mai dứt lời thần Lêt nói tiếp
Thần Mai dứt lời, thần Lêt đáp lại
Thần Lêt đáp lại với giọng nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như nghe nhạc rung vòng *tẽ*
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ* đeo tay
Nào ai báo cho anh Ting biết chuyện
Nào ai báo cho anh Mbong biết chuyện
Anh Ting luôn ở trong ché trắng

Anh Mbong luôn ở trong ché trắng
Bảy lớp cồng chiêng đầy nắp ché
Các anh ấy ngồi vót mây trong ché dài
Nghe chị Lêt nói, Mai hết lời đáp
Thần Mai cuối cùng phải im lặng nghe theo
Thần Lêt cắt một lóng ống cây *proh*
Thần Lêt cắt một lóng ống cây *krêng*
Thần Lêt bỏ ngải vào trong ống giã nát
Lêt trút ngải vào cái tô vỡ
Lêt trút ngải vào cái nồi vỡ
Thần Lêt giã ngải nát rồi cầu khấn
Ta cầu khấn thần ngải này phải linh
Hồn ngải này phải linh theo lời ta
Hồn ngải phải chui vào hang con cá sấu
Ngải *kho vang* phải nổ vang trong nước
Con cá sấu táp đuôi khố không kịp
Hồn ngải phải bay đến bon Ting con Tet
Hồn ngải phải bay đến bon Mbong con Tet
Ngải khiến cho họ đến cướp Bing bon Tiăng
Khiến cho họ đến cướp Djăn bon Tiăng
Khiến cho Tiăng mất vợ không có người giã lúa
Làm cho Tiăng không có người giúp bửa củi
Làm cho Tiăng không có người nấu cơm nia
Không có người giúp Tiăng nấu cơm đãi khách
Không có người nấu cơm dọn trăm khách ăn

Nếu hồn ngải không làm theo ý ta
Nếu hồn ngải không chui trong hang cá sấu
Ta sẽ vứt củ ngải vào dòng thác
Ta sẽ bỏ củ ngải vào lò rèn
Khấn vái xong thần Lêt quăng ống ngải đi
Thế là chuyện của Lêt đã xong rồi
Ta dừng kể về thần Lêt con Jri
Ta dừng kể về thần Mai con Jri
Ta kể về thần Vah hồn ngải
Ta kể về thần Văng hồn ngải
Các hồn ngải mặc váy cườm màu
Các hồn ngải tay đeo vòng chiếc
Các hồn ngải bước chân đi trên đất
Vah hồn ngải mang chiếc gùi nhỏ
Văng hồn ngải mang chiếc gùi bịt bạc
Các hồn ngải đi xuống hướng nam
Chưa biết đường thần ngải cũng cứ đi
Không biết đường thần ngải cũng cứ đi
Thần hồn ngải đi băng qua rừng
Thần hồn ngải đi băng qua núi
Đi xa xa các thần nhìn lên trời
Đi xa xa các thần đếm từng vì sao
Vì sao lấp lánh không ai đếm nổi
Đếm đuôi khỉ cũng không sao nổi
Đếm lá cây rừng còn dễ hơn đếm sao

Đi bước dài bằng một đoạn dây *reh*
Đi bước dài bằng một đoạn dây *siăng*
Đi một bước qua một dòng suối
Đi một hồi qua một vạt rẫy
Các thần đi nhanh bằng cơn gió bay
Các hồn ngải đi theo đường lớn
Các hồn ngải đi theo đường thẳng
Các hồn ngải đi theo đường xưa
Các hồn ngải tiếp tục đi xa dần.
Tạm dừng kể về thần Vah hồn ngải
Tạm dừng kể về thần Văh hồn ngải
Ta kể về thần Lêt con Jri
Ta kể về thần Mai con Jri
Thần Lêt, thần Mai kéo nhau ra về
Thần Lêt, thần Mai đi về nhà mình
Các thần về đến cửa rào bon mình
Các thần về đến cửa nhà mình
Thần Lêt về bước vào trong nhà
Thần Mai về bước vào trong nhà
Hai nữ thần mệt mỏi bước vào nhà
Về đến nhà vào phòng trải tấm lá
Về đến nhà vào phòng trải chiếu hoa
Họ trải chiếu trùm chăn nằm ngủ
Họ trải chiếu nằm ngủ không dậy
Các thần nằm ngủ bỏ cơm không ăn

Chuyện làm của thần Lêt, thần Mai đã xong
Ta dừng kể về thần Lêt con Jri
Ta dừng kể về thần Mai con Jri
Ta kể về thần Vah hồn ngải
Ta kể về thần Văn hồn ngải
Thần hồn ngải đi qua vùng rừng
Thần hồn ngải đi qua bãi cỏ
Hồn ngải qua rừng không biết tên lá
Hồn ngải qua bãi không biết tên cỏ
Hồn ngải qua suối không biết tên nguồn
Rừng chưa từng qua mới đi lần đầu
Trời chưa từng qua mới đi lần đầu
Bon chưa từng thăm, đến đi lần đầu
Hồn ngải qua vùng rừng hướng nam
Hồn ngải qua bãi cỏ hướng nam
Các thần đi dưới bầu trời nắng gắt
Các thần đi dưới bầu trời nóng bức
Các thần đi mệt vì trời nắng đốt
Các thần đi qua vùng đất phẳng
Các thần đi qua bãi đá rộng
Các thần đi qua rừng cây gạo trụi lá
Không có một bụi cây che nắng
Không có cây tre để làm bóng mát
Không có bụi gai để tựa bàn chân
Đi quá mệt rồi thần Vah mới nghĩ

Thần Vah bàn bạc với thần Vănh
Ta đi thế này đến mỏi lưng chưa đến
Ta đi thế này mỏi chân chưa đến
Ta đi thế này đến khi buồn ngủ vẫn chưa đến
Ta thử mặc áo *dữr* làm cánh
Ta thử mặc áo *djăr* làm cánh
Ta thắt khố trắng biến thành chim cu
Ta nhảy lên đậu trên cành cây
Ta bay nhanh như một con ong
Ta bay nhanh như con ong ruồi
Các thần hồn ngải cùng bàn với nhau
Các thần mặc áo *dữr* làm cánh chim
Các thần mặc áo *djăr* làm lông chim
Các thần thắt khố trắng biến thành chim cu
Chim thần bay lên trên cành cây
Các thần bay nhanh như con ong
Các thần bay nhanh như con ong ruồi
Bay tầng thấp gặp ngay đàn ong
Bay tầng cao gặp đàn chim *klang*
Các thần bay cao đến vượt mây trắng
Đầu chim thần to bằng cán cào
Ngón chân chim to bằng cán rìu
Cái mỏ chim to bằng sừng trâu
Cánh bên trái dài bằng một cây tre
Cánh bên phải dài bằng cây cần rớ

Đôi cánh chim dài che khuất bầu trời
Các thần vỗ cánh bay như chim *grât*
Các thần vỗ cánh bay như chim klang
Thần bay đi cơn gió bay theo
Thần bay đi cơn bão bay theo
Khiến bầu trời một chớp mưa một chớp nắng
Khiến bầu trời một chớp tối một chớp sáng
Khiến bầu trời một chớp râm một chớp nắng
Khiến dân gian phơi men không khô
Khiến dân gian ủ rượu không ngon
Khiến người cãi nhau trong chòi không nghe tiếng
Người không nhìn thấy thần Vah hồn ngải
Người không nhìn thấy thần Vănh hồn ngải
Thần Vah tiếp tục bay về hướng nam
Thần Vănh tiếp tục bay về hướng nam
Các thần bay qua suối Glung, suối Jơl
Các thần bay qua suối Rlâp, Bong Ja
Các thần bay qua núi Rliau, Nâm Brah
Các thần bay qua bon Bu Guih, Bu Lũng
Các thần ngải tiếp tục bay đi
Nhìn xa xa thấy lửa bốc lên
Nhìn xa xa thấy người đang bới tóc
Nhìn xa xa thấy người đang kéo chỉ
Nhìn thấy người phơi lúa trên bãi cỏ
Nhìn thấy người đang tát nước bằng tay

Nhìn thấy người Prŭm đốt tro
Nhìn thấy rẫy lúa có người đang giữ
Nhìn thấy trẻ bon Drôn vui đùa
Nhìn thấy người Rđe đang bới tóc
Các thần ngải bay về hướng nam
Các thần ngải bay về cuối trời
Nhìn thấy từng đàn bò rừng ăn cỏ
Nhìn thấy từng đàn con nai ăn cỏ
Nhìn thấy từng đàn con lợn rừng
Các thần ngải tiếp tục bay về hướng nam
Vah, Văn dùng chổi quét sạch bầu trời
Khiến bầu trời sáng mãi không tối
Khiến mặt trăng sáng mãi không mờ
Hồn ngải tiếp tục bay qua vùng rừng
Hồn ngải tiếp tục bay qua bãi cỏ
Thần ngải bay qua bãi cỏ rộng lớn
Thần ngải bay qua bãi cỏ đất bằng
Thần ngải bay qua bãi đá rộng lớn
Thần ngải hạ cánh đáp xuống mặt đất
Thần ngải đáp xuống mặt đất
Cởi áo chim hồn ngải thành hình người
Các thần ngải mỏi chân đi xa
Các thần ngải mỏi cánh bay xa
Bụng bị đói ăn tạm măng rừng
Các thần đã mỏi mắt xem xét đường xa

Các thần dừng nghỉ bên gốc cây đa
Các thần dừng nghỉ dưới tàn cây đa
Dựng dao, lao bên gốc cây đa, cây *kriăng*
Hồn ngải nghỉ lấy thuốc ra hút
Hồn ngải nghỉ lấy trầu ra ăn
Họ têm trầu có miếng quả cau
Miệng nhai trầu như con trâu nhai cỏ
Họ nhai trầu môi miệng thấm màu đỏ
Ta đi mệt rồi chờ ở đây thôi
Ta chờ ở đây, thổi ngải cho họ
Ta chờ ở đây, thổi ngải khiến họ
Thần thổi ngải khiến cho Ting, Mbong
Hồn ngải khiến cho Ting, Mbong con Tet
Khiến họ phải đi chăn trâu bò
Khiến họ phải thả đàn trâu nơi này
Khiến cho họ lùa đàn trâu đến nơi này
Khiến cho họ chăn trâu đến bãi cỏ này
Chuyện hồn ngải đã sắp xếp rồi
Chuyện hồn ngải đến đó tạm dừng.
Ta dừng kể về Vah hồn ngải
Ta dừng kể về Văn hồn ngải
Ta qua kể về anh Ting con Tet
Ta qua kể về anh Mbong con Tet
Ting con Tet bàn với Mbong con Tet
- Em Mbong ơi hãy nghe chuyện anh bàn

Con ếch phơi khô nhà ta hết rồi
Con cá nướng khô nhà ta hết rồi
Thịt nướng khô nhà ta hết rồi
Ta không còn thịt cá để ăn với cơm
Hôm nay đến phiên ta đi chăn rồi
Hôm nay đến phiên ta phải đi chăn trâu
Ta phải đi chăn trâu *dăm dŭp*
Ta đi chăn trâu tại bãi Lving
Ta nhân tiện vào rừng hái rau *biăp*
Ta nhân tiện vào rừng bẻ măng tre
Ta nhân tiện đi hái rau *rtâk* đầu thác
Mbong con Tet đi cùng với anh
Ting con Tet bước vào trong nhà
Ting vào nhà bảo em Bŭng và Ving
Ting bảo em Bŭng và Ving con Tet
Ting bảo em Sôn và Sơ con Tet
- Em Bŭng và Ving nghe anh bàn chuyện này!
Em Sôn và Sơ nghe anh bàn chuyện này!
Các em đi cùng anh để mang gạo nhé!
Các em đi cùng anh để mang cơm nhé!
Anh em ta cùng đi cho vui
Ting nói dứt lời, em Bŭng đáp lại
Ting nói dứt lời, em Ving đáp lại
Em Bŭng, Ving đáp lại với giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ

Lời nói êm như con nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như nghe tiếng rung vòng *tẽ*
Lời nói êm như rung vòng *tẽ* đeo tay
- Anh Ting hôm nay định đi đâu
Anh định đi đâu và đi làm gì
Anh định đi đâu và tìm thăm nhà ai
Hay là anh đi đánh trận ở đâu?
Hay là anh đi dạo khắp vùng đất?
Hay là anh đi thăm bà con nào?
Hay là anh đi thăm bạn thân nơi đâu?
Hay là anh đi uống rượu bạn quen
Bũng nói hết lời anh Ting nói tiếp
- Anh báo các em biết rõ chuyện
Nhân hôm nay vừa đến phiên anh
Nhân hôm nay đến phiên anh chăn trâu
Nay nhà ta cũng hết thức ăn rồi
Anh rủ các em cùng đi xúc suối Dak Dĩr
Ta chặn đầu vực Klŏng Bong nhé
Con ếch phơi khô nhà ta đã hết
Con cá nướng khô nhà ta cũng hết
Thịt nướng khô nhà ta cũng hết
Các em đi cùng để xúc tôm tép
Các em đi cùng để đánh bắt cá
Còn bọn anh đi chăn trên bờ

Bọn anh còn đi vào rừng hái rau
Bọn anh còn đi kiếm cán dao
Em Bũng ngắt lời anh Ting, và nói
- Anh Ting ơi, chúng em chưa đi được
Anh Mbong ơi, chúng em chưa đi được
Chúng em còn bận nhiều việc lắm!
Chúng em còn nhiều việc phải làm
Chúng em có nhiều việc phải làm ngay
Chúng em phải ở nhà giã lúa
Chúng em phải ở nhà bửa củi *dra*
Chúng em phải ở nhà để nấu cơm nia
Chúng em phải ở nhà nấu cơm khách ăn
Chúng em phải ở nhà nấu cơm đãi trăm người khách
Củi trên *dra* nhà ta hết sạch
Gạo trong hũ nhà ta hết sạch
Chúng em phải giã gạo đổ đầy bầu
Hai anh cứ đi chăn nhé!
- Thôi các em không đi được thì thôi!
Các em sửa soạn cơm cho bọn anh nhé!
Em Bũng nhận lời sửa soạn cho
Anh Ting bảo sửa soạn em Bũng nghe lời
Em Bũng đứng dậy bước đi vào nhà
Chị Bing đứng dậy vẻ hơi nặng nề
Chị Bũng đứng lên hơi đau đầu gối
Bũng lấy cái gùi có nắp bằng đồng

Cái gùi có đeo xâu hạt cườm màu
Cái gùi có cài lông chóp chim công
Bũng sửa soạn đồ đạc cần dùng
Bũng sửa soạn thuốc hút, trầu cau
Sửa soạn *tĩp* đựng trong ống có nắp
Sửa soạn một gói tép nướng
Sửa soạn ống canh nấu măng chua
Sửa soạn con cá trấu nướng chín
Sửa soạn con cá trắng nướng chín
Họ chất cả vào cái gùi có nắp
Sửa soạn một nồi cơm *ba ke*
Sửa soạn một nồi cơm *ba ke* mới
Họ chất cả vào cái gùi có nắp
Họ sửa soạn cơm khô để ăn bên suối
Họ sửa soạn cơm nếp để ăn bên đường
Để phòng khi bị đói trong rừng xa
Họ sắp sẵn một miếng thịt bò
Họ sắp sẵn một miếng thịt trâu
Họ sắp sẵn một miếng thịt lợn nạc
Họ sắp sẵn thịt đùi con ếch
Họ sắp sẵn thịt ngực con gà
Họ chất cả vào cái gùi có nắp
Họ sửa soạn đầy đủ bỏ vào gùi
Sửa soạnxong giao gùi cho anh Ting
Sửa soạn xong giao gùi cho anh Mbong

- Các anh đi vào rừng nhân tiện hái rau nhé!
Các anh đi chăn trâu nhân tiện chặt đọt nhé!
Các anh ra bãi đất sỏi moi trứng kì nhông
Trong nhà ta đã hết thức ăn rồi
- Các anh vào rừng gặp rau hái mang về
Các anh vào rừng gặp măng bẻ mang về
Các anh gặp rau *rtâk* đầu thác hái mang về
Anh Ting, Mbong ghi nhớ lời dặn
- Các em khỏi dặn bọn anh cũng biết
Họ sửa soạn đã đầy đủ rồi
Lúc bấy giờ mặt trời đã lên cao
Mặt trời lên cao ngang ngọn chuối
Ánh mặt trời soi nắng khắp vùng rừng
Anh Ting, anh Mbong với lấy lao và ná
Họ lấy chiếc khiên đeo vào một bên nách
Họ đeo khiên to che lấp một bên hông
Kèn tù và sừng *keh* đeo kề vào miệng
Anh Ting với lấy gùi đeo trên lưng
Anh Mbong với lấy gùi đeo trên lưng
Họ ra khỏi nhà bước ra sân bon
Họ đi ra qua bờ đất bờ thác
Họ đi ra qua bờ suối, qua bụi cây tre nứa
Họ đi ra qua vùng đất bị lở
Chân bước đi vòng *tẽ* rung vang
Xâu lục lạc đeo vòng lưng rung vang

Xâu hạt cườm đeo vòng cổ reo vang
Tấm *kho dŭp* đeo dưới hàm rung vang
Tấm *kho vang* đeo trên ngực màu trắng sáng
Họ bước ngắn mỗi từng bước một gang
Họ bước chân bên trái không đụng ngọn cỏ
Họ bước chân bên phải không đụng lá tre
Bàn chân bước đi không kịp chạm đất
Họ đi ra đến khu chuồng bò
Họ đi ra đến khu chuồng trâu
Con trâu *dăm dŭp* nhốt trong chuồng cây *tŭng*
Con trâu *dăm dŭng* nhốt trong chuồng cây *blang*
Con trâu *dăm dang* nhốt trong chuồng cây *chau*
Con trâu *dăm yau* nhốt trong chuồng to
Con trâu mẹ *griăng* từng đẻ trăm lứa
Con trâu mẹ *griăng* có bảy đốt xương sống
Có con trâu đổi bằng sáp *mpêt*
Có con trâu đổi bằng sáp *jrêng*
Có con trâu đổi bằng ché
Con trâu đổi rớ từ bon Bu Dĭr
Con trâu đổi rổ từ bon Bu Ai
Con trâu đổi chỉ từ bon Bu Ai
Con trâu hay giấu con, mua từ bon Bu Koh
Con trâu *dăm bri, dăm yau* mập to
Họ rút cây gài cửa chuồng bò ra
Họ rút cây gài cửa chuồng trâu ra

Họ dùng que lùa đàn trâu ra
Họ hét to đuổi đàn trâu ra
Họ lấy roi đánh con trâu ra
Họ ném cây trúng đuôi trâu *dăm bri*
Họ chặt cây tre làm roi đuổi trâu
Họ đánh doạ phía sau đàn trâu
Trâu *dăm dŭng* thi nhau chạy đi
Trâu *dăm dang* thi nhau chạy đi
Trâu *dăm vêt, dăm djăng* thi nhau chạy đi
Con trâu mẹ *griăng* một trăm lứa con
Con trâu mẹ *griăng* có bảy đốt xương sống
Con trâu mẹ *griăng* đi đầu dẫn theo đàn con
Ta thả đàn bò ở đâu yên tâm
Ta thả đàn trâu ở đâu yên tâm
Thả trên đồi sợ ăn lúa bon Bu Prâng
Thả trên đồng sợ ăn lúa bon Bu Ai
Ta phải thả thật xa trâu mới ăn no
Họ lùa đàn trâu đi lên hướng bắc
Họ lùa đàn trâu qua bãi cỏ Tu Thôch
Họ lùa đàn trâu qua bãi rau *biăp*
Họ lùa đàn trâu đến bãi thường thả trâu
Họ lùa cả trâu đực, trâu cái
Họ giơ chiếc roi đằng sau đàn trâu
Đàn trâu đi theo con đường thẳng
Đàn trâu đi theo con đường thoáng

Đàn trâu đi theo con đường cũ
Đàn trâu qua vùng rừng hướng bắc
Đàn trâu qua bãi cỏ hướng bắc
Ting đi sau theo lối đàn trâu
Mbong đi sau theo lối đàn trâu
Con trâu cọ sừng khắp cả hàng cây
Con trâu chùi mõm khắp cả hàng tre
Con trâu cà lưng trên khắp tàu dừa
Cây tre *tu dra* trâu ăn phớt ngọn
Cây *krêng tu dĭr* trâu ăn phớt ngọn
Đàn trâu tiếp tục đi qua vùng rừng
Đàn trâu tiếp tục đi qua bãi cỏ
Đàn trâu đi qua bãi cỏ Tu Thôch
Đàn trâu đi qua bãi rau *biăp*
Ndu đến gần bãi cỏ chăn trâu của mình
Đàn trâu đã ngửi mùi thơm cỏ non
Đàn trâu đã ngửi mùi thơm hoa *trang*
Ngửi mùi thơm hoa *trang* vùng Biăt
Ngửi mùi thơm của hoa *siăt* vùng cao
Hỡi con trâu *dăm bri, dăm yau!*
Trâu hãy ăn cỏ bãi cỏ của mình!
Hãy ăn cỏ bãi núi Gung Klot của ta!
Hãy ăn cỏ bãi núi Gung Krêng của ta!
Đừng đi ăn hoang cây bông vải *lôm lai*
Đừng có đi xa ăn chỉ vải *brot lo*

Đừng đi xa đạp rào Ting, Yông
Trâu làm hại ta sẽ mang tội nợ
Trâu làm hại ta phải đền nhiều của cải
Đàn trâu nghe lời anh Ting con Tet
Đàn trâu ăn cỏ non bãi cỏ của mình
Đàn trâu tắm nước trong ao của mình
Đàn trâu quanh quẩn trên bãi cỏ mình
Trâu ăn vạt nào sạch cỏ vạt ấy
Trâu nằm chỗ nào thành ao nơi đó
Đàn trâu dậm đất thành hồ nước to
Đàn trâu sinh sản đẻ con hằng ngày
Trâu *dăm yuh* con của *dăm yon*
Ting đã dặn đàn trâu xong rồi
Ting bước lên chòi lá chuối của mình
Mbong bước lên chòi lá chuối của mình
Ting lấy điếu dài ra hút
Ting ngồi nghỉ nhân tiện hút thuốc
Mbong ngồi nghỉ nhân tiện ăn trầu
Vừa ngồi hút thuốc vừa nghĩ câu gia phả
Miệng hút thuốc phun ra luồng khói
Luồng khói thuốc từ trong miệng phun ra
Khói thuốc bay mù mịt vùng rừng
Ting hét to dặn lại đàn trâu
Hỡi con trâu *dăm bri, dăm yau*
Đừng đánh *mjau* với trâu bon Đăng Koh nhé!

Đừng đánh nhau với trâu bon Đăng Kriăng nhé!
Đừng đánh nhau với trâu bon Ir Briăng Vai
Đánh vỡ cái mõ họ bắt đền bằng ché
Gãy cây gài cửa chuồng họ bắt đền của
Người ta bắt đền bằng con trâu mẹ
Một năm chăn trâu phải đền năm sáu chiêng ché
Trâu cứ ăn quanh bãi rau nhà mình
Đàn trâu nghe lời Ting, Mbong
Đàn trâu ăn cỏ quanh bãi nhà mình
Đàn trâu tắm nước ao nhà mình
Trâu ăn chỗ nào sạch cỏ nơi đó
Trâu nằm chỗ nào chỗ đó thành ao
Trâu dậm chỗ nào nơi đó thành hồ
Đàn trâu sinh sản đẻ con hằng ngày
Trâu *dăm yon* con của trâu *dăm yau*
Trâu *dăm yau* con của trâu *dăm bri*
Trâu *dăm bri, dăm yau* to mập u
Đầu bãi cuối bãi lô nhô sừng trâu
Đầu suối cuối sông lô nhô sừng trâu
Dưới tàn cây to phe phẩy đuôi trâu
Đuôi trâu màu trắng múa rất đẹp mắt
Trâu *dăm bri* móng bịt bằng đồng
Đầu sừng trâu có đeo xâu cườm
Đầu nhọn sừng trâu cài chỉ màu đỏ
Họ cột chỉ đỏ cách đầu sừng ba ngón tay

Lục lạc đeo cổ dê reo vang cánh đồng
Lục lạc đeo cổ dê reo vang đồng cỏ
Lục lạc đeo cổ trâu rung vang vùng rừng
Lục lạc bằng đồng vang khắp vùng rừng
Anh Ting anh Mbong cùng đi vào rừng
Họ đi săn vùng Ray Riăp
Họ hái rau *biăp* bên suối Dak Âr
Họ kiếm cán dao bên suối Dak Glung
Bắt con thằn lằn chất đầy gùi *sor na*
Bắt con thằn lằn treo đầy đuôi khố
Bắn chim *biông byoi* đeo đầy quanh lưng
Bắt con cá trấu chất đầy ống đựng tên
Ting, Mbong đi săn con ếch dọc bên bờ suối
Họ đi săn ếch dọc theo bờ thác
Họ kiếm ổ dơi trong ống tre dài
Anh Ting, Mbong đi ra rừng hồi lâu
Họ đi đã dừng chân ngồi nghỉ
Họ lấy miếng trầu ra ăn
Họ lấy miếng thuốc ra hút
Họ hút thuốc ngon hái từ chuồng trâu
Họ ăn trầu ngon hái từ rừng già
Họ hái trầu, chọn lá nhỏ bằng lá mây
Họ hái trầu, chọn lá nhỏ bằng lá *siăng*
Họ hái trầu ngon, chọn lá nhỏ bằng đuôi chim *kéc*
Anh Ting con Tet hút thuốc ăn trầu

Anh Mbong con Tet hút thuốc ăn trầu
Trong lúc đó thần Văn hồn ngải
Trong lúc đó thần Vanh hồn ngải
Các thần ngải mặc váy cườm màu
Các thần ngải tay đeo vòng chiếc
Các hồn ngải bước đến đi quanh
Các hồn ngải đến bên Ting, Mbong
Hồn ngải bám vào vạt khăn đuôi khố
Ngải đến gần sợ sức nóng của Ting
Ngải đến gần sợ sức nóng của Mbong
Gần Ting, Mbong nóng như lửa than
Đến gần Ting nóng đầu nóng tai
Trong người Ting, Mbong có lửa phun ra
Trong người Ting, Mbong có nước phun ra
Ánh lửa mặt trời soi từ lồng ngực
Lửa phun ra từ trong đầu Ting
Lửa phun ra từ trong đầu Mbong
Thần Vah, Văn không làm sao nhập được
Thần Vah uốn luyện thân hình gọn gàng
Thần Văn uốn luyện thân hình gọn gàng
Thần ngải xếp gọn đôi chân đôi tay
Thần Vah hồn ngải biến thành con ong
Thần Văn hồn ngải biến thành con ong
Con ong hồn ngải bay quanh bay quẩn
Con ong bay nhanh vòng trước vòng sau

Ting con Tet dùng bàn tay chụp ong
Mbong con Tet dùng bàn tay chụp ong
Hai con ong bị đánh rơi xuống mặt đất
Ong rơi xuống đất biến thành hòn đá
Ting mừng rỡ có đá thần cho mình
Mbong mừng rỡ có đá thần cho mình
Hòn đá thần từ trên trời rơi xuống
Ting chụp lấy hòn đá thần bằng tay
Mbong chụp lấy hòn đá thần bằng tay
Ting đưa hòn đá thần nút vào miệng
Mbong đưa hòn đá thần nút vào miệng
Ting đi vào rừng thường hay gặp đá thần
Mbong đi lên núi thường hay gặp đá thần
Họ xem chuyện đó bình thường không lo
Nên họ lấy đá làm đá thần
Ting nút đá thần một hồi lâu
Mbong nút đá thần một hồi lâu
Họ vò đá trong lòng bàn tay
Họ gói đá thần trong vạt khăn, vạt áo
Họ cất đá biến mất trong người
Thần Vah hốt bụi táp vào mặt Ting
Thần Vănh hốt bụi táp vào mặt Mbong
Ngải đã nhập vào tai Ting một lá
Ngải đã nhập vào tai Mbong một cọng
Hồn ngải đã nhập vào đáy tim Ting

Hồn ngải đã nhập vào đáy tim Mbong
Ting, Mbong thấy uể oải trong người
Ting đứng dậy thấy cứng đầu gối
Mbong đứng dậy thấy cứng đầu gối
Họ ngồi xuống thấy ngáp buồn ngủ
Ting ngả lưng ngủ bên rễ cây đa
Mbong ngả lưng ngủ bên rễ cây đa
Vừa mới ngả lưng họ đã ngủ ngáy
Vừa mới ngả lưng họ đã ngáy rên
Ting, Mbong ngủ say vừa ngáy vừa rên
Trong lúc đó thần Vah hồn ngải đang sửa soạn
Trong lúc đó thần Vănh hồn ngải đang sửa soạn
Thần ngải mặc trang phục làm đẹp
Thần ngải đang đeo vòng vàng
Chân đeo vòng lên đến lút ống chân
Cổ đeo kiềng vòng xuống ngang cằm
Đùi mặc váy cao lên qua háng
Hai ống chân đeo đầy vòng đồng
Đùi mặc váy buông xuống đến phủ gót chân
Nơi eo bụng đẹp như con dế cơm
Đuôi tóc sau ót đẹp như đuôi ba ba
Vành đeo tai sà võng như dây *mpoh*
Cặp vú lú tròn như hoa chuối *luăt*
Núm bới tóc đen bóng như lông chim *rlĩng*
Họ phát tiếng cười giòn như tiếng gà rừng gáy

Cành hoa bạc cài đầu trắng xoá
Thần Vah giả dạng giống hệt Bing con Lêng
Thần Văn giả dạng giống hệt Djăn con Duih
Thần hồn ngải sửa soạn xong rồi
Trong lúc đó Ting và Mbong con Tet đang ngủ
Họ vừa ngủ say đã thấy gặp thần núi
Họ vừa ngủ say đã thấy gặp thần rừng
Mơ thấy ôm người yêu bèn ôm bầu nước
Mơ thấy ôm người yêu bèn ôm cái hũ đựng cháo
Mơ thấy ôm người yêu bèn ôm lấy cái gùi
Mơ thấy ôm người yêu bèn ôm lấy thân mình
Mơ thấy bú vú người yêu bèn bú lấy ngón tay mình
Mơ thấy bắt con chấy bèn nhổ lấy tóc mình
Mơ cười vui với người yêu bèn cười thầm một mình
Thế là Ting, Mbong đang trong giấc mơ
Ting, Mbong mơ thấy mình đang chăn trâu
Ting lên tiếng to dặn dò đàn trâu mình
Con trâu *dăm bri* ăn cỏ no tại chỗ nhé!
Con trâu *dăm bri* tắm ao mình nhé!
Đàn con trâu ăn cỏ bãi mình đừng đi xa nhé!
Ting nhìn ra thấy bóng dáng người đến
Ting nhìn ra thấy Bing và Djăn
Ting thấy toả sáng bên bờ vực Klŏng Srung
Ai ở ngoài kia đang bước đi tới?
Họ là ai từ đâu đến đây?

Họ là ai từ bon nào đến đây?
Họ bước đi càng lúc càng gần
Họ bước đi càng lúc càng gần đến
Càng lúc họ càng bước đi nhanh
Ting ngắm nghía xem xét thật kĩ
Bon Bu Đip không có ai giống người này
Bon Bu Tũng không có ai giống người này
Bon Bu Jri không có ai giống người này
Ting nhìn thấy họ không giống bon nào
Hai người bước lần đến bờ bãi cỏ
Họ bước lần đến bãi cỏ chăn trâu
Họ bước chân đi trên bãi chăn trâu
Chân bước đi nhanh vang nhạc vòng đồng đeo chân
Đàn trâu xếp hàng chặn đường khách đi
Đàn trâu lắc cặp sừng sẵn sàng đánh trả
Họ lên tiếng gọi người chăn trâu
Hỡi anh em người đang chăn trâu
Xin các anh dẹp đàn trâu ra
Xin các anh dọn đường cho khách đi qua
Xin các anh dọn đường cho chúng em đi qua
Nghe tiếng khách gọi Ting, Mbong bước xuống
Anh Ting, Mbong bước xuống khỏi chòi lá chuối
Anh Ting, Mbong chặt cây tre dài một sải
Anh Ting, Mbong đánh đuổi đàn trâu
Các anh đuổi đàn trâu tránh xa hai bên

Đánh trâu tránh đường nhường khách đi qua
Đàn trâu tránh xa đường đi đã thoáng
Bing, Djăn bước đi càng lúc càng gần
Họ bước chân đi cho thật nhanh hơn
Họ bước chân đi nhanh như quả cà lăn
Vòng đồng đeo chân toả sáng như lửa cháy rừng
Vòng đồng đeo tay toả sáng như lửa cháy cỏ
Vành đeo tai sà võng như dây chăng *mpoh*
Cặp vú lú tròn như hoa chuối *luăt*
Núm bới tóc màu đen óng như lông chim *rlĭng*
Họ phát tiếng cười giòn như gà rừng gáy
Cành hoa bạc cài đầu trắng xoá
Ting con Tet lên tiếng hỏi thăm đoàn khách
Hỡi người khách vừa đến đây là ai?
Đoàn khách vác lao vừa đến đây là ai?
Khách đến từ phương nam hay đến từ phương bắc?
Khách vừa đến tên họ là gì?
Khách vừa đến nguồn gốc từ đâu?
Khách vừa đến tên bon là gì cho biết rõ?
Nguồn gốc tổ tiên tên gì cho biết rõ?
Ông bà tên gì cho biết rõ?
Khách hãy khai rõ cả tên cha tên mẹ!
Anh Ting hỏi dứt lời, Bing đáp lại
Anh Ting hỏi hết lời, Djăn đáp lại
Bing đáp lại với giọng nói nhỏ nhẹ

Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ*
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ* đeo tay
- Chúng em xin thưa với các anh
Chúng em qua đường ghé đây xin nước
Chúng em qua đường ghé đây xin cơm
Lâu ngày tháng nhờ ghé ngủ một đêm
Chúng em lỡ đường may gặp các anh
Chúng em ghé đường xin nước các anh
Chúng em ghé đây xin cơm các anh
Xin các anh dọn đường cho chúng em vào
Dọn sạch suối nước cho con cá lên
Dọn sạch bãi cỏ cho con nai ra ăn
Dọn sạch sân bon cho con trẻ ra chơi
Dọn sạch bầu trời cho ánh nắng soi
Dọn sạch hiên nhà để cất cây chày
Dọn sạch trong nhà mời khách ghé ngủ
Chị em hồn ngải dừng chân nghỉ sức
Họ dừng chân nghỉ bên gốc cây đa
Ting lấy tro thường đựng trong *khiau sroh*
Họ lấy muối hạt đựng trong tô chén
Mbong lấy muối hạt đựng trong tô chén
Mời khách trầu thuốc, lời nói ngọt ngào

Ting mời khách hút thuốc ăn trầu
Mbong mời khách hút thuốc ăn trầu
Một lá trầu bỏ một ít vôi trắng
Họ bỏ một ít vỏ cây *djang gŭt*
Nhai lá trầu tiết ra nước màu đỏ
Họ ăn trầu môi miệng thấm màu đỏ
Nhỏ trên đất, đất thấm màu đỏ
Đất thấm màu đỏ như con cá *bit*, cá *lôn*
Miệng nhai trầu đôi mắt nhắm lim dim
Mời khách hút thuốc ngon hái từ chuồng trâu
Mời khách ăn trầu ngon hái từ rừng già
Họ hái lá trầu ngon chọn lá nhỏ bằng lá *reh*
Họ hái lá trầu ngon chọn lá nhỏ bằng lá *siăng*
Họ hái lá trầu ngon chọn lá nhỏ bằng lông đuôi *kéc*
Bing và Djăn ngồi hút thuốc ăn trầu
Bing và Djăn ngồi hút thuốc, uống nước
Họ ăn trầu bỏ ít hạt cau
Họ nhai trầu như trâu nhai cỏ
Họ nhai trầu môi miệng thấm màu đỏ
Nhỏ xuống đất, đất thấm màu đỏ
Đất thấm màu đỏ như cá *bit*, cá *lôn*
Miệng nhai trầu đôi mắt nhắm lim dim
Nhìn sống mũi đẹp như ai nặn
Nhìn đôi mắt đẹp như ai nặn
Nhìn khuỷu chân đẹp như ai tạc

Nhìn hàm răng đẹp như gai mây
Đuôi tóc *ndraih* đẹp như vừa cắt
Đuôi tóc *ndray* đẹp quắp như hoa chuối
Xâu cườm đeo cổ đẹp như cây cần *lyan*
Họ ngồi một chỗ đẹp như bụi cây tre
Con chim phượng hoàng đẹp vẫn còn tối
Bọt nước thác trắng vẫn còn thưa thớt
Trăng trên trời sáng vẫn còn mờ.
Ting bắt đầu mở lời nói chuyện với khách
Chúng tôi xin hỏi các em nhé!
Các em là ai, tên là gì?
Các em đến đây nguồn gốc từ đâu?
Các em gốc ở bon nào?
Dòng họ tổ tiên các em tên gì?
Ông bà các em tên là gì?
Cha mẹ các em tên là gì?
Các anh chưa nhận ra các em là ai?
Anh Ting hỏi dứt lời Bing đáp lại
Anh Ting nói hết lời Djăn đáp lại
Bing, Djăn đáp với giọng nói nhỏ nhẹ
Giọng nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ họng
Lời nói êm như con nhện kéo tơ
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tĕ*
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tĕ* đeo tay
- Các anh chưa biết danh chúng em hay sao?

Chúng em là Bing, Djăn con Drăng
Chúng em chúng tôi đi xúc tôm, xúc tép
Chúng tôi đi xúc vực Klŏng Bong
Nhà chúng em hết thức ăn rồi
Bing nói dứt lời Ting con Tet đáp
Bing nói dứt lời Ting con Tet đáp
Ting đáp lại với giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như nghe tiếng rung vòng *tĕ*
Lời nói êm như nghe tiếng rung vòng *tĕ* đeo tay
Các em nói tên chưa đúng đâu nhé!
Mới gần đây chúng ta thăm nhà Bing con Drâng
Chúng ta mới thăm Bing con Drâng cách đây ba bốn ngày
Chúng ta thăm Bing con Drâng cách đây nửa tháng
Họ đã bưng ché rượu uống mừng chúng ta
Họ đã bưng rượu ché *rlung* uống mừng
Họ đã bưng rượu ché *đung dra* uống mừng
Các em hãy nói tên họ thật đi nhé!
- Chúng em xin nói tên thật nhé!
Chúng em không giấu tên trước chú bác
Chúng em không giấu tên như hoa chuối
Chúng em là Bing con Koi
Chúng em là Djăn con Koi

Bing con Koi làm vợ anh Yơp
Djăn con Koi làm vợ anh Yang
- Các em nói chưa đúng tên thật đâu
Chúng ta cũng mới đi thăm Yơp, Yang
Họ cũng đã bưng rượu mừng bọn ta
Họ cũng đã bưng rượu ché *rlung* mừng bọn ta
Họ đã bưng ché rượu *đung dra* mừng chúng tôi
Chúng ta đã uống rượu đổ ống nước cho nhau
Chúng ta đã uống rượu chúc chén cho nhau
Các em đừng có giấu giếm tên nữa
Các em đừng giấu tên trong ống tre khô
Các em đừng giấu tên kín trong gùi
Các em đừng giấu tên mình trong đám người đông
Bing ngắt lời anh Ting hỏi lại:
- Nếu các anh muốn biết tên chúng em
Chúng em sẵn sàng nói rõ họ tên
Trước hết chúng em xin hỏi lại các anh
Các anh là chủ ở đây rồi
Chúng em chỉ là khách qua đường
Các anh phải nói tên mình trước đi
Chúng em sẽ nói tên họ mình sau
Các anh nói tên tổ tiên, chúng em nói sau
Các anh nói tên ông bà trước chúng em nói sau
Các anh nói tên cha mẹ trước chúng em nói sau
Các anh nguồn gốc từ đâu đến?

Tên họ của các anh là gì?
Bon làng của các anh tên gì?
Tổ tiên của các anh tên gì?
Ông bà của các anh tên gì?
Cha mẹ của các anh tên gì?
- Các em chưa nhận ra chúng ta sao!
Các em chưa biết tên chúng ta sao!
Các em chưa biết thì chúng ta nói rõ
Chúng ta không cần giấu tên đâu!
Chúng ta không cần giấu tên họ đâu mà!
Chúng ta tên là Ting con Ŭnh
Chúng ta tên là Mbong con Ŭnh
Anh em với Sung, Trang con Ŭnh
Danh của chúng ta vang đến khắp nơi
Danh của chúng ta đã vang khắp vùng
Danh của chúng ta vang đến vùng Nong, vùng Biăt
Danh của chúng ta vang đến vùng Drôn, vùng Srai
Bing đáp: Các anh nói chưa đúng tên đâu!
Chúng em mới về thăm Trang con Ŭnh
Họ đã bưng ché rượu uống mừng chúng em
Họ đã bưng rượu ché *rlung* uống mừng chúng em
Họ đã bưng rượu ché *đung dra* uống mừng chúng em
Chúng em đã uống rượu với họ rồi
Chúng em uống rượu đổ ống nước cho nhau
Chúng em uống rượu chúc chén cho nhau

- Các em đừng giấu tên cuốn trong chiếu lá
Các em đừng giấu tên trong ống tre khô
Thế thì bây giờ chúng ta nói thật
Chúng ta không muốn giấu tên, họ làm gì
Danh anh em ta vang đến khắp nơi
Danh anh em ta vang đến vùng Nong, vùng Biăt
Danh anh em ta đã vang khắp vùng
Danh anh em ta vang đến vùng Drôn, vùng Srai
Chúng ta đốt tro vang tiếng nổ khắp vùng
Anh em chúng ta là Ting
Anh em chúng ta là Mbong
Chúng ta đi chăn trâu bên bờ Klŏng Bong
Chúng ta chăn trâu *dăm dŭp* tại đây
Chúng ta chăn trâu *dăm dŭng* tại đây
Ai vào rừng chúng ta hái rau *biăp*
Ai chăn trâu chúng ta chặt đọt mây
Bing ngẫy lời hỏi tiếp:
- Anh khai tên Ting chưa rõ lắm
Có nhiều người cùng đặt tên Ting
Có nhiều người cùng đặt tên Mbong
Ting người lớn hay Ting con trẻ
Mbong lớn tuổi hay Mbong mới đẻ
Thế thì chúng ta nói cho rõ hơn
Chúng ta không cần giấu tên họ đâu
Không giấu tên như hoa bắp chuối

Anh em chúng ta là Ting con Tet
Anh em chúng ta là Mbong con Tet
- Thế thì chị em chúng em đã rõ
Chúng em cũng xin nói tên thật
Chúng em cũng xin nói họ thật
Chúng em không giấu tên như hoa bắp chuối
Chúng em không giấu tên với chú với bác
Chúng em tên là Bing ở trên kia
Chị em chúng em là Djăn ở trên kia
- Thế thì hai em tên là Bing, Djăn
Chúng ta chưa rõ có nhiều tên Bing
Chúng ta chưa rõ có nhiều tên Djăn
Có đến một trăm người tên Bing
Có đến một trăm năm chục tên Djăn
Bing lâu đời hay Bing còn trẻ
Djăn lớn tuổi hay là Djăn mới đẻ
Có nhiều Bing, nhiều Djăn chúng ta chưa rõ
Các em hãy nói rõ tên thật của mình
Các em hãy nói rõ họ thật của mình
Hai em nói rõ tên bon làng mình
Hai em nói rõ tổ tiên của mình
Hai em nói rõ tên ông bà mình
Hai em khai rõ tên cha mẹ mình
- Bây giờ chúng em xin nói rõ hơn
Chúng em không cần giấu tên họ nữa

Chúng em không giấu mình như hoa bắp chuối
Em đây là Djăn con Duih
Djăn con Duih là vợ của Tiăng
Djăn con Duih có chồng là Tiăng
Em đây là Bing con Lông
Bing con Lông làm vợ của Yang
Ting nói: Thế thì chúng ta đã rõ rồi
Vậy em Bing đi đâu mà lạc đến đây?
Vậy em Djăn đi đâu mà lạc đến đây?
Hai em đi đâu và tìm thăm nhà ai?
Hay là hai em đi đánh trận nơi nào
Bing con Lông đáp lời anh Ting
Chúng em lang thang đi bán sáp ong
Chúng em bán khố rách đổi lấy nanh lợn rừng
Chúng tôi lang thang trên khắp vùng Bu Pruh
Chúng tôi lang thang trên khắp vùng Bu Prâng
Chúng em vào rừng tìm cọp để vồ
Chúng em vào rừng tìm hổ để cắn
Đi vào bon lạ cho người ta bắt cóc
Cho thân xác chết tan như hạt muối
Cho thân xác chết mất như vòng đồng
Cho thân xác chết rục như măng mục
Chúng em muốn tự sát bằng dùi không dám
Chúng em muốn tự sát bằng riu không dám
Chúng em muốn tự sát ăn *nge* không đành

Bing con Lông dứt lời, Ting đáp lại
Djăn đã nói hết lời, anh Ting đáp lại
Ting đáp lời với giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ
Lời nói nghe êm như nhện kéo tơ
Lời nói nghe êm như tiếng nhạc cồng
Lời nói nghe êm như tiếng rung vòng *tẽ*
Lời nói nghe êm như tiếng rung vòng *tẽ* đeo tay
- Tại sao hai em nói chuyện lạ thế
Sao các em tự rủa bản thân mình
Các em tự rủa thân xác mình đấy nhé!
Có ai lại nói chuyện lạ như thế
Mời em Djăn hút thuốc ăn trầu
Mời em Bing hút thuốc ăn trầu
Các em nói ở nhà có chuyện
Các em nói có chuyện lục đục trong nhà
Chắc các em nói đùa để lừa bọn anh
Djăn nói: - Chúng em đã nói thật rồi
Các anh đừng nghĩ chúng em nói dối
Chúng em đâu đánh lừa các anh
Tiăng đã bỏ vợ, đi cưới vợ khác rồi
Yang đã bỏ vợ, đi cưới vợ khác rồi
Họ cưới vợ giỏi bửa củi giã lúa
Họ cưới vợ giỏi nấu cơm nia
Họ cưới vợ giỏi nấu cơm đãi một trăm khách

Bing, Djăn kéo một khúc chỉ mất một giấc ngủ
Bửa một mớ củi từ sáng đến tối
Kéo một cuốn chỉ từ tối tới sáng
Ting nói: Các em nói bậy rồi
Các chị em nói dối để đánh lừa thôi.
- Các anh không tin thì nhìn xem đây
Hông bên trái bị trầy như con cọp vồ
Hông bên phải bị trầy như con hổ cắn
Hai bên hông như bị lợn cắn xé
Phía sau ót như bị rìu chém
Họ bẻ cây *guih* đánh đập chúng em
Họ bẻ cây *sa* đánh đập chúng em
Tiăng nắm đầu kéo lôi mấy vòng trên đất
Yang nắm đầu kéo lôi mấy vòng trên đất
Chúng em bị đau thở ngắn thở dài
Họ kéo chúng tôi trên khắp sân bon
Khăn áo chúng em bị rách tả tơi
Chân váy chúng em bị rách tả tơi
Ting thấy vết thương đã tin là thật
Mbong thấy vết thương đã tin là thật
Anh Ting và Mbong nhân đó muốn làm quen
Bây giờ ở đây giúp chúng ta nhé!
Anh em chúng ta cũng khổ lắm
Rận đuôi khố không ai bắt cho
Chấy trên đầu không ai bắt cho

Nhờ các em bắt chấy trên đầu
Nhờ các em bắt rận đuôi khố
Bing, Djăn hồn ngải nhận lời giúp cho
Bing tháo ra núm tóc của anh Ting
Djăn tháo ra núm tóc của anh Mbong
Bing vạch đầu bắt chấy cho Mbong
Djăn vạch đầu bắt chấy cho Ting
Ting con Tet vừa ngồi vừa ngẫm nghĩ
Ting ngẫm nghĩ suy tính trong đầu óc
Tiăng đã bỏ túi ta lấy đeo được không
Tiăng đã bỏ xâu nanh ta lấy đeo được không
Tiăng đã bỏ khố ta lấy quấn được không
Tiăng đã bỏ vợ ta cưới được không
Ta thử hỏi xem như thế nào
Ta người khờ thử sờ vợ người
Thời trai trẻ xem thử ai thắng ai thua?
Tiăng lấy ra một con dao nhỏ
Tiăng lấy ra một lưỡi lao nhỏ
Tiăng lấy ra một xâu cườm đeo cổ
Tiăng lấy ra một cặp dao cưới
Tiăng lấy ra một cặp kẹp *ndraih*
Tiăng lấy ra một xâu hạt cườm
Tiăng lấy ra một cặp lược sừng
- Em Bing ơi, nghe anh bàn chuyện nhé!
Em Djăn ơi, nghe anh bàn chuyện nhé!

Từ lâu anh có nghe danh chưa thấy tận mắt
Từ lâu anh chưa gặp các em
Hôm nay anh đã nhìn thấy em Bing tận mắt
Hôm nay anh đã nhìn thấy em Djăn tận mắt
Nay anh ngỏ ý hai em suy nghĩ
Tiăng đã bỏ túi rồi, anh muốn lấy đeo
Yang đã bỏ xâu nanh, anh muốn lấy đeo
Họ đã bỏ khăn rồi, anh muốn lấy quấn
Họ đã bỏ vợ, anh xin cưới làm vợ
Preh cưới vợ dùng xâu hạt cườm
Rđe cưới vợ dùng xâu hạt cườm
Người Prŭm cưới vợ dùng xâu hạt cườm
Tiăng, Tang cưới vợ dùng cái lược sừng
Anh xin cưới vợ bằng xâu lục lạc này
Anh Ting nói thế, rồi tạm dừng lời
Anh Ting dứt lời em Djăn đáp lại
Anh Mbong dứt lời em Bing đáp lại
Bing, Djăn đáp lại với giọng nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ họng
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ*
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ* đeo tay
Djăn vừa nói vừa hé miệng mỉm cười
- Các anh hỏi làm chúng em ngượng ngùng

Các anh hỏi làm chúng em ngượng
Làm cho lỗ tai chúng em đánh trống
Preh hỏi cưới dùng một xâu hạt cườm
Rđe hỏi cưới dùng một xâu hạt cườm
Prŭm hỏi cưới dùng một xâu hạt cườm
Tiăng, Yang hỏi cưới dùng cái lược sừng
Các anh cưới dùng xâu lục lạc Prŭm
Tiăng bỏ túi các anh muốn lấy mang
Yang bỏ xâu nanh các anh lấy đeo cổ
Họ bỏ khăn các anh lấy quấn đầu
Họ bỏ vợ giữa rừng các anh cưới
Các anh muốn cưới Bing làm vợ
Các anh muốn cưới Djăn làm vợ
Chúng em không bằng lòng đâu
Chúng em có chồng, chồng bỏ khổ lắm
Chúng em không muốn lấy chồng nữa đâu
Ting ngắt lời Bing, Djăn nói tiếp
- Không bao giờ có chuyện như thế!
Không bao giờ có chuyện đó đâu!
Anh em chúng ta nói phải chắc chắn
Người ta mượn riu chặt củi rồi trả
Người ta mượn cồng đánh rồi trả
Người ta mượn tô trút canh ăn rồi trả
Người ta mượn dao chặt mây rồi trả
Mượn vật gì qua ba nắng phải trả

Măng mọc chồi con lợn rừng ăn trước
Măng *le* mọc bị con *ndrâng* đục trước
Con gái tơ có nhiều trai dòm ngó
Vợ chồng kết hôn vẫn mãi yêu nhau
Chắc chắn Tiăng, Yang sẽ đến tìm
Anh Tiăng, Yang đến tìm hai em
Anh Tiăng phạt anh không có của trả
Anh Yang phạt anh không có của trả
Anh không có của để đền cho Tiăng
Anh không có của để đền cho Yang
Tiăng đòi ché *rbŭ* anh không có để trả
Tiăng đòi ché *rlung* anh không có để trả
Djăn nói: - Chuyện đó không bao giờ có
Tiăng đòi ché *rbŭ* không có để trả
Tiăng đòi ché *rlung* không có để trả
Các anh sợ họ đuổi theo vết chân con bò
Các anh sợ họ đuổi theo vết chân con trâu
Tiăng đã bỏ em như cái chụp bị rách
Yang đã bỏ em như cơm bị thiu
Họ đã đi cưới người vợ giỏi hơn
Họ đã đi cưới người vợ đẹp hơn
- Các em nói thế chúng ta đã tin rồi
Xin các em đừng đùa bọn ta
Xin các em đừng lừa bọn ta
Sợ các em nói lừa bọn ta mang tội

Sợ các em nói lừa bọn ta mang nợ
Họ sẽ đến bắt đền bọn ta bằng của cải
Họ sẽ đến bắt phạt bọn ta chiêng ché
Họ đến phạt làm hại bon làng
Bing hứa không có chuyện đó đâu
Djăn hứa không có chuyện đó đâu
Chúng em đi lang thang khắp rừng bon Bu Pruh
Chúng em đi lang thang khắp rừng bon Bu Prâng
Chúng em đói phải ăn măng *le* trong rừng
Chúng em đói phải ăn măng chồi trong rừng
Đi bảy tám nắng nhịn đói trong rừng
Chúng em đã bị gầy chui lọt đơm mây
Chúng em đã bị gầy chui lọt ống tre *krêng*
Chúng em bị gầy chi bằng con dơi
Chúng em bị gầy chui lọt ống tre nứa
Hai bên bàn cãi với nhau một hồi dài
Họ nói chuyện với nhau đến sùi nước bọt
Anh Ting nói: Thế thì chúng ta đã tin rồi
Khách đến nhà anh em ta còn nhờ cơm chị
Khách đến nhà anh em ta còn nhờ cơm mẹ
Bing và Djăn nhận lời bằng lòng
Chị Bing đã mỉm miệng cười
Chị Djăn đã mỉm miệng cười
Họ mỉm cười ló hàm răng màu đen
Họ cười giòn như hạt gạo *ba ke*

Họ cười giòn như hạt gạo trắng
Họ bẻ lá *guih* trải bên phải
Họ bẻ lá *sa* trải bên trái
Họ bẻ lá *rhiau* lát sau lưng
Họ nằm nghỉ trên chiếc chiếu lá
Họ nằm ngủ đắp chăn màu đỏ
Họ nằm ngủ đắp chiếc áo dài
Ting nằm ngủ thủ thỉ với Djăn
Mbong nằm ngủ thủ thỉ với Bing
Họ nằm thủ thỉ chân gác lên nhau
Họ nằm thủ thỉ đôi tay choàng nhau
Họ nằm bên nhau thổi hơi thở vào nhau
Nằm bên nhau cởi khăn của nhau
Nằm bên nhau cởi áo của nhau
Đùi Bing trắng giống như cây chuối
Đùi Djăn trắng giống như cây chuối
Đùi và háng màu trắng như bạc
Phía dưới rốn lông như tóc con trẻ
Chân đè nhau không hề mỏi mệt
Tay quàng nhau không hề mỏi mệt
Đôi chân tay to nhỏ bằng nhau
Đôi chân tay dài ngắn ngang nhau
Hai người màu da đẹp như nhau
Bing với Mbong sắc đẹp bằng nhau
Ting với Djăn sắc đẹp bằng nhau

Djăn thỏ thẻ nói nhỏ bên tai:
- Anh Ting ơi, anh nhớ lời nhé!
Anh Mbong ơi, anh nhớ lời nhé!
Đừng bỏ chúng em như cái chụp bị rách
Đừng bỏ chúng em như cơm bị thiu
Anh đừng nghĩ như mượn rìu chặt củi
Anh đừng nghĩ như mượn bộ cồng
Anh đừng nghĩ như mượn tô đựng canh
Nếu anh bỏ, chúng em sẽ tự sát bằng rìu
Nếu anh bỏ, chúng em sẽ dùng dây thắt cổ
Đừng bỏ chúng em như cái chụp bị rách
Anh Ting hứa sẽ không có chuyện đó
Anh Mbong hứa sẽ không có chuyện đó
Xin các em yên tâm đừng lo
Giấc mơ kéo dài đến đó là hết
Mặt trời bây giờ đã nghiêng về tây
Mặt trời đã nghiêng về hướng tây rồi
Mặt trời xuống ngang ngọn chuối rồi
Mặt trời đã soi qua cành cây
Ting thức giấc cử động đôi chân
Mbong thức giấc cử động đôi tay
Họ tỉnh giấc miệng còn ú ớ
Ting đưa vòng tay ôm Djăn đã biến mất
Mbong đưa vòng tay ôm Bing đã biến mất
Người đẹp không còn đã biến mất rồi

Trong giấc mơ, tưởng chuyện có thật
Họ mơ cùng ai ăn chung miếng trầu
Người ngủ say hồn gặp trong mơ
Họ nhìn quanh tìm Djăn biến mất
Họ nhìn quanh tìm Bing biến mất
Ting nuối tiếc nước mắt tuôn rơi
Mbong nuối tiếc nước mắt tuôn rơi
Họ rơi nước mắt nức nở khóc thầm
Họ khóc thầm thương nhớ Bing, Djăn
- Em Mbong ơi, sao có chuyện lạ!
Ta đã ngủ say thấy mơ gặp thần
Ta đã ngủ say mơ thấy thần rừng
Ta đã ngủ say mơ thấy em Djăn
Ta đã ngủ say mơ thấy em Bing
Họ bị Tiăng, Yang hắt hủi
Họ đã bị lục đục gia đình
Họ đã bị Tiăng, Yang đánh đập
Họ lang thang kiếm chồng phương xa
Họ lang thang kiếm chồng phương nam
Anh nói thật không phải giỡn đâu
Anh Ting nói hết lời em Mbong đáp
Anh Tang nói dứt lời em Mbong đáp
Em Mbong đáp với giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ
Lời nói êm như nhện kéo tơ

Lời nói nghe êm như tiếng nhạc cồng
Lời nói nghe êm như tiếng rung vòng *tẽ*
Anh đã ngủ say thấy trong giấc mơ
Anh đã ngủ say thấy trong giấc chiêm bao
Em Mbong cũng mơ ngủ như anh
Em đã ngủ say thấy gặp khách Prŭm
Ngủ bên suối thấy con kì nhông đạp má
Em mơ cùng người yêu tắm nước sương
Em mơ gội đầu bằng nước vo gạo cùng người yêu
Chuyện trong mơ, tưởng chuyện có thật
Yang bỏ cái túi em lấy em đeo
Yang bỏ xâu nanh em lấy đeo cổ
Yang bỏ khăn em lấy quấn đầu
Bing lang thang cưới chồng bon xa
Djăn lang thang cưới chồng bon xa
Bing bằng lòng lấy em làm chồng
Bing bằng lòng làm vợ của em!
Em ngủ say mơ thấy thần núi
Em ngủ say mơ thấy thần rừng
Mơ ôm người yêu, em ôm bầu nước
Mơ ôm người yêu, em ôm bầu cháo
Mơ ôm người yêu, ôm lấy cái gùi
Mơ bú vú người yêu bèn bú ngón tay mình
Mơ bắt chấy bèn nhổ tóc mình
Mơ cười vui với người yêu, em cười thầm một mình

Bây giờ em phải làm gì bây giờ
Trong lòng nôn nao, ăn ngủ không yên
Hay là anh em ta đi cướp Bing về
Hay là anh em ta đi cướp Djăn về
Ta cướp họ về để giã gùi lúa
Ta cướp họ về để bửa củi *dra*
Ta cướp họ về để nấu cơm nia
Ta cướp họ về để nấu cơm đãi khách
Mbong còn ngại, bàn với anh Ting
Sợ anh em ta đánh họ không nổi
Người họ to tay ôm không giáp
Cán riu họ to hơn cành cây đa
Bon Bu Guih, Bu Lũng có Lông, Doi anh hùng
Bon Bu Tũng, Bu Nga có Kră, Năng anh hùng
Bon Tiăng, Tang có Lêng, Mbong anh hùng
Ta đánh họ không thắng nổi đâu!
Cán dao của họ to bằng hai người vác
Cán lao của họ to bằng hai người khiêng
Chiếc ná của họ to bằng hai người ngắm
Ta đánh nhau với họ không thắng nổi đâu!
Người họ to tay ta ôm không giáp
Cán riu họ to hơn cành cây đa
Anh Ting nói: Ta không sợ con lươn kêu to
Sấm trên trời xưa nay chưa đánh người
Ta đâu còn chui lại bụng mẹ mà sợ

Ta thử liều đi cướp vợ người
Ta thử liều đi cướp chồng người
Quả chuối chín trong rẫy của họ ta bẻ thử
Ta thử cướp bông kéo chỉ tại khâng
Chiếu họ ngủ ta thử đá chân
Ta người khờ thử sờ vợ người
Sức trai trẻ chưa biết thắng hay thua
Ta đừng sợ họ có sức mạnh to
Cán dao bị gãy ta còn tre làm lại
Dây ná đứt ta còn dây *klot* nối
Cái ná vỡ ta còn cây *krai* để làm
Tay bị gãy ta còn chân để chạy
Mắt bị mù ta còn miệng để nói
Ta thử xem dao lao thế nào
Hết đêm nay sáng ngày mai ta đi!
Ta đi cướp Bing về làm vợ!
Ta đi cướp Djăn về làm vợ nhé
Cướp được Bing ta vui mừng lắm
Cướp được Djăn ta vui sướng lắm
Một nồi cơm ta ăn ngon miệng
Một bầu nước ta uống ngon miệng
Có ít cơm mời trăm người khách
Anh em Ting, Mbong bàn nhau cùng ý
Họ bàn xong vừa ý đã mừng thầm
Ting, Mbong bàn chuyện đã xong rồi

Ở nôn nao đứng ngồi không yên
Họ bị ngứa như dính bụi lúa
Họ bị ngứa như dính hoa *tong ya*
Họ tắm nước bầu trong nhà không hết
Họ nhìn cơm, canh đắng như *klẽ, nge*
Họ nhìn cha mẹ đen như nhọ nồi
Họ nhìn người yêu đen con cậu như nhọ nồi
Nghĩ đến Bing đẹp như vẽ hoa
Nghĩ đến Djăn đẹp như vẽ hoa
Trong óc họ luôn in hình Bing, Djăn
Thế là họ đã tính chuyện rồi
Cứ thế này sống không đến tối
Cứ thế này sống không qua ngày
Phơi tấm chăn sân nhà gió cuốn
Phơi tấm chăn sân nhà gió bay
Hết đêm nay ngày mai ta đi ngay
Hai anh em bàn chuyện xong xuôi
Mặt trời đã nghiêng về chiều chim *rlĩng* về tổ
Mặt trời đã nghiêng về chiều chim *rlang* về tổ
Mặt trời xuống ngang ngọn cây gạo đàn trâu về chuồng
Mặt trời đổi màu đỏ họ giã gạo đã xong
Chim *rkleh* bay về tổ, chim *vik* bay kiếm ăn
Cô con gái của cậu Ndu về nhà đã tối rồi
Vang lục lạc trâu của Song trời đã tối rồi
Trên bầu trời bắt đầu tối dần

Màn trời tối phủ đen mái nhà
Họ ăn cơm không vào trong bụng
Họ uống nước không vào trong bụng
Họ quấn khố không dính vào lưng
Họ nói chuyện tiếng nửa mất nửa còn
Họ bắt đầu hối cho đàn trâu về
Họ bắt đầu đánh cho đàn trâu về bon
Họ lùa đàn trâu bằng cây *tŭt blŭr*
Họ ném cây trúng đuôi trâu *dăm bri*
Đàn trâu thi nhau chạy về
Đàn trâu thi nhau chạy về bon
Đàn trâu thi nhau chạy về chuồng
Về với suối nước như con cá trê
Về quấn đùi như chiếc váy hoa
Về cài đầu tóc như chóp chim công
Đàn trâu tiếp tục về trên đường thẳng
Đàn trâu tiếp tục về trên đường thoáng
Đàn trâu tiếp tục về theo đường cũ
Ting đi sau theo lối đàn trâu đi
Mbong đi sau theo lối đàn trâu về
Đàn trâu đã về đến bon mình
Đàn trâu tránh đường bên ngoài bon
Đàn trâu đã về đến chuồng của mình
Đàn trâu về vào trong chuồng mình
Họ lấy cây gài đóng cửa chuồng bò

Họ lấy cây gài đóng cửa chuồng trâu
Họ đóng chặt cửa chuồng trâu rồi
Họ quay về đi vào bon mình
Họ đi qua cổng làng cửa rào bon
Họ đi vào qua cửa rào vào bon
Họ bước chân trên sân bon
Họ đóng chặt các lớp cửa rào
Họ lấy cây cài cửa rào chắc chắn
Các cửa vào bon họ chặn bằng bụi cây gai
Họ chặn bụi gai để cho chắc chắn
Các đường vào bon họ đều gài chông
Các đường vào bon họ đều cắm chông
Họ cắm chông dày trên mặt đường
Họ cắm chông dày con lợn, con chó qua không lọt
Họ cắm chông thấp tầm cỡ bàn chân
Họ cắm chông cao đâm thủng ngang háng
Họ cắm chông nhỏ con kì nhông qua cũng dính
Họ cắm chông nhỏ con sóc qua cũng dính
Họ cắm chông bên bờ suối con nai qua cũng dính
Họ cắm chông ngoài đồng dính con chim công
Họ chặt cây *tũng* ngã chặn bờ suối
Họ chặt cây *blang* ngã chặn bờ thác
Họ chặt cây *kriăng* ngã chặn đầu suối
Họ chỉ chừa một bụi tre bên bờ suối
Họ chỉ chừa một bụi nứa bên bờ suối

Họ đóng chặt lớp cửa rào bằng cây tre
Họ đóng cửa rào bằng cây *chau*
Họ đóng cửa lớp rào bằng cây tre khô
Bờ rào tre khô cao đến chọc trời
Bờ rào tre khô dính liền bầu trời
Bờ rào bằng sắt cao ngang nửa ống chân
Họ đi về đến cửa nhà mình
Về đến cửa họ bước vào trong nhà
Họ treo khiên ở trước cửa nhà
Họ cắm lao ở trước cửa nhà
Họ cất ná bắn chim trên mái nhà
Họ cất gọn dao gươm vào trong *dra*
Họ ngồi giữa nhà xếp bằng đôi chân
Họ ngồi giữa nhà xếp bằng đôi gối
Họ bước lên trên buồng nhà nhỏ
Buồng ngủ của họ có vẽ hình hoa
Buồng ngủ của họ có khắc hình chim *kleh*
Buồng ngủ của họ có khắc hình con trăn
Nhà của họ có bốn hàng cột
Trong buồng họ trải tấm chiếu lá
Trong buồng họ trải tấm chiếu hoa
Họ nằm ngủ đắp chăn màu đỏ
Họ nằm ngủ đắp tấm áo dài đuôi
Họ nằm ngủ bỏ cơm không ăn
Họ ăn cơm nuốt không vào bụng

Họ uống nước không vào trong bụng
Họ quấn khố không dính vào lưng
Họ nói tiếng lời mất, lời còn
Họ ngủ đắp chăn như bị ai kéo đi
Họ ngủ đắp áo như bị ai đánh thức
Họ ngủ trong nhà như bị con ma nhát
Họ ở buồng nhà bị ngứa bụi đất
Họ ở trên đất như bị ngứa bụi lúa
Họ ngứa như bị dính hoa *tong ya*
Họ tắm nước bầu trong nhà không hết
Họ nhìn cơm, canh đắng như *klẽ, nge*
Họ nhìn cha, mẹ đen như hòn than
Nhìn đứa con con đen như nhọ nồi
Họ nghĩ đến Bing đẹp như tô hoa
Họ nghĩ đến Djăn đẹp như tô hoa
Đầu óc lúc nào cũng nhớ đến Bing
Đầu óc lúc nào cũng nghĩ đến Djăn
Nếu đi cướp chắc gì đánh thắng
Người họ to tay ta ôm không giáp
Cán rìu họ to hơn cành cây đa
Nếu không đi sống không qua một ngày
Nếu không đi sống không qua một đêm
Phơi tấm chăn trên sân nhà gió cuốn
Phơi tấm chăn trên sân nhà gió bay
Trong lòng xôn xao như kéo cây tre khô

Lúc bấy giờ trời đã tối rồi
Trên bầu trời đã phủ màn đen
Màn trời tối đã phủ đen mái nhà
Chị Bũng, chị Ving đã nấu cơm tối
Họ dùng tay phải bưng nồi chắt nước
Họ dùng tay trái nắm giữ đuôi váy
Họ bắt đầu thổi lửa nhóm bếp
Họ lấy củi trong *dra* ra nhóm bếp
Họ nhóm lửa ở giữa ba hòn đá
Lửa cháy phía dưới kê nồi phía trên
Nồi đất ơi, hãy sôi cho mau!
Nồi đồng ơi, hãy sôi cho mau!
Cho cơm mau chín dọn mời khách ăn
Cho cơm mau chín dọn mời trăm khách ăn
Chi trong chừng chốc lát sau đó
Cái nồi đất bắt đầu sôi lên
Cái nồi đồng bắt đầu sôi lên
Cái nồi nấu cơm đã sôi lên rồi
Họ dùng đũa khuấy trộn cho đều
Họ dùng xơ mướp hớt bọt trên miệng nồi
Họ nấu canh *tĭp* thụt trong ống tre
Con tép nướng họ gói bằng lá *rbau*
Họ nấu canh măng chua măng ngọn
Họ nấu cơm đã vừa chín rồi
Họ nấu canh đã vừa chín rồi

Khách còn ở trên đường họ đã nấu cơm sẵn
Khách còn ở nửa đường họ đã bới cơm rồi
Khách vừa tới nhà họ đã mời ăn cơm
Họ đưa bầu nước ra cửa mời khách rửa tay
Họ thắp sáng đuốc làm bằng dầu chai
Họ thắp sáng đuốc làm bằng sáp ong
Họ thắp sáng đuốc làm bằng dầu *thŭp*
Họ thắp sáng đuốc làm bằng dầu rái
Ngọn đèn đốt sáng toả khắp gian nhà
Dọn cơm xong chị Bŭng bước xuống đất
Em Bŭng bước xuống đi qua đi lại
Bŭng tìm anh Ting trong nhà không thấy
Bŭng tìm anh Mbong trong nhà không thấy
Anh Ting, Mbong đi đâu vắng nhà
Họ đi đâu họ đi đường nào?
Họ đi đâu đi tìm thăm nhà ai?
Hay họ đi đánh trận ở đâu?
Hay họ đi dạo khắp vùng đất
Bŭng bước lên trên nhà ngủ của Ting, Mbong
Cửa nhà ngủ có treo xâu hạt cườm
Bŭng bước lên trên buồng ngủ của Ting, Mbong
Buồng ngủ của họ có vẽ hình hoa
Buồng ngủ của họ có khắc hình chim *kleh*
Buồng ngủ của họ có khắc hình con trăn
Họ bước lên đi vào buồng ngủ

Bũng bước đến nơi Ting, Mbong ngủ
Thấy anh Ting, Mbong ngủ đắp chăn màu đỏ
Thấy anh Ting, Mbong ngủ trong chiếc áo dài
Bũng nắm chăn Ting, Mbong đắp giờ lên
- Anh Ting ơi, anh ngủ hay thức đây
Anh Mbong ơi, anh ngủ hay thức đây
Tại sao các anh nằm ngủ thế này
Các anh có bị đau bị ốm không
Các anh có bị mệt, bị cảm lạnh không
Các anh chăn trâu về bị đau phải không
Anh Ting, Mbong vẫn im lặng không đáp
Bũng đưa bàn tay vào lồng ngực của Ting
Bũng đưa bàn tay vào lồng ngực của Mbong
Lồng ngực anh Ting vẫn mát như thường
Lồng ngực anh Mbong vẫn mát như thường
Tại sao hôm nay Ting lạ thế này
Tại sao hôm nay Mbong thế này
Ting từ từ cử động nhẹ đôi chân
Mbong từ từ cử động nhẹ đôi tay
Ting, Mbong mở miệng nói nhỏ lẩm nhẩm
Anh Ting, Mbong mở mắt ngồi dậy
Các anh ấy mắt đỏ như lửa
Các anh nói để hai em biết
Các anh buồn đến rơi nước mắt
Các anh rơi nước mắt khóc thầm

Các anh luôn thương nhớ người yêu
Các anh nhớ thương Bing và Djăn
Em Bũng ơi, sao có chuyện lạ quá!
Bọn anh thả con trâu đi ăn cỏ
Bọn anh đi chăn đàn con trâu
Bọn anh đi chăn ở bãi L'ving
Bọn anh buồn ngủ ngã trên rễ cây đa
Bọn anh ngủ say mơ thấy thần núi
Bọn anh ngủ say mơ thấy thần rừng
Bọn anh ngủ say mơ thấy khách Prŭm
Chúng tôi ngủ say mơ thấy khách Prŭm đến đánh
Ngủ bên bờ suối mơ thấy con kì nhông đạp mặt
Mơ tắm nước sương cùng với người yêu
Mơ ăn trầu chung với người yêu
Mơ tắm gội chung với người yêu
Chuyện thấy trong mơ, tưởng chuyện có thật
Người ở cách xa trong mơ gặp nhau
Anh mơ thấy em Djăn từ vùng cao đến
Anh mơ thấy em Bing từ vùng cao đến
Anh mơ thấy Bing vợ Yang đến đây
Anh mơ thấy Djăn vợ Tiăng đến đây
Vợ chồng của họ cãi cọ đánh nhau
Họ mang bông chỉ đi cưới chồng vùng thấp
Họ mang chỉ vải đi cưới chồng vùng thấp
Bing lang thang trên khắp vùng rừng

Djăn lang thang trên khắp vùng rừng
Tiăng bỏ cái túi anh lượm đeo vai
Yang bỏ xâu nanh Mbong lượm đeo cổ
Tiăng, Yang bỏ khăn bọn ta lấy quấn đầu
Bing bằng lòng lấy Mbong làm chồng
Djăn bằng lòng lấy Ting làm chồng
Hết đêm nay ngày mai bọn anh đi
Bọn anh đi bắt Bing con Lông về
Bọn anh đi bắt Djăn con Duih về
Bọn anh bắt Bing về để giúp giã lúa
Bọn anh bắt Djăn về để giúp bửa củi *dra*
Bọn anh bắt họ về để giúp nấu cơm nia
Họ về đây giúp ta nấu cơm đãi khách
Họ về đây giúp ta đãi trăm khách ăn
Anh Ting dứt lời, em Bŭng đáp
Anh Mbong dứt lời, em Bŭng đáp
Bŭng đáp lại với giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ*
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ* đeo tay
- Anh Ting ơi, anh đừng nói bậy!
Tại sao anh liều dám thử sức anh hùng?
Ta đang yên ổn lại đi kiếm chuyện xấu

Ta đang sống nhàn lại đi kiếm việc khó khăn
Ta đang yên lành lại đi làm chuyện tội
Anh không chọc Lêng con Rung nổi đâu!
Anh không chọc Mbong con Tiăng nổi đâu!
Bon Tiăng đông người ta đánh không nổi!
Các anh đừng liều đi chọc tổ ong *klỡ*
Các anh đừng liều đi chọc tổ ong *klôr*
Làm sao anh chọc con hổ đang gầm
Làm sao anh bắt nổi con lươn thần đáy nước
Cán dao Lêng, Mbong to bằng hai người vác
Cán lao Lêng, Mbong to bằng hai người vác
Cái ná Lêng, Mbong to bằng hai người ngắm
Người ta đánh trả làm hại chúng em
Nếu các anh muốn cưới vợ đẹp đảm đang
Khách đến nhà khỏi phải nhờ cơm chị
Khách đến nhà khỏi phải nhờ cơm mẹ
Bon Bu Jri con gái của bác vẫn có
Bon Bu Ja con gái của cậu vẫn có
Gái con cậu, con bác không thiếu
Nếu các anh muốn cưới vợ xinh, đảm đang
Tại sao không cưới con cậu, con bác
Em Bũng nói đã dứt lời anh Ting đáp
- Các em ơi, không như thế được đâu!
Bon Bu Jri con bác không thiếu
Bon Bu Ja con cậu không thiếu

Bon Rlâp cô gái đẹp không thiếu!
Không có người nào đẹp mắt anh nhìn
Không có người nào nói nghe êm lỗ tai
Không có người nào thấy bóng trong mơ
Họ giã một cối lúa mất một giấc ngủ
Họ bửa mớ củi mất cả một ngày
Họ kéo cuốn chỉ mất một đêm dài
Một lọn bông mới kéo được lọn chỉ
Hai lọn bông mới kéo được cuốn chỉ
Ba lọn bông mới dệt được vòng khố
Không ai giỏi bằng Bing con Lông
Không ai giỏi bằng Djăn con Duih
Cưới được Bing ta mới yên lòng
Cưới được Djăn ta mới vui lòng
Một nồi cơm ta ăn ngon miệng
Một bầu nước ta uống ngon miệng
Có ít thuốc mời trăm khách hút
Bing ngắt lời anh Ting, nói tiếp:
- Anh chọc họ không nổi đâu anh ơi!
Người của họ to, tay ta ôm không giáp
Cán rìu của họ to hơn cành cây đa
Các anh đừng có làm hại cho bon làng ta
Bũng ngăn cản Ting vẫn quả quyết đi
Ving ngăn cản Ting vẫn quả quyết đi
Chân Ndu, Yang ngứa ngáy muốn đi liền

Gái bon Bu Hŭch xấu vì bên hông dài
Gái bon Bu Lŭng xấu vì đôi tay dài
Gái bon Bu Jri miệng to nói nhiều
Mbong con Tiăng khờ miệng cười một mình
Anh em tôi muốn ăn đọt rau *biăp* non
Anh em tôi thèm ăn thịt chuột và con cá trê
Bing, Djăn người giỏi làm cơm, bửa củi
Nấu cơm mau chín còn có thì giờ tiếp chuyện
Đàn ông con trai không có ai bằng
Họ bửa củi một lúc được đầy gùi
Họ bửa củi một lúc được đầy *dra*
Họ bửa nửa ngày chất đầy bẫy sạp
Vì thế đó anh muốn cưới Bing làm vợ
- Anh Ting ơi, chúng em van các anh!
Mời hai anh đi ra ăn cơm
Trời bây giờ đã tối khuya rồi
Màn trời tối đã phủ đen mái nhà
Anh Ting đáp: - Anh không ăn cơm nổi đâu!
Nhìn cơm, canh đắng như *klẽ*, như *nge*
Nhìn cha mẹ đen như hòn than củi
Nhìn gái con cậu đen như nhọ nồi
Nghĩ đến Bing đẹp như cái tô hoa
Nghĩ đến Djăn đẹp như cái tô hoa
Các anh chi thương Bing con Lông thôi!
Các anh chi thương Djăn con Duih thôi!

Các anh ăn cơm nuốt không vào bụng
Các anh uống nước không vào ruột
Người bị gầy vòng khố tuột xuống
Các anh nói chuyện tiếng mất tiếng còn
Cứ thế này không sống nổi qua ngày
Cứ thế này đến tối là chết
Các em đừng có lo sợ gì cả!
Dao gươm cầm tay ai cũng như ai
Ná cầm tay ai cũng có dây
Đầu của ai cũng có cặp sừng
Sức con trai chưa biết ai thắng ai thua
Nếu không đi không thể ngồi yên được
Lông đuôi chim công to bằng ché cũng không sợ
Sức bon ta ba bốn người cũng đủ thắng
Cán dao bị vỡ ta đi kiếm cây *te*
Dây ná bị đứt ta đi kiếm dây *klot*
Cái ná vỡ ta đi kiếm cây *krai*
Tay bị gãy ta còn chân chạy
Mắt bị mù ta còn miệng nói
Dù ta chết bị con trùng ăn cũng đành
Ta phải chết vì Bing và Djăn
Ta quyết phải đi cướp Bing và Djăn
Thấy mặt Bing rồi ta chết cũng được
Thấy mặt Djăn rồi ta chết cũng được
Chân tay bị gãy ta không đổ thừa mẹ

Chân tay bị gãy ta không trách cha
Tại vì mình liều có chết cũng được
Lưỡi dao cùn ta đổ thừa cho ai
Ta chém sai đứt chân ráng chịu
Anh Ting nói dứt lời, em Bũng đáp
- Nếu gãy tay không phải trách mẹ
Nếu gãy chân không phải trách cha
Tại mình liều mình chết mình chịu
Đổ cho ai tại lưỡi dao cùn
Ta chém sai đứt chân mình chịu
Anh làm hại bon mình đành chịu
Anh làm hại bon lớn của ta
Họ đã đốt nhà đốt sạch cả bon
Họ đã chém trâu chém hết cả đàn
Họ đã phá lúa không chừa hạt giống
Họ đã phá rẫy không chừa bụi lúa
Người gây tội họ chém chết sạch
Danh của Lêng đã vang khắp vùng
Danh Lêng trong ống tre còn vang
Con cá sấu trong nước phải khen
Bon Bu Guih, Bu, Lông, Doi có tiếng
Bon Bu Tũng, Bu Nga, Krã, Năng có tiếng
Bon Tiăng, Yang, Lêng, Mbong có tiếng
Các anh không chọc người ta nổi đâu!
Em khuyên cản các anh không nghe thì thôi!

Em Bŭng, Ving bước ra khỏi buồng Ting, Mbong
Bŭng, Ving ngồi bên nhau ăn bữa cơm tối
Muỗng và chén đụng nhau lạch cạch
Ting con Tet còn ngồi bàn với nhau
Mbong con Tet còn ngồi bàn với nhau
Anh em ta tính thế nào đây
Ta có thể rủ anh Ndu đi cùng
Ta có thể rủ anh Yang đi cùng
Ta phải kể chuyện này cho các anh biết
Ting và Mbong đi mời Ndu, Yang
Anh Ting bước ra khỏi buồng ngủ
Anh Mbong bước ra khỏi buồng ngủ
Họ đi ra khỏi nhà ra sân
Họ đi ra qua một cửa nhà
Họ đi ra qua một cửa giữa
Họ đi ra qua một dãy nhà dài
Họ đi đến cửa nhà anh Ndu
Họ đi đến cửa nhà dài anh Yang
Ting bước vào nhà anh Ndu
Mbong bước vào nhà anh Ndu
Họ treo khiên ở trước cửa nhà
Họ cắm lao ở trước cửa nhà
Họ cất ná ở trên mái nhà
Họ cất dao gươm trong sạp *dra*
Chân bước đi vòng tẽ rung vang

Chân bước đi vòng đồng rung vang
Xâu hạt cườm đeo vòng cổ reo vang
Tấm *kho dŭp* đeo dưới hàm rung vang
Tấm kho vang đeo trên ngực trắng sáng
Ngồi giữa nhà xếp gọn đôi chân
Ngồi giữa nhà xếp gọn đôi gối
Họ lấy muối tro đựng trong *khiau rsoh*
Họ lấy muối hạt đựng trong tô chén
Họ trải khăn lót mời khách ngồi
Họ lấy muối tro đựng trong *khiau rsoh*
Họ lấy muối hạt đựng trong tô chén
Mời khách hút thuốc kèm theo lời nói:
- Các em đến có chuyện gì đây
Thường ngày không thấy đến thăm
Thường ngày không thấy đến nhà
Trời mưa tối các em cũng lội qua
Đường chông gai các em cũng vượt qua
Trời đang lúc đêm khuya thế này
Trời đêm khuya màn lạnh đã xuống
Đàn con chuột kêu nhau đi ăn chút chít
Các cặp tình nhân ngủ yên giấc bên nhau
Các con trẻ ngủ yên giấc bên mẹ
Có chuyện gì gấp mà đi giữa đêm khuya
Có kẻ xấu đến chọc bon ta chăng?
Có bọn xấu đến phá bon ta chăng?

Có bọn xấu đến cướp bon ta chăng?
Họ đến cướp con gái tơ trên sân bon
Họ thèm cướp cành hoa mía *tao dŭng*
- Chúng em có chuyện cần bàn với các anh
Các anh lắng nghe để em kể chuyện
Em kể chuyện xin anh nghe thật kĩ
Nghe kĩ rồi, xin các anh phân giải
Chúng em ngủ say mơ thấy khách Prŭm
Chúng em ngủ say mơ thấy bị Prŭm đánh
Ngủ bên bờ suối mơ con kỉ nhông đạp mặt
Chúng em mơ tắm nước sương với người yêu
Chúng em mơ gội đầu nước gạo với người yêu
Chuyện thấy trong mơ em tưởng chuyện có thật
Người ở cách xa trong mơ gặp nhau
Em ngủ say mơ thấy Bing vùng cao
Em ngủ say mơ thấy Djăn vùng cao
Hai người này bị Tiăng, Yang đánh đuổi
Vợ chồng đánh nhau chạy lang thang
Họ lang thang khắp vùng rừng bon Bu Pruh
Họ lang thang khắp vùng rừng bon Bu Prâng
Họ đi vào rừng tìm con cọp để vồ
Họ đi vào rừng tìm con hổ để cắn
Họ đi vào rừng tìm con lợn cấu xé
Họ vào bon lạ cho người ta bắt cóc
Họ muốn chết thân xác tan như muối

Họ muốn chết thân xác mất như hạt cườm
Họ muốn chết như mất của cải tài sản
Họ muốn chết rục như mụt măng bị mục
Họ muốn tự sát bằng riu không dám
Họ muốn ăn *nghe* tự tử không dám
Họ muốn dùng dây thắt cổ không đành
Họ mang bông đi cưới chồng vùng thấp
Họ mang chỉ đi cưới chồng vùng thấp
Tiăng bỏ túi em muốn lấy đeo nách
Yang bỏ xâu nanh Mbong muốn lấy đeo cổ
Họ bỏ khăn chúng em lấy quấn đầu
Họ đã bỏ vợ chúng em cưới làm vợ
Bing đã ưng làm vợ Ting rồi
Djăn đã ưng làm vợ Mbong rồi
Em với Djăn đã hút chung điếu thuốc
Mbong với Bing đã ăn chung miếng trầu
Ăn chung miếng vôi bỏ trong lá trầu
Ăn lá trầu gói vỏ cây *tiăng gŭt*
Em đến đây rủ anh Ndu đi giúp
Em rủ anh đi ăn quả xanh chua
Em rủ anh đi nấu lá *trŭm* bon cũ
Rủ anh đi giúp em mang cơm
Rủ anh đi giúp em mang gạo
Xin các anh đi cùng để giúp chúng em
Hết đêm nay sáng ngày mai chúng em đi

Chúng em đi cướp em Bing về đây
Chúng em đi cướp em Djăn về đây
Bing về đây chúng em mới yên lòng
Djăn về đây chúng em mới vui sướng
Một nồi cơm chúng em ăn ngon miệng
Một bầu nước chúng em uống ngon miệng
Có ít thuốc mời đủ trăm khách hút
Ndu bảo tất cả mọi người phải nghe
- Hỡi cậu Gŭt hãy ngừng sửa chiêng lắng nghe
Hỡi cậu Rling hãy ngừng sửa cồng lắng nghe
Hỡi cậu Mbrong hãy ngừng đánh chiêng vỡ
Đánh chiêng vỡ nghe nhàm lỗ tai
Hãy lắng nghe Ting bàn chuyện với ta
Hãy lắng nghe Mbong bàn chuyện với ta
Chỉ một lát sau đó đã im
Tất cả trong bon đã im lặng vắng tiếng
Cậu Gŭt đã ngừng sửa bộ chiêng
Cậu Rlĭng đã ngừng sửa bộ cồng
Cậu Mbrong đã ngừng đánh chiêng vỡ
Cậu Rliau đã ngừng học tiếng Nhuăn
Ting nói dứt lời, anh Ndu đáp,
Mbong đã nói hết lời anh Ndu đáp
Ndu đáp lại bằng giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ
Lời nói êm như nhện kéo tơ

Lời nói nghe êm như nhạc cồng
Lời nói nghe êm tai như tiếng rung vòng *tẽ*
Lời nói nghe êm tai như rung vòng *tẽ* đeo tay
- Các em bàn anh khó đáp lời
Người đang sống bình yên sao đi kiếm cái khó?
Người đang sống nhàn sao kiếm chuyện khó nhọc?
Tay ta sạch muốn đi kiếm tội nợ
Các em làm như thế không đẹp chút nào!
Các em liều, sức anh hùng không chống nổi đâu!
Bu Guih, Bu Lũng ta còn thắng họ được
Bu Tũng, Bu Nga ta còn thắng họ được
Bu Ja, Bu Kriăng ta còn thắng họ được
Ta không thắng nổi Lêng con Rung đâu!
Ta không thắng nổi Mbong con Tiăng đâu!
Anh Bêh đàn anh, ta có thể thắng được
Anh Bôp đàn anh, ta có thể thắng được
Klôp đàn anh, ta có thể thắng được
Nhông đàn anh, ta có thể thắng được
Yơng đàn anh, ta có thể thắng được
Yang đàn anh, ta có thể thắng được
Ta không thắng nổi Lêng con Rung đâu!
Ta không thắng nổi Mbong con Tiăng đâu!
Mắt của thần ta còn trổ nối
Không ai dám trổ mắt của Lêng, Mbong
Mắt của thần chưa bằng mắt của Lêng đâu!

Lêng con Rung một nửa con của người
Lêng con Rung một nửa con của thần
Lêng một lần chết còn sống lại
Lêng một lần chết một lần sống lại
Lêng một lần chết còn dậy ăn cơm
Một trăm lần chết xuống bon Phan vẫn sống lại
Từ bon Phan về Lêng đánh trận càng hăng
Sao em dám chọc tổ ong *klôr* hung dữ
Sao em dám chọc con hổ hung dữ
Sao em dám bắt con lươn thần đáy nước
Khách đến nhà nhờ cơm của chị
Khách đến nhà nhờ cơm của mẹ
Anh sẽ cưới vợ đẹp cho hai em
Anh sẽ cưới vợ giỏi cho hai em
Anh cưới cho con cậu, con bác
Bon Bu Jri con gái của bác vẫn còn
Bon Bu Jă con gái của cậu không thiếu
Bon Rlâp con của cậu cũng còn
Ta cưới vợ con của cậu, của bác tốt hơn
Hai em cần cái thứ gì anh giúp cho
Em cần ché *rlễ* anh sẵn sàng cho
Em cần ché *rlung* anh sẵn sàng cho
Cần con voi năm *hắt* anh cũng sẵn sàng
Ting đáp lời: Không được đâu anh ơi!
Bon Bu Jri gái con bác cũng có

Bon Bu Ja em gái con cậu không thiếu
Bu Rlâp em gái con cậu cũng còn
Anh bảo cưới vợ con cậu, con bác
Không có người nào vừa mắt em nhìn
Không có người nào nói vừa tai nghe
Không có người nào thấy trong giấc mơ
Con gái bon Bu Hũch hai bên hông cao
Con gái bon Bu Ting đôi tay hơi dài
Con gái bon Bu Jri miệng to nói nhiều
Họ giã một cối lúa mất một giấc ngủ
Họ bừa một mớ củi từ sáng đến tối
Họ kéo một khúc chỉ một đêm đến sáng
Các cô gái lười phải mặc váy lá chuối
Các cô gái lười phải mặc váy cỏ tranh
Họ mặc váy lá tranh đi xuống giã lúa
Họ mặc váy lá mây đi xuống tắm cho con
Họ mặc váy lá *trŭm* khỏi ngượng xuống tắm
Họ chưa bằng em Bing trên vùng cao
Bing bừa củi một phát đầy một gùi
Bing bừa củi một phát chất đầy *dra*
Bừa củi nửa ngày chất đầy bảy sạp
Ta đi cướp Bing về giúp giã gùi lúa
Ta đi cướp Bing về giúp ta bừa củi
Ta đi cướp Djăn về để nấu cơm nia
Ta đi cùng Djăn về để nấu cơm đãi khách

Chúng em chỉ ưng chỗ đó thôi mà
Mời anh Ndu hãy đi cùng em
Mời anh Ndu phải giúp chúng em
Các anh đi giúp đỡ chúng em
Các anh đi giúp chúng em mang cháo
Các anh đi giúp chúng em mang cơm
Chúng em nhìn cơm, canh đắng như *klẽ, nge*
Nhìn cha mẹ đen xì như hòn than
Nhìn yêu con của cậu đen như nhọ nồi
Nghĩ đến Bing và Djăn đẹp như cái tô hoa
Chúng em chỉ nghĩ đến em Bing, em Djăn
Anh Ndu nói: Đừng có đi liều nữa
Các em không đánh thắng nổi Lêng đâu!
Lêng đã đốt nhà đốt sạch cả bon
Lêng đã chém trâu chém sạch cả đàn
Lêng đã phá lúa không chừa một hạt giống
Lêng đã phá rẫy không chừa một bụi lúa
Người gây tội Lêng chém chết sạch
Người làm thuê giã lúa Lêng đuổi về
Ché *rlung* quý Lêng lấy mang về
Ché hoa quý Lêng lấy mang về
Em Ting hãy bỏ ý định ấy thôi đi
Em Mbong hãy bỏ ý định ấy thôi đi
Lêng thù ai, Lêng đánh ác lắm
Các em làm hại đến chị mẹ bon mình

Ting ngắt lời anh Ndu nói to
Nếu anh Ndu không muốn giúp thì thôi
Nếu anh Yang không muốn giúp thì thôi
Anh Ndu không đi, em Ting vẫn cứ đi
Anh Yang không đi, em Mbong vẫn cứ đi
Cán gươm của Ting này không gãy đâu
Cán gươm của Mbong này không gãy đâu
Cán lao của chúng tôi đâu phải dẻo
Mu khiên của chúng em đâu phải giòn
Dây ná đứt ta còn có sợi dây *klot*
Cái ná gãy ta còn cây *krai* làm lại
Đôi tay bị gãy ta còn chân chạy
Đôi mắt bị mù ta còn miệng nói
Ta đừng sợ con lươn nó gầm hù doạ
Dao cầm tay của ai cũng có lưỡi bén
Ná cầm tay của ai cũng có dây
Đầu của ai cũng có cắm cặp sừng
Sức thanh niên chưa biết ai thắng ai
Hết đêm nay sáng mai chúng em đi
Các anh không muốn đi thì thôi
Ting cản Ting, Mbong chịu nghe
Mbong ngăn Ting, Mbong không chịu nghe
Chân của họ ngứa ngáy muốn đi ngay
Anh Ting, Mbong bỏ nhà anh Ndu ra về
Ndu nói: Các em đừng qua lời anh nhé!

Miệng anh Ndu này khuyên không chịu nghe
Các em đừng làm hại đến bon ta nhé!
Ting, Mbong đi ra về không thèm đáp nữa
Ting, Mbong đi ra qua một cửa nhà
Họ đi ra qua một cửa nhà giữa
Họ đi ra qua một dãy nhà dài
Ting, Mbong đi về đến cửa nhà của mình
Về đến cửa nhà họ bước vào nhà
Ting tiếp tục trùm chăn nằm ngủ
Mbong tiếp tục trùm chăn nằm ngủ
Họ nằm ngủ bỏ bữa cơm không ăn
Họ ăn cơm nuốt không vào trong bụng
Họ uống nước nuốt không vào trong ruột
Họ quấn khố đã bị tuột xuống đùi chân
Họ nói lời một tiếng mất, một tiếng còn
Họ mải nghĩ đến em Djăn vùng cao
Họ mải nghĩ đến em Bing vùng cao
Ting nằm ngủ trùm tấm chăn màu đỏ
Mbong nằm ngủ trùm tấm áo dài đuôi
Họ nằm ngủ bỏ bữa cơm không ăn
Họ nằm đắp chăn như bị ai lôi kéo
Họ ngủ yên giấc như bị ai đánh thức
Họ ngủ trong nhà như bị con ma nhát
Họ ngủ không yên, ngồi cũng không ổn
Họ phơi tấm chăn như bị gió cuốn đi

Trong lòng đang xôn xao như kéo tre khô
Lúc bấy giờ trời đã giữa đêm khuya
Nửa đêm khuya màn trời lạnh đã xuống
Đàn con chuột đã gọi nhau đi ăn chút chít
Các trai gái đã yên giấc bên nhau
Các con trẻ đã yên giấc bên mẹ
Đàn chim nhỏ đã ngủ trên khắp ngọn *biăp*
Đàn chim *chăp* đã ngủ trên khắp ngọn cây *chau*
Đàn chim chào mào đã ngủ trong khắp bụi lá
Đàn chim én ngủ choàng cánh vào nhau
Đàn con nai ngủ ngáy trong rừng chòi
Đàn con kiến cũng ngủ yên giấc rồi
Con chuột đồng, chuột cỏ cũng đã ngủ say
Con lợn ngủ choàng đùi chân vào nhau
Con trâu ngủ kề cặp sừng vào nhau
Con dê ngủ kề móng chân vào nhau
Rìu trong bồ ngủ áp lưỡi vào nhau
Lúa trong bồ ngủ áp hạt vào nhau
Con người ngủ thổi hơi thở vào cho nhau
Chuyện kể về Ting, Mbong đến đây tạm dừng.
Ta dừng kể về anh Ting con Tet
Ta dừng kể về anh Mbong con Tet
Ta kể về mẹ Nar con Jray trên trời
Nar đánh bóng vòng chân dùng tro cây *Ivi*
Nar đánh bóng vòng tay dùng tro cây *rmuăn*

Nar đánh bóng vòng đồng dùng đất ổ mối
Nar đi ra mang một chiếc gùi nhỏ
Nar đi ra mang một chiếc gùi hoa
Nar đi ra mang gùi nhỏ đế bạc
Nar đi ra qua một cửa nhà
Nar đi ra qua một dãy nhà dài
Chân bước đi vòng đồng reo vang
Vòng đồng đeo chân đạp đá rung vang
Xâu lục lạc đeo vành tai reo vang
Cành hoa bạc cài đầu tóc rung vang
Cành hoa bạc cài đầu tóc trắng xoá
Nar bước chân khỏi cửa nhà ra sân
Nar đi ra qua bờ suối bờ thác
Nar đi ra qua bờ suối bụi tre
Nar đi ra qua vùng đất bị lở
Nar đi ra đến trong nhà con Keng
Nar đi ra đến cửa nhà con Kăng
Nar bước vào cửa nhà con Keng
Nar bước vào trong nhà con Kăng
Nar vào trong nhà gọi các con dậy
Con Keng ơi, con thức dậy đi
Con Kăng ơi, con thức dậy đi
Con thức dậy đi ra mở cổng
Con thức dậy đi ra mở cửa
Con đi ra mở cửa đá cho mẹ

Các con phải dọn dẹp sạch bầu trời
Dọn sạch suối nước cho con cá lên
Dọn sạch bãi cỏ cho con nai ra ăn
Dọn sạch sân bon cho con trẻ ra chơi
Dọn sạch bầu trời cho ánh nắng sáng
Dọn sạch hiên nhà để cất cây chày
Dọn sạch trong nhà để mời khách vào ngủ.
Nghe mẹ gọi các con làm theo
Con Keng, Kăng luôn làm theo lời mẹ
Họ đứng dậy một cách chậm rãi
Họ đứng dậy một cách uể oải
Họ đứng dậy như nặng đầu gối
Con Keng, Kăng bước ra khỏi nhà
Họ đi ra bờ đất bờ thác
Họ đi ra qua bờ suối, bụi tre nứa
Họ đi ra qua vùng đất bị lở
Con Keng, Kăng đi ra mở cánh cửa đá
Keng, Kăng đi ra mở cửa rào bon
Keng, Kăng đi ra mở cửa rào đá
Con Keng, Kăng đi ra dọn sạch bầu trời
Dọn sạch suối nước cho con cá lên
Dọn sạch bãi cỏ cho con nai ăn
Dọn sạch sân bon cho con trẻ chơi
Dọn sạch bầu trời cho ánh nắng sáng
Dọn sạch hiên nhà để cất cây chày

Dọn sạch trong nhà để mời khách vào
Chỉ khoảng chốc lát sau đó
Con gà rừng đã gáy từ ngoài rẫy
Con gà rừng đã gáy từ bờ suối
Con trâu nghé đã ngoé từ bờ suối
Con voi tơ đã hú từ rừng xa
Con gà dậy, gà gáy đánh thức
Con trâu dậy cọ sừng vào cột
Khâng thức dậy lo việc kéo chỉ
Đàn bà thức lo đi giã gạo
Đàn ông dậy lo sưởi lửa chờ cơm
Họ chờ cơm chín ăn xong đi làm
Nar bước chân ra khỏi bầu trời
Nar bước vòng đồng đeo chân ra khỏi trời
Ánh mặt trời đã soi sáng khắp ngọn *biăp*
Ánh mặt trời đã soi sáng khắp ngọn cây tre
Ánh mặt trời đã soi sáng trên khắp bờ suối
Ánh mặt trời đã soi sáng khắp vùng Bu Pruh
Ánh mặt trời đã soi sáng khắp vùng Bu Prâng
Ánh mặt trời đã soi sáng khắp bờ suối
Bon Ting, Mbong dậy ra khắp ngoài đồng
Người thức dậy nói chuyện ồn ào trong nhà
Năm chục người đi qua lại sân nhà
Trong bon đã nghe tiếng ồn ào náo nhiệt
Từ sân bon nghe vang tiếng *ă*

Từ bờ suối nghe vang tiếng *tong lon*
Từ trong bon nghe vang tiếng đánh chiêng
Từ bãi cỏ nghe tiếng con trâu đuổi nhau
Từ bầu trời nghe vang nhạc sáo diều
Nghe vang nhạc chiêng của Ting trong bon
Nghe vang nhạc chiêng của Mbong trong bon
Đàn gái tơ thi nhau kéo chỉ trên sân bon
Đàn con trai choai thi nhau thả diều
Buổi sáng họ đi hái hoa cây *chau*
Buổi chiều họ đi hái hoa cây gạo
Lúc sáng sớm họ đi hái bông dệt vải
Một ít người đi đốt tro chuối đầu suối
Một ít người đi đốt tro tre ở cuối suối
Một ít người đi đốt cây vải làm tro
Người đi qua lại tấp nập bờ suối
Họ đi săn tại vùng Rang Riăp
Họ đi hái rau *biăp* bờ suối Dak Âr
Họ đi kiếm cán dao bờ suối Dak Glung
Có người đi săn con ếch dọc bờ suối
Có người đi săn con ếch dọc bờ thác
Lục lạc đeo cổ con dê reo vang đồng cỏ
Lục lạc đeo cổ con dê reo vang cánh đồng
Cái mõ đeo cổ con trâu vang khắp vùng rừng
Nghe tiếng con bò rống từ bờ suối
Nghe tiếng con trâu rống từ bờ suối

Nghe tiếng con voi hú từ rừng xa
Mặt trời bấy giờ đã lên cao
Mặt trời đã lên cao ngang ngọn chuối rồi
Nắng mặt trời đã soi khắp vùng rừng
Anh Ting và Mbong con Tet đã thức dậy.
Em Mbong ơi, anh em ta sửa soạn!
Ta sửa soạn cắt tóc cho đẹp
Ta sửa soạn đuôi tóc cho đẹp
Em Mbong con Tet bằng lòng ngay
Ting bước ra đến gặp em Bŭng
Mbong bước ra đến gặp em Ving
Em Bŭng ơi, giúp cho anh nhé!
Em Ving ơi, giúp cho anh nhé!
Nhờ hai em cắt đuôi tóc *ndrah*
Nhờ hai em cắt đuôi tóc *ndrang*
Nhờ hai em cắt tỉa bộ tóc cho đẹp
Nhờ các em cắt tỉa lông mày
Em Bŭng hỏi: sao các anh lại cắt tóc
Thế các anh sửa soạn đi rồi?
Các anh sửa soạn đi đâu đây?
Các anh đi đâu, đi thăm nhà ai?
Các anh cắt tóc đẹp làm gì đây?
Các anh cắt tỉa lông mày làm gì?
Các em ơi, anh nói rõ ràng!
Anh ở nhà ngứa như dính bụi đất

Anh ngồi trên đất như ngứa bụi lúa
Người anh bị ngứa như bị hoa *tong ya*
Lấy bầu nước tắm cũng không hết ngứa
Chúng ta đi cướp em Bing vùng cao
Chúng ta đi cướp em Djăn vùng cao
Bắt Bing về để giúp ta giã gùi lúa
Bắt Djăn về để giúp ta bửa củi *dra*
Bắt Bing về để giúp nhà ta nấu cơm nia
Bắt Djăn về để nấu cơm đãi trăm khách
Họ về giúp nhà ta nấu cơm đãi khách ăn.
Anh Ting ơi, em van xin anh mà!
Anh Mbong ơi, em van xin anh mà!
Các anh không thắng nổi Lêng con Rung đâu!
Các anh không thắng nổi Mbong con Tiăng đâu!
Nhìn mắt thần ta còn trổ được
Nhìn mắt Yang ta còn trổ được
Không ai trổ nổi mắt Lêng con Rung
Buổi sáng người ta sợ Yơng như sợ chim *klang*
Lúc sáng sớm họ sợ Yang như sợ Klang, Briăng
Lúc buổi chiều họ sợ Lêng như sợ chi
Ting ngắt lời em Bũng nói tiếp
Cán gươm của anh chưa gãy đâu!
Cán dao của anh chưa gãy đâu!
Mu khiên của anh chưa dẻo đâu!
Brai yum buộc tóc của anh chưa đứt

Cán dao gãy ta kiếm cây *le* thay
Dây ná đứt ta kiếm sợi *klot* thay
Cái ná gãy ta kiếm cây *kra* làm lại
Tay bị gãy ta còn đôi chân chạy
Đôi mắt bị dập ta còn miệng nói
Bũng ngăn cản Ting cũng không nghe lời
Ving ngăn cản Ting cũng không nghe lời
Cháu Ting, Mbong ngứa ngáy cứ muốn đi
Các em cứ cắt tóc *ndrah* cho anh
Các em cứ cắt tóc *ndray* cho anh
Các em cứ cắt tỉa lông mày cho anh
Anh ở đây sống không qua ngày đâu!
Anh ở đây sống không đến tối đâu!
Phơi tấm chăn sân bon bị gió cuốn
Một đêm nuốt cơm không vào bụng
Một đêm nước gạo không vào trong bụng
Một đêm nước cháo không vào trong bụng
Không có một hạt cơm vào trong bụng
Không có một giọt nước vào trong bụng
Vòng khố trên lưng bị tuột xuống ngang đùi
Anh nhìn cơm đắng như *klẽ* như *nghe*
Anh nhìn cha mẹ đen như nhọ nồi
Nhìn người yêu con cậu đen như hòn than
Người bị gầy chui lọt trong đơm mây
Người bị gầy chui lọt ống tre *krêng*

Người bị gầy muốn thành con dơi
Người bị gầy chui lọt ống nứa
Em Bũng nhận lời cắt đuôi tóc
Ting đâ nhờ không nỡ từ chối
Mbong đã nhờ không nỡ từ chối
Bũng chậm rãi đứng lên bước ra
Ving chậm rãi đứng lên bước ra
Họ đứng lên đầu gối hơi run
Một tô nước dùng để rửa vòng
Một bầu nước dùng rửa xâu hạt cườm
Nửa bầu nước dùng để thấm đuôi tóc
Bũng cắt tỉa đuôi tóc *ndraih* cho Ting và Mbong
Ving cắt tỉa đuôi tóc *ndray* cho Ting và Mbong
Họ cắt tỉa lông mày cho đẹp
Chị Bũng cắt, em Ving ngắm nhìn
Từng nhúm tóc bay rơi xuống đất
Sợi tóc bay rơi trên mặt đất
Đuôi tóc rơi dính đầy lưng, đầy cổ
Cắt tỉa tóc cho Ting, Mbong xong rồi
Bũng lau đuôi tóc trên cổ sạch sẽ
Ving lau đuôi tóc trên lưng sạch sẽ
Đuôi tóc *ndraih* của anh Ting đã đẹp
Đuôi tóc *ndray* của anh Mbong đã gọn
Đôi mắt của Ting vẻ người anh hùng
Tiếng anh Ting vẻ người anh hùng

Tiếng anh Mbong vẻ người anh hùng
Anh Ting, Mbong tướng người hung hăng
Tướng người tay giỏi đâm chết con hổ
Họ cắt tia tóc cho anh Ting đã xong
Họ cắt tia tóc cho anh Mbong đã xong
Các em sửa soạn bị giúp cho các anh
Sửa soạn thuốc hút và khay trầu cau
Các em sửa soạn bị cho ba bốn *do* gạo
Các em sửa soạn cho bảy tám bó đèn sáp
Các em sửa soạn cho bảy tám nắm cơm nếp
Đường anh đi xa hơn con sông Rlai
Đường anh đi dài hơn con sông Rmŭt
Đường anh đi xa đến cuối chân trời
Một thúng gạo không đủ ăn nửa đường
Một gùi gạo không đủ ăn nửa đường
Một bồ gạo mới đủ ăn cả đi và về
Em Bŭng, Ving cùng nhau nhận lời
Không còn cách nào từ chối lời Ting
Không còn cách nào từ chối lời Mbong
Bŭng, Ving đứng một cách uể oải
Chị Bŭng đứng như bị mỏi đùi chân
Em Ving đứng như mỏi đầu gối
Bŭng với lấy cái gùi có nắp đậy
Ving với lấy cái gùi có nắp đậy
Cái gùi có nắp cài chóp chim công

Họ sửa soạn cho ba bốn *do* gạo
Họ sửa soạn cho bảy, tám bó đèn sáp
Họ sửa soạn cho bảy, tám bó cơm nếp
Họ sửa soạn cơm khô để ăn bên suối
Họ sửa soạn cơm nếp để ăn theo đường
Để phòng khi bị đói trong rừng xa
Họ chất tất cả vào trong gùi có nắp
Họ sửa soạn con cá trấu nướng khô
Họ sửa soạn con cá trắng nướng khô
Họ sửa soạn một nồi cơm gạo *ba ke*
Họ sửa soạn một nồi cơm nếp màu đỏ
Họ chất tất cả vào cái gùi có nắp
Họ chuẩn bị cho lương thực đầy đủ rồi
Chuẩn bị xong giao gùi cho Ting, Mbong
Ting hai tay nhận lấy gùi lương thực
Em Mbong ơi, anh em ta chuẩn bị nhé!
Ta sửa soạn đồ đạc cần dùng
Ta sửa soạn thuốc hút và khay trầu cau
Họ đứng dậy bắt đầu sửa soạn
Họ đứng lên một cách nặng nề
Họ đứng dậy hơi nặng đùi chân
Họ đứng dậy hơi nặng đầu gối
Họ thắt lưng bảy, tám vòng khăn đỏ
Họ quấn đầu bảy, tám vòng khăn đen
Lưng quấn khố đeo dao gươm mới

Trên đầu họ quấn *ntêng* cườm màu
Họ đeo trên ngực *kho vang* bịt bạc
Họ buộc núm tóc bằng *brai yui* cài hoa
Bới núm tóc họ cài cành lá *jrang miăt*
Bới núm tóc họ cài cành lá *jrang lôn*
Bới núm tóc họ buộc bằng khăn màu đỏ
Bới núm tóc họ cài lông đuôi cò trắng
Lông đuôi chim nở to bằng cái nia
Lông đuôi chim *rlĭng* họ cất sẵn trong ống tre
Lông đuôi chim *rlĭng* họ cất sẵn trong ống nứa
Lông đuôi chim *mbrong* lấy từ trong rừng
Họ đeo vòng đồng đầy các ngón tay
Họ đeo vòng đồng đầy hai cánh tay
Ngón tay bên trái họ đeo đầy vòng nhẫn
Ngón tay bên phải họ đeo đầy vòng nhẫn
Trên cổ tay họ đeo vòng đồng
Trên lưng háng họ quấn khố hoa
Họ cài đầu bằng bụi chắp chim công
Họ mặc bên trong một lớp áo mỏng
Họ mặc thêm ba lớp áo dày
Họ khoác bên ngoài áo đá, áo sắt
Họ khoác bên ngoài áo sắt, áo đồng
Người của họ chỉ còn hở ló lỗ mũi
Người của họ chỉ còn hở đôi mắt
Hông bên trái họ lót tấm bia đá

Hông bên phải họ lót tấm đá
Trên lồng ngực họ lót tấm đá thác
Người của họ đã cứng như hòn đá
Người của họ đã cứng như thanh sắt
Gõ đầu nghe vang tiếng vỏ ché
Gõ đầu gối nghe vang tiếng vỏ cồng
Gõ trên lồng ngực nghe vang tiếng đá thác
Họ chất sẵn ngọn lửa trong người
Họ vỗ đùi ra hạt muối ăn
Lấy trong người ra lưỡi gươm sắt
Trên đầu Ting có ngọn lửa phun ra
Trên đầu Mbong có ngọn lửa phun ra
Ngọn lửa của họ có sẵn trong người
Nguồn nước của họ có sẵn trong người
Ánh mặt trời soi từ lồng ngực
Lục lạc của Ting to bằng cái ché
Lục lạc của Mbong to bằng cái ché
Tấm *kho dŭp* to bằng mặt trăng
Chân bước đi vòng *tĕ* rung vang
Xâu lục lạc đeo đuôi khố reo vang
Xâu hạt cườm đeo cổ rung vang
Tấm *kho vang* ngực màu trắng sáng
Họ mang cái rựa to bằng cái máng tre
Họ mang cái rựa to bằng suối Rlâp
Họ mang khiên to bằng bậc thác

Họ mang cái đục của Yau Mat, Yau Mang
Họ mang cái đục dùng để đục tường đá
Họ mang theo con dao cán bằng sừng
Họ mang theo con dao cán bằng cây *le*
Họ mang dao dùng để khoét tường đá
Họ mang theo cái búa sắt to
Họ mang búa dùng để đập tường đá
Họ đeo đồ đầy lưng, đầy cùi tay
Họ chuyền qua từ tay trái sang tay phải
Họ giấu đồ đạc biến mất trong người
Nhiều lưỡi dao họ chất gọn trong người
Nhiều lưỡi lao họ chất gọn trong người
Họ mang theo cái chài bằng đá
Họ mang chài để đánh úp đối thủ
Họ nắm chài gọn trong lòng bàn tay
Họ nắm chài không đầy nắm bàn tay
Khi quăng ra úp cả vùng rừng
Họ đeo đồ đạc đầy lưng, đầy cùi tay
Họ chuyền đồ từ tay trái sang tay phải
Họ đồ đạc biến mất trong người
Họ mang theo ống sáo thổi ra cơn gió
Họ mang theo ống sáo thổi ra cơn bão
Họ mang theo cái nia quạt ra gió
Quạt một lần ra bột cám nhuyễn
Quạt ba lần ra bột cám già

Quạt tám lần ra bột gỗ mục
Quạt nhanh tay ra cơn gió to
Họ mang theo đơm đá của Yau Mưt
Họ mang theo đơm đá của Yau Mưng
Cái đơm đá có đường vào không lối ra
Ở xung quanh toàn bằng đá
Họ đeo đồ đầy lưng đầy cùi tay
Họ chuyền đồ từ tay trái sang tay phải
Họ giấu đồ đạc biến mất trong người
Họ sửa soạn đồ đạc đã đầy đủ rồi
Một người đi mang theo sáu lưỡi gươm
Một người đi mang theo sáu chiếc khiên
Họ mang theo nhiều bó lao *pruh*
Họ mang theo nhiều bó lao *ju*
Họ mang theo nhiều bó lao *rmiôt,* lao *rmiăt*
Họ mang theo lao lưỡi lợn, lưỡi chó
Họ mang theo nhiều bó lao nhỏ
Những chiếc lao nhỏ tự tay phóng đi
Lao phóng đến đích rồi lại về tay mình
Họ đeo đồ đạc đầy lưng đầy cùi tay
Họ chuyền đồ từ tay trái sang tay phải
Họ chất gọn biến mất trong người
Họ mang theo nhiều cuốn chỉ màu đỏ
Họ mang theo nhiều cuốn chỉ màu trắng
Họ mang theo nhiều cuốn dây *ndrong*

Họ mang kìm sắt của Oih, Ong con Briăng
Họ dùng kim sắt để xỏ mũi kẻ thù
Họ mang theo nhiều cuốn chỉ màu đỏ
Họ mang theo nhiều cuốn chỉ màu trắng
Họ mang theo nhiều cuốn dây sắt
Họ vò tất cả gọn trong bàn tay
Họ gói gọn vào vạt khăn, vạt áo
Họ giấu đồ đạc biến mất trong người
Họ sửa soạn đồ đạc đã đủ rồi
Bây giờ mặt trời đã lên cao rồi
Mặt trời đã lên cao ngang ngọn chuối
Ánh nắng mặt trời đã soi trên khắp vùng rừng
Anh em ta đi lên đường ngay thôi
Anh Ting và Mbong sửa soạn lên đường
Anh Ting với lấy cái gùi có nắp của mình
Anh Mbong với lấy cái gùi có nắp của mình
Họ lấy gùi nắp đeo trên lưng
Chân bước đi đuôi khố hoa bay theo
Đuôi khố đằng trước kết hoa bằng bạc
Đuôi khố đằng sau kết hoa bằng đồng
Quả lục lạc to bằng cái giỏ
Tấm *kho dŭp* to bằng mặt trăng
Họ đi đường này quay bước đường kia
Họ bước vào tạm biệt em Bŭng
Họ bước vào tạm biệt em Ving

Anh em tôi tạm biệt em Bũng nhé!
Anh em tôi tạm biệt em Ving nhé!
Các em ở nhà giữ tục kiêng cữ nhé!
Các em giữ tục kiêng cữ cho người đi xa
Các em cữ cả đồ ăn thức uống
Nếu ở nhà đốt tro người đi bị đau bụng
Nếu ở nhà ăn quả xanh người đi bị mụn nhọt
Đùa giỡn với người yêu người đi bị ong đốt
Ở nhà bửa củi người đi bị vỡ cán lao
Ở nhà múc nước chết hồn con trâu
Ở nhà đánh tơi bông chỉ người đi bị ngải
Bị ngải của người Drôn đau quặn trong ngực
Bị ngải của người Lao đau quặn trong bụng
Bị ngải của người yêu đau xót trong tim
Bị ngải kéo con trâu vùng cao lâm nguy
Không kịp chữa một nắng chết luôn
Bũng nói: Chúng em sẽ nhớ lời dặn
Chuyện đó anh khỏi phải lo
Chuyện đó anh khỏi phải dặn
Anh chưa dặn chúng em đã biết
Anh Ting tiếp tục dặn Bũng, Ving
Đừng đi lẻ xuống thăm rẫy cũ
Đừng đi lẻ xuống thăm rẫy mới
Đừng đi một mình ở trong chòi rẫy
Họ cướp người như cướp đuôi cá

Người ta hóc không có người cứu cho
Anh em tôi đi một tháng chưa về
Anh em tôi đi ba tháng chưa về
Anh em tôi đi đến bốn tháng dài
Con gà mới nở đến khi thành gà mẹ
Con dê mới đẻ đến khi thành dê đực
Măng mới mọc đến khi thành cây tre già
Từ lúc trăng khuyết đến khi trăng tròn
Các anh đi cho cẩn thận nhé!
Tay cầm dao không được lỏng
Tay cầm ná không được run
Nằm ngủ bên gái không được run tim
Ting nói: Các em khỏi phải lo nhé!
Chuyện gì xảy ra về sau hẵng hay
Họ sửa soạn đâu đó đầy đủ rồi
Anh em ta bước chân lên đường nhé!
Một tay cầm gươm, một tay cầm ná
Họ lấy chiếc khiên đeo vào bên nách
Họ đeo khiên to che lấp một bên hông
Kèn tù và sừng *keh* đeo kề vào miệng
Họ bước chân ra khỏi cửa nhà mình
Họ đi ra qua bờ đất bờ thác
Họ đi qua bờ suối qua bụi cây tre
Họ đi ra qua vùng đất bị lở
Họ đi qua cổng bon ra ngoài bờ rào

Họ đi qua rừng tre già đi ra đường khách
Họ đi ra qua một lớp rào tre
Họ đi ra qua ba lớp rào *chau*
Họ đi ra qua sáu lớp rào tre khô
Họ đi qua cổng làng ra ngoài bờ rào
Họ đi qua rừng tre già đi ra đường khách
Họ đi đến một cây đa đầu làng
Họ dừng chân bên gốc cây đa
Họ dựng dao lao tựa vào rễ cây đa
Họ dựng dao lao vào gốc cây đa
Ta thắt vòng dâng cúng thần nước nhé!
Ta thắt vòng dâng cúng thần rừng nhé!
Anh Ting, Mbong sửa soạn lễ cúng thần
Họ thắt vòng dâng cúng thần suối
Họ thắt vòng dâng cúng thần rừng
Họ thắp một ngọn đèn dầu chai
Họ thắp một ngọn đèn nến sáp
Họ thắp một ngọn đèn dầu cây *thŭp*
Họ thắp một ngọn đèn dầu rái
Các ngọn đèn sáng toả bên gốc cây đa
Họ thổi gió dùng cây *tôh tôt*
Họ thổi gió dùng cây *tôt tông*
Họ thổi gió dùng hai đầu ngón tay
Người ngón tay dài thổi gió kêu to
Người có lưỡi dài la hét thật to

Người có đôi má đẹp nói cười có duyên
Ta cầu khấn các vị thần linh
Ta cầu khấn thần đá tên Nsung
Ta cầu khấn thần đá tên Nsong
Ta cầu khấn thần đá Kong, Yang
Ta cầu khấn thần đá Dôt, Dôi
Bụi cây mây là cây nêu của thần
Ta cầu thần rừng ba chân ba tay
Ta cầu thần rừng ba tay ba chân
Ta cầu thần rừng ba tay sáu chân
Ta cầu thần rừng chín tay mười chân
Mời các thần đi theo chúng tôi
Mời các thần đi cùng chúng tôi
Mời các thần phù hộ chúng tôi
Nay chúng tôi đi cướp Bing vùng cao
Nay chúng tôi đi cướp Djăn vùng cao
Thần giúp chúng tôi lấy được ché quý
Thần giúp chúng tôi lấy được dao sắc
Về đến nhà ta cúng rượu ché *grí*
Về đến nhà ta chém trâu cúng thần
Ăn con lợn ta cúng thần thịt đùi
Ăn con trâu ta cúng thần thịt vai
Ăn con gà ta cúng thần thịt ngực
Đánh trận về ta cúng thần nước rượu đầu
Đánh trận về ta cúng thần thịt gan

Lễ kết hôn ta cúng thần cơm nếp.
Họ cầu khấn vài lời xong rồi
Ta dừng kể về Ting con Tet
Ta dừng kể về Mbong con Tet
Ta kể về thần Bing con Pêng
Ta kể về thần Jông con Pêng
Thần Bing ngồi dệt ở trước cửa nhà
Thần Jông ngồi thêu ở trước cửa nhà
Các thần dệt chăn thêu váy trước cửa nhà
Sáng sớm bắt đầu dệt, đến trưa đã thêu
Đi suối về vội thêu đuôi khố hoa
Bing dệt chăn nhỏ đổi được cái ché
Jông dệt chăn to đổi được con trâu
Họ dệt chăn đỏ đổi được con voi
Con trâu đổi rớ từ bọn Bu Dĩr
Con trâu đổi rổ từ bon Bu Ai
Con trâu mồ côi đổi một cuốn chỉ
Trâu hay giấu con mua từ bon Bu Koh
Thần Bing nghe vang tiếng gọi bên tai
Thần Jông nghe vang tiếng gọi bên tai
Nghe tiếng người gọi từ ngoài cổng làng
Nghe tiếng người gọi từ ngoài bờ rào
Nghe tiếng người gọi từ rừng cây tre già
Nghe tiếng người gọi từ ngả đường khách
Chim *pữt* kêu từ trên ngọn cây *net*

Chim *kéc* kêu từ trên ngọn cây *năng*
Con cá trắng kêu từ trong hang đá
Nghe tiếng người gọi từ rừng cây mây
Nghe con dơi kêu từ trong ống tre nứa
Ai đang gọi ta từ ngoài kia
Người đang gọi thần từ ngoài kia
Thần Bing vội vàng cởi khung chỉ khỏi chân
Thần Jông vội vàng cởi khung khâng khỏi chân
Thần dẹp gọn bông kéo chỉ qua một bên
Trả cây *dĭng uh* cho chị vợ Ma nhé!
Trả cây *nđak sa* cho chị vợ Đe nhé!
Trả *rse tanh* cho chị vợ Kĭt nhé!
Mỗi lần mượn ta trả một tô gạo
Mỗi lần mượn ta trả một chén muối
Giao khung dệt xong các thần đứng dậy
Thần Bing, Jông bước ra sân nhà
Các thần đi ra qua bờ đất bờ thác
Các thần đi ra qua bờ suối, bụi tre
Các thần đi ra qua vùng đất bị vỡ
Các thần nhắm hướng băng qua vùng rừng
Các thần nhắm hướng băng qua rừng già
Họ nghe kĩ như nghe tiếng chiêng lúc sửa
Họ nhắm hướng băng qua rừng cây
Họ nhắm hướng băng qua rừng tre
Họ nghe tiếng gọi từ bon Ting con Tet

Họ nghe tiếng gọi từ bon Mbong con Tet
Thần Bing trèo lên trên ngọn cây đa
Bing trèo lên trên ngọn cây đa
Jông trèo lên trên ngọn cây đa
Bing đứng lên trên ngọn cây đa
Jông đứng lên trên ngọn cây đa
Bing nhìn kĩ khắp hướng nam, hướng bắc
Jông nhìn kĩ khắp hướng đông, hướng tây
Họ nhìn kĩ khắp vùng R'ông, vùng Nong
Họ nhìn kĩ khắp vùng Khang, vùng Biăt
Họ nhìn kĩ khắp vùng R'ông Ka Diăng
Các thần nhìn kĩ cây đa đầu làng
Thấy người dâng chén gạo bên gốc cây đa
Thấy người dâng đèn sáp bên gốc cây đa
Các thần xem xét thật kĩ càng
Thần xem xét kĩ như ngắm Bing bon Bu Trang
Thần quan sát kĩ như ngắm Kang con Rung
Thần nhìn thấy dáng người như Ting con Tet
Thần nhìn thấy dáng người như Mbong con Tet
Các thần ngóng nghe cho thật kĩ càng
Nghe họ nói là đi cướp Bing vùng cao
Nghe họ nói là đi cướp Djăn vùng cao
Tại sao họ liều lĩnh như thế nhỉ?
Tại sao dám chọc tổ ong *klôr* hung dữ?
Tại sao dám chọc con hổ đang gầm?

Tại sao họ dám bắt con lươn thần đáy nước?
Họ làm sao thắng nổi Lêng con Rung
Họ làm sao thắng nổi Mbong con Tiăng
Chị em ta tính thế nào bây giờ?
Ta phải trình chuyện này cho anh Ndu biết
Ta phải trình chuyện này cho anh Yang biết
Chị em thần bàn bạc nhất trí
Các thần bước xuống khỏi cây đa
Các thần xuống bước đi trên đất
Các thần đi ra qua một cửa nhà
Các thần đi ra qua một cửa giữa
Các thần đi ra qua một dãy nhà dài
Họ đi đến cửa nhà thần Ndu con Pêng
Họ đi đến nhà của anh Yang con Pêng
Ndu đang ngồi ở hiên cửa nhà
Thần trải khố hoa ngồi trên máng tre
Thần ngồi vót dây mây khoá mỏ con *briăng*
Thần vót dây mây khoá mỏ con *klang*
Họ thắt vòng để treo bầu đựng gạo
Họ bó cây tre để làm cây cọc nêu
Anh Ndu nhìn ra thấy có bóng dáng ai
Anh Ndu nhìn ra thấy em Bing con Pêng
Anh Ndu nhìn ra thấy em Jông con Pêng
Em Bing đi đâu mà ghé vào đây?
Em Jông đi đâu mà ghé vào đây?

Hai em đi đâu, đi thăm nhà ai?
Hay là hai em đi đánh trận ở nơi đâu?
Trời đang mưa phùn các em gắng bước qua
Bầu trời sương mù các em gắng vượt qua
Đường chông gai các em gắng vượt qua
Anh Ndu ơi, chúng em có chút chuyện!
Em Bing qua đây có chút chuyện cần
Em Jông qua đây có chút chuyện cần
Chúng em đang ngồi dệt ở trước cửa nhà
Chúng em đang ngồi thêu ở trước cửa nhà
Chúng em nghe tiếng người gọi từ ngoài cổng làng
Chúng em nghe tiếng người gọi từ ngoài bờ rào
Nghe tiếng người gọi từ rừng cây tre già
Nghe tiếng người gọi từ ngả đường khách
Chim *pữt* kêu từ trên ngọn cây *net*
Chim *kéc* kêu từ trên ngọn cây *năng*
Con cá trắng kêu từ trong hang đá
Nghe tiếng người gọi từ trong rừng cây mây
Nghe con dơi kêu từ trong ống nứa
Nghe tiếng người gọi từ rừng cây mây
Chúng em tưởng đâu là người bon xa
Chúng em tưởng đâu là người xa lạ
Chúng em tưởng là người khác cha khác mẹ
Chúng em tưởng là lạ như cây *krêng* với cây tre
Thì ra người đó là anh Ting con Tet

Thì ra người đó là anh Mbong con Tet
Họ thèm ăn đọt rau *biăp* non
Họ thèm ăn thịt chuột và con cá trê
Họ sửa soạn đi cướp Bing vợ Yang
Họ sửa soạn đi cướp Djăn vợ Tiăng
Bing nói hết lời, anh Ndu đáp
Bing dứt lời, anh Ndu đáp
Anh Ndu đáp với giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ họng
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ*
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ* đeo tay
Chuyện thế đó làm sao gỡ được
Có thể họ bị ngải xui khiến
Có thể ai thổi ngải cho họ đó rồi
Họ thổi ngải khiến cho người anh hùng
Hai em có ngứa tay thổi ngải cho họ không?
Hai em hay ngứa tay muốn kiếm trận đánh
Anh Ting ơi, chúng em không đâu
Chúng em ở nhà đang dệt vải thêu váy
Chúng em ở nhà tuổi đã già rồi
Chúng em ở nhà tuổi già, tóc bạc
Chúng em chưa hề làm chuyện tội lỗi
Ndu nói tiếp: Chọc Lêng con Rung không nổi đâu!

Chọc Mbong con Tiăng không nổi đâu!
Ta không thắng nổi thần Lêt con Jri đâu!
Ta không thắng nổi thần Mai con Jri đâu!
Ta không thắng nổi Ting, Mbong con Jri đâu!
Anh em ta không qua mặt họ được đâu
Người của họ to tay ta ôm không xuể
Cán rìu của họ to hơn cành cây đa
Họ thèm ăn đọt rau *biăp* non
Họ thèm ăn thịt chuột và con cá trê
Họ thèm ăn măng tre măng nứa
Hãy nói với họ phải quay về thôi
Họ quay về nhà cho yên chuyện
Nếu họ đi sẽ chết tan như tro, như muối
Họ sẽ chết mất như cườm, như vòng
Họ sẽ chết rục như măng bị thối mục
Họ sẽ chết ngoẹo cổ như con gà không nở
Họ sẽ chết bỏ xác nơi xứ người quê lạ
Không còn ai giữ gìn suối nước của mình
Không còn ai giữ gìn đầu khe của mình
Không còn ai giữ gìn núi rừng của mình
Không còn ai giữ gìn bon làng của mình
Bing nói: Chúng em cũng không có cách nào
Họ đang thắp ngọn đèn dầu chai bên cây đa
Họ đang thắp ngọn đèn sáp ong bên cây đa
Họ đang thắp ngọn đèn dầu *thŭp* bên cây đa

Họ đang thắp ngọn đèn dầu rái bên cây đa
Ngọn đèn sáng toả gốc cây đa
Thần cho chim *klang* bay vòng trên đầu
Họ dâng chén gạo cho thần đẹp *klang*
Họ dâng ngọn đèn cho thần đẹp *klang*
Nhưng thần vẫn cho chim *klang* bay vòng
Chim *klang* vẫn hót bay vòng trên đầu
Chim *klang* đừng kêu, cứ về nhà ăn gà
Klang cứ bay về nhà ăn gà của Ting
Klang cứ bay về nhà ăn gà của Mbong
Thần không cho ta cứ đi thôi
Hai anh em cứ đi không cần đến thần
Một tay cầm dao, một tay cầm ná
Họ lấy chiếc khiên đeo vào một bên hông
Họ đeo khiên to che lấp một bên hông
Kèn tù và sừng *keh* họ kề sẵn vào miệng
Chân đi nhanh đuôi khố hoa bay theo
Họ đi bước dài bằng một đoạn dây *reh*
Họ đi bước dài bằng một đoạn dây *siăng*
Họ đi một bước qua một con suối
Họ đi một hồi qua một vạt rẫy
Họ bước đi nhanh như gió bay
Đường lên dốc họ đi nhanh như chạy
Đường lên núi họ đi nhanh như hối
Cây mục đang ngã họ vẫn vượt kịp

Bing, Jông lấy cái nia quạt ra gió bão
Bing, Jông lấy cái nia quạt ra cơn gió
Lấy cái nia quạt ra cơn bão
Quạt một lần ra bột cám nhuyễn
Quạt ba lần ra bột cám già
Quạt tám lần ra bột gỗ mục
Quạt nhanh tay ra cơn gió bão
Khiến bầu trời chớp mưa chớp nắng
Khiến bầu trời nửa tối nửa sáng
Khiến bầu trời nửa râm nửa nắng
Anh Ting ơi, hãy nhìn trời kia
Sao mặt trời hôm nay có vòng bao quanh
Đó là điềm xấu không cho ta đi
Anh em ta phải lùi về nhà
Nếu ta đi ta mất mạng vô ích
Anh Ting nói: Làm sao mà lùi về được
Ta đi rồi sao lại phải về?
Ta đi trên đường sao lại lùi về?
Mbong sợ muốn lùi về nhà à?
Mbong muốn rù anh quay về nhà à
Ta không sợ con lươn gầm doạ
Sấm sét gầm từ xưa chưa đánh ai
Ta đâu phải chui lại bụng mẹ nữa
Dao cầm tay ai cũng có lưỡi bén
Ná của ai cũng có dây để biến

Đầu của ai cũng có cặp sừng
Họ với lấy dao và ná cầm tay
Họ lấy chiếc khiên đeo vào bên nách
Họ đeo khiên to che lấp bên hông
Kèn tù và sừng *keh* kề sẵn vào miệng
Họ tiếp tục qua vùng rừng hướng bắc
Họ tiếp tục qua bãi cỏ hướng bắc
Họ tiếp tục qua bon Bu Hŭch, Bu Rtung
Họ tiếp tục qua bon Bu Glang, Bu Rtăng
Thần Bing làm ngã cây mía *tao dŭng*
Thần Jông làm ngã cây mía *tao dŭng*
Quả chuối *tao dŭng* to bằng sừng con bò
Trong một lúc chốc lát sau đó
Trong một lúc sau khi cây mía của thần ngã
Cây mía thần ngã Ting, Mbong đã nghe
Cây *guih* ngã phía bên phải đường
Cây *sa* ngã phía bên trái đường
Hai ba cành cây cùng rơi ba một lúc
Cây trụi lá ngã phía trước mặt
Mbong nhắc cho Ting có điềm không lành
Anh Ting nói điềm xấu mặc kệ
Ta quyết tâm không sợ gì cả
Cán dao bị vỡ kiếm cây *le* thay
Dây ná bị đứt kiếm dây *klot* thay
Cái ná bị gãy kiếm cây *krai* thay

Tay bị gãy ta còn chân chạy
Mắt bị mù còn miệng để nói
Ta chết tan như tro, như muối cũng đành
Ta chết mất như đồng như cườm cũng đành
Ta chết rục như măng bị mục cũng được
Ta chết ngoẹo như gà con trong trứng
Ta có chết ở nơi quê người rừng lạ cũng đành
Ta chẳng biết làm sao khác bây giờ
Mbong nói cách nào Ting cũng không nghe
Càng ngăn cản Ting càng đi tới
Càng rủ về Ting càng đi nhanh
Chân Ting ngứa chỉ muốn đi tới cho nhanh
Các thần không còn cách nào nữa
Thần Bing đành bó tay quay đi về
Thần Bing và Jông quay đi về nhà
Bing, Jông về gặp thần Ndu
Bing, Jông về gặp thần Mbong
Chúng em về báo cho anh Ndu rõ
Chúng em về báo cho anh Yang rõ
Chúng ta phải có cách nào đây
Ting, Mbong đã đi xa đến vùng rừng Bu Pruh rồi
Họ đã đi xa đến vùng rừng Bu Prâng rồi
Chúng em ngăn đường họ không chịu về
Chúng em cản đường họ vẫn cố đi
Họ càng bước chân đi nhanh hơn nữa

Bing nói hết lời thần Ndu đáp
Jông nói hết lời thần Yang đáp
Anh Ndu đáp với giọng nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ họng
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ*
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ* đeo tay
Ta chẳng có cách nào bây giờ
Chuyện này thật là khó tính toán
Ta không thể bỏ họ đi riêng mình đâu!
Thần ta phải đi theo họ thôi
Thần ta phải đi cùng với họ
Thần ta phải đi phù hộ cho họ
Thần ta phải đi che chở cho họ
Thần ta phải đi giúp đỡ họ
Có ống tép thần ta ăn trước
Ăn con lợn họ cho ta thịt đùi
Ăn con trâu họ cho ta thịt vai
Ăn con gà họ cho ta thịt ngực
Đi đánh trận về họ cho ta uống rượu đầu
Đi đánh trận về họ cho ta ăn thịt gan
Lễ kết hôn họ cho ta ăn cơm nếp
Có ống tép họ mời ta ăn trước
Có rượu ngon họ mời ta uống đầu

Có thịt đùi gà họ mời ta ăn trước
Thần Bing đáp lại với lời nhỏ nhẹ
Chúng em xin nghe theo lời anh Ndu
Chúng em xin nghe theo lời anh Yang
Nhưng chúng em không đánh thắng nổi đâu!
Người của họ to tay ta ôm không xuể
Cán rìu của họ to hơn cán rìu của mình
Chúng em chỉ là thân gái mặc váy
Chúng em sửa váy một ngày trăm lần
Chúng em mời hai anh cùng đi nhé!
Mời hai anh cùng đi giúp họ
Mời hai anh cùng đi với chúng em
Cán dao các anh to bằng hai người vác
Cán lao các anh to bằng hai người khiêng
Ná của hai anh to bằng hai người nhắm
Các em nói chúng ta bằng lòng
Các em mời chúng ta bằng lòng
Nhưng anh Ndu bận rất nhiều việc
Nhưng anh Yang bận rất nhiều việc
Chúng ta còn nhiều việc phải làm
Chúng ta còn phải đuổi khỉ ăn lúa
Chúng ta còn phải đuổi *kéc* ăn lúa
Chúng ta còn phải chăm sóc nương rẫy
Rẫy trên đồi đàn khỉ ăn lúa
Rẫy chân đồi con lợn ăn lúa

Rẫy trên núi con nai ăn lúa
Rẫy đất bằng chim công ăn lúa
Chúng ta chăng dây *mpoh* đuổi chim
Chúng ta chăng dây *mpoh* đuổi khỉ
Chúng ta làm *gŏng pŭt* đuổi đàn lợn rừng
Ở nhà vót dây mây để khoá mỏ *briăng*
Ở nhà vót dây mây để khoá mỏ *klang*
Chúng ta thắt vòng dây để treo bầu đựng gạo
Chúng ta chặt cây trẹ để làm cây cọc nêu
Chúng ta ở nhà phải chăn đàn con dê
Chúng ta ở nhà phải chăn đàn trâu
Chúng ta ở nhà ra bãi chăn trâu
Hai em cứ đi cùng với họ
Đánh trận không nổi thì đành chịu thua
Vì người họ to tay ta ôm không xuể
Cán rìu họ to hơn cành cây đa
Đánh không nổi các em chạy về
Các em chạy về để giữ thân mình
Đừng để các em phải chết tan như muối
Đừng để các em phải chết mất như cườm
Đừng để các em phải chết rục như măng mục
Hai em đành phải bỏ Ting
Hai em đành phải bỏ Mbong
Đừng để hai em phải chết bỏ mạng
Đừng để hai em phải chết ngoẹo như gà trong trứng

Đừng để các em phải chết nơi xứ lạ quê người
Chúng ta bận đuổi khỉ ăn lúa
Chúng ta bận đuổi *kéc* ăn lúa
Chúng ta bận chăm sóc nương rẫy
Các anh ấy bướng bỉnh ráng chịu
Họ dám chọc tổ ong *klêr* hung dữ
Họ dám chọc con hổ đang gầm
Họ dám bắt con lươn thần ở đáy nước
Nếu hai em đánh bị thua trận
Hai em cứ chạy trốn qua rừng Bu Pruh
Hai em cứ chạy trốn qua rừng Bu Prâng
Bing, Jông nghe theo lời anh Ndu
Thần Bing, Jông bước chân quay về
Thần Bing, Jông đi về nhà của mình
Bing, Jông sửa soạn đồ đạc cần dùng
Họ sửa soạn khay đựng thuốc, trầu cau
Họ sửa soạn lương thực ăn đường
Thần Bing lấy cái gùi nhỏ của mình
Thần Jông lấy cái gùi hoa của mình
Cái gùi của họ làm đế bằng bạc
Họ sắp sẵn ba bốn *do* gạo
Họ sắp sẵn bảy, tám bó đèn sáp
Họ sắp sẵn bảy, tám gói cơm nếp
Họ mang cơm khô để ăn theo bờ suối
Họ mang cơm nếp để ăn theo đường

Để phòng khi bị đói trong rừng xa
Họ bỏ tất cả vào trong gùi nhỏ
Họ mang theo con dao cán sừng
Họ mang theo con dao cán bằng cây *le*
Họ mang dao cán sừng dễ khoét tường đá
Họ mang theo cái đục của Yau Mat, Yau Mang
Họ mang theo đục dùng để đục đá
Họ mang theo cái đơm đá từ sáu đời người
Họ vò tất cả trong lòng bàn tay
Họ gói gọn vào vạt khăn, vạt áo
Họ giấu đồ biến mất trong người
Họ đeo đồ đầy lưng đầy tay
Họ chuyền đồ từ tay trái sang tay phải
Họ giấu gọn biến mất trong người
Người của họ nặng như khúc gỗ
Người của họ nặng như cây gỗ dầu
Người của họ nặng như tát nước vực sâu
Họ mang cái rựa to bằng cái máng tre
Họ mang cái rựa to bằng suối Rlâp
Họ mang khiên to bằng cái bậc thác
Họ mang theo cái chụp bằng đá
Dùng để bắt nhốt đối thủ
Họ mang theo cái đơm bằng đá
Cái đơm đá có đường vào không có đường ra
Xung quang đơm đều làm bằng đá

Họ sửa soạn đầy đủ đồ cần dùng
Họ mang theo cái chài bằng đá
Dùng chài đá đánh úp đối thủ
Nắm chài đá không đầy bàn tay
Nắm chài đá không đầy nắm tay
Khi quăng ra úp cả một vùng
Họ đeo đồ đầy lưng đầy tay
Họ chuyền đồ từ tay trái sang tay phải
Họ giấu đồ đạc biến mất trong người
Người của họ nặng như khúc cây gỗ
Người của họ nặng như khúc gỗ dầu
Người của họ nặng như tát nước vực sâu
Thần mang khiên *ntô bữt mblat*
Thần mang khiên *ntô răt mbling*
Thần dùng khiên để đánh ngăn lửa
Thần mang cây *drăng* đánh ngăn tên ná
Thần mang khiên *rbla jri* đánh ngăn lưỡi lao
Thần mang bầu nước tưới đầu Ting, Mbong
Họ đeo đồ đầy lưng, đầy tay
Họ chuyền đồ từ tay trái sang tay phải
Họ giấu đồ đạc biến mất trong người
Người của họ nặng như khúc gỗ
Người của họ nặng như khúc gỗ dầu
Người của họ nặng như tát nước vực sâu
Mang theo cái nia từ sáu đời người

Quạt một lần ra bột cám nhuyễn
Quạt ba lần ra bột cám già
Quạt tám lần ra bột gỗ mục
Quạt nhanh tay ra cơn gió to
Cơn gió thổi ngọn lửa bùng to
Cơn gió thổi ngọn lửa bùng cao
Thần Bing mang theo ống sáo thổi lửa
Thần Jông mang theo ống sáo thổi lửa
Họ đeo đồ đầy lưng đầy tay
Họ chuyền đồ từ tay trái sang tay phải
Họ giấu đồ biến mất trong lòng
Họ mang theo nhiều cuộn chỉ màu đỏ
Họ mang theo nhiều cuộn chỉ màu trắng
Họ mang theo nhiều cuộn dây *ndrong*
Họ mang theo một, hai cuốn chỉ đỏ
Họ mang theo một, hai cuộn chỉ trắng
Họ mang theo một bồ dây sắt
Họ đeo đồ đầy lưng đầy tay
Họ giấu đồ biến mất trong lòng
Họ mặc bên trong một lớp áo mỏng
Họ mặc bên ngoài ba lớp áo dày
Họ khoác bên ngoài áo đá, áo sắt
Họ khoác bên ngoài áo sắt, áo đồng
Người của họ còn ló ra lỗ mũi
Người của họ còn ló ra đôi mắt

Đi đến Yơng phải mặc áo *klang*
Đi đến Yang phải mặc áo *briăng*
Đi đến Tiăng phải cầm cái dù
Đi đến Ndu phải mặc áo *klêng*
Đi đến Lêng phải mặc áo nước, áo sương
Người của Lêng có ngọn lửa phun ra
Thần vò tất cả trong lòng bàn tay
Thần gói gọn vào vạt khăn, vạt áo
Thần giấu gọn đồ đạc biến mất trong lòng
Họ đeo trang phục đầy cánh tay
Họ đeo nhẫn đầy các ngón tay
Họ mang quần áo và các thứ đầy người
Ngón tay bên trái họ đeo đầy vòng nhẫn
Ngón tay bên phải họ đeo đầy vòng nhẫn
Trên cánh tay họ đeo chiếc vòng
Quanh lưng quanh đùi họ thắt khăn khố
Họ thắt lưng vài vòng khăn màu đỏ
Họ quấn đùi bằng chiếc váy thổ cẩm
Các ngón tay đều đeo vòng nhẫn
Họ đeo trên người toàn bạc với vàng
Đuôi tóc *ndraih* đẹp như vừa cắt
Đuôi tóc *ndray* đẹp quắp như hoa chuối
Xâu cườm đeo cổ đẹp như cây cần *lyan*
Họ đứng một chỗ đẹp như bụi cây nứa
Con chim phượng hoàng đẹp vẫn còn thua

Bọt nước thác trắng vẫn còn thưa thớt
Trăng trên trời sáng vẫn còn mờ
Họ đeo vòng đầy hai cánh tay
Họ đeo nhẫn đầy các ngón tay
Hông bên trái họ lót tấm đá thác
Hông bên phải họ lót tấm đá thác
Trên lồng ngực họ lót tấm đá thác
Người của họ cứng như hòn đá
Người của họ cứng như thanh sắt
Gõ trên đầu nghe vang tiếng vỏ ché
Gõ đầu gối nghe vang tiếng vỏ cồng
Gõ trên lồng ngực nghe vang tiếng đá thác
Khuỷu chân của họ cứng như hòn đá
Khuỷu chân của họ cứng như đá thác
Họ chất sẵn ngọn lửa trong người
Họ vỗ đùi ra hạt muối ăn
Họ lấy trong người ra lưỡi sắt nhọn
Ngọn lửa từ trong người phun ra
Nguồn nước từ trong người phun ra
Lửa mặt trời từ trong ngực phun ra
Họ mang theo nhiều bó lao *pruh*
Họ mang theo nhiều bó lao *ju*
Họ mang theo lao *rmŭt*, lao *rmiăt*
Họ mang theo lao lưỡi lợn, lưỡi chó
Những chiếc lao nhỏ tự tay phóng đi xa

Lao bay tới đích rồi lại tự trở về
Một thần đi mang theo sáu lưỡi gươm
Một thần đi mang theo sáu lưỡi lao
Một thần đi mang theo sáu chiếc khiên
Họ chất đồ đầy lưng đầy tay
Họ chuyền đồ từ tay trái sang tay phải
Họ chất đồ đạc biến mất trong người
Người của họ nặng như khúc gỗ
Người của họ nặng như khúc cây gỗ dầu
Người của họ nặng như tát vực nước sâu
Họ sửa soạn tất cả đã đầy đủ rồi
Chị em ta đi ngay cho kịp nhé!
Chị em thần bằng lòng cả rồi
Bing với lấy chiếc gùi nhỏ của mình
Jông với lấy chiếc gùi đan hình hoa
Gùi của thần đóng đế bằng bạc
Họ với lấy dao, lấy gươm cầm tay
Họ lấy chiếc khiên đeo vào một bên nách
Họ đeo khiên to che lấp một bên hông
Tù và sừng *keh* họ đeo kề miệng
Họ bước chân đi ra sân nhà
Họ đi ra qua bờ đất bờ thác
Họ đi ra qua bờ suối, bụi tre
Họ đi ra qua vùng đất bị lở
Họ đi ra cổng làng ra ngoài bờ rào

Họ đi qua rừng tre già đi ra đường khách
Họ đi bước dài bằng một đoạn dây *reh*
Họ đi bước dài bằng một đoạn dây *siăng*
Họ đi một bước qua một dòng suối
Họ đi một hồi qua một vạt rẫy
Họ bước đi nhanh bằng cơn gió bay
Đường lên dốc họ đi nhanh như chạy
Đường lên núi họ đi nhanh như hối
Cây mục đang ngã họ đi qua vẫn kịp
Các thần tiếp tục đi qua rừng hướng bắc
Các thần tiếp tục đi qua bãi cỏ hướng bắc
Họ tiếp tục đi theo con đường thẳng
Họ tiếp tục đi theo con đường thoáng
Họ đi qua vùng rừng bon Bu Pruh
Họ đi qua vùng rừng bon Bu Prâng
Lần đầu tiên đi qua vùng rừng lạ
Lần đầu tiên đi qua bầu trời lạ
Lần đầu tiên đi qua bon lạ
Lần đầu tiên băng qua rừng lạ
Họ tiếp tục đi qua vùng rừng hướng bắc
Họ tiếp tục đi qua bãi cỏ hướng bắc
Họ đi càng lúc càng xa bon làng
Họ đi càng lúc càng gần đến nơi
Họ tiếp tục bước đi thật nhanh
Các thần đi gần theo kịp Ting, Mbong

Còn cách xa khoảng một bãi cỏ
Còn cách xa khoảng một vạt rẫy
Các thần bước chân đi nhanh hơn
Các thần đi nhanh bằng quả cà lăn
Các thần bước đi trên đất
Chân bước đi nhanh, tay nắm đuôi váy
Chân bước đi nhanh vang nhạc vòng đồng
Vòng đồng đeo chân đạp đá nghe tiếng vang
Xâu lục lạc đeo vành tai reo vang
Cành hoa bạc cài đầu rung vang
Cành hoa bạc cài đầu tóc trắng xoá
Chị em thần cười đùa với nhau vui vẻ
Thần vui đùa phát ra tiếng cười
Các thần cười nghe giòn như hạt gạo rang
Vừa dứt tiếng cười đã nghe chim kêu
Nghe đàn chim *sêr* kêu bên tay trái
Nghe đàn chim *sêr* kêu bên tay phải
Nghe đàn chim *sêr* kêu phía trước mặt
Chim *sêr* trên trời có cái đầu nhọn
Chim *sêr* trên đường có đôi chân cao
Chim *sêr* từ rừng chồi vỗ cánh hót mừng
Ba lần gọi chim *sêr* hót ba hồi
Sáu lần gọi chim *sêr* hót sáu hồi
Chim *sêr* kêu thần đã lên đường
Tiăng nói: Anh em ta tiếp tục đi nhanh nhé!

Ting và Mbong tiếp tục lên đường
Họ lấy gươm và ná cầm tay
Họ lấy khiên đeo vào một bên nách
Họ đeo khiên to che lấp bên hông
Kèn tù và sừng *keh* họ đeo kề miệng
Họ tiếp tục đi qua vùng rừng hướng bắc
Họ tiếp tục đi qua bãi cỏ hướng bắc
Họ tiếp tục đi theo con đường thẳng
Họ tiếp tục đi theo con đường thoáng
Họ tiếp tục đi theo con đường xưa
Đường con thằn lằn đi chỉ lọt cái gùi
Đường con thằn lằn đi chỉ lọt ngón tay
Đường có nhiều con vắt bước lạnh bàn chân
Đường người qua lại thoáng rộng thênh thang
Đi qua rừng cây *pruh* chim *rlang* kêu một hồi
Đi qua rừng cây chuối chim *rlang* kêu một hồi
Đi qua bờ suối chim phượng hót to
Chim *sêr* kêu tốt bị chim phượng đuổi đi
Chim *rlang* kêu tốt bị chim phượng đuổi đi
Ting cầu khấn thần xin thần giúp đỡ
Giúp ta lấy được ché quý của họ
Về đến nhà ta cúng rượu ché *grư*
Về đến nhà ta chém con trâu cúng
Miệng vừa nói chuyện chân tiếp tục đi
Chân bước đi đôi mắt nhìn kĩ

Đôi mắt nhìn ngắm đếm sao trên trời
Vì sao lấp lánh không ai đếm nổi
Đếm lá cây rừng còn dễ hơn đếm sao
Người đếm chỉ đuôi khố cũng không hết
Bước chân trái toé phun ra lửa
Bước chân phải toé phun ra lửa
Bàn chân đạp đất không kịp in dấu
Họ tiếp tục đi theo hướng bắc.
Ta dừng kể về Ting con Tet ở đây
Ta dừng kể về Mbong con Tet ở đây
Ta dừng kể về thần Bing ở đây
Ta dừng kể về thần Jông ở đây
Thần Bing nhập hồn vào Ting con Tet
Thần Jông nhập hồn vào Mbong con Tet
Lông đuôi khỉ trên đầu càng tươi
Lông đuôi chim công trên đầu càng tươi
Họ cảm thấy trong lòng vui vẻ
Trong lòng họ không còn như quả bồ hòn
Lòng họ không còn như cái cối giã lúa
Trong lòng họ không còn như ống tre *krêng*
Lòng họ không còn như nước suối tháng tám
Họ không còn như gốc cây *le*
Họ tiếp tục đi qua vùng rừng hướng bắc
Họ tiếp tục đi qua bãi cỏ hướng bắc
Họ ngủ đêm tại vùng rừng bon Rđe

Họ ngủ đêm tại vùng rừng bon Mbuăn
Họ ngủ đêm tại vùng rừng bon Bu Koh
Họ ngủ đêm tại vùng rừng bon Briăng Vai
Khi khát họ uống nước có sẵn trên lưng
Khi đói họ ăn cơm có sẵn trên lưng
Khi buồn ngủ họ vừa đi vừa ngủ gật trên đường
Trong lúc đó các thần Bing và Jông
Các thần dùng chổi quét sạch bầu trời
Các thần dùng chổi quét sạch mây trời
Khiến bầu trời sáng mãi không tối
Khiến mặt trăng sáng mãi không mờ
Họ tiếp tục đi theo hướng bắc
Họ tiếp tục đi qua vùng rừng hướng bắc
Ting con Tet bàn với Mbong
Ta đi thế này mỏi chân cũng không đến nơi
Ta đi thế này mỏi lưng cũng chưa đến nơi
Ta đi đến khi buồn ngủ cũng chưa đến nơi
Ta đi thế này biết chừng nào mới đến nơi
Đường ta đi xa hơn con sông Rmăt
Đường ta đi xa đến cuối chân trời
Đường ta đi xa đến cuối chân mây
Ta phải mặc áo *dữr* làm cánh
Ta phải mặc áo *djăr* làm lông
Thắt khố trắng biến thành chim cu
Ta nhảy lên đậu trên cành cây

Ta bay đi nhanh như con ong
Hai anh em đều cùng bằng lòng
Hai anh em sửa soạn sẵn sàng
Anh Ting, Mbong chuẩn bị đi bay
Họ lấy áo *dữr* mặc vào làm cánh
Họ lấy áo *djăr* mặc vào làm lông
Họ thắt khố trắng biến thành chim cu
Chim cu nhảy lên đậu trên cành cây
Chim bay nhanh tựa như con ong
Chim bay nhanh như chim *klang ntơp*
Anh Ting, Mbong có đôi cánh dài
Cánh bên trái dài bằng cây tre
Cánh bên phải dài bằng cần rớ
Đôi cánh chim dài che khuất một vùng trời
Cái đầu chim to bằng cây cán cào
Ngón chim thần to bằng cây cán rìu
Cái mỏ chim to bằng sừng trâu
Ting cất cánh bay lên trời
Mbong cất cánh bay lên trời
Ting, Mbong bay đi hướng bắc
Bay tầng thấp gặp đàn con ong
Bay tầng cao gặp đàn chim *klang*
Ting, Mbong bay cao qua mây trắng
Họ vỗ cánh bay như con chim *grât*
Họ vỗ cánh bay như con chim *klang*

Khiến bầu trời chớp mưa, chớp nắng
Khiến bầu trời chớp tối, chớp sáng
Khiến bầu trời chớp râm, chớp nắng thường
Khiến cho họ phơi men không khô
Khiến cho người ta ủ rượu không ngon
Người cãi nhau trong chòi không nghe tiếng
Ting tiếp tục bay đi hướng bắc
Mbong tiếp tục bay đi hướng bắc
Họ bay qua bon Ting con Kop
Họ bay qua bon Mbong con Kop
Họ nhìn thấy rẫy lúa bon Ting con Kop
Họ đã nghe trẻ em bon Ting khóc
Họ bay qua vùng trời bon Ting con Kop
Họ bay vượt vùng trời bon Ting con Kop
Họ tiếp tục bay đi nhanh hơn
Họ bay qua bon Ting con Kop
Người ta không nhìn thấy anh Ting con Tet
Người ta không nhìn thấy anh Mbong con Tet
Ting bay đi lên hướng nguồn gió bão
Mbong bay đi lên hướng nguồn gió bão
Họ đi qua vùng trời của bon Rôch con Briăng
Họ đi qua vùng trời của bon Rông con Briăng
Trong bon họ đang lên khói lửa thui lợn
Trong bon họ đang lên khói lửa nướng thịt
Trong bon họ đang vang nhạc đánh chiêng

Họ đánh cồng *gle,* đánh mãi không chán
Họ đánh vui như mừng lễ hội
Họ đánh cồng nghe như tiếng gõ tô đồng
Họ đánh cồng nghe như tiếng rung vòng *tẽ*
Mbong hỏi Ting ta đang bay qua bon nào
Ta đang bay qua bon của ai
Ta đang bay qua bon của người nào
Đó là bon của Rôch con Briăng
Đó là bon của Rŏng con Briăng
Một bên bon ngửi mùi cơm khét
Một bên bon ngửi mùi lúa cháy
Một bên bon ngửi mùi tanh đầu người
Họ chất đầu người đầy gỗ cây *tŭng*
Họ chất bộ lòng người đầy gỗ cây *blang*
Họ chất hàm răng người đầy một nhà dài
Họ chất bộ tóc người đầy bờ rào đá
Bon Rôch, Rông có con ma lâu đời
Bắt con trẻ dùng để làm canh ăn
Bắt người lớn dùng để ăn lễ hội
Họ tiếp tục bay đi hướng bắc
Họ bay qua vùng trời bon Rôch con Briăng
Họ bay qua vùng trời bon Rông con Briăng
Họ tiếp tục bay qua vùng rừng hướng bắc
Họ tiếp tục bay qua bãi cỏ hướng bắc
Họ bay qua vùng trời bon Ting con Sŭk

Họ bay qua vùng trời bon Mbong con Sŭk
Họ bay qua bon của Ting con Sŭk
Họ bay qua bon của Mbong con Sŭk
Họ là con của cha Đe, mẹ Đe
Sŭk đã già đang ăn rễ cỏ tranh
Đe đã già đang ăn rễ cỏ tranh
Con Sŭk to bằng nhà bằng bồ
Sŭk to bằng rừng tay ôm không xuể
Có một cặp răng cửa to
Họ bay qua phớt đầu Sŭk, Đe
Con Sŭk có con mắt to trên đầu
Họ bay vượt qua bon Ting con Sŭk
Họ tiếp tục bay đi hướng bắc
Họ tiếp tục bay lên hướng nguồn gió
Họ tiếp tục bay đi hướng nguồn bão
Họ bay đến vùng rừng của bon Ting con Kễ
Họ bay đến vùng rừng của bon Mbong con Kễ
Ở trong bon họ đang lên khói thui lợn
Ở trong bon họ đang lên khói nướng thịt
Ở trong bon họ đang vang nhạc cồng chiêng
Họ uống rượu đánh chiêng không dứt
Họ đánh cồng *gle* đánh mãi không chán
Họ đánh vui như mừng lễ hội
Họ đánh cồng như nghe tiếng gõ tô đồng
Họ đánh cồng như nghe tiếng rung vòng *tẽ*

Họ bay qua bon Ting con Kễ
Họ bay qua bon Mbong con Kễ
Họ tiếp tục bay theo hướng đầu gió
Họ tiếp tục bay theo hướng nguồn gió bão
Họ bay băng qua vùng rừng già
Họ bay băng qua ngọn núi cao
Họ nhắm hướng băng qua vùng rừng
Họ nhắm hướng băng qua núi cao
Bay xa xa họ lại nhìn bầu trời
Bay xa xa họ lại đếm sao trời
Vì sao lấp lánh không đếm hết nổi
Đếm lá cây rừng còn dễ hơn đếm sao
Người đếm chỉ đuôi khố cũng không hết
Họ bay qua vùng trời hướng bắc
Họ bay đi vượt qua mặt trăng
Họ bay qua suối Glung và suối Jơl
Họ bay qua suối Rlâp và bon Ja
Họ bay qua núi Rliau và Nâm Brah
Nhìn xa xa thấy đám lửa bốc lên
Nhìn xa xa thấy người bới tóc bằng tay
Nhìn xa xa thấy người đang kéo chỉ
Nhìn xa xa thấy người đang phơi lúa trên bãi cỏ
Nhìn xa xa thấy người đang dùng bàn tay tát nước
Nhìn thấy người Prŭm đang đốt tro làm muối
Nhìn thấy rẫy lúa chín người đuổi chim

Nhìn thấy đàn trai trẻ bon Drôn
Nhìn thấy người Rđe đang bới tóc
Họ tiếp tục bay qua rừng hướng bắc
Họ tiếp tục bay qua bãi cỏ hướng bắc
Họ bay qua bon Ndu con Tet
Họ bay qua bon Yang con Tet
Ndu con Tet chân ngắn bằng hai ngón tay
Yang con Tet chân ngắn bằng hai ngón tay
Ndu mang gùi đi trên mặt đất
Yang vác rựa lưỡi cao hơn đầu mình
Họ đeo tai bằng ống tre dài
Đôi mắt đỏ hồng như quả *rmăng glĭng*
Họ bước đi cao bằng đầu gối
Khi họ nhảy vượt ngọn cây đa
Một bên bon nghe vang nhạc lục lạc
Một bên bon nghe tiếng kéo chỉ
Trong nhà dài nghe nhạc thổi kèn *mbuăt*
Từ bờ rừng nghe tiếng nhạc sáo diều
Họ tiếp tục bay qua bon của họ
Họ bay vượt bon của Ndu con Tet
Họ bay vượt bon của Yang con Tet
Họ tiếp tục bay theo hướng đầu gió
Họ tiếp tục bay theo hướng nguồn bão
Họ bay đến vùng trời của bon Yơng con Srai
Họ bay đến vùng trời của bon Lông con Srai

Trong bon đang lên ngọn lửa thui lợn
Trong bon đang lên ngọn lửa nướng thịt
Trong bon họ đang vang lên tiếng nhạc đánh chiêng
Họ uống rượu, đánh chiêng không dứt
Họ đánh cồng *gle* đánh mãi không chán
Họ đánh nhạc vui như mừng lễ hội
Họ đánh cồng nghe như gõ tô đồng
Họ đánh cồng nghe như nhạc rung vòng *tẽ*
Họ ăn thịt không sót một mùa nắng
Họ ăn thịt không thiếu một năm nào
Họ dựng nêu không thiếu một tháng nào
Gọi người ngủ dậy không thiếu một buổi sáng
Họ bay qua bon của Lông con Srai.
Họ tiếp tục vỗ cánh bay nhanh hơn
Họ đã bay vượt qua bon Lông con Srai
Họ tiếp tục bay qua vùng rừng hướng bắc
Họ tiếp tục bay qua bãi cỏ hướng bắc
Họ bay đến vùng rừng của bon Ting con Kră
Họ bay đến vùng rừng của bon Mbong con Kră
Một bên bãi cỏ họ chăn đàn dê
Một bên bãi cỏ họ chăn đàn trâu
Bãi cỏ đầu suối họ chăn đàn bò
Bãi cỏ cuối suối họ chăn đàn dê trắng
Ở trong bon họ trồng nhiều bụi chuối
Ở trong bon trồng nhiều hàng chuối hạt

Hàng ống nước xếp gọn cuối nhà
Đàn chim *kéc* hót vang bên bờ suối
Ở trong bon họ có nuôi đàn khỉ
Ở trong bon họ có nuôi đàn chim công
Người làm thuê giã lúa đầy sân bon
Ở trong bon họ trồng nhiều cây dừa
Họ trồng cây *jang* cao vút chọc trời
Xâu quả bạc, quả đồng sáng chói trên cây
Một bên quả *kho*, một bên quả *kuah*
Trên cành trụi lá có quả to bằng cái nia
Trên chót ngọn có quả giống như gùi có nắp
Cơn gió nhẹ thổi lật cành cây đa
Xâu quả bạc, quả đồng đụng nhau reo vang
Bờ rào bên trái họ trồng hàng tre *rla*
Bờ rào bên phải họ trồng hàng cây *n'gâm*
Bờ phía trên phía dưới họ trồng *nkõ drăng*
Họ trồng cây *nkõ drăng* để ngăn gió bão
Họ tiếp tục bay vượt qua bon Ting con Kră
Người ta không nhìn thấy Ting con Tet bay qua
Người ta không nhìn thấy Mbong con Tet bay qua
Ting, Mbong tiếp tục bay lên hướng bắc
Họ tiếp tục bay đi hướng đầu ngọn gió
Họ bay qua vùng trời bon Bũng con Lũ
Họ bay qua vùng trời bon Sưng con Klang
Trong bon đang lên ngọn lửa thui lợn

Trong bon đang lên ngọn lửa nướng thịt
Trong bon đang uống rượu đánh chiêng
Họ uống rượu đánh chiêng không dứt
Họ đánh cồng *gle*, đánh mãi không dứt
Họ đánh vui như mừng lễ hội
Họ đánh cồng nghe như tiếng gõ tô đồng
Họ đánh cồng như nghe nhạc rung vòng *tẽ*
Trong bon nghe tiếng ồn ào náo nhiệt
Từ sân bon nghe vang tiếng *ă*
Từ bờ suối nghe tiếng *tong lon*
Từ trong bon nghe vang tiếng chiêng
Từ bãi cỏ nghe tiếng đàn trâu đuổi nhau
Từ trên trời vang nhạc sáo diều
Nghe vang nhạc chiêng *brau* của chị Bũng
Nghe vang nhạc chiêng *brau* của anh Sưng
Một bên bãi cỏ họ chăn đàn dê
Một bên bãi cỏ họ chăn đàn trâu
Bãi cỏ đầu suối họ chăn đàn bò
Bãi cỏ cuối suối họ chăn đàn dê trắng
Ở trong bon họ trồng nhiều bụi chuối
Ở trong bon họ trồng nhiều hàng chuối hạt
Hàng ống nứa đựng nước xếp ở cuối mái nhà
Đàn chim *kéc* hót vang bên bờ suối
Ở trong bon họ có nuôi đàn khỉ
Ở trong bon họ có nuôi đàn chim công

Người làm thuê giã lúa đầy sân bon
Ở trong bon họ trồng nhiều cây *nôt*
Ở trong bon họ trồng nhiều cây dừa
Họ trồng cây *jang* cao vút đến chọc trời
Xâu quả bạc, quả đồng sáng chói trên cây
Một bên quả *kho*, một bên quả *kuah*
Trên cành trụi lá quả to bằng cái nia
Trên đầu chót ngọn quả giống gùi có nắp
Cơn gió nhẹ thổi lật cành đa
Họ đánh nhạc trống vang động nhà dài
Họ đánh nhạc cồng vang động nhà dài
Họ thổi kèn tù và không rời khỏi miệng
Đàn con ếch to họ bắt ăn
Đàn con cá to họ bắt ăn
Con trâu đực to họ làm lễ hội
Ting, Mbong con Tet tiếp tục bay đi
Họ bay vượt qua bon Bŭng con Lŭ
Họ tiếp tục bay lên hướng bắc
Họ bay theo hướng nguồn gió ra
Họ bay theo hướng nguồn bão ra
Người trong bon không nhìn thấy Ting bay qua
Người trong bon không nhìn thấy Mbong bay qua
Ting bay đến vùng rừng của bon Tiăng
Mbong bay đến vùng rừng của bon Yang
Họ bay qua bãi cỏ rộng mênh mông

Họ bay qua bãi cỏ bằng phẳng
Họ qua bãi đá cây tre mọc thưa
Bon Tiăng đang uống rượu đánh chiêng
Họ đánh cồng *gle* đánh mãi không chán
Họ đánh vui như mừng lễ hội
Họ đánh cồng như gõ tô đồng
Nhìn thấy cột nhà nhỏ bằng cây gai
Nhìn thấy cột nhà nhỏ bằng cây rau dền
Nhìn thấy chòi canh nhỏ bằng cây *sập rlang*
Ting, Mbong đã nhìn thấy chuồng bò của bon Tiăng
Họ đã nhìn thấy chuồng trâu của bon Tiăng
Họ bay đến bãi rau của bon Tiăng
Họ mỏi cánh bay qua các bãi cỏ
Họ mỏi cánh bay qua các bãi đá
Ting, Mbong hạ cánh đáp xuống đất
Họ đáp xuống trên đất bon Tiăng
Họ cời áo chim để trở thành người
Họ đáp xuống trên bãi đá cỏ mọc
Họ đáp xuống trên bãi đá cây gạo mọc thưa
Nơi đây không có một bóng cây che nắng
Nơi đây không có một bụi tre tựa lưng
Nơi đây không có một bụi cây gai để nghỉ chân
Họ đang ở dưới bầu trời nóng bức
Họ đang ở dưới bầu trời nắng gắt
Trời nắng giòn như tháng ve kêu

Họ giẫm đất lạ nóng như lửa than
Họ giẫm bãi cỏ lạ êm như bông chỉ
Họ giẫm đất bon lạ lạnh ngắt bàn chân
Họ dừng nghỉ bên gốc cây đa
Họ dựng dao bên gốc cây đa
Họ dựng lao vào rễ cây đa
Họ ngồi nghỉ lấy thuốc ra hút
Họ ngồi nghỉ lấy trầu ra ăn
Ting nhắc Mbong là phải đề phòng
Ta ngồi đây phải nên cẩn thận
Ta đề phòng để giữ gìn bản thân
Sợ họ bắn lén bằng mũi tên xoay
Sợ họ bắn lén bằng tên tẩm thuốc độc
Tên thuốc vào ba ngón tay chết luôn
Tay cầm dao không được chểnh mảng
Cầm ná bắn, tay không được run
Nằm ngủ bên gái tim không được run
Mbong đáp: Sẵn sàng đề phòng
Họ têm trầu đựng một chén chiêng
Họ vấn thuốc đựng đầy chén cồng
Họ hút thuốc ngon hái từ chuồng trâu
Họ ăn trầu ngon hái từ rừng già
Họ hái trầu ngon nhỏ bằng lá *reh*
Họ hái trầu ngon nhỏ bằng lá *siăng*
Họ nhai trầu như trâu nhai cỏ

Họ nhai trầu môi miệng thấm màu đỏ
Nhỏ trên đất, đất thấm màu đỏ
Thấm màu đỏ như con cá *bít*, cá *lôn*
Miệng nhai trầu đôi mắt lim dim
Anh em ta tiếp tục lên đường
Họ sửa soạn đi lên đường ngay
Họ với lấy dao, lấy ná cầm tay
Họ lấy chiếc khiên đeo vào bên nách
Họ đeo khiên to che lấp bên hông
Kèn tù và sừng *keh* họ đeo kề miệng
Chân bước đi mắt nhìn bên trái bên phải
Chân bước đi mắt nhìn trước nhìn sau
Họ tiếp tục đi qua rừng hướng bắc
Họ tiếp tục đi qua bãi cỏ hướng bắc
Đi bước dài bằng một đoạn dây *reh*
Đi bước dài bằng một đoạn dây *siăng*
Đi một bước qua một con suối
Họ đi một hồi qua một vạt rẫy
Họ bước đi nhanh như cơn gió bay
Đường lên dốc họ đi nhanh như chạy
Đường lên núi họ đi nhanh như chạy
Cây mục đang đổ họ đi qua vẫn kịp
Họ tiếp tục đi qua vùng rừng hướng bắc
Họ tiếp tục đi qua bãi cỏ hướng bắc
Họ đi qua rẫy tria lúa sớm

Họ đi qua rẫy trồng mía trồng chuối
Họ đi lên rẫy chuyên để trồng khoai
Rẫy Tiăng con Rŏng rộng bằng bảy ngọn đồi
Rẫy Yang con Rung rộng bằng trăm con suối
Rẫy trên đồi nghe kèn sừng trâu thổi
Rẫy chân đồi nghe kèn ngà voi thổi
Rẫy gần bãi cỏ vang nghe tiếng người hét
Rẫy bên bờ suối nghe tiếng cười con trẻ
Họ gài bẫy trên khắp bờ rẫy
Họ chăng lát tre trên khắp bờ rẫy
Cái mõ tre kêu vang giữa rẫy
Họ treo lá *ndông* trên khắp bờ rẫy
Họ treo lá *ndông* cho con nai sợ
Vạt rẫy bên trái họ trỉa lúa *djang ka*
Vạt rẫy bên phải họ trỉa lúa *djang kĭt*
Xung quanh bờ rẫy họ trỉa hàng bo bo
Đất bằng bờ suối họ trỉa giống lúa nếp
Rẫy của họ trồng nhiều bụi chuối
Rẫy của họ trồng nhiều bụi mía
Rẫy của họ trồng nhiều bụi cây gai
Rẫy của họ trồng nhiều bụi cây dứa
Rẫy của họ trồng nhiều dây lang, dây mướp
Rẫy của họ trồng đủ loại hoa màu
Lúa *djang prĭt* đang lúc chín vàng
Lúa *djang kring* đang lúc trổ bông

Đám lúa mùa đang trổ nhú đầu bông
Lúa nếp, *ba ke* ngoài rẫy đã chín khô
Cây dưa, cây bí đang lúc trổ hoa
Quả dưa làm giống nằm bên cây gỗ
Quả bí ủ làm giống nằm bên cây gỗ
Họ đi qua khu rẫy bon Tiăng
Họ tiếp tục đi theo con đường thẳng
Họ tiếp tục đi theo con đường thoáng
Họ tiếp tục đi theo con đường rộng
Họ tiếp tục đi theo con đường xưa
Đường thẳn lẳn bò chỉ lọt cái gùi
Đường thẳn lẳn bò chỉ lọt ngón tay
Đường có nhiều đỉa bước lạnh bàn chân
Đường người đi thoáng sạch thênh thang
Ting tiếp tục qua vùng rừng hướng bắc
Mbong tiếp tục qua bãi cỏ hướng bắc
Họ đi càng lúc càng gần đến
Họ đi càng lúc càng gần đến nơi
Họ càng đi càng nhanh như quả cà lăn
Ting đến bến suối của bon Tiăng
Mbong đến bến suối của bon Tiăng
Bến nước cậu Djŭt nằm bên đầu suối
Bến nước của Ndu kê bằng cây gạo
Bến nước của Yang lót bằng tấm bạc
Bến nước của Lêng lót bằng chiêng hoa

Chiêng hoa nổi lấp lánh trong đáy nước
Cồng hoa nổi lấp lánh trong đáy nước
Họ dừng nghỉ tắm rửa chân tay
Họ tắm rửa lau sạch mồ hôi
Ting, Mbong đi đã ba, bốn ngày
Ting, Mbong đi đã bảy, tám ngày
Ting, Mbong đi đã đến chín, mười ngày
Họ đi đã mệt dừng chân nghỉ sức
Họ dừng chân bên gốc cây đa
Họ dựng dao lao bên gốc cây đa
Họ dựng dao lao bên gốc cây *kriăng*
Họ cởi vòng khố bỏ cất trên bờ
Họ cởi vòng đeo tay bỏ cất trên bờ
Họ cởi bông tai ngà bỏ ở trên bờ
Họ bỏ tất cả quần áo trên bờ
Họ nhào xuống tắm vực nước sâu
Nước bị tung tràn ngập đôi bờ
Họ bơi lội tung tăng trong nước
Nước họ bơi tràn sập bờ đơm
Nước họ bơi sập vỡ *khâng* chỉ
Vực nước sâu bằng một đoạn dây mây
Thác Tăr Nhă có hai bậc thang
Từng đàn cá *ngleh* bơi lội trong nước
Từng đàn cá *mbeng* bơi lội trong nước
Từng đàn cá *nglai* bơi lội trong nước

Con cá *rlêng* có u sáp ở dưới hàm
Con cá trắng có đốm ở trên mũi
Con cá *bit* có u dài trên lưng
Cá con *lôn* có đốm trên đuôi
Có loại cá phần đuôi màu đỏ
Thân cá trắng phần đuôi màu đỏ
Cái đuôi cá to bằng lá chuối
Đàn con ếch xếp hàng từng đàn
Đàn con cá xếp tầng trong nước
Từng đàn cá *njŭt* bơi lội trong nước
Từng đàn cá *ndŭng* bơi lội trong nước
Từng đàn cá *nglai* bơi lội trong nước
Từng đàn cá trắng bơi lội trong nước
Đàn cá bơi lội tung tăng
Đàn ếch tung tăng táp hoa cây *proh*
Đàn cá tung tăng táp hoa cây *trang*
Bảy tầng lớp con ếch trong nước
Tám tầng lớp con cá trong nước
Vực nước bon Tiăng có nhiều ếch, cá
Họ tắm rửa kì cọ đầu cổ
Họ tắm rửa lau sạch mồ hôi
Họ tắm rửa sạch sẽ rồi lên
Tắm rửa xong Ting bước lên bờ
Tắm rửa xong Mbong bước lên bờ
Họ lấy khố quấn lại vào đùi

Họ lấy vòng đeo vào cánh tay
Họ lấy bông ngà đeo lại vào tai
Ting ngồi nghỉ trên đá, trên gỗ
Mbong ngồi nghỉ trên đá, trên gỗ
Họ lấy cán dao chống ở dưới hàm
Họ ngồi nghỉ hút một điếu thuốc
Họ ngồi nghỉ ăn một miếng trầu
Họ ngồi nghỉ hút thuốc ăn trầu
Họ lấy lá trầu phết một miếng vôi
Họ bỏ thêm một miếng quả cau
Nhai trầu một bên nhai cau một bên
Họ vừa ăn trầu vừa uống nước dừa
Nhỏ nước trầu đất thấm màu đỏ
Thấm màu đỏ như con cá *bit*, cá *lôn*
Miệng nhai trầu đôi mắt nhắm lim dim
Họ ngồi nghỉ một hồi lâu rồi
Em Mbong ơi, ta hết mệt rồi!
Anh em ta tiếp tục đi nhé!
Phải đề phòng họ bắn lén nhé!
Người ta bắn lén bằng tên tẩm thuốc
Tên thuốc vào ba ngón tay chết luôn
Anh em ta đi luôn phải đề phòng
Anh em ta đi luôn phải cẩn thận
Tay cầm dao không được chễnh mảng
Cầm ná bắn tay không được run

Nằm ngủ bên gái tim không được run
Em Mbong hứa sẵn sàng đánh trả
Họ lấy dao lấy gươm cầm tay
Họ lấy chiếc khiên đeo vào bên nách
Họ đeo khiên to che lấp một bên hông
Kèn tù và sừng *keh* đeo kề vào miệng
Chân bước đi nhìn trái nhìn phải
Chân bước đi nhìn trước nhìn sau
Bước chân trái không đụng ngọn cỏ
Bước chân phải không đụng lá tre
Chân đạp đất không kịp in dấu
Ting tiếp tục đi lên hướng bắc
Mbong tiếp tục đi lên hướng bắc
Trong bon Tiăng đang ồn ào náo nhiệt
Từ sân bon nghe vang tiếng *ă*
Từ bờ suối nghe vang tiếng *tong lon*
Từ trong bon nghe vang tiếng chiêng
Từ bãi cỏ nghe tiếng con trâu đuổi nhau
Từ trên trời vang nhạc sáo diều
Nghe vang chiêng *brau* của Tiăng trong nhà
Nghe vang chiêng *brau* của Yang trong nhà
Họ uống rượu đánh chiêng không dứt
Họ đánh cồng *gle* đánh mãi không chán
Họ đánh vui như mừng lễ hội
Họ đánh cồng nghe như tiếng gõ tô đồng

Họ đánh cồng như nghe tiếng rung vòng *tẽ*
Tiăng thả con hổ trên khắp bãi cỏ
Tiăng thả con cọp khắp hai bên đường
Một đàn ong canh giữ cửa rào đá
Bờ rào bên trái họ trồng hàng cây tre *rla*
Bờ rào bên phải họ trồng hàng cây *n'gâm*
Bờ phía trên, phía dưới trồng cây *nkŏ drăng*
Họ trồng cây *nkŏ drăng* để chặn gió bão
Họ làm bon trong hang đá *briăng* vào không được
Họ làm bon trong hang đá *briăng* ăn không được
Họ làm bon trên bãi cỏ hổ cắn không được
Bon Tiăng ăn thịt không sót mùa nắng
Bon Tiăng ăn thịt không thiếu một năm
Họ dựng nêu không thiêu một tháng
Gọi người ngủ dậy không thiếu buổi sáng
Bữa sáng ăn cá, bữa trưa ăn thịt
Khách đến nhà thịt con lợn to
Khách Puh đến họ giết heo đực
Khách đến thăm họ giết trâu thiến
Họ kéo trâu đực chém trước cọc nêu
Trong lúc đó Ting, Mbong con Tet
Đang tìm đường vào trong bon không thấy
Đang tìm đường vòng quanh bờ rào đá
Họ đi vòng quanh rào tìm lối vào
Tìm đường không thấy họ lại ngồi bên gốc cây đa

Họ lại dừng dao lao bên gốc cây đa
Họ tìm đường khắp bờ rào không thấy
Mặt trời sắp lặn chim *rlĭng* về tổ
Mặt trời sắp lặn chim *rlang* về tổ
Mặt trời ngang ngọn cây đàn trâu về chuồng
Mặt trời ngả màu đỏ họ giã gạo đã xong
Chim *rkleh* bay về tổ, chim *vik* bay đi ăn
Đàn trâu Ndu, Dong về trời đã sắp tối
Vang mõ trâu của cậu Song trời sắp tối
Một bên bãi cỏ họ chăn đàn trâu
Một bên bãi cỏ họ chăn đàn dê
Bãi cỏ trên đầu suối họ chăn đàn bò
Bãi cỏ ở cuối suối họ chăn đàn dê trắng
Ở trong bon họ trồng nhiêu bụi chuối
Ở trong bon họ trồng nhiều hàng chuối hạt
Hàng ống nước xếp ở cuối mái nhà
Đàn chim *kéc* hót vang bờ suối
Tiếng con bò rống trên khắp bờ suối
Tiếng con trâu ngoé trên khắp bờ suối
Tiếng con voi to hú từ trong rừng xa
Thế là Ting, Mbong con Tet đã đến nơi
Ting và Mbong trèo lên cây đa
Một cây đa trổ lá màu đỏ
Ting con Tet đứng ở trên ngọn đa
Mbong con Tet đứng ở trên ngọn đa

Ting, Mbong ngồi nấp ở trên cây đa
Bing bẻ cành đa che kín cho Ting
Jông bẻ cành đa che kín cho Mbong
Người trong bon không nhìn thấy Ting
Người trong bon không nhìn thấy Mbong
Ting lấy ra một ít củ ngải thần linh
Mbong lấy ra một ít củ ngải thần linh
Ting xắt ngải giã trong nồi đất
Mbong xắt ngải giã trong nồi đất
Họ giã chung nhiều loại ngải thần
Ting lấy ít ngải thần lúa thần kê
Mbong lấy ít ngải khiến cô gái thương
Loại ngải *klêt* có lá màu vàng
Loại ngải *klêr* có lá hình dài
Loại ngải hồn có lá rơi xuống gốc
Loại ngải quả *săch* có quả từng chùm
Loại ngải *krăp krăng* khiến tay cứng
Loại ngải *plâm* để chữa mù mắt
Loại ngải *găt* để chữa vết thương
Ngải con sóc trồng trên tre khô
Ngải *kho vang* nổ vang trong nước
Con cá sấu táp đuôi khố không kịp
Ting xắt lát ngải bỏ vào ống *proh*
Mbong xắt lát ngải bỏ vào ống *krêng*
Họ giã nát các loại ngải trong ống

Ting cầu khấn ngải thần phải linh
Mbong cầu khấn ngải thần phải linh
Các hồn ngải phải chui trong hang cá sấu
Hồn ngải phải nhập vào con trẻ
Hồn ngải phải nhập vào các bà mẹ
Hồn ngải phải nhập vào các người anh hùng
Hồn ngải phải nhập vào các cụ già
Khiến cho bon Tiăng ở nhà bị ngứa bụi đất
Khiến cho bon Tiăng ở nhà bị ngứa bụi lúa
Họ bị ngứa như bị dính hoa cây *tong ya*
Họ dùng nước bầu rửa cũng không hết ngứa
Họ cầu khấn thần ngải chỉ có vài lời
Cầu khấn xong họ quăng ống ngải đi xa
Nếu hồn ngải không làm theo lời
Ta sẽ quăng ngải xuống dòng thác
Ta sẽ quăng ngải vào lửa lò rèn
Thần Vah hồn ngải trong ống chui ra
Thần Văn hồn ngải trong ống chui ra
Các thần ngải mặc váy hạt cườm màu
Các thần ngải mang chiếc gùi nhỏ
Các thần ngải mang chiếc gùi đan hình hoa
Cái gùi của thần làm đế bằng bạc
Thần chị Vah bàn với thần em Văn
Chị em ta phải theo lời lời Ting
Nếu không được như ý Ting cần

Ting sẽ quăng ngải ta vào dòng thác
Mbong sẽ quăng ngải ta vào lửa lò rèn
Chúng tôi theo lời anh Ting, Mbong nhé!
Chúng tôi chỉ giúp chặt cây đứt gốc
Chúng tôi chỉ giúp đốn cây đổ ngã
Còn phần cành lá các anh phải dọn
Các anh đánh trận có thắng hay không
Các anh chém trâu có chết hay không
Các anh thu lúa giống có nổi hay không
Lời hồn ngải nói không lọt vào lỗ tai Ting, Mbong
Các thần hồn ngải bước chân đi trên đất
Các thần hồn ngải bước chân đi nhanh
Các thần hồn ngải đến bên ngoài rào đá
Các thần ngải tìm đường vào bon không thấy
Thần dùng cái búa để đập tường đá
Thần dùng búa đập tường đá không bị vỡ
Thần đập sai trúng tay bị chảy máu
Thần lấy cái đục của Yau Mat, Yau Mang
Thần dùng cái đục, đục tường rào đá
Thần dùng đục, đục tường đá không vỡ
Tường vỡ bằng móng tay lại lành
Tường vỡ bằng cái rổ lại lành như cũ
Tường vỡ bằng cái nia lại lành như cũ
Các thần ngải không có đường vào bon
Chị em chúng ta làm thế nào bây giờ?

Nếu không được họ sẽ quăng ta vào dòng thác
Nếu không được họ sẽ quăng ta vào lửa lò rèn
Các thần ngải uốn luyện xếp gọn thân hình
Các thần ngải uốn luyện xếp gọn chân tay
Thần ngải biến thành con dế đào đất
Con dế đào hang trong lòng đất
Bới một nắm đất hang dài bằng một cây *le*
Bới ba nắm đất hang dài bằng ba cây *chau*
Bới bảy nắm đất hang dài bằng bảy cây tre
Con dế thần lọt qua bên trong bờ rào
Các thần ngải đi đến cửa nhà Tiăng
Các thần ngải đi đến cửa nhà Yang
Trong lúc đó anh Tiăng đang ngồi trước cửa nhà
Anh Tiăng đang ngồi ở hiên trước cửa nhà
Tiăng trải đuôi khố ngồi trên ghế máng tre
Trong lúc đó thần Vah hồn ngải
Trong lúc đó thần Vănh hồn ngải
Các thần hồn ngải bay nhanh như con ong
Các thần ngải bay qua mặt mọi người
Anh Tiăng một tay táp bắt con ong
Anh Yang một tay táp bắt con ong
Con ong thần hồn ngải bị rơi xuống đất
Con ong ngải rơi trước mặt anh Tiăng
Con ong thần biến thành hòn đá thần
Tiăng một tay nắm lấy hòn đá thần

Tiăng lấy hòn đá thần bỏ vào miệng nút
Yang lấy hòn đá thần bỏ vào miệng nút
Họ vò đá thần vào lòng bàn tay
Họ gói đá thần vào vạt khăn, vạt áo
Hồn ngải đã chui vào lỗ tai anh Tiăng
Hồn ngải đã chui vào lỗ tai anh Yang
Hồn ngải đã chui vào đáy tim của họ
Hồn ngải đã nhập vào lòng của mọi người
Hồn ngải đã nhập vào các con trẻ
Hồn ngải đã nhập vào các bà mẹ
Hồn ngải đã nhập vào các người già
Hồn ngải đã nhập vào các người anh hùng
Trong chốc lát sau đó anh Tiăng đã bị
Trong chốc lát sau đó anh Yang đã bị
Họ ở nhà bị ngứa như bụi đất
Họ ở nhà bị ngứa như bụi lúa
Họ bị ngứa như bị dính hoa *tong ya*
Họ tắm nước bầu trong nhà không hết
Họ cảm giác nóng nực bực bội khó chịu
Họ đi ra đến bờ đất, bờ thác
Họ đi ra đến bờ suối, bụi tre
Họ đi ra qua vùng đất bị lở
Một tay cầm gươm một tay cầm ná
Khiên đánh nhau đeo sẵn bên nách
Kèn tù và sừng *keh* đeo kề vào miệng

Họ đeo khiên to che lấp bên hông
Mỗi người đi ra dao gươm cầm tay
Mỗi người đi ra chiếc lao cầm tay
Mỗi người đi ra chiếc khiên đeo nách
Kèn tù và sừng *keh* đeo kề vào miệng
Anh Yang đi trước chị Bing bước theo sau
Anh Tiăng đi trước chị Djăn bước theo sau
Họ bước ra giẫm gót chân của nhau
Họ bước ra đạp vết chân của nhau
Người đi sau ngắm vóc cổ người đi trước
Trong lúc đó Ting, Mbong con Tet
Ting chỉ giới thiệu Tiăng và nói cho Mbong biết
Bước sau Tiăng là Tang con Rŏng
Bước sau Yang là Bing vợ Yang
Bước đi sau Bing là Djăn vợ Tiăng
Chị Bing và chị Djăn sắc đẹp tuyệt vời
Ta làm thế nào để cướp được họ
Cướp được Bing ta mới vui sướng
Cướp được Djăn ta mới vui sướng
Một nồi cơm ta ăn ngon miệng
Một bầu nước ta uống ngon miệng
Có ít cơm ta mời một trăm người ăn
Anh Tiăng ngồi nghỉ dưới bóng cây đa
Anh Yang ngồi nghỉ dưới bóng cây đa
Họ dựng dao lao bên gốc cây đa

Họ ngồi dưới bóng mát lấy thuốc ra hút
Họ lấy lá trầu têm bỏ vào miệng ăn
Họ lấy lá trầu phết vào miếng vôi
Họ bỏ một ít vỏ cây *tiăng gŭt*
Họ nhai trầu tiết ra nước màu đỏ
Họ ăn trầu môi miệng thấm màu đỏ
Phun lên lá mục đỏ như ai quét
Phun lên lá khô đỏ như ai thổi
Phun vào bãi cỏ đỏ như lửa cháy rừng
Nhỏ trên đất, đất thấm màu đỏ
Miệng nhai trầu đôi mắt lim dim
Tiăng ngồi hút thuốc kể chuyện rừng núi
Tiăng ngồi hút thuốc kể chuyện suối nước
Tiăng ngâm măng đắng khéo tay chắt nước
Tiăng kể chuyện đẹp như lá khoai môn nở
Yang kể chuyện giỏi như dọn rẫy cháy dở
Họ kể chuyện không thiếu một vùng rừng nào
Ting từ trên cây xem xét thấy thèm
Mbong từ trên cây xem xét thấy thèm
Chỉ trong chừng chốc lát sau đó
Anh Lêng và Mbong trong nhà bước ra
Họ ở trong nhà như bị ngứa bụi đất
Họ ở trong nhà như bị ngứa bụi lúa
Họ bị ngứa như dính hoa *tong ya*
Họ lấy bầu nước rửa cũng không hết

Ting từ trên cây nhìn kĩ phía dưới
Ting nói: Đó là anh Lêng con Rung
Người theo sau đó là Mbong con Tiăng
Trong thời gian chốc lát sau đó
Anh Bêh, Bôp con Rŏng bước ra
Họ ở trong nhà như bị ngứa bụi đất
Họ ở trong nhà như bị ngứa bụi lúa
Họ bị ngứa như dính hoa *tong ya*
Lấy nước bầu trong nhà tắm không hết
Ting, Mbong từ trên cây nhìn kĩ phía dưới
Ting cho biết đó là Bêh và Bôp con Rŏng
Ting cho biết đó là Klôp và Nhông con Rŏng
Trong thời gian chốc lát sau đó
Anh Tông và Bơng con Rŏng bước ra ngoài
Bơng con Rŏng đầu cắt tóc ngắn
Bơng con Rŏng phía dưới mặc quần
Bơng con Rŏng phía trên mặc áo
Bơng con Rŏng trên vai đeo súng
Bơng mặc quần áo như Drôn, như Lao
Bơng đeo khẩu súng như Drôn, như Lao
Trong thời gian chốc lát sau đó
Cậu Djŭt từ trong nhà bước ra ngoài
Cậu Yui từ trong nhà bước ra ngoài
Ting cho biết đó là Djŭt con Kam
Ting cho biết đó là Yui con Kam

Người mới ra là Djŭt và Yui con Kam
Yui vác lao luôn nhìn mũi nhọn
Yui trỉa lúa so với chiếc gùi
Người yêu đã bỏ Yui còn nhìn dấu chân
Trong thời gian chốc lát sau đó
Anh Dơ con Prŭm từ trong nhà bước ra
Anh Yang con Sol từ trong nhà bước ra
Tất cả nhân tài bon Tiăng đã ra ngoài
Họ toàn là những người anh hùng cả
Họ toàn là những người can đảm cả
Họ gồm những người hung hăng cả
Họ gồm những người dũng cảm cả
Tất cả tay đều cầm dao lao cả
Bon của họ nhiều đến hàng chục người
Bon của họ nhiều đến hàng trăm người
Bọn con gái chân đeo vòng đồng dài
Bọn con trai đeo bụi hoa màu đỏ
Các con trẻ đeo *kho vang* trên ngực
Trên ngực con trẻ đeo *kho vang* màu trắng
Thế là họ đã ra ngoài nhiều rồi
Trong thời gian chốc lát sau đó
Anh Mbong con Tiăng trong nhà bước ra ngoài
Đầu tóc bù xù trồng củ gừng cũng mọc được
Đầu tóc bù xù trồng khoai cũng mọc được
Bộ hàm răng bẩn trỉa lúa cũng mọc được

Đôi mắt của Mbong một bên đỏ, một bên vàng
Mbong ngày nào cũng có trận đánh nhau
Mbong ngày nào cũng chém chết con trâu
Họ đánh nhau đốt nhà đốt cả lúa giống
Cây *tử* to bằng cây *bŭng* họ tựa ná cũng ngã
Cây *sa* to bằng đùi chân họ tựa lao cũng ngã
Cây *tar nhă* to họ treo khiên cũng phải ngã
Đàn con gái tơ cũng tung ra ngoài
Đàn con trai choai cũng tung ra ngoài
Người cao tuổi, tóc bạc cũng tung ra ngoài
Đàn con trai đẹp như đọt cây *jŏk*
Con gái tóc dài bằng lóng cây *rtiăng*
Đàn con gái chân đeo vòng đồng dài
Con trai đàn ông đeo bụi hoa màu đỏ
Bọn con trẻ đeo *kho vang* trên ngực
Anh Lêng, Yang hét tiếng to vẻ kiêu hãnh
Họ nói to nói tự tin mình tài
Ting khiếp sợ, nhưng đã lỡ chân bước
Mbong khiếp sợ, nhưng đã lỡ chân bước
Sức của ta làm sao đánh nổi được họ
Ta đến đây nộp ngực cho con hổ ăn
Ta đến đây mang tay cho con cọp ăn
Ta đến đây mang đầu cho con *briăng* mổ
Ta nộp thân xác cho người anh hùng.
Yang nhìn quanh thấy anh em đủ mặt

Anh Tiăng ơi, tại sao có chuyện lạ thế này?
Ai xúi khiến chúng ta ngày hôm nay
Bọn con gái đã có mặt đủ ở đây
Bon con trai đã có mặt đủ ở đây
Người cao tuổi, người già đã có mặt đầy đủ
Có kẻ nào thổi ngải cho bon ta không?
Có bọn xấu thổi ngải tới bon ta không
Có kẻ xấu thổi ngải thử người anh hùng
Tiăng chậm rãi đáp lời em Yang
Ai dám đến đây chọc phá bon ta?
Không ai dám chọc tổ ong hung dữ đâu
Không ai dám chọc tổ ong *klôr* đâu!
Không ai dám chọc con hổ đang gầm
Không ai dám bắt con lươn thần đáy nước
Họ chưa nghe bon ta khét tiếng sao
Ai dám đến đây ăn thua với em Yơng
Ai dám đến đây ăn thua với em Yang
Ai dám đến đây ăn thua với Lêng, Mbong
Họ đến đây nộp ngực cho con hổ ăn
Họ đến đây nộp tay cho con cọp ăn
Họ đến đây nộp đầu cho con *briăng* mổ
Họ có tội, có nợ gì mà đến chọc ta
Nợ bằng cái tô ta cũng không có mà
Nợ bằng cái chiêng ta cũng không có đâu!
Các tội nợ bon ta đã trả hết rồi

Yang nói tiếp: Anh Tiăng ơi không phải tội nợ đâu!
Họ chọc ta không cần vì tội nợ đâu mà!
Người ta ganh ghét vì bon ta giàu
Người ta ganh ghét vì bon ta có của
Người ta ganh ghét vì bon ta có nhiều lúa
Người ta ganh ghét vì bon ta làm lễ hội
Người ta thèm cướp con gái tơ làm vợ
Anh Tiăng nói: Chuyện đó ta không sợ đâu!
Ta không sợ con lươn gầm hù doạ
Tiếng sấm sét xưa nay chưa đánh chết người
Ta đâu còn chui lại bụng mẹ mà sợ
Tháng này rồi ta không đan gùi nữa
Bon Bu Guih, Bu Lũng có Lông, Doi anh hùng
Bon Bu Tũng, Bu Nga có Kră, Năng anh hùng
Bon Tiăng, Yang có Lêng, Mbong anh hùng
Không ai dám đến đây chọc em Lêng đâu!
Không ai dám đến đây chọc em Mbong đâu!
Họ ngồi ngoài sân đã khá lâu rồi
Tiăng lên tiếng hét to doạ mắng kẻ xấu
Hỡi người lạ nếu ai đến đây chọc ta
Đừng liều đến đây mang ngực cho con hổ ăn
Đừng liều đến đây nộp tay cho con cọp vồ
Đừng liều đến đây nộp đầu cho con *briăng* mổ
Đừng liều đến đây nộp thân xác cho ta
Các người chưa nghe tiếng vang bon ta sao!

Nếu người bị lạt muối đã chán ăn gừng
Nếu người bị thiếu lúa đã chán ăn củ nén
Nếu người hết thuốc hút chán phá rừng già
Nếu hết *kao bŏng* đi kiếm dầu chai
Nếu hết chỉ dệt đi kiếm sợi dây *ndrong*
Cứ vào xin ta sẽ cho chén muối
Cứ vào xin ta sẽ cho tô gạo
Tiăng nói to nói một hồi hơi lâu
Trong lúc đó mọi người đang lo lắng
Tang con Rŏng lấy cái ná to của mình
Tang con Rŏng dương dây ná lắp tên
Ná của Tang làm lẫy cò bằng cây *le*
Ná của Tang làm dây đeo hạt cườm
Lắp một lần hai ba mũi tên
Cái cánh ná to bằng đùi con chó
Cây tay cầm to bằng cán đánh bông
Mũi tên ná to bằng cái nia
Giương một nấc mới căng dây ná
Ba lần mới móc dây lên lẫy
Móc dây vào lẫy rồi lắp tên vào
Hai tay cầm ná đưa lên nhắm
Tang đưa lên chưa biết nhắm hướng nào
Nhắm lên trời sợ chết lợn của Bing Glong
Nhằm vào rẫy củ sợ chết con chim cút
Bắn hang chim *pŭt* trúng bịt ngay lỗ

Bắn cối giã lúa sân nhà vỡ đôi
Bắn cái gùi chỉ nhắm một bên mắt
Bắn chim *pứt*, chim *eng rum* như lá đa
Tang hai tay đưa ná lên nhắm hướng
Chưa kịp nhắm kỹ lẫy ná đã bật
Tên ná bay phớt qua mặt Ting, Mbong
Thần Bing, Jông lấy khiên đỡ che đầu
Tên ná bắn trúng cành cây đa to
Cành cây đa đứt như bị rìu chém
Cành cây đa đứt như lưỡi rìu bén chặt
Cành cây đa rơi to bằng cái *lững*
Cây dầu đứt hai ba cành một lúc
Cây *rnhông* bị dập sát gốc rễ
Cây *tứ* to bằng cây *bững* đổ ngay
Cây *tững* to bằng ché đổ ngay
Tiăng con Rõng nói với mọi người
Hỡi tất cả anh em của ta!
Anh em ta luôn phải cẩn thận nhé!
Ta phải luôn cẩn thận giữ gìn cho mình
Để phòng người ta bắn lén bằng mũi tên xoay
Để phòng người ta bắn lén bằng tên tẩm thuốc độc
Tên thuốc độc vào ba ngón tay chết luôn
Em Lêng và con Mbong phải cẩn thận nhé!
Đêm nằm ngủ phải có chừng mực
Lêng đỡ lời anh Tiăng đáp lại

Lêng nói, chuyện gì xảy đến về sau hẵng hay
Ta không sợ con lươn gầm hù doạ
Tiếng sấm sét từ xưa nay chưa chết người
Ta đâu còn chui vào bụng mẹ lần hai
Ta thử xem sức của họ mạnh đến đâu
Dao cầm tay của ai cũng có lưỡi bén
Cái ná cầm tay của ai cũng có dây
Đầu của ai cũng có sẵn cặp sừng
Ta có sợ một người nào đâu!
Đánh trận Preh ta có thắng có thua
Đánh trận Rđe có thắng có thua
Đánh trận R'ông có thắng có thua
Không ai đến đây dám chọc em Lêng đâu!
Bon Tiăng tản về nhà mình
Mọi người, nhà nào về nhà nấy
Họ vào buồng ngủ thủ thỉ bàn bạc
Nhà của ai nấy về nhà mình
Buồng của ai nấy về ngủ buồng mình
Vợ chồng ai nấy về ngủ chung
Trên bầu trời đã phủ màn tối
Màn trời tối đã phủ đen mái nhà
Màn trời tối đã phủ đen mái nhà tranh
Đàn chim nhỏ đã ngủ trên khắp ngọn cây *le*
Đàn chim *chăp* đã ngủ trên khắp ngọn cây *le*
Chim chào mào đã ngủ khắp bụi cây gai

Đàn chim én ngủ choàng cánh vào nhau
Đàn con nai đã ngủ ngáy trong rừng chồi
Đàn con kiến đã vào hang ngủ yên giấc
Đàn con chuột đồng, chuột cỏ đã ngủ say
Đàn con cá đã ngủ say trong dòng nước
Vực nước sâu đã ngừng chảy ngủ yên
Rìu trong bồ áp ngực với nhau ngủ
Lúa trong bồ áp hạt với nhau ngủ
Con người ngủ thổi hơi thở vào nhau
Con người ngủ sát đầu tóc vào nhau
Bon Tiăng đã im lặng vắng tiếng nói
Trong lúc đó Ting con Tet
Trong lúc đó Mbong con Tet
Hai người bàn bạc với nhau
Mbong lo lắng muốn lùi quay về
Anh Ting ơi, ta quay về thôi nhé!
Ting đáp lại: Em đừng xúi bậy nhé!
Tại sao em xúi anh quay về nhà?
Từ nhà ta để nhằm ý gì?
Ta phải đi tới đích mới về được!
Ta đi uống phải được uống rượu
Có phải ta là con dao méo đâu!
Có phải ta là lưỡi rìu méo đâu!
Người anh hùng phải đi đến nơi
Ta có chết bỏ xác ở đây cũng được

Dao ta bị cùn có đỡ cho ai đâu!
Ta sai chém, trúng chân ráng chịu
Gãy chân, gãy tay ta không trách mẹ
Gãy chân, gãy tay ta không trách cha
Do ta muốn, ta chết phải chịu
Em Mbong thấy anh quyết cũng phải nghe theo
Ting bước chân xuống mặt đất
Mbong bước chân xuống mặt đất
Họ bước đi chậm ngắn một gang tay
Chân bước nhẹ không cho đụng ngọn cỏ
Chân bước nhẹ không kịp đụng lá tre
Chân đạp đất không kịp in dấu
Bon Tiăng cắm chông nhỏ con kì nhông cũng dính
Họ cắm chông nhỏ con sóc qua cũng dính
Cắm chông bờ suối con nai qua cũng chết
Ting, Mbong dùng cái cào đẩy bãi chông
Họ bước đến sát bờ rào tường đá
Bờ rào bên trái họ trồng cây tre *rla*
Bờ rào bên phải họ trồng cây *n'gâm*
Bờ phía trên, phía dưới trồng cây *nkõ drăng*
Họ trồng cây *nkõ drăng* để chặn gió bão
Anh Ting, Mbong tìm đường vào không có
Bờ rào xung quanh toàn xây bằng đá
Họ lấy con dao cán bằng cây *le*
Họ dùng dao khoét tường rào đá

Họ dùng mũi dao để khoét tường đá
Họ dùng dao khoét đá không vỡ
Họ dùng hết sức để đào khoét đá
Họ khoét đá cũng không vỡ nổi
Họ dùng cái đục để đục tường đá
Đục tường đá, cái đục bị gãy
Cái đục bị gãy vứt ra ngoài rừng
Ting lấy cái đục Ting có từ nhỏ
Ting dùng cái đục đục tường rào đá
Ting đục một bên, Mbong đục một bên
Họ dùng hết sức để đục tường đá
Họ đục đá vẫn không vỡ nổi
Vỡ to bằng móng tay tường đá lành lại
Vỡ to bằng cái nia tường đá lành lại
Vỡ to bằng cái rổ tường đá lành lại
Cái đục của Ting gãy làm ba khúc
Ting lấy cái búa của mình đập đá
Ting lấy cái búa để đập tường đá
Mbong lấy cái búa của mình đập đá
Mbong lấy cái búa để đập tường đá
Họ dùng búa đập tường đá không vỡ
Tường đá vỡ to bằng móng tay lại lành
Tường đá vỡ to bằng cái nia lại lành
Tường đá vỡ to bằng cái rổ lại lành
Họ dùng búa đập đá không nổi

Cái búa của họ bị vỡ ra sáu mảnh
Cái búa bị vỡ họ vứt ra rừng
Họ không biết đường nào để vào trong bon
Ting, Mbong mặc áo *dữr* làm cánh
Họ mặc áo *djăr* làm lông chim bay
Họ thắt khố trắng biến thành chim cu
Họ cất cánh bay lên trời tìm đường
Họ bay cao đến đụng trời mây
Tường đá bon Tiăng vẫn còn cao vút
Tường rào đá bon Tiăng, Yang vẫn cao hơn trời
Tường đá bon Tiăng, Yang con liền với trời
Tường đá bon Tiăng, Yang cao liền đến mặt trăng
Ting, Mbong không biết đường nào để vào bon Tiăng
Họ bay tìm đường bảy vòng bờ rào đá
Họ bay tìm đường tám vòng bờ rào đá
Họ bay vòng quanh rào đá vẫn không thấy đường
Họ lại bay xuống mặt đất bon Tiăng
Họ chẳng còn cách nào tìm ra đường
Đi tìm nơi đâu cũng thấy đá tảng
Đi tìm nơi nào cũng thấy đá thác
Đi tìm đường nào cũng thấy đá trắng
Họ gặp rắn to, ba ba to chặn đường
Họ gặp con rắn to bằng gỗ cây sao
Họ gặp con gián to bằng cái nia chặn đường
Họ không còn biết cách nào tìm đường

Bí đường rồi em Mbong rủ về nhà
Anh Ting ơi, anh em ta về thôi!
Anh Ting nói: Làm sao như thế được!
Con dao méo đâu mà phải lùi về!
Đâu lưỡi rìu móp mà phải quay về
Ta đã định hướng phải đi tới đích
Anh em ta lỡ chân bước đi rồi
Nếu ta về tay không người yêu chê cười
Bây giờ ta quyết vào được trong bon
Ta phải tìm cách vào trong bon mới được
Anh em ta dùng sức xô ngã tường đá bon Tiăng
Mbong nói, ta vào bon họ tóm bắt ta
Có hai anh em làm sao đánh họ nổi
Họ nhiều người ta đánh không nổi đâu!
Ta hai người không bít nổi tổ ong *ndrâng*
Thôi bây giờ ta gọi đàn chim *kéc* lên
Ta gọi đàn chim *kéc* lên ăn lúa bon Tiăng
Chim *kéc* ăn lúa hết sạch lúa chín
Chim *kéc* ăn lúa hết sạch lúa non
Chừng đó Bêh, Bôp, Klôp, Nhông, Tung, Bơng
Họ phải ra rẫy chăng dây *mpoh* đuổi chim *klang*
Họ phải ra rẫy chăng dây *mpoh* đuổi đàn khỉ
Họ phải làm *gŏng pŭt* đuổi đàn lợn ăn lúa
Anh em ta lấy áo chim *kéc* mặc vào thôi
Hai anh em Ting và Mbong bàn nhau vừa ý

Trong lúc Ting, Mbong mặc áo chim *kéc*
Thần Vah, Vănh thổi ngải thần linh
Ngải thần linh này phải làm theo ta
Ngải phải gọi đàn chuột trong rừng
Gọi đàn chuột vào ăn rẫy lúa bon Tiăng
Thần Vah, Vănh khấn vái ngải thần linh
Thần Vah, Vănh quăng ngải đi xa
Chỉ trong khoảng chốc lát sau đó
Đàn trâu bò ra từ bụi cây *rdu*
Đàn địa bò ra từ bụi cây *rde*
Hàng nghìn chuột từ trong rừng ra rẫy ăn lúa
Đàn con chuột ra rẫy ăn lúa bon Tiăng
Ting mặc áo chim *kéc* bay ra rẫy bon Tiăng
Mbong mặc áo chim *kéc* bay ra rẫy bon Tiăng
Đàn chim *kéc* ăn lúa rẫy bon Tiăng
Cây chuối cao ngang háng bị chuột ăn sạch
Cây mía cao ngang đùi bị chuột ăn sạch
Lúa bon Tiăng trong rẫy bị chuột ăn sạch
Lúa *djang prĭt* đang lúc chín vàng
Lúa *djang kring* đang trổ bông mẹ
Đám lúa mùa đang trổ đầu bông
Lúa nếp, *ba ke* rẫy đồng đã chín vàng
Cây dưa, cây bí vừa trổ hoa vàng
Bụi dây mướp đã lú quả non
Thế là thần ngải đã rất linh thiêng.

Ta dừng kể về anh Ting con Tet
Ta dừng kể về anh Mbong con Tet
Ta kể về mẹ Nar con Jray
Nar đánh vòng chân dùng tro cây *Ivi*
Nar đánh vòng tay dùng tro cây *rmuăn*
Nar đánh vòng đồng dùng đất ổ mối
Nar bước chân ra khỏi nhà của mình
Nar đi ra mang cái gùi nhỏ của mình
Nar đi ra mang cái gùi đan hình hoa
Cái gùi của Nar làm đế bằng bạc
Chân bước đi nhanh kéo nhạc vòng đồng
Vòng đồng đeo chân đạp đá rung vang
Xâu lục lạc đeo vành tai rung vang
Cành hoa bạc cài đầu rung vang
Cành hoa bạc cài đầu trắng xoá
Nar đi ra qua một cửa nhà
Nar đi ra qua một cửa giữa
Nar đi ra qua một dãy nhà dài
Nar đi ra đến nhà con Keng
Nar đi ra đến nhà con Kăng
Con Keng ơi hãy dậy ra giúp mẹ nhé!
Con Kăng ơi, hãy dậy ra giúp mẹ nhé!
Hai em ra mở cửa đá cho mẹ ra
Hai con ra mở cửa trời cho mẹ ra
Các con hãy ra mở cửa đá trời

Các con ra dọn sạch sân bon trời
Dọn sạch suối nước cho con cá lên ao
Dọn sạch bãi cỏ cho con nai ra ăn
Dọn sạch sân bon cho con trẻ ra chơi
Dọn sạch bầu trời cho nắng soi sáng
Dọn sạch hiên nhà để cất cây chày
Dọn sạch trong nhà để mời khách vào ở
Con Keng và con Kăng nghe tiếng mẹ gọi
Con Keng và Kăng sẵn sàng theo lời mẹ
Keng đứng dậy người còn uể oải
Kăng đứng dậy người còn uể oải
Họ đứng dậy còn nặng ở đầu gối
Keng đi ra mở cửa rào cho mẹ
Kăng đi ra mở cửa trời cho mẹ
Keng, Kăng ra mở cửa đá cho mẹ Nar
Họ dọn sạch cỏ rác trên trời
Dọn sạch suối nước cho con cá lên
Dọn sạch bãi cỏ cho con nai ra ăn
Dọn sạch sân bon cho con trẻ ra chơi
Dọn sạch bầu trời cho ánh nắng soi
Dọn sạch hiên nhà để cất cây chày
Dọn sạch trong nhà để mời khách vào ở
Keng và Kăng mở cánh cửa đá ra
Chỉ trong khoảng chốc lát sau đó
Tiếng mở cửa đá vang nghe xuống thế gian

Con gà rừng đã gáy từ cánh đồng cỏ
Con gà rừng đã gáy từ bờ suối
Con trâu nghé đã rống từ bờ suối
Con voi tơ đã hú từ trong rừng xa
Con gà dậy, gà gáy đánh thức
Con trâu dậy cọ cặp sừng vào cọc
Khâng thức dậy lo việc kéo chỉ
Đàn ông dậy ngồi sưởi lửa chờ cơm
Họ ăn cơm sáng rồi mới đi làm
Nar con Jray bước chân ra ngoài trời
Nar đi ra qua bờ đất bờ thác
Nar đi ra qua bờ suối, qua bụi tre nứa
Nar bước chân đeo vòng đồng ra ngoài trời
Ánh mặt trời đã soi sáng khắp ngọn *biăp*
Ánh mặt trời đã soi sáng khắp ngọn tre
Ánh nắng soi sáng vùng rừng bon Bu Pruh
Ánh nắng soi sáng vùng rừng bon Bu Prâng
Ánh nắng đã soi sáng trên khắp bờ suối
Bon Tiăng dậy ra khắp cánh đồng
Bon Tiăng dậy nói chuyện ồn ào trong nhà
Năm chục người qua lại trên sân bon
Bọn con gái tơ thi nhau kéo chỉ trên sân bon
Bọn con trai choai thi nhau kéo chỉ trên sân bon
Từ trong sân bon nghe vang những tiếng *ă*
Từ bờ suối nghe tiếng *tong lon* kéo chỉ

Từ trong bon nghe vang tiếng chiêng
Từ bãi cỏ nghe tiếng con trăn đuổi nhau
Trên bầu trời nghe tiếng nhạc sáo diều
Từ trong nhà nghe vang nhạc chiêng cổ của Tiăng
Từ trong nhà nghe vang nhạc chiêng cổ của Yang
Một vài người đi đốt cây chuối đầu suối lấy tro
Một vài người đi đốt cây tre cuối suối lấy tro
Một vài người đi đốt cây vải lấy tro làm muối
Buổi sáng sớm họ đi hái hoa cây *chau*
Buổi chiều gần tối họ đi hái hoa cây gạo
Lúc sáng sớm họ đi hái bông cây vải
Mọi người mọi việc của ai nấy làm
Riêng anh Kong và anh Yang sáng hôm đó
Họ đi săn bắn vùng bon Riăng Riăp
Họ đi hái rau *biăp* bên bờ suối Dak Âr
Họ đi kiếm cán dao bên bờ suối Dak Glung
Họ bắt con thằn lằn chất đầy cái gùi
Họ bắt con thằn lằn đeo đầy đùi khố
Họ bắn chim *bŭng bŭr* đeo đầy lưng đùi
Họ bắt con cá trấu đựng đầy ống tên
Chiếc ná nhỏ dính đầy lông con sóc
Chiếc ná nhỏ dính đầy lông sóc *kraih*
Chiếc ná to dính đầy lông con nai
Họ đi săn con ếch dọc theo bờ suối
Họ đi săn con ếch dọc theo bờ thác

Họ bắt con ếch bỏ vào ống tre dài
Đi vào rừng họ hái rau *biăp* mang về
Đi chăn trâu họ chặt đọt mây mang về
Đi ra đá sỏi họ moi trứng kì nhông
Trứng con kì nhông đựng đầy gùi *sor na*
Trứng con kì đà đựng đầy gùi *sor dŭng*
Bộ lòng lợn rừng đựng đầy ống tre nứa
Họ săn bắt nhiều mang về không hết
Họ ra về ghé thăm rẫy mới
Họ ra về ghé thăm rẫy cũ
Họ ra về ghé thăm chòi rẫy
Rẫy Tiăng rộng bằng bảy ngọn đồi
Rẫy Yang rộng bằng trăm con suối
Rẫy của họ trồng nhiều bụi chuối
Rẫy của họ trồng nhiều bụi mía
Rẫy của họ trồng nhiều cây gai
Rẫy của họ trồng nhiều bụi khoai lang
Rẫy của họ trồng nhiều hoa màu
Rẫy trên đồi đàn khỉ vào ăn lúa
Rẫy chân đồi con lợn vào ăn lúa
Rẫy chân núi con nai vào ăn lúa
Rẫy bờ suối chim công đang ăn lúa
Đàn con chuột từ trong rừng ra ăn lúa
Đàn con chuột từ trong bụi ra ăn lúa
Đàn con khỉ trong rừng ra ăn lúa rẫy

Vào đến rẫy thấy nhiều đàn chim *răch*
Đàn chim *răch* ăn lúa trong rẫy
Đàn chim *kéc* ăn quả bắp non
Chim *kéc* ăn hết sạch lúa rẫy
Họ có chăn *mpoh* đuổi chim *klang*
Họ có chăn *mpoh* đuổi đàn khỉ
Họ làm *gŏng pŭt* đánh đuổi đàn lợn rừng
Đàn chim vẫn còn ăn lúa trong rẫy
Yang hét to để đuổi khỉ khỏi rẫy
Yang hét to để đuổi đàn chim *kéc*
Yang hét la vang khắp trong rẫy
Đàn con chim vẫn tiếp tục ăn lúa
Đàn con chuột vẫn tiếp tục ăn lúa
Đàn con chuột trong rừng cây ra ăn lúa
Yang đi vòng khắp trong rẫy đuổi chim
Yang đi phía trước chim *kéc* ăn lúa sau lưng
Yang đuổi chỗ này chim *kéc* ăn chỗ khác
Chim *kéc* gì mà lì lợm như thế
Con chuột ở đâu mà ra nhiều thế này
Đuổi mệt rồi Yang bỏ ra về
Yang đi thẳng đường về đến bon mình
Yơng đi về thẳng đến bon mình
Họ về nhà qua bến nước suối
Họ về nhà kiếm cơm ăn đỡ mệt
Họ đi bước dài bằng một đoạn dây *reh*

Họ đi bước dài bằng một đoạn dây *siăng*
Họ đi một bước qua một con suối
Họ đi một hồi qua một vạt rẫy
Họ đi nhanh bằng cơn gió bay
Họ đi nhanh về thẳng bon mình
Anh Yơng về bước vào trong nhà
Anh Yang về bước vào trong nhà
Anh Yang đi vào rồi lại bước đi ra
Yang đi ra qua gặp anh Tiăng
Yang đi ra qua gặp anh Tang
Anh Tiăng ơi, bon ta nguy rồi!
Anh Tang ơi, bon ta nguy rồi!
Rẫy bon ta không còn hạt lúa!
Đàn con khỉ vào đầy rẫy lúa của ta
Đàn con nai vào đầy rẫy lúa của ta
Hai chim *kéc* khổng lồ ăn lúa rẫy ta
Chim *kéc* ăn sạch rẫy lúa của bon ta rồi!
Anh Klôp của ta đi đâu rồi!
Anh Nhông của ta đi đâu rồi!
Nhờ các anh xuống rẫy đánh đuổi chim *klang*
Nhờ các anh xuống rẫy đánh đuổi đàn khỉ
Nhờ các anh làm *gong pữt* đánh đuổi lợn rừng
Tiăng nghe Yang kể rất là lo lắng
Tiăng lên tiếng gọi đàn em trong nhà
Em Klôp ơi, em hãy đi mau bây giờ!

Em Nhông ơi, em hãy đi mau bây giờ!
Hai em đi ra rẫy đuổi khỉ ăn lúa
Hai em đi ra rẫy đuổi *kéc* ăn lúa
Hai em đi ra giữ rẫy lúa của ta
Các em chăng dây *mpoh* đánh đuổi chim *klang*
Các em chăng dây *mpoh* đánh đuổi đàn khỉ
Các em làm *gŏng pŭt* đánh đuổi lợn rừng
Đàn khỉ ăn lúa rẫy ta gần hết rồi
Đàn *kéc* ăn lúa rẫy ta gần hết rồi
Cây chuối cao ngang háng đã hết rồi
Cây mía cao ngang đùi đã hết rồi
Anh em ta mải ở nhà uống rượu
Anh em ta mải uống rượu bên ché *rlung*
Các em hãy đi nhanh đuổi chim ăn lúa!
Em Klôp, Nhông nhận lời đi ngay
Anh Tiăng đã nhắc họ không chần chừ
Họ với lấy dao, lấy ná cầm tay
Họ lấy chiếc khiên đeo vào bên nách
Họ đeo khiên to che lấp bên hông
Tù và sừng *keh* họ đeo kề vào miệng
Họ bước chân ra đi qua sân nhà
Họ đi ra qua bờ đất bờ thác
Họ đi ra qua bờ suối, bụi tre
Họ đi ra qua vùng đất bị lở
Klôp mang theo ná nhỏ đầy lông con *prok*

Nhông mang theo ná nhỏ đầy lông con *kraih*
Ná của họ có dính đầy lông con nai
Vừa mang ná ra chim *chui* đã rơi
Vừa mang ná ra chim *rkang* đã rơi
Vừa mang ná đi ra chim *yang yet* đã rơi
Chim *pŭt*, chim *mhet* tự nhiên rơi xuống
Chim *tet*, chim *eng* tự nhiên rơi xuống
Đàn chim *eng* tự nhiên rơi xuống
Đàn chim rơi mang đi không nổi
Đường lên dốc họ đi nhanh như chạy
Đường lên núi họ đi nhanh như hối
Cây mục đang đổ ngã họ đi qua vẫn kịp
Họ qua rẫy mới chuyên trỉa đậu
Họ qua rẫy cũ chuyên tria lúa sớm
Họ qua rẫy bờ suối trồng chuối và mía
Họ qua rẫy đồi chuyên trồng khoai
Rẫy của họ trồng nhiều cây chuối
Rẫy của họ trồng nhiều cây mía
Rẫy của họ trồng nhiều bụi gai
Rẫy của họ trồng nhiều cây dứa
Rẫy của họ trồng nhiều dây lang, dây mướp
Rẫy của họ trồng đủ loại hoa màu
Béh, Bôp vào rẫy xem xét nhìn quanh
Klôp, Nhông vào rẫy xem xét nhìn quanh
Đàn chim công đầy rẫy đang ăn lúa

Đàn chim *kéc* to đang ăn lúa rẫy
Lúa trong rẫy đã sắp hết rồi
Lạ lùng là hai con chim *kéc* khổng lồ
Hai chim *kéc* to ăn lúa trong rẫy
Hai chim *kéc* ăn lúa rất nhanh
Cây chuối cao ngang háng cũng hết
Cây mía cao ngang đùi đã hết
Anh Klôp, Nhông lần mò từ trong rừng
Họ lén bước nhẹ từ sau bụi tre khô
Họ lén rình từ trong bụi dây mây
Họ bước chân đi nhẹ không nghe tiếng động
Anh Klôp dương ná cầm sẵn trong tay
Anh Nhông dương ná cầm sẵn trong tay
Họ bước lần núp trong bụi cây
Họ ẩn núp không cho chim *kéc* thấy
Anh Klôp, Nhông đưa ná nhắm định bắn
Chim *kéc* khổng lồ đã kịp nhìn thấy
Chim *kéc* đã nhìn thấy anh Klôp và Nhông
Chim *kéc* đã thấy Klôp, Nhông nhắm tên ná
Chim *kéc* nhanh bay khỏi ngọn cây tre
Chim *kéc* bay cao vút lên trời trăng
Anh Klôp, Nhông buồn vì không bắn kịp
Các anh chăng dây *mpoh* đánh đuổi chim *klang*
Các anh chăng dây *mpoh* đánh đuổi đàn khỉ
Họ làm *gŏng pŭt* đuổi đàn lợn rừng

Các anh đánh đuổi chim thú không nổi
Đuổi đằng trước chim ăn lúa phía sau
Đuổi phía trên chim *kéc* ăn lúa vạt dưới
Các anh hét đuổi chim thú không đi
Đàn con khỉ lầm lì cứ tiếp tục ăn lúa
Đàn chim công lầm lì cứ tiếp tục ăn lúa
Anh Klôp, Nhông đuổi quanh bờ rẫy
Đàn chim và thú vẫn bám ăn hạt lúa
Klôp, Nhông đã mệt đã hết cách đánh đuổi
Một hạt cơm chưa vào trong bụng
Một giọt nước chưa vào trong bụng
Vòng khố quanh lưng bị tuột xuống đùi
Miệng la hét cổ họng khan tiếng
Họ đuổi chim suốt cả ngày trong rẫy
Họ ở trong rẫy đến khi trời sắp tối
Trên bầu trời đã tối dần dần
Màn trời tối đã phủ đen mái chòi
Anh Klôp, Nhông lủi thủi đi về bon
Họ đi nhanh về thẳng đến bon mình
Họ đi về đến cửa nhà mình
Anh Klôp về bước vào trong nhà
Anh Nhông về bước vào trong nhà
Các anh về mệt thở ngắn thở dài
Tiăng vội vàng đến mừng em Klôp về
Yang vội vàng đến mừng em Nhông về

Klôp buồn bã nói với anh Tiăng
Nhông buồn bã nói với anh Yang
Lúa trong rẫy của bon ta không còn nữa
Đàn con khỉ ăn lúa suốt cả ngày
Đánh đuổi đằng trước đàn khỉ ăn đằng sau
Đánh đuổi phía trên đàn khỉ ăn phía dưới
Đánh đầu này đàn khỉ ra đằng khác
Đàn khỉ ăn lúa suốt ngày không chán
Chim *kéc* ăn lúa suốt ngày không chán
Đám chuối cao ngang háng đã hết sạch
Đám mía cao ngang đùi đã hết sạch
Anh em tôi hét đuổi khỉ suốt ngày
Anh em tôi hét đuổi *kéc* suốt cả ngày
Chúng em chăng dây *mpoh* đánh đuổi chim *klang*
Chúng em chăng dây *mpoh* đánh đuổi đàn khỉ
Chúng em làm *gŏng pŭt* đánh đuổi đàn lợn
Chúng em đánh đuổi chim thú không đi
Chúng em đã suốt ngày la hét đuổi chim
Chúng em đã suốt ngày la hét đuổi *kéc*
Chúng em la hét đuổi chim *kéc* ăn lúa
Con chim *kéc* không bay đi xa
Chúng em đi qua lại khắp trong rẫy
Chúng em đuổi phía trước chim ăn đằng sau
Chúng em đuổi phía trên chim *kéc* ăn phía dưới
Chim *kéc* suốt ngày ham ăn hạt lúa trong rẫy

Như thế ta phải làm sao bây giờ?
Yang con Rung bảo nhiều người đi ra rẫy
Hỡi anh em chị em bon ta
Ta phải đi ra rẫy đuổi chim nhé!
Ta phải đi ra rẫy đuổi khỉ nhé!
Mọi người sẵn sàng nhộn nhịp sửa soạn
Họ sửa soạn đi ra giữ rẫy lúa
Họ đi ra rẫy mới đuổi chim
Họ đi ra rẫy lúa đuổi khỉ
Anh Bêh, Bôp đi ra rẫy đuổi chim
Anh Klôp, Nhông đi ra rẫy đuổi chim
Dơ con Prŭm và Yang con Sol đi ra rẫy
Keng và Dong con Măng cùng đi ra rẫy
Mỗi người một con dao cầm tay
Mỗi người một chiếc lao cầm tay
Mỗi người một chiếc khiên đeo nách
Kèn tù và sừng *keh* đeo kề vào miệng
Họ đi qua rẫy mới chuyên trồng đậu
Họ đi qua rẫy tria lúa sớm
Họ đi qua rẫy bên bờ suối trồng chuối và mía
Họ đi qua rẫy chuyên trồng củ khoai
Béh, Bôp, Klôp, Lông, Nhông, Măng
Họ vừa đến rẫy xem xét nhìn thấy
Họ thấy đàn khỉ ăn lúa trong rẫy
Họ thấy đàn chim công ăn lúa trong rẫy

Họ thấy chim *kéc* ăn lúa trong rẫy
Hai con chim *kéc* khổng lồ ăn lúa trong rẫy
Họ đuổi đằng trước chim *kéc* bay đằng sau
Họ đánh đuổi chỗ này *kéc* ăn chỗ khác
Họ đuổi chim *kéc*, chim *kéc* không bay xa
Họ la hét suốt ngày đuổi chim trong rẫy
Họ la hét suốt ngày đuổi *kéc* trong rẫy
Họ la hét suốt ngày đuổi chim kéc khổng lồ
Họ la hét đến khan cổ họng vẫn không được
Đàn con chuột từ rừng già ra ăn lúa càng nhiều
Đàn con chuột từ rừng non ra ăn lúa càng nhiều
Họ đuổi chim suốt ngày cơm không kịp ăn
Họ đuổi chim suốt ngày nước không kịp uống
Bụng đói xẹp lép, vòng khố tuột xuống đùi
Họ bị khan cổ nói không ra lời
Họ đuổi cách nào chim *kéc* vẫn không bay xa
Họ chẳng biết đuổi cách nào cho chim *kéc* bay đi
Anh em ta đuổi *kéc* không nổi rồi
Anh em ta đi về nhà nghỉ đã
Anh em ta đi về bon ngủ đã
Họ kéo nhau về đến bon của mình
Họ về đến cửa nhà của mình
Họ về đến nhà vội vã vào trong nhà
Họ về đến nhà báo cho anh Lêng
Họ về đến nhà báo cho anh Mbong

Rẫy lúa bon mình không còn nữa
Cây chuối cao ngang háng đã hết sạch
Cây mía cao ngang đùi đã hết sạch
Chúng tôi chăng dây *mpoh* đánh đuổi chim *klang*
Chúng tôi đuổi chim thú không đi xa
Đàn khỉ vẫn tiếp tục ăn lúa trong rẫy
Đàn chim công vẫn tiếp tục ăn lúa trong rẫy
Đàn chim thú tiếp tục ăn lúa trong rẫy
Chúng tôi đã la hét suốt ngày đuổi chim
Chúng tôi đã la hét suốt ngày đuổi *kéc*
Chúng tôi đã la hét suốt ngày đuổi chim *kéc*
Chúng tôi đuổi chim thú không đi xa
Hết lúa rẫy bon ta năm nay phải đói
Bon ta năm nay phải đói to rồi
Ta phải kéo nhau để đuổi chim thú
Ta phải kéo nhiều người xuống rẫy
Lệnh gọi to tất cả anh em mình
Hỡi các anh Bêh, Bôp, Klôp, Nhông, Tông, Bơng
Krang, Bing, Ting, Rung, Sung, Krong
Tất cả người bon ta phải đi ra rẫy
Ta ra rẫy để đuổi đàn chim
Ta ra rẫy để đuổi chim *kéc*
Các chị em bon ta phải tạm nghỉ giã lúa
Các chị em bon ta phải tạm nghỉ bửa củi
Các chị em phải tạm nghỉ nấu cơm nia

Các chị em tạm nghỉ nấu cơm đãi khách
Con chim *kéc* ăn lúa trong rẫy đã gần hết
Lúa của ta trong rẫy không còn nữa đâu
Nghe Lêng báo mọi người lo lắng
Tất cả mọi người trong bon đều nghe theo
Họ nhộn nhịp sửa soạn ra rẫy
Anh Yơng và Yang sửa soạn ra rẫy
Chị Bing và chị Jông sửa soạn ra rẫy
Chị Kông và chị Glơng sửa soạn ra rẫy
Chị Sơ và chị Vĩn đã đi ra rẫy
Chị Brot và chị Broi cũng đi ra rẫy
Chị em ta đi ra rẫy cũ mà xem
Chị em ta đi ra rẫy mới mà xem
Chị em ta hãy ra chòi rẫy mà xem
Lúa của bon ta trong rẫy không còn đâu.
Cây chuối con cao ngang đùi đã hết sạch
Cây mía con cao ngang háng đã hết sạch
Anh Tiăng cũng phải ra rẫy xem nhé!
Anh Tiăng nói: Tôi không đi được đâu
Tôi lúc này đang bận rất nhiều việc
Anh Tiăng đang bận nhiều việc lắm
Anh Tiăng có rất nhiều việc cần phải làm
Em Lêng cứ đi với các anh chị em nhé!
Các em cứ rủ nhau ra rẫy đuổi chim
Anh ở nhà đuổi con gà ăn lúa

Anh ở nhà nấu cơm cho trẻ con ăn
Anh ở nhà chăm sóc đàn trẻ con
Tiăng gọi vợ Djăn bảo vợ đi ra rẫy
Em Djăn hãy đi ra rẫy cùng với họ nhé!
Em đi rẫy cùng với chú Yơng
Em đi rẫy cùng với chú Yang
Tất cả chị em cùng đi rẫy đuổi khỉ
Tất cả chị em cùng đi rẫy đuổi *kéc*
Tất cả chị em cùng đi rẫy giữ lúa
Djăn nghe nói lúa rẫy hết rất lo lắng
Nghe Tiăng bảo chị Djăn đi ngay
Chị Djăn không quen từ chối lời Tiăng bảo
Tất cả chị em nhộn nhịp đứng dậy
Tất cả chị em nhộn nhịp sửa soạn đi ra rẫy
Tất cả chị em sửa soạn đi ngay cho kịp
Các anh Bêh, Bôp cũng sửa soạn ra rẫy
Các anh Klôp, Nhông cũng sửa soạn ra rẫy
Các anh Tông, Bơng cũng sửa soạn ra rẫy
Các anh Yơng, Yang cũng sửa soạn ra rẫy
Các anh Krang, Bing cũng sửa soạn ra rẫy
Các cậu Ting, Rung cũng sửa soạn ra rẫy
Các anh Lêng, Mbong cũng sửa soạn ra rẫy
Họ lấy dao và ná cầm tay
Họ lấy khiên đeo vào bên nách
Họ đeo khiên to che lấp bên hông

Kèn tù và sừng *keh* họ đeo kề vào miệng
Anh em ta đi ra ngay cho kịp
Họ bước chân ra khỏi nhà đi qua sân bon
Họ đi ra qua bờ đất bờ thác
Họ đi qua bờ suối, bụi tre
Họ đi ra qua vùng đất bị lở
Họ đi bước dài bằng một đoạn dây *reh*
Họ đi bước dài bằng một đoạn dây *siăng*
Họ đi một bước qua một dòng suối
Họ đi một hồi bằng một vạt rẫy
Đường lên dốc họ đi nhanh như chạy
Đường lên núi họ đi nhanh như hối
Đường lên dốc họ đi nhanh như hối
Cây mục đang ngã họ đi qua vẫn kịp
Họ tiếp tục đi theo hướng nam
Họ đi ra bến nước suối bon
Họ vượt qua bến nước suối bon
Họ tiếp tục đi trên đường đi rẫy
Họ tiếp tục đi về hướng nam
Họ đã nhìn thấy vạt rẫy của mình
Rẫy trên đồi nghe tiếng tù và sừng trâu
Rẫy chân đồi nghe tiếng tù và ngà voi
Rẫy gần bãi cỏ nghe tiếng con trẻ la
Rẫy gần suối nghe tiếng con trẻ cười
Rẫy của Tiăng rộng bằng bảy ngọn núi

Rẫy của Yang rộng bằng một trăm con suối
Hạt lúa trong rẫy bon Tiăng không còn nữa
Đàn con khỉ ăn hết sạch lúa rẫy
Đàn chim *kéc* ăn hết lúa rẫy
Hai con chim *kéc* khổng lồ tiếp tục ăn lúa
Hai con chim *kéc* ăn sạch lúa rẫy
Cây chuối con cao ngang đùi hết sạch
Cây mía con cao ngang háng cũng hết sạch
Yang hét to đuổi đàn khỉ đi
Yang hét to đuổi chim *kéc* đi
Yang hét to đuổi chim *kéc* ăn lúa
Yang đuổi đằng trước chim *kéc* ăn đằng sau
Yang đuổi đằng này chim *kéc* ăn đằng kia
Tại sao mà chim *kéc* này quá lì lợm
Yang hối các anh Klôp và Nhông đuổi chim
Yang hối các anh Bêh và Bôp đuổi thú
Yang la hét anh em làm nhanh
Các anh hãy chăng dây *mpoh* đuổi chim *klang*
Các anh hãy chăng dây *mpoh* đuổi đàn khỉ
Yang bảo Lêng làm *gŏng pŭt* đánh đuổi đàn lợn
Mọi người nghe theo làm thật nhanh
Họ chăng dây *mpoh* đánh đuổi chim *klang*
Họ chăng dây *mpoh* đánh đuổi đàn khỉ
Họ làm *gŏng pŭt* đánh đuổi lợn rừng
Họ gài bẫy cung trên khắp bờ rẫy

Họ gài bẫy dây trên khắp bờ rẫy
Họ chăng dây lát tre trên khắp bờ rẫy
Họ treo mõ tre kêu vang trong rẫy
Họ treo lá *ndông* trên khắp bờ rẫy
Họ treo lá *ndông* cho con nai sợ
Nhưng chim thú càng vào rẫy ăn lúa
Đàn con chuột từ rừng già vào ăn lúa
Đàn con chuột từ rừng non vào ăn lúa
Chị Bũng suốt ngày la hét đuổi khỉ
Chị Ving suốt ngày la hét đuổi *kéc*
Họ suốt ngày qua lại đuổi *kéc* trong rẫy
Họ dùng cây ném chim *răch* cũng không bay
Họ dùng cây ném chim *kéc* cũng không bay
Họ đã hết cách đuổi cho chim *kéc* bay đi
Họ đã bí không còn cách nào nữa
Hạt lúa trong rẫy con chim, thú đã ăn sạch
Các bụi chuối trong rẫy đã hết sạch
Các bụi chuối hạt trong rẫy đã hết sạch
Cây mía mọc cao ngang đùi đã hết sạch
Họ đi qua đi lại trong rẫy đuổi chim
Nhưng con chim, con *kéc* không bay đi xa
Lêng con Rung đuổi chim đã quá mệt
Yang con Rung đuổi *kéc* đã quá mệt
Lêng chợt nghĩ ra đây là chuyện lạ
Từ xưa nay ta chưa thấy chim *kéc* lạ

Người ta giả dạng để cướp vợ, cướp đuôi cá
Người ta giả dạng để cướp đuôi diều lá
Người ta giả dạng để cướp chăn *lêng* bon mình
Anh em ta phải đề phòng cẩn thận nhé!
Ta phải đề phòng tự giữ gìn bản thân
Đề phòng người bắn lén bằng mũi tên xoay
Đề phòng người bắn lén bằng tên tẩm thuốc
Tên thuốc độc vào ba ngón tay chết ngay
Họ giữ chị Bing không cho tách rời xa
Họ giữ chị Djăn không cho tách rời xa
Chị Bing và chị Djăn đi qua lại đuổi *kéc*
Chị Bing ơi, hãy cẩn thận nhé!
Chị Djăn ơi, hãy cẩn thận nhé!
Chị Bing đừng đi cách xa chúng tôi!
Chị Djăn đừng đi cách xa chúng tôi!
Đuổi chim mệt rồi chị em ta nghỉ đã
Đuổi chim suốt ngày chân đã mỏi nhức
Ta ngồi nghỉ hút thuốc, ăn trầu đã
Chị em chúng ta nghỉ ăn trầu đã
Chị em chúng ta nghỉ uống nước đã
Họ lấy trầu ra têm mời nhau
Họ lấy trầu ngồi ăn mời nhau
Họ hút thuốc ngon hái từ đất chuồng trâu
Họ ăn lá trầu ngon hái từ trong rừng già
Họ hái trầu ngon chọn lá nhỏ bằng lá *reh*

Họ hái trầu ngon chọn lá nhỏ bằng lá *siăng*
Chị Bing têm trầu mời chồng Yang ăn
Chị Bing quấn thuốc mời chồng Yang hút
Yang nhận trầu miếng thuốc như thường
Yang nhận lấy miếng trầu Bing đưa
Yang nhận trầu bỏ vào miệng nhai
Chị Bing têm trầu mời em Lêng ăn
Chị Bing quấn thuốc mời em Lêng hút
Lêng nhận trầu nhận thuốc như thường
Lêng nhận trầu và thuốc của chị Bing mời
Lêng nhận trầu bỏ vào miệng nhai
Một bên nhai trầu một bên nhai cau
Miệng nhai trầu như con trâu nhai cỏ
Họ nhai trâu môi miệng thâm màu đỏ
Phun vào lá mục đỏ như ai quét
Phun vào lá khô đỏ như ai thổi
Nhỏ trên đất, đất thấm màu đỏ
Đất thấm màu đỏ như con cá *bit*, cá *lôn*
Miệng nhai trầu đôi mắt nhắm lim dim
Miệng hút thuốc phun ra luồng khói
Luồng khói thuốc từ trong mồm phun ra
Luồng khói thuốc bay nhuộm đen bầu trời
Yang hút thuốc ống điếu bằng bạc
Lêng hút thuốc ống điếu bằng bạc
Họ vừa ngồi hút thuốc vừa nhắc câu gia phả

Lêng ngồi một bên, Kang ngồi một bên
Yang ngồi một bên, Mbong ngồi một bên
Yơng ngồi một bên, Yang ngồi một bên
Bêh ngồi một bên, Bôp ngồi một bên
Klôp ngồi một bên, Nhông ngồi một bên
Tông ngồi một bên, Bơng ngồi một bên
Chị Bing ngồi ở giữa đông người
Chị Djăn ngồi ở giữa đông người
Họ ngồi hút thuốc ăn trầu nói chuyện.
Ta dừng kể về anh Yơng bon Tiăng
Ta dừng kể về anh Yang bon Tiăng
Ta kể về anh Ting con Tet
Ta kể về anh Mbong con Tet
Ting con Tet chăm chú nhăm hướng
Mbong con Tet chăm chú nhắm hướng
Ting con Tet bay lượn trên vùng trời
Mbong con Tet đang bay lượn trên vùng trời
Bất ngờ chim *kéc* táp xuống đánh Yơng ngã ngựa
Bất ngờ chim *kéc* táp xuống đánh Yang ngã ngựa
Chim *kéc* táp bắt chị Bing vợ Yang
Chim *kéc* táp bắt chị Djăn vợ Tiăng
Chim *kéc* bắt Bing, Djăn bay vút lên trời
Vòng chân chị Bing toả sáng như lửa cháy rừng
Vòng tay chị Djăn toả sáng như lửa cháy cỏ
Dây vành tai võng như chăng dây *mpoh*

Cặp vú nhú tròn như quả chuối *luăt*
Núm tóc đen óng như lông chim *rlĭng*
Họ phát tiếng cười giòn như con gà rừng gáy
Cành hoa bạc cài đầu màu trắng xoá
Ting con Tet vò Bing vào lòng bàn tay
Mbong con Tet vò Djăn vào lòng bàn tay
Họ gói gọn vào vạt khăn, vạt áo
Họ giấu chị Bing biến mất trong người
Họ giấu chị Djăn biến mất trong người
Bắt được chị Bing, chị Djăn, Ting, Mbong bay về
Ta bắt được rồi ta bay về ngay thôi!
Anh Ting, Mbong bay cao sát trời xanh
Anh Ting, Mbong bay cao sát mặt trăng
Bay tầng thấp gặp đàn con ong
Bay tầng cao gặp đàn chim *klang*
Họ bay cao đến sát trời xanh
Không ai kịp nhìn thấy *kéc* Ting bay hướng nào
Không ai kịp nhìn thấy *kéc* Mbong bay hướng nào
Thế là đã rõ chuyện xảy ra
Ta dừng kể về Ting con Tet
Ta dừng kể về Mbong con Tet
Ta kể về anh Yơng, anh Yang bon Tiăng
Ta kể về anh Lêng và Kong bon Tiăng
Ta kể về anh Bêh và Bôp bon Tiăng
Ta kể về anh Klôp và Nhông bon Tiăng

Ta kể về anh Tông và Bơng bon Tiăng
Ta kể về cậu Djŭt và Yui bon Tiăng
Một nháy mắt mở ra Bing đã biến mất
Một nháy mắt mở ra Djăn đã biến mất
Tại sao có chuyện lạ thế này?
Người ta là ai mà có tài giỏi thế?
Người ta cướp vợ như cướp đuôi con cá
Con nhà ai có tài có gan đến thế?
Yang hét to chửi bới kẻ thù
Yang la hét vang động vùng rừng
Lêng con Rung cướp lời Yang nói
Anh Yang ơi, anh hãy chờ ở đây nhé!
Các anh cứ chờ em ở đây đã nhé!
Em đi tìm dấu chân con bò chạy
Em đi tìm dấu chân con trâu chạy
Yang bằng lòng chờ Lêng tại chỗ
Yang buồn thảm nước mắt hai hàng
Yang đã khóc nước mắt tuôn ra
Yang đã khóc vì bị mất vợ
Yang đã khóc thương nhớ vợ Bing
Yang đã khóc thương nhớ chị Djăn
Lêng con Rung bước chân đi ra
Lêng con Rung mặc áo cánh chim
Cánh chim dài bằng một cây tre
Cánh chim dài che khuất suối Rlập

Đeo khiên to bằng bậc thác nước
Đôi cánh chim dài che khuất một vùng trời
Đầu chim to bằng cán cào
Ngón chân chim to bằng cán rìu
Mỏ chim to bằng sừng con trâu
Lêng và Kong cất cánh bay đi
Kong và Mbong cất cánh bay đi
Họ bay tìm trên khắp vòng trời nam
Bay tầng thấp gặp đàn con ong
Bay tầng cao gặp đàn chim *klang*
Họ cất cánh bay cao trên bầu trời
Họ bay tìm khắp vùng trời hướng nam
Họ tìm nơi đâu cũng không thấy bóng người
Họ tìm khắp vùng trời không thấy bóng Bing
Họ tìm khắp vùng trời không thấy bóng Djăn
Họ bay tìm đến cuối chân trời cũng không thấy
Họ bay tìm qua ba tầng trời cũng không thấy
Họ bay đi tìm khắp vùng trời không thấy
Anh Lêng, Kong thất vọng bay về
Mbong con Tiăng thất vọng bay về
Họ tiếp tục bay đi tìm hướng bắc
Họ bay hướng bắc đến tận hang gió
Họ bay hướng bắc đến cuối chân trời
Họ bay cao đến đụng mặt trăng
Họ bay tìm bảy vòng vùng trời

Họ bay tìm bảy vòng xung quanh mặt trăng
Họ tìm nơi đâu cũng không thấy bóng Bing
Họ tìm nơi đâu cũng không thấy bóng Djăn
Họ bay tìm bảy vòng bầu trời
Họ bay tìm tám vòng quanh mặt trăng
Tìm không thấy họ đành bay về
Họ bay về đáp xuống rẫy mình
Các anh em đáp xuống mặt đất
Anh Lêng, Kong cởi áo chim thành người
Anh Mbong cởi áo chim thành người
Anh Yơng vội vàng đến mừng Lêng về
Anh Yang vội vàng đến mừng Kong về
Bêh, Bôp vội vàng đến mừng Lêng, Kong
Klôp, Nhông vội vàng đến mừng Lêng
Tông, Bơng vội vàng đến mừng Kong
Djŭt, Yui vội vàng đến mừng Lêng, Kong
Cháu Kong ơi, có tìm được không?
Cháu Lêng ơi, có tìm được không?
Lêng buồn bã đáp lời nhỏ nhẹ
Anh em chúng cháu đã tìm khắp vùng trời
Đi tìm vùng nào cũng không thấy dáng người
Tìm nơi nào cũng không thấy bóng Bing
Tìm nơi nào cũng không thấy bóng Djăn
Yang thất vọng buồn bực vô cùng
Yang nóng giận chém hết bụi chuối

Yang chém sạch hàng bụi chuối hạt
Yang chém sạch bụi tre bờ rẫy
Tại sao các thần không che chở cho ta
Người nào có tài làm chuyện này?
Người nào có gan làm chuyện này?
Ai cả gan đến đây cướp vợ của ta?
Họ cướp vợ như cướp đuôi diều lá
Bây giờ anh em ta đi về nhà thôi!
Ta về báo chuyện này cho Tiăng biết
Chị Djăn vợ của Tiăng bị người ta cướp rồi
Họ cướp vợ như cướp đuôi diều lá
Họ cướp người như cướp chăn dài
Anh em chúng ta có tội với Tiăng
Anh em ta về Tiăng sẽ chửi mắng
Anh em bon Tiăng thất vọng ra về
Anh Yơng, Yang kéo nhau ra về
Anh Lêng, Kong kéo nhau ra về
Yơng đi đầu kéo đoàn người về
Yơng kéo tất cả bon mình về
Số người ra rẫy đông đến hàng chục
Em Lêng ơi, em phải đi sau cùng nhé!
Em Kong ơi, em phải đi sau cùng nhé!
Cháu Mbong ơi, cháu phải đi sau cùng!
Các em phải đi sau đề phòng
Các em phải đi sau giữ gìn bon mình

Các em phải đề phòng kẻ xấu cướp thêm
Lêng, Kong, Mbong đi sau trông nom.
Họ tiếp tục trên đường về nhà
Họ tiếp tục về theo đường thẳng
Họ tiếp tục về theo đường thoáng
Họ đi về theo đường đi rẫy
Đoàn người bon Tiăng đông đảo kéo về
Lêng con Rung là người đi sau cùng
Kong con Ting là người đi sau cùng
Mbong con Tiăng đi sau cuối cùng
Dao cầm tay sẵn sàng giao đấu
Lao cầm tay sẵn sàng giao đấu
Ná cầm tay sẵn sàng giao đấu
Chân bước đi măt nhìn trái, nhìn phải
Chân bước đi mắt nhìn trước, nhìn sau
Họ đi bước dài bằng một đoạn dây *reh*
Họ đi bước dài bằng một đoạn dây *siăng*
Họ đi một bước qua một dòng suối
Họ đi một hồi đã qua một vạt rẫy
Họ đi nhanh như cơn gió bay
Đường lên dốc họ đi nhanh như chạy
Đường lên núi họ đi nhanh như hối
Cây mục đang ngã họ đi qua vẫn kịp
Đoàn bon Tiăng kéo về đến bon mình
Mọi người của ai người nấy về nhà mình

Mọi người ai nấy vào buồng mình
Vợ chồng ai người ấy vào buồng ngủ
Mọi người đều khuôn mặt buồn thiu
Họ buồn nhớ thương chị Bing, chị Djăn
Nhớ chị Bing miệng khóc nức nở
Chớ chị Djăn nước mắt chảy ra
Cả bon thương nhớ chị Bing, chị Djăn
Chị Bing mất bon ta không nơi nương tựa
Chị Djăn mất bon ta không nơi nương tựa
Chị Bing, chị Djăn đi mất bon ta nghèo đói
Yang rủ em Lêng cùng đi với mình
Yang rủ em Kong cùng đi với mình
Yang rủ cháu Mbong cùng đi với mình
Anh em ta đến báo cho Tiăng biết chuyện
Anh em ta có lỗi với anh Tiăng rồi
Mọi người cùng đi đến nhà Tiăng
Anh Lêng, Kong đi đầu dẫn đoàn
Đi sau Kong có Mbong con Tiăng
Đi sau Mbong có Yơng con Ting
Đi sau Yơng có Yang con Rung
Họ đi ra qua một cửa nhà
Họ đi ra qua một cửa giữa
Họ đi ra qua một dãy nhà dài
Họ kéo nhau ra đến nhà Tiăng
Họ ra đến cửa nhà của Tiăng

Tiăng đang ngồi ở hiên trước nhà
Tiăng trải đuôi khố ngồi trên ghế máng tre
Tiăng nhìn ra thấy đông người nhà
Tiăng đang ngồi nói chuyện với khách
Tiăng đang kể chuyện núi rừng, suối nước
Tiăng kể chuyện, kể mãi không hết
Tiăng kể chuyện hay như lá môn nở
Tiăng kể chuyện giỏi như dọn rẫy cháy dở
Tiăng kể chuyện rừng không thiếu một vùng
Tiăng nhìn ra thấy nhiều người đến
Tiăng nhìn ra thấy em Yơng và Yang
Tiăng nhìn ra thấy em Lêng và Kong
Tiăng nhìn ra thấy Mbong con mình
Người hối hả mắt một bên ướt, một bên khô
Tiăng nhìn qua thấy như Yang đang tức giận
Yang trong lòng đang tức đặc như cái cối giã lúa
Trong lòng tức đặc như cây tre *krêng*
Lòng tức như nước tháng tám vỡ bờ
Yang tức đỏ mặt như gốc cây *le* già
Yang nhớ Bing, Djăn nước mắt tuôn ra
Lêng nhớ Bing, Djăn nước mắt tuôn ra
Lêng, Yang khóc nước mắt tuôn ra
Họ khóc thương nhớ chị Bing, chị Djăn
Tay chùi nước mắt nói với Tiăng
Anh Tiăng ơi, nghe chúng em thưa chuyện!

Anh Tang ơi, nghe chúng em thưa chuyện!
Xin anh ngừng kể chuyện gia phả
Xin anh Tiăng lắng tai nghe cho kĩ
Xin anh Tiăng lắng tai nghe cho rõ!
Anh có đánh chúng em cũng chịu
Anh có mắng chúng em cũng chịu
Anh có chặt đầu chúng em cũng chịu
Có chuyện lạ xưa nay chưa từng có
Chúng em suốt ngày la hét đuổi khỉ
Chúng em suốt ngày la hét đuổi chim *kéc*
Chúng em đuổi chim *kéc* để giữ rẫy lúa
Hạt lúa trong rẫy chim thú ăn hết rồi
Cây chuối con trong rẫy đã hết rồi
Cây mía con trong rẫy đã hết rồi
Đuổi đằng trước chim bay đằng sau
Đuổi phía trên chim ăn lúa phía dưới
Có hai con chim *kéc* khổng lồ
Chim *kéc* xuống chỗ nào sạch lúa nơi đó
Chị Bũng suốt ngày la hét đuổi chim
Chị Ving suốt ngày la hét đuổi chim *kéc*
Anh Bêh, Bôp suốt ngày đuổi chim
Chăng dây *mpoh* đánh đuổi chim *klang*
Chăng dây *mpoh* đánh đuổi đàn khỉ
Họ làm *gŏng pŭt* đuổi đàn lợn rừng
Họ suốt ngày đuổi khỉ ăn lúa

Họ suốt ngày đuổi chim *kéc* ăn lúa
Chị Bing suốt ngày la hét đuổi khỉ
Chị Djăn suốt ngày la hét đuổi chim *kéc*
Chị Bing, chị Djăn suốt ngày qua lại
Họ qua lại suốt ngày đuổi chim
Chúng em tôi đã quá mỏi mệt
Chúng em ngồi nghỉ dưới tàn cây đa
Chúng em ngồi nghỉ dưới bóng cây đa
Chúng em nghỉ dựng dao bên gốc cây đa
Chúng em nghỉ dựng lao bên gốc cây đa
Chúng em nghỉ hút thuốc ăn trầu
Chúng em ngồi nghỉ uống nước đỡ khát
Lêng ngồi một bên, Kong ngồi một bên
Mbong ngồi một bên, Yang ngồi một bên
Bèh ngồi một bên, Bôp ngồi một bên
Klôp ngồi một bên, Nhông ngồi một bên
Tông ngồi một bên, Bơng ngồi một bên
Djŭt ngồi một bên, Yui ngồi một bên
Chúng em để chị Bing ngồi giữa
Chúng em để chị Djăn ngồi giữa
Chúng em cho chị Bing, chị Djăn ngồi giữa
Bất ngờ chim *kéc* bắt chị Djăn đi
Bất ngờ chim *kéc* bắt chị Bing đi
Chị Bing, chị Djăn bị người ta cướp rồi
Lêng đã mặc áo *dŭr* làm cánh

Lêng đã mặc áo *djăr* làm lông
Thắt khố trắng biến thành chim cu
Chim cu nhảy lên đậu trên cành cây
Lêng bay nhanh như con ong ruồi
Lêng cất cánh bay nhanh như con ong
Cái đầu chim to bằng cán cào
Ngón chân chim to bằng cán rìu
Cái mỏ chim to bằng sừng con trâu
Bay tầng thấp gặp đàn con ong
Bay tầng cao gặp đàn chim *klang*
Lêng bay cao đến sát bầu trời
Lêng bay cao đến tận bầu trời
Lêng bay tìm vòng quanh mặt trăng
Lêng đã bay xa đến cuối chân trời
Lêng đã bay xa đến cuối mặt trăng
Lêng tìm khắp nơi chẳng gặp chị Bing
Lêng tìm khắp nơi chẳng gặp chị Djăn
Bay hướng bắc rồi bay trở về
Lêng tiếp tục bay tới hướng nam
Lêng đã bay tìm khắp vùng trời
Lêng đã bay tìm đến cuối chân trời
Lêng đã bay tìm đến cuối mặt trăng
Lêng tìm nơi đâu cũng không thấy chị Bing
Lêng tìm nơi đâu cũng không thấy chị Djăn
Lêng bay đi khắp vùng trời rồi lại bay về

Lêng bay về bụi chuối rẫy mình
Lêng bay về đến rẫy mình rồi
Kong bay về đến rẫy mình rồi
Cháu Mbong bay về đến rẫy mình rồi
Yang chạy đến mừng em Lêng về
Yơng chạy đến mừng cháu Mbong về
Anh Bêh, Bôp, Klôp, Nhông, Tông, Bơng
Cũng đến mừng chúng em trở về
Chúng em tìm không thấy chị Bing
Chúng em tìm không thấy chị Djăn
Chúng em đã tìm trên khắp bầu trời
Chúng em đã tìm trên khắp mặt trăng
Thế là chúng em thất vọng bay đi về
Nghe Lêng kể Tiăng đã rơi nước mắt
Tiăng nghẹn ngào khóc không ra tiếng
Anh Tiăng khóc thương nhớ vợ mình
Anh Tiăng khóc thương nhớ vợ Djăn
Anh Tiăng khóc thương nhớ em Bing
Tiăng nghẹn ngào làm sao em Lêng?
Em Kong ơi, làm sao bây giờ?
Em Yang ơi, làm sao bây giờ?
Họ là ai mà dám chọc bon ta?
Họ ganh ghét thấy bon ta giàu
Họ ganh ghét thấy bon ta có của
Họ ganh ghét thấy bon ta có lúa

Họ ganh ghét thấy bon ta làm lễ hội
Họ đến đây cướp vợ của ta
Từ xưa đến nay chưa ai dám chọc bon ta
Từ nhỏ đến lớn chưa có chuyện xảy ra
Đeo xâu nanh chưa cô gái nào đến
Đan đơm mây chưa có con lươn nào vào
Đến hôm nay chuyện đã xảy ra rồi
Anh em chúng ta làm sao bây giờ
Anh em chúng ta tìm đâu thấy đường
Tiăng suy nghĩ đã cùng đường rồi
Yơng suy nghĩ đã cùng đường rồi
Yang suy nghĩ đã cùng đường rồi
Ta tìm đâu thấy được kẻ thù?
Ta tìm đâu biết tên kẻ xấu hại ta?
Ta tìm đâu biết gốc kẻ xấu hại ta?
Ta tìm đâu biết bon kẻ xấu hại ta?
Anh em ta tính làm sao bây giờ
Họ đã bí chẳng biết đường đi
Họ suy nghĩ đã đến cùng đường
Em Lêng ơi, em cố giúp đi
Lêng đã đi đánh trận trên khắp các vùng
Em đã đi xa khắp vùng trời đất
Em có thể biết người nào tài giỏi
Em có thể biết người nào anh hùng
Anh Tiăng nói hết lời em Lêng đáp lại

Anh Tiăng nói dứt lời Lêng đáp lại
Em Lêng đáp với giọng nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ họng
Lêng nói lời êm như nhện kéo tơ
Lời Lêng nói êm như nghe nhạc cồng
Lời Lêng nói nghe êm như tiếng rung vòng *tẽ*
Anh Tiăng ơi, em cũng chẳng biết ai!
Bon Gŭih Bu Lŭng chưa ai dám hơn ta
Sức của họ còn dưới tầm sức ta
Bon Tŭng Bu Nga chưa ai hơn ta
Sức của họ còn dưới tầm sức ta
Không ai dám chọc tổ ong *klŏ* này
Không ai dám chọc tổ ong *klôr* này
Không ai dám chọc con hổ đang gầm
Không ai dám bắt con lươn thần đáy nước
Em chẳng biết người nào dám chọc ta
Hai người kẻ đó họ mặc áo chim *kéc*
Họ giả vờ để cướp vợ của bon ta
Em cũng chẳng biết làm sao bây giờ?
Lêng nói đến đó nước mắt chảy ra
Lêng nói đến đó lời đã nghẹn ngào
Lêng nghẹn ngào nói không ra lời
Lêng đã khóc thương nhớ chị Bing
Lêng đã khóc thương nhớ chị Djăn
Chị Djăn chết ta không nơi tựa nữa

Chị Bing mất ta sẽ nghèo đói
Chị Bing, chị Djăn mất bon ta bị nợ
Không có người để giã gùi lúa
Không có người để bửa củi *dra*
Không có người để nấu cơm nia
Không có người nấu cơm dọn trăm khách ăn
Không có người dọn cơm mời khách ăn
Mbong con Tiăng lấy làm bực tức
Mbong con Tiăng bước ra khỏi nhà
Mbong đi ra qua bờ đất bờ thác
Mbong đi ra qua bờ suối, bụi tre
Mbong đi ra qua vùng đất bị lở
Mbong rút gươm cầm tay sẵn sàng
Thấy Mbong đi ra Tiăng và Yang hỏi
Cháu Mbong sắp sửa đi đâu?
Cháu Mbong đi đâu và đi hướng nào?
Cháu Mbong đi đâu tìm đến nhà ai?
Cháu Mbong định đi đánh ai đánh ở nơi đâu?
Hay cháu đi tìm trên khắp vùng đất
Mbong đáp: Con không đi đâu cả
Con tức mình quá không chịu được nữa
Con muốn biết thần Lêt con Jri đang ở đâu
Con muốn biết thần Mai con Jri đang ở đâu
Con dùng lưỡi gươm này chặt cành cây đa
Con dùng lưỡi gươm này chặt trụi cành cây *kriăng*

Mbong con Tiăng tay cầm dao bước ra
Mbong đi đến cây đa đầu làng
Mbong rút dao gươm cầm sẵn trong tay
Gươm của Mbong mới mài thật bén
Cán gươm của Mbong có bịt bằng đồng
Mbong trèo lên chặt trụi cành đa
Mbong chặt trụi cành cây *kriăng*
Cành đa rơi xuống to bằng *bŭng*
Cành *kriăng* rơi xuống to bằng gùi
Cành đa rơi xuống to bằng ché
Cành dầu bị đè gãy ba, bốn cành
Cây *rnhông* bị dập từ ngọn xuống gốc
Một cành đa toả hướng Jrah con Nghe
Một cành đa toả hướng bon Sre con Liăng
Một cành đa toả hướng bon Tiăng con Lôm
Một cành đa toả hướng bon Ndu con Puh
Yang dùng gươm chặt trụi cành cây đa
Mbong dùng gươm chặt trụi cành cây đa
Mbong chặt một bên, Yang chặt một bên
Họ chặt cây đa cho bõ cơn tức
Ai đã trồng cây đa này nên to
Ai đã trồng cây mía nên to
Cây đa sinh ra thần Lêt con Jri
Cây đa sinh ra thần Mai con Jri
Thần Lêt, Mai che chở bon Tiăng

Thần để cho người ta cướp đuôi cá bon ta
Thần để cho người ta cướp đuôi diều bon ta
Thần để cho người ta cướp chăn dài bon ta
Mbong bực tức chặt trụi cành cây đa
Mbong con Tiăng tức giận mắt một bên đỏ một bên vàng
Yang con Rung tức giận mắt một bên đỏ một bên vàng
Mbong, Yang tiếp tục chặt cho trụi cây đa.
Tạm dừng kể về Yang con Rung
Tạm dừng kể về anh Lêng con Rung
Tạm dừng kể về anh Mbong con Tiăng
Ta kể về thần Deh con Jri
Ta kể về thần Dai con Jri
Thần Deh đang ngồi dệt ở trước cửa nhà
Thần Dai đang ngồi thêu ở trước cửa nhà
Các thần đang ngồi dệt váy thêu áo
Buổi sáng họ dệt buổi trưa đã thêu
Đi suối về họ ngồi thêu đuôi khố hoa
Các thần vừa thêu khố và dệt chăn
Thần dệt chăn *lêng* để che bầu trời
Thần dệt chăn *lêng* để che mặt trăng
Họ dệt chăn nhỏ đổi được cái ché
Họ dệt chăn to đổi được con trâu
Họ dệt chăn đỏ đổi được con voi
Các thần nghe cơn gió to thổi vào nhà
Các thần nghe cơn bão to thổi vào nhà

Trên bầu trời một chớp mưa, một chớp nắng
Trên bầu trời một chớp tối, một chớp sáng
Trên bầu trời một chớp râm, một chớp nắng
Cơn gió thổi đổ ngã cây *tử*
Cơn gió thổi đổ ngã cây *blang*
Cơn gió thổi đổ ngã cây *kriăng*
Cây dầu bị gió táp bứt ngang
Cây *rnhông* bị dập ngọn xuống gốc
Gió từ phương nam, phương bắc thổi vào
Gió từ phương đông, phương tây táp vào
Thành cơn gió xoáy quật cành cây đa
Thần hoảng hốt, có chuyện gì xảy ra thế này?
Các cột nhà của thần bị gió xoáy đổ ngã
Lúa trong bồ đã bị đổ tung
Bon của thần đã bị sụp đổ nát
Gió xoáy quá mạnh không chịu đựng nổi
Bon của thần phải trốn tìm nơi ẩn núp
Bon của thần phải trốn núp bên bờ suối
Ta đi báo chuyện này cho Ting biết
Ta đi báo chuyện này cho Mbong biết
Thần Deh và Dai vội vã ra ngoài
Các thần vội vàng cởi khung dệt khỏi chân
Các thần vội vàng cởi khung *khâng* khỏi chân
Bông vải kéo chỉ họ dẹp gọn một bên
Họ trả *dĭng uh* cho chị vợ Ma

Họ trả *nđak sa* cho chị vợ Đe
Khi trở về ta sẽ mượn lại
Mỗi lần mượn ta trả một chén gạo
Mỗi lần mượn ta trả một chén muối
Chị em ta đi ngay cho kịp
Thần Deh tái mặt đứng dậy bước ra
Thần Dai tái mặt đứng dậy bước ra
Các thần bước đi mắt đỏ như lửa
Các thần đi ra bước qua cửa nhà
Các thần đi ra bước qua cửa giữa
Các thần đi ra qua dãy nhà dài
Chân bước đi nhanh vang nhạc vòng đồng
Vòng đồng đeo chân đạp đá nghe tiếng vang
Xâu lục lạc đeo vành tai rung tiếng vang
Cành hoa bạc cài đầu rung vang
Cành hoa bạc cài đầu màu trắng xoá
Các thần đi lối này quay gót đằng kia
Đi đến nhà thần Ting con Jri
Đi đến nhà thần Mbong con Jri
Họ bước lên trên nhà thần Ting, Mbong
Họ bước lên nhà có vẽ hình hoa
Nhà của họ có khắc hình chim *kleh*
Nhà của họ có khắc hình con trăn
Nhà Ting, Mbong rộng đến ba gian
Khung cửa nhà có treo xâu hạt cườm

Họ bước vào trong nhà anh Ting, Mbong
Họ nghiêng ché của thần Ting con Jri
Họ cắt dây cột miệng ché của thần Ting
Họ cắt dây cột miệng ché của thần Mbong
Thần Ting đang ngủ bị đánh thức giấc
Thần Mbong đang ngủ bị đánh thức giấc
Thần Ting hét to: Ai phá giấc ngủ của ta?
Ai đến đây dám mở ché thần Ting?
Nếu là con trẻ ta sẽ đánh lưỡi dao
Nếu là con trẻ ta sẽ đánh bạt tay
Nếu là con trẻ ta sẽ đánh bằng gươm
Anh Ting nói dứt thần Deh đáp lời
Anh Mbong nói dứt lời thần Dai đáp lời
Deh, Dai đáp với giọng nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như nhạc rung vòng *tẽ*
Anh Ting ơi, không phải là con trẻ đâu
Các anh chưa nhận ra em Deh đây mà!
Các anh chưa nhận ra em Dai đây mà!
Thần Ting nói: Ồ hai em đấy mà!
Hai em đi đâu mà vội vàng thế này?
Hai em sửa soạn đi đâu?
Hai em định đi đâu và tìm thăm ai?

Hay là hai em đi đánh trận ở đâu?
Hay định đi dạo trên khắp vùng đất?
Hai em qua đây bước qua cơn mưa phùn
Hai em qua đây vượt qua sương mù
Đường đầy cỏ gai các em gắng vượt qua
Bọn chúng em có chuyện muốn thưa
Để chúng em kể cho các anh nghe
Chúng em kể cho các anh nghe rõ
Bọn chúng em đang lúc ở nhà
Chúng em đang ngồi ở cửa dệt váy
Chúng em đang ngồi ở cửa nhà thêu váy
Chúng em đang ngồi thêu ở trước cửa nhà
Buổi sáng ngồi dệt buổi trưa ngồi thêu
Đi suối về chúng em thêu đuôi khố hoa
Chúng em vừa ngồi mới bắt đầu thêu
Chúng em chợt nghe gió to thổi đến
Chúng em chợt nghe bão lớn thổi đến
Gió từ phương bắc, phương nam thổi vào
Gió từ phương đông, phương tây táp vào
Thành cơn gió xoáy quật cây đa
Cây *tử* to bằng *bŭng* đã bị đổ ngã
Cây *tŭng* to bằng gùi đã bị đổ ngã
Gió đẩy cây dầu gãy thành từng khúc
Cây *krăk rnhŏng* bị dập ngọn xuống gốc
Các cột nhà đã đổ ngả nghiêng

Bồ lúa bon ta đã đổ vung vãi
Anh Ting ơi, anh ra ngoài mà xem
Anh hãy đi ra bờ suối bờ thác
Anh hãy đi ra bờ suối bụi tre
Anh hãy đi ra qua vùng đất bị lở
Anh Ting nói: Anh ra ngoài sao được!
Anh Ting bước chân ra đàn bò chết toi
Anh Ting ló đầu ra đàn trâu chết dịch
Anh Ting ló đùi chân con người chết dịch
Anh Ting ơi, anh đừng nói thế!
Cứ thế này bon ta không yên!
Cứ thế này bon ta sống không được đến tối
Trời đất bây giờ sao khác lạ lắm
Các anh hãy đi ra ngoài mà xem
Thần Ting đành bằng lòng bước ra
Thần Ting đành phải nghe lời Deh, Dai
Thần Ting con Jri bước ra khỏi ché
Thần Mbong con Jri bước ra khỏi ché
Các thần ra qua bờ đất bờ thác
Các thần ra qua bờ suối bụi tre
Các thần đi ra qua vùng đất bị lở
Cơn gió to từ phương bắc, phương nam thổi qua
Cơn gió to từ phương đông, phương tây thổi vào
Thành cơn gió xoáy quật cành cây đa
Cành cây đa bị cơn gió xoáy gẫy bay theo gió

Ba bốn cành dầu cùng rơi một lúc
Cây *rnhông* bị rập từ ngọn xuống gốc
Thần Ting dùng khiên che đỡ đầu mình
Thần Mbong dùng khiên che đỡ đầu mình
Khiên của thần đỡ che gió không nổi
Các cột nhà trong bon đã bị ngả nghiêng
Các nhà thần đã bị sụp đổ
Lúa trong bồ bị đổ tung toé
Thần Ting quay về bước vào trong nhà
Thần Ting với lấy cái gùi nắp của mình
Thần Ting mở cái gùi nắp ra
Thần Ting lấy trong gùi ra hòn đá linh
Hòn đá trắng linh thiêng của thần
Đá linh thiêng của thần từ trên trời rơi xuống
Đá linh thiêng của thần rơi xuống núi Nâm Brah
Hòn đá thần thấy trên núi Gung Ju
Hòn đá thần thấy từ núi Jâng Gle
Thần Ting thắp đèn dầu chai soi đá
Thần Ting thắp đèn sáp ong soi đá
Thần thắp đèn dầu cây *thŭp* cho sáng
Thần bỏ đá vào mồm nút cho sạch
Ting chăm chú nhìn vào đá thần
Ting xem xét kĩ như nhìn Bing Bu Trang
Ting xem xét kĩ như nhìn Yang con Rung
Thần Ting nhìn thấy có Yang con Rung

Thần Ting nhìn thấy có Lêng con Rung
Thần Ting nhìn thấy có Mbong con Tiăng
Lêng một bên Yang đứng một bên
Yang một bên Mbong đứng một bên
Họ nổi giận chặt trụi cành cây đa
Họ nổi giận chặt trụi cành cây *kriăng*
Cành cây đa rơi to bằng chiếc gùi
Cành cây *kriăng* rơi to bằng chiếc gùi
Cây *rnhŏng* bị dập ngọn sát gốc
Yơng, Yang mắt một bên ướt một bên ráo
Lêng, Mbong mắt một bên ướt một bên ráo
Có kẻ nào đến cướp đuôi cá bon Tiăng
Có kẻ nào đến cướp đuôi diều lá bon Tiăng
Có kẻ nào đến cướp chăn dài bon Tiăng
Thần Ting xem xét thật kĩ càng
Bọn con gái bon Tiăng có ai mất không?
Bọn con trai bon Tiăng có ai bị mất không?
Người cao tuổi, người già có ai bị mất không
Anh Yơng và Yang vẫn còn ở nhà
Anh Bêh và Bôp vẫn còn ở nhà
Anh Klôp và Nhông vẫn còn ở nhà
Anh Tông và Bơng vẫn còn ở nhà
Krong, Bing, Ting, Rung vẫn còn ở nhà
Bon Tiăng đây còn đủ mặt ở nhà
Chị Bŭng, chị Ving vẫn còn ở nhà

Chị Kong, chị Glơng vẫn còn ở nhà
Chị Jrah, chị Jrai vẫn còn ở nhà
Chị Khăl, chị Mai vẫn còn ở nhà
Bon Tiăng còn đủ mặt ở nhà
Xem lại cho kĩ bon Tiăng ai bị mất?
Thần xem xét kĩ thiếu Djăn con Dŭih
Chị Djăn con Dŭih đi đâu không thấy
Chị Bing con Lông đi đâu không thấy
Họ đi đâu không thấy ở bon
Bon Tiăng bị mất hai người con gái
Kẻ nào đến cướp đuôi cá bon Tiăng?
Kẻ nào đến cướp đuôi diều bon Tiăng?
Kẻ nào đến cướp chăn dài bon Tiăng?
Kẻ nào cả gan dám chọc bon Tiăng?
Họ là ai tên họ là gì?
Thần Ting xem xét thật kĩ càng
Thần xem xét kĩ như ngắm Bing Bu Trang
Thần xem xét kĩ như ngắm Yang con Rung
Thần xem xét khắp vùng nam bắc
Thần xem xét khắp vùng đông tây
Thần xem xét khắp vùng R'ông Nong
Thần xem xét khắp vùng Khong Khang
Thần xem xét khắp vùng R'ông Rsêh
Thần xem xét nhìn thấy bon Ting con Tet
Thần xem xét nhìn thấy bon Mbong con Tet

Thần nhìn thấy toả sáng bên gốc cây đa
Thần nhìn thấy chị Djăn đang ở bên đó
Thần nhìn thấy chị Bing đang ở bên đó
Hai chị đã ở bon Ting con Tet
Ting con Tet đã cướp chị Bing vợ Yang
Mbong con Tet đã cướp chị Djăn vợ Tiăng
Ting con Tet đã cướp vợ người ta
Mbong con Tet đã cướp vợ người ta
Tại sao họ liều lĩnh dám cướp vợ người ta?
Vợ chồng người ta đang ngủ chung đến cướp
Họ dám cướp vợ của người ta trong nhà
Họ dám bẻ chuối chín trong rẫy người khác
Họ dám lấy bông vải kéo chỉ trong *khâng*
Chiếu đang trải ngủ họ dám đá chân
Bon Ting con Tet ở xa vời
Bon Mbong con Tet ở xa vời
Ting con Tet làm sao biết mà đến cướp
Mbong con Tet làm sao biết mà đến cướp
Có bọn xấu nào thổi ngải đến chăng
Có bọn xấu thổi ngải để họ cướp
Thần Ting xem xét thế là biết chuyện rồi
Thần Ting đi ra qua bụi cây *nduăt*
Thần Ting đi ra qua bụi cây tre
Thần Ting đi ra đến rẫy mới trồng đậu
Thần Ting đi ra đến rẫy cũ trỉa lúa sớm

Thần Ting ra rẫy bờ suối trồng chuối trồng mía
Ting đi lên rẫy chuyên trồng khoai lang
Thần Deh bước đi theo sau anh Ting
Thần Dai bước đi theo sau anh Ting
Deh, Dai bám theo xem anh Ting làm gì
Thần Ting đến bụi ngải trồng quanh bụi tre
Thần Ting đến bụi ngải trồng quanh bụi *chau*
Ngải mua bò trồng bên gốc cây
Ngải mua trâu trồng bên chuồng trâu
Ngải cưới nhiều vợ trồng gần bến nước
Ngải kiếm nhiều của trồng trên tre khô
Ngải cưới vợ trồng đất rẫy cũ
Ting xem xét bụi ngải thần lúa
Ting xem xét bụi ngải cơm cháy
Ting xem xét bụi ngải gái yêu
Ting xem xét ngải anh hùng đánh trận
Ting xem xét ngải chữa đau mắt
Ting xem xét ngải chữa vết thương
Ting biết có ai lấy trộm ngải của mình
Kiểm tra ngải xong Ting quay về nhà
Thần Ting về vừa đến sân bon mình
Ting không vào nhà, lại tiếp tục đi
Chân bước đi nhanh đuôi khố bay theo
Thần Ting đi gươm cầm trong tay
Thần Ting đi lao cầm trong tay

Một chiếc khiên đeo sẵn vào nách
Kèn tù và đeo kề vào miệng
Ting đi trước Mbong bước theo sau
Mbong đi trước Deh bước theo sau
Deh đi trước Dai bước theo sau
Hai em gái của thần đi theo sau
Hai thần anh hùng đi trước
Hai thần anh tay đều cầm lao
Các thần đi ra qua cửa nhà
Các thần đi ra một cửa giữa
Các thần đi ra qua dãy nhà dài
Thần Ting đi đến cửa nhà thần Lêt
Thần Ting đi đến cửa nhà thần Mai
Thần Ting bước vào cửa nhà thần Lêt
Thần Mbong bước vào cửa nhà thần Lêt
Trong lúc đó thần Lêt con Jri đang ngủ
Trong lúc đó thần Mai con Jri đang ngủ
Thần Lêt đang nằm ngủ trùm chăn
Thần Mai đang nằm ngủ trùm chăn
Các thần nằm ngủ bỏ cơm không ăn
Các thần nằm ngủ đã hai, ba đêm
Các thần nằm ngủ đã sáu, bảy ngày
Các thần nằm ngủ đã đến chín, mười ngày
Thần Ting nắm chân thần Lêt giở ra
Thần Mbong nắm chân thần Mai giở ra

Em Lêt đang ngủ say hay thức đây?
Em Mai đang ngủ say hay thức đây?
Hai anh đến đây gọi các em dậy
Thần Lêt thức giấc cử động chân tay
Thần Mai thức giấc cử động chân tay
Thần Lêt mở miệng nói ra lời
Ai là khách mời đến thăm nhà?
Khách vác lao đến thăm nhà là ai?
Khách từ phương nam hay từ phương bắc?
Thần Lêt nói dứt lời thần Ting đáp
Thần Mai hỏi hết lời thần Mbong đáp
Ting, Mbong đáp với giọng nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như nhạc rung vòng *tẽ*
Hai em chưa nhận ra anh Ting đây sao!
Hai em chưa nhận ra anh Mbong đây sao!
Cùng hai chị em Deh và Dai đây
Anh em chúng ta đến thăm em Lêt
Anh em chúng ta đến thăm em Mai
Chúng ta đến thăm để ăn chung bữa cá
Chúng ta đến thăm để ăn chung thịt gà
Anh em ta muốn ăn chung bữa cơm
Thường ngày luôn nghe tiếng đánh chiêng

Thường ngày luôn nghe tiếng đánh cồng
Thường ngày luôn nghe tiếng mời nhau uống rượu
Thần Lêt đáp lời nói cho Ting nghe
Chúng em đi rừng về bị ốm
Chúng em đi rừng về bị đau
Chúng em đi suối về bị cảm lạnh
Chúng em về nhà nằm lửa trùm chăn
Chúng em bị đau từ mấy hôm nay
Chúng em bị ốm từ mấy hôm nay
Nên chúng em trải chiếu nằm ngủ
Nên chúng em trùm chăn nằm ngủ
Chúng em nằm ngủ không ăn cơm được
Các em đau ốm thế à
Mời hai em bước ra khỏi nhà
Hai em hãy ra bờ đất bờ thác
Hai em hãy ra bờ suối bụi tre
Hai em hãy ra qua vùng đất bị lở
Thần Ting tay sờ vào lồng ngực Lêt, Mai
Lồng ngực Lêt, Mai vẫn còn mát bình thường
Thần Lêt, Mai nghe lời bước ra
Lêt không dám trái lời anh Ting
Mai không dám trái lời anh Ting
Lêt và Mai bước ra đi qua sân bon
Họ đi ra qua bờ đất bờ thác
Họ đi ra qua bờ suối qua bụi tre

Họ đi ra qua vùng đất bị lở
Ting hỏi Lêt, Tiăng giờ đang ở đâu?
Yang đang ở đâu không nghe tiếng nói
Thường ngày trong bon luôn vang tiếng chiêng
Thường ngày trong bon luôn vang tiếng cồng
Thường ngày họ nói chuyện uống rượu
Sao bon Tiăng nay vắng tiếng nói
Sao bon Yang nay vắng tiếng cười
Bon im lặng đã ba, bốn ngày
Bon vắng tiếng nói đã bảy, tám ngày
Bon vắng tiếng đã đến chín, mười ngày
Bon Tiăng ăn thịt không sót một mùa nắng
Bon Tiăng ăn thịt không thiếu một năm
Bon Tiăng dựng nêu không thiếu một tháng
Tiăng gọi người thức dậy không thiếu một sáng
Ai được giao che chở cho bon Tiăng?
Thần ta được giao giữ gìn bon Tiăng
Ăn con lợn họ cúng ta phần thịt đùi
Ăn con trâu họ cúng ta phần thịt vai
Ăn con gà họ cúng ta thịt ngực
Đánh trận về họ mời ta uống rượu đầu
Đánh trận về họ mời ta ăn thịt gan
Lễ kết hôn họ mời ta ăn cơm nếp
Có ống tép họ mời ta ăn trước
Có rượu ngon họ mời ta uống đầu

Có thịt đùi gà họ mời ta ăn trước
Thần Lêt đáp: Chúng em không biết chuyện
Thần Mai đáp: Chúng em không biết chuyện
Chúng em chắp tay xin lạy anh Ting
Chúng em xin nói để các anh nghe
Chúng em đi đòi dao tại bon Bu Mă
Chúng em đi đòi lao tại bon Bu Ai
Chúng em đi đòi chi tại bon Bu Glung
Chúng em đi đòi ché *rlung* bon Sung Sai Dôt
Chúng em đi đòi vòng nhẫn bon Kong con Trỗ
Chúng em đi đòi nợ trâu hai đầu Sôn, Sơ con Jri
Chúng em đi vắng đã lâu ngày tháng
Chúng em đi xa đã lâu ngày tháng
Con trâu tơ đã thành trâu già
Măng mới mọc nay đã thành tre già
Từ lúc trăng khuyết nay trăng đã tròn
Chúng em đi xa về đã bị đau
Chúng em đi xa về đã bị ốm
Chúng em đi lội suối nên bị cảm lạnh
Chúng em bị lạnh về nhà nằm lửa
Chị em chúng em đi ngủ trùm chăn
Chị em chúng em trùm chăn ngủ suốt
Chúng em ngủ bỏ cơm không ăn
Một hạt cơm chưa lọt vào bụng
Vòng váy mặc bị tuột xuống đùi

Chúng em nói lời tiếng mất tiếng còn
Thần Ting quát không phải thế đâu
Nhìn xem người ta chặt cây đa, cây *kriăng kiă*
Người ta cướp đuôi cá bon Tiăng
Người ta cướp đuôi diều bon Tiăng
Người ta đã cướp chăn dài bon Tiăng
Người ta đã cướp đi chị Djăn con Dŭih
Người ta đã cướp đi chị Bing con Lông
Ai được giao giữ gìn bon Tiăng
Sao các em không che chở chị Djăn?
Sao các em không che chở chị Bing?
Hai em giả vờ đi đòi nợ dao
Hai em giả vờ đi đòi nợ lao
Hai em viện cớ đi đòi nợ *rlung*
Hai em viện cớ đi đòi nợ nhẫn
Hai em viện cớ đi bon Sơn Sơ con Jri
Tại sao hai em phải đi làm thế?
Hai em đi lâu ai giữ gìn bon?
Ai ở nhà che chở cho Yơng, Yang?
Bon Tiăng người ta hay chọc
Bon Tiăng người ta hay đến quấy
Bon Tiăng người ta hay đến cướp
Người ta đến cướp gái tơ sân bon
Người ta đến cướp quả dưa làm giống
Nay người ta đã cướp chị Bing con Lông rồi

Nay người ta đã cướp chị Djăn con Duih rồi
Ting con Tet đã cướp chị Bing đi rồi
Mbong con Tet đã cướp chị Djăn đi rồi
Ta quan sát thấy Bing, Djăn bên kia rồi
Ai thổi ngải khiến cho Ting con Tet
Ai thổi ngải khiến cho Mbong con Tet
Ai thổi ngải khiến cho người anh hùng
Tại sao Lêt, Mai làm hại cho họ thế
Thần Lêt, Mai hay ngứa tay đánh trận
Thần Lêt, Mai hay ngứa tay đánh chém
Thần Ting nói dứt lời thần Lêt đáp
Thần Ting nói hết lời thần Mai đáp
Thần Lêt, Mai đáp lời nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ họng
Lời nói nhỏ nhẹ êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như nghe rung vòng *tẽ*
Xin anh Ting đừng ghét oan hai chị em
Chúng em chắp tay lạy xin anh Ting
Chúng em chắp tay lạy xin anh Mbong
Chúng em không hề thổi ngải giúp ai
Chúng em không hề thổi ngải giúp người
Chúng em không hề thổi ngải giúp người anh hùng
Thần Ting nói: Đừng có chối cãi nữa
Các em giả vờ đã nhiều rồi

Ting, Mbong một tay nắm đầu Lêt, Mai
Thần Ting nắm búi tóc của thần Lêt
Thần Ting xổ búi tóc của thần Lêt
Búi tóc của thần Lêt đã xổ ra
Thần Mbong nắm núm tóc của thần Mai
Thần Mbong gỡ búi tóc của thần Mai
Từ trong búi tóc rơi xuống lát ngải
Lát củ ngải từ trong búi tóc rơi xuống đất
Thần Lêt đừng có giấu nữa nhé!
Thần Mai đừng có giấu giếm nữa nhé!
Bằng chứng từ trên đầu đã rơi
Tại sao hai em thổi ngải cho họ?
Tại sao hai em thổi ngải giúp họ?
Ta bảo hai em che chở bon Tiăng
Anh Tiăng trồng mới có cây đa bây giờ
Nhờ cây đa mới đẻ ra thần Lêt
Nhờ cây đa mới đẻ ra thần Mai
Tại sao các ngươi lại bán người bon Tiăng
Không nghe lời các người có tội nặng
Lưỡi gươm này chém đứt đầu Lêt
Lưỡi gươm này chém đứt đầu Mai
Lêt đã bí không nói ra lời
Mai đã bí không nói ra lời
Anh Ting ơi, chúng em đã lỡ rồi!
Anh Mbong ơi, chúng em đã lỡ rồi!

Chúng em đã lỡ tay xin các anh tha!
Chúng em xin nói thật với các anh!
Chúng em có chuyện tức với bon Tiăng
Họ uống rượu mừng Ndu con Bŭng
Họ uống vui với nhau bên ché *rlung*
Họ uống suốt bảy, tám ngày đêm
Họ uống nửa đêm nghe vang tiếng chiêng
Họ uống nửa đêm nghe vang tiếng cồng
Nghe tiếng chiêng như treo đầu nhà mình
Khiến chúng em ngủ không yên giấc
Phơi tấm chăn sân nhà như bị gió cuốn
Trong lòng xôn xao như nghe kéo cây tre khô
Tiăng uống rượu ăn thịt lén với thần ta
Tiăng uống rượu đánh chiêng lén với thần ta
Ai phù hộ cho bon Tiăng nên giàu
Có thần Lêt phù hộ Tiăng mới giàu
Có thần Mai phù hộ Tiăng mới có của
Có thần chúng ta giúp làm rẫy mới có nhiều lúa
Có thần chúng ta giúp mới dựng nổi lễ hội
Tiăng ắn uống lén làm chúng em tức
Nên chúng em đã thổi ngải giúp họ
Nên chúng em đã thổi ngải giúp người
Nên chúng em đã thổi ngải giúp người lạ
Thần Lêt kể đến đó Ting đã nổi giận
Thần Ting, Mbong đã căm giận Lêt, Mai

Thần Ting đã nổi giận ngứa cả chân tay
Thần Mbong đã nổi giận ngứa cả chân tay
Thần Ting dùng bàn chân đạp Lêt, Mai
Thần Lêt đã bị ngã nằm xuống đất
Thần Mai đã bị ngã nằm xuống đất
Lêt, Mai bị ngã gãy cả vòng đeo tay
Thần Lêt đã bị chảy máu lỗ mũi
Thần Mai đã bị chảy máu lỗ mắt
Ting dùng cây đánh Lêt tơi bời
Mbong dùng cây đánh Mai tơi bời
Đợt này ta phải đánh cho chết luôn
Cho Lêt, Mai biết tay của Ting, Mbong
Ai bảo thổi ngải khiến người đến cướp
Ai bảo thổi ngải để giúp người lạ
Ai bảo thổi ngải để cướp Bing, Djăn
Ta bảo Lêt, Mai phải che chở Tiăng, Yang
Ăn con lợn họ cho thịt đùi
Ăn con trâu họ cho thịt vai
Ăn con gà họ cho thịt ngực
Đánh trận về họ mời uống rượu đầu
Đánh trận về họ mời ăn gan
Lễ kết hôn họ mời ăn cơm nếp
Có ống tép họ mời ăn trước
Có rượu ngon họ mời uống nước đầu
Có thịt đùi gà họ mời ăn trước

Tại sao dám làm chuyện tày trời
Ai đã trồng mới có cây đa?
Tiăng trồng cây đa mới đẻ ra thần ta
Anh Tiăng dựng cây nêu hồn lúa mới xuống
Anh Tiăng chết trời đất sẽ thối mục
Thần Ting hét to vang lên ngọn cây
Thần Lêt cúi đầu nói không ra lời
Thần Mai cúi đầu nói không ra lời
Ting chặt cây đánh Lêt đã tay
Mbong chặt cây đánh Mai đã tay
Họ nắm đầu tóc kéo lôi trên đất
Ting lôi kéo Lêt mấy vòng trên đất
Mbong lôi kéo Mai mấy vòng trên đất
Thần Lêt, Mai như bị con cọp vồ
Thần Lêt, Mai như bị con hổ cắn
Thần Lêt, Mai như bị con lợn xẻ
Nơi sau ót như bị chém bằng rìu
Khăn áo của Lêt, Mai đã bị rách tơi tả
Chăn váy của Lêt, Mai đã bị rách tơi tả
Thần Lêt khóc than vang rừng bon Bu Pruh
Thần Mai khóc than vang rừng bon Bu Prâng
Lêt bây giờ biết đau biết chừa chưa?
Mai bây giờ biết đau biết chừa chưa?
Các ngươi tỉnh giấc đừng ngủ mãi nữa nhé!
Sao các ngươi dám làm chuyện động trời?

Lêt làm chuyện to muốn hơn anh Ting à?
Mai làm chuyện to muốn hơn anh Mbong à?
Bây giờ Lêt phải đi giúp anh Tiăng
Bây giờ Mai phải đi giúp anh Yang
Lêt, Mai phải đi giúp Tiăng, Yang đánh trận
Đánh cứu bằng được chị Djăn vợ Tiăng
Đánh cứu bằng được chị Bing vợ Yang
Không được cho bon Tiăng bị hao
Không được cho bon Tiăng bị chết
Nếu bon Tiăng bị hao bị mất
Lêt này không thoát tay ta nhé!
Mai này không thoát tay ta nhé!
Lưỡi gươm này ta sẽ chặt đầu
Thần Lêt khóc nức nở nước mắt chảy ròng
Thần Mai khóc nức nở nước mắt chảy ròng
Thần Deh khuyên can anh Ting đừng đánh nữa
Thần Dai khuyên can anh Mbong đừng đánh nữa
Anh Ting đánh chừng đó đủ rồi
Anh Mbong đánh chừng đó đủ rồi
Thần Lêt, Mai đã lỡ làm sai rồi
Bây giờ họ phải đi cứu chị Bing đưa về
Bây giờ họ phải đi cứu chị Djăn đưa về
Phải đánh thắng đưa Bing về nhà
Phải đánh thắng đưa Djăn về nhà
Các anh chém chết Lêt, Mai không ai đi cứu

Nếu chém em Lêt sẽ chết thôi
Thần Lêt sẽ chết tan như muối
Thần Mai sẽ chết mất như hạt cườm
Ai đi cứu chị Bing, chị Djăn?
Chị Bing, chị Djăn sẽ mất luôn
Không có người giã lúa cho Tiăng
Không có người bửa củi cho Yang
Cho Lêt, Mai đi cứu chị Bing, chị Djăn
Nghe Deh nói đúng anh Ting đã ngừng tay
Nghe Deh nói đúng anh Mbong đã nghe lời
Bây giờ thần Lêt phải sửa soạn đi ngay
Bây giờ thần Mai phải sửa soạn đi ngay
Phải đi cứu bằng được chị Bing
Phải đi cứu băng được chị Djăn
Phải phải báo cho Lêng biết trước
Hai em phải báo cho Kong biết trước
Ting căn dặn chỉ bấy nhiêu lời
Nói dứt lời thần Ting quay về
Nói dứt lời thần Mbong quay về
Thần Lêt nói: Xin anh Ting giúp cho
Thần Mai nói: Xin anh Mbong giúp cho
Chị em chúng em đã lỡ nóng giận
Chị em chúng em đã lỡ làm sai
Lêt này đã lỡ chân bước đi
Mai này đã lỡ chân bước đi

Lêt vì quá nóng giận đã làm sai
Mai vì quá nóng giận đã làm sai
Xin anh Ting đi giúp cho chúng em
Xin anh Mbong đi giúp cho chúng em
Xin các anh đi giúp đỡ chúng em
Xin các anh đi giúp đỡ chúng em
Chị em chúng tôi đánh không thắng nổi
Người của họ to tay ôm không xuể
Cán rìu của họ to hơn cành cây đa
Các anh đòi trả công bao nhiêu
Chúng em sẵn sàng trả công các anh
Thần Ting ngắt lời thần Lêt và nói
Anh em chúng ta không giúp được đâu!
Ai làm sai phải đi mà cứu?
Ai làm lỡ người đó phải đánh
Các ngươi đi đánh mới biết cực thân
Các ngươi đi đánh mới biết nguy hiểm
Liều có đủ sức mới dám chơi liều
Cho các ngươi chừa thói ngứa tay
Thần Ting nói đến đó dứt lời
Anh Ting, Mbong suy đi nghĩ lại
Ting suy đi nghĩ lại trong đầu
Mbong suy đi nghĩ lại trong đầu
Nếu để cho mình Lêt đi không được
Nếu để cho mình Mai đi không được

Nếu chỉ có thần Lêt đi riêng
Nếu chỉ có thần Mai đi riêng
Lêt đánh nhau biết thắng hay thua
Mai đánh nhau biết thắng hay thua
Cán lao của họ to hơn cành đa
Nếu thua trận thần Lêt sẽ trốn mất
Nếu thua trận thần Mai sẽ trốn mất
Không ai thấy Lêt, Mai đi hướng nào
Ta phải cho thần Deh cùng đi
Ta phải cho thần Dai cùng đi
Nếu thần Lêt trốn đi vì bị thua
Nếu thần Mai trốn đi vì thua
Có thần Deh, Dai báo về cho ta
Thần Ting và Mbong cùng bàn với nhau
Hai em Deh, Dai phải đi giúp nhé!
Deh, Dai phải đi cùng với Lêt
Deh, Dai phải đi cùng với Mai
Deh đi giúp đỡ thần Lêt
Dai đi giúp đỡ thần Mai
Deh đi giúp sức thần Lêt
Dai đi giúp sức thần Mai
Hai em đi canh chừng Lêt, Mai
Nếu Lêt, Mai thua bỏ trốn đi đâu!
Em Deh, Dai báo về cho chúng ta nhé!
Ting nói vừa mới hết lời

Deh, Dai lên tiếng đáp lại
Deh đáp lại với giọng nói nhỏ nhẹ
Dai đáp lại với giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như nghe tiếng rung vòng *tẽ*
Lời nói êm như nghe tiếng rung vòng *tẽ* đeo tay
Anh Ting ơi, chúng em đi cũng được!
Anh Mbong ơi, chúng em đi cũng được!
Chúng em chỉ là thân gái mặc váy
Tay sửa đuôi váy ngày đến trăm lần
Chúng em đi đánh không nổi đâu!
Chúng em đã biết đánh bao giờ đâu!
Chúng em chưa hề gặp đánh lần nào
Chúng em ở nhà đan gùi đến già
Chúng em ở nhà làm ná đến già
Chúng em ở nhà giữ nhà giữ bon
Sao các anh bảo chúng em đi giúp
Sao các anh bảo chúng em giúp Lêt, Mai
Chúng em đi không đánh nổi họ
Chúng em đi đánh không thắng nổi họ
Người của họ to tay ta ôm không xuể
Cán lao của họ to hơn cành đa
Thần Ting ngắt lời thần Deh, đáp lại

Thần Ting ngắt lời thần Dai, nói tiếp:
Không phải bảo em Deh đi đánh nhau đâu!
Không phải bảo em Dai đi đánh nhau đâu!
Hai em đi canh chừng thần Lêt
Hai em đi canh chừng thần Mai
Việc đánh nhau đã có thần Lêt
Việc đánh nhau đã có thần Mai
Họ làm sai họ phải gánh chịu
Lèt đã chọn người anh hùng thử sức
Mai đã chọn người anh hùng thử tài
Người của họ hùng mạnh Lêt đã biết rồi
Thần Deh đành nhận lời anh Ting
Anh Ting đã bảo không thể chối lời
Anh Mbong đã bảo không thể từ chối
Hai em hãy sửa soạn đi ngay với họ
Hai em sửa soạn đi cùng Lêt, Mai
Deh, Dai nhận lời về nhà sửa soạn
Thần Lêt, thần Mai về nhà mình sửa soạn
Thần Deh, thần Dai về nhà mình chuẩn bị
Thần Lêt vào nhà lấy gùi nhỏ của mình
Thần Mai vào nhà lấy gùi nhỏ của mình
Thần Deh vào nhà lấy gùi nhỏ của mình
Thần Dai vào nhà lấy gùi nhỏ của mình
Gùi của họ đều đan hình hoa
Cái đế gùi đều làm bằng bạc

Họ sửa soạn đồ đạc cần dùng
Họ sửa soạn thuốc hút và trầu cau
Họ sửa soạn cơm khô để ăn theo suối
Họ sửa soạn cơm nếp để ăn theo đường
Để phòng khi đói trong rừng xa
Một thúng gạo không đủ ăn nửa đường
Một gùi gạo không đủ ăn nửa đường
Một bồ gạo mới đủ ăn đi và về
Họ sửa soạn gạo đến ba bốn *do*
Họ sửa soạn đèn sáp đến bảy, tám bó
Họ sửa soạn cơm nếp đến bảy, tám gói
Họ bỏ tất cả thức ăn vào gùi
Họ sửa soạn con cá trấu nướng sẵn
Họ sửa soạn con cá trăng nướng chín
Họ sửa soạn nồi cơm gạo *ba ke* mới
Họ sửa soạn nồi cơm nếp than mới
Họ chất tất cả trong chiếc gùi nhỏ
Đi xúc tôm tép phải mang theo rổ
Đi chặn suối phải mang theo đơm
Đi đánh nhau phải mang dao lao
Họ mang cái rựa to bằng máng tre
Họ mang cái rựa to bằng suối Rlâp
Họ mang khiên chiến đấu to bằng bậc thác
Họ mang theo dao cán làm bằng sừng
Họ mang theo dao cán làm bằng *le*

Họ mang dao dùng để khoét tường đá
Họ vò gọn trong lòng bàn tay
Họ gói gọn vào vạt khăn, vạt áo
Họ chất đồ biến mất trong người
Họ đeo đồ đầy lưng đầy cùi tay
Họ chuyền đồ từ tay trái sang tay phải
Họ chất đồ đạc biến mất trong người
Người của họ nặng như khúc gỗ
Người của họ nặng như khúc gỗ sao
Người của họ nặng như tát nước vực sâu
Thần mang theo cái búa đập đá
Thần mang theo cái búa để đập tường đá
Thần mang theo cái búa từ sáu đời người
Thần mang cái búa dùng để đập tường đá
Họ vò gọn trong lòng bàn tay
Họ gói gọn trong vạt khăn áo
Họ chất búa biến mất trong người
Họ chất đồ đầy lưng, đầy tay
Họ chuyền đồ từ tay trái sang tay phải
Họ giấu đồ biến mất trong người
Người của họ nặng như khúc gỗ
Người của họ nặng như khúc gỗ dầu
Người của họ nặng như tát nước vực sâu
Thần mang theo ống sáo thổi ra gió bão
Thần mang theo cái nia thổi ra gió bão

Quạt một lần ra bột cám nhuyễn
Quạt ba lần ra bột cám già
Quạt tám lần ra bột gỗ mục
Quạt nhanh tay ra cơn gió to
Thần mang theo cái chụp bằng đá
Thần dùng chụp đá để đánh úp người
Thần mang theo cái đơm đá của Yau Mưt
Thần mang theo cái đơm đá của Yau Mưng
Cái đơm đá có đường vào không có đường ra
Ở xung quanh họ đan toàn bằng đá
Bon Gŭih Bu Lŭng nhốt đầy một góc đơm
Họ đeo đồ đầy lưng đầy tay
Họ chuyền đồ từ tay trái sang tay phải
Họ giấu đồ biến mất trong người
Thần mang theo cái chài bằng đá
Thần dùng chài đá để đánh chụp người
Chài xếp gọn nắm trong bàn tay
Thần nắm chài không đầy nắm tay
Khi quăng ra đầy rừng đầy bãi
Họ đeo đồ đầy lưng, đầy tay
Họ chuyền đồ từ tay trái sang tay phải
Họ giấu đồ biến mất trong người
Thần mang theo nhiều cuộn chỉ đỏ
Thần mang theo nhiều cuộn chỉ trắng
Thần mang theo nhiều sợi dây *ndrong*

Thần mang theo nhiều cuốn sợi chỉ màu đỏ
Thần mang theo nhiều cuốn chỉ màu trắng
Thần mang theo một bồ dây sắt
Thần dùng dây sắt để xỏ mũi đối thủ
Họ xếp đồ đầy lưng, đầy tay
Họ chuyền đồ từ tay trái sang tay phải
Họ giấu đồ biến mất trong người
Thần mang theo nhiều bó lao *pruh*
Thần mang theo nhiều bó lao *ju*
Thần mang theo nhiều bó lao *rmiôt rmiăt*
Thần mang theo nhiều lao lưỡi lợn, lưỡi chó
Những chiếc lao nhỏ tay mình phóng đi xa
Lao phóng tới đích rồi lại quay về mình
Họ đeo đồ đầy lưng đầy tay
Họ chuyền đồ từ tay trái sang tay phải
Họ giấu đồ biến mất trong người
Thần Lêt mang theo sáu dao, sáu lao
Thần Mai mang theo sáu dao, sáu lao
Thần Deh, Dai mang theo sáu dao, sáu lao
Các thần sửa soạn vũ khí đầy đủ rồi
Các thần mặc y phục thi nhau sắc đẹp
Họ đeo vòng đầy các cánh tay
Họ đeo nhẫn đầy các ngón tay
Họ đeo vòng vàng đầy cổ đầy người
Chân đeo vòng cao đến lút đầu gối

Cổ đeo kiềng sà xuống ngang ngực
Đùi mặc váy hoa cao đến qua háng
Hai ống chân đeo vòng đồng dài
Đùi mặc váy sà xuống phủ gót chân
Nơi eo bụng đẹp như con dế cơm
Đuôi tóc phía sau ót đẹp như đuôi ba ba
Dây vành tai sà võng như dây *mpoh*
Cặp vú nhú tròn như quả chuối *luăt*
Búi tóc màu đen óng như lông chim *rlĭng*
Tiếng cười giòn như con gà rừng gáy
Cành hoa bạc cài đầu trắng xoá
Họ mặc bên trong một lớp áo mỏng
Họ mặc thêm ba lớp áo dày
Họ khoác bên ngoài áo bằng đá, bằng sắt
Họ khoác bên ngoài áo bằng sắt, bằng đồng
Người của họ chỉ còn hở ra lỗ mũi
Người của họ chỉ còn hở ra hai mắt
Họ đội mũ làm bằng gỗ *krăk*
Họ mặc chiếc áo làm bằng vỏ cồng
Trên lồng ngực họ lót tấm đá thác
Người của họ cứng như hòn đá
Người của họ cứng như thanh sắt
Trên khuỷu chân cũng lót bằng đá
Trên khuỷu chân cũng lót bằng đá thác
Gõ trên đầu nghe vang tiếng vỏ ché

Gõ trên đầu gối nghe vang vỏ cồng
Gõ trên lồng ngực nghe vang tiếng đá thác
Thần chất gọn nguồn lửa trong người
Thần chất gọn ngọn lửa mặt trời trong người
Họ vỗ đùi ra hạt muối ăn
Họ lấy trong người ra lưỡi gươm bằng sắt
Trên đầu thần có ngọn lửa phun ra
Trên đầu thần có ngọn lửa trời phun ra
Ngọn lửa từ trong người phun ra
Nguồn nước từ trong người phun ra
Lửa mặt trời từ trong ngực phun ra
Lêt, Mai thắt lưng vòng khăn màu đỏ
Deh, Dai mặc chiếc váy dệt hoa
Các ngón tay đeo đầy vòng nhẫn
Họ đeo vào thân toàn bạc và vàng
Đuôi tóc *ndarih* bằng như mới cắt
Đuôi tóc *ndrang* đẹp quắp như hoa chuối
Xâu cườm đeo cổ đẹp như cây cần *lyan*
Họ đứng một chỗ đẹp như bụi tre
Con chim phượng hoàng đẹp vẫn còn thưa
Bọt nước thác trắng vẫn còn thưa thớt
Trăng trên trời sáng vẫn còn mờ
Nhìn lên sống mũi đẹp như vừa vò
Nhìn lên đôi mắt đẹp như vừa nặn
Nhìn lên khuỷu chân đẹp như vừa tạc

Nhìn lên hàm răng đẹp như gai cây mây
Họ sửa soạn mọi thứ đã xong
Chị em ta đi ngay cho kịp
Kẻo anh Lêng phải chờ đợi ta lâu
Kẻo anh Kong phải chờ đợi ta lâu
Kẻo anh Mbong phải chờ đợi ta lâu
Kẻo anh Yang phải chờ đợi ta lâu
Các chị em thần sắp sửa ra đi
Một tay cầm dao, một tay cầm ná
Họ lấy chiếc khiên đeo vào bên nách
Họ đeo khiên to che lấp bên hông
Kèn tù và sừng *keh* họ kề sẵn vào miệng
Chân bước đi nhanh vòng *tẽ* đeo tay rung vang
Xâu lục lạc đeo đuôi váy reo vang
Xâu hạt cườm đeo vòng cổ reo vang
Tấm *kho dŭp* đeo dưới hàm reo vang
Thần Lêt, Mai đi ra qua cửa nhà
Thần Deh, Dai đi ra qua cửa giữa
Họ đi ra qua dãy nhà dài
Chân bước đi nhanh vang nhạc vòng đồng
Vòng đồng đeo chân đạp đá rung vang
Xâu lục lạc đeo vành tai reo vang
Cành hoa bạc cài đầu tóc rung vang
Cành hoa bạc cài đầu tóc trắng xoá
Thần Lêt, Mai bước qua sân nhà

Thần Deh, Dai đi ra qua bờ đất bờ thác
Các thần đi ra qua bờ suối, bụi tre nứa
Họ đi ra qua vùng đất bị lở
Thần Deh lo lắng nói với thần Lêt
Thần Dai lo lắng nói với thần Mai
Chị em ta làm sao đánh nổi họ
Người của họ to tay ta ôm không xuể
Cán lao của họ to hơn cành cây đa
Thần Deh hỏi hết lời thần Lêt đáp
Thần Dai hỏi dứt lời thần Mai đáp
Thần Lêt đáp với giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Chị em ta phải đi thử xem
Ta đừng sợ con lươn hù doạ
Tiếng sấm sét xưa nay đánh chưa chết người
Ta đâu còn chui lại bụng mẹ
Dao cầm tay ai cũng như ai
Ná cầm tay của ai cũng có dây
Đầu của ai cũng có cặp sừng
Ta thử sức thắng thua chưa biết
Ta có chết cũng đành bỏ xác
Chết người ngoài phải đền bằng muối
Chết người ngoài phải đền bằng *dĩk*

Mình làm sai, mình phải chịu chết
Đâu đổ thừa cho ai tại vì dao mình lọt
Ta chém sai đứt chân ráng chịu
Gãy chân, gãy tay ta không trách mẹ
Gãy chân, gãy tay ta không trách cha
Đời mình không may thì mình phải chịu
Miệng nói chuyện chân tiếp tục đi
Chân bước đi đôi mắt nhìn kĩ
Đôi mắt luôn nhìn sao trên trời
Sao trời lấp lánh không đếm hết nổi
Đếm lá cây rừng còn dễ hơn đếm sao
Người đếm chỉ đuôi khố không nổi
Vòng đồng đeo chân sáng như lửa cháy rừng
Vòng đồng đeo tay sáng như lửa cháy cỏ
Dây vành tai sà võng như dây *mpoh*
Cặp vú nhú tròn như hoa chuối *luăt*
Bới tóc màu đen óng như lông chim *rlĭng*
Tiếng cười giòn như gà rừng gáy
Cành hoa bạc cài đầu trắng xoá
Thần Lêt đi trước dần đường cho em
Thần Lêt đi trước, thần Mai bước theo sau
Thần Mai đi trước, Deh bước theo sau
Thần Deh đi trước, Dai bước theo sau
Bốn chị em thần cùng nhau bước đi
Mỗi thần tay cầm dao gươm

Mỗi thần tay cầm lao nhọn
Khiên chiến đeo sẵn vào nách
Kèn tù và sừng *keh* đeo kề vào miệng
Ta đi thế này mỏi lưng chưa đến
Ta đi thế này đến khi mỏi chân cũng chưa đến
Ta đi thế này đến khi buồn ngủ cũng chưa
Ta phải mặc áo *dữr* làm cánh
Ta phải mặc áo *djăr* làm lông
Ta thắt khố trắng biến thành chim cu
Chim cu nhảy đậu lên cành cây
Ta phải bay cho mau đến nơi
Ta phải bay cho mau đến chốn
Các thần cùng bay đi cho nhanh
Họ mặc áo *dữr* làm cánh chim bay
Họ mặc áo *djăr* làm lông chim bay
Họ thắt khố trắng biến thành chim cu
Chim cu nhảy lên đậu trên cành cây
Đàn chim thần bay nhanh như ong
Đàn chim thần bay nhanh như ong ruồi
Các thần cất cánh bay lên vùng trời
Họ bay tầng thấp gặp một đàn ong
Họ bay tầng cao gặp đàn chim *klang*
Các thần bay cao đến trên bầu trời xanh
Các thần vỗ cánh bay như con chim *grât*
Các thần vỗ cánh bay như con chim *klang*

Đầu chim thần to bằng cán cào
Ngón chân chim thần to bằng cán rìu
Mỏ chim thần to bằng sừng trâu
Đàn chim thần bay qua vùng rừng hướng nam
Đàn chim thần bay qua bãi cỏ hướng nam
Các thần bay qua vùng trời Glung, Jơl
Các thần bay qua vùng trời suối Rlâp, Bong Ja
Các thần bay qua vượt suối vượt đồi
Các thần bay qua vùng rừng hướng nam
Các thần bay qua bãi cỏ hướng nam
Các thần bay càng lúc càng gần đến bon Tiăng
Các thần vỗ cánh bay càng nhanh hơn
Các thần bay nhanh như quả cà lăn
Trong bon Tiăng đang buồn bã im lìm
Trong bon Tiăng đã vắng tiếng chiêng
Trong bon Tiăng đã vắng tiếng cồng
Trong bon Tiăng đã vắng tiếng người mời nhau uống rượu
Bing, Djăn mất bon Tiăng đã khổ
Bing, Djăn mất bon Tiăng nghèo đói
Bing, Djăn bỏ đi bon Tiăng nợ nần
Các thần tiếp tục bay qua vùng rừng
Các thần tiếp tục bay qua bãi cỏ
Các thần bay đến cây đa bon Tiăng
Các thần hạ cánh đáp xuống mặt đất
Các thần đáp xuống trên đất bon Tiăng

Các thần cởi áo chim trở thành người
Thần Lêt cởi áo chim đã trở thành người
Thần Mai cởi áo chim đã trở thành người
Thần Deh cởi áo chim đã trở thành người
Thần Dai cởi áo chim đã trở thành người
Các thần bước chân đi trên mặt đất
Các thần bước chân đi nhanh trên đất
Người không nhìn thấy thần Lêt con Jri
Người không nhìn thấy thần Mai con Jri
Người không nhìn thấy thần Deh con Jri
Người không nhìn thấy thần Dai con Jri
Lêng chặt cây đa đã trụi hết cành
Lúc bấy giờ Lêng đã quá mệt
Lêng ngồi nghỉ trên một hòn đá
Lêng ngồi chống hàm lên cán thanh gươm
Thần Lêt nói: Ta phải báo tin cho Lêng
Thần Lêt, Mai bước chân đi nhanh
Thần Lêt, Mai bước đến bên cạnh anh Lêng
Thần Lêt hốt bột đất táp vào mắt Lêng
Lêng tự nhiên miệng ngáp buồn ngủ
Lêng cảm giác mình quá buồn ngủ
Lêng ngã ngửa tựa vào gốc cây đa
Lêng ngã ngủ tựa vào gốc cây *kriăng*
Lêng ngủ thiếp mũi đã ngáy khò
Lêng ngủ say mũi ngáy miệng rên

Tiếng ngáy rền vang cả vùng rừng
Lêng vừa ngủ say đã thấy giấc mơ
Lêng vừa ngủ say đã thấy chiêm bao
Chuyện trong giấc mơ tưởng chuyện có thật
Lêng mơ cùng ai ăn chung miếng trầu
Người ở cách xa trong mơ gặp nhau
Trong lúc đó thần Lêt con Jri
Trong lúc đó thần Mai con Jri
Thần Lêt xuất hiện từ ngoài đồng cỏ
Thần Mai xuất hiện từ bờ suối lên
Lêng nhìn ra thấy người bước đến
Lêng nhìn ra thấy thần Lêt con Jri
Lêng nhìn ra thấy thần Mai con Jri
Vòng đeo chân đạp đá rung tiếng vang
Xâu lục lạc đeo vành tai reo vang
Cành hoa bạc cài đầu rung vang
Cành hoa bạc cài đầu trắng xoá
Lêng lên tiếng hỏi: Khách là ai đến đây?
Khách vác lao từ đâu đến đây?
Khách đến từ phương nam hay từ phương bắc?
Khách đến đây tên họ là gì?
Khách đến đây nguồn gốc từ đâu?
Khách quý từ bon nào đến đây?
Tổ tiên của khách tên gọi là gì?
Ông bà của các người tên gọi là gì?

Cha mẹ các người tên là gì?
Lêng hỏi dứt lời thần Lêt đáp
Lêng hỏi vừa dứt thần Lêt đáp lời
Thần Lêt đáp với giọng nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ
Lời Lêt êm như nhện kéo tơ
Lời Lêt êm như nghe nhạc cồng
Lêng chưa nhận ra ta là Lêt, Mai đây
Chúng em là thần Lêt con Jri đây
Chúng em là thần Mai con Jri đây
Chị em chúng em đi suối xúc tép
Chúng em đi chặn ngả vực Klõng Bong
Chúng tôi đi qua đây nhìn thấy
Thấy các anh ngồi bên gốc đa
Thấy các anh nghỉ bên gốc đa
Dựng dao lao bên gốc cây đa
Thấy các anh chặt trụi cây đa
Chuyện gì xảy ra mà các anh làm thế
Lêng ngắt lời thần Lêt nói ngay
Ồ tại sao thần Lêt giả vờ?
Tại sao thần Mai giả vờ?
Thần Lêt, Mai chưa biết chuyện sao?
Bon chúng ta đã gặp nạn rồi
Nên chúng ta phải chặt cây đa báo thần
Nên chúng ta phải chặt cây *jray* báo thần

Người ta đã cướp mất đuôi cá bon ta
Người ta đã cướp mất đuôi diều lá bon ta
Người ta đã cướp mất chăn dài bon ta
Chúng ta chưa biết người đến cướp là ai
Chúng ta chưa biết họ ở bon nào đến
Thần Lêt ngắt lời anh Lêng, hỏi tiếp
Kẻ nào đã cướp đuôi cá bon ta?
Kẻ nào đã cướp đuôi diều bon ta?
Kẻ nào đã cướp chăn dài bon ta?
Người của bon ta ai đã bị bắt?
Lêng ngắt lời thần Lêt nói cho rõ chuyện
Chị Djăn đã mất không còn ở đây
Chị Bing đã mất không còn ở đây
Không có người giã lúa cho Tiăng, Yang
Không có người bửa củi cho Tiăng, Yang
Không còn người để nấu cơm nia
Không còn người dọn cơm đãi khách
Không còn người dọn cơm đãi trăm khách ăn
Người từ đâu đến chúng ta không biết
Chúng ta không biết họ bay đi đâu?
Chúng ta cũng không biết họ là ai đã cướp
Họ giả dạng mặc áo chim *kéc*
Họ cướp người bay cao lên trời
Họ bay cao đến tận mặt trăng
Chúng ta bay theo tìm khắp vùng trời

Đã tìm khắp không thấy bóng người
Lêng nhìn kĩ sợ không phải thần Lêt, thần Mai
Lêng nhìn thật kĩ như ngắm Bing Bu Trang
Lêng nhìn thật kĩ như ngắm Yang con Rung
Lêng nhìn kĩ sợ không phải thần Lêt, thần Mai
Đúng đây là thần Lêt con Jri rồi!
Các em có giả vờ nói dối không?
Các em có phải là Lêt con Jri không?
Các em có phải là Mai con Jri không?
Các em có đúng là thần Lêt, Mai không?
Đúng chúng em là thần Lêt con Jri đây!
Đúng chúng em là thần Mai con Jri đây!
Thần chúng em đến thăm các anh đây!
Các anh nói bon bị cướp người
Các anh nói là bị mất người
Lêng ngắt lời thần Lêt, nói to
Thần Lêt phải che chở bon Tiăng
Tại sao để cho người ta cướp bon ta
Lưỡi gươm này chém đầu Lêt, Mai
Lêng đã nổi giận ngứa cả chân tay
Lêng đã cơn giận nóng cả tim gan
Thần Lêt, Mai che chở bon Lêng, Yang
Ăn con lợn ta cúng thần thịt đùi
Ăn con trâu ta cúng thần thịt vai
Ăn con gà ta cúng thần thịt ngực

Đánh trận về ta cúng thần nước rượu đầu
Đánh trận về ta cúng thần gan
Lễ cưới hỏi ta cúng thần cơm nếp
Có ống tép chúng ta mời thần ăn trước
Có rượu ngon chúng ta mời thần uống trước
Có thịt đùi gà chúng ta mời thần ăn trước
Thần Lêt đáp lời nói cho Lêng rõ
Chúng ta đi đòi dao tại bon Bu Mã
Chúng ta đi đòi lao tại bon Bu Glung
Chúng ta đòi *rlung* bon Sung Sai Dôt
Chúng ta đòi nhẫn bon Keng con Trôk
Chúng ta đòi trâu bon Kong con Jri
Chúng ta đi vắng đi đòi nợ bon xa
Chúng ta đi văng đi xa nên không biết chuyện
Chúng ta đi xa lâu đến một tháng chưa về
Chúng ta đi xa lâu ba tháng chưa về
Chúng ta đi vắng nhà đến ba, bốn tháng
Xin các anh đừng vội trách thần chúng ta
Xin các anh đừng trách oan thần chúng ta
Thần Lêt thắp sáng một ngọn đèn dầu chai
Thần Mai thắp sáng một ngọn đèn sáp ong
Thần thắp sáng ngọn đèn dầu *thŭp*
Thần thắp sáng ngọn đèn dầu rái
Ngọn đèn toả sáng khắp vùng gốc đa
Thần Lêt lấy ra hòn đá linh thiêng

Thần Mai lấy ra hòn đá linh thiêng
Đá linh thiêng lấy từ núi Gung Jri
Lêt lấy cây *drăng* đặt ngay đầu đá
Thần Lêt chăm chú nhìn vào đá linh thiêng
Chăm chú nhìn như người Bing bon Bu Trang
Chăm chú nhìn như người Yang con Rung
Thần xem xét nhìn phía hướng nam
Thần xem xét nhìn thấy bon Ting con Tet
Thần xem xét nhìn thấy bon Mbong con Tet
Con của Tet Klong canh giữ vùng lửa
Thần nhìn thấy toả sáng trong người Ting con Tet
Thần nhìn thấy toả sáng trong người Mbong con Tet
Đúng là họ đã cướp đuôi cá của bon Tiăng
Đúng là họ đã cướp đuôi diêu của bon Tiăng
Đúng là họ đã cướp chăn dài của bon Tiăng
Sao họ cả gan dám chọc bon Tiăng này?
Họ chơi liều như con chó mùa đông
Họ chơi liều, cướp vợ người làm vợ mình
Họ chơi liều, cướp chồng người làm chồng mình
Họ dám hái quả chín trong rẫy người khác
Nó dám cướp ngang bông chỉ tại *khâng*
Chiếu người ta đang trải họ dùng chân đá
Ta phải tính thế nào bây giờ?
Liệu ta đánh người ta có thắng nổi không?
Người họ to, tay ta ôm không xuể

Cán rìu của họ to hơn cành cây đa
Cán dao của họ to hai người vác
Cán lao của họ to hai người vác
Chiếc ná của họ to hai người ngắm
Thần Lêt nói hết lời, anh Lêng đáp
Thần Lêt nói dứt lời, anh Lêng đáp
Anh Lêng đáp với giọng nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ
Lời Lêng êm như nhện kéo tơ
Lời Lêng êm như nghe nhạc cồng
Lời Lêng nói êm như tiếng rung vòng *tẽ*
Lời Lêng nói êm như rung vòng *tẽ* đeo tay
Tại sao thần Lêt nói chuyện bậy quá
Ai phải giữ gìn bon Tiăng
Chính thần Lêt, Mai trông nom che chở
Tại sao thần Lêt, Mai đành bỏ chị Bing
Tại sao thần Mai đành bỏ chị Djăn
Chị Bing mất hết nơi nương tựa
Chị Djăn mất hết nơi nương tựa
Chị Bing, chị Djăn mất bon Tiăng nợ nần
Không có người giã gùi lúa cho Tiăng
Không có người bửa củi *dra* cho Yang
Không có người nấu cơm nia cho khách
Không có ai nấu cơm đãi khách
Nhà Tiăng trăm khách không ai nấu cơm

Khách đến nhà không có người nấu cơm
Mời thần Lêt đi giúp chúng tôi
Mời thần Mai đi giúp chúng tôi
Mời các thần đi phù hộ cho chúng tôi
Mời các thần đi che chở cho chúng tôi
Có ống tép chúng tôi mời các thần ăn trước
Có rượu ngon chúng tôi mời các thần uống đầu
Có đùi thịt gà chúng tôi mời các thần ăn trước
Thần Lêt nói: Chúng tôi bằng lòng đi cùng
Chúng tôi đi để che chở các anh
Chúng tôi đi để giúp đỡ các anh
Thần chúng tôi đánh trận không nổi
Thần chúng tôi đánh trận không thắng
Chúng tôi đi cho các anh khỏi trách
Bây giờ anh Lêng hãy báo tin cho Yang biết
Bây giờ Lêng hãy báo tin cho Kong biết
Lêng hãy báo tin cho Mbong biết chuyện
Lêng hãy báo tin cho Tiăng biết chuyện
Người yếu sức phải để ở nhà
Người yếu chân phải cho ở nhà
Người yếu tay phải cho ở nhà
Người tuổi cao nhiều con phải ở nhà
Những người già yếu không đi
Chúng ta đi theo vết chân tìm Bing
Chúng ta đi theo vết chân tìm Djăn

Chúng ta đi lâu một tháng chưa về
Chúng ta đi lâu ba tháng chưa về
Chúng ta đi năm, sáu tháng cũng chưa về
Con gà mới nở đến khi thành gà mẹ
Con dê mới đẻ đến khi thành dê đực
Con trâu tơ đến khi thành trâu già
Ta đánh sợ đốt nhà họ không nổi
Ta đánh sợ chém trâu họ không nổi
Ta đánh trận sợ phá lúa giống của họ không nổi
Ta có chết thối cũng phải chịu
Ta có chết thối con giun ăn cũng phải chịu
Ta có chết bỏ xác cũng phải chịu
Ta đã đi phải quyết chết quyết sống
Anh Lêng nói: Thế thì sửa soạn đi ngay
Thần chúng tôi tạm biệt anh Lêng nhé!
Lêng đi báo cho anh Tiăng, Yang biết đi
Chuyện trong mơ kết thúc ở đây
Một nháy mắt sau đó Lêng đã thức giấc
Lêng thức giấc cử động đôi tay
Lêng thức giấc cử động đôi chân
Lêng thức giấc ngủ miệng phát ra lời
Lêng lấy khăn lau mắt cho tỉnh
Chuyện trong mơ tưởng chuyện có thật
Người ở cách xa trong mơ gặp nhau
Ta ngủ say mơ thấy thần Lêt con Jri

Ta ngủ say mơ thấy thần Mai con Jri
Thần báo người đã cướp bon ta
Người đã cướp bon ta là Ting con Tet
Mình phải báo chuyện này cho Mbong biết
Mình phải báo chuyện này cho Kong biết
Mình phải báo chuyện này cho Yang biết
Mình phải báo chuyện này cho Tiăng biết
Lêng đứng dậy bước chân ra về
Lêng mời anh Tiăng đến ngồi nghe chuyện
Lêng mời anh Yang đến ngồi nghe chuyện
Lêng mời cháu Mbong đến ngồi nghe chuyện
Lêng mời em Kong đến ngồi nghe chuyện
Mời tất cả anh em đến ngồi gần Lêng
Nghe Lêng mời mọi người sẵn sàng
Yơng đến ngồi gần nghe Lêng bàn chuyện
Yang đến ngồi gần nghe Lêng bàn chuyện
Tiăng đến ngồi gần nghe Lêng bàn chuyện
Kong đến ngồi gần nghe Lêng bàn chuyện
Mbong đến ngồi gần nghe Lêng bàn chuyện
Lêng chậm rãi kể chuyện cho mọi người nghe
Lêng này chặt cành cây đa mệt quá
Lêng này đã mệt ngã bên gốc cây đa
Lêng này vừa thiếp ngủ đã thấy giấc mơ
Lêng này vừa thiếp ngủ đã thấy chiêm bao
Chuyện trong mơ Lêng tưởng chuyện có thật

Người ở cách xa trong giấc mơ gặp nhau
Lêng này đã mơ thấy hai người con gái
Lêng này chưa biết tên họ là gì?
Lêng này chưa biết nguồn gốc ở đâu?
Lêng này chưa biết bon của họ ở đâu?
Lêng này chưa biết tổ tiên của họ là ai?
Lêng này chưa biết ông bà của họ là ai?
Lêng này chưa biết cha mẹ của họ là ai?
Họ tự nói là thần Lêt con Jri
Họ tự nói tên là thần Mai con Jri
Họ đi đòi dao tại bon Bu Mă
Họ đi đòi lao tại bon Bu Glung
Họ đi đòi *rlung* bon Sung Sai Dôt
Họ đi đòi nhẫn bon Kong con Trỗ
Họ đi lâu ngày tháng mới về
Họ đi lâu đến năm, sáu tháng
Họ đi lâu đến bảy, tám tháng
Họ đi lâu đến chín, mười tháng
Người ta đã cướp chị Bing, chị Djăn khi thần vắng
Người cướp chị Bing, chị Djăn là Ting con Tet
Người cướp chị Bing, chị Djăn là Mbong con Tet
Ting, Mbong con Tet canh giữ vùng lửa
Thần bảo chúng ta đi cứu chị Bing
Thần bảo chúng ta đi cứu chị Djăn
Đi cứu các chị về để giã gùi lúa

Đi cứu các chị về để bửa củi *dra*
Đi cứu các chị về để nấu cơm nia
Đi cứu các chị về để dọn cơm khách
Các chị về nấu cơm đãi trăm người khách
Thần dặn Lêng báo chuyện này cho anh Yang
Thần dặn Lêng báo chuyện này cho cháu Mbong
Thần dặn Lêng báo chuyện này cho em Kong
Bây giờ Lêng báo lời thần cho mọi người
Lêng ngủ say đã thấy trong mơ
Lêng ngủ say đã thấy giấc chiêm bao
Mơ bú vú bú ngón tay mình
Mơ bắt chấy nhổ lấy sợi tóc
Mơ ôm người yêu ôm lấy bầu nước
Chuyện trong mơ Lêng tưởng chuyện có thật
Người ở cách xa trong giấc mơ gặp nhau
Anh em ta làm thế nào bây giờ
Anh em ta bàn tính làm sao
Ta thử đến đó để tìm chị Bing
Ta thử đến đó để tìm chị Djăn
Anh em chúng ta sắp sửa đi ngay
Chúng ta sắp sửa thuốc hút, trầu cau
Mọi người ai nấy một lòng
Lêng và Mbong đi về nhà mình
Mọi người ai về nhà nấy
Họ vào nhà sửa soạn đồ dùng

Họ vào nhà sắp sửa đồ đạc
Họ vào nhà sắp sửa lương thực
Tiăng về nhà tiếp tục đi ra
Tiăng đi ra bảo anh Klôp cùng đi
Tiăng đi ra bảo anh Nhông cùng đi
Nhờ hai em đi nhổ ngải trong rẫy
Hai em đi nhổ loại ngải thần lúa
Hai em đi nhổ loại ngải thần kê
Hai em đi nhổ loại ngải gái yêu
Anh Klôp, Nhông theo lời đi ngay
Anh Tiăng bảo họ theo lời đi ngay
Họ đi ra qua bụi cây tre
Họ đi ra đi qua sân nhà
Họ đi ra qua bụi cây *nduăt*
Họ đi ra qua bờ đất bờ thác
Họ đi qua bờ suối, bụi tre
Họ đi ra qua vùng đất bị lở
Mỗi người dao gươm cầm tay
Mỗi người chiếc lao cầm tay
Khiên chiến họ đeo bên nách
Kèn tù và họ đeo kề vào miệng
Họ ra cổng làng đi ra bờ rào
Họ ra qua rừng tre già đi ra đường khách
Họ đi bước dài một đoạn dây *reh*
Họ đi bước dài một đoạn dây *siăng*

Họ đi một bước qua một dòng suối
Họ đi một hồi qua một vạt rẫy
Họ đi nhanh như cơn gió bay
Đường lên dốc họ đi nhanh như chạy
Đường lên núi họ đi nhanh như hối
Cây mục đang ngã họ qua vẫn kịp
Họ đi qua rừng mới chuyên trồng đậu
Họ đi qua rẫy cũ chuyên trồng lúa sớm
Họ đi qua rẫy trồng chuối và mía
Họ đi qua rẫy chuyên trồng củ khoai
Tiăng trồng ngải đầy một bụi tre
Tiăng trồng ngải đầy ba bụi *chau*
Tiăng trồng ngải đến sáu bụi tre *krêng*
Tiăng trồng loại ngải thần lúa cũng có
Tiăng trồng loại ngải hòn kê cũng có
Loại ngải khiến khách mến nhà mình
Loại ngải khiến các cô gái mến mình
Tiăng trồng loại ngải *klêt* lá màu vàng
Loại ngải *klêr* có lá nhỏ dai
Ngải hồn kê hồn lúa lá có bột
Ngải quả *săch* có quả từng chùm
Loại ngải *krăp krăng* khiến hăng đánh chém
Loại ngải *plâm* để chữa đau mắt
Loại ngải *gât* để chữa vết thương
Loại ngải con sóc trồng trên tre khô

Loại ngải *kho vang* nổ vang trong nước
Con cá sấu táp đuôi khố không kịp
Loại ngải *sut* truyền từ cậu Brot
Loại ngải *sot* truyền từ cậu Đe
Loại ngải *rdeh* truyền từ Khĭr, Khe con Liăng
Loại ngải hồn bò trồng bên cây cọc
Loại ngải hồn trâu trồng bên cửa chuồng
Loại ngải cưới vợ hai trồng bên bếp lửa
Loại ngải làm bẫy trồng trên tre khô
Loại ngải chị vợ yêu trồng nơi rẫy củ
Loại ngải cô gái yêu trồng nơi đất cứng
Loại ngải của Tiăng rất là linh thiêng
Thổi con ếch khô phơi trên mái nhà sống lại
Thổi con cá khô trên sạp sống lại
Thổi thịt nướng khô trên bếp sống lại
Loại ngải của Tiăng rất là linh thiêng
Trồng trên bờ con lươn chết dịch
Trồng trên đất sình con ba ba chết toi
Trồng trên bãi cỏ cây chuối chết khô
Trồng ở giữa sân bon khách đến thăm chết
Trồng bên bờ rừng con chó, con lợn đi qua đều chết
Trồng gần nhà chết chị, chết mẹ
Trồng gốc cây *jri*, cây *khuăr* chết khô
Họ nhổ củ ngải lấy mỗi thứ một ít
Họ gói ngải trong vạt khăn áo

Họ gói ngải trong chăn cõng trên lưng
Họ gói ngải trong khăn có đuôi dài
Cõng ngải nặng khom lưng bước về
Lưng lom khom tay chống gậy *le*
Họ cõng gói củ ngải của Tiăng ra về
Họ bước đi trên con đường vào bon
Đi bước dài bằng một đoạn dây *reh*
Đi bước dài bằng một đoạn dây *siăng*
Đi một bước qua một con suối
Họ đi một hồi qua một vạt rẫy
Họ đi nhanh như cơn gió bay
Chân bước đi nhanh đuôi khố bay theo
Họ về đến bờ rào bon mình
Họ về đến cửa đá bon mình
Họ về đến bãi sân bon mình
Họ về đến cửa nhà anh Tiăng
Bêh khom lưng bước vào trong nhà
Bôp khom lưng bước vào trong nhà
Họ bước qua cửa không vướng sợi tóc
Họ bỏ gói củ ngải trên mặt đất
Họ giao ngải cho Lêng con Rung
Họ giao ngải cho Mbong con Tiăng
Họ giao ngải cho Yang con Rung
Họ giao ngải cho Kong con Ting
Họ xắt ngải mỗi thứ một ít

Họ xắt ngải bỏ trong cái tô
Họ mời tất cả anh em cùng lại
Đàn gái tơ trong bon đủ mặt
Đàn trai tráng trong bon có đủ mặt
Tất cả mọi người đều đến
Mời anh Tiăng ăn thử củ ngải
Mời anh Yang ăn thử củ ngải
Ta thử ăn loại ngải hồn lúa
Ta thử ăn loại ngải hồn kê
Ta thử ăn ngải rồi đi lên đường
Ăn ngải xong ta đi tìm chị Bing, chị Djăn
Mọi người đều có mặt đông đủ
Tiăng con Rŏng đến ăn củ ngải
Yang con Rung đến ăn củ ngải
Anh Tiăng và Yang lấy lát ngải thiêng
Các anh lấy ngải bỏ vào miệng nhai
Họ ăn ngải vị đắng như măng
Họ ăn ngải ngứa như lá *chơr*
Họ ăn ngải cay như quả ớt
Nuốt không vào đành phải nhả ra
Anh Tiăng, Yang đành bỏ ăn ngải
Mời anh Bêh ăn thử ngải
Mời anh Bôp ăn thử củ ngải
Anh Bêh đến nhận lát ngải thần
Anh Bôp đến nhận lát ngải thần

Anh Bêh, Bôp đến bên tô ngải
Mỗi anh lấy vài lát củ ngải
Các anh lấy ngải bỏ vào miệng nhai
Họ ăn ngải đắng như củ măng
Họ ăn ngải ngứa như lá *chơr*
Họ ăn ngải cay như quả ớt
Nuốt không vào đành phải nhả ra
Anh Bêh, Bôp đành bỏ ăn củ ngải
Mời anh Klôp ăn củ ngải thần
Mời anh Nhông ăn củ ngải thần
Anh Klôp đến ngồi bên tô ngải
Anh Nhông đến ngồi bên tô ngải
Họ lấy ngải bỏ vào miệng nhai
Họ ăn ngải đắng như củ măng
Họ ăn ngải ngứa như lá *chơr*
Họ ăn ngải cay như quả ớt
Nuốt không vào đành phải nhả ra
Anh Klôp, Nhông đành phải bỏ cuộc
Mời cậu Yui ăn củ ngải thần
Yui con Kam đến bên tô ngải
Yui con Kam bóc lấy lát ngải
Yui bỏ ngải vào trong miệng nhai
Yui con Kam vốn là người khờ
Yui vác lao luôn ngắm mũi nhọn
Yui tuốt lúa luôn nhìn miệng gùi

Yui ăn ngải đắng như củ măng
Yui ăn ngải ngứa như lá *chơr*
Yui ăn ngải cay như quả ớt
Nhỏ xuống đất thấy nóng như lửa
Yui con Kam đành bỏ cuộc ăn ngải
Mời anh Yơng ăn thử ngải thần
Mời anh Yang ăn thử ngải thần
Anh Yơng và Yang đến bên tô ngải
Anh Yơng, Yang lấy lát ngải thần
Họ bỏ ngải vào trong mồm nhai
Họ ăn ngải đắng như củ măng
Họ ăn ngải ngứa như lá *chơr*
Họ ăn ngải cay như quả ớt
Phun xuống đất thấy nóng như lửa
Anh Yơng nói, không cần ăn ngải
Anh Yang nói, không cần ăn ngải
Yơng đã có thần Klang phù hộ
Yang đã có thần Briăng phù hộ
Anh Yơng, Yang bỏ cuộc ăn ngải
Mời cháu Mbong ăn củ ngải thần
Mbong con Tiăng nhận ăn ngải thần
Mbong con Tiăng đến bên chén ngải
Mbong đầu tóc xù trồng củ gừng cũng mọc
Mbong đầu bẩn trồng củ khoai cũng mọc
Hàm răng bẩn tria lúa cũng mọc

Mbong lấy vài lát củ ngải thần
Mbong bỏ ngải vào trong miệng nhai
Mbong ăn ngải ngọt như hạt muối
Mbong ăn ngải một tô cũng hết
Mbong ăn ngải bảy chén cũng hết
Mbong ăn ngải tám tô cũng hết
Mbong con Tiăng ăn ngải đã xong
Mời anh Dơ con Prŭm ăn ngải
Mời anh Yang con Sol ăn ngải
Họ đến lấy vài lát củ ngải
Họ lấy lát ngải bỏ vào miệng nhai
Họ ăn ngải đắng như củ măng
Họ ăn ngải ngứa như lá *chơr*
Họ ăn ngải cay như quả ớt
Họ nhả xuống đất bốc nóng như lửa
Anh Dơ và Yang bỏ cuộc ăn ngải
Mời anh Lêng ăn thử ngải thần
Mời anh Kong ăn thử ngải thần
Lêng con Rung đến bên chén ngải
Kong con Ting đến bên chén ngải
Anh Lêng và Kong lấy vài lát củ ngải
Họ bỏ ngải vào trong miệng nhai
Họ ăn ngải ngọt như hạt muối
Lêng ăn ngải một chén cũng hết
Kong ăn ngải bảy tô cũng hết

Lêng ăn ngải tám tô cũng hết
Đừng ăn nhiều quá ngải hoá thành đá
Lêng ăn củ ngải đã xong rồi
Kong ăn củ ngải đã xong rồi
Lêng con Rung bàn với anh em
Lêng sắp xếp ai ở ai đi
Anh Tiăng ơi, anh nghe em bàn nhé!
Anh tuổi già, anh sức đã yếu
Anh tuổi già, chân tay đã yếu
Anh đã có con nên sức đã yếu
Người có bảy, tám con thì sức càng yếu
Anh tuổi già anh phải ở nhà
Anh ở nhà đuổi gà ăn lúa
Anh ở nhà giữ nhà giữ của
Anh ở nhà chăm sóc đàn trẻ
Anh ở nhà trông coi đầu khe
Anh ở nhà trông coi đầu suối
Anh ở nhà giữ gìn núi rừng
Anh ở nhà giữ gìn bon làng
Để chúng em đi tìm chị Bing
Để chúng em đi tìm chị Djăn
Tiăng nói, làm sao anh ở nhà được
Anh phải đi cùng mang cơm cho em
Anh phải đi cùng mang gạo cho em
Anh phải đi cùng với anh em

Lêng nói: Anh Tiăng khỏi đi cũng được
Thôi anh Tiăng hãy cứ ở nhà đi nhé
Đi đánh bọn họ, đã có chúng em
Có em Lêng này đi không lo lắm
Ngày xưa còn sức em trèo được ngọn cây
Ngày xưa còn sức em bắt được con rắn
Ngày xưa con ong trong ống tre còn bắt được
Con chim ăn lúa em còn khoá mỏ được
Tổ ong trên cây cao em còn trèo nổi
Tối em ngủ còn mơ điềm tốt
Ngày xưa con trai nay sức bằng con gái
Xưa sức cây thụ nay yếu như ống canh
Bộ chiêng kèn tốt nay đã mất tiếng
Người anh hùng nay đã bị khờ rồi
Ta không sợ con lươn gầm doạ đâu!
Tiếng sấm sét xưa nay đánh chưa chết ai
Ta đâu còn chui lại bụng mẹ
Một lần chết em sống lại mà
Một lần chết em sống lại ăn cơm
Trăm lần chết xuống bon Phan sống lại
Từ bon Phan về em đánh càng hăng
Còn anh Bêh, anh Bôp thế nào
Còn anh Klôp, anh Nhông thế nào
Các anh ở nhà đuổi gà ăn lúa
Các anh ở nhà nấu cơm cho trẻ

Các anh ở nhà chăm sóc đàn trẻ
Các anh không đủ sức đi đâu!
Các anh sức yếu đánh nhau không nổi
Người của họ to tay ta ôm không xuể
Cán rìu của họ to hơn cành cây đa
Các anh đi sẽ chết tan như hạt muối
Các anh đi sẽ chết mất như đồng như cườm
Các anh đi sẽ chết rục như măng bị mục
Các anh đi sẽ bỏ thịt, bỏ xương xứ lạ
Anh Bêh, Bôp, Klôp, Nhông không nghe
Anh em chúng tôi đi dù chết cũng được
Chết người ngoài ta mới phải đền
Chính mình chết ai bắt đền
Chính mình chết không đổ thừa cho ai
Dù có chết bỏ thối xác cũng được
Dù chết thối con trùng ăn cũng được
Ta yếu sức chết ráng chịu thôi!
Thà ta chết bị họ chém còn hơn
Nếu ta chết vì chị Djăn càng tốt
Nếu ta chết vì chị Bing càng tốt
Anh em chúng tôi xin đi theo Lêng
Anh em chúng tôi xin theo gót chân Lêng
Anh em chúng tôi cùng đi cho vui
Ta không sợ con lươn thần gầm doạ
Tiếng sấm sét xưa nay chưa đánh chết ai

Ta không còn chui lại bụng mẹ
Chúng em ngứa tay muốn đánh kẻ thù
Chúng em ngứa tay muốn đánh chém lắm
Thế là các anh Bêh, Bôp, Klôp, Nhông cùng đi
Lêng hỏi anh Yơng liệu có đi không
Lêng hỏi anh Yang liệu có đi không
Các anh yếu sức không đánh họ nổi
Người của họ to tay ta ôm không xuể
Cán rìu của họ to hơn cành cây đa
Các anh ở nhà trông coi đầu khe
Các anh ở nhà trông coi đầu suối
Các anh ở nhà giữ gìn núi rừng
Các anh ở nhà giữ gìn bon làng
Các anh đi có thể chết tan như muối
Các anh đi sẽ chết mất như đồng như cườm
Các anh ở nhà để trông coi đầu khe
Các anh ở nhà để trông coi đầu suối
Các anh ở nhà để gìn giữ núi rừng
Các anh ở nhà gìn giữ bon làng
Lêng nói hết lời anh Yang đáp lại
Lêng nói dứt lời anh Yơng đáp lại
Anh Yang đáp với giọng nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ họng
Lời nói nghe êm như nhện kéo tơ
Lời nói nghe êm như nghe nhạc cồng

Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ*
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ* đeo tay
Chúng tôi đang tức lắm không ở nhà được
Bọn họ dám cướp vợ người khác
Bọn họ dám cướp vợ người ta
Chuối chín rẫy người ta họ dám hái trộm
Bọn họ dám lấy bông chỉ tại khâng
Chiếu người ta trải chúng lấy chân đá
Thế là anh Yơng và Yang cùng đi
Lêng bước chân đi ra nhà Yui
Lêng đi ra đến nhà Yui con Kam
Cậu Yui ơi, cậu chậm chạp lắm!
Cậu phải ở nhà đuổi khỉ ăn lúa
Cậu phải ở nhà đuổi *kéc* ăn lúa
Cậu phải ở nhà chăm sóc nương rẫy nhé!
Cậu lo chăng *mpoh* đánh đuổi chim *klang*
Cậu lo chăng *mpoh* đánh đuổi đàn khỉ
Cậu lo làm *gong pữt* đánh đuổi lợn rừng
Chúng cháu đi tìm vết chân bò
Chúng cháu đi tìm vết chân trâu
Chúng cháu đi tìm chị Bing
Chúng cháu đi tìm chị Djăn
Chúng cháu đi chưa chắc đánh nổi
Người của họ to tay ta ôm không xuể
Cán rìu của họ to hơn cành cây đa

Chúng cháu đi chết tan như muối
Chúng cháu đi chết mất như hạt cườm
Chúng tôi đi chết rục như măng mục
Chúng cháu chết còn cậu Yui ở nhà
Lêng nói hết lời cậu Yui đáp lại
Lêng nói dứt lời cậu Yui đáp
Cậu Yui đáp lại với giọng nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ*
Cháu Lêng ơi, sao bảo cậu ở nhà!
Cậu Yui không chịu ở nhà đâu!
Lâu ngày không dùng khiên bị mọc nâm
Lâu ngày không làm lễ hội tù và ong bịt
Lâu ngày không thăm nhau miệng bị nhện giăng tơ
Cậu Yui ngứa tay thích đánh kẻ thù
Cậu Yui ngứa tay thích đánh chén lắm
Ta không sợ con lươn gầm hù doạ
Xưa đánh Bu Mõ Yui đánh thắng một mình
Xưa đánh Bu Mữr Yui đánh thắng một mình
Cháu Lêng này mới sinh đẻ sau này
Xưa cậu Yui đánh có ai giúp đâu!
Xưa cậu Yui đánh một mình vẫn thắng
Cậu Yui đánh Preh có thắng có thua

Cậu Yui đánh Rđe có thắng có thua
Thế là cậu Yui đã quyết đi cùng
Đoàn người đi đứng đầu có Yang con Rung
Người cùng đi có Yơng con Ting
Tiếp theo Yơng có Klôp con Rõng
Tiếp theo Klôp có Nhông con Rõng
Tiếp theo Nhông có Bêh con Rõng
Tiếp theo Bêh có Bôp con Rõng
Tiếp theo Bôp có Lêng con Rung
Tiếp theo Lêng có Kong con Ting
Tiếp theo Kong có Mbong con Tiăng
Chúng ta đi chừng ấy được rồi
Chúng ta về nhà sửa soạn nhé!
Ta sửa soạn cả thuốc hút và khay đựng trầu cau
Bêh và Bôp về sửa soạn nhanh nhé!
Klôp và Nhông về sửa soạn nhanh nhé!
Mbong hãy về sửa soạn nhanh nhé
Họ đi về nhà mình sắp sửa đồ dùng
Họ sắp sửa đồ dùng thức ăn
Lêng con Rung bước chân đi ra
Kong con Ting bước chân đi ra
Họ đi ra gặp chị Kông và Glơng
Lêng đi ra đến gặp chị Kông con Ting
Kông đang ngồi dệt ở trước cửa nhà
Kông đang ngồi thêu ở trước cửa nhà

Chị Kông ơi nhờ chị sửa soạn
Chị Glơng ơi, nhờ chị sửa soạn
Chị sửa soạn cho ba, bốn *do* gạo
Chị sửa soạn cho bảy, tám bó đèn sáp
Chị sửa soạn cho bảy, tám gói cơm nếp
Con đường đi dài hơn sông Rmŭt
Con đường đi xa đến cuối chân trời
Một thúng gạo không đủ nửa đường
Một gùi gạo không đủ ăn nửa đường
Sắp sửa một bồ gạo mới đủ ăn đi về
Bọn chúng em đi tìm chị Bing
Bọn chúng em đi tìm chị Djăn
Thế em Lêng đi cùng với ai?
Thế em Kong đi cùng với ai?
Ai cũng đi để giúp mang cơm gạo
Lêng nói rõ cho chị Kong biết
Lêng nói rõ cho chị Glơng biết
Có cậu Yui con Kam cùng đi
Có anh Bêh và anh Bôp cùng đi
Có anh Klôp và anh Nhông cùng đi
Có anh Tông và anh Bơng cùng đi
Có anh Yơng và anh Yang cùng đi
Có em Kăng và cháu Mbong cùng đi
Kơng nghe rõ có nhiều người đi đã yên tâm
Chị Kong sửa soạn gạo để mang đi

Chị Kông lấy gùi có nắp của em Lêng
Chị Glơng lấy gùi có nắp của em Kong
Gùi của họ có cài chóp chim công
Chị Kông sửa soạn cho ba, bốn *do* gạo
Sửa soạn cho bảy, tám bó đèn sáp
Sửa soạn cơm khô để ăn theo suối
Sửa soạn cơm nếp để ăn theo đường
Phòng khi bị đói trong rừng xa
Họ bỏ tất cả vào trong gùi có nắp
Họ sửa soạn con cá trấu nướng khô
Họ sửa soạn con cá trắng nướng khô
Họ sửa soạn nồi cơm *ba ke*
Họ sửa soạn nồi cơm *ba sut*
Họ chất tất cả vào trong cái gùi
Sửa soạn xong họ giao cho Lêng
Sửa soạn xong rồi họ giao gùi cho Lêng
Lêng, Kong thắt lưng bảy, tám vòng khăn màu đỏ
Họ quấn đầu bảy, tám vòng khăn màu đen
Lưng quấn khố họ đeo dao gươm mới
Trên trán đầu họ quấn *ntêng* cườm màu
Họ đeo trên ngực *kho vang* bịt bạc
Buộc tóc bằng *brai yum* cài hoa đỏ
Bới tóc cắm cành lá *jray miăt*
Bới tóc cài cành lá *jray lôn*
Buộc núm tóc bằng khăn màu đỏ

Bới tóc họ cắm lông đuôi con cò trắng
Lông đuôi chim nở to bằng cái nia
Lông đuôi chim *rlĭng* họ cất sẵn trong ống
Lông đuôi chim *mbrong* họ cất sẵn trong ống
Lông con chim *mbrong* họ lấy từ trong rừng
Đi xúc tôm cá phải mang theo rổ
Đi chặn con suối phải mang theo đơm cá
Đi đánh trận phải sửa soạn đao, khiên
Họ mang theo cái rựa to bằng cái máng tre
Họ mang theo cái rựa to bằng suối Rlâp
Họ mang khiên đánh nhau to bằng bậc thác
Họ chất gọn nhiều lưỡi dao trong người
Họ chất gọn nhiều lưỡi lao trong người
Họ vỗ đùi ra hạt muối ăn
Họ lấy trong người ra lưỡi dao sắc bén
Họ mặc bên trong một lớp áo mỏng
Họ mặc thêm ba lớp áo dày
Họ khoác áo sắt bên ngoài
Họ khoác áo đồng bên ngoài
Người của họ chỉ còn ló ra lỗ mũi
Người của họ chỉ còn hở ra đôi mắt
Họ bỏ sẵn ngọn lửa trong người
Trên đầu Lêng phun ra ngọn lửa
Trên đầu Lêng phun ra mặt trời
Hông bên trái Lêng lót đá

Hông bên phải Lêng lót đá
Trên lồng ngực Lêng lót đá thác
Gõ trên đầu nghe vang tiếng vỏ ché
Gõ đầu gối nghe vang tiếng vỏ cồng
Gõ trên lồng ngực nghe vang tiếng đá thác
Người của họ đã cứng như hòn đá
Người của họ đã cứng như thanh sắt
Trên khuỷu chân cứng như hòn đá
Ngọn lửa họ chất đầy đầu
Lửa mặt trời họ chất đầy đầu
Nguồn lửa họ có sẵn trong người
Nguồn nước họ có sẵn trong người
Ánh lửa mặt trời từ trong ngực họ phun ra
Miệng họ nói to phun ra ngọn lửa
Miệng họ nói to phun ra lửa mặt trời
Họ mang cái rựa to bằng cái máng tre
Họ mang cái rựa to bằng suối Rlâp
Họ mang khiên đánh nhau to bằng bậc thác
Họ mang theo nhiều bó lao *pruh*
Họ mang theo nhiều bó lao *ju*
Họ mang theo nhiều bó lao *rmiôt rmiăt*
Họ mang theo lao lưỡi lợn, lưỡi chó
Những chiếc lao nhỏ tự phóng đi xa
Lao phóng đi tới đích rồi lại về tay mình
Họ mang theo con dao cán bằng sừng

Họ mang theo con dao cán bằng cây *le*
Họ mang theo con dao dùng để đào tường đá
Họ mang theo cái đục Yau Mat, Yau Mang
Họ mang theo cái đục để đục tường đá
Họ mang theo cái búa bằng sắt
Họ mang theo búa sắt để đập tường đá
Họ chất đồ đầy lưng, đầy cùi tay
Họ chuyền đồ từ tay trái sang, tay phải
Họ chất đồ đạc biến mất trong người
Người của họ nặng như khúc cây gỗ
Người của họ nặng như khúc gỗ dầu
Người của họ nặng như nước vực sâu
Tay bên trái họ đeo đầy nhẫn
Tay bên phải họ đeo đầy nhẫn
Trên cổ tay họ đeo vòng chiếc
Họ quấn đùi bằng chiếc khố hoa
Họ buộc núm tóc bằng *brai yum* màu đỏ
Họ mang theo cái chụp bằng đá
Họ mang theo cái chụp để đánh úp đối thủ
Họ đeo đồ đầy lưng, đầy cùi tay
Họ chuyền đồ từ tay trái sang tay phải
Họ giấu đồ đạc biến mất trong người
Người của họ nặng như khúc cây gỗ
Người của họ nặng như khúc cây gỗ dầu
Người của họ nặng như nước vực sâu

Họ mang theo cái nia để quạt ra gió
Quạt một lần ra bột cám nhuyễn
Quạt ba lần ra bột cám già
Quạt tám lần ra bột gỗ mục
Quạt nhanh tay ra cơn gió bão
Yang mang theo ống sáo thổi gió
Họ đeo đồ đầy lưng, đầy cùi tay
Họ chuyền đồ từ tay trái sang tay phải
Họ giấu đồ biến mất trong người
Người của họ nặng như khúc cây gỗ
Người của họ nặng như khúc gỗ sao
Người của họ nặng như nước vực sâu
Họ mang theo cái chài bằng đá
Họ mang theo cái chài để đánh đối thủ
Họ mang theo nhiều cuộn chỉ đỏ
Họ mang theo nhiều cuộn chỉ trắng
Họ mang theo nhiều cuốn *ndrong*
Họ mang theo nhiều cuốn sắt
Họ mang theo kim sắt để xỏ mũi
Họ mang theo nhiều cuốn chỉ đỏ
Họ mang theo nhiều cuốn chỉ trắng
Họ mang theo nhiều cuốn dây sắt
Họ đeo đồ đạc đầy lưng, đầy cùi tay
Họ chuyền đồ từ tay trái sang tay phải
Họ giấu đồ đạc biến mất trong người

Người của họ nặng như khúc gỗ
Người của họ nặng như khúc gỗ dầu
Người của họ nặng như nước vực sâu
Họ mang theo cái đơm bằng đá
Họ đã sửa soạn tất cả đầy đủ rồi
Họ đeo đồ đầy lưng, đầy cùi tay
Họ chuyền đồ từ tay trái qua tay phải
Họ giấu đồ đạc biến mất trong người
Lêng dặn dò các anh em sửa soạn
Này anh em cùng đi với ta
Các anh Bêh và Bôp sửa soạn nhé!
Các anh Klôp và Nhông sửa soạn nhé!
Các anh Ting và Mbong cũng nhé!
Các cậu Djũt và Yui sửa soạn nhé!
Em Kong và cháu Mbong sửa soạn nhé!
Ta chọn vòng đẹp nhất đeo tay
Ta chọn xâu cườm mới nhất đeo cổ
Ta chọn khăn đẹp nhất quấn đầu
Khăn đẹp nhất ta cất sẵn trong gùi.
Mbong con Tiăng không cần quần áo
Mbong thắt một vòng khố trắng
Mbong quấn đầu một vòng lá cỏ tranh
Bới tóc cài chiếc lược sừng
Tiăng đưa cho Mbong khăn áo mới đẹp
Mbong con ơi, đây khăn mới cho con

Đây khố mới cho con mặc nhé!
Mbong đáp lại: Không cần mặc đẹp
Mbong đáp lời không cần đeo nhiều đồ
Mặc nhiều khăn áo nặng đi không nổi
Đeo nhiều đồ đạc nặng chạy không nổi
Mbong chỉ quấn một vòng khố trắng
Mbong quấn đầu một vòng lá cỏ tranh
Mbong bới tóc cài lược sừng trâu
Mbong một mình cười suốt ngày
Mbong ở một mình cũng cười suốt ngày
Thấy lá cây rơi Mbong cũng cười
Mbong một phần anh hùng, một phần khờ
Mắt của Mbong một bên đỏ, một bên vàng
Sửa soạn xong anh em ta đi nhé
Anh em ta sửa soạn lên đường
Mọi người đã sẵn sàng sửa soạn lên đường
Lêng con Rung lại bước vào trong nhà
Lêng bước vào nhà tạm biệt chị Kông
Lêng bước vào nhà tạm biệt chị Glơng
Chị Kông ơi, chị ở nhà nhé!
Chị Glơng ơi, chị ở nhà nhé!
Các chị ở nhà nhớ giữ tục kiêng cữ
Các chị nhớ giữ tục kiêng cữ cho người đi xa
Các chị nhớ giữ những điều kiêng cữ
Các chị kiêng cữ cả thức ăn đồ uống

Người ở nhà đốt tro người đi bị đau bụng
Người ở nhà ăn quả người đi xa bị nhọt
Đùa với người yêu người đi xa bị ong chích
Người ở nhà bửa củi người đi xa bị vỡ cán lao
Người ở nhà đi múc nước, người đi xa chết hồn trâu
Người ở nhà đánh tơi bông chỉ, người đi xa bị ngải
Bị mắc ngải của người Drôn đau quặn trong bụng
Bị mắc ngải của người Lào đau quặn trong ngực
Bị mắc ngải yêu đau xót trong đáy tim
Bị mắc ngải của con trâu vùng cao
Không kịp chữa một đêm chết luôn
Đường đi lẻ xuống thăm rẫy cũ
Đường đi lẻ xuống thăm rẫy mới
Đường đi lẻ xuống ở chòi rẫy
Người ta cướp người như cướp đuôi cá
Người ta cướp người như cướp đuôi diều
Người ta cướp người như cướp chăn đắp
Các chị bị cướp không có người cứu
Anh em tôi đi lâu một tháng chưa về
Anh em tôi đi lâu ba tháng chưa về
Anh em tôi đi lâu đến bốn tháng dài
Con gà mới nở đến khi thành gà mẹ
Con dê mới đẻ đến khi thành dê đực
Từ măng mới mọc đến khi thành cây tre già
Từ lúc trăng khuyết đến khi trăng tròn

Người goá vợ mượn cuốc phải cữ
Người goá vợ mượn cào phải kiêng
Người goá chồng mượn rìu phải cữ
Người độc thân xin ghé ngủ phải kiêng.
Các chị phải giữ đúng luật kiêng cữ
Em Lêng nói hết lời chị Kông đáp
Em Lêng nói hết lời chị Glơng đáp
Chị Kông đáp bằng giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng
Em khỏi phải nhắc chị Kông đâu
Em khỏi phải nhắc chị Glơng đâu
Hai chị đã biết tất cả những điều đó
Các chị còn biết thạo hơn đàn ông
Các em đi cho mạnh khoẻ nhé!
Các anh em đi phải tự giữ mình
Đề phòng người ta bắn lén bằng mũi tên xoay
Đề phòng người ta bắn lén bằng mũi tên tẩm thuốc độc
Tên tẩm thuốc độc vào ba ngón tay chết luôn
Tay cầm dao phải cho vững
Tay cầm ná bắn không được run
Tối nằm ngủ bên đàn bà không được run tim
Các em đi phải tự giữ mình
Chị Kông nói dứt lời em Lêng đáp

Xin các chị đừng lo xa chuyện đó
Chuyện gì xảy ra hôm sau hẵng hay
Ngày xưa còn sức em trèo ngọn tre
Ngày xưa còn sức em đuổi bắt con rắn
Con ong trong ống tre em còn bắt được
Chim ăn lúa em còn khoá mỏ được
Tổ ong trên cây cao em còn trèo lên được
Tối nằm ngủ em mơ thấy điềm lành
Xưa sức đàn voi nay còn sức bằng đàn bò
Xưa em khoẻ như cây thụt nay yếu như ống tre
Sửa soạn tất cả đã đầy đủ rồi
Lêng chuẩn bị đầy đủ đồ đạc
Lêng lại bước ra khỏi nhà ra đi
Lêng đi qua đến nhà Tiăng con Rŏng
Em xin tạm biệt anh Tiăng ở nhà nhé!
Em xin tạm biệt anh Tang ở nhà nhé!
Các anh ở nhà giữ gìn đầu suối
Các anh ở nhà giữ gìn đầu khe
Các anh ở nhà giữ gìn núi rừng
Các anh ở nhà giữ gìn bon làng
Chúng em đi lâu đến một tháng chưa về
Chúng em đi lâu đến ba tháng chưa về
Chúng em đi lâu bốn, năm tháng chưa về
Việc đánh nhau chắc phải gay go
Djŭt đánh nhau đến khi hòn đá mềm

Ndu đánh nhau đến khi hòn đá nát
Krăch đánh nhau chạy vòng bờ rừng
Anh ở nhà chăng dây *mpoh* đánh đuổi chim *klang*
Anh ở nhà chăng dây *mpoh* đánh đuổi đàn khỉ
Anh làm *gong pữt* đánh đuổi lợn rừng
Tiăng nhận lời: Mọi việc ở nhà anh sẽ lo
Các em đi cẩn thận nhé
Các em đi phải tự giữ mình
Phòng người ta bắn lén bằng mũi tên xoay
Phòng người ta bắn lén bằng tên tẩm thuốc độc
Tên thuốc độc vào ba ngón tay chết luôn
Tay cầm dao phải chắc
Cầm ná bắn không được run tay
Năm ngủ với đàn bà không được run tim
Anh chỉ dặn các em vài lời thôi.
Việc chúng em anh Tiăng đừng lo nhé!
Anh ở nhà phải chăm sóc chị Kông
Anh ở nhà phải chăm sóc chị Glơng
Không cho các chị đi lẻ xuống rẫy
Không cho các chị đi lẻ ở chòi rẫy
Người ta rất thèm cướp đàn bà bon ta.
Tiăng nhận lời: Mọi việc ở nhà anh sẽ lo
Lêng dặn mọi chuyện ở nhà xong
Lêng bảo anh em đi lên đường
Mọi người cùng đi đều nghe

Anh em nhộn nhịp đứng dậy sửa soạn
Một tay với lấy dao gươm
Một tay với lấy ná
Họ lấy khiên đeo vào một bên nách
Kèn tù và sừng *keh* họ kề sẵn vào miệng
Mỗi người đi dao gươm cầm trên tay
Mỗi người đi chiếc lao cầm trên tay
Mỗi người đeo chiếc khiên bên nách
Chân bước đi nhanh đuôi khố bay theo
Chân bước đi vòng *tẽ* rung vang
Xâu lục lạc đeo vòng lưng rung vang
Xâu lục lạc đeo vòng cổ reo vang
Tấm *kho dŭp* đeo ngang ngực rung vang
Tấm *kho vang* đeo trên ngực màu trắng sáng.
Họ đi qua sân bon
Họ đi qua bờ suối qua bụi tre nứa
Họ đi qua bờ đất bờ thác
Họ đi ra qua vùng đất bị vỡ
Họ kéo nhau đi một đường dài
Họ đi một đường theo gót chân của nhau
Họ đi một hàng ngắm ót của nhau
Ngọn lửa từ trong người họ phun ra
Nguồn nước từ trong người họ phun ra
Lửa mặt trời từ trong lồng ngực của họ soi sáng
Ngọn lửa bùng lên trên đầu của họ

Ánh mặt trời soi sáng trên đầu
Nguồn nước phun ra từ ngọn cán lao
Nguồn nước phun ra từ ngọn cán dao
Lông đuôi khi cài trên đầu họ càng tươi
Lông đuôi chim công cài trên đầu họ càng tươi
Ý chí của họ càng vững mạnh
Họ đi qua cổng làng ra ngoài bờ rào
Họ đi qua vùng rừng tre già ra đường khách
Lêng bảo các anh đi dẫn đường
Lêng bảo anh Yơng đi đầu tìm đường
Lêng bảo anh Yang đi đầu tìm đường
Hai anh đi đầu dẫn đường anh em
Anh Yơng, Yang đều nghe lời Lêng
Anh Yơng, Yang đi đầu dẫn đường
Họ đi một bước dài bằng một đoạn dây *reh*
Họ đi một bước dài bằng một đoạn dây *siăng*
Họ đi một bước qua một con suối
Họ đi một hồi qua một vạt rẫy
Họ bước đi nhanh bằng cơn gió bay
Đường lên dốc họ đi nhanh như chạy
Đường lên núi họ đi nhanh như bay
Cây mục đang đổ họ đi qua vẫn kịp
Họ đi đến một cây đa to.
Lêng bảo các anh em dừng chân
Anh Yơng ơi, anh em ta dừng chân đã

Anh Yang ơi, anh em ta dừng chân đã
Ta dừng nghỉ bên gốc cây đa
Ta dựng dao bên gốc cây đa
Ta dựng lao bên gốc cây đa
Ta dựng dao, lao bên cây đa, cây *kriăng*
Các anh em đều dừng nghỉ
Các anh em dừng chân ngồi nghỉ
Họ dựng dao bên gốc cây đa
Họ dựng lao bên gốc cây *kriăng*
Cây *tử* to họ tựa ná phải ngã
Cây *sa* to họ tựa lao phải ngã
Cây *tar nhă* họ treo khiên đã ngã
Anh Yơng ơi, ta phải khấn mời các thần
Anh Yang ơi, ta phải khấn mời các thần
Nhờ anh thắt vòng dâng cúng thần rừng
Nhờ anh thắt vòng dâng cúng thần núi
Ta khấn mời các thần rừng núi
Tất cả anh em đều nghe theo
Yơng thắt vòng dâng cúng thần suối
Yang thắt vòng dâng cúng thần rừng
Họ thắt *kar bong* dâng cúng thần núi
Họ giết con gà nhỏ bằng quả *biăp*
Họ giết con gà nhỏ bằng quả cà
Họ giết con lợn nhỏ bằng con sóc
Chỉ vừa đủ lễ để cúng các thần

Con gà đen cúng cây *nkông*
Con gà đen cúng cây gạo
Con gà trắng cúng gốc cây đa
Người có ngón tay dài thổi gió kêu to
Người có lưỡi dài hét tiếng to
Người có đôi má đẹp nói cười có duyên
Họ cùng nhau cầu khấn gọi các thần
Người thổi gió dùng cây *tôt tôt*
Người thổi gió dùng cây *tôt tông*
Người thổi gió dùng đầu hai ngón tay
Yơng, Yang có ngón tay dài thổi gió kêu to
Yơng, Yang có lưỡi dài hét tiếng to
Họ có gò má đẹp nói cười có duyên
Họ mở miệng cầu khấn các thần rừng
Họ mở miệng cầu khấn các thần núi
Họ cầu khấn các vị thần linh
Đi đến ngả đường họ gọi thần chim *sêr*
Mời các thần rừng ba chân, ba tay
Mời các thần rừng ba chân, sáu tay
Mời các thần rừng chín tay, mười chân
Mời các vị thần đi theo họ
Mời các thần đi cùng họ
Mời các thần đi giúp họ
Ta khấn mời thần đá tên Nsung
Ta khấn mời thần đá tên Nsong

Ta khấn mời thần đá tên Kong, Yang
Ta khấn mời thần đá tên Dôt, Dôi
Bụi cây mây là cây nêu của thần
Hố đất đá các thần làm cối
Con trăn, con rắn là dao lao của thần
Ta cầu khấn xin các thần giúp cho
Các thần giúp chúng tôi đánh thắng trận
Chúng tôi đánh chém hết đàn trâu
Chúng tôi đánh phá hết lúa giống
Mời các thần đi cùng chúng tôi
Mời các thần đi che chở chúng tôi
Mời các thần đi bảo vệ chúng tôi
Ăn con lợn chúng tôi cúng các thần thịt đùi
Ăn con trâu chúng tôi cúng các thần thịt vai
Ăn con gà chúng tôi cúng các thần thịt ngực
Đánh trận về chúng tôi cúng nước rượu đầu
Đánh trận về chúng tôi cúng các thần thịt gan
Lễ kết hôn chúng tôi cúng các thần cơm nếp
Có ống tép chúng tôi mời các thần ăn trước
Có rượu ngon chúng tôi mời các thần uống nước đầu
Có thịt đùi gà chúng tôi mời các thần ăn trước
Xin các thần đi giúp đỡ chúng tôi
Chúng tôi đánh nhau chém được đàn trâu của họ
Chúng tôi đánh thù phá được lúa giống của họ
Chúng tôi đánh thù đốt được nhà của họ

Về đến nhà chúng tôi cúng rượu ché *grí*
Về đến nhà chúng tôi thịt trâu to cúng
Về đến nhà chúng tôi thịt con trâu tơ cúng
Về đến nhà chúng tôi cúng con dê đực
Về đến nhà chúng tôi cúng rượu ché *rlung*
Họ thắp sáng một ngọn đèn dầu chai
Họ thắp sáng một ngọn đèn sáp ong
Họ thắp sáng một ngọn đèn dầu *thŭp*
Họ thắp sáng một ngọn đèn dầu rái
Thần Lêt con Jri đã sẵn có mặt ở đó
Thần Mai con Jri đã sẵn có mặt ở đó
Thần Lêt con Jri vui mừng hớn hở
Thần Mai con Jri vui mừng hớn hở
Các thần vui đùa phát ra tiếng cười
Tiếng cười dẻo như ăn cơm nếp
Tiếng cười giòn như hạt gạo trắng
Các thần nô đùa vui cười một hồi
Các thần vui đùa phát ra tiếng cười
Chi chốc lát sau đó
Họ đã nghe đàn chim *sêr* kêu bên tai trái
Họ đã nghe đàn chim *sêr* kêu bên tai phải
Họ đã nghe đàn chim *sêr* kêu phía đằng trước
Ba lần gọi chim *sêr* kêu ba lần
Sáu lần gọi chim *sêr* kêu sáu lần
Chim *sêr* trên trời có cái đầu dài

Chim *sêr* trên đường có đôi chân cao
Chim *sêr* rừng vỗ cánh hót mừng
Ba lần gọi chim *sêr* kêu ba lần
Sáu lần gọi chim *sêr* kêu sáu lần
Đàn chim *sêr* kêu đã thuần đường rồi
Anh em ta tiếp tục đi lên đường
Lêng nhắc anh Yang tiếp tục dẫn đường
Lêng nhắc anh Yơng tiếp tục dẫn đường
Các anh hãy tìm đường cho mọi người
Yơng và Yang tiếp tục lên đường
Yơng và Yang đi đầu tìm đường
Chân bước đi nhanh đuôi khố bay theo
Chân bước đi lục lạc đeo lưng rung vang
Chân bước đi lục lạc đeo đuôi khố rung vang
Họ tiếp tục đi qua vùng rừng hướng nam
Yơng đi trước anh Yang bước theo sau
Yang đi trước anh Bêh bước theo sau
Bêh đi trước anh Bôp bước theo sau
Bôp đi trước anh Klôp bước theo sau
Klôp đi trước anh Nhông bước theo sau
Nhông đi trước cậu Yui bước theo sau
Yui đi trước anh Mbong bước theo sau
Mbong đi trước em Kong bước theo sau
Kong đi trước em Lêng bước theo sau
Lêng con Rung đi sau cùng

Họ đi một bước dài bằng một đoạn dây *reh*
Họ đi một bước dài một đoạn dây *siăng*
Họ đi một bước qua một con suối
Họ đi một bước qua một vạt rẫy
Họ đi nhanh bằng cơn gió bay
Đường lên dốc họ đi nhanh như chạy
Đường lên núi họ đi nhanh như hối
Cây mục đang đổ ngã họ đi qua vẫn kịp
Họ tiếp tục đi theo đường thẳng
Họ tiếp tục đi theo đường thoáng đãng
Họ đi qua một ngọn núi cao
Họ đi qua một ngọn đồi dài
Họ đi qua mấy suối mấy khe
Trong lúc đó thần Lêt con Jri
Trong lúc đó thần Mai con Jri
Chân bước đi nhanh vang nhạc vòng đồng
Vòng đồng đạp đá nghe tiếng reo vang
Cành hoa bạc cài đầu rung vang
Xâu lục lạc đeo vành tai reo vang
Cành hoa bạc cài đầu tóc trắng xoá
Đi qua rừng Pruh chim *rlang* kêu đáp
Đi qua rừng Ju chim *rlang* kêu đáp
Đi qua con suối chim ó ma kêu
Đàn chim kêu đã báo điềm lành
Họ tiếp tục đi qua vùng rừng hướng nam

Họ tiếp tục đi qua bãi cỏ hướng nam
Họ tiếp tục đi theo đường thẳng
Họ tiếp tục đi theo đường thoáng đãng
Họ tiếp tục đi theo đường cũ
Đường con thằn lằn nhỏ lọt cái gùi
Đường con thằn lằn nhỏ lọt ngón tay
Đường có nhiều đỉa cắn bàn chân lạnh
Họ tiếp tục đi trên đường thoáng rộng
Chân đạp đất phun ra bọt lửa
Chân đạp đá phun ra bọt lửa
Chân đạp đất không kịp in dấu
Họ tiếp tục đi qua vùng rừng hướng nam
Họ tiếp tục đi qua bãi cỏ hướng nam
Không biết đường thì họ tìm đường
Chưa biết lối họ cũng cứ đi tới
Không biết đường họ đo bằng dây mây
Đường bị lấp họ vạch lá khô tìm đường
Chân bước đi mắt chăm chú nhìn
Họ đi xa xa rồi nhìn lại đếm sao trời
Vì sao trời lấp lánh không đếm hết nổi
Đếm lá cây rừng còn dễ hơn đếm sao
Người đếm chỉ khổ cũng không đếm hết
Rừng chưa đi, họ mới đi qua lần đầu
Trời chưa từng qua, họ đi qua lần đầu
Bon chưa đi thăm, họ đi qua lần đầu

Họ đi đánh trận xa tận cuối rừng
Họ tiếp tục đi qua vùng rừng hướng nam
Họ đi qua bãi cỏ rộng mênh mông
Họ đi qua bãi cây rau *biăp*
Họ đi qua bãi cỏ chăn trâu
Họ tiếp tục đi qua các vùng rừng
Họ tiếp tục đi theo đường thoáng rộng
Họ tiếp tục đi qua vùng rừng hướng nam
Họ tiếp tục đi qua bãi cỏ hướng nam
Họ đi qua vùng rừng của bon Bŭng con Lŭ
Họ đi qua vùng rừng của bon Sưng con Klang
Ở trong bon đang thui lợn lên khói lửa
Ở trong bon đang nướng thịt lên khói lửa
Ở trong bon đang vang nhạc chiêng
Họ uống rượu đánh chiêng không dứt
Họ đánh cồng *gle* mãi không chán
Họ đánh vui như mừng ngày lễ hội
Họ đánh cồng như gõ tô đồng
Họ tiếp tục đi theo hướng nam
Họ đi càng lúc càng gần bon Bŭng
Họ đi càng lúc càng gần bon Sưng
Họ bước đi nhanh như quả cà lăn
Họ đi đến bờ rào của bon Bŭng
Họ đi đến cửa rào của bon Sưng
Họ đi qua bãi đá sân bon Bŭng, Sưng

Chị Bŭng con Lŭ đang ở trong nhà
Ở trong bon của họ đang vang tiếng chiêng
Ở trong bon của họ đang vang tiếng cồng
Họ ăn thịt không sót một tháng nào
Họ ăn thịt không sót một năm nào
Họ dựng nêu không thiếu một tháng nào
Gọi người đang ngủ thức dậy không thiếu một buổi sáng
Bŭng nói tự hào bên ché rượu cần
Bŭng uống rượu nói to suốt đêm suốt ngày
Uống rượu cạn ống Bŭng, Sưng kiêu hãnh
Uống rượu cạn ống Bŭng, Sưng hãnh diện
Cướp vợ người đã tự cho mình có của
Đánh thắng kẻ thù đã tự cho mình có tài
Lêng con Rung đi đến cửa rào.
Lêng lên tiếng to gọi chị Bŭng ra:
Chị Bŭng ơi, chị có ở nhà không?
Anh Sưng ơi, anh có ở nhà không?
Mời anh Sưng đi theo mang cháo
Mời chị Bŭng đi theo mang cơm
Mời anh chị đi giúp chúng tôi!
Anh em chúng tôi đi tìm chị Bing
Anh em chúng tôi đi tìm chị Djăn
Người ta đã cướp đi như cướp đuôi cá bon ta
Người ta đã cướp đi như cướp đuôi diều bon ta
Người ta đã cướp đi như cướp chăn dài bon ta

Lời Lêng gọi chưa lọt vào lỗ tai chị Bŭng
Lời Lêng gọi chưa lọt vào lỗ tai anh Sưng.
Họ mải uống rượu đổ nước cho nhau
Họ mải uống rượu cụng chén cùng nhau
Họ cụng chén rượu bên ché *rlung*
Lúc đó anh Sưng con Klang
Anh Sưng đang ngồi ở trước hiên nhà
Sưng trải đuôi khố ngồi trên máng cây tre
Vót dây mây để khoá mỏ con *briăng*
Vót dây mây để khoá mỏ chim *klang*
Thắt vòng dây để treo bầu đựng gạo
Sưng nghe vang tiếng ai gọi bên tai
Sưng nghe vang tiếng người gọi bên tai
Nghe tiếng người gọi từ ngoài cổng làng
Nghe tiếng người gọi từ ngoài bờ rào
Nghe tiếng người gọi từ rừng tre già
Nghe tiếng người gọi từ đường khách đi qua
Nghe tiếng gọi từ ngoài cổng làng
Nghe tiếng gọi từ ngoài bờ rào
Nghe tiếng ai gọi từ đường khách đi qua
Nghe chim *pŭt* kêu từ ngọn cây *net*
Chim *kéc* kêu từ trên ngọn cây *năng*
Con cá trắng kêu từ dưới hang đá
Nghe tiếng người gọi từ rừng cây mây
Nghe con dơi kêu từ trong ống tre nứa

Có kẻ nào đến chọc bon ta chăng?
Có kẻ nào đến quấy bon ta chăng?
Có kẻ nào đến phá bon ta chăng?
Có kẻ nào đến cướp bon ta chăng?
Người ta đến cướp gái tơ sân bon
Người ta đến cướp hoa mía *tao dŭng*
Người ta đến cướp quả *sach* bon ta
Ta đi báo cho vợ Bŭng biết
Anh Sưng từ hiên nhà bước xuống
Anh Sưng bước chân xuống đất
Anh Sưng bước đi trên sân bon
Anh Sưng bước đi trên sân nhà
Anh Sưng đi ra gặp Bŭng vợ mình.
Chị Bŭng đang uống rượu với khách
Họ uống rượu đổ nước cho nhau
Họ uống rượu đổi chén cho nhau
Uống đổ *ngỡ* bên này ba bên kia ba
Uống đổ sừng bên này năm bên kia năm
Uống đổ ống bên này chín bên kia mười
Họ uống suốt bảy, tám ngày đêm
Vợ Bŭng ơi, có chuyện cần gấp
Nghe tiếng người gọi từ ngoài cổng làng
Nghe tiếng người gọi từ ngoài bờ rào
Nghe tiếng người gọi từ trong rừng tre già
Nghe tiếng người gọi từ ngoài đường khách

Chim *pữt* kêu từ trên ngọn cây *nét*
Chim *kéc* kêu từ trên ngọn cây *năng*
Con cá trắng kêu từ trong hang đá
Nghe tiếng người gọi từ rừng cây mây
Nghe con dơi kêu từ trong ống tre nứa
Nghe tiếng gọi của người có tuổi
Nghe tiếng gọi của người anh hùng
Nghe tiếng gọi của người có tài
Nghe tiếng gọi hung dữ như con hổ gầm
Ta đi ra ngoài kia xem sao?
Ta đi ra nghe từ bờ đất bờ thác
Ta đi ra nghe từ bờ suối bụi tre
Ta đi ra nghe từ bờ đất bị vỡ
Nghe tiếng người gọi có thật không
Anh nói thật hay nói đùa đấy
Anh nói đùa đánh lừa em không?
Anh đừng nói dối đánh lừa em nhé!
Anh Sưng nói: Anh không nói dối đâu!
Anh có phải là con trẻ đâu mà nói đùa
Anh đang ngồi ở trước hiên nhà
Anh đang ngồi tựa lưng trên đống củi
Anh trải đuôi khố ngồi trên máng tre
Anh đang vót dây mây khoá mỏ con *briăng*
Anh đang vót dây mây khoá mỏ con *klang*
Anh đang ngồi thắt vòng để treo bầu gạo

Anh đang bó cây tre để làm cây nêu
Anh nghe tiếng người gọi to ngoài kia
Vừa nghe tiếng gọi anh đến báo tin
Nghe chồng nói thật chị Bũng đã tin
Chị Bũng theo anh Sưng bước ra
Bũng và Sưng bước ra khỏi nhà
Bũng và Sưng đi ra sân bon
Họ đi ra dao gươm cầm tay
Họ đi ra chiếc lao cầm tay
Khiên chiến đấu đeo sẵn bên nách
Kèn tù và sừng *keh* kề sẵn ở miệng
Chân bước đi nhanh vang nhạc vòng đồng
Vòng đồng đạp đá nghe tiếng vang
Xâu lục lạc đeo vành tai reo vang
Cánh hoa bạc cài đầu rung vang
Cánh hoa bạc cài tóc màu trắng xoá
Bũng đi ra qua một cửa nhà
Bũng đi ra qua một cửa nhà giữa
Bũng đi ra qua một dãy nhà dài
Chị Bũng đi ra qua sân bon
Họ đi ra qua bờ đất bờ thác
Họ đi qua bờ suối, qua bụi tre nứa
Họ đi ra qua vùng đất bị lở
Họ đi ra đến cây đa đầu làng
Chị Bũng bắc thang mây trèo lên cây đa

Chị Bũng trèo lên ngọn cây đa
Một cây đa trổ lá màu đỏ
Chị Bũng nhìn ra hướng nam, hướng bắc
Chị Bũng nhìn ra hướng đông, hướng tây
Bũng nhìn ra vùng R'ông, vùng Nong
Bũng nhìn ra vùng Biăt cây bông vải
Bũng nhìn ra vùng Bu Dêh, Bu Diăng
Thấy toả ánh sáng ở dưới tảng cây đa
Thấy toả sáng sát bờ rào đá
Thấy nhiều người tay cầm dao
Thấy nhiều người tay cầm lao
Nhìn phớt qua chưa nhận ra ai
Nhìn phớt qua chưa biết tên ai
Chị Bũng nhìn thật kĩ càng
Bũng nhìn kĩ như ngắm Bing bon Bu Trang
Bũng nhìn kĩ như ngắm Yang con Rung
Chị Bũng nhận ra em Lêng con Rung
Chị Bũng nhận ra em Kong con Ting
Cùng đi có Mbong con Tiăng
Cùng đi có anh em Yơng và Yang
Cùng đi có Bêh, Bôp con Rŏng
Cùng đi có Klôp, Nhông con Rŏng
Họ đi đâu mà đi đông người?
Bũng lên tiếng to hỏi thăm anh em
Hỡi những người khách đứng đó là ai?

Khách đang vác lao đứng đó là ai?
Khách đến từ phương nam hay phương bắc?
Lêng đã nghe tiếng chị Bũng gọi
Lêng đã nghe tiếng chị Bũng từ trên ngọn cây
Sao chị Bũng hỏi như khách lạ?
Sao anh Sưng hỏi như khách lạ?
Anh, chị chưa nhận ra em Lêng đây mà!
Anh chị chưa nhận ra em Kong đây mà!
Anh em chúng tôi có Mbong con Tiăng
Chị chưa nhận ra Yang con Rung đây sao?
Chị Bũng bị hoa mắt chắc gần chết rồi
Chị Bũng nói đùa phát ra tiếng cười
Anh Sưng nói đùa phát ra tiếng cười
Thế là anh em của ta đây mà
Thế làm sao mà sửa soạn đi đông người thế?
Các anh định đi đâu bây giờ?
Các anh em kéo nhau đi đâu?
Các anh em đi thăm nhà ai?
Hay là đi đánh nhau nơi đâu?
Hay là đi dạo chơi trên khắp vùng đất?
Hay là đi đòi nợ dao bon Bu Mã?
Hay là đi đòi nợ lao bon Bu Glung?
Hay là đi đòi nợ *rlung* Sung Sai Dôt?
Hay là đi đòi nhẫn Sôn, Sơ con Trôk?
Đi đâu, làm gì mà dao lao cầm tay?

Chị Bũng hỏi dứt lời rồi Lêng đáp:
Anh em chúng tôi ghé báo anh chị
Xin anh chị nghe kĩ sự việc
Xin anh chị nghe kĩ đầu đuôi
Bây giờ em xin kể cho anh chị rõ
Anh em chúng tôi ở nhà tuổi già
Anh em chúng tôi ở nhà tóc bạc
Mải ở nhà chuyện tội nợ không biết
Mải ở nhà lo bó đuốc đốt ong
Mải ở nhà lo vót tên bắn thú
Hằng ngày đi săn bắn chẳng biết chuyện gì
Tự nhiên bon ta bị người ta cướp
Người ta đã cướp đuôi cá của bon ta
Người ta đã cướp đuôi diều của bon ta
Người ta đã cướp chăn dài của bon ta
Người ta đã cướp mất chị Bing vợ Yang
Người ta đã cướp mất chị Djăn vợ Tiăng
Anh em chúng tôi đi tìm vết chân bò
Anh em chúng tôi đi tìm vết chân trâu.
Em Lêng nói hết lời chị Bũng đáp
Em Lêng nói dứt lời chị Bũng hỏi
Chị Bũng đáp với giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nghe nhạc cồng

Người nào đã đến cướp bon ta?
Họ là ai mà đến cướp bon ta?
Họ từ bon nào đến cướp bon ta?
Họ là ai tổ tiên của họ tên gì?
Lêng ngắt lời chị Bũng đáp tiếp:
Những người ấy là Ting con Tet
Người ấy là Mbong con Tet .
Con của Tet Klong canh giữ vùng lửa
Họ đã cướp mất chị Bing vợ Yang
Họ đã cướp mất chị Djăn vợ Tiăng
Không còn người để giã gùi lúa
Không còn người để bửa củi *dra*
Không còn người để nấu cơm nia
Không còn người để nâu cơm khách ăn
Không còn người để đãi trăm khách ăn
Các anh chị có đi giúp được không?
Các anh chị có đi theo được không?
Các anh chị có đi cùng chúng em không?
Chúng em đánh không thắng nổi đâu
Người của họ to tay ôm không nổi
Cán rìu của họ to hơn cành cây đa
Dao của họ to phải hai người vác
Lao của họ to phải hai người vác
Ná của họ to phải hai người bắn
Chị Bũng và anh Sưng nghe như sét đánh

Anh Sưng, chị Bũng run cả tim gan
Anh chị làm sao bỏ cho được
Anh em ta đâu phải như cỏ cây
Anh em ta đâu phải cây với như bụi tre, bụi nứa
Anh em ta đâu phải khác cha, khác mẹ
Anh em ta đâu phải như cây tre với cây *krêng*
Tại sao kẻ ác dám chọc bon ta!
Người ta làm ác bằng con chó mùa đông
Họ làm ác dám cướp vợ người khác
Họ làm ác dám cướp chồng người khác
Họ dám hái chuối chín ở rẫy người khác
Họ dám cướp ngay bông chỉ tại *khâng*
Chiếu người ta trải ngủ họ dùng chân đá
Nghe chuyện này chị tức không chịu nổi
Vợ chồng chúng tôi phải đi cùng với anh em
Chúng tôi đi cùng cho có đông người thôi
Chúng tôi đi cùng cho có mặt thôi
Chúng tôi đi giúp anh em đằng sau
Chúng tôi đi cho có bạn có bầy
Mời các anh em ghé nhà uống nước đã
Mời các anh em ghé nhà ăn cơm đã!
- Chúng tôi vào bon không được đâu
Đã ra đi rồi vào lại trong bon là kiêng
Đã ra đi rồi vào đạp đất sân bon là kiêng
Đã ra đi rồi trở lại vào nhà là kiêng

Anh em chúng tôi chờ ở gốc cây đa này thôi!
Các anh em đều chờ ở ngoài hàng rào
Họ dừng chân nghỉ bên gốc cây đa
Họ nghỉ bên gốc cây đa
Họ dựng dao lao vào gốc cây đa
Họ dựng dao lao vào rễ cây đa
Họ ngồi hút thuốc phun ra luồng khói
Luồng khói thuốc từ trong miệng phun ra
Luồng khói thuốc bay ra nhuộm đen bầu trời
Họ ngồi nghỉ ăn miếng trầu
Họ ăn trầu têm vôi bỏ ít cây *ndŭng*
Họ ăn trầu têm vôi bỏ ít hạt cau
Họ ngồi nghỉ hút thuốc, ăn trầu
Trong lúc đó anh Sưng và chị Bŭng
Họ tuột xuống khỏi cây đa
Họ bước chân xuống đất
Chị Bŭng xuống đất rồi bước đi ra
Chị Bŭng đi qua nhà em Brăm, Brau
Chị Bŭng đi qua nhà em Pĭr, Per
Chị Bŭng dặn em Pĭr và Per ở nhà:
Các em ở nhà phải ra rẫy đuổi khỉ
Các em ở nhà phải ra rẫy đuổi chim *kéc*
Các em ở nhà phải chăm sóc nương rẫy
Em Pĭr ngắt lời hỏi chị Bŭng:
Chị Bŭng định đi đâu bây giờ?

Anh chị đi đâu mà dặn chúng em?
Anh chị đi đâu và đi thăm ai?
Hay là anh chị đi đánh nhau nơi nào?
- Anh chị có chuyện cần phải đi gấp
Anh và chị đi cùng với Lêng
Anh và chị đi cùng với Kong
Chúng tôi đi theo các anh Lêng, Kong
Chúng tôi đi đốt nhà kẻ thù
Chúng tôi đi đánh chém trâu kẻ thù
Chúng tôi đi đánh phá lúa kẻ thù
Người ta đã cướp chị Bing đi rồi
Người ta đã cướp chị Djăn đi rồi
Lêng đi tìm vết chân con bò
Lêng đi tìm vết chân con trâu
Các em ở nhà đuổi khỉ ăn lúa
Các em ở nhà đuổi chim *kéc* ăn lúa
Các em ở nhà trông coi nương rẫy
Chúng tôi đi một tháng chưa về
Chúng tôi đi lâu ba tháng chưa về
Chúng tôi đi lâu năm tháng chưa về
Em Pĭr và Per một lòng nghe lời
Các anh chị đi cẩn thận nhé!
Các anh chị đi phải lo giữ mình
Đề phòng người ta bắn lén bằng mũi tên xoay
Đề phòng người ta bắn lén bằng mũi tên tẩm thuốc độc

Tên thuốc độc vào ba ngón tay chết luôn
Chị Bũng chết không có người giã gùi lúa
Chị Bũng chết không có người bửa củi
Chị Bũng chết không có người nấu cơm nia
Chị Bũng chết không có người nấu cơm cho khách
Chị Bũng chết không có người nuôi trăm người khách.
Chị Bũng nói các em đừng lo chuyện đó
Có chuyện gì xảy ra về sau hẵng hay
Chị Bũng bảo anh Sưng sửa soạn để đi
Ta phải mang theo đồ đạc, thức ăn
Ta phải mang theo thuốc hút và khay trầu cau
Họ bước vào nhà sửa soạn đồ đạc
Chị Bũng con Lũ chuẩn bị quần áo
Chị Bũng thay váy và mặc khố
Chị Bũng quấn khố biến thành đàn ông
Chị Bũng thắt lưng bảy vòng khăn màu đỏ
Chị Bũng quấn đầu tám vòng khăn màu đen
Lưng đùi quấn khố đeo dao gươm mới
Trên đầu quấn *ntêng* cườm màu
Đeo trên ngực tấm *kho vang* bịt bạc
Bới núm tóc buộc *brai yum* màu đỏ
Bới núm tóc cài lông đuôi chim *rlĭng*
Bới núm tóc cài lông đuôi chim *mbrong*
Bới núm tóc cài lông đuôi chim cu
Bũng buộc núm tóc bằng chiếc khăn đỏ

Bũng buộc núm tóc bằng *brai yum* cài hoa
Bũng, Sưng mặc bên trong một lớp áo mỏng
Họ mặc thêm ba lớp áo dày
Họ khoác áo đá bên ngoài áo sắt
Họ khoác áo sắt bên ngoài áo đồng
Người của họ chỉ còn ló ra lỗ mũi
Người của họ chỉ còn hở ra đôi mắt
Họ đội đầu chiếc mũ làm bằng gỗ *krăk*
Họ mặc vào người chiếc áo làm bằng vỏ cồng
Trên lồng ngực họ lót tấm đá thác
Người của họ cứng như hòn đá
Khuỷu chân của họ cứng như hòn đá
Đi xúc tôm cá họ mang theo cái rổ
Đi chặn dòng suối họ mang theo cái đơm
Đi đánh trận phải mang theo gươm và khiên
Họ sửa soạn đầy đủ dao lao
Họ mang cái rựa to bằng máng cây tre
Họ mang cái rựa to bằng dòng suối Rlâp
Họ mang khiên đánh nhau to bằng bậc thác
Anh Sưng mang theo sáu dao sáu lao
Chị Bũng mang theo sáu dao sáu lao
Họ mang theo nhiều bó lao *pruh*
Họ mang theo nhiều bó lao *ju*
Họ mang theo nhiều bó lao *rmiôt rmiăt*
Họ mang theo nhiều bó lao lưỡi lợn, lưỡi chó

Họ mang theo đủ loại cây chông
Họ mang theo những cây chông cao ngang háng
Những lao nhỏ tự phóng đi xa
Lao phóng đi xa rồi trở về
Họ mang theo nhiều cuộn chỉ màu đỏ
Họ mang theo cuộn chỉ màu trắng
Họ mang theo một bồ dây sắt
Họ vò tất cả vào lòng bàn tay
Họ gói gọn vào vạt khăn vạt áo
Họ chất gọn đồ biến mất trong người
Họ mang theo kim sắt của Oih con Briăng
Họ mang theo kim sắt để xỏ mũi kẻ thù
Họ mang theo cái bẹ thổi của Khĭr, Khe con Liăng
Dùng để quạt lửa đốt thui kẻ thù
Họ đeo đồ đạc đầy lưng đầy cùi chỏ
Họ chuyền từ tay trái sang tay phải
Họ giấu đồ đạc biến mất trong người
Người của họ nặng như khúc cây gỗ
Người của họ nặng như khúc cây gỗ dầu
Người của họ nặng như nước vực sâu
Họ đeo những chiếc vòng mới
Họ đeo xâu hạt cườm mới làm
Họ quấn khăn mới vừa dệt xong
Họ quấn khăn để dành từ lâu
Khăn từ lâu chị mẹ họ sắm cho

Cái vòng bị móp cởi bỏ ở nhà
Xâu cườm xấu cởi bỏ ở nhà
Chiếc chăn cũ họ bỏ ở nhà
Họ đeo vòng đầy chân đầy tay
Họ mặc quần áo dát vàng dát bạc
Họ đeo vào người nhiều đồ đạc bằng bạc, bằng vàng
Họ mang theo nhiều bó lao *pruh*
Họ mang theo nhiều bó lao *ju*
Họ mang theo nhiều bó lao *rmiôt rmiăt*
Họ mang theo nhiều bó lao lưỡi lợn, lưỡi chó
Những chiếc lao nhỏ tự phóng đi xa
Lao phóng đi xa rồi tự trở về
Họ mang theo con dao có cán bằng sừng
Họ mang theo con dao có cán bằng cây *le*
Họ mang theo con dao dùng để khoét tường đá
Họ đeo đồ đạc đầy lưng, đầy cùi tay
Họ chuyền đồ từ tay trái sang tay phải
Họ giấu đồ đạc biến mất trong người
Người của họ nặng như khúc cây gỗ
Người của họ nặng như khúc gỗ cây dầu
Người của họ nặng như nước vực sâu
Họ mang theo ba, bốn *do* gạo
Họ mang theo bảy, tám bó đèn sáp
Họ mang theo bảy, tám bó cơm nếp
Họ mang theo cơm khô để ăn dọc đường

Họ mang theo cơm nếp để ăn dọc đường
Đề phòng khi bị đói trong rừng sâu.
Chị Bũng nói: Ta sửa soạn đầy đủ cả rồi
Ta đi ngay kẻo Lêng chờ lâu
Anh Sưng nói: Ta đi ngay thôi
Vợ chồng ta đi ra nhanh cho kịp
Một tay cầm dao một tay cầm ná
Họ lấy chiếc khiên đeo vào bên nách
Họ đeo khiên to che lấp một bên hông
Tù và sừng *keh* họ đeo kề miệng
Chân bước đi nhanh vòng *tẽ* rung vang
Xâu lục lạc đeo vòng lưng reo vang
Xâu hạt cườm đeo vòng cổ reo vang
Chiếc *kho dũp* đeo trên ngực rung vang
Đeo cái lục lạc to bằng cái đơm
Khiên đánh nhau to bằng mặt trăng
Chị Bũng bước đi ra khỏi nhà
Anh Sưng bước đi ra khỏi nhà
Họ đi ra qua bờ suối qua bụi tre bụi nứa
Họ đi ra qua vùng đất bị vỡ
Họ bước qua một lớp cửa rào bằng cây *le*
Họ bước qua ba lớp rào bằng cây *chau*
Họ bước ra qua sáu lớp rào bằng cây tre khô
Bờ rào bằng tre khô cao đến chọc trời
Bờ rào bằng đá chôn sâu đến tận bon Phan

Bờ rào bằng sắt cao ngang ống chân
Họ đi qua cổng làng ở ngoài bờ rào
Họ đi qua rừng tre già đi ra đường khách
Chị Bŭng đi ra gặp em Lêng con Rung
Em Lêng ơi, làm thế nào đây?
Ai đã cướp chị Bing vợ Yang?
Ai đã cướp chị Djăn vợ Tiăng?
Họ đi đâu mà để cho người ta cướp
Có phải đi lẻ xuống thăm rẫy không?
Có phải đi lẻ ở trong chòi rẫy không?
Chắc các em mải ở nhà uống rượu
Các em uống suốt bảy, tám ngày đêm
Nên người ta đến cướp chị Bing không hay
Nên người ta đến cướp chị Djăn không hay.
Chị Bŭng nói dứt lời Lêng đáp
Chị Bŭng nói hết lời em Lêng đáp
Lêng đáp với giọng nói nhỏ nhẹ
Lời nói nhỏ như bị nghẹn trong cổ
Lời nói êm như nhện kéo tơ
Lời nói êm như nhạc cồng
Lời nói êm như tiếng rung vòng *tẽ*
Lời nói êm như rung vòng *tẽ* đeo tay
Tôi xin nói cho chị rõ
Chúng tôi cũng có uống rượu với nhau
Chúng tôi uống rượu cụng chén với nhau

Chúng tôi cụng chén bên ché rượu *rlung*
Chúng tôi cũng có uống rượu
Buổi sáng đi săn bên bờ Rang Riăp
Đi hái rau *biăp* bờ suối Dak Âr
Đi kiếm cán dao bên bờ suối Dak Glung
Trên đường về chúng tôi ghé thăm rẫy đậu
Chúng tôi ghé thăm rẫy lúa sớm
Chúng tôi thăm vườn chuối vườn mía
Chúng tôi ghé thăm rẫy trồng khoai
Rẫy của Tiăng rộng bằng bảy ngọn đồi
Rẫy của Yang rộng bằng trăm con suối
Nhìn trong rẫy thấy đầy chim và thú rừng
Đàn khỉ ăn lúa đầy rẫy
Đàn chim công ăn lúa đầy rẫy
Đàn lợn rừng ăn lúa đầy rẫy
Đàn chim én ăn lúa đầy rẫy
Trong đó có hai con chim *kéc* to
Hai con chim *kéc* ăn hết lúa rẫy
Chúng tôi la hét đuổi khỉ suốt ngày
Chúng tôi la hét đuổi *kéc* không đi
Chúng tôi la hét suốt ngày không đuổi được
Chim và thú ăn lúa khi các chị đi xa
Chúng tôi về nhà báo cho anh Tang
Chúng tôi về nhà báo cho anh Tiăng
Cả bon chúng tôi chạy xuống rẫy

Tất cả bon đều xuống rẫy đuổi chim
Các anh Bêh, Bôp, Klôp, Nhông, Tông, Bơng
Yơng, Yang, Kong, Mbong đều ra rẫy
Chúng tôi chăng dây *mpoh* đuổi chim
Chúng tôi chăng dây *mpoh* đuổi chim *răch*
Chúng tôi làm *gong pŭt* đuổi đàn lợn
Tất cả mọi người đều tung ra đuổi chim
Chị Bing, Jông, Kong, Glơng cũng ra rẫy
Chị Jrah, Jrai, Khăl, Mai cũng ra rẫy
Chị Djăn vợ Tiăng cũng đi ra rẫy
Chúng tôi dốc sức đuổi khỉ ăn lúa
Chúng tôi dốc lòng đuổi chim *kéc* ăn lúa
Chúng tôi la hét đuổi chim *kéc* ăn lúa
Đuôi đăng trước *kéc* ăn đăng sau
Đuổi vạt trên chim *kéc* ăn vạt dưới
Chúng tôi đuổi chim suốt nhiều ngày
Chúng tôi đã mệt mỏi chân tay
Chúng tôi mệt nên phải ngồi nghỉ
Chúng tôi dựng dao lao ngồi nghỉ
Chúng tôi dựng dao lao bên gốc cây *kriăng*
Anh em chúng tôi nghỉ hút thuốc
Các chị em ngồi nghỉ ăn trầu
Mọi người đang ngồi nghỉ hút thuốc, ăn trầu
Chim *kéc* sà xuống ngay giữa đám đông
Đám đông bị ngã ngửa hết cả

Một con chim *kéc* bắt đi chị Bing vợ Yang
Một con chim *kéc* bắt đi chị Djăn vợ Tiăng
Vòng chân Bing, Djăn toả sáng khắp vùng trời
Vòng đồng đeo tay toả sáng khắp vùng trời
Hai chim *kéc* bay vút lên cao
Chim *kéc* bay cao lên tận hai tầng mây trắng
Hai chim *kéc* cướp người bay khuất mất dạng
Nay chúng tôi đi tìm vết chân con bò
Nay chúng tôi đi tìm vết chân con trâu
Anh chị có giúp chúng tôi mang gạo không?
Anh chị có giúp chúng tôi mang cơm không?
Chị và anh phải đi giúp chúng tôi
Anh em chúng tôi đánh chắc không thắng nổi
Người họ to tay ta ôm không nổi
Cán rìu của họ to hơn cành cây đa
Anh em chúng tôi đi đánh họ như đi nộp xác cho cọp
Anh em chúng tôi đi đánh họ như đi nộp đầu cho *briăng*
Chúng tôi đi nộp thân xác cho kẻ thù hùng mạnh
Người đã đến cướp bon ta là Ting con Tet
Người đã đến cướp bon ta là Mbong con Tet.
Chị Bũng nói: Em Lêng ơi làm sao bây giờ?
Ta cứ đi thử sức dao lao xem sao
Con người khờ thử sờ vợ người xem sao
Ta không thể bỏ chị Bing, chị Djăn được
Không có người để giã gùi lúa bon ta

Không có người để bửa củi *dra* bon ta
Không có người để nấu cơm nia
Không có người để nấu cơm cho khách ăn
Không có người nấu cơm để đãi trăm khách ăn
Vợ chồng chúng tôi đi cùng cho đông
Chúng tôi cùng đi cho có nhiều người
Chúng tôi đi chắc không giúp được việc gì
Chúng tôi đi cho có đủ mặt thôi
Chúng tôi đốt nhà họ không nổi
Chúng tôi đánh chém trâu của họ không nổi
Chúng tôi đánh phá lúa của họ không nổi
Thôi ta cũng cứ đi cho có đông người
Ta cũng cứ đi cho có nhiều người
Anh em chúng ta bắt đầu đi nhé!
Ai đi trước thì dẫn đường
Ai đi đầu thì tìm đường
Mời anh Yơng đi trước tìm đường
Mời anh Yang đi trước tìm đường
Các anh đi trước dẫn đường cho mọi người
Anh Yơng và Yang nghe lời đi đầu
Họ đi một bước dài bằng một đoạn dây *reh*
Họ đi một bước dài bằng một đoạn dây *siăng*
Họ đi một bước qua một dòng suối
Họ đi một hồi qua một vạt rẫy
Họ bước đi nhanh như cơn gió bay

Đường lên dốc họ đi nhanh như chạy
Đường lên núi họ đi nhanh như hối
Cây mục đang đổ họ đi qua vẫn kịp
Chân trái đạp đất phun ra bọt lửa
Chân phải đạp đất phun ra bọt lửa
Bàn chân đạp đất không in dấu
Họ đi qua vùng rừng bon Gŭih Bu Lŭng
Họ đi qua vùng rừng bon Tŭng Bu Nga
Họ đi qua vùng rừng bon Ja Bu Kriăng
Họ đi qua các bon xa bon gần
Họ tiếp tục đi theo đường thẳng
Họ tiếp tục đi qua vùng rừng hướng nam
Họ tiếp tục đi qua bãi cỏ hướng nam
Đạp đất lạ nóng như lửa than
Đạp cỏ lạ êm như bông kéo chỉ
Đạp đất bon lạnh tê bàn chân
Họ đi dưới bầu trời nắng gắt
Họ đi dưới bầu trời nóng bức
Ở xứ người không có cây bóng mát
Họ đi qua bãi đá rộng mênh mông
Xa xa chỉ có cây gạo trụi lá
Không có một bụi cây làm bóng mát
Không có một cây tre để tựa lưng
Không có một bụi gai để tựa chân
Khi bị khát họ uống nước có sẵn trên lưng

Khi bị đói họ ăn cơm có sẵn trên lưng
Khi buồn ngủ họ vừa đi vừa ngủ gật trên đường
Trong lúc đó thần Lêt con Jri
Trong lúc đó thần Mai con Jri
Thần Lêt nhập hồn vào anh Lêng con Rung
Thần Mai nhập hồn vào anh Kong con Ting
Trong lúc đó thần Deh con Jri
Thần Deh nhập hồn vào Mbong con Tiăng
Thần Dai nhập hồn vào anh Yơng con Rung
Lông đuôi khỉ trên đầu càng tươi
Lông đuôi công trên đầu càng tươi
Họ cảm thấy tinh thần vững chắc hơn
Một đêm ngủ tại vùng rừng bon Rđe
Ba đêm ngủ ở vùng rừng bon Mbuăn
Bốn đêm ngủ ở vùng rừng bon Briăng Vai
Bảy đêm ngủ ở vùng rừng bon Chau Tô
Họ tiếp tục đi qua vùng rừng phía nam
Họ tiếp tục đi qua vùng cỏ phía nam
Họ gặp từng đàn bò rừng ở bên đường
Họ gặp từng đàn nai ở bên đường
Họ gặp đàn lợn rừng ở bên đường
Họ tiếp tục đi qua vùng rừng hướng nam
Họ tiếp tục đi qua bãi cỏ hướng nam
Nghe đàn chim *gut* hót vang bên đường
Nghe đàn chim *gôt* hót vang bên đường

Nghe đàn chim *gôi* hót vang bên đường
Nghe chim *tat ta* hót vang bên đường
Nghe đàn chim *mbrong* hót từ rừng xa
Rừng xứ người có nhiều con vật lạ
Họ gặp con rắn và con ba ba to
Con rắn to bằng khúc gỗ cây sao
Con dáy nước to bằng cái nia
Nhiều con đỉa to bằng lưỡi lao
Con ruồi, con muỗi to bằng con gà mái
Con chồn, con ó to bằng cái gùi
Con cóc to nằm kín một vạt đất
Lông đuôi con chim *rkleh* dài một vạt rẫy
Con hổ doạ cắn họ giơ cái cưa dài
Con cọp doạ căn họ giơ gươm cái dài
Con ong doạ đốt họ giơ cái đuốc
Con tôm doạ cắn họ giơ cái đơm dài
Đàn hổ đi qua bên đường
Đàn cọp đi qua bên đường
Đàn gấu ăn mật bên đường
Con tê giác mẹ dẫn đàn con đi
Con chim xứ người có cổ rất dài
Con chim xứ người có đầu rất nhọn
Con ong xứ người hay quấy đốt người
Cây người đã chặt cành trụi lá
Măng người bẻ vỏ còn chất đống

Nước ai tát hố vẫn còn cạn
Vòng ai đeo còn in dấu tay
Nghe tiếng như gió thổi ở hai bên đường
Ấy là tiếng hót của đàn chim *bruăt*
Nghe tiếng như gió thổi ở hai bên đường
Ấy là tiếng hót của con chim *glŏng*
Nghe chim *glŏng* bới lá kiếm mồi
Chim đi đêm là con chim *vik*
Chim ăn đêm là con chim mèo
Đàn chuột đi ăn ban đêm
Lúc bấy giờ mặt trời đã lặn rồi
Đàn chuột kiếm ăn bên đường
Nghe chút chít ấy là đàn chuột
Nghe lạc xạc bờ tre khô là đàn sóc
Đi theo bờ suối là con rái cá
Đi theo bờ suối là con kì nhông
Ở trên bờ suối là con ếch *sang*
Con ếch *bŭk* có đôi chân ngắn
Hồi mới đẻ mẹ vứt vào bờ đất
Con ếch *sang* có đôi chân dài
Khi mới đẻ mẹ quàng vào thác
Đi xa xa gặp con sóc có đuôi dài
Xưa mẹ cắm cho cây chổi đót
Gặp con chuột chù mù mắt không thấy đường
Xưa bị người ta tạt nước muối vào mắt

Gặp con lợn rừng đực có dái to
Vì ngày xưa mẹ nhét cho củ khoai
Gặp con kì nhông có đuôi dài
Xưa bò đi kéo đuôi khố trên đất sỏi
Gặp con sóc có đôi mắt đỏ hồng
Xưa bị người ta áp bằng lửa than hồng
Gặp chim *glỡng* có đôi mắt màu đỏ
Xưa thức đêm uống rượu đến sáng
Gặp con chuột có cái mõm dài
Xưa mẹ đổi dùi đốt của con ong
Gặp con ong *ndrâng* có đốm trắng trên đầu
Xưa mẹ mang thai ăn thịt con beo
Gặp con ba ba có đốm trên lưng
Xưa đi dự lễ hội đeo xâu cườm hạt to
Gặp con sâu róm có lông xù
Xưa mẹ mang thai ăn quả cà lông
Gặp con cuốn chiếu mù mắt không thấy đường
Khi mới đẻ ra mẹ cúng mở mắt bằng xâu cườm xanh
Gặp con nai mõm méo kêu la
Xưa khi mang thai mẹ mang gùi một bên
Gặp con cào cào cánh bị chẻ đôi
Khi xưa mang thai mẹ chẻ đôi quả *rklông*
Gặp con ve *nhiăt nhiăng* kêu tiếng to
Khi xưa mang thai mẹ kéo chỉ dài
Gặp con ong *ndrâng* có đốm trắng trên đầu

Gặp con gấu trúc hàm không có răng
Xưa đi cắn tường đá nên rụng hết răng
Miệng nói chuyện chân tiếp tục đi
Chân bước đi đôi mắt liếc nhìn
Đôi mắt nhìn sao trên trời
Sao trời lấp lánh không thể đếm hết nổi
Đếm lá cây rừng còn dễ hơn đếm sao
Người đếm chỉ đuôi khố cũng không đếm nổi
Chân bước đi nhẹ vạch từng lá cây khô
Trong lúc đó thần Lêt con Jri
Trong lúc đó thần Mai con Jri
Cùng chị em thần Deh và Dai con Jri
Các thần dùng chổi quét sạch bầu trời
Khiến cho bầu trời sáng mãi không tối
Khiến cho mặt trăng sáng mãi không mờ
Họ tiếp tục đi qua vùng rừng hướng nam
Họ tiếp tục đi qua bãi cỏ hướng nam
Họ đi qua vùng rừng không biết tên lá
Họ đi qua nhiều bãi không biết tên cỏ
Họ đi qua nhiều suối không biết tên đầu nguồn
Yang con Rung bảo với cháu Mbong
Cháu Mbong ơi, cháu nghe lời chú nhé!
Con đỉa cắn cháu đừng quét đi nhé!
Nếu bị con rắn cắn không được kêu đau
Nếu thấy nén bạc cháu không được lấy

Nếu nghe chó sủa không được đi xem
Thấy con kì nhông rơi không được bắt
Thấy con kì đà rơi không được bắt.
Chú Yang nói hết lời Mbong đáp:
Thần nào mà ác thế?
Thần rừng làm ác ta đâm bằng lao
Thần nước làm ác ta thuốc bằng *deng*
Thần cây đa ác ta chặt bằng rìu.
Thế là Mbong không nghe lời chú Yang
Mbong làm trái lời Yang
Con đỉa cắn chân Mbong cứ quét ra
Con rắn cắn Mbong kêu la om sòm
Thấy nén bạc rơi Mbong cứ lấy
Nghe chó sủa bên đường Mbong cứ đi xem
Thấy con kì nhông rơi Mbong cứ bắt
Thấy con kì đà rơi Mbong cứ bắt
Mbong cứ chặt sạch cây bên đường
Mbong cứ chặt dây mây rừng thần
Ai nhắc cản Mbong không chịu nghe
Họ bảo một đàng Mbong làm một nẻo
Mbong làm theo ý thích của mình
Mbong tóc xù trồng củ gừng cũng mọc
Mbong đầu bẩn trồng củ khoai cũng mọc
Mbong hàm răng bẩn trỉa lúa cũng mọc
Mbong một phần khờ một phần anh hùng

Đôi mắt của Mbong một bên đỏ một bên vàng
Họ tiếp tục đi qua vùng rừng hướng nam
Họ tiếp tục đi qua bãi cỏ hướng nam
Khi bị khát họ uống nước có sẵn trên lưng
Khi bị đói họ ăn cơm có sẵn trên lưng
Khi buồn ngủ họ vừa đi vừa ngủ gật trên đường
Lêng nhắc nhở các anh dẫn đường
Anh Yơng đi trước tìm đường khéo nhé!
Anh Yang đi trước tìm đường khéo nhé!
Không khéo ta bị lạc vào bon Rôch
Không khéo ta bị lạc vào bon Rông
Rôch, Rông còn hận thù với ta chưa hết
Họ ghét ta vì khi xưa Tiăng cho họ con ma
Họ ghét ta vì khi xưa Tiăng cho họ ma *lo*
Tiăng chia cho họ nuôi con chó sói
Nợ ta bán em Brăch vẫn còn đó
Nợ ta bán em Brăng vẫn còn đó
Nợ ta bán Brêt, Brêng con Briăng
Nợ ta bán Ngo, Nge cho Drôn
Anh Yơng, Yang nghe lời Lêng nhắc
Anh em chúng tôi còn nhớ chuyện ấy
Anh em cứ yên tâm mà đi
Anh em cứ tin tưởng vào anh em tôi
Yơng, Yang đi trước tìm đường tránh né
Đừng rẽ trái thần làm dấu buộc lá tre

Đừng rẽ phải thần làm dấu buộc lá cỏ
Đường không phải thần chặn hòn đá trắng
Đường con thằn lằn đi chỉ nhỏ đủ lọt cái gùi
Đường con thằn lằn mới đi chỉ nhỏ đủ lọt cái gùi
Đường có nhiều đỉa đạp lạnh bàn chân
Họ cứ tiếp tục đi theo đường thoáng
Họ tiếp tục đi qua vùng rừng hướng nam
Họ tiếp tục đi qua bãi cỏ hướng nam
Đoàn người đi tay cầm dao gươm
Đoàn người đi tay cầm dao lao
Lưỡi gươm sáng trắng như lá cây *lă*
Lưỡi lao sáng trắng như hoa cỏ tranh
Chiếc ná bóng sáng như mỏ chim phượng
Khiên đánh nhau trăng như mặt trăng
Họ tiếp tục đi qua vùng rừng hướng nam
Họ tiếp tục đi qua bãi cỏ hướng nam
Họ đi qua vùng rừng của bon Rôch con Briăng
Họ đi qua vùng rừng của bon Rông con Briăng
Còn cách bon Rôch con Briăng một bãi cỏ
Còn cách bon Rông con Briăng một tầm ná
Còn cách bon Rôch, Rông một vạt rẫy
Trong bon họ đang thui lợn lên khói
Trong bon họ đang nướng thịt lên khói
Trong bon họ đang vang nhạc chiêng
Họ uống rượu đánh chiêng không dứt

Họ đánh cồng *gle* đánh mãi không chán
Họ đánh vui như mừng ngày lễ hội
Họ đánh cồng như gõ tô đồng
Họ đánh cồng nghe như tiếng rung vòng *tẽ*
Họ đi gần đến bờ rào bon Rôch, Rông
Họ tránh đường đi băng qua rừng
Từ một bên bon ngửi thấy mùi cơm cháy
Từ một bên bon ngửi thấy mùi lúa cháy
Từ một bên bon ngửi thấy mùi tanh đầu người
Họ chất cái đầu người đầy máng gỗ cây *tăng*
Họ chất bộ lông người đầy máng gỗ cây *blang*
Họ chất xương hàm người đầy một nhà dài
Họ chất bộ tóc người đầy bờ rào đá
Họ bắt trẻ con để làm canh ăn sáng
Họ bắt người lớn để ăn mừng lễ hội
Bon Rôch ma lai ăn thịt người không chán
Bon Rông ma lai ăn thịt người không chán
Họ uống rượu cạn ống nói kiêu hãnh
Họ uống rượu cạn ống nói hãnh diện
Cướp vợ người ta cho mình có của
Đánh thắng một trận đã khoe tài giỏi
Bon Tiăng đi qua phớt bên ngoài bờ rào
Người trong bon không nhìn thấy Yơng đi qua
Người trong bon không nhìn thấy Yang đi qua
Người ta không nhìn thấy Lêng đi qua

Người ta không nhìn thấy Mbong đi qua
Họ đã đi vượt qua bon Rôch, Rông
Họ tiếp tục đi qua vùng rừng hướng nam
Họ tiếp tục đi qua bãi cỏ hướng nam
Họ đi qua vùng rẫy của bon Ting con Kop
Họ đi qua vùng rẫy của bon Mbong con Kop
Họ đã nhìn thấy rẫy bon Ting con Kop
Họ đã nghe tiếng trẻ con bon Ting con Kop khóc
Ở trong bon họ đang thui lợn lên khói
Ở trong bon họ đang nướng thịt lên khói
Ở trong bon họ đang vang nhạc chiêng
Họ uống rượu đánh chiêng liên tục
Họ đánh cồng *gle* mãi không chán
Họ đánh vui như mừng ngày lễ hội
Họ đánh cồng như gõ tô đồng chơi
Họ đi qua rẫy trồng đậu của bon Ting
Họ đi qua rẫy bờ suối trồng chuối và mía
Họ đi qua rẫy trên đồi trồng khoai
Họ đi qua rẫy cũ tria lúa sớm
Rẫy của họ trồng nhiều bụi chuối
Rẫy của họ trồng nhiều cây mía
Rẫy trên đồi trồng củ khoai
Rẫy trên đồi trồng nhiều cây mướp
Nghĩ thầm rẫy của mình bụi tre nhiều hơn
Rẫy của Ting con Kop rộng bằng ngọn đồi

Rẫy trên đồi nghe vang tiếng kèn tù và
Rẫy trên núi nghe vang tiếng kèn ngà
Rẫy gần bãi cỏ nghe vang tiếng trẻ con vui cười
Rẫy ở chân đồi nghe tiếng trẻ con vui đùa
Đất góc không nhìn thấy họ trồng mía *tao dŭng*
Đất bằng phẳng họ trồng mía *tao siăng*
Đất bên bờ suối họ trồng bắp ngô
Vạt bên trái họ tria lúa *djang ka*
Vạt bên phải họ tria lúa *djang kĭt*
Dọc bờ rẫy họ tria hàng bo bo
Đất gần suối họ tria giống lúa nếp
Lúa *djang prĭt* đang lúc chín vàng
Lúa *djang kring* đang trổ bông mẹ
Đám lúa mùa đang lú đầu bông
Lúa nếp, *ba ke* rẫy đồng đã chín khô
Cây bí, cây dừa đang lúc trổ hoa
Cây mướp đang lú quả non
Quả dừa làm giống nằm gọn bên cây gỗ
Quả bí làm giống nằm gọn bên cây gỗ
Họ đi vượt qua rẫy của bon Ting con Kop
Họ tiếp tục đi theo đường thẳng
Họ tiếp tục đi xuống hướng nam
Họ tiếp tục đi qua bãi cỏ hướng nam
Họ đi một bước dài bằng một đoạn dây *reh*
Họ đi một bước dài bằng một đoạn dây *siăng*

Họ đi một bước qua một con suối
Họ đi một hồi qua một vạt rẫy
Họ đi nhanh bằng cơn gió bay
Họ tiếp tục đi theo đường thẳng
Họ tiếp tục đi theo đường xưa
Rừng chưa từng đi, họ đi qua lần đầu
Họ đi qua nhiều bãi không biết tên cỏ
Họ đi qua nhiều suối không biết tên nguồn
Họ đi gần đến cửa rào bon Ting con Kop
Ở trong bon đang thui lợn lên khói
Ở trong bon họ đang nướng thịt lên khói
Ở trong bon họ đang đánh chiêng
Họ uống rượu đánh chiêng suốt
Họ đánh cồng *gle* mãi không chán
Họ đánh vui như mừng ngày lễ hội
Họ đánh cồng như gõ tô đồng
Họ uống suốt bảy, tám ngày đêm
Uống đổ nước bằng *ngõ* mỗi người ba ống
Uống đổ nước bằng sừng mỗi người năm ống
Uống đổ ống dài đến chín, mười ống
Bon Ting ăn thịt không thiếu một mùa nắng
Bon Ting giết thịt không bỏ qua một năm nào
Họ dựng nêu không thiếu một tháng nào
Đánh thức người ngủ dậy không bỏ qua một buổi sáng
Bữa sáng họ ăn cá, bữa trưa họ ăn thịt

Khách đến nhà họ giết mổ con lợn
Khách bon Preh đến họ giết con lợn cái
Khách bon Rđe đến họ giết con lợn đực
Khách thân quen đến họ giết con trâu đực thiến
Họ kéo con trâu cột trước cọc nêu
Họ uống cạn ống nói chuyện kiêu hãnh
Họ uống cạn ống nói chuyện hãnh diện
Cướp vợ người cho mình có nhiều của cải
Đánh thắng một trận đã cho mình tài giỏi
Họ nói kiêu hãnh suốt đêm tới sáng
Họ nói to vang nghe khắp trong bon
Không thấy người Ting, Mbong chỉ nghe tiếng nói
Không thấy người Ting, Mbong chỉ nghe kể chuyện
Bên trái bon trồng cây *rla*
Bên phải bon trồng cây *n'gâm*
Phía dưới bon trồng cây *drŭng nkõ drăng*
Drŭng nkõ drăng chặn gió che bão
Bon của họ làm rào bằng lửa
Bon của họ làm rào bằng trời
Bon hang đá Briăng với không tới
Bon trong hang Briăng mò không tới
Bon trong hang Briăng ăn không tới
Bon bãi cỏ hổ ăn không tới
Họ không nhìn thấy được anh Lêng
Họ không nhìn thấy được anh Yơng, anh Yang

Không ai nhìn thấy được anh Kong, anh Mbong
Họ đi ngang qua đường sân bon Ting con Kop
Họ đi bước một qua bon Ting con Kop
Họ tiếp tục đi theo con đường mòn
Họ đi đường dưới có bóng mát cây đa
Họ đi tới bon Ting con Sôp
Họ đi tới bon Mbong con Sôp
Nhìn từ xa thấy bóng rẫy lúa
Tiếp tục đi qua nhiều rẫy
Tiếp tục đi theo đường mòn bên phải
Chân bước bên trái, chân bước bên phải
Không ai nhìn thấy được Lêng
Không ai nhìn thấy được Kong
Không ai nhìn thấy được Mbong
Đi đường dưới có bóng mát cây cối
Đi tới bon Ting con Krah
Đi tới bon Mbong con Krah
Nhìn từ xa thấy bóng rẫy lúa
Nhìn cột nhà to bằng ngọn cây *m'hay*
Nhìn cột chòi to bằng ngọn cây *rhŭm*
Nhìn chòi lúa to bằng thân cây *sâp rlang*
Nhìn từ xa thấy chuồng bò
Nhìn từ xa thấy chuồng trâu
Tiếp tục đi theo con đường phía dưới
Tiếp tục đi theo con đường cỏ

Đi tới cổng làng của bon Ting con Krah
Đi tới cổng làng của bon Mbong con Krah
Bên trái bon trồng cây *rla*
Bên phải bon trồng cây *n'gâm*
Bên dưới bon trồng cây *nkŏ drŭng nkŏ drăng*
Cây *drung nkŏ drăng* chặn gió che bão
Ở trong làng trồng nhiều cây *nôt*
Ở trong làng trồng nhiều cây dừa
Trồng cây *jang* cao đến chọc trời
Quả bạc, quả đồng sáng chói trên cây
Một bên quả *kho*, một bên quả *quah*
Cành trụi lá quả to bằng cái nia
Cơn gió thổi lật cành cây đa
Một bãi cỏ họ chăn đàn dê
Một bãi cỏ họ chăn đàn trâu
Một bãi cỏ họ chăn đàn bò
Bãi cỏ cuối suối họ chăn đàn cừu trắng
Ở trong bon họ trồng nhiều bụi chuối
Ở trong bon họ trồng hàng chuối hạt
Hàng ống nước xếp cuối mái nhà
Đàn chim *kéc* hót vang bờ suối
Ở trong bon nuôi đàn khỉ
Ở trong bon nuôi đàn chim công
Đầy tớ giã gạo đầy sân
Đàn bò Ting, Mbong kêu bên bờ suối

Đàn trâu kêu bên bờ khe
Đàn voi kêu từ trong rừng sâu
Bên này bon nghe vang lục lạc
Bèn kia bon nghe vang lục lạc
Nhà dài nghe vang tiếng kèn *mbuăt*
Từ trong rừng nghe vang tiếng diều
Bước đi nhẹ bên trái, bên phải
Mải bước đi đường mòn bên phải
Đi hết đường chân trời phía trước
Đi hết đường trăng sáng phía trước
Tiếp tục đi đường rừng phía trước
Tiếp tục đi đường cỏ phía trước
Đi đến bon Ting con Dỗ
Đi đến nơi bon Mbong con Dỗ
Nhìn từ xa thấy rẫy lúa
Nhìn cột nhà to bằng cây *m'hay*
Nhìn cột nhà to bằng cây *rhŭm*
Nhìn chòi rẫy to bằng ổ chim *rlang*
Nhìn trong làng thấy rõ chuồng bò
Nhìn trong làng thấy rõ chuồng trâu
Bỏ qua một bên họ cứ tiếp tục đi
Đi đường rừng phía trước
Tiếp tục đi con đường phía trước
Tiếp tục đi đường cỏ phía trước
Đi đến bon của Ting con Tet

Đi đến bon của Mbong con Tet
Ting con Tet giữ rào bằng ao lửa
Ta không kể đến Yơng đến Yang
Ta không kể đến Lêng đến Kong
Ta không kể đến Mbong đến Yui
Ta không kể đến Klôp đến Nhông
Ta không kể đến Bêh đến Bôp
Ta không kể đến Bŭng đến Sưng
Ta kể về Ting con Tet
Ta kể về Mbong con Tet
Ting, Mbong hoá thân biến thành người
Vừa bước xuống đến cổng bon mình
Vừa bước xuống đến cổng làng
Họ đứng yên một chỗ
Họ khấn vái các điều ước
Cho Lêng, Yang có một giấc mơ đẹp
Mò đường đi theo Bing theo Djăn
Họ khấn vái để Tiăng, Yang quên
Họ trồng ngải giữa đường khách đi
Lời khấn vái đã truyền đi khắp nơi
Bước đến hàng rào của mình
Hàng rào nhà mình rào bằng đất sét
Một lớp rào làm bằng cây *le*
Ba lớp rào làm bằng cây *chau*
Sáu lớp rào làm bằng cây lồ ô

Đi đến sân nhà của mình
Đi đến sân chòi của mình
Ting bước vào cửa nhà mình
Mbong bước vào cửa chòi mình
Phải khom lưng mới vào nhà được
Khiên Ting treo trên cửa
Lao Mbong đâm xuống sân bon
Ná bắn *glâng sỡ* bên mái nhà
Xà gạc đặt trên sạp
Ting ngồi gọn xếp hai chân lại
Hai đầu gối xếp lại một hướng
Một tay với lấy tẩu thuốc
Tẩu đồ làm bằng vàng bằng bạc
Lấy tẩu bằng vàng để hút
Ting hút thuốc khói trong miệng phun ra
Mbong hút thuốc khói trong miệng bay ra
Khói thuốc bay đến tận khu rừng sâu
Bũng, Ving quay lại nhìn thấy hai anh
Họ nhìn thấy Ting, Mbong
Bũng bước ra gặp Ting
Ving bước ra gặp Mbong
Anh có khoẻ không anh Ting?
Anh có khoẻ không anh Mbong?
Anh đi đánh có vui không anh Ting?
Anh đi đánh có vui không anh Mbong?

Anh đi về có thu được gì không?
Anh đi về có đem gì về không?
Đánh nhau với họ có thắng không?
Có lấy được đồ đạc của người ta không?
Có lấy được vật quý đem về không?
Anh có cướp được vợ người ta mang về không?
Anh đi vừa tròn được một tháng
Anh đi vừa tròn được ba tháng
Anh đi lâu đến bốn tháng trời
Bŭng dứt lời Ting đáp
Ving dứt lời Mbong đáp
Ting, Mbong trả lời rất nhẹ nhàng
Tiếng nhỏ nhỏ ra phát ra từ cổ
Tiếng êm như dây tơ nhện
Tiếng như *gong rŭng, jiăng* đập nhau
Tiếng thét ra từ giữa nửa chừng
Anh xin nói cho em Bŭng nghe
Anh xin nói cho em Ving nghe
Đi từ nhà đã có ý định
Đi từ nhà đã có sẵn ý định
Ý định có trước từ nhà
Em Bŭng ơi, em Ving ơi!
Chúng mình muốn thưa chuyện với anh Ndu
Chúng mình muốn thưa chuyện với anh Yang
Các em gọi Ndu, Yang giùm nhé!

Bŭng không dám cãi lời Ting
Ving không dám cãi lời Mbong
Ting và Mbong đứng lên
Hai cặp mắt nhìn đỏ chói như lửa
Bŭng, Ving bước đi qua bên kia
Đi qua một gian nhà
Đi qua một nhà lớn
Đi qua một nhà dài
Bước tới trước mặt Ndu
Bước tới trước mặt Yang
Ndu, Yang đang ngồi gọt dây *reh*
Ndu, Yang liếc mắt nhìn thấy hai em
Bốn mắt nhìn rõ thấy Bŭng và Ving
Chân bước đi đeo vòng lục lạc
Lục lạc chân đang đeo kêu vang
Lục lạc bông tai đang kêu vang
Ở trên đầu cài hoa *jang* đang đeo kêu vang
Tay Bŭng, Ving đeo vòng tre lồ ô
Anh Ndu hỏi em Bŭng đi đâu
Anh Yang hỏi em Ving đi đâu
Đi đòi nợ hay đi thăm bà con
Ai bắt hai em ở giữa rừng sâu?
Em đi đâu tới vùng đất lạ?
Trời sáng sớm đang mưa mà em phải đi
Sáng sớm sương mù mà em cũng phải vượt qua

Cỏ mọc ngược em phải hất bằng chân
Có tội gì em phải đi qua
Có tội gì em phải đi tới
Ndu vừa dứt lời, em Bŭng đáp
Yang vừa dứt lời, em Ving đáp
Bŭng, Ving trả lời rất nhẹ
Âm thanh phát ra từ trong cổ họng
Âm thanh phát ra như ống tơ nhện
Tiếng đập nhau như *gong rŭng* với *jiăng*
Như tiếng vòng *tĕ* va chạm nhau
Thưa hai anh, em có chuyện muốn thưa
Anh Ting bảo em mới tới đây
Anh Mbong bảo em mới tới đây
Bảo các anh đi gặp anh Ting
Bảo các anh đi gặp anh Mbong
Ndu, Yang hỏi: Ting, Mbong có chuyện gì vậy?
Họ vừa đi có mang gì về không?
Họ vừa đi có mang của về không?
Dạ thưa các anh cái đó em không biết
Em có hỏi hai anh một lời
Anh Ting đi có mang gì về
Anh Mbong đi có mang gì về
Anh lấy được *yăng cheh* của họ không?
Anh lấy được vật quý của họ không?
Các anh nói: Đi từ nhà đã có ý định

Đi từ nhà đã có sẵn ý định
Chà đâu có cùn mà về nửa đường
Rìu đâu có cùn mà về nửa đường
Có danh tiếng mới được đi ra.
Anh Ting nói muốn thưa chuyện với anh Ndu
Anh Mbong nói muốn thưa chuyện với anh Yang
Nói Ndu, Yang đi gặp Ting, Mbong
Nói đi hết cả nhỏ lẫn lớn
Nói đi hết cả buôn cả làng
Mình phải đi gặp anh Ting thôi
Mình phải đi gặp anh Mbong thôi
Ndu, Yang không dám từ chối
Ndu, Yang đứng lên
Ndu, Yang đứng thả lỏng người ra
Bốn con mắt đỏ bừng như lửa
Hỡi các em của tôi ơi!
Em Bêh và em Bôp
Em Klôp và em Nhông
Em Sơng và em Dong con Tet
Các em bước ra đi gặp anh Ting
Các em bước ra đi gặp anh Mbong
Không dám cãi lời của anh
Em Ting con Lũ cũng bước ra
Em Mbong con Lũ cũng bước ra
Em Krêp và cả Kra, Kranh con Lũ

Em Tung và cả Keng nữa
Em Chữt con Krong và em Mbong con Klang
Em Yang con Krũng và em Bũng con Lũ
Cả dân làng tấp nập một chỗ
Cả làng mình ra gặp anh Ting
Cả làng mình ra gặp anh Mbong
Cả dân làng đều nghe theo
Cả dân làng cùng nhau đứng lên
Người anh hùng cầm chà gạt bên mình
Người anh hùng cầm lao bên mình
Người anh hùng cầm khiên bên mình
Kèn *nũng dê* luôn cầm bên mình
Cả dân làng bước qua nhà Ting
Cả dân làng bước qua sân Ting
Cả dân làng bước qua con khe
Họ đi cả mấy nghìn người
Họ đi bon đến năm trăm người
Họ tiếp tục đi tới nhà Ting, Mbong
Đi tới cửa nhà của Ting
Đi tới cửa nhà của Mbong
Mọi người sắp sửa vào nhà Ting
Chân bước vào lưng cúi khom khom
Cửa nhà Ting làm rất thấp
Khiên họ treo đầu cửa ra vào
Lao họ đâm xuống giữa sân nhà

Ná bắn chim họ treo nóc nhà
Chà gạt họ đặt bên sạp nước
Họ ngồi lễ phép hai chân khép lại
Họ ngồi đầu gối xếp hai hướng vào
Ndu đi đến gặp em Ting
Yang cũng đi đến gặp em Mbong
Ndu hỏi em Ting đi có mang gì về không
Yang hỏi em Mbong đi có mang gì về không
Anh đã nói nhưng em không nghe
Anh cản em, em càng đi tới
Nói đến đi là hai chân giẫm vào nhau
Em có mang được gì về không?
Em có mang vật quý gì về không?
Ndu dứt lời Ting liền đáp
Yang dứt lời Mbong liền thưa
Ting, Mbong trả lời nhẹ nhàng
Tiếng phát ra từ cổ nhẹ nhàng
Miệng nói tiếng êm như nhện giăng tơ
Như *gong rŭng gŏ gong jiăng*
Như họ xếp con *tĕ* bên bờ
Thưa các anh em trong nhà
Chúng tôi không hứa đi sẽ mang đồ về
Chúng tôi không hứa đi sẽ đem về của quý
Chúng tôi không có tài ăn nói với họ
Họ nói chúng tôi không hiểu hết

Chúng tôi đã lỡ bước chân ra đi
Các anh hùng của họ đều có mặt đầy đủ
Các anh hùng của họ hung như sấm sét
Các anh hùng của họ hung như trâu rừng
Các anh hùng đều có tiếng tăm
Các chàng trai tài giỏi bon của họ đem của về
Bon của họ đông như cây chuối rừng
Bon của họ nhiều như cây măng
Bon của họ nhiều anh hùng danh tiếng
Bon của họ nhiều như cây *kul* mọc đầu thác
Ndu nói: Các em đi có mang gì về không
Các em đi có mang của quý về không?
Các em đón Bing, Bing đâu rồi?
Các em đón Djăn, Djăn đâu rồi?
Thưa các anh, các em trong nhà
Đi từ nhà đã có sẵn ý định
Người anh hùng không đi nửa đường
Người anh hùng không đi về nửa đường
Người anh hùng đi phải đến nơi đến chốn
Ting đã mang em Bing về
Mbong đã mang em Djăn về
Chúng tôi thưa chuyện với Klôp
Chúng tôi thưa chuyện với Nhông
Chúng tôi nhờ em đi cột con trâu
Thưa anh Krăch anh Dăl con Lũ

Thưa anh Krănh anh Bă con Lũ
Các anh bưng hết ché *ôt* trong buồng
Các anh bưng hết ché *tô* trong buồng
Các anh bưng ché *trŭm* ở đất
Các anh bưng hết ché con một trăm
Chúng em nhờ các anh
Các anh bưng ché *rlung* dưới đất
Các anh bưng cả ché *đung dra*
Ở trong ché có nước cốt nửa ché
Để cúng vái cho các thần linh
Ting đã giao bọn anh xin nghe lời
Các anh em sửa soạn đứng lên
Krăch, Krănh bưng ché rượu dưới đất
Lăn ché *rlung*, bưng ché *đung dra*
Rượu có sẵn nước cốt nửa ché
Bưng ché *ôt* trong buồng ra
Bưng ché *tô* trong buồng ra
Bưng ché *trŭm* từ dưới đất lên
Bưng xếp hàng trăm ché con
Xếp ché *gri* từ bên kia tới bên này
Ting, Mbong con Tet nói rõ
Anh bảo hai em Bêh, Bôp
Anh bảo hai em Klôp, Nhông
Hai em đi bắt con trâu về
Họ đáp: Thưa anh Ting, Mbong em xin nhận lời

Hai anh em Bêh, Bôp đứng dậy
Hai anh em Klôp, Nhông đứng dậy
Bốn anh em lấy dây thừng ra
Lấy dây thừng dùng để cột bò
Hai anh em kéo dây cột bò
Hai anh em kéo dây cột trâu
Họ nói với anh Ting, Mbong
Chúng em xin hỏi anh Ting cho biết
Chúng em xin hỏi anh Mbong cho biết
Bắt con vừa hay bắt con nhỏ?
Hay là bắt con mới đẻ?
Bắt con đã đẻ một lứa hay hai lứa
Ting, Mbong đáp: Sao các em lại hỏi anh như vậy
Các em phải bắt trâu đực to
Trâu đẻ chiều tối, Ting đây đẻ sáng
Bò đẻ tối Mbong đây đẻ sáng
Trâu bò phải chọn con to nhất
Các anh em sắp sửa cúng vái
Các anh em không cãi lời Ting
Sơng lúc đó mới bước ra khỏi nhà
Đi tới sân, đi tới đầu thác
Đi tới khe nước, đi tới cây tre
Đi tới gần cửa rào bon Ting, Mbong
Đi tới hàng rào, đi tới bụi cây
Đi tới tre măng, đi tới ngã ba

Đi theo đường mòn con bò
Đi theo đường mòn con trâu
Đi tới nơi chuồng con bò
Đi tới nơi chuồng con trâu
Con trâu đực bằng một hàng rào cây *tăng*
Con trâu to bằng một hàng rào cây *blang*
Con trâu có sừng dài bằng một hàng rào cây *chau*
Con trâu to, thịt bằng nhiều một hàng rào chuồng lái
Trâu đổi sáp ong, có sừng nhọn
Trâu đổi sáp ong, có sừng dài
Trâu đổi ché có đầu to sừng dài
Trâu đổi *yữ* lấy từ bon Bu Dĭr
Trâu đổi *rổ* lấy từ bon Bu Ai
Trâu bon Bu Ai đổi lấy chỉ ông
Trâu nuôi con từ bon Bu Koh
Trâu Grông mẹ Griăng đẻ ra trăm con
Klôp, Nhông chỉ đạo các em
Anh bảo hai em Sơng, Dong
Các em lấy lá cây *bang bĭch*
Các em cho trâu bò ăn lá cây *lôr hôr*
Các em cho trâu bò ăn loại cây hai lá
Hai anh em Sơng, Dong xin nhận lời
Song đi lấy lá cây cho trâu, bò ăn
Dong bước nhẹ đến hàng rào chuồng bò
Song bước nhẹ đến hàng rào chuồng trâu

Dong cho trâu ăn lá cây *bang bĭch*
Sơng cho bò ăn lá cây *lôr hôr*
Họ cho trâu, bò ăn loại cây hai lá
Dong nhẹ tay sờ đầu, sờ cổ bò
Sơng nhẹ tay xoa vào thân trâu
Sừng trâu to bằng ba người
Thân trâu to gấp ba cây *jiâng*
Đuôi trâu to bằng *hêp bêl*
Dấu chân to bằng khiên đánh nhau
Mi mắt to bằng ché *rlung*
Klôp, Nhông bước ra nhẹ nhàng
Klôp bước nhẹ đến phía sau em Sơng
Nhông bước nhẹ đến phía sau em Dong
Klôp tháo gỡ dây bị rối
Nhông vừa tháo dây bị rối vừa kéo ra sau
Klôp hai tay đưa dây lùa bò
Nhông hai tay đưa dây lùa trâu
Thả nhẹ nhàng luồn vào sừng bò
Thả nhẹ nhàng luồn vào sừng trâu
Thả nhẹ nhàng luồn vào cổ trâu, bò
Tay nhẹ nhàng kéo dây thu lại
Đàn trâu, bò đã dính chặt dây
Dây dưới cổ đã chặt vào hàm
Klôp cột trâu, bò vào cây *nât*, cây *nâng*
Nhông cột trâu, bò chặt với cây đa, cây *khuăr*

Đàn trâu, bò đã bắt đầu động đậy bước đi
Bốn chân giậm khe nước đục ngầu
Sơng bảo anh Bêh, anh Bôp
Dong bảo anh Klôp, anh Nhông
Hai anh cố giữ chắc dây bò
Hai anh cố giữ chắc dây trâu
Bêh, Bôp nhận lời nghe theo
Hai tay nắm giữ dây cột bò
Hai tay nắm giữ dây cột trâu
Tay bên này kéo cây cửa chuồng bò
Tay bên kia kéo cây cửa chuồng trâu
Chân bò đi bụi bay khắp nơi
Chân trâu đi đào bới đất rừng
Đâu lúc lắc dính dây vào sừng
Klôp sợ quá liền chạy trước
Klôp đi trước bước nhanh kéo dây bò
Nhông đi trước bước nhanh kéo dây trâu
Kéo dây bò, dây trâu dính cổ
Dây làm từ cây *ndrong*, từ *nkong rbao*
Dây *lô lai*, kim sắt Oih, Ong con Briăng
Bốn anh em kéo trâu, bò về tới cửa rào
Kéo trâu, bò về tới sân bon của mình
Cột trâu, bò vào cây *nât*, cây *nâng*
Cột trâu, bò vào cây đa, cây *khuăr*
Cột trâu, bò vào cây *tử*, cây *lvi*

Cột chặt vào cây đa, cây *rte*
Klốp nói: Krăch con Lũ có mặt ở đây không ạ?
Krănh con Lũ có mặt ở đây không ạ?
Hai em đi chặt cây nêu bằng cây bông gạo cho anh
Hai anh em Krăch, Krănh nhận lời làm theo
Krăch, Krănh bước ra tới cây *nđuăt*
Krăch, Krănh bước ra tới cây *ktâng*
Hai anh em chặt cây bông gạo
Chặt xong xuôi, xong hết tất cả
Họ khiêng cây về nhà
Về tới buôn dân làng của mình
Về tới sân trước cửa nhà mình
Krăch và Krănh chôn cây nêu xuống
Việc chôn cây nêu đã xong xuôi
Họ cột cây nêu vào cây *nât,* cây *nâng*
Họ cột cây nêu giữ với cây đa, cây *khuăr*
Họ cột cây nêu vào cây *tử,* cây *kriăng*
Việc đã xong họ giao lại cho anh Ting
Việc đã xong họ giao lại cho anh Mbong
Anh Ndu con Tet bảo với đàn em
Anh Yang con Tet bảo với đàn em
Hỡi các đàn em của ta
Em Brăch đi bẻ lá
Em Chang La đi chặt cần rượu
Em Bông, Krong đi khiêng ống nước

Khiêng cả nồi lớn hai chiếc
Lấy lá *gŭih* để nhét *yăng nta*
Lấy lá *sa* để nhét *yăng ntŏ*
Lấy lá nhọn để nhét *yăng rlung*
Lấy lá *bong sung* để nhét *yăng rlă dơng*
Mọi người nhận lời làm theo
Các đàn em cùng nhau đứng dậy
Em Brăch đi bẻ lá
Em Chang La đi chặt cần rượu
Em Bông, Krong đi khiêng ống nước
Khiêng cả hai nồi nước to
Bẻ lá *gŭih* để nhét *yăng nta*
Bẻ lá *sa* để nhét *yăng ntŏ*
Bẻ lá nhọn để nhét *yăng rlung*
Bẻ lá *bong sung* để nhét *yăng rlŏ dơng*
Nước đã đổ đầy tràn miệng ché *ntŏ*
Nước đổ đầy tràn miệng ché *rlung*
Làm mọi việc xong xuôi
Làm xong họ giao lại cho anh Ndu
Làm xong họ giao lại cho anh Yang
Ndu, Yang ưng ý và nói:
Hỡi các đàn em của ta ơi!
Mình cùng nhau sửa soạn làm lễ cúng cây nêu
Các anh em cùng nhau làm theo
Anh Ndu cúng gà nhỏ bằng quả *biăp*

Yang cúng gà nhỏ bằng quả cà
Ndu cúng con heo nhỏ bằng con sóc
Vừa đủ lễ để cúng các thần
Cây nêu nhỏ Ndu đặt lên cây nêu
Họ cúng họ khấn các thần ở chỗ cây nêu
Ndu, Yang có ngón tay dùng để thổi sáo
Ndu, Yang có lưỡi dài để hô
Có đôi má lõm đồng tiền để cười
Họ khấn vái các thần linh
Họ khấn vái các thần linh phù hộ cho mình
Khấn thần đá tên là Nsung
Khấn thần đá dài tên là Nsong
Khấn thần đá dài nhất tên là Kong, Yang
Khấn đá to tên là Dôt và Dôi
Cây mây bột dùng làm cây nêu thần
Các thần rắn nhập vào cối giã lúa
Các thần rắn nhập vào cây lao
Các thần linh có ba chân, ba tay
Các thần cây *le* có ba tay, sáu chân
Các thần rừng có chín tay, mười chân
Mời các thần về phù hộ cho chúng tôi
Mời các thần về phù hộ cho chúng tôi làm ăn
Mời các thần phù hộ cho chúng tôi giàu có
Khi đánh trận thần phù hộ cho thắng
Khi đánh thắng trận chúng tôi thịt trâu mời ăn

Khi đánh thắng kho lúa chúng tôi mang về
Ngày hôm nay chúng tôi đón Bing vợ Yang về
Ngày hôm nay chúng tôi đón Djăn vợ Tiăng về
Để chính thức Ting lấy Djăn làm vợ
Để chính thức Mbong lấy Bing làm vợ
Đừng để em Bing bị đau ốm
Đừng để em Djăn bị đau ốm
Đừng để thêm nhiều tai hoạ
Xin các thần cho Tiăng, Yang quên đi
Xin các thần cho Tiăng, Yang quên hẳn
Lời khấn vừa dứt lời
Lời khấn vừa hết lời
Ndu nói chuyện với em Sơng
Yang nói chuyện với em Dong
Em Sơng ơi, em Dong ơi!
Anh nhờ em chặt chân trâu
Anh nhờ em chặt chân trâu to
Sơng, Dong nhận lời làm theo
Sơng, Dong đi mài chà gạt
Mài chà gạt ngay trước cửa nhà
Sơng, Dong bước ra ngoài
Sơng, Dong bước ra ngoài sân
Sơng, Dong bước tới khe nước bụi tre
Bước đi tới con đường mòn trâu đi
Bước đi tới vết chân trâu rừng

Ndu, Yang nói: Em Klôp, em Nhông ơi!
Các em đi bẻ lá *bang bĭch* cho trâu
Các em đi bẻ lá *lôr hôr* cho trâu
Các em đi bẻ lá cây *ba* lá cho trâu
Klôp, Nhông nhận lời làm theo
Klôp cho trâu ăn bằng lá *bang bĭch*
Nhông cho trâu ăn bằng lá *lôr hôr*
Klôp, Nhông cho trâu ăn bằng cây ba lá
Klôp, Nhông sờ vào cổ vào hàm của trâu
Klôp, Nhông sờ vào hông trâu
Sơng, Dong bước nhẹ đi ra từ rừng rậm
Sơng, Dong bước nhẹ đi ra từ trên cành cây khô
Sơng, Dong bước nhẹ trên đất cát bụi
Bước nhẹ không gây tiếng động bằng con chuột
Bước nhẹ không gây tiếng động bằng con sóc
Đi bước nhẹ trên cây khô
Bước tới chân con trâu
Sơng đưa tay rút kiếm ra
Dong đưa tay rút kiếm ra
Kiếm mới rèn làm dấu ba khúc
Dong dùng tay phải đưa kiếm lên
Sơng dùng tay phải đưa kiếm lên
Thả kiếm xuống trúng chân con trâu
Hai chân con trâu đã khuỵu xuống đất
Con trâu hoảng hết quẫy đạp

Hai chân trước giẫm bùn đục ngầu
Hai con mắt của con trâu đỏ hoe
Con trâu rống to khi thấy đau
Con trâu rống vang đến bon Bu Pruh
Con trâu rống vang đến bon Bu Prâng
Sơng, Dong chém thêm một nhát kiếm nữa
Kiếm đâm sâu máu trâu chảy ra
Chân con trâu chổng ngược lên trời
Máu trâu chảy ra như nước lũ
Máu trâu chảy ra như nước mưa
Trâu chết nằm ngửa bốn chân giơ lên trời
Trâu chết nằm ngã nằm ngửa tại chân cây nêu
Con trâu chết nằm bên cạnh cây nêu
Khi Sơng, Dong chém con trâu đã xong xuôi
Ndu lại tiếp chỉ bảo đàn em
Yang lại tiếp chỉ bảo đàn em
Ơi các đàn em của tôi!
Ơi em Krăch, ơi em Krong!
Em Sơng ơi, em Dong ơi!
Ơi em Bêh, ơi em Bôp!
Em Klôp ơi, em Nhông ơi!
Các em hãy xẻ thịt con bò
Các em hãy xẻ thịt con trâu
Các em làm theo không cãi lại
Krăch, Krong sắp sửa đứng lên

Sơng, Dong sắp sửa đứng lên
Bêh, Bôp sắp sửa đứng lên
Klôp, Nhông sắp sửa đứng lên
Họ cắt miếng thịt bò ra
Họ cắt miếng thịt trâu ra
Chặt xương sườn lấy gùi thưa để đựng
Chặt sườn nhỏ lấy *khiau* để đựng
Họ lấy ống để đựng máu còn đọng
Đựng trong ống ngắn cho Teh con Krong
Đựng trong ống dài cho Sơng con Mĩt
Đựng ống nhỏ cho Sơng con Trỗ
Cắt phần đầu cho Ngo, cho Nge
Cắt phần sừng cho Jrah, Jrai
Cắt phần dái cho các trẻ nhỏ
Cắt phần răng cho con trai choai
Cắt dạ dày cho Ndu
Cắt phần đùi cho các cụ già
Cắt phần gan cho các khách quý
Cắt sườn đùi cho mọi người ăn
Cắt xương cục chia phần cho họ hàng
Người thì nhận giã gạo, người thì nhận làm ruột
Người thì chặt ống tre để nấu
Người thì cắt miệng ống tre để nấu canh
Không có con dao, không có chà gạt
Họ bỗng nhìn thấy thịt đầy nia

Không có lửa, không có củi
Họ bỗng dưng nhìn thấy ống xếp thành hàng
Họ bỗng thấy thịt chín treo ngang bếp
Họ làm món xong xuôi hết rồi
Họ đi cúi khom đầu vào nhà trệt
Chia phần thịt xóm dưới một *krơ*
Chia phần thịt xóm trên một xâu
Chia xương sườn cho khách gần, khách xa
Họ chia thịt các phần xong xuôi
Ché *yăng ntổ* đã đổ đầy nước
Ché *yăng rlung* đã đổ đầy nước
Ting con Tet chủ nhà sửa soạn
Mbong con Tet chủ nhà sửa soạn
Lấy chiếc chiếu trải ra trên sạp
Lấy chiếu hoa trải từ góc bên kia đến bên này
Ting và Mbong nói: Hỡi các đàn em của tôi ơi!
Tôi cần bàn chuyện với anh Ndu
Tôi cần bàn chuyện với anh Yang con Tet
Tôi cần bàn chuyện với cả Bêh, Bôp
Tôi cần bàn chuyện với cả Klôp, Nhông
Tôi cần bàn chuyện với cả Krăch, Krang
Tôi cần bàn chuyện với cả Sơng, Dong
Tôi cần bàn chuyện với cả Chữt con Krong
Tôi cần bàn chuyện với cả Lĩ, Lân con Glu
Tôi cần bàn chuyện với cả Tung, Keng con Glu

Tôi cần bàn chuyện với cả Yơng, Kong con Glu
Tôi cần bàn chuyện với cả Brŏt, Lo con Ŭnh
Cả chị Bŭng và chị Ving nữa
Cả chị Kông và chị Glơng nữa
Mọi người đều đã đến chỗ Ting
Mọi người đều đã đến chỗ Mbong
Mọi người đến ngồi chật cả sân bon
Đằng trước một trăm, đằng sau một trăm
Ting, Mbong ngồi ở giữa
Ting lấy tay thả tóc dài mình xuống
Mbong lấy tay thả tóc dài mình xuống
Rơi cả Bing và Djăn xuống đất
Người Bing, Djăn đã chết miệng còn hở
Ngủ lấy tay bên phải kê đầu
Ting, Mbong lấy ngải thổi từng giọt
Ting, Mbong lấy ngải thổi từng hơi
Ting, Mbong lấy ngải từ ống nứa
Cầu xin hồn ngải hãy hiện linh
Cầu xin hồn ngải hãy cứu chữa người
Ngải thổi một cái chui vào hang cá sấu
Ngải thổi vào đá dưới nước cũng nổ
Con cá sấu chụp đuôi khố không kịp
Con ếch khô thổi vào cũng sống lại
Con cá khô thổi vào cũng sống lại
Thịt cắt miếng thổi vào cũng sống lại

Ting quét sơ đuôi khố đuôi áo
Chờ một chốc một lát sau đó
Tay của Bing từ từ cử động
Chán của Djăn từ từ cử động
Bing, Djăn phát từ từ ra tiếng nói
Bing con Lông bắt đầu đứng dậy
Djăn con Dũih bắt đầu đứng dậy
Người Bing, Djăn cứng cáp dần dần
Đôi mắt mở ra nhìn thấy
Nhìn đằng trước lại nhìn đằng sau
Nhìn ngơ ngác cả trước cả sau
Nhìn không thấy anh Tiăng đâu cả
Nhìn không thấy anh Yang đâu cả
Nhìn bên trái toàn thấy cung tên
Nhìn bên phải toàn thấy chà gạt
Nhìn dưới đất toàn là khiên
Djăn tức giận phát ra tiếng chửi
Bing tức giận phát ra tiếng chửi
Lời chửi ra điếc cả lỗ tai
Cha mẹ bọn chúng mày là ai?
Người như giống chó điên, chó dại
Chúng mày ác như bọt nước lũ
Vợ người ta chúng mày dám cướp về
Chồng người ta chúng mày cũng dám cướp về
Chuối chín người ta trong rẫy cũng dám hái về

Bông gòn người ta trồng chúng mày cũng lấy
Chiếu người ta đang trải chúng mày dám dùng chân khèo về
Sao chúng mày không lấy luôn mẹ chúng mày làm vợ!
Chúng mày khó chịu thì ngủ luôn với mẹ chúng mày!
Chúng mày ngứa ngáy sao không ngủ với mẹ mày!
Thấy khó chịu sao không ngủ với hang cua!
Bing, Djăn đứng dậy người còn nặng trịch
Người đứng lên còn nặng ở sau lưng
Người đứng lên rung cả hai đầu gối
Bing định vùng bỏ chạy
Djăn định vùng bỏ chạy
Đầu tóc thả dài xù xì
Bing khóc hét vang đến bon Bu Pruh
Djăn khóc hét vang đến bon Bu Prâng.
Bŭng, Ving lại gần và nói:
Đừng làm như vậy chị Bing ơi!
Đừng làm như vậy chị Djăn ơi!
Hôm nay chúng tôi mượn chị về giã gạo
Hôm nay chúng tôi mượn chị về bửa củi
Hôm nay chúng tôi mượn chị về để nấu cơm rượu
Hôm nay chúng tôi mượn chị về để dọn cơm cho khách
Qua đêm nay ngày mai các chị sẽ được về
Bing, Djăn nói: Mẹ cha chúng mày Bŭng, Ving
Chúng mày khác gì chó bị điên
Thấy ngứa ngáy sao không ngủ với bố mày

Thấy ngứa ngáy sao không đè cả dân làng của mày mà ngủ!
Sao lại đi cướp vợ người ta
Sao lại đi cướp chồng người ta
Chuối chín trong rẫy của người ta cũng hái
Bông gòn trên cây của người ta cũng cướp
Chiếu người ta đang trải mày cũng lấy chân khèo
Ting đi theo đằng sau Bing
Mbong đi theo đằng sau Djăn
Ting, Mbong theo sát sau lưng Bing, Djăn từng bước
Bing vừa khóc vừa vò tóc
Djăn vừa khóc vừa vò
Ndu nhìn thấy không biết phải làm gì
Yang nhìn thấy không biết phải làm gì
Ndu chặt ống nứa bên ven đường
Yang chặt ống nứa bên ven đường
Ndu, Yang giã ngải vào ống nứa
Ngải *klết* lá xanh tươi
Ngải *klêr* lá xanh vừa
Ngải hồn lúa mọc ngược dưới đất
Ngải *play săch* mọc lên trên thác
Ngải *krăp kang* tay đánh nhau rất khoẻ
Muốn chém nhau chỉ cần nhìn một mắt
Đánh kẻ thù bị thương mà không sợ gì
Ngải *kraih sơ* giúp đánh nhau trên cây khô
Ngải *kho vang* giúp đánh nhau nổ tung dưới nước

Con cá sấu chạy đến cắn không kịp
Ndu lấy một loại ngải hồn lúa
Mbong lấy một loại ngải cơm cháy
Ndu lấy một loại ngải mê con gái
Ngải thổi Bing, Djăn giã dồn một ống
Khấn thần ngải mọi việc linh nghiệm
Khấn thần ngải để phù hộ cho mình
Để một lá bên trái người Bing
Để một cành bên phải người Djăn
Để một củ vào trong tim
Để một củ vào trong người
Cho đầu óc Bing, Djăn nghe lời
Cho đầu óc Bing, Djăn quay cuồng suy nghĩ
Để Bing, Djăn xem cơm như *klẽ, nge*
Xem mẹ cha như là kẻ khác
Xem người yêu con bác đen như nhọ nồi
Để Bing, Djăn nhớ về Ting, Mbong
Đừng nhớ đến chồng là Tiăng, Yang nữa
Hãy quên hết tất cả
Để Bing, Djăn ngủ chung cùng Ting, Mbong
Để họ tự đến với nhau
Ting, Mbong thả ngải khỏi tay
Vah thần ngải chui ra từ ống
Văng thần ngải chui ra từ ống
Vah, Văng thần ngải không cãi lời Ndu, Yang

Thần ngải nghe theo lời Ndu, Yang
Vah bước đi tới chỗ Bing con Lông
Văn bước đi tới chỗ Djăn con Dũih
Vah bám vào tà áo vạt váy của Bing
Văn bám vào đầu vào tóc của Djăn
Vah, Văn bám vào tóc vài tai
Ngải bám vào từng sợi tóc, hột cườm
Ngải bám vào chỉ sau chốc lát
Bing, Djăn xem cơm như *klẽ*, *nge*
Xem mẹ cha đen như cục than
Xem người yêu cũ đen như nhọ nồi
Xem chàng Ting đẹp như mặt trời chiếu sáng
Xem chàng Mbong đẹp như chói vào
Ting bèn nói một lời
Mbong xin nói một lời
Em Bing ơi xin em đừng buồn!
Em Djăn ơi xin em đừng buồn!
Hôm nay anh mượn em Bing giã lúa
Hôm nay anh mượn em Djăn bửa củi
Hôm nay anh mượn em làm cơm nấu rượu
Hôm nay anh mượn em để tiếp khách
Nhà có khách quý thường xin cơm chị
Nhà có khách quý thường xin cơm mẹ
Vậy hôm nay anh muốn ngỏ lời với người đảm đang
Hôm nay anh muốn mượn em để tiếp chuyện với khách

Hôm nay anh không giấu em được
Các lời cần nói anh đã nói ra hết
Bing, Djăn suy nghĩ rất kĩ
Nghĩ không tới một chốc một lát
Nghĩ trên đầu toàn là nghĩ đi
Nghĩ trên đầu toàn là nghĩ về
Bing tự nhiên xích gần bên Ting
Djăn tự nhiên xích gần bên Mbong
Bing hút thuốc chung với Ting
Djăn ăn trầu chung với Mbong
Gói trầu nhỏ Bing tự tay trao cho Ting
Djăn tự tay gói tự tay trao cho Mbong
Ting ngồi trên sàn cùng Bing
Mbong ngồi dưới đất cùng Djăn
Bing, Djăn cười tươi cùng Ting, Mbong
Lá trầu dưới nước cười trong ống
Khố hạt cườm cười đầu gối
Rượu ché *ôt* cười trong cần
Ting nói thầm có Bing là giàu
Mbong nói nhỏ có Djăn là vui
Ăn chung một nồi cơm rất ngon
Uống chung một bầu nước rất ngon
Một ít thuốc đủ để trăm người hút
Không lo ngại về chuyện Bing, Djăn
Ting, Mbong xếp đặt đã xong xuôi rồi

Ting có ý muốn nói một tiếng
Anh Ndu ơi ra đây em nói!
Anh Yang ơi ra đây em nói!
Nhờ hai anh cắm cần rượu giùm
Nhờ hai anh hút nước đầu ra
Nhờ hai anh nếm thử rượu đầu
Rượu ba ngày chúc còn đục ngầu
Rượu vị ngon pha lẫn vị đắng
Rượu cây dong không đủ lên men
Làm cơm rượu thường làm ầu
Các anh lớn trước nên quen biết thần
Các anh lớn trước thuộc nhiều gia phả
Các anh đi đánh cá biết đầu biết đuôi
Các anh dạy con chó nhà mới biết thờ chủ
Các anh bày vẽ nên Ting, Mbong này mới nên người
Anh Ndu, Yang nói: Có đúng vậy không em
Anh Ndu, Yang nghe không cãi một lời
Không chối được lời em Ting đang nói
Không chối được lời em Mbong đang nói
Ndu đứng lên người thì nặng trịch
Yang đứng lên cả đùi và chân còn run
Ndu cắm cần vào các ché rượu
Yang rút bớt nước các ché rượu đầu
Ndu lại thử nếm rượu đầu
Yang khen rượu em Ting, Mbong ngon

Vị rượu nồng cả ngọn lẫn cây
Rượu cần vị ngon nồng pha ngọt
Rượu bò bo vị ngon dứt khoát
Người uống rồi chỉ muốn giữ cần ở trên đầu
Người uống rồi chỉ muốn nhổ cây dong
Người uống rồi chỉ muốn lấy vỏ cây
Người uống rồi sẽ không ngớt lời khen
Rượu *yăng ntŏ* rất ngon rất ngọt
Rượu *yăng gri* ngon như mật ong
Rượu *yăng rlung* nồng ngon ngọt
Rượu *yăng krăch* ngon không chỗ chê
Rượu *yăng krăch* uống vào, Yơng, Yang phá nhà
Các anh em cùng nhau khấn thần
Mọi người cùng nhau làm theo
Krăch con Lŭ, Krănh con Lŭ
Ting con Lŭ, Mbong con Lŭ
Chŭt con Krong, Mbong con Blang
Yang con Krŭng, Bŭng con Lŭ
Brŏt con Ŭnh, Brong con Ŭnh
Sơng con Ŭnh, Dong con Ŭnh
Bêh, cả em Bôp nữa
Klôp, cả em Nhông nữa
Họ cùng nhau sửa soạn cúng thần
Các anh em cùng nhau sửa soạn cúng thần
Ai có ngón tay dài thì thổi sáo

Ai có lưỡi dài thì hô to
Ai có lúm đồng tiền thì cười tươi
Mọi người làm theo không ai cãi lời
Sơng đứng lên cùng với Dong
Sơng, Dong dùng ngón tay dài thổi sáo
Sơng, Dong có lưỡi dài hô to
Sơng, Dong có má lúm đồng tiền cười tươi
Sơng, Dong thổi bằng lá *tôt tôt*
Sơng, Dong thổi bằng lá *tôt tông*
Sơng, Dong huýt sáo bằng hai ngón tay
Cùng nhau khấn các thần linh
Cùng khấn núi Njŭch bỏ núi Njŭl
Hỡi các thần linh nghe chúng tôi khấn
Hòn đá Blŭt chúng tôi đặt tên là Nsung
Hòn đá Blung chúng tôi đặt tên là Nsong
Hòn đá Blong chúng tôi đặt tên Kong, Yang
Hòn đá Dang chúng tôi đặt tên Dôt, Dôi
Rbŭt, Rsôi trở thành cây nêu
Bluh *ka neh* trở thành của thần
Các con rắn, thần linh làm lao
Nhờ các thần linh phù hộ cho bon Ting, Mbong
Nhờ các thần linh phù hộ không có chuyện gì xảy ra
Nhờ các thần linh phù hộ làm ăn trở nên giàu có
Mồn vật nhỏ thần ăn trước chúng tôi ăn sau
Rượu nước đầu thần uống trước chúng tôi uống sau

Đùi thịt gà thần ăn trước chúng tôi ăn sau
Hôm nay tôi cướp Bing, Djăn vợ Yang, Tiăng
Chúng tôi cướp về để làm vợ sinh con
Chúng tôi muốn có con cùng Bing, cùng Djăn
Xin thần linh phù hộ cho không đau ốm
Xin thần linh đừng làm nhức đầu hay say rượu
Lời khấn của Ting, Mbong đã dứt
Lời khấn của Ndu, Yang đã dứt
Thần Bing đã có mặt sẵn tại đây
Thần Jông đã có mặt sẵn tại đây
Thần Bing uống cùng Ting và Bing
Thần Jông uống cùng Mbong và Djăn
Thần Bing, Jông nếm thử rượu đầu
Rượu *yăng ntổ* ngọt như keo như nhựa cây đa
Rượu *yang gri* ngọt như mật ong
Rượu *yăng rlung* vị ngọt đậm đà
Rượu *yăng krăch* ngon không chê được
Rượu *yăng maih* uống vào Yơng, Yang phá nhà
Thần nếm các ché đã xong
Chủ nhà khấn vái đã xong.
Ting, Mbong nói: Mời anh Ndu chủ nhà uống trước
Anh người lớn tạm uống dẫn đầu
Anh lớn trước anh quen biết thần
Anh lớn trước anh học được nhiều gia phả
Anh đánh cá anh biết phần đầu phần đuôi.

Ndu nói: Anh không dám nhận lời khen đó đâu
Anh đâu có đi mà mòn bàn chân đạp cỏ
Anh đâu có đi mà mòn bàn chân đạp đá
Anh đâu có đi mà phải chịu khổ ăn cây măng
Anh đâu có đau mắt tìm đường bước đi
Anh ở nhà đan gùi thôi mà
Anh ở nhà đẽo gỗ làm nón
Anh ở nhà đẽo sừng làm lược
Ting, Mbong em người chủ uống trước
Các em mệt nhọc bàn chân đạp cỏ
Các em mệt nhọc bàn chân đạp đá
Các em đi chịu khổ chịu đói phải ăn măng
Các em đau con mắt tìm đường để đi
Các em nhiều đêm không có hột gạo vào bụng
Các em nhiều đêm không có hột cơm vào bụng
Các em bảy, tám đêm nằm ngủ trong rừng
Người các em bị gầy chui lọt đơm *reh*
Người các em bị gầy chui lọt ống nứa
Các em sắp biến thành con dơi
Các em sắp chui lọt ống cây tre.
Ting, Mbong đáp: Chúng em không nhận lời khen đâu anh
Anh lớn trước anh quen các thần
Anh lớn trước anh biết nhiều gia phả
Anh đánh cá anh biết phần đầu phần đuôi
Anh lớn trước một lứa anh kịp học được nhiều ở người già

Anh là anh cả phải uống trước dẫn đường.
Ndu đáp: Các em nói vậy anh không từ chối
Ndu nhận lời và làm theo ngay
Ndu, Yang cùng nhau đứng lên
Hai anh đứng lên nặng trịch cả người
Anh đứng lên run cả đùi
Anh đứng lên run cả đầu gối
Ndu ngồi gần tay cầm cần rượu
Yang ngồi gần tay cầm cần rượu
Hai chân ngồi khép lại gọn gàng bên ché *ntỗ*
Ngồi gọn gàng bên ché *yăng rlung*
Ngồi cả hai bên ché *rlã dơng*
Ndu vừa ngồi cần rượu đã khô
Yang vừa ngồi cần rượu đã khô
Ngồi uống thử nước xuống nửa *yăng rlung*
Rlung uống nữa, ché *jong* uống cạn
Uống một hớp đổ đầy một chiêng
Uống nhiều không thấy nước nữa.
Ndu, Yang nói: Em Ting ơi đổ nước cho anh!
Em Mbong ơi đổ nước cho anh!
Em đổ đi phần nước trong ống
Em đổ đi phần ống to nhất
Ống hai khúc ống của ông Djŭt
Ống rất to người chui cũng lọt
Nước năm ao đổ vào chưa đầy

Họ thường dùng sừng trâu đổ nước
Họ cứ dùng sừng trâu đổ nước vào
Ting, Mbong con Tet cùng nhau đứng lên
Ting đổ nước vào bằng ống nứa nhỏ
Mbong đổ nước vào bằng ống nứa vừa
Ting đổ nước vào bằng ống to nhất
Mbong đổ nước vào bằng ống sừng trâu
Khŏch để cầm *krơ* để đổ vào
Cầm quả bầu khô để đổ thẳng vào
Đổ bằng ống hai khúc của ông Djŭt
Ống to người chui cũng lọt
Nước năm ao đổ vào không đầy
Họ đổ tiếp bằng sừng trâu
Họ đổ tiếp bằng sừng trâu to
Họ đổ tiếp bằng sừng trâu to nhất
Sừng to năm chục người giữ
Nước róc rách chui ra từ ống
Nước róc rách chui ra từ quả bầu khô
Nước róc rách chui ra từ quả bầu dài
Anh Ndu khấn vái cầu thần ban sự tốt lành
Nếu sức ta nhỏ, cho nồi sáp *mpêt*
Nếu sức ta vừa, cho nồi sáp *jrêng*
Nếu ta chết, cho nồi vỏ ché
Nếu ta anh hùng, cho nồi lát củ ngải
Nếu ta giàu sang, cho nước lưng miệng ché

Nếu ta sống lâu, cho nước vừa miệng ché
Nếu ta sống lâu, cho nước vừa miệng ché *rlung*
Nếu ta sống lâu mà vỡ nợ
Thì xin nổi lên trấu cho ta biết
Thì xin nổi lên trong nồi cơm, nồi canh
Đó là báo tin cho ta đánh nhau không nổi
Đó là báo tin cho ta không lấy được trâu của người ta về
Đó là báo tin cho ta không lấy được lúa của người ta về
Thì lúc này hãy nổi trấu lên tràn miệng ché.
Ndu cầu khấn chưa kịp dứt lời
Nước trong ống bắt đầu đổ ra
Nước trong ống chảy ra róc rách
Nước trong bầu dài chảy ra róc rách
Nước trong bầu còn giọt cuối cùng
Nước trong ống còn lại ba ngón tay
Nước trong ché phun ra nổi trấu
Từ trong ché phun ra toàn là cơm và canh
Từ trong ché phun ra cá trắng
Từ trong ché phun ra cá *lŏng tŏng*
Từ trong ché phun ra ong chúa
Từ trong ché chảy ra một bên đục, bên trong
Ndu trố mắt nhìn Yang
Yang trố mắt nhìn Ndu
Sao thần linh ban cho ta như thế này
Ndu, Yang tiếp tục uống rượu trong ché *grí*

Đổ nước cho Ndu, Yang đã vừa cạn
Họ vui mừng vừa giậm chân vừa la hét
Họ la hét dao gươm họ cắm xuống đất
Tiếng hét vang cả bầu trời
Sao thần linh đối xử với chúng tôi như vậy
Còn trai trẻ, chúng tôi sẽ trèo cây
Ngày xưa còn bắt rắn hổ mang
Ngày xưa còn bắt ong trong ống
Vêl ăn lúa tôi cột miệng chúng lại
Ong làm tổ trên cây tôi còn lấy được
Đêm ngủ tôi còn nằm mơ tốt lành
Ngày xưa đàn ông, hôm nay thành đàn bà
Ngày xưa cây tre non nay đã thành ống
Chiêng đang vang sao hôm nay lại bê
Ngày xưa đánh nhau với Preh so tài bằng giây
Ngày xưa đánh nhau với R'ông so tài treo trống
Hôm nay Ndu, Yang uống một ống đã say
Hôm nay Ndu, Yang uống một sừng đã say
Hôm nay Ndu, Yang uống một bầu đã gục
Ndu, Yang uống ché một *yang ôt* đã ngã lăn trong buồng
Ndu, Yang uống xong phần mình rồi nói:
Em Ting ơi hãy uống tiếp cho anh!
Em Mbong ơi hãy uống tiếp cho anh!
Ting, Mbong làm theo không cãi lại
Không chối lời anh Ndu đã bảo

Ting, Mbong từ từ đứng lên
Ting đứng lên nặng trịch hai chân
Mbong đứng lên run cả đầu gối.
Ting gọi Bing người vợ của mình
Mbong gọi Djăn người vợ của mình
Đến lượt mình theo nước anh Ndu
Đến lượt mình theo nước anh Yang
Bing, Djăn nhận lời làm theo
Bing uống chung cùng Ting
Djăn uống chung cùng Mbong
Ting bên kia Mbong bên này
Bing bên kia Djăn bên này
Hai chị em cùng một mẹ đẻ
Hai anh em cùng một mẹ đẻ
Hai anh em là người anh hùng
Tay cầm cần cúi đầu uống *yăng ntỗ*
Tay cầm cần cúi đầu uống *yăng rlung*
Uống một hớp nước cạn hai ngón tay
Uống sáu hớp nước cạn một gang
Uống tám hớp nước cạn một *hắt*
Còn một *hắt* nước cạn ché *rlung*
Tet là mẹ ngồi cạnh các con
Klong là cha ngồi cạnh các con
Tet, Klong lấy màn *njuh* ra trùm đầu
Bing và Mbong, Ting và Djăn

Tet kéo đầu kia, Klong kéo đầu này
Tet, Klong khấn cho các con mọi sự bình an
Hôm nay cha, mẹ làm chủ hôn cho các con
Ting lấy Bing làm vợ, Mbong lấy Djăn làm vợ
Ting, Mbong lấy Bing, Djăn để sinh con
Xin thần phù hộ không bị đau ốm
Uống rượu vào đừng có đau đầu
Để có Bing giã gạo cho Ting
Để có Djăn bửa củi cho Mbong
Để có hai con dâu tiếp khách chu đáo
Để có người con dâu dọn cơm cho khách quý
Để có người tiếp đón hàng trăm khách
Khăn trên đầu được trùm lên Ting và Bing
Khăn trên đầu được trùm lên Mbong và Djăn
Cả dân làng hét to, vỗ tay đạp chân
Cả dân làng giậm chân cắm lao
Tiếng hò hét vang khắp đất trời
Người cười nghiêng, người cười ngả
Người cười có chiếc răng khểnh
Người cười có nơi có chỗ
Ở trong bon có nhiều gái tơ
Ở trong bon có nhiều trai choai
Đàn gái tơ ba chục trong bon
Đàn trai choai ba chục trong bon
Làm đám cưới đã xong

Mời anh Klôp, anh Nhông đổ nước
Mời các anh đổ nước vào ché của em
Mời các anh đổ nước vào ống to dài
Klôp, Nhông nhận lời làm theo
Klôp con Tet bắt đầu đứng lên
Nhông con Tet bắt đầu đứng lên
Klôp đổ nước bằng ống nứa nhỏ
Nhông đổ nước bằng ống tre vừa
Klôp đổ nước bằng ống lồ ô
Nhông đổ nước bằng ống dài
Khờch cầm để Krơ đổ nước
Dùng quả bầu khô nhỏ để đổ nước
Dùng ống lồ ô hai khúc to nhất để đổ nước
Dùng ống lồ ô to người chui cũng lọt để đổ nước
Nước năm ao đổ vào không đầy
Tiếp tục đổ nước bằng sừng trâu to
Tiếp tục đổ nước bằng sừng trâu khổng lồ
Năm chục người giữ không nổi
Nước trong ống bắt đầu đổ ra
Nước trong bầu bắt đầu đổ ra
Quả bầu dài bắt đầu đổ nước ra
Ting, Mbong khấn vái:
Nếu sức ta nhỏ, cho nổi sáp *mpêt*
Nếu sức ta nhỏ, cho nổi sáp *jrêng*
Nếu sức ta yếu, cho nổi vỏ ché

Nếu ta anh hùng, cho nồi lát củ ngải
Nếu ta giàu sang, cho nước lưng miệng ché
Nếu ta sống lâu, cho nước vừa đầy ché *rlung*
Chúng tôi muốn đi đánh nhau thắng thù trở về
Chúng tôi muốn đi đánh nhau thắng thù dắt trâu về
Chúng tôi muốn đi đánh nhau thắng hốt hết lúa, củ giống về.
Ting cầu khấn chưa dứt lời
Nước trong ống liền chảy ra
Nước trong ống róc rách chảy ra
Nước trong quả bầu khô chảy ra
Ting uống hết rượu trong phần ống của mình
Mbong uống hết rượu trong phần ống của mình
Ting, Mbong uống hết phần ống đổ tiếp bằng *til*
Ting, Mbong uống hết phần *til* đổ tiếp bằng sừng trâu rừng
Uống hết phần sừng to đầu chui vào cũng lọt
Ting, Mbong vừa hô to, vừa giậm chân
Ting, Mbong vừa hô to, vừa cầm lao
Tiếng hò hét vang khắp đất trời.
Ting nói: - Không sao đâu anh Ndu ạ!
Thời trai trẻ tôi cũng leo cây cối
Rắn hổ mang tôi còn bắt được
Ong trong ống tôi còn bắt nhốt
Vêl ăn lúa tôi còn khoá mỏ
Tổ ong trên cây *lung* tôi còn trèo lấy được
Đêm đi ngủ còn nằm mơ thấy điều tốt lành

Mình sợ gì những kẻ trên đời
Rựa trên tay người ta cầm mình cũng cầm
Ná trên tay đều phải có dây
Ở trên đầu ai cũng có sừng
Sức trai trẻ không sợ thua ai
Ting, Mbong uống cạn rượu bắt đầu nói to
Ting, Mbong uống cạn rượu bắt đầu nói lớn
Ting, Mbong cướp được vợ người ta ăn nói kiêu căng
Đánh trận về ra oai anh hùng
Ting uống xong phần rượu của mình
Mbong uống xong phần rượu của mình
Họ hét to hai chân giậm dưới đất
Họ vừa hò hét vừa cầm lao cắm xuống đất
Họ hét to vang khắp đất trời
Ting, Mbong nói: Các em Klôp, Nhông tiếp tục uống sau
Các em uống rượu đổ theo đường ống nhé!
Klôp, Nhông nhận lời làm theo
Không chối cãi lời của anh Ting
Không chối cãi lời của anh Mbong
Klôp, Nhông sắp sửa đứng lên
Đứng lên nặng trịch phần đùi
Đứng lên run cả đầu gối
Klôp ngồi cầm cần *tong lve*
Nhông ngồi cầm cần *tong lyan*
Klôp ngồi xếp gọn chân bên ché *yăng ntỗ*

Nhông ngồi xếp gọn chân bên ché *yăng rlung*
Klôp, Nhông ngồi xếp gọn chân bên ché *klung rlă dơng*
Họ vừa ngồi cần rượu đã khô
Họ vừa ngồi cần rượu đã cạn
Sức họ uống cạn nửa ché *yăng rlung*
Sức họ uống cạn một ché *yăng jong*
Sức họ uống cạn lòng chén chiêng
Họ uống cạn nhìn nước đã khô
Họ uống một hớp, nước cạn xuống một ngón tay
Họ uống sáu hớp, nước cạn xuống một gang
Họ uống tám hớp, nước cạn xuống một *hắt*
Còn một *hắt* là cạn ché rượu *rlung*
Em Sơng, Dong ơi, anh em tôi đã uống cạn nước
Mời em Sơng, Dong châm nước cho các anh
Mời hai em châm nước ống dài ống to
Ống nước dài bằng hai lóng ống lúa cậu Djữt
Ống nước to đầu người chui lọt
Nước năm ao đổ vào chưa đầy sừng
Sơng, Dong nhận lời làm theo ngay
Sơng, Dong đứng cạnh ché rượu
Họ châm vào bằng ống *gri lỡ*
Họ châm vào bằng ống *gri lo*
Họ đổ nước vào bằng ống *kho vang*
Họ đổ nước vào bằng ống *jang jởch*
Khởch để giữ, *krơ* để châm

Quả bầu khô để châm kèm ống
Ống hai lóng ống lúa cậu Djŭt
Ống to chui đầu người cũng lọt
Nước năm ao đổ vào không đầy sừng
Họ đổ nước vào bằng sừng *mi mắt*
Họ đổ nước vào bằng sừng *mât mâng*
Năm chục người ngồi giữ không nổi
Nước từ ống bắt đầu chảy ra
Nước róc rách từ ống chui ra
Nước róc rách từ quả bầu chui ra
Họ khấn vái thần linh cầu sự tốt lành
Nếu sức ta nhỏ, cho nổi sáp *mpêt*
Nếu sức ta nhỏ, cho nổi sáp *jrêng*
Nếu ta chết, cho nổi vỏ ché
Nếu ta giàu sang, cho nước lưng miệng ché
Nếu ta sống lâu, cho nước đầy ché
Nếu ta sung sướng, cho nước đầy ché *rlung*
Đừng để mang nợ nần đầy nhà
Khi đánh nhau, ta xin được thắng
Khi đánh nhau, ta thắng được dắt trâu về
Khi đánh nhau, ta thắng được hốt lúa mang về
Nếu như vậy, xin nổi trấu đầy miệng ché
Từ ché không chảy ra cơm, ra gạo
Klôp, Nhông cầu khấn chưa kịp dứt lời
Klôp, Nhông cúi đầu uống rượu *yăng ntŏ*

Klôp, Nhông uống chỉ còn vài giọt
Nước còn lại, ba ngón tay hết ống.
Vừa dứt lời khấn trấu nổi đầy miệng ché.
Từ ché phun ra toàn cơm và canh
Từ ché phun ra bằng cá *rpŭl*
Từ ché phun ra bằng cá *rlong*
Từ ché phun ra bằng ống lúa mẹ
Từ ché phun ra bên đục bên trong
Klôp mở to mắt nhìn Nhông
Nhông mở to mắt nhìn Klôp
Sao các thần không phù hộ cho ta!
Klôp, Nhông ráng cúi đầu uống rượu trong *yăng ntŏ*
Klôp, Nhông uống cạn nước trong ống
Họ vừa hét vừa giậm chân
Họ vừa hét vừa cắm lao xuống đất
Họ hét to vang khắp núi rừng.
Em Sơng ơi em uống tiếp ống nước!
Em Dong ơi em uống tiếp ống nước!
Sơng, Dong nhận lời làm theo
Sơng, Dong từ từ đứng lên
Sơng ngồi xếp chân bên ché *ntŏ*
Dong ngồi xếp chân bên ché *rlung*
Sơng ngồi bên kia, Dong ngồi bên này
Họ vừa ngồi cần rượu đã khô
Họ vừa ngồi cần rượu đã cạn

Vừa uống thử, nước cạn xuống nửa ché *rlung*
Sức của họ uống cạn một ché *yăng jong*
Sức của họ uống cạn lòng chén chiêng
Em Bêh ơi, em Bôp ơi!
Mời các em đổ nước cho hai anh
Mời các em đổ ống nước bằng ống *tung ndrang*
Ống dài to bằng hai lóng ống lúa cậu Djŭt
Ống nước to đầu người chui cũng lọt
Nước năm ao đổ vào chưa đầy sừng
Bêh, Bôp làm theo không cãi lời
Nước từ trong ống bắt đầu đổ ra
Nước từ trong ống róc rách chảy ra
Nước từ quả bầu róc rách chảy ra
Họ đổ nước vào bằng ché *gri lŏ*
Họ đổ nước vào bằng ché *gri lo*
Họ đổ nước vào bằng ché *kho vang*
Họ đổ nước vào bằng ché *jang jŏch*
Khŏch để giữ, *krơ* để châm
Quả bầu khô để đổ kèm
Đổ bằng ống hai lóng, ống lúa cậu Djŭt
Đổ bằng ống to chui đầu người cũng lọt
Nước năm ao đổ vào không đầy
Họ đổ vào bằng sừng *mi mẫt*
Họ đổ vào bằng sừng *mât mâng*
Năm chục người ngồi giữ không nổi

Họ đổ nước từ trong ống chảy ra
Nước từ ống róc rách chảy ra
Nước từ quả bầu róc rách chảy ra
Họ khấn vái thần linh cầu sự tốt lành
Nếu sức ta yếu, cho nổi sáp *mpết*
Nếu sức ta nhỏ, cho nổi sáp *jrêng*
Nếu ta chết cho nổi vỏ ché
Nếu ta giàu có, cho nổi lát củ ngải
Nếu ta giàu sang, cho nước lưng miệng ché
Nếu ta sống lâu, cho nước vừa đầy miệng ché
Nếu ta sống lâu, cho nước vừa đầy miệng ché *rlung*
Đừng cho ta mang nợ đầy nhà
Nếu như vậy xin cho trấu tràn trấu đầy miệng ché
Không phun ra cơm, ra canh từ dưới đáy ché
Từ dưới ché phun ra cá *rpŭl*
Từ dưới ché phun ra cá *rlong*
Từ dưới ché phun ra ong *ndrâng*
Sơng, Dong cầu khấn chưa kịp dứt lời
Đổ ống nước cho Sơng, Dong vừa đủ ché *ntỗ*
Đổ ống nước cho Sơng, Dong vừa đủ ché *rlung*
Đổ nước cho Sơng, Dong chỉ rơi hai, ba giọt
Họ la hét, hai chân giậm đất
Họ la hét, hai tay cắm lao
Họ la hét vang khắp núi rừng
Ngồi uống rượu họ đặt tên em là Ndu, Yang

Ngồi uống rượu họ đặt tên em là Klôp, Nhông
Ngồi uống rượu họ đặt tên em là Bêh, Bôp
Sao không đặt tên là em Sơng?
Sao không đặt tên là em Dong?
Ước gì mẹ đẻ ra được hai, ba Sơng, Dong
Ai hơn được Sơng, Dong này
Khắp thiên hạ chúng tôi còn chưa sợ ai
Uống cạn nước Sơng, Dong nói to
Uống cạn nước Sơng, Dong nói bốc
Cướp vợ người ta họ lên tiếng tự cao
Đánh trận về ra oai nói khoe
Nói tiếng to điếc hết cả tai
Giữa đêm khuya tiếng nói ồn ào.
Em Bêh ơi, em uống tiếp nước ống!
Em Bôp ơi, em uống tiếp nước ống!
Bêh, Bôp nhận lời và làm theo lời
Bêh, Bôp từ từ đứng lên
Bêh ngồi uống rượu tay cầm *tong lve*
Bôp ngồi uống rượu tay cầm *tong lyan*
Bêh ngồi xếp gọn chân bên ché *ntỗ*
Bôp ngồi xếp gọn chân bên ché *rlung*
Họ vừa ngồi cần rượu đã khô
Họ vừa ngồi cần rượu đã cạn
Vừa uống thử, nước cạn xuống nửa ché *rlung*
Sức họ uống cạn ché *yăng jong*

Sức họ uống cạn lòng chén chiêng.
Ơi em Ting con Lũ anh bảo!
Ơi em Mbong con Lũ anh bảo!
Mời các em đổ ống nước cho anh!
Mời các em đổ ống nước *ndrang* cho anh!
Ting, Mbong nhận lời và làm theo
Ting, Mbong con Lũ ngồi cạnh ché rượu
Ting, Mbong sắp sửa đổ nước
Ting, Mbong đổ nước bằng ống *tung ndrang*
Ống hai lóng ống lúa cậu Djữt
Ống to đầu người chui cũng lọt
Nước năm ao đổ vào không đầy sừng
Họ đổ nước vào bằng sừng *mi mắt*
Họ đổ nước vào bằng sừng *mât mâng*
Năm chục người ngồi giữ không nổi
Nước trong ống bắt đầu chui ra
Nước trong ống róc rách chảy ra
Nước trong bầu róc rách chảy ra
Họ khấn vái thần linh cầu sự tốt lành
Nếu sức ta nhỏ, cho nổi sáp *mpết*
Nếu sức ta nhỏ, cho nổi sáp *jrêng*
Nếu ta chết cho nổi vỏ ché
Nếu ta anh hùng, cho nổi lát củ ngải
Nếu ta giàu sang, cho nước lưng miệng ché
Nếu ta sống lâu, cho nước vừa đầy miệng ché

Nếu ta sống lâu, cho nước vừa đầy ché *rlung*.
Bêh, Bôp uống cạn nước ống của mình
Họ la hét hai chân giậm đất
Họ la hét hai tay cắm lao xuống đất
Họ la hét vang khắp núi rừng
Em Tung ơi, em uống tiếp ống nước
Em Keng ơi, em uống tiếp ống nước
Tung, Keng nhận lời và làm theo
Tung ngồi uống tay cầm *tong lve*
Keng ngồi uống tay cầm *tong lyan*
Tung ngồi xếp gọn đôi chân bên cạnh ché *ntỗ*
Keng ngồi xếp gọn đôi chân bên cạnh ché *rlung*
Tung ngồi xếp gọn đôi chân bên cạnh ché *rlă dơng*
Họ vừa ngồi cần rượu đã khô
Họ vừa ngồi cần rượu đã cạn
Vừa uống thử nước cạn xuống nửa ché *rlung*
Sức họ uống cạn ché *yăng jong*
Sức họ uống cạn lòng chén chiêng
Họ vừa uống xong nhìn không thấy nước
Em Brŏt ơi ra đây anh bảo!
Em Brong ơi ra đây anh bảo!
Mời hai em đổ nước giùm anh!
Mời hai em đổ ống nước *ndrang!*
Brŏt, Brong nhận lời và làm theo
Brŏt, Bong ngồi bên cạnh ché rượu

Họ đổ nước vào bằng ché *gri lỡ*
Họ đổ nước vào bằng ché *gri lo*
Họ đổ nước vào bằng ché *kho vang*
Họ đổ nước vào bằng ché *jang jởch*
Khởch để giữ, *krơ* để châm nước
Quả bầu khô để châm kèm thêm
Ống hai lóng ống lúa cậu Djữt
Ống to người chui cũng lọt
Nước năm ao đổ vào không đầy sừng
Họ đổ nước vào bằng sừng *mi mắt*
Họ đổ nước vào bằng sừng *mât mâng*
Năm chục người ngồi giữ không nổi
Nước trong ống bắt đầu chảy ra
Nước trong ống róc rách chảy ra
Nước trong bầu róc rách chảy ra
Họ khấn vái thần linh cầu sự tốt lành
Nếu sức ta nhỏ, cho nổi sáp *mpết*
Nếu sức ta nhỏ, cho nổi sáp *jrêng*
Nếu ta chết cho nổi vỏ ché
Nếu ta anh hùng, cho nổi lát củ ngải
Nếu ta giàu sang, cho nước lưng miệng ché
Nếu ta sống lâu, cho nước vừa đầy miệng ché
Nếu ta sống lâu, cho nước vừa đầy miệng ché *rlung*
Đừng cho ta mang nợ đầy nhà
Nếu đi đánh thù mà không thắng nổi

Nếu đi đánh nhau mà không dắt được con trâu về
Nếu đi đánh nhau mà không hốt được lúa đưa về
Ta cầu xin thần linh giữ lại cái mạng Tung, Keng
Nếu như vậy xin đổ hết ống nước của ta
Họ cầu khấn chưa kịp dứt lời
Nước đổ vao ống cho Tung, Keng cũng vừa cạn
Họ la hét hai chân giậm đất
Họ la hét hai tay cắm lao xuống đất
Họ la hét vang khắp núi rừng
Có ai hơn được Tung này
Có ai hơn được Keng này
Ngồi uống họ đặt tên em là Klôp con Tet
Ngồi uống họ đặt tên em là Nhông con Tet
Ngồi uống họ đặt tên em là Ndu, Yang
Ngồi uống họ đặt tên em là Krăch, Krănh
Sao không đặt tên em là Tung
Sao không đặt tên em là Keng
Ước gì mẹ sinh ra hai, ba Tung, Keng
Uống cạn nước Tung, Keng nói to
Uống cạn nước Tung, Keng nói bốc
Cướp vợ người ta họ lên tiếng tự cao
Đánh trận về tôi là người giàu có
Nói to từ lúc trời tối đến lúc trời sáng
Trời sắp sáng họ càng nói to, nói dai hơn
Họ nói tiếng to trong mái nhà dài

Ta nói đến đây được rồi
Em Brŏt ơi, em uống tiếp theo!
Em Bro ơi, em uống tiếp theo!
Brŏt, Bro nhận lời và làm theo
Brŏt, Bro bắt đầu làm theo
Brŏt ngồi tay cầm *tong lve*
Bro ngồi tay cầm *tong lyan*
Brŏt ngồi xếp đôi chân bên cạn ché *ntŏ*
Bro ngồi xếp đôi chân bên cạnh ché *rlung*
Họ ngồi xếp đôi chân bên cạnh ché *rlă dơng*
Brŏt ngồi bên kia, Bro ngồi bên này
Họ vừa ngồi cần rượu đã khô
Họ vừa ngồi cần rượu đã cạn
Vừa uông thử nước cạn xuông nửa ché *rlung*
Nước đã rút nhìn vào không thấy.
Anh Krăch ơi ra đây em bảo!
Anh Krănh ơi ra đây em bảo!
Mời anh đổ giùm nước cho em
Mời anh đổ giùm nước vào ống *ndrang*
Ống hai lóng ống lúa cậu Djŭt
Ống to người chui vào cũng lọt
Krăch, Krănh nhận lời và làm theo
Họ đổ nước vào bằng ống *gri lŏ*
Họ đổ nước vào bằng ống *gri lo*
Họ đổ nước vào bằng ống *kho vang*

Họ đổ nước vào bằng ống *jang jŏch*
Khŏch để cầm, *krơ* để đổ thêm
Bầu nhỏ để đổ châm thêm
Ống hai lóng ống lúa cậu Djŭt
Ống to người chui vào cũng lọt.
Họ bắt đầu đổ ống
Nước trong ống róc rách chảy ra
Nước trong bầu róc rách chảy ra
Họ khấn vái thần linh cầu sự tốt lành
Nếu sức ta nhỏ, cho nồi sáp *mpẽt*
Nếu sức ta yếu, cho nồi sáp *jrêng*
Nếu ta chết cho nồi vỏ ché
Nếu ta anh hùng, cho nồi lát củ ngải
Nếu ta giàu sang, cho nước vừa ché *ntỗ*
Nếu ta sống lâu, cho nước vừa ché *rlung*
Nếu ta đánh nhau với Tiăng không nổi
Thì lúa này xin nồi trấu tràn đầy miệng ché
Từ ché phun ra toàn là cơm với canh
Họ cầu khấn chưa kịp dứt lời
Nước từ trong ché đã tràn ra ngoài
Từ ché phun ra toàn là cơm, canh
Từ ché phun ra cá *rpul*
Từ ché phun ra cá *rlong*
Từ ché phun ra ong *ndrâng*
Từ ché phun ra một bên đục một bên trong

Ta sai gì mà thần không phù hộ!
Brŏt mở to hai mắt nhìn Bro
Bro mở to hai mắt nhìn Brŏt
Brŏt, Bro ráng cúi đầu uống cho cạn
Brŏt, Bro uống cạn hết phần ống của mình
Họ la hét và hai chân dậm đất
Họ la hét và hai tay cắm lao xuống đất
Họ la hét vang khắp núi rừng
Brŏt, Bro uống hết phần ống của mình
Mời anh Krăch uống ống kế tiếp!
Mời anh Krănh uống ống kế tiếp!
Krăch, Krănh nhận lời và làm theo
Krăch, Krănh từ từ đứng lên
Họ đứng lên nặng nhọc cả người
Họ đứng lên nặng trịch đôi chân
Họ đứng lên run cả đầu gối
Krăch ngồi uống rượu tay cầm *tong lve*
Krănh ngồi uống rượu tay cầm *tong lyan*
Krăch ngồi xếp gọn đôi chân bên ché *ntŏ*
Krănh ngồi xếp gọn đôi chân bên ché *rlung*
Họ ngồi xếp gọn đôi chân bên ché *rlă dơng*
Họ vừa ngồi uống cần rượu đã khô
Họ vừa ngồi uống cần rượu đã cạn
Vừa uống thử nước cạn xuống nửa ché *rlung*
Ché *rlung* uống còn một nửa, ché *jong* uống cạn

Sức họ uống cạn lòng chén chiêng
Nước đổ đầy miệng ché *gri*
Họ uống một hớp, nước cạn xuống hai ngón tay
Họ uống sáu hớp, nước cạn một *nđam*
Họ uống tám hớp, nước cạn một *hắt*
Còn một *hắt* là cạn hết ché *rlung*
Họ nhìn xuống nước đã cạn khô
Con Chữt ơi, con Krong ơi bố bảo!
Con Mbong ơi, con Blang ơi bố bảo!
Nhờ các con đổ nước giùm bố!
Nhờ các con đổ nước ống *ndrang!*
Ống hai lóng, ống lúa cậu Djữt
Ống to người chui cũng lọt
Nước năm ao đổ vào không đầy sừng
Krăch, Krănh nhận lời và làm theo
Mbong, Blang từ từ đứng lên
Họ đứng lên nặng nề cả người
Họ đứng lên nặng trịch hai chân
Họ đứng lên run hai đầu gối
Không chối cãi một lời của Krăch
Không chối cãi một lời của Krănh
Họ bắt đầu đổ nước vào ống
Họ đổ nước vào ống to *tung ndrang*
Ống hai lóng, ống lúa cậu Djữt
Ống to người chui cũng lọt

Nước năm ao đổ vào không đầy sừng
Họ đổ nước vào bằng sừng *mi mắt*
Họ đổ nước vào bằng sừng *mât mâng*
Năm chục người ngồi giữ không nổi
Họ đổ nước tiếp bằng ché *gri lõ*
Họ đổ nước tiếp bằng ché *gri lo*
Họ đổ nước tiếp bằng ché *kho vang*
Họ đổ nước tiếp bằng ché *jang jŏch*
Khŏch để cầm, *krơ* để đổ thêm
Quả bầu khô đổ châm thêm
Ống hai lóng ống lúa cậu Djŭt
Ống to người chui vào cũng lọt
Nước trong ống bắt đầu chảy ra
Nước trong ông róc rách chảy ra
Nước trong bầu lách cách chảy ra
Họ khấn vái thần linh cầu sự tốt lành
Nếu sức ta nhỏ, cho nổi sáp *mpêt*
Nếu sức ta yếu, cho nổi sáp *jrêng*
Nếu ta chết cho nổi vỏ ché
Nếu ta anh hùng, cho nổi lát củ ngải
Nếu ta giàu sang, cho nước lưng miệng ché
Nếu ta sống lâu, cho nước vừa miệng ché *rlung*
Nếu ta đánh thù mà không thắng nổi
Thì hãy nổi trấu tràn miệng ché
Họ cầu khấn chưa kịp dứt lời

Nước trong ống còn vài giọt
Nước còn lại chỉ ba ngón tay dính ống
Từ trong ché phun ra toàn là trấu
Từ trong ché phun ra toàn là cơm và canh
Từ trong ché phun ra cá *rpŭl*
Từ trong ché phun ra cá *rlong*
Từ trong ché phun ra ống *ndrâng*
Từ trong ché phun ra một bên trong một bên đục
Sao ông trời lại bất công với mình!
Còn trai trẻ, tôi còn trèo cây cối
Con trai trẻ, tôi còn bắt rắn hổ mang
Còn trai trẻ, tôi còn bắt ong nhốt lại
Còn trai trẻ, tôi còn khoá miệng *vêl* ăn lúa
Còn trai trẻ, tôi còn lấy được tô ong trên cây
Ngày xưa người, hôm nay thành yếu
Krăch, Krănh uống một ché đã say
Krăch, Krănh uống một *nke* đã say
Krăch, Krănh uống một bầu đã gục ngã
Uống một *yăng ŏt* đã ngã vào buồng
Uống cho say, uống cho nó nôn ra
Uống lấy nước để thấy rượu
Uống cạn xong phần ống của mình
Họ la hét và hai chân giậm đất
Họ la hét và hai tay cầm lao
Họ la hét vang khắp núi rừng

Uống vòng cho đủ mọi người
Uống suốt bảy, tám đêm liền
Uống bằng ống họ ba mình ba
Uống bằng sừng họ ba mình năm
Uống nước ống họ chín mình mười
Uống lạt ché *ntổ*, bưng ra ché *ntang*
Uống lạt ché *ntang*, bưng ra ché *blang dâng*
Uống lạt ché *blang dâng* bưng ra ché *ji kông*
Uống say đàn bà nói chuyện huyên thuyên
Uống say trẻ con la hét
Uống xong đàn ông kể chuyện gia phả
Đánh chiêng sáu trong mái nhà dài
Đánh cồng, đánh trống, hò hét trong nhà
Họ đánh trống suốt đêm trong mái nhà dài
Họ đánh trống suốt đêm trong bon
Kèn tù và không rời khỏi miệng
Ting xin phép nói ra một lời
Mbong xin phép nói ra một lời
Ndu ơi, Yang ơi, miệng anh nói không cho chúng tôi đi
Một lời nói quyết không cho chúng em đi
Nhưng chúng tôi thích ăn cây rau diếp
Chúng tôi thích cá trê ở bon trên
Chúng tôi can đảm mới dám đến bon họ
Chúng tôi có gan mới bước vào làng họ
Chúng tôi là những người mưu trí mới qua được rừng của họ

Anh chẳng lo gì cứ yên tâm mà ăn ngủ
Nghe danh tiếng của Tiăng và Yang ở bon đó thật vang
Nghe danh tiếng của Mbong và Kong ở bon đó thật vang
Nhưng khi giáp mặt với chúng tôi họ thành ngu
Nhưng khi giáp mặt với chúng tôi họ thành mắc cỡ
Giáp mặt mượn lược với chúng tôi họ thành mắc cỡ
Mình sợ gì bọn họ
Chúng tôi danh tiếng từ thời xa xưa
Chúng tôi đâu có thể đầu thai được hai lần
Chúng tôi đâu có đan được dỏ mùa nắng.
Khi chúng tôi nói với anh Ndu, Yang
Ndu, Yang chúng tôi bảo không đánh được họ
Ndu, Yang nói: Dài phần răng không ôm được nhau
Người ta anh hùng danh tiếng khắp nơi
Khắp thiên hạ Lŏng, Doi mới là anh hùng
Tŭng Bu Nga, Kră, Năng mới là anh hùng
Bon Tiăng, Yang, Lêng, Kong mới là anh hùng
Cái chà gạt nặng đến hai người khiêng
Cán lao nặng đến hai người giữ
Ná bắn chim nặng đến hai người mới bắn được
Các em cầm con dao còn chưa vững
Các em cầm ná bắn chim còn run tay
Các em ngủ với con gái còn e ngại
Ndu, Yang nói Ting, Mbong không dám cãi lời
Mọi chuyện tạm dừng tại đây.

Trời đã giữa đêm khuya
Giữa đêm khuya không còn bóng ai
Chỉ nghe tiếng con chuột kêu lít nhít trong ống tre, nứa
Các cặp vợ chồng đã rủ nhau đi ngủ
Người mẹ đã bế con vào lòng
Thế là mọi người đã ngủ
Ta kể về anh Ting con Lũ
Ta kể về anh Mbong con Lũ
Ting đi về ngủ ở buồng mình
Mbong đi về ngủ ở buồng mình
Về đi ngủ kể chuyện với Bing, Djăn
Em Bing ơi em giờ ở đâu?
Em Djăn ơi em giờ ở đâu?
Bing, Djăn nghe tiếng gọi liền đứng dậy
Bing bước lên bậc cầu thang *rlŭm*
Djăn bước lên bậc cầu thang *ndrang*
Bing bước lên bậc cầu thang *bang yon kon kleh*
Djăn bước lên bậc cầu thang *rdeh kon klăn*
Họ bước lên bốn ngăn nhà dài
Bing trải chiếu cho Mbong
Djăn trải chiếu cho Ting
Họ trải chiếu hoa trên sạp
Họ cùng nhau ngủ chung ở *đăp sút*
Họ cùng nhau ngủ đắp áo đuôi dài
Chân của Ting, Mbong kê lên chân của Bing và Djăn

Hai đầu gối của họ kê cùng đầu gối của Bing, Djăn
Ngải yêu họ thổi vào nhau
Mồ hôi từ lỗ mũi chảy ra như nước
Chân kê lên nhau không thấy đau
Đùi kê lên nhau không thấy tê
Cặp vợ chồng không ai cao không ai thấp
Cao bằng nhau ngón tay cũng bằng nhau
Cao bằng nhau ngón chân cũng bằng nhau
Hai người ngủ cùng nhau rất hợp
Mẹ phải tắm nước thần mới xinh
Mẹ phải tắm nước thần mới đẹp
Mẹ phải đếm sao trên trời mới tốt.
Ta kể chuyện Ting, Mbong đã xong
Trời đã tối dần, tối dần
Trời đã tối mù, tối mịt
Trời đã che khuất cả mái nhà tranh
Trời đã trở về khuya
Trời đã trở về khuya dần
Giữa đêm khuya không còn bóng ai
Chỉ nghe tiếng con chuột cắn nhau
Các cặp trai gái đã ngủ say trong buồng
Bà mẹ đã ôm con vào lòng ngủ
Chim nhỏ ngủ khắp cây *tơm biăp*
Chim *chăp* ngủ khắp cây *tơm châu*
Chim *rliau* ngủ khắp bụi rậm

Đàn chim én ngủ kê cánh vào nhau
Đàn nai trong rừng ngủ ngáy khò
Đàn lợn rừng đã rủ nhau đi ngủ
Đàn chuột đồng đã rủ nhau đi ngủ
Đàn heo ngủ kê chân vào nhau
Đàn trâu ngủ kê sừng vào nhau
Đàn dê ngủ kê móng chân vào nhau
Rìu trong bồ kê lên nhau ngủ
Lúa trong nhà cùng nhau chung rơm cũng ngủ
Con người ngủ hít hơi thở của nhau
Chú chim *rgŭt* không còn đánh chiêng
Chú chim *rlêng* không còn đánh *gong*
Chú chim *mbrong* không còn đánh chiêng bể
Đánh chiêng bể tiếng nó không vang
Ở trong bon không còn tiếng động
Ở trong nhà không còn tiếng động
Người nào cũng đã ngủ trong nhà của mình
Người nào cũng đã ngủ trong buồng của mình
Trai gái cũng đã ngủ trong buồng của họ
Trời đã khuya không còn ai thức.
Ta tạm dừng câu chuyện từ đây
Ta không kể về Ting con Lũ
Ta không kể về Mbong con Lũ
Ta kể về Lêng con Rung
Ta kể về Kong con Ting

Ta kể về anh Mbong con Tiăng
Ta kể về chị Bŭng con Lŭ
Ta kể về anh Sưng con Klang
Ta kể về Yŭ con của ông Kam
Ta kể về Bêh con của bà Rŏng
Ta kể về Bôp con của bà Rŏng
Ta kể về Klôp con của bà Rŏng
Ta kể về Nhông con của bà Rŏng
Ta kể về Yơng con của ông Ting
Ta kể về Yang con của ông Ting
Họ đều là những người anh hùng
Họ đều là những người can đảm
Họ đều là những người gan dạ
Họ đều là những người tài giỏi
Người của họ nhanh như con trăn
Người của họ hung như thần sét
Người của họ hung như trâu rừng
Người của họ hét to như kèn tù và
Người tài giỏi làm ra của cải
Lêng, Yang chạy từ cây *nduăt* đến cây *tŭ*
Lêng, Yang chạy từ cây *n'gâm* đến cây *sa*
Lêng, Yang chạy từ cây *nkar* đến cây *tar nhă*
Trèo cây *tŭ* to bằng đầu gối đã bị ngã
Trèo cây *sa* to bằng bắp đùi đã bị ngã
Trèo cây *tar nhă* bằng khiên đã bị ngã

Lêng, Yang dẫn mọi người đi theo đường rừng phía nam
Lêng, Yang dẫn mọi người đi theo đường đồi phía nam
Họ đi nhanh còn một buổi giã gạo
Họ đi chậm còn một buổi ăn cơm
Họ đi chậm còn một đêm ngủ đường
Đi gần tới, nhìn ra cũng còn xa
Nhìn thì gần nhưng đi rất xa
Họ cố gắng đi cho đến nơi
Nhìn từ xa đã thấy khói lửa
Nhìn từ xa đã thấy người bới tóc bằng tay
Nhìn từ xa đã thấy người kéo chỉ bằng tay
Nhìn từ xa đã thấy người phơi lúa bãi cỏ
Nhìn từ xa đã thấy người tát nước bằng tay
Trong bon luôn lên khói thui lợn
Trong bon luôn lên khói nướng thịt
Ở trong bon tiếng chiêng vang suốt ngày
Họ uống rượu đánh chiêng không dứt
Họ đánh cồng trầm bổng nghe không chán
Họ đánh chiêng vui như ngày hội
Họ đánh cồng như gõ tô đồng
Họ đánh chiêng vang như treo trên cây
Uống cạn nước bon Ting nói to
Uống cạn nước bon Mbong nói oai
Cướp vợ người ta bon Mbong ra vẻ giàu có
Đánh nhau về nói ra vẻ anh hùng

Nói ta đây là người giàu có
Nói thâu đêm suốt sáng không dứt
Lêng, Yang và mọi người đi tới bon Ting
Lêng lên tiếng nói với mọi người:
Anh Yơng ơi nghe em nói đây!
Anh Yang ơi nghe em nói đây!
Các anh phải cận thận với chông họ cài đặt sẵn
Các anh phải cận thận kẻo chông nhỏ đâm chân
Các anh phải cận thận kẻo chông dài đâm háng
Họ đặt bẫy nhỏ dành cho chú *nkuay theh*
Họ đặt bẫy ngắn dành cho chú *kraih phang*
Họ đặt bẫy bên bờ thác dành cho con nai đực
Họ đặt bẫy ở sình lầy dành cho con chim công
Mọi người đi phải nhìn cho kĩ
Đề phòng họ bắn bằng tên phóng nhanh
Đề phòng họ bắn bằng tên tẩm thuốc độc
Tên tẩm thuốc độc đâm sâu hai ngón đã chết
Yơng, Yang làm theo và không chối cãi
Mọi người đi bên kia bờ suối
Yơng đi trước tìm đường
Yang đi trước tìm đường
Yơng đi trước, Yang bước theo sau
Yang đi trước, Kong bước theo sau
Kong đi trước, Mbong bước theo sau
Mbong đi trước, Klôp bước theo sau

Klôp đi trước, Nhông bước theo sau
Nhông đi trước, Bêh bước theo sau
Bêh đi trước, Bôp bước theo sau
Bôp đi trước, Yŭng bước theo sau
Yŭng đi trước, Bŭng bước theo sau
Bŭng đi trước, Sưng bước theo sau
Chân bước nhẹ đi gạt lá khô
Bước chân trái trên lá khô không để lại dấu vết
Bước chân phải trên lá khô không để lại dấu vết
Bàn chân bước không thấy dấu vết
Chân bước đi mắt liếc bên phải còn liếc bên trái
Mắt nhìn kĩ đằng trước đằng sau
Lêng dặn mọi người phải cẩn thận
Mọi người phải cầm con dao cho chắc
Mọi người phải cầm cung tên đừng để bắn nhầm
Đêm ngủ với gái không được run sợ
Mọi người nhận lời làm theo
Cầm chắc con dao phòng hộ
Cầm cung tên phòng bắn nhầm.
Lêng tiếp tục lên tiếng
Lêng dặn dò các đàn em mình
Hỡi các em của ta!
Anh em mình phải chia ra từng hướng
Anh em mình phải chia ra để vào rừng
Các em nghe theo lời Lêng

Từng người một chia nhau lùi vào rừng
Từng người một lùi theo sau
Không ai có thể nhìn thấy được Lêng
Không ai có thể nhìn thấy được Kong
Không ai có thể nhìn thấy được Mbong
Họ nghỉ ngơi ở trong rừng
Họ ngồi nghỉ xếp lao, xếp kiếm
Họ xếp kiếm, xếp lao gọn chỗ gốc cây đa
Lêng nói: Anh em ơi đừng nói to họ nghe!
Đừng nói to để họ nghe thấy!
Đừng nói rõ để họ nghe nhận giọng
Lêng nói nhỏ như tỏ ra hiếu khách
Kong nói nhỏ như tỏ ra hiếu khách Bu Nong
Nói ngắn gọn, dễ hiểu ở trong rừng
Nói tiếng nhỏ tiếng to dễ hiểu
Nói nhỏ nhẹ với chị Bũng
Lêng lên tiếng nói với chị Bũng
Chị Bũng có đi mang *tĭp* cho em được không?
Chị Bũng có đi mang cơm cho em được không?
Lêng lên tiếng nói với em Kong
Lêng lên tiếng nói với Mbong
Họ sợ chà gạt to hai người khiêng
Họ sợ cán lao to hai người dựa
Họ sợ cung tên to hai người bắn
Anh Yơng ơi, anh Yang ơi!

Anh Bêh ơi, anh Bôp ơi!
Anh Klôp ơi, anh Nhông ơi!
Thưa cậu Yui cháu nhờ một việc!
Thưa anh Sưng em nhờ một việc!
Nhờ cậu Yui và anh Sưng ở lại nhóm lửa
Để Lêng dò xem cây *jri*, cây *kriăng*
Để tìm cách vào bon của họ
Những người trẻ chia nhau đi bên Riăng Riăp
Những người trẻ chia nhau đi hái rau bên Dăk Âr
Những người trẻ chia nhau đi chặt đọt mây bên Dăk Glung
Yui, Sưng nhận lời làm theo
Mọi người không chối cãi lời Lêng chia việc
Lêng đi cùng Mbong
Mbong đi cùng Kong
Kong đi cùng Bŭng
Bŭng đi cùng Sưng
Năm người đi toàn là người anh hùng
Anh em ta cùng nhau lên đường thôi!
Năm anh em cùng nhau đồng ý
Đi đường rừng và các ngã rẽ
Đi rẽ đường rừng rồi núp cây
Đi nấp mình vào gốc cây, vào lá cây
Bước chân trái không để lại dấu vết trên lá *trănh*
Bước chân phải không để lại dấu vết trên lá khô
Bàn chân bước không để lại dấu vết

Chân vừa bước đi vừa gạt lá
Năm người đi bước nhẹ đến hàng rào bon Ting con Tet
Năm người đi bước nhẹ đến hàng rào bon Mbong con Tet
Bên trái bon trồng cây *rla*
Bên phải bon trồng cây *n'gâm*
Bên dưới bon trồng cây *drŭng nkŏ drăng*
Trồng cây *drŭng nkŏ drăng* ngăn gió che bão
Bon của họ làm rào bằng lửa
Bon của họ làm rào bằng trời
Bên trái bon họ rào bằng lửa
Bên phải bon họ rào bằng trời
Trên khắp đồi của bon họ đang đốt lửa
Ở trong bon trồng nhiều cây nốt, cây dừa
Ở trong bon trồng cây *jang* cao vút chọc trời
Quả bạc, quả đồng sáng chói trên cây
Một bên quả *kho,* một bên quả *kuah*
Cành trụi lá quả to bằng nia
Trên ngọn cây có quả gùi có nắp
Cơn gió thổi lật cành cây đa
Ở trên cây nhiều trái đụng nhau
Lục lạc dê reo vang cánh đồng
Lục lạc cừu reo vang cánh đồng
Lục lạc trâu reo vang cánh đồng
Một bên bãi họ chăn đàn dê
Một bên bãi họ chăn đàn trâu

Một bên bãi họ chăn đàn bò
Bãi cuối suối họ chăn đàn cừu trắng
Ở trong bon họ trồng nhiều cây chuối
Ở trong bon họ trồng nhiều hàng chuối hột
Hàng ống nước xếp dưới mái nhà
Đàn chim *kéc* hót vang bờ suối
Tiếng đàn bò kêu vang bên bờ suối
Tiếng đàn trâu rống vang bên bờ suối
Tiếng con voi rống to trong rừng già
Ở trong bon họ nuôi đàn khỉ
Ở trong bon họ nuôi đàn chim công
Đầy tớ giã gạo đầy sân bon
Ở trong bon ồn ào náo nhiệt
Từ ngoài sân bon nghe vang tiếng nhạc *ă*
Từ bờ suối nghe vang tiếng *tong lon*
Nghe trong bon ồn ào tiếng chiêng
Ở trong sân bon đàn bò đuổi nhau
Ở trong sân bon đàn trâu đuổi nhau
Trời sáng trăng trẻ con trong bon thả diều
Từ trong bon nghe chiêng cổ của anh Ndu
Từ trong bon nghe chiêng cổ của anh Yang
Ở trong bon người thì uống, người thì đổ *ngỡ rla*
Họ uống rượu đến tận chân ché *rlung*
Uống hết nước ống họ nói to
Uống cạn nước ống họ nói khoác

Cướp vợ người ta họ nói tự cao
Đánh nhau về họ nói anh hùng
Họ nói giàu nói sang từ sáng đến tối
Không thấy Ndu, Yang mà chỉ nghe tiếng nói
Không thấy Ndu, Yang mà chỉ nghe kể chuyện
Lêng nói: Ta rình mò thế này đã đủ
Ta nên nghĩ cách phải làm gì
Lêng, Kong đi xung quanh bờ rào
Lêng, Kong đi luôn cả mấy vòng
Đi đường gặp toàn đá to
Đi đường thấy toàn đá chặn
Lêng lấy con dao từ người ra
Kong lấy con dao từ người ra
Lấy con dao ra đẽ đục đá
Họ đục hòn đá đục mãi đục mãi
Họ đục hết sức đá vẫn còn nguyên như cũ
Con dao của Lêng, Kong đã gãy sáu khúc
Bàn tay của Lêng, Kong đã bị chảy máu
Lêng, Kong lấy vải đỏ buộc tay mình lại
Lêng, Kong lấy cái đục trong người mình ra
Dùng để đục hòn đá to
Lêng, Kong đục mà không thể đục được
Đục được bằng móng tay đá lại liền bằng ngón tay
Đục được bằng cái nia đá lại liền bằng cái nia
Đục được bằng các nia đá lại liền bằng cái máng

Lêng, Kong cố lấy hết sức
Lêng đục bên kia, Mbong đục bên này
Kong đục bên kia, Bŭng đục bên này
Bŭng đục bên kia, Sưng đục bên này
Đục đã gãy thành sáu khúc rời ra
Cũng không thể đục nổi đá bờ rào
Lêng, Kong quăng đục vào trong rừng
Tìm đường vào nhưng tìm mãi vẫn không thấy
Đi tìm đường vào bon nhưng tìm mãi không thấy
Lêng suy nghĩ đã hết cách
Hay là ta trèo lên trên cây *jri*, cây *kriăng?*
Mình ngồi trên cây để thổi ngải vào làng
Mình thổi ngải vào làng cho ngủ sâu
Các anh em đều nghe theo
Cây đa to bóng phủ hết bon Ting
Cây *jrang* to phủ hết bon Mbong
Họ cùng nhau trèo lên cây đa
Lêng dẫn đầu trèo lên trước
Kong tiếp tục trèo lên đằng sau
Mbong tiếp tục trèo lên đằng sau
Bŭng tiếp tục trèo lên đằng sau
Sưng tiếp tục trèo lên đằng sau
Cây đa to bóng phủ khắp nơi
Cây *jrang* to bóng phủ khắp nơi
Lêng và mọi người ngồi trên cành đa

Lêng và mọi người ngồi trên cành cây *jrang*
Họ bẻ lá cây phủ khắp người
Thần Lêt bẻ lá cây che cho Lêng
Thần Mai bẻ lá cây che cho Kong
Thần Deh bẻ lá cây che choMbong
Thần Dai bẻ lá cây che cho Bŭng
Thần Lêt bẻ lá cây che cho Sưng
Không ai có thể nhìn thấy được Lêng
Không ai có thể nhìn thấy được Kong
Không ai có thể nhìn thấy được Mbong
Lêng chặt ống *proh* khoét miệng cho bằng
Kong chặt ống *krêng* khoét miệng cho bằng
Để bỏ ngải vào giã cho nát
Thứ ngải lúa xắt bỏ vào ống
Thứ ngải cơm xắt bỏ vào ống
Thứ ngải rủ khách xắt bỏ vào ống
Thứ ngải gần con gái xắt bỏ vào ống
Xắt ngải gần con gái giã hết vào ống
Ngải *klêt* lá rất dài
Ngải *klêr* lá dài vừa
Ngải hồn lúa làm từ lá khô
Ngải trái *săch* trồng ở đầu thác
Ngải *krăp krăng* làm cho mạnh tay kẻ thù đánh nhau
Ngải *plâm* làm cho mờ mắt
Ngải bị thương làm cho không nhìn thấy được

Đã xắt hết các loại ngải
Lêng cầu khấn các hồn ngải
Lêng cầu khấn các hồn ngải phù hộ
Ngải thổi bảy lần chui vào hang cá sấu
Ngải *kho vang* thổi dưới đáy nứa cũng nổ
Con cá sấu lên đớp không kịp
Xin hồn ngải chui vào tai bên trái của Ting
Xin hồn ngải chui vào tai bên phải của Mbong
Xin hồn ngải chui vào trong người của Ting, Mbong
Xin hồn ngải chui vào trẻ con bằng hạt gạo
Xin hồn ngải chui vào người trẻ bằng hạt lúa
Xin hồn ngải chui vào người già bằng cơm
Xin hồn ngải chui vào người lớn bằng hạt gạo
Ngồi ở trong nhà của bon Ting ngứa như *mbăch teh*
Ngồi dưới đất ở bon Mbong ngứa như *mbăch ba*
Cho bon họ ngứa như *tong ya rkŭm*
Bon của họ tắm nước bầu trong nhà không đủ
Cho bon họ ra ngoài hết
Cho bon họ ra ngoài đầy sân
Cho bon họ đi ra khắp nơi
Đàn gái tơ cũng ra ngoài hết
Lũ trẻ con cũng ra ngoài hết
Đàn trai choai cũng ra ngoài hết
Nếu hồn ngải này mà không linh
Tôi sẽ bỏ ngải vào thác Liăng Rbuh

Tôi thổi ngải bằng bệ hai ống.
Lêng quăng ngải ra khỏi tay
Ta thôi không kể về Lêng
Ta thôi không kể về Kong
Ta thôi không kể về Mbong
Ta thôi không kể về Bŭng, về Sưng
Ta thôi không kể về Yơng, về Yang
Ta kể về Vah hồn ngải
Ta kể về Văнh hồn ngải
Hai chị em mặc váy ngang đùi
Hai chị em đều đeo vòng chân
Vah đeo gùi nhỏ trên vai
Văнh đeo gùi nhỏ trên vai
Mang gùi nhỏ đáy gùi ngang lưng
Hai chị em bước đi dưới đất
Chân bước đi tới gần chỗ Lêng
Vah, Văнh bước đi tới hàng rào
Đi tìm đường để vào nhưng không thấy
Đi bảy vòng xung quanh hàng rào
Đi vòng quanh hàng rào bằng đá
Cũng không thấy đường để đi vào
Không thấy người chỉ nghe tiếng nói
Không thấy người chỉ nghe kể chuyện
Ở trong bon toàn kể ta đây anh hùng
Ở trong bon toàn nói tiếng to

Vah, Vănh đi xung quanh bờ rào
Vah, Vănh lấy con dao cán sừng
Vah, Vănh lấy con dao cán nứa
Lấy con dao đục đá đục đất sét
Vah đục vào hàng rào bằng đá
Vănh đục vào hàng rào bằng đất sét
Vah, Vănh cố đục mà không được
Con dao gãy ra làm sáu khúc
Vah, Vănh quăng vào trong rừng
Vah lấy đục mà mình thường dùng từ nhỏ
Vănh lấy đục mà mình thường dùng từ nhỏ
Vah đục vào chân hàng rào bằng đá
Vănh đục vào chân hàng rào bằng đồng
Vah, Vănh đục mãi mà không đục được
Đục bằng móng tay lại liền bằng ngón tay
Đục bằng nia lại liền bằng nia
Đục bằng rổ lại liền bằng rổ
Vah, Vănh lấy hết sức của mình
Vah đục bên kia, Vănh đục bên này
Lấy hết sức để đục đá
Vẫn không thể nào đục được
Đục cổ gãy làm sáu khúc
Vah, Vănh nghĩ đã hết cách
Vah lấy búa cổ từ sáu đời trước để lại
Vănh lấy búa cổ từ sáu đời trước để lại

Dùng để gõ vào hàng rào bằng đá
Dùng để gõ vào hàng rào bằng đất sét
Cũng không thể đục nổi hàng rào
Gõ bể bằng móng tay lại liền bằng ngón tay
Gõ bể bằng nia lại liền bằng nia
Gõ bể bằng rổ lại liền bằng rổ
Hàng rào đá lại liền như cũ
Vah, Vănh kiếm đường vào mà không thấy
Búa cổ gãy ra làm sáu khúc rời nhau
Vah, Vănh quăng vào trong rừng già
Vah, Vănh nghĩ hết cách
Kiếm đường vào bon mà chẳng thấy đâu
Đâu phải con dao cùn mà phải về nửa đường
Đâu phải cái rìu cùn mà phải về nửa đường
Có danh tiếng mới dám bước vào làng người ta
Nếu mình về không Lêng sẽ thổi bằng bễ một ống
Nếu mình về không Lêng sẽ thổi bằng bễ hai ống
Hai chị em mình sẽ chết tàn như tro
Hai chị em mình sẽ mất như vòng, như hạt cườm
Hai chị em mình sẽ chết hết
Hai chị em mình sẽ chết lết vào hòm
Em không biết nữa đâu chị ạ!
Hai chị em đứng như gà chết dịch
Vah suy nghĩ nát óc không ra
Vănh suy nghĩ nát óc không ra

Đi bảy vòng xung quanh mà không thấy đường vào
Đi tám vòng xung quanh mà không thấy đường vào
Đi xung quanh hàng rào bằng đá
Hai chị em đã mệt khắp cả người
Làm thế nào để vào được trong hàng rào
Hay là chị em mình uốn lại người cho nhỏ
Hay là chị em mình ép lại người gọn lại
Hay là chị em mình ép lại ngón chân, ngón tay
Mình biến thành con dế đục đất chui vào
Văn nói vậy em Vah nghe theo
Hai chị em cùng nhau làm theo
Uốn lại người thành hai, ba khúc
Uốn lại người lăn đi một, hai vòng
Uốn lại ngón chân, ngón tay
Biến thành con dế mèn đục đất
Đục một nắm dài bằng một đoạn cây nứa
Đục ba nắm được ba *chau*
Đục sáu nắm dài được sáu khúc *koh*
Đục xuyên qua bờ rào nhìn thấy trời đất khác
Đi tới gần cửa của bon Ndu
Đi tới gần cửa của bon Yang
Ndu, Yang đang uống rượu và thay nhau đổ nước ống
Ndu, Yang uống bằng *ngõ*, đổ nước bằng chén vào ché *rlung*
Uống suốt bảy ngày, tám đêm
Vah, Văn bước đi tới gần chỗ bon họ

Vah, Vănh bước đi tới gần Ndu, Yang
Định bám vào chăn *njuh*
Định bám vào đuôi khố của Ndu, Yang
Họ định làm mà không làm được
Lại gần Ndu, họ bị nóng như uống như lửa
Lại gần Yang, họ bị nóng như uống như lửa
Lại gần Ndu, Yang bị nóng như uống như cục than
Ndu, Yang nói một tiếng như lửa phun
Ndu, Yang nói thường phun ra lửa khắp bon
Miệng vừa nói vừa phun ra lửa
Miệng vừa nói vừa phun lửa ra trời
Lửa đốt cháy mặt mũi Vah, Vănh
Lửa làm cháy hết Vah, Vănh mặt mũi
Lửa đốt cháy vào váy vào áo
Nếu như thế này chị em mình chết đau
Nếu như thế này chị em mình chết chắc
Nếu như thế này chị em mình sẽ tan xương
Nếu như thế này chị em mình sẽ chết trụi
Nếu như thế này chị em mình bị như rìu cùn
Nếu như thế này chị em mình đứt hết đuôi váy, đuôi áo
Hay là chị em mình uốn người nhỏ lại
Hay là chị em mình uốn người lăn đi mấy vòng?
Hay là chị em mình bẻ ngón chân ngón tay
Hai chị em một làng làm theo
Vah, Vănh uốn lại mình lăn đi mấy vòng

Họ uốn lại ngón chân ngón tay
Biến thành hai con ong chúa
Ong bay qua mặt Ndu
Ong bay qua mặt Yang
Bay đằng trước chui vào trong háng
Ndu đưa tay chụp bắt lấy ong
Yang đưa tay chụp lấy ong
Ong rớt vào háng Ndu, Yang
Làm rơi hai viên ngọc quý từ bụng con lợn rừng
Làm rơi ba viên ngọc quý từ chân ché *rlung*
Làm rơi viên ngọc quý từ chân ché *ntổ*
Viên ngọc hai đầu từ *dê nâm phan*
Núi Gũng Jũch Gũng Jul họ thấy ngải như một viên ngọc
Đầu suối Jâng Glu, Jâng Gle thấy ngải như một viên ngọc
Chúng tôi thường gặp nhau với thần Ndu, Yang đây mà!
Chúng tôi thường gặp nhau với Yang rừng, núi đây mà!
Chúng tôi thường soi đầu bằng viên ngọc này mà!
Ndu lấy tay nhặt viên ngọc
Ndu lấy viên ngọc bỏ vào trong miệng
Yang lấy viên ngọc bỏ vào trong miệng
Ndu, Yang vò viên ngọc vào trong lòng bàn tay
Cột viên ngọc vào đuôi khố, đuôi áo của mình
Ndu, Yang bỏ viên ngọc vào trong người mình
Bỏ viên ngọc cất vào trong gùi có nắp bằng đồng
Bỏ viên ngọc cất vào trong gùi có nắp bằng cườm

Không đầy một chốc một lát sau đó
Bên trái tai Ndu hồn ngải chui vào một lá
Bên phải tai Yang hồn ngải chui vào một cành
Ndu, Yang bị hồn ngải chui vào lồng ngực, vào người
Hồn đã đi vào khắp tim, khắp gan
Trẻ con hồn ngải chui vào bằng hạt gạo
Con gái to hồn ngải chui vào bằng hạt lúa
Người già yếu, hồn ngải chui vào bằng cơm cháy
Người trai khoẻ hồn ngải chui vào bằng cánh cửa
Bon của họ ngồi ở trong nhà ngứa như bị *mbăch teh*
Bon của họ ngồi ở dưới đất ngứa như bị *mbăch ba*
Bon của họ ngứa ngáy như bị *tong ya rkŭm*
Bon của họ tắm nước bầu trong bon không đủ
Bon của họ tự nhiên ra mồ hôi khó chịu
Ndu, Yang bước ra khỏi nhà
Ndu, Yang bước ra khỏi sân nhà
Ndu, Yang đi tới khe nước có bụi cây nứa
Ndu, Yang đi kiếm cây nào bóng mát để ngồi
Họ đi tới bụi chuối
Họ đi tới bụi chuối hạt
Họ đi tới hàng ống nước xếp dưới mái nhà
Họ đi tay cầm ống tẩu hút thuốc
Họ đi tay cầm ống tẩu bằng bạc
Họ đi kể gia phả trong đầu
Trẻ con ngải vào bằng hột gạo

Con gái tơ ngải chui vào bằng hột lúa
Người già ngải chui vào bằng hạt cơm
Con trai choai ngải chui vào bằng cánh cửa.
Ta kể về Lêng con Rung
Ta nhìn thấy Ndu con Tet
Ta nhìn thấy Yang con Tet
Ta kể về Mbong con Tiăng
Mbong nhìn họ còn nhỏ hơn chà gạt của mình
Mbong nghĩ họ còn nhỏ hơn cán lao của mình
Mbong nghĩ họ còn nhỏ hơn khiên mình
Lêng, Mbong suy nghĩ như thế đã đủ
Ta kể về Ting con Tet
Ta kể về Mbong con Tet
Ta kể về Bing, về Djăn
Họ ngủ mê trong mền chăn đỏ
Họ ngủ mê trong mền chăn dài đuôi
Ta kể về Vah hồn ngải
Ta kể về Văn hồn ngải
Ting bị hồn ngải chui vào bên trái một lá
Mbong bị hồn ngải chui bên phải một cành
Giữa lồng ngực bị hồn ngải chui vào một củ
Họ thấy nóng và ngứa cả người
Họ ở trên nhà ngứa như bị *mbăch teh*
Họ ở dưới đất ngứa như bị *mbăch ba*
Họ ngứa ngáy như bị *tong ya rkŭm*

Họ tắm hết nước trong bon cũng không hết ngứa
Ta kể về Ting, về Mbong
Em Djăn ơi, người vợ của ta!
Em Bing ơi, người vợ của ta!
Sao chúng tôi bị nóng và ngứa ra mồ hôi đầy mình
Sao ở trong nhà ngứa như bị *mbăch teh*
Sao ở dưới đất ngứa như bị *mbăch ba*
Sao ngứa như bị *tong ya rkŭm*
Sao tắm hết nước trong bon không hết ngứa
Mình thử ra ngoài sân xem thử
Mình thử ra ngoài khí trời xem sao
Đi ra ngoài khe nước có bụi
Đi ra ngoài chỗ có bụi cây to
Cả dân làng bị ngứa ngáy cũng đi theo
Nhà nào cũng đi ra ngoài hết
Nhà nào cũng ra ngoài để hít khí trời
Họ đi ra khe nước có cây tre
Họ đi ra ngoài bờ đất lở, ra ngoài đường cái
Một tay cầm chà gạt, một tay cầm ná
Một bên hông đeo khiên
Họ đeo ná cung tên dài thõng tới bụng
Họ cầm tù và sừng con dê rừng để thổi
Người của họ đầy lửa trên đầu
Người của họ đeo đầy đồ đạc đánh nhau
Con nhà ai mà dám tới đây

Lêng hơi mọi người một tiếng
Các anh em có nhận ra đó là ai không?
Các anh em Lêng đều trả lời là không biết
Lêng nói: - Người đó chính là Ting con Tet
Người đó chính là Mbong con Tet
Người kia chính là Djăn chị dâu mình
Người kia chính là Bing chị dâu mình
- Sao chị dâu lại đi cùng Ting con Tet?
Sao chị dâu lại đi cùng Mbong con Tet?
Họ đi sát nhau mắt đỏ như lửa
Họ đi mắt nhìn nhau, cùng nhau nhìn kĩ
Chị Bing không nhớ khoai môn nhà mình
Chị Djăn không nhớ khoai môn nhà mình
Họ choàng vải chị quên hết tất cả
Họ cho mặc áo chị quên hết tất cả
Họ rửa tay các chị bằng nước rượu
Họ cho các chị ăn gan con trâu rừng
Các chị ở với người lạ quen ngay.
Thôi ta không kể về họ nhiều nữa
Cán chà gạt của Ting, Mbong to phải hai người khiêng
Cán lao của Ting, Mbong to phải hai người giữ
Nả bắn chim của Ting, Mbong to phải hai người ngắm bắn.
Ta không kể về Ting, Mbong nữa
Lêng dứt lời không đến chốc lát sau đó
Klôp, Nhông con Teh ở trong nhà

Họ ngứa ngáy như bị *mbăch teh*
Họ ở dưới đất ngứa như bị *mbăch ba*
Họ ngứa như bị cây *tong ya rkŭm* đâm
Họ tắm nước bầu trong bon không đủ
Họ bước đi ra ngoài trời
Họ bước ra tới thác gần nhà
Họ bước ra tới khe nước, tới cây bụi tre
Con nhà ai đã ra ngoài kia?
Đó là Bêh, Bôp con Tet
Các em Lêng nghe kể mới biết
Mbong nói họ chưa ăn thua so với chà gạt của mình
Mbong nói họ chưa ăn thua so với cán lao nhà của mình
Mbong nói họ chưa ăn thua so với khiên của nhà của mình
Mbong nói xong chỉ trong chốc lát sau đó
Klôp, Nhông bước ra khỏi nhà
Đó là Klôp con Tet
Đó là Nhông con Tet
Các em của Lêng nghe lời Lêng kể
Lêng nghĩ thầm họ còn thua chà gạt của mình
Họ còn dưới cán lao của mình
Họ còn dưới khiên của mình
Lêng nghĩ thầm trong lòng đã xong
Lêng vừa nghĩ chỉ trong chốc lát sau đó
Sơng và Dong bắt đầu trong nhà bước ra
Tay cầm chà gạt bước ra ngoài

Tay cầm lao bước ra ngoài
Một bên nách đeo khiên
Một tay cầm tù và sừng dê
Ở trên đầu toàn là ngọn lửa
Ở dưới chân toàn là ngọn trời
Đó chính là Sơng và Dong
Các em nghe lời Lêng kể
Ở trong bon họ đầy đủ người anh hùng
Bon của họ người anh hùng như thần sét
Bon của họ toàn người khoẻ như con trâu rừng
Người miệng to như kèn tù và
Người tài giỏi làm ra của cải
Lêng chờ chỉ trong chốc lát
Lĩ và Lân từ nhà bước ra
Đó là Lĩ, Lân con Glu
Lêng giới thiệu đàn em nghe theo
Lêng chờ chỉ trong chốc lát
Tung, Keng bước từ trong nhà đi ra
Đó là Tung, Keng con Glu
Lêng kể đàn em nghe theo
Lêng chờ chỉ trong chốc lát
Brŏt bước từ trong nhà đi ra
Bro bước từ trong nhà đi ra
Đó là Brŏt con Ŭnh
Đó là Bro con Ŭnh

Lêng kể đàn em nghe theo
Lêng chờ chỉ trong chốc lát sau đó
Krăch từ trong nhà đi ra
Krănh từ trong nhà đi ra
Đó là Krăch con Lŭ
Đó là Krănh con Lŭ
Lêng kể đàn em nghe theo
Lêng không sợ vì còn dưới cán chà gạt của mình
Mbong không sợ vì còn dưới cán lao của mình
Lêng chờ chỉ trong chốc lát sau đó
Ting con Lŭ từ trong nhà đi ra
Mbong con Lŭ từ trong nhà đi ra
Đó là Ting con Lŭ
Đó là Mbong con Lŭ
Cán chà gạt của họ to phải hai người khiêng
Cán lao của họ to phải hai người giữ
Ná bắn chim của họ to phải hai người ngắm
Lêng chờ chỉ trong chốc lát sau đó
Chŭt con Krong từ trong nhà đi ra
Mbong con Blang từ trong nhà đi ra
Yang con Krŭng, Bŭng con Lŭ từ nhà đi ra
Srai con Ŭnh, Ting con Tet từ nhà ra
Mbong con Blang người rất xấu xí
Đầu xù xì trồng gừng cũng mọc
Đầu xù xì trồng khoai cũng mọc

Răng không đánh trồng lúa cũng mọc
Bon của họ hàng trăm, hàng ngàn người
Bon của họ đông ba mươi đến ba trăm người
Bon của họ toàn người anh hùng
Bon của họ toàn người can đảm
Bon của họ toàn người gan dạ
Bon của họ toàn người có sức có tài
Bon của họ toàn giỏi cầm lao phóng hổ
Bon của họ cầm chà gạt ngày nào cũng chém người
Ở trong bon của họ đầy đủ người anh hùng
Bon của họ toàn người anh hùng như thần sét
Bon của họ toàn người khoẻ như con trâu rừng
Người miệng to như kèn tù và
Bon của họ toàn người tài giỏi tìm ra của cải
Lêng sợ không nói được lí với họ
Lêng sợ không theo được bon họ
Miệng đều có răng nhưng Lêng sợ không ngang nhau
Miệng của họ cắn cả dao lao to qua đầu cây *jri*
Con dao sáng như *kao lă*
Cán lao sáng như *kao ja*
Ná bắn chim sáng như *mbŏng jri*
Ta tiếp tục kể về bon Ting
Ta tạm chưa kể những người đi theo Lêng
Ta tạm chưa kể những người đi theo Kong
Ta tạm chưa kể những người đi theo Mbong

Ndu con Tet nói với anh em
Yang con Tet nói với anh em
Bon của mình hôm nay lạ quá!
Em Sơ con Tet, em Vin con Tet ơi!
Em Ting con Tet, em Mbong con Tet ơi!
Em Krăch con Lŭ, em Krănh con Lŭ ơi!
Em Ting con Lŭ, em Mbong con Lŭ ơi!
Em Sơng con Lŭ, em Dong con Lŭ ơi!
Em Tung con Lŭ, em Keng con Lŭ ơi!
Em Mbong con Blang ơi!
Bon của mình đã đông đủ rồi
Bon của mình đông đủ người can đảm
Bon của mình đông đủ người gan dạ
Bon của mình đông đủ người có sức có tài
Bon của mình đông đủ người tài giỏi cầm lao phóng hổ
Bon của mình đông đủ người cầm chà gạt đi chém người
Chắc bon của mình có người đến chọc phá
Chắc bon của mình có người đến quấy nhiễu
Chắc bon mình có kẻ lén vào
Chắc họ muốn cướp bon của mình
Chắc họ muốn cướp những vật quý trong bon mình
Họ muốn cướp mía mới lớn của bon mình
Chắc họ thổi vào bon mình bằng ngải *dăm dŭp*
Chắc họ thổi vào bon mình bằng ngải *dam dang*
Sơng, Dong xin phép lên tiếng

Em cũng không biết đâu anh Ndu ạ!
Đâu có nợ gì Pang Păch!
Đâu có nợ gì Păch Pang!
Đâu có nợ chiêng ché của họ!
Nợ bể chiêng hồi xưa trả rồi
Nợ vỡ bát hồi xưa đã trả
Nợ đầy tớ hồi xưa đã trả đủ
Bây giờ còn nợ gì nữa đây!
Mình không biết nợ gì chưa trả ở bon Guih Bu Lũng
Mình không biết nợ gì chưa trả ở bon Tũng Bu Nga
Từ xưa đến giờ chưa có ai hơn được Sơng
Từ xưa đến giờ chưa có ai hơn được Dong
Tôi đã so tài cán chà gạt với Guih Bu Lũng
Tôi đã so tài cán lao với Tũng Bu Nga
Tôi đã so tài đấu khiên với Ja Bu Kriăng
Ndu, Yang xin trả lời Sơng, Dong
Em Sơng, em Dong ơi, bọn anh cũng không biết nữa!
Bọn anh biết nợ bể chiêng ngày xưa đã trả đủ rồi
Bọn anh biết nợ vỡ chén ngày xưa đã trả đủ rồi
Nợ mua đầy tớ ngày xưa cũng đã trả đủ rồi
Nợ Pang Păch cũng không có
Nợ Păch Pang cũng không có
Chúng tôi Ndu chỉ sợ Tiăng đòi nợ từ trên đó
Chúng tôi Yang chỉ sợ Yang đòi nợ từ trên đó
Chúng tôi chỉ sợ Lêng, Mbong đòi nợ từ trên đó

Chúng tôi chỉ sợ Yơng, Kong đòi nợ từ trên đó
Chúng tôi chỉ sợ họ đi theo dấu chân con bò về
Chúng tôi chỉ sợ họ đi theo dấu chân con trâu về
Chúng tôi chỉ sợ họ theo dấu chân Bing đến đây
Chúng tôi chỉ sợ họ theo dấu chân Djăn đến đây
Chúng tôi sợ con ma nên không ngủ được
Chúng tôi cũng không biết nữa các em ạ!
Nếu họ đi theo vết chân con bò
Nếu họ đi theo vết chân con trâu
Nếu họ đi tìm Bing chị dâu của họ
Nếu họ đi tìm Djăn chị dâu của họ
Nếu như vậy thì phải chém con trâu để tạ tội
Họ xin gì mà mình không có
Họ đòi *rlĩ*, mình trả cho họ bằng *rlĩ*
Họ đòi *rlông*, mình trả cho họ bằng *rlông*
Họ đòi vật quý của mẹ để lại cũng được
Họ đòi vật quý của cha để lại cũng được
Họ đòi con voi cái để chở lúa cũng được
Họ đòi con voi đực hai ngà cũng được
Họ đòi đàn đầy tớ cũng được
Klôp, Nhông con Lũ lên tiếng
Tôi xin thưa chuyện với mọi người
Có phải họ thổi ngải bon ta bằng *dăm dŭp?*
Có phải họ thổi ngải bon ta bằng *dăm dŭng?*
Ở dưới nước họ thổi con trâu rừng

Ơi khách Guih Bu Lũng, khách Tũng Bu Nga!
Họ muốn có của cải của bon chúng tôi
Họ muốn có đầy đủ của cải của bon chúng tôi
Họ muốn xúc đầy lúa của bon chúng tôi
Họ muốn dùng cây nêu làm lễ hội của bon chúng tôi
Đừng có chọc tổ ong tổ kiến
Đừng có chọc con hổ đang gầm
Đừng có xỏ con lươn thiêng dưới nước
Họ không biết con cá sấu đã kề bên tai
Đừng có dại mà đưa thân mình cho hổ
Đừng có dại mà đưa tay cho con hổ
Đừng có dại mà đưa thân mình cho Briăng
Đừng có dại mà nộp thân cho chúng tôi có danh tiếng
Họ không biết danh con cá sấu là bên tai
Đi đánh trận về lúc nào cũng nghe tiếng nổ
Đi đánh trận về lúc nào cũng nghe thổi tù và
Khách đến từ xa sao không nghe tiếng diều
Họ nói tự cao họ giàu có
Họ nói tiếng to vang khắp gần xa
Họ nói tiếng to đến nửa đêm khuya.
Ta không kể về bon Ndu, Yang nữa.
Lêng cười tươi như con *rtum gơm klŏng*
Lêng cười tươi như con cá *n'jŭt* cười *bong dĭng*
Lêng cười tươi như khố cười đầu gối
Lêng cười tươi như rượu ché *ŏt* cười cây cần

Mbong nói: Các anh chạy đi đâu?
Chạy đi đâu hỡi con trâu trắng?
Trâu chưa đụng đầu không được chạy trốn
Mày chưa đụng đầu thì mày chạy đi đâu?
Mbong nói một mình, Ndu không nghe được
Mbong nói một mình, Yang không nghe được
Lêng, Kong, Mbong, Yang, Yơng, Bŭng, Sưng
Họ ngồi trên cành cây đa
Họ nằm trên cành cây đa
Họ chọn cành đa để vừa ngồi vừa nằm.
Ta kể về Klôp con Tet
Ta kể về Nhông con Tet
Họ lấy ná để sắp sửa bắn
Họ lấy ná to để sắp sửa bắn
Bắn gùi *khiau* bắn xéo trúng xéo
Bắn trúng chim *pŭt* như rụng lá cây
Họ ngắm bắn vào cây đa hai chân
Họ ngắm bắn vào cây *nâng* hai nhánh
Hai tay họ đưa để sắp sửa ngắm bắn
Hai tay đưa cây ná lên để ngắm bắn
Ná chỉ bắn trúng con chim *rchui*
Cành cây đa bên này, bắn vào bên kia
Bắn trúng cành cây tre khô nằm ngang
Rớt xuống cành cây *tŭ* bên dưới bằng gùi
Rớt xuống cành cây giữa Lêng và Mbong

Rớt xuống cành cây *kriăng* từ trên rơi xuống dưới
Lêng lấy khiên che đầu mình
Mbong lấy khiên che đầu mình
Thần Lêt, Mai lấy khiên che đầu họ
Gãy cành cây *tử* trên bằng gùi
Gãy cành *rhăch* từ trên xuống dưới
Gãy cành *rnhông* từ ngọn đến gốc
Cây *tử* bằng *bŭng* bị gãy làm đôi
Cây *tŭng* bằng gùi bị gãy làm đôi
Lêng, Mbong chửi: - Bọn mày là ai?
- Cha mẹ bọn mày là thằng nào?
Lêng đây sợ gì bọn mày
Mbong đây sợ gì bọn mày
Lêng đây sợ gì người anh hùng
Mbong đây sợ gì người hung dữ
Mbong, Lêng đây sợ gì người tài giỏi phóng hổ
Lêng, Mbong đây sợ gì kẻ cầm chà gạt chém họ
Mày chạy đi đâu hỡi con trâu đen!
Mày chạy đi đâu hỡi con trâu trắng!
Lêng, Mbong nói Bêh, Bôp con Tet sao có thể nghe được.
Ta không kể về Lêng, Mbong nữa
Từng người của bon Ting, Mbong về đi ngủ nhà mình
Từng người của bon họ về phòng đi ngủ
Nhà người nào người đó được vào
Ai về phòng riêng của người đó để ngủ

Đàn ông đàn bàn về buồng riêng của mình ngủ
Cả dân làng đều về nhà mình ngủ
Anh em mình phải phòng thân họ đánh vào bon
Anh em mình phải phòng thủ họ đánh lén
Phòng họ bắn lén bằng cung tên xoay
Phòng họ bắn lén bằng cung tên tẩm độc
Cung tên độc bắn sâu vào ba ngón đã chết ngất
Chỉ còn lại Ting con Tet
Chỉ còn lại Mbong con Tet
Chỉ còn lại anh Ndu con Tet
Chỉ còn lại anh Yang con Tet
Họ đi về buồng của mình ngủ
Về trong buồng của mình kể chuyện
Ta không kể về bon Ting, Mbong con Tet
Ta kể về Lêng con Rung và những người bon Tiăng
Họ chặt ống nứa để làm ống nhỏ
Họ chặt ống tre để làm ống nhỏ
Họ giã ngải vào trong ống nhỏ
Lêng lấy một thứ làm ngải lúa
Lêng lấy một thứ làm ngải cơm cháy
Lêng lấy thêm một ngải thổi con gái
Ngải *klêt* lá nhỏ tươi
Ngải *klêr* lá dài vừa
Ngải hồn lúa lá đã khô
Ngải *play săch* thường trồng đầu thác

Lèng giã ngải vào ống tre, nứa
Lèng cầu khấn hồn ngải phù hộ
Lèng cầu khấn hồn ngải phải linh
Lèng cầu khấn hồn ngải phải giúp
Ngải thổi vào hang con cá sấu
Nếu ngải *jam*, ngải *jol* không linh
Ta quăng mày vào đầu thác nước
Ta thổi mày bằng bễ hai ống
Để hồn ngải chui vào trẻ con bằng hạt gạo
Để hồn ngải chui vào bà mẹ bằng cơm cháy
Để hồn ngải chui vào đàn ông bằng cánh cửa
Để hồn ngải chui vào tim vào gan
Để cả bon họ ngủ say hết
Cho họ ngủ tay kê trên đầu say sưa
Ngủ hôm nay sáng mai họ thức
Tối nay thức năm sau mới ăn cơm
Nếu hồn ngải mà không linh
Ta sẽ ném ngải vào đầu thác
Ta sẽ thổi ngải bằng bễ hai ống
Lèng thả ngải ra từ tay mình.
Vah hồn ngải bắt đầu đi
Ta kể về Vah hồn ngải
Ta kể về Văn hồn ngải
Hai chị em đều đeo vòng ở chân
Hai chị em mang gùi nhỏ của mình

Mang gùi nhỏ có nhiều hoa văn
Chiếc gùi nhỏ đầy tro ngang lưng
Hai chị em Vah, Vănh không chối lời Lêng
Hai chị em Vah, Vănh không chối lời Mbong
Hồn ngải chui vào trẻ con bằng hạt gạo
Hồn ngải chui vào bà mẹ bằng hạt lúa
Hồn ngải chui vào người già bằng hạt cơm cháy
Hồn ngải chui vào đàn ông bằng cánh cửa
Cả bon Ting, Mbong để ngủ say
Họ ngủ mê tay kê lên đầu
Hồn ngải chui vào từng người một
Hồn ngải Vah, Vănh đã chui vào hết
Ta kể về Lêng, về Kong phía ngoài
Ta kể về Mbong, về Bŭng phía ngoài
Ta kể về Yơng và Yang phía ngoài
Lêng và mọi người bước xuống dưới đất
Lêng và mọi người đã xuống dưới đất cả
Lêng đi đi lại lại gần cây đa
Lêng bước tới chân cây đa
Lêng bước tới gần Bêh, Bôp
Lêng bước tới gần Klôp, Nhông
Đương lúc Lêng bước tới thì
Bêh, Bôp vừa chặt ống từ trong rừng ra
Klôp, Nhông vừa chặt ống từ trong rừng ra
Bêh nhìn bên trái liếc sang bên phải

Mở mắt nhìn thấy Lêng con Rung
Lêng bước ra gặp Bêh, gặp Bôp
Bêh, Bôp bước ra gặp Lêng con Rung
Bêh, Bôp hỏi: Thế nào rồi em Lêng?
Lêng thưa chuyện với hai anh trai
Thưa hai anh, em cũng không biết nữa
Em chỉ sợ không đánh lại được họ
Họ nhiều mưu kế không thể theo nổi
Sức họ to khoẻ hơn cây đa
Chà gạt của họ to phải hai người khiêng
Cán lao của họ to phải hai người giữ
Ná bắn chim của họ phải hai người ngắm
Bon của họ đông như bụi chuối
Bon của họ nhiều như con sâu đục măng
Bon của họ nhiều mưu kế
Bon của họ nhiều như cồng, như hạt cườm
Bon của họ nhiều mưu kế quý báu
Đoàn của mình để nộp mạng cho họ
Họ toàn là người lanh lẹ như con trăn
Họ toàn là người hung như thần sét
Họ toàn là người khoẻ mạnh như con trâu rừng
Người của họ miệng to như kèn tù và
Người của họ tài giỏi làm ra của cải
Chắc mình không thể nói lí được với họ
Răng họ dài mình không thể so sánh được

Cán dao của họ to cao hơn cây đa
Bing chị dâu còn ngủ chung chăn gối với Ting
Djăn chị dâu còn ngủ chung chăn gối với Mbong
Họ muốn sinh con để bồng, để bế
Các chị còn đi chung với Ting, với Mbong
Họ còn đi chung với Bing, với Djăn
Mắt liếc nhau họ cùng nhau ngắm
Họ suy nghĩ đã hết cách rồi
Klôp, Nhông mời Lêng, Mbong ăn cơm
Bêh, Bôp mời Kong, Bũng ăn cơm
Mời anh Yơng, anh Yang ăn cơm
Họ cùng nhau ăn cơm
Ăn cơm để tất cả cùng no nê
Họ cùng nhau ăn cơm cho no
Ăn cơm mà không có canh
Họ chỉ ăn toàn là cơm không
Ăn cơm không, người ăn no người ăn không
Lêng xin phép nói một tiếng
Các em của tôi ơi, Lêng nói.
Ăn cho no như ở nhà mình
Ăn cho căng bụng như ở nhà mình
Ăn cơm no bụng như ở nhà mình
Mình ở trong rừng ba ngày đêm rồi
Mình ở trong rừng sáu đêm chín ngày rồi
Chín mười ngày gần nửa tháng rồi

Mình định đánh nhau với họ nhưng chưa biết thắng thua
Mình định ăn con trâu của họ chưa biết thắng thua
Định đốt lúa cả họ nhưng sợ không hốt nổi
Nghe Lêng nói đúng, các anh không dám nói lại
Họ ăn nặn một lần to bằng cán *le*
Họ ăn nặn ba lần to bằng cán *chau*
Họ ăn nặn sáu lần to bằng cán riu
Họ ăn nặn bảy lần to bằng miệng con trâu
Họ ăn sắp thôi nặn to bằng bắp đùi của mình
Họ ăn no căng không thể đứng lên nổi
Ba bốn đêm lại ăn một lần
Họ ăn cơm đã hết.
Ta kể về Lêng con Rung
Lêng chỉ bảo các anh chị mình
Các em ơi, chị ơi, anh ơi!
Mọi người cầm con dao đừng cho nó đung đưa
Mọi người cầm ná bắn đừng cho rung rinh
Đêm ngủ với gái đừng có run tim
Đừng có coi thường bọn họ
Nhất là Ting, Mbong con Tet
Đừng có coi thường bọn họ
Nhất là Tung, Keng con Glu
Phòng của Sơng và Dong con Tet nữa
Đi cẩn thận đừng đạp vào bụng của họ
Mình đi đừng có bước ngang qua người của họ

Mình đừng có cắt tóc bắt chấy cho họ
Mọi người nghe lời làm theo
Mọi người đi nhớ giữ thân của mình
Dặn dò mọi người đã xong xuôi
Ăn cơm canh cũng đã xong rồi
Ăn cơm chỉ tốn thời gian chốc lát
Ăn trầu cau chỉ tốn thời gian chốc lát
Hút thuốc chỉ tốn thời gian chốc lát
Ăn trầu cau bên phải miệng của mình
Hút thuốc bên trái ăn trầu bên phải
Họ đưa cả hai vào miệng của mình
Họ ăn trầu như trâu nhai cỏ
Nước phun ra như máu con *min* bị đâm chết
Họ nhổ dưới đất toàn là nước đỏ tươi
Như con cá *bit* bơi lội dưới nước
Họ nhai trầu cả hai mắt đều lim dim
Họ phun lá lên khô giống như họ bôi
Họ phun lá lên khô như họ quét
Họ phun lên cỏ như lửa cháy rừng
Họ hút thuốc ăn trầu đã xong
Lêng nói: Ta lên đường thôi các anh em ơi!
Tay cầm chà gạt, tay cầm ná
Họ đeo khiên vào bên nách của mình
Họ đeo khiên lòng thòng bên hông
Họ cầm kèn tù và sừng dê bên mình

Lêng dẫn mọi người đi tiến phía trước
Họ đi thành một đường dài
Họ đi như nước chảy thành dòng
Họ đi qua cả sương mù
Họ bước chân trái không cho dấu lá cỏ
Họ bước chân phải không cho dấu lá *tâng*
Bản chân họ bước không để lại dấu
Họ đi tới cửa hàng rào bằng đá
Họ đi tới cửa hàng rào bằng *chĭng*
Họ tìm đường để vào nhưng không thấy
Hàng rào bằng đá dày không thấy đường
Đi ở đó toàn là đá hóc
Đi ở đó toàn là đá chặn
Đi ở đó toàn là thác chặn
Mọi người dừng chân để nhìn kĩ lưỡng bon họ
Ta kể về Lêng con Rung
Lêng chỉ bảo các đàn anh mình
Anh Yơng ơi, anh Yang ơi!
Anh Krăch ơi, anh Krănh ơi con Lŭ!
Anh Klôp ơi, anh đâu rồi?
Anh Nhông ơi, anh đâu rồi?
Anh Tung con Glu ơi, anh đâu rồi?
Anh Keng con Glu ơi, anh đâu rồi?
Nếu mấy anh bắt được họ thì đánh cho đau
Nếu mấy anh bắt được họ thì đánh cho chết

Mình nắm chắc Tung con Glu, Keng con Glu nhé!
Anh Bêh và anh Bôp nữa
Hai anh nhớ bắt Brŏt con Ŭnh
Hai anh nhớ bắt Brong con Ŭnh
Bêh, Bôp nhận lời làm theo
Lêng sắp xếp hết đàn em và đàn anh của mình
Chị Bŭng ơi, chị là chị cả
Anh Sưng ơi, anh là anh rể
Anh bắt Ndu chủ nhà con Tet
Chị bắt Yang chủ nhà con Tet
Bŭng, Sưng nhận lời làm theo
Mbong cháu hãy nhớ lời chú dặn
Kong em hãy nhớ lời anh dặn
Em hãy nhớ bắt Sơng con Tet
Em hãy nhớ bắt Dong con Tet
Tôi Lêng con của cha Rung
Tôi nhận bắt Ting con Tet
Tôi nhận bắt Mbong con Tet
Mbong, Kong nhận lời làm theo
Khi bắt được nhớ nắm giữ cho chặt
Đừng để họ ở chỗ đông người
Chú Yui ơi, chú nhận bắt ai?
Chú nhận bắt Brŏt con Ŭnh
Chú nhận bắt Brong con Ŭnh
Yui vui vẻ nhận lời

Sắp xếp người đã đủ rồi
Nhớ cầm con dao đừng cho lung lay
Nhớ cầm ná bắn đừng để rung tay
Nằm ngủ bên gái đừng để run tim
Mọi người cùng nhau nghe theo
Cả đoàn Lêng đi xung quanh bờ rào bằng đá
Họ đi vòng quanh bờ rào làm bằng *chĭng*
Đi tìm đường mà không thấy đường đâu
Đi đường kia họ rào bằng đá hóc
Đi đường kia họ rào bằng đá vuông
Đi đường kia họ rào bằng thác
Lêng suy nghĩ đã hết cách rồi
Chị Bũng ơi, em xin hỏi chị một tiếng!
Anh Sưng ơi, em xin hỏi anh một tiếng!
Anh Bêh ơi, cả anh Bôp nữa!
Anh Klôp ơi, cả anh Nhông nữa!
Anh Yơng ơi, cả anh Yang nữa!
Em Kong ơi, ra đây anh bàn chuyện
Mbong cháu ơi, ra đây chú bàn chuyện
Mọi người cùng nhau xô hàng rào bằng *chĭng* này
Mọi người cùng nhau làm theo
Lêng bên kia, Kong xô đẩy bên này
Mbong bên kia, Yui xô đẩy bên này
Bêh bên kia, Bôp xô đẩy bên này
Klôp bên kia, Nhông xô đẩy bên này

Bŭng bên kia, Sưng xô đẩy bên này
Yơng bên kia, Yang xô đẩy bên này
Mọi người cùng nhau chung sức đẩy hàng rào
Họ lấy hết sức mẹ sức con
Yơng, Yang đã dùng hết sức của mình
Lêng, Kong đã dùng hết sức của mình
Mbong, Yui đã dùng hết sức của mình
Bêh, Bôp đã dùng hết sức của mình
Klôp, Nhông đã dùng hết sức của mình
Bŭng, Sưng đã dùng hết sức của mình
Họ xô ngã hàng rào bằng đá
Họ xô ngã hàng rào bằng cây *tŭng*
Họ xô ngã hàng rào bằng cây *blang*
Họ xô ngã hàng rào bằng cây *gle*
Lêng đã đạp ngã hàng rào bằng sức
Yang đã đạp ngã hàng rào bằng sức
Lêng đã xô ngã hàng rào bằng một nửa cây *tŭng*
Rào của họ làm bẫy bằng chông *ordông, srông ta lang*
Chông đâm chân là chông *pâng rnol*
Họ lấy hết sức mình để xô rào
Họ dọn và gạt chông sang hai bên
Con đường đi của họ sạch sẽ
Con đường đi của họ đã trả lại như cũ
Một lớp hàng rào bằng *gle* đã dọn sạch
Ba lớp hàng rào bằng *chau* đã dọn sạch

Sáu lớp hàng rào bằng *dĩng bong* đã dọn sạch
Rào *dĩng bong* cao đến chọc trời đã dọn sạch
Họ dọn đường đã xong xuôi
Lèng nói: Hỡi các anh em của tôi ơi!
Cầm con dao đừng cho lung lay
Cầm ná đừng cho nó rung rinh
Đêm ngủ với gái đừng để run tim
Mọi người đã nghe và nhận lời
Họ đi tới trước cửa nhà Ting, Mbong con Tet
Lêng, Mbong bước vào trong nhà
Yơng, Yang bước vào trong nhà
Sưng, Bũng bước vào trong nhà
Lêng đi cùng với Mbong
Lêng cầm sẵn kiếm trên tay
Mbong cầm sẵn kiếm trên tay
Kiếm của họ có ba khấc đánh dấu
Lêng, Mbong thắp đèn bằng quả bầu
Họ thắp đèn sáp ong bằng ché
Đèn to bằng thân ché *rlung*
Đèn *rhăch* sáng trưng trong nhà
Đèn sáng trưng trong mái nhà dài
Bon Ting con Tet đã ngủ say hết rồi
Bon Mbong con Tet đã ngủ ngáy khò khò
Họ vừa ngủ vừa ngáy rất to
Họ ngủ ngáy khắp các cột nhà

Lêng con Rung nhìn ngó xung quanh
Kong con Ting nhìn ngó xung quanh
Họ leo lên các bậc thang trong nhà
Họ bước tới gần Ting, gần Mbong con Tet
Họ bước lên nhà khắc hoa văn
Họ bước lên nhà khắc hình con trăn
Họ bước lên mái nhà dài bốn hố
Ting trải chiếu bảy lớp trên giường sạp
Ting trải chiếu khắp các phòng
Ở đầu giường họ trải chiếu *kao jang*
Họ nhìn thấy tấm vải màu đỏ
Họ ngủ chung đắp chung tấm đỏ
Họ ngủ chung đắp chung tấm mền có đuôi
Chân họ kê nhau cùng Bing, cùng Djăn
Đùi họ kê nhau cùng Bing, cùng Djăn
Ngải họ thổi với Bing, với Djăn
Mồ hôi đổ ra lỗ mũi hai người
Lêng con Rung đứng nhìn hai người
Lêng bước đi căn nhà bên kia
Lêng bước đi đến gần Bing con Lông
Lêng đưa tay nắm tóc Bing con Lông
Lêng đưa tay nắm lấy Bing vào đầu tóc
Lêng đưa tay nắm lấy Bing vào đầu tóc dài
Lêng nắm tay cầm chỗ cột *ndrây,* cột *kăch*
Lêng vò Bing trong lòng bàn tay

Lêng cột Bing vào tà khố, tà áo
Lêng cất Bing vào trong người
Mbong con Tiăng đang đứng nhìn hai người
Mbong bước đi với căn nhà bên kia
Mbong bước gần đến mẹ mình
Mbong đưa tay nắm lấy Djăn mẹ mình
Mbong vò Djăn trong lòng bàn tay
Cột vào tà khố, tà áo
Cất Djăn mẹ mình vào gọn trong người
Lêng, Mbong đã cứu được hai người
Lêng, Mbong bước tới chỗ gần Ting con Tet
Lêng đánh thức Ting ngủ dậy đi bạn
Mbong đánh thức Mbong con Tet ngủ dậy
Bạn Ting ơi thức dậy đi!
Bạn Mbong ơi thức dậy đi!
Bạn thức đi tôi kêu bạn thức dậy đó!
Bạn uống gì mà đổ nhau không dứt!
Bạn uống nước chén đổ lẫn nhau rượu ống uống với nhau
Rượu còn ngon chỉ uống được một nửa
Bạn dậy uống rượu đổ ống cùng tôi tên là Lêng
Bạn dậy uống rượu đổ ống cùng tôi tên là Mbong
Ai mà nghe được Lêng nói với Ting con Tet
Ai mà nghe được Mbong nói với Mbong con Tet
Họ ngủ mê nằm mơ thấy thần
Họ ngủ mê nằm mơ thấy thần rừng

Mơ đứng lên hai chân bị cứng
Mơ đứng lên hai đầu gối bị cứng
Mơ đứng lên khuỷu chân bị cứng
Chân đã mềm như bông
Tay đã mềm như tợ
Lêng con Rung đứng nhìn
Lêng nắm chân, Ting đã rời chân
Lêng cầm tay, Ting đã bỏ tay
Lêng sờ lên đầu, đã bỏ ngải đi
Mbong định đứng, chân đứng không nổi
Ting định đứng, đầu gối bị cứng
Họ đứng lên khuỷu chân đã bị cứng
Công việc họ đã xong xuôi rồi
Mbong con Tiăng đứng lên
Tay cầm kiếm múa xung quanh
Tay cầm kiếm múa khắp nơi
Ché *rbŭ* đã bị vỡ làm đôi
Ché *rlung* đã bị vỡ làm đôi
Ché *yang jong* đã bị vỡ làm đôi
Bụi tre bờ suối đã chặt làm đôi
Chiêng treo đầu giường đã vỡ nát
Cồng treo đầu giường đã vỡ nát
Mbong bước qua căn nhà bên kia
Mbong bước gần tới Bŭng con Tet
Mbong bước gần tới Ving con Tet

Ta kể về Bũng, về Ving con Tet
Bũng ngủ đã bị tỉnh giấc
Ving ngủ dậy bị hoảng hốt
Lấy vải đỏ lau mắt cho tỉnh
Bũng đứng lên định chạy
Ving đứng lên định chạy
Định chạy thì gặp Mbong con Tiăng
Mbong nắm chặt tóc của Ving, Bũng
Nắm tại chỗ hay cài *ndrây*, cài *căch*
Bũng, Ving chắp hai tay lạy Mbong
Bũng, Ving chắp hai chân lại Mbong
Hai tay chắp như *drôn tơm dak*
Hai chị em tôi cầu xin anh Mbong
Hai chị em tôi xin anh Mbong tha mạng
Nếu anh cần đầy tớ chúng tôi Bũng, Ving
Về hầu hạ cho anh cũng được
Ting đã hại chúng tôi như thế này
Ting đã hại chúng tôi có tội này
Mbong đã hại chúng tôi có nợ nần
Chúng tôi cản, Ting, Mbong càng muốn đi
Chúng tôi nói, Ting, Mbong càng rủ đi
Họ rủ đi nhưng chúng tôi không chịu
Nếu anh bắt phải bắt chủ hại là Ting
Nếu anh bắt phải bắt chủ hại là Mbong
Nếu anh chém, giết họ bên sình *glu*

Nếu anh cảm thấy không vừa lòng
Nếu anh cảm thấy trong người bực tức
Nếu anh cần bắt Mbong làm nô lệ cũng được
Nếu anh cần bắt Ting làm nô lệ cũng được
Nếu anh bán chúng tôi đổi bạc cũng được
Nếu anh bán chúng tôi đổi vàng cũng được
Nếu anh bán chúng tôi trao đổi với Drôn cũng được
Mbong vò vào lòng bàn tay
Mbong cột vào tà khố, tà áo
Mbong cất gọn vào trong người mình
Cả hai chị em ruột cùng sinh một mẹ.
Ta kể về Lêng con Rung
Lêng lấy chà gạt chặt hết cột nhà
Lêng lấy chà gạt chặt hết cột nhà dài
Khi cột nhà họ đã bị đổ ngã
Khi cột nhà dài đã bị nghiêng
Lúa trong bồ của họ bị đổ ra
Lêng bước đi đến căn nhà bên kia
Lêng bước tới gần Kong con Tet
Lêng bước tới gần Glơng con Tet
Kong đã tỉnh thức giấc
Glơng hốt hoảng khi tỉnh giấc
Lấy vải đỏ lau mắt cho tỉnh
Kong đứng lên định chạy
Glơng đứng lên định chạy

Họ đang chạy thì gặp Lêng con Rung
Lèng nắm chặt vào đầu tóc dài
Lèng nắm chỗ cột *ndray*, cột *căch*
Mày chạy đi đâu hỡi con trâu đen?
Mày chạy đi đâu hỡi con trâu trắng?
Mày không nghe danh ta Lêng con Rung
Vợ người vợ ta mày dám bắt lấy
Mày dám cướp vợ người ta đem về nhà
Chuối chín trong rẫy mày dám hái trộm
Bông trên cây mày dám hái về
Chiếu đang trải mày dám khều bằng chân
Tao bắt được tao đánh mày
Tao bắt được mày tao đánh bằng chết
Mày không biết chúng tôi hung dữ
Kong, Glơng chắp hai tay lạy anh Lêng
Kong, Glơng chắp hai chân lạy anh Lêng
Họ chắp tay lại như *drôn tơm dak*
Tôi có nhắc nhưng Ting, Mbong càng đi
Tôi có nói nhưng Ting, Mbong càng muốn đi
Người ta rủ đi nhưng chúng tôi không chịu
Miệng chúng tôi nói anh ấy không chịu nghe
Anh hãy đánh Ting, Mbong người đã gây nên tội
Chà gạt to anh chặt cổ họ cũng được
Lêng lấy tay đưa chà gạt lên định chém
Kong, Glơng đã run hết tim, hết gan

Em xin anh Lêng tha mạng cho em
Em xin anh Lêng tha mạng
Thà làm đầy tớ hầu hạ cho anh
Anh bảo em giã gùi lúa cho anh cũng được
Anh bảo em chặt đống củi cho anh cũng được
Anh bảo em nấu cơm rượu cho anh cũng được
Anh bảo em dọn cơm tiếp khách cho anh cũng được
Anh bán cho bọn em đổi bạc cũng được
Anh bán bọn em đổi vàng cũng được
Anh bán bọn em cho Drôn đổi của cũng được
Kong, Glơng nước mắt chảy ròng ròng
Kong, Glơng khóc lóc van xin thảm thiết
Kong, Glơng khóc tiếc nhớ bon mình
Kong, Glơng khóc tiếc nhớ nhà mình
Kong, Glơng nhớ quá giếng nước bon mình
Ting đã gây hại cho bon mình
Ting đã gây hại cho bon mình
Lêng nắm chặt đầu tóc Kong, Glơng
Lêng nắm chặt đầu tóc dài Kong, Glơng
Lêng nắm chỗ cột *ndrây*, chỗ đường cột *căch*
Lêng vò Kong, Glơng trong lòng bàn tay
Lêng cột vào tà khố tà váy
Lêng cất gọn vào trong người mình
Lêng đưa tay múa kiếm xung quanh
Lêng lấy tay múa kiếm cán dài xung quanh

Ché *rbŭ* đã bể đôi
Ché *rlung* đã bể đôi
Ché *yăng jong* đã bể làm nhiều mảnh
Bụi tre đầu bờ suối đã đứt làm hai
Lêng chém cột nhà, cột cửa
Cây cột nhà rớt dưới đất
Chà gạt Ting cầm trên tay Lêng đập cho cong
Ná Mbong cầm trên tay Lêng cắt đứt dây
Sừng kê trên đầu họ Lêng cưa đi phần ngọn
Lêng con Rung đứng gần Ting, Mbong con Glu
Lêng đưa tay ra nắm lấy Ting con Glu
Lêng đưa tay ra nắm lấy Mbong con Glu
Lêng leo lên ngồi chân tay Ting, Mbong đã run lên
Mày ngủ hay là đang thức hả Ting?
Mày ngủ hay là đang thức hả Mbong?
Tao đánh thức chúng mày phải dậy
Lêng gõ đầu Ting, gõ đầu Mbong
Lêng tát vào má Ting, má Mbong
Lêng gõ đầu Ting, Mbong bằng cán chà gạt
Máu mũi họ chảy ra như *nkong nduăt*
Máu mắt họ chảy ra như *ntong ndrănh*
Máu chảy lênh láng ngập tim, ngập gan
Ting đang ngủ thì bị tỉnh giấc
Mbong tỉnh dậy nhìn thấy hoảng sợ
Lấy vải đỏ lau mắt cho tỉnh

Ai đã đến đây sao lại đánh tôi?
Chưa kịp uống, chưa kịp ăn thịt
Chưa kịp đánh cồng, đánh chiêng
Khách từ đâu mà lại đến đây?
Có phải khách đến đây chọc phá bon tôi?
Có phải khách đến đây để quấy bon tôi?
Có phải khách đến đây để cướp của bon tôi?
Ting, Mbong nói xong, Lêng đáp lời.
Ting, Mbong hỏi xong, Lêng đáp lại
Lêng nhẹ nhàng nói chuyện với họ
Lêng nói nhỏ phát ra từ trong cổ họng
Lêng nói nhỏ như nhện giăng tơ
Lêng nói to như cây đập vào cồng
Lêng nói to như nhiều người đánh vòng *tẽ*
Lêng nói to như họ đẩy con *tẽ* lên đầu
Thưa anh Ting, Mbong sao anh hỏi vậy?
Anh không nghe danh con cá sấu bên tai?
Đốt cây tre anh không nghe nổ à?
Đánh trận về anh không nghe thổi tù và
Gió mùa đông anh không nghe tiếng diều thả
Danh Lêng, Mbong vang từ Hũch tới Klung
Bon Guih Đăng Lũng, Lũng Doi hung nhất
Bon Tung Bu Nga, Kră, Năng hung nhất
Bon Tiăng, Yang, Lêng, Kong hung nhất
Mày dám ngủ chung với vợ người ta

Mày dám cướp vợ người ta về làm vợ mình
Chuối chín trong rẫy người ta mày dám hái về
Bông gòn trên cây người ta mày dám trộm về
Chiếu đang trải mày dám lấy chân khều về
Hôm nay tao bắt được mày, tao đánh
Hôm nay tao bắt được mày, tao bóp cổ cho chết
Mày không biết chúng tao hung dữ
Lêng đè cổ đè lên đùi Mbong
Bắt cho chặt nắm cho chặt
Lêng nói đúng Ting, Mbong không cãi
Mbong nói đúng Ting, Mbong không chối cãi
Người muốn nói nhưng không phát ra tiếng
Nắm cho chặt, trói cho chặt
Đừng cho chúng nó vùng vẫy giữa đám đông
Ting, Mbong thử cựa quậy, thử vùng vẫy
Thử dùng sức nhích xương sườn
Ting, Mbong không dám trái lời của Lêng
Lêng giữ chặt Ting
Mbong giữ chặt Mbong
Không cho họ cựa quậy giữa đông người
Không cho họ đụng đầu vào cây *krã*
Lêng nói: Chúng mày đừng lo đau quá, đau quá
Đừng cho đụng người vào gông
Đừng cho đụng đầu vào đá đất sét
Bạn đừng la đau quá, đau quá

Lêng đè lên cột chân tay vào cột nhà
Ting con Glu đã cột hết chân tay
Mbong con Glu đã cột hết chân tay
Họ định đứng lên thì bị xích đùi
Họ cố đứng lên để nhúc nhích
Họ gồng sức tay họ lấy sức chân
Từ trong miệng phát ra tiếng nói
Họ cố lấy sức để nhấc người đi, nhấc người lại
Họ cố cựa quậy cho đứt bớt dây trói trên người
Họ cố hết sức vẫn không nhúc nhích nổi
Lêng đè lên kẹp họ vào cột *kră*
Lêng đánh họ đụng đầu vào cột *kră*
Nhà bốn ngăn rớt cả xuống đất
Cột nhà chính ngã cột nhà phụ nghiêng
Lúa trong bồ trong nhà như bị người ta đổ đi
Lúa tràn ra tới ngoài sân nhà
Lúa tràn ra tới cây *sing*, cây *liăng*
Lúa tràn ra tới khe nước tới bụi tre
Lêng lăn Ting, Mbong tới bụi chuối
Lêng kẹp Ting, Mbong vào bụi chuối hột
Lêng kẹp Ting, Mbong vào bụi tre bờ suối
Lêng lấy vòng *tẽ* đánh vào Ting, Mbong
Bụi chuối hột lăn ngã hết dưới đất
Lêng đè lên cột họ vào đá hàng rào
Kẹp mãi vẫn không cột được Ting, Mbong

Một bên hàng rào bị bể bằng *tŭng*
Một bên hàng rào bị bể bằng *blang*
Lêng giữ chặt lấy Mbong
Mbong bám dính với Lêng
Lêng nói: Phải giữ cho chặt nắm cho chắc
Đừng cho người họ cựa quậy giữa đám đông
Đất bị lở dài bằng một cây *nar*
Đất bị lở dài bằng một cây *rnŏng*
Cây, cối khóc than kêu mẹ
Dây *reh*, dây *rjŭng* khóc kêu mẹ
Lồ ô, cây tre khóc than mẹ bên bờ suối
Cây *ba*, cây *le* ngã hết theo bờ suối
Cây *chau* bảy, cây *nông goh* tám
Họ lăn tới nước suối Klŏng Srŭch, Klŏng Srŭng
Họ lăn tới nước ao Klŏng Bong
Họ vật nhau dưới nước đại dương
Nước nhô lên lặn xuống
Nước tràn lên như nước lũ dâng lên
Nước đã làm cây cối bị ngã cuốn trôi
Nước cuốn đứt cườm đứt dây
Cá *n'jŭt* ở dưới nước có hoa văn đan gùi
Con cá *ndŭng* dưới nước có hoa văn đan chỉ
Con cá *n'glai* dưới nước có hoa văn dệt khăn
Con cá ngăn dưới nước có hoa văn vòng cườm
Con cá bơi theo dòng nước *dăk glu*

Con cá không chịu được sức nóng như ngọn lửa
Mbong vật lộn dính liền với Ting
Bắt được mày hôm nay tao đánh
Bắt được mày hôm nay tao bóp cổ cho chết
Mày không biết tao là Lêng, Mbong đây người hung dữ
Lặn dưới nước Ting, Mbong biến thành con cá
Hai con cá cắn nhau
Chạy trên bãi cỏ hoá thành con nai
Hai con nai húc nhau
Chạy trên cây đa hoá thành trái đa
Hai trái đa đụng vào nhau
Hoá thành con chim chào mào
Hai con chim chào mào mổ nhau
Chạy trên cây Lêng lấy ná bắn
Chạy trên cỏ Lêng đốt cỏ
Chạy dưới nước Lêng vớt bằng vớ
Trốn trong ống nứa Lêng lấy cây thọc
Chạy tới hòn đá to ở khu rừng khác
Họ vật lộn kẹp vào hang đá
Lêng, Mbong lấy chân một đạp cây đa
Lêng, Mbong lấy tay một cầm cây *jrang*
Lêng, Mbong dùng tay nhấc họ lên đá
Ting, Mbong cố lấy sức động đậy
Hai chân họ đạp vào bùn nước
Lêng lấy vòng *tẽ* đánh Ting, Mbong

Mbong lấy vòng *tẽ* đánh Ting, Mbong
Nhưng không sao đánh nổi họ
Vòng *tẽ* bị gãy ra năm, sáu khúc
Chân tay Ting, Mbong đã bị chảy máu
Làm cho Ting, Mbong không cử động được nữa
Muốn nhích đùi chạy nhưng không chạy nổi
Lêng, Mbong nặng đè lên như khúc gỗ *rklŭt*
Lêng, Mbong nặng đè lên như khúc gỗ *rhăch*
Lêng, Mbong nặng như nước Klŏng Bong
Mbong lại hỏi Ting một tiếng
Tim gan mày giờ thế nào hả Ting?
Thưa anh Mbong, tôi cũng không biết nữa
Chúng tôi thấy nặng như khúc gỗ *rklŭt*
Chúng tôi thấy nặng như khúc gỗ *rhăch*
Chúng tôi thấy nặng như nước Klŏng Bong
Chúng tôi cựa quậy không nổi, nhúc nhích không được
Chúng tôi cố nhích đùi nhưng đứng không nổi
Lêng muốn nói với Mbong một tiếng
Cháu Mbong ơi ra đây chú bảo!
Cháu tháo dây chỉ giùm chú!
Cháu tháo gỡ dây sắt cho chú!
Cháu lấy kim sắt Oih, Ong con Briăng
Để chú dùng xỏ mũi Ting, Mbong
Cho nó tàn như tro như muối
Cho nó mất như vòng như cườm

Cho nó tự lết vào hòm mà chết
Mbong nói: Làm như vậy hả chú?
Mbong làm theo lời Lêng
Mbong lấy dây chỉ đỏ một cuộn, hai cuộn
Mbong lấy dây chỉ trắng một cuộn, hai cuộn
Mbong lấy một bồ lúa đầy toàn là cuộn dây sắt
Mbong lấy kim sắt Oih, Ong con Briăng
Mbong đã lấy tất cả những gì Lêng bảo
Lêng lấy kim sắt xỏ mũi hai người
Ting, Mbong chỉ qua đêm nay, ngày mai không sống
Ting, Mbong chỉ qua đêm nay, ngày mai không còn
Ting, Mbong bẻ thân mình thành một vòng hai vòng
Ting, Mbong ngón chân ngón tay bị thu lại
Hoá thành muỗi bay theo dòng nước
Ting, Mbong y như người tháo ống muối
Ting, Mbong y như người tháo khố hột cườm
Ting, Mbong y như người cắt dây *kăch rkŭm*
Nhảy một cái bay lên trên cây *tŭ* ngồi
Họ ngồi trên cành cây đa
Họ ngồi trên cành cây bàng nằm ngang
Bẻ lá cây che đậy đít lại
Sao anh bắt được tôi tên Ting
Sao anh bắt được tôi tên Mbong
Tôi can đảm lắm mới vào được bon anh
Tôi cam đảm lắm mới đạp chân vào bon anh

Tôi có gan mới đi vào bon anh.
Mbong con Tiăng nói thêm một tiếng
Lêng con Rung nói thêm một tiếng
Ngươi trốn đi đâu hỡi con trâu đực đen?
Ngươi trốn thoát hỡi đâu con trâu đực trắng?
Phải đứng im đụng đầu với chúng ta
Ting trả lời tôi không biết nữa
Tôi trâu đực đen có chạy đi đâu
Tôi trâu đực trắng có chạy đi đâu
Phải đụng đầu với các anh mới phải
Tôi không sợ kẻ cho là mạnh
Hầm mộ tôi có sâu đâu mà tôi sợ.
Ting, Mbong đã thoát tầm tay
Ta kê về Sơng, Dong con Tet
Sơng ngủ vừa mới thức dậy
Dong hoảng hốt khi thức giấc
Họ lấy vải đỏ lau mặt cho tỉnh
Sơng định đứng lên để chạy
Dong định đứng lên để chạy
Họ vừa chạy ra sân nhà
Họ vừa chạy đi vào rừng
Họ vừa chạy núp vào cây tre
Họ vừa chạy núp vào hang nước
Họ đang chạy thì gặp Bũng con Lũ
Họ đang chạy thì gặp Sưng con Klang

Bung đã đánh Sơng như chạm vòng *tẽ*
Sưng đã đánh Dong như chạm vòng *tẽ*
Sơng, Dong đã ngã úp xuống đất
Họ đã ngã ngửa ngã nghiêng
Họ ngã ngửa đã gãy hết vòng *tẽ*
Bŭng đã tóm gọn Sơng vào lòng mình
Sưng đã tóm gọn Dong vào lòng mình
Hai chân họ đã ngửa lên trời
Bŭng tóm đầu, Sưng tóm vào người
Đã bắt được anh đánh anh cho chết
Đã bắt được anh chúng tôi đè anh cho chết
Các anh không biết chúng tôi người hung
Bŭng lấy cây gõ đầu Sơng, Dong
Sưng lấy tay tát vào Sơng, Dong
Bŭng, Sưng gõ họ bằng cần chà gạt
Họ chảy máu mũi nhiều bằng trái *nduăt*
Họ chảy máu mắt nhiều bằng *tong ndrănh*
Họ chảy máu tràn ngập vào tim gan
Chúng mày có đau hay không
Chúng mày mở hai mắt nhìn mới thấy đau
Sao chúng mày dám lấy vợ người khác
Sao chúng mày dám cướp lấy vợ người ta
Trái chuối chín trong rẫy người ta chúng mày dám hái
Bông vải trồng trong rẫy người ta chúng mày dám cướp
Chiếu đã trải sao chúng mày dám xỏ chân vào

Chúng mày không nghe danh chúng ta sao?
Bũng vừa ngắt lời, Sơng liền trả lời
Sưng vừa ngắt lời, Dong liền trả lời
Sơng, Dong trả lời giọng nghe rất run
Họ trả lời giọng rất nhẹ nhàng
Họ trả lời giọng như nhện giăng tơ
Họ trả lời như gõ vào cây
Họ trả lời như con *tẽ* đập vào nhau
Họ trả lời như đạp *tẽ* vào nhau
Thưa anh Sưng chúng tôi đã có lỗi
Thưa chị Bũng chúng tôi đã có lỗi
Chúng tôi đang yên ở nhà đan gùi
Chúng tôi đang lành ở nhà đẽo gỗ
Chúng tôi đang ở nhà đẽo lược sừng trong bon
Ting có kể thèm ăn rau nhiếp
Mbong có kể thèm ăn rau nhiếp
Họ có kể thèm ăn chuột đồng, cá trê
Họ có kể thèm ăn măng lồ ô, măng tre
Chúng tôi đã ngăn nhưng họ không nghe
Chúng tôi khuyên họ nhưng cẳng họ muốn đi
Chúng tôi khuyên họ nhưng chân họ càng bước
Hai chân ngứa ngáy nên họ đòi đi
Nếu bắt được họ thì bắt họ đền tội
Họ là người gây tội lớn này
Các anh chém Ting, Mbong cũng được

Các anh chém cổ họ cũng được
Bũng trả lời tôi không biết
Chúng tôi chỉ biết là họ đã cướp vợ
Chúng tôi chỉ biết là họ đã cướp lá cọ đang làm diều
Họ đã cướp chăn *n'juh* rất dài
Hôm nay đây chúng tôi không giấu
Sưng, Bũng nói: Chúng tao bắt được phải đánh cho đau
Chúng tao bắt được phải đè cho chết
Bọn mày không biết chúng tao hung giữ
Bọn mày đốt tre sao không nghe nổ
Đi đánh nhau sao chúng mày không nghe thổi kèn tù và
Khi gió đồng thổi sao không nghe tiếng diều
Bũng bắt được họ phải nắm cho chắc
Sưng bắt được họ phải nắm cho chắc
Đừng cho nó chạy đến chỗ đông người
Sơng hãy nghe đây!
Dong hãy nghe đây!
Chúng mày thử đứng, thử nhúc nhích xem nào!
Chúng mày thử nhích xương sườn, thử chạy xem nào!
Sơng, Dong nhận lời làm theo
Một chân Sưng đạp cây *jri*
Một tay Dong đạp cây *jrang*
Một bên hàm đạp vào đá to
Bũng, Sưng nắm Sơng, Dong
Bũng, Sưng nắm chắc Sơng, Dong

Bũng, Sưng nói: Không để nó chạy vào đám đông
Không để nó đụng đầu vào cây *krăk*
Chúng mày đừng nói là đau
Bọn tao không để bọn mày đụng người vào đá
Chúng mày đừng nói là đau
Bọn tao không để bọn mày đụng ngực vào đất sét
Chúng mày đừng nói là đau
Bũng, Sưng nhận lời làm theo
Sơng, Dong cử động tay
Sơng, Dong cử động chân
Sơng, Dong phát tiếng nói từ miệng
Sơng, Dong động đậy, nhúc nhích
Họ cựa quậy để định chạy
Nhưng họ không thể làm được
Bũng, Sưng đã kịp nắm chặt họ lại
Bũng tóm lấy siết chặt Sơng vào rào bằng đá
Sưng tóm lấy siết chặt Dong vào rào bằng đá
Bũng, Sưng lấy *tẽ* đập vào người họ
Đập trúng rào *tũng* đã bị sập một bên
Đập trúng rào *blang* đã bị sập một bên
Họ cùng nhau tóm lấy lăn vào bụi chuối
Họ cùng nhau tóm lấy lăn vào hàng chuối hột
Họ lăn tới bụi tre gần mái nhà
Họ lăn tới hang nước đang chảy ra
Bụi cây chuối đã gãy lăn sập xuống

Họ tóm lấy họ lăn vào cây *tử lu li*
Họ tóm lấy họ lăn vào cây *jri* dưới chân
Bũng, Sưng lấy *tẽ* đập vào cây *jri*
Cây *jri* đã ngả hướng về chiều
Gãy cây *tử* từ trên đầu bằng gùi
Gãy cây *tũng* từ trên đầu bằng gùi
Gãy cây *rhăch* từ trên đầu làm hai, ba khúc
Gãy cây *rnhông* từ trên rơi xuống dưới đất
Cây đã gãy ngổn ngang nằm dưới đất
Gần sập bờ gần sập hồ
Họ gần chết gần tắt thở
Họ gần bị gãy người làm đôi
Sập bờ đất một cây cần câu
Sập lở đất một cây *rnong*
Cây *vă là* khóc than kêu mẹ
Cây *reh, rjŭng* khóc than kêu mẹ
Cây lồ ô, cây tre khóc than bên bờ suối
Mẹ Dŭm sinh con không uổng công
Mẹ Brah sinh con không uổng công
Họ vật lộn và lăn tới suối Klŏng Srŭch, Klŏng Srung
Họ vật lăn tới suối Klŏng Bong
Con cá *n'jŭt* có hình hoa đan *bŭng*
Con cá *n'dŭng* có hình hoa đan chỉ
Con cá *n'glai* có hình hoa dệt vải
Con cá *ngăn* có hình hoa đeo cườm

Con cá *mbong* đang bơi dưới nước
Con cá chạy theo dòng nước chảy
Con cá không chịu được sức nóng của lửa
Con cá không chịu được sức nóng của mặt trời
Con cá gần Bŭng, gần Sưng nóng như lửa
Con cá gần Bŭng, Sưng nóng như lửa mặt trời
Người Bŭng, Sưng nóng như lửa mặt trời
Họ nặng như gỗ khúc đè lên
Họ nặng như khúc gỗ *nhăch* đè lên
Họ nặng như tát nước Klŏng Bong
Bŭng lấy một cuộn, hai cuộn dây chỉ đỏ
Sưng lấy một cuộn, hai cuộn dây chỉ trắng
Họ lấy một bồ lúa to dây thép cuộn
Họ lấy kim Oih, Ong con Briăng
Dùng để xỏ mũi thòng dây cho dễ cột
Ta kể về Sơng về Dong
Nếu như thế này thì người chết mất
Nếu như thế này thì làm sao mà sống được
Họ bẻ uốn người lại một, hai, ba khúc
Họ bẻ uốn người lại một, hai, ba vòng
Họ bẻ lại ngón chân, ngón tay
Họ biến thành con muỗi, con ruồi
Họ đã thoát thân bay đi
Họ đã chết từ dây
Họ không cần phải cắt đứt dây

Họ nhảy lên cao trên cây *tử lu li*
Họ nhảy lên cao trên cây *jri,* cây *kriăng*
Họ ngồi ở trên cành cây *jri* nằm ngang
Họ ngồi ở trên cành cây *kriăng* nằm ngang
Họ ngồi ở trên cành cây ngang bẻ lá che lại
Sao các anh bắt được ta Sơng đây
Sao các chị bắt được ta Dong đây
Ta Sơng đây có gan mới dám qua bon mày
Ta Dong đây có gan mới dám qua bon mày
Gan ta to mới bước vào bon mày
Bŭng nói: Mày trốn đi đâu hỡi trâu đực đen?
Sưng nói: Mày trốn đi đâu hỡi trâu đực trắng?
Phải đứng đây đụng đầu với chúng tao đã
Đốt tro chúng mày không nghe nổ chúng tao Bŭng
Đi đánh trận, không nghe thổi tù và chúng tao Sưng
Gió đông thổi, không nghe tiếng kêu
Ta không kể về Bŭng về Sưng
Ta kể về Krăch con Lŭ
Ta kể về Krănh con Lŭ
Krăch, Krănh định chạy
Họ chạy ra ngoài sân bon
Họ chạy ra ngoài rừng rậm
Họ chạy ra tới khe nước bụi tre
Họ chạy ra tới khe nước sập lở
Họ vừa chạy ra thì gặp Yơng, gặp Yang

Yơng, Yang lấy khiên đập chạm vào hai người
Krăch, Krănh đã ngã úp xuống đất
Họ ngã úp lăn nghiêng lăn ngửa
Yơng đã tóm Krăch vào người
Yang đã tóm Krănh vào người
Yơng tóm cổ Yang tóm vào đùi
Họ gõ đầu Krăch
Họ gõ đầu Krănh
Họ gõ đầu bằng cán chà gạt
Đã tóm được anh, chúng tôi đánh cho đau
Đã bắt được anh, chúng tôi đè cho chết
Anh không biết là chúng tôi người hung dữ
Krăch, Krănh xin nói một tiếng
Tôi xin hỏi các anh là ai?
Các anh đi đâu mà toàn là rựa cầm tay?
Các anh đi từ trên hay là từ dưới?
Các anh tên là gì?
Các anh nói tên tuổi cho biết?
Các anh ở bon làng nào?
Các anh cho biết ông cố bà cố là ai?
Các anh cho biết tên ông bà là ai?
Các anh cho biết tên cha mẹ là ai?
Sao lại có gan vào chọc bon chúng tôi?
Sao lại có gan vào chọc tổ ong bon chúng tôi?
Sao lại có gan vào chọc con hổ bon chúng tôi?

Sao lại có gan xỏ mũi con lươn thần dưới nước?
Krăch nói vừa dứt Yơng liền đáp lại
Krănh nói vừa dứt Yang liền đáp lại
Yơng, Yang đáp với giọng nhẹ nhàng
Lời phát ra nhỏ từ trong cổ họng
Lời nói của Yơng, Yang mềm như nhện giăng tơ
Lời nói ra như đạp vào cây *gong rŭng*
Lời nói ra như gõ vòng *tĕ*
Lời nói ra như đuổi con *tĕ* đi xa
Chúng mày không nhận ra tên tao là Yơng
Chúng mày không nhận ra tên tao là Yang
Đốt tro chúng mày không nghe tiếng nổ?
Đi đánh trận chúng mày không nghe thổi kèn tù và
Khi gió đông chúng mày không nghe tiếng thả diều à?
Sao chúng mày không nghe danh chúng tao?
Bon Guih Đăng Lŭng Lŏng Doi nghe danh anh hùng
Bon Tŭng Bu Nga, Kră, Năng nghe danh anh hùng
Bon Tiăng, Tang, Yang, Lêng, Mong nghe danh anh hùng
Ta đi theo dấu chị Bing tới đây
Ta đi theo dấu chị Djăn tới đây
Sao chúng mày dám cướp lấy vợ người ta
Sao chúng mày dám cướp vợ người khác
Chuối chín trong rẫy người ta chúng mày dám hái trộm
Bông trong *khâng* người ta mà chúng mày dám lấy ra
Chiếu người ta đang trải chúng mày dám khèo bằng chân

Bắt được chúng mày, chúng tao phải đánh cho đau
Bắt được chúng mày, chúng tao phải đè cho chết
Chúng mày không biết chúng tao là người hung
Krăch ngạc nhiên: anh Yang hả
Krănh sửng sốt: anh Yơng hả
Nếu các anh bắt được chủ tội thì tốt
Nếu các anh bắt được chủ gây ra lỗi lầm thì tốt
Chúng tôi khuyên nhưng Ting không nghe
Chúng tôi ngăn nhưng Mbong không nghe
Tôi càng khuyên họ càng không nghe
Tôi càng khuyên họ càng muốn đi
Như là có người rủ họ đi cùng
Họ nói muốn hỏi cưới bà vợ đảm đang
Bon Bu Jri con bác cũng nhiều
Bon Bu Ja con bác cũng nhiều
Bon Bu Kâp con chú cũng nhiều
Nhưng Ting, Mbong không ưng, không chịu
Họ muốn đi cướp vợ người ta
Họ muốn đi cướp vợ người khác
Họ muốn hái trộm mít chín người ta trong rẫy
Bông vải trên cây nó muốn cướp về
Chiếu họ đang trải nó lấy chân khèo về
Tôi van xin anh Yang một lần
Tôi van xin anh Yơng một lần
Các anh bắt nó chủ tội thì được

Các anh bắt chúng nó chủ tội thì được
Yơng gõ đầu Krăch, đầu Krănh
Yang tát vào má Krăch, má Krănh
Yơng, Yang gõ đầu bằng cây
Yơng, Yang gõ đầu bằng cán chà gạt
Máu mũi chảy ra to bằng cần rượu
Máu mắt chảy ra to bằng cần rượu
Máu chảy tràn khắp tim, khắp gan
Krăch cúi đầu nhìn vào trong háng
Krănh cúi đầu nhìn vào đầu gối
Hai tay đút vào trong miệng
Yang nói đúng không có đường chối cãi
Yơng nói đúng không có đường cãi lại
Chỉ biết nghe những lời họ nói
Yơng bảo Krăch hãy nghe đây!
Yang bảo Krănh hãy nghe đây!
Chúng mày thử dậy, thử động đậy xem nào!
Chúng mày thử nhúc nhích đùi xem sao!
Krăch, Krănh thử làm đi xem nào!
Krăch, Krănh nghe lời làm theo
Một bên chân Krăch, Krănh bị đạp vào cây *jri*
Một bên tay Krăch, Krănh bị đạp vào cây *jrang*
Một bên hàm Krăch, Krănh bị đập vào hòn đá
Krăch, Krănh nói: Các anh hãy nắm cho chặt
Các anh đừng để chúng tôi chạy vào đám đông

Đừng để chúng tôi đụng đầu vào cây *krã*
Các anh đừng nói là chúng tôi đau
Đừng cho chúng tôi đụng người vào
Các anh đừng nói chúng tôi là đau
Đừng cho chúng tôi đụng tim vào đất sét
Các anh đừng nói chúng tôi là đau.
Yơng, Yang nhận lời làm theo
Chúng tôi trách ai chà gạt đã cùn
Mình chặt ngu trúng chân đành phải chịu
Gãy chân gãy tay sao lại trách mẹ
Khèo chân tay sao lại trách cha
Người xui xẻo không được trách ai
Krăch, Krănh nói vừa dứt lời
Krăch, Krănh khởi động từ tay
Krăch, Krănh khởi động từ chân
Phát ra giọng nói từ miệng
Họ đứng dậy họ cựa dây
Họ động đậy họ nhích đít
Nhích đùi ra để sắp sửa đứng lên
Họ động đậy cả chân và tay
Chân giẫm bùn nước đục ngầu
Họ cố hết sức mà vẫn không dứt dây được
Họ thấy nặng như bị khúc gỗ đè lên
Họ thấy nặng như bị khúc *rhăch* đè lên
Họ nặng như nước Klŏng Bong

Yang tóm lấy kẹp vào đá hàng rào
Yang đè cổ, Yơng đè lên đùi
Krăch lấy *tẽ* đánh vào Yơng
Krănh lấy *tẽ* đánh vào Yang
Hàng rào bằng cây *tung* đã sập một bên
Hàng rào bằng cây *blang* đã sập một bên
Họ lăn vật tới cây bụi chuối
Họ lăn vật tới cây bụi chuối hạt
Họ lăn vật tới bụi tre dưới mái nhà
Họ lăn vật tới bờ suối chim *tẽt* đang hót
Yơng, Yang kẹp họ vào bụi chuối
Yơng, Yang kẹp họ vào bụi chuối hạt
Yơng, Yang tóm kẹp họ vào cây bụi tre gần mái nhà
Krăch lấy *tẽ* đánh vào Yang
Krănh lấy *tẽ* đánh vào Yơng
Bụi chuối đã đổ hết dưới đất
Họ lăn vật lộn tới gần cửa gần tới bụi rậm
Họ lăn vật lộn gần tới ngã ba đường đi lấy củi
Họ lăn vật lộn gần tới đường khách thường phơi chỉ
Họ lăn vật lộn gần tới cây *krai* tới cây *rnhông*
Yơng, Yang tóm kẹp họ vào cây *rnhông*
Krăch lấy *tẽ* đánh vào Yơng, Yang
Krănh lấy *tẽ* đánh vào Yơng, Yang
Cây *rnhông* gãy làm bảy, tám khúc
Cây *rnhông* gãy từ ngọn đến gốc

Cây *vă,* cây *le* khóc than kêu mẹ
Cây *reh,* cây *rjưng* khóc than kêu mẹ
Cây lồ ô, cây tre khóc than bờ suối
Đất bị lở được một khúc cần câu
Đất bị sụp được một khúc cây *rnŏng*
Đất bị sập tới suối Klŏng Srăch, Klŏng Srung
Đất bị sập tới bon Klŏng Bong phía dưới
Họ vật lộn dưới nước đại dương
Vẫn không tóm được Krăch, Krănh
Krăch, Krănh chạy biến thành con cá
Yơng, Yang biến thành cá để đánh nhau
Krăch, Krănh chạy trên bãi cỏ biến thành con chuột
Yơng, Yang biến thành chuột để đánh nhau
Krăch, Krănh chạy trên bãi cỏ biến thành con nai
Yơng, Yang biến thành con nai để đánh nhau
Krăch, Krănh chạy biến lên cây đa
Krăch, Krănh biến thành quả *kul,* quả *kuah*
Yơng, Yang hoá thân thành quả trên cây để đánh nhau
Krăch, Krănh hoá thân thành chim màu đỏ
Yơng, Yang hoá thân thành chim để đánh nhau
Krăch, Krănh chạy trên cây có tên ná đi theo
Krăch, Krănh chạy trên bãi cỏ bị lửa đốt cháy cỏ
Krăch, Krănh chạy dưới nước bị lưới vớt lên
Krăch, Krănh trốn trong cây bị gậy tre non thọc vào
Nước suối Glu, Yơng, Yang tới trước

Nước suối Gle, Yơng, Yang tới trước
Yơng, Yang tới trước hàng rào đá to
Họ lăn lộn tóm kẹp Krăch, Krănh vào đá to
Yơng, Yang lấy *tẽ* đánh vào Krăch, Krănh
Chân tay Yơng, Yang rất chắc và vững
Krăch, Krănh không đánh lại được Yơng, Yang
Krăch, Krănh đã thở như con bò
Krăch, Krănh đã thở như con trâu
Muốn đánh lại không nổi, muốn cựa lại không nổi
Muốn cựa quậy xương sườn cũng không nổi
Họ thấy nặng như bị cây gỗ đè lên
Họ thấy nặng như bị cây *rhăch* đè lên
Họ nặng như tát nước suối Klŏng Bong
Krăch, Krănh nghĩ chắc không sống nổi
Krăch, Krănh nghĩ chắc không qua nổi đêm nay
Họ uốn thân mình nhỏ lại
Họ uốn thân mình nhỏ hơn
Họ uốn bàn chân bàn tay nhỏ lại
Họ hoá thân thành con muỗi theo nước chảy
Krăch đã thoát trong tầm tay Yơng, Yang
Họ như có người cởi trói cho mình
Họ như có người cắt giùm dây trói
Krăch, Krănh nhảy lên trên cây *tử*
Họ ngồi lên trên cành cây đa
Họ ngồi lên trên cành cây đa nằm ngang

Họ ngồi lên trên cành đa bẻ lé che đít mình lại
Anh Yơng, Yang ơi chúng tôi đã thoát thân rồi!
Sao các anh bắt được tôi tên Krăch
Sao các anh bắt được tôi tên Krănh
Yơng, Yang nói: Mày trốn đi đâu hỡi con trâu đực đen!
Yơng, Yang nói: Mày trốn đi đâu hỡi con trâu đực trắng!
Chúng mày phải đụng trâu với bọn tao
Chúng mày phải ló sừng ra không được trốn
Krăch nói: Tôi con trâu đực đen chạy đi đâu được
Krănh nói: Tôi con trâu đức trắng chạy đi đâu được.
Ta không kể về Krăch, Krănh nữa
Ta kể về Tung con Glu
Ta kể về Keng con Glu
Tung ngủ mới thức dậy
Tung hốt hoảng khi thấy người lạ
Tung lấy vải đỏ lau mặt cho tỉnh
Tung định chạy trốn
Keng định chạy trốn
Tung chạy trốn ra ngoài sân bon
Keng chạy trốn ra ngoài sân bon
Họ chạy trốn theo khe nước theo bụi tre
Họ trốn theo bờ bị lở theo đường bị sập
Họ gặp phải Klôp con Rŏng
Họ gặp phải Nhông con Rŏng
Klôp lấy *tẽ* đánh vào Tung, Keng

Nhông lấy *tẽ* đánh vào Tung, Keng
Họ ngã sấp nằm trên đất sét
Họ ngã sấp nghiêng vào đất cứng
Họ ngã làm gãy *tẽ* trên đất
Họ ngã xuống đất *tẽ* gãy năm thành sáu
Klốp đã tóm được người Tung
Nhông đã tóm được người Keng
Nhấc hai chân họ đưa lên trời
Klốp tóm vào cổ Nhông tóm vào đùi
Đã bắt được ngươi chúng ta đánh cho đau
Đã bắt được ngươi chúng ta đè cho chết
Ngươi không biết chúng tôi người hung dữ
Sao ngươi không nghe danh chúng tôi
Bon Gui Bu Lũng, Lũng, Doi hung nhất
Bon Tũng Bu Nga, Kră, Năng hung nhất
Bon Tiăng, Tang, Lêng, Mbong hung nhất
Sao các ngươi dám cướp vợ người ta?
Sao các ngươi dám cướp chồng người ta?
Chuối chín trong rẫy ngươi dám hái trộm
Bông trên cây các ngươi dám hái trộm
Chiếu đã trải sao ngươi dám khùi bằng chân
Klôp, Nhông gõ vào đầu Tung, Keng
Klôp, Nhông tát vào má Tung, Keng
Klôp, Nhông gõ đầu họ bằng cán chà gạt
Máu mũi chảy ra to bằng cần rượu

Máu mắt chảy ra to bằng cần rượu
Máu tụ lại vào tim vào gan
Klôp, Nhông nói họ không trả lời
Klôp, Nhông nói họ không dám thưa
Chỉ biết nghe nhưng không dám nói
Này các ngươi hãy động đậy thử
Này các ngươi hãy nhúc nhích xương sườn cho ta coi thử
Họ im lặng và làm theo lời
Một chân Tung, Keng đạp vào cây *jri*
Một tay Tung, Keng nắm vào cây *jrang*
Một bên hàm dựa vào đá to
Tung, Keng cử động tay mình
Tung, Keng cử động chân mình
Từ miệng phát ra tiếng nói
Họ gắng sức mà không cử động nổi
Họ cố động đậy cả thân mình
Họ cử động sắp lở bờ, vỡ đập
Họ cử động sắp gãy cây sáp, gãy cần rượu
Họ cử động sắp đứt dây cườm, đứt dây cột
Klôp, Nhông tóm cổ đưa vào nhà dài
Klôp tóm cổ, Nhông đè vào đùi
Klôp kẹp họ vào hàng rào đá
Klôp lấy *tẽ* đánh vào người họ
Nhông lấy *tẽ* đánh vào người họ
Klôp, Nhông lấy *tẽ* bằng đồng đánh vào người họ

Rào bằng *tŭng* đã sập một bên
Rào bằng *blang* đã sập một bên
Klôp lấy *tẽ* đánh vào người Tung
Nhông lấy *tẽ* đánh vào người Keng
Gãy *tẽ* cổ sáu khúc rơi ra
Tay Klôp, Nhông đã bị chảy máu
Tung, Keng cố giữ chân tay cứng lại
Tung, Keng nghĩ phải làm thế nào
Cứ như thế này không thể sống nổi
Cứ như thế này làm sao thoát nổi
Người suy nghĩ không yên như gió thổi
Đặt cây *njuh* ngoài sân gió đưa
Tung uốn mình một hai ba lần
Keng uốn mình một hai ba lần
Họ uốn ngón chân ngón tay
Họ biến người thành mùi bay theo gió
Tựa như là có người cởi trói
Tựa như là có người cắt giùm dây
Họ nhảy một cái cao hơn cây *tŭ lu li*
Họ nhảy một cái cao hơn cây đa
Họ ngồi lên cành cây đa
Họ ngồi lên cành cây đa nằm ngang
Họ bẻ lá che đít mình lại
Tung nói sao các anh bắt được tôi tên Tung
Keng nói sao các anh bắt được tôi tên Keng

Ta có gan mới dám vào bon anh
Ta có gan mới dám đặt chân tới bon anh
Ta có gan anh hùng mới dám vào bon anh
Nếu người tầm thường sao dám bước chân vào bon anh
Klôp trả lời ngươi nói vậy cũng được
Nhông trả lời ngươi nói vậy cũng được
Ngươi chạy đi đâu con trâu đực đen
Ngươi chạy đi đâu con trâu đực trắng
Hãy chớ đụng đầu mới gọi anh hùng
Tung, Keng đã chạy trốn tới đầu Jâng Gle.
Ta tạm thời không kể về Tung, về Keng
Ta tạm dừng kể về Tung
Ta tạm dừng kể về Keng
Ta kể về Brŏt con Ŭnh
Ta kể về Brong con Ŭnh
Brŏt thấy lạ sắp sửa chạy trốn
Brong thấy lạ sắp sửa chạy trốn
Chạy đằng núi sang qua đằng đồi
Chạy nhằm cuối suối sang qua đầu sông
Chạy vội ra ngoài sân bon
Chạy vội thoát ra bụi rậm
Chạy vội ra khe nước bụi tre
Chạy trốn núp hang nước bị lở
Họ vừa chạy thì gặp Yui con Kam
Yui vừa gặp lấy *tẽ* đánh liền

Họ ngã lăn nhào xuống đất
Họ ngã ngửa *tẽ* gãy làm hai
Yui tóm họ ôm chặt vào mình
Hai chân họ ngửa hết lên trời
Yui gõ vào đầu Brŏt con Ŭnh
Yui tát vào má Brong con Ŭnh
Yui lấy cán chà gạt gõ vào đầu họ
Bắt được ngươi, ta đánh cho đau
Bắt được ngươi, ta đè cho chết
Ngươi không biết ta là người hung
Cha mẹ chúng mày thật là tàn ác
Vợ của người khác ngươi dám cướp về
Chồng của người khác ngươi dám cướp về
Chuối chín trên rẫy ngươi dám hái về
Bông trên cây ngươi dám hái về
Chiếu trải sẵn ngươi dám lấy chân khèo về
Brŏt, Brong trả lời chúng tôi không biết
Các anh bắt tội, chúng tôi không cãi
Tôi có ngăn nhưng Ting, Mbong không nghe
Tôi có cản nhưng Ting, Mbong cố đi
Nghe rủ đi là hai chân giẫm đất
Yui tóm hai người cho chặt
Máu mũi chảy to bằng cần *nduăt*
Máu mắt chảy to bằng cần rượu
Máu chảy tràn khắp tim khắp gan

Họ vật lộn lăn xuống suối Jâng Glu
Họ vật lộn lăn xuống suối Jâng Gle
Cây *le* mọc ba, Brŏt chặt hết
Cây *le* mọc sáu, Brong chặt hết
Cây *chau* mọc bảy, họ chặt hết
Cây *nông goh* bảy, tám họ chặt hết
Họ bị tóm kẹp vào bờ nước
Brŏt, Brong suy nghĩ trong đầu
Nếu như thế này thì không thể sống được
Nếu như thế này thì không thể qua được
Brŏt, Brong uốn mình hai, ba lần
Brŏt, Brong uốn mình hai, ba lượt
Họ uốn ngón chân ngón tay
Họ uốn mình biến thành con muỗi
Họ uốn mình biến thành con ruồi
Họ uốn thu ngón chân ngón tay
Họ đã thoát được cả thân mình
Hình như có người tháo giùm dây
Hình như có người cắt giùm dây
Họ nhảy một cái bay cao hơn cây *tŭr lu li*
Họ nhảy một cái bay cao hơn cây đa
Họ ngồi lên trên cành cây đa
Họ ngồi lên trên cành cây đa nằm ngang
Họ bẻ lá che đít mình lại
Sao các anh bắt được tôi tên Brŏt?

Sao các anh bắt được tôi tên Brong?
Ta có gan mới đặt chân tới bon anh
Ta có anh hùng mới dám vào bon anh
Chúng ta là con anh hùng mới đến bon anh
Yui trả lời nói như vậy cũng được
Ngươi chạy đi đâu con trâu đực đen?
Ngươi chạy đi đâu con trâu đực trắng?
Hãy đụng đầu mới gọi anh hùng
Ló sừng ra ngươi đã chạy trốn.
Ta không kể về Brŏt, về Brong
Ta kể về Lĭ con Glu
Ta kể về Lân con Glu
Lĭ đang sắp sửa chạy trốn
Lân sửa soạn chạy trốn
Chạy đường đá chân ghé vào đường nước
Chạy đường nước chân ghé vào đường đồi
Vòng đường đầu suối ra đường đầu sông
Họ bước chân ra ngoài
Họ bước chân ra sân bon
Họ chạy trốn vào bụi cây tre
Họ chạy trốn theo đường sập lở
Họ vừa chạy gặp ngay Bêh, Bôp con Rŏng
Họ bị Bêh đánh ngay bằng *tĕ*
Họ bị Bôp đánh ngay bằng *tĕ*
Họ ngã úp xuống áp mặt vào đất

Họ ngã ngửa khiến *tẽ* gãy làm hai
Bêh đã tóm Lĩ vào mình
Bôp đã tóm Lân vào mình
Hai chân họ giơ ngược lên trời
Bêh đè cổ, Bôp đè lên đùi
Bắt được ngươi chúng ta đánh cho đau
Bắt được ngươi chúng ta đè cho chết
Các ngươi không biết chúng ta người hung
Bêh gõ vào đầu Lĩ con Glu
Bôp tát vào má Lân con Glu
Bêh, Bôp gõ đầu họ bằng cán chà gạt
Máu mũi chảy to bằng *tong nduăt*
Máu mắt chảy to bằng *tong ndrănh*
Máu nhồi chảy khắp tim, khắp gan
Bêh bảo Bôp hãy nắm cho chặt
Đừng cho nó bay trong đám đông
Bêh, Bôp nói các ngươi thử cựa, thử nhúc nhích
Thử nhích đùi các ngươi thử chạy
Lĩ, Lân nghe theo và thử làm ngay
Bôp bảo Bêh hãy nắm cho chặt
Bêh bảo Bôp hãy nắm cho chặt
Đừng cho nó bay trong đám đông
Bêh, Bôp đồng lòng và cùng làm ngay
Lĩ, Lân thử nhấc chân, nhấc tay
Họ vặn xương sườn họ sắp sửa chạy

Họ vặn đi, họ vặn lại
Họ cựa, họ thử nhấc người lên
Họ cựa hết mình, họ cựa hết sức
Chân họ giẫm đất thành bùn
Nước bùn đã bắn lung tung
Họ cố sức bờ đê gần vỡ
Họ cố sức cây cối gần gãy
Họ cố sức dây cột sắp đứt
Bêh, Bôp tóm kẹp vào cây *jri,* cây *kră*
Họ ghì vào cũng không thể được
Lĩ, Lân cựa trúng vào cột nhà
Cột nhà đã ngả xuống đất
Cột nhà ngả, cột nhà trệt đã nghiêng
Lúa trong bồ như bị đổ ra
Lĩ, Lân tóm vật lăn đi hướng suối Jrâng Glu
Họ lăn vật đi hướng suối Jrâng Gle
Họ đã lăn hết cả bụi chuối
Họ đã lăn hết cả bụi chuối hột
Họ đã lăn hết cả bụi tre mái nhà
Họ lăn tới cửa nhà lăn tới sân bon
Họ lăn tới ngã ba khách đi lấy củi
Cây mọc ba, đã gãy hết
Cây *le* mọc sáu, đã gãy hết
Cây *chau* mọc bảy, đã gãy hết
Cây *nông goh* bảy, tám bụi gãy hết

Bị sập đất một cây *ndăr* đổ
Bị lở đất, một cây *rnăng* đổ
Bị sập đất một bên hai bên
Cây và *gle* khóc than kêu mẹ
Cây *reh,* cây *rjưng* khóc than kêu mẹ
Cây tre, cây lồ ô khóc than bờ suối
Bêh, Bôp tóm họ kẹp vào đá rào to
Bêh đánh Lĩ bằng *tẽ*
Bôp đánh Lân bằng *tẽ*
Họ giữ chặt và ghì vào đá
Bêh, Bôp đánh mà chẳng được gì
Lĩ, Lân đã thở như con bò
Lĩ, Lân đã thở như con trâu
Họ chỉ còn thở được ở cổ
Họ thở ở cổ đã gần chết rồi
Họ nói ra giọng bị đứt đoạn
Họ nói ra giọng đã đi vào âm phủ
Bêh, Bôp hỏi các ngươi tính thế nào?
Họ trả lời không biết nữa chỉ nghe nặng trong người
Họ nghe nặng như khúc gỗ đè lên
Họ nghe nặng như khúc *rhăch* đè lên
Họ nghe nặng như tát nước Klong Bong
Cứ như thế này không sống nổi qua đêm nay
Cứ như thế này không thể sống nổi
Bêh, Bôp lấy chiếc lao bằng bạc

Bêh, Bôp lấy chiếc lao bằng đồng
Lao bằng đồng làm dấu ba khúc
Lĩ xin phép được nói một tiếng
Lân xin phép được nói một tiếng
Thưa anh Bêh hãy nghe tôi nói!
Thưa anh Bôp hãy nghe tôi nói!
Hai chân tôi xin lạy các anh
Hai tay tôi chắp lạy các anh
Họ chắp lạy như Drôn đầu suối
Các anh bắt tội chúng tôi cũng được
Các anh bắt chúng tôi chủ tội cũng được
Hay là các anh đem chúng tôi đổi bạc cũng được
Hay là các anh đem chúng tôi đổi vàng cũng được
Nếu các anh bắt làm đầy tớ cũng được
Các anh nuôi để chăn bò cũng được
Các anh nuôi để chăn trâu cũng được
Các anh nuôi để chăn trâu đực cũng được
Các anh nuôi để thả trâu, bò theo cỏ bờ suối
Các anh nuôi để đuổi khỉ rẫy cũng được
Các anh nuôi để đuổi chim *kéc* cũng được
Các anh nuôi để đẽo gỗ khúc tượng cũng được
Cứ như thế này chúng tôi không sống nổi
Cứ như thế này chúng tôi không qua được
Lĩ vừa nói vừa uốn người hai ba vòng
Lân vừa nói vừa uốn người hai ba vòng

Họ uốn ngón chân ngón tay
Họ đã trốn thoát trong vòng tay Bêh, Bôp
Tưa như là có người tháo dây thừng
Tưa như là có người cắt dây thừng
Lĩ, Lân đã chạy trốn thoát thân
Họ nhảy một cái bay tới cây *từ lu li*
Họ nhảy một cái bay tới cây *jri bar jâng*
Họ ngồi lên trên cành cây đa
Họ ngồi lên trên cành cây đa nằm ngang
Họ bẻ lá che đít mình lại
Làm sao anh bắt được tôi tên Lĩ
Làm sao anh bắt được tôi tên Lân
Tôi Lĩ thoát như con nai trong bãi cỏ
Tôi Lân thoát như con cá dưới suối
Thế cũng được hãy để ta xem
Ngươi chạy đi đâu con trâu đực đen?
Ngươi chạy đi đâu con trâu đực trắng?
Hãy đụng đầu mới gọi anh hùng
Ló sừng ra ngươi đã chạy trốn.
Ta không kể về Lĩ, Lân nữa
Bon của họ đã chết sạch rồi
Bon của họ không sót một tên
Ta kể về Lêng con Rung
Ta kể về Mbong con Tiăng
Lêng lấy lao bằng bạc

Mbong lấy lao bằng đồng
Lao mới rèn làm dấu ba khúc
Lao hai ngón tay đã giết chết người Rđe
Lao sáu ngón tay đã giết chết người R'ông
Họ đã múa lao dài xung quanh
Họ đã múa lao dài khắp nơi
Con ông Djŭt cao bằng tầm đùi người bon họ
Con ông Ndu cao bằng tầm háng người bon họ
Con ông Yang cao bằng tầm ngực người bon họ
Bon của Ting con Tet không còn sót một ai
Bon của Mbong con Tet không còn sót một ai
Họ chặt người như chặt cây *prăch,* cây *dăl*
Họ chặt người như chặt cây chuối
Họ chặt người như chặt chuối trong rẫy
Tiếng khóc than nghe vang nửa cánh rừng
Tiếng khóc than như con chó khóc tìm người
Con heo đực trong bon đã chết hết
Con nít cao bằng đùi đã chết hết
Bon của họ không còn hạt lúa
Lêng đi lại trong bon đã nhiều lần
Mbong đi lại trong bon đã nhiều lần
Mbong tính nóng nảy không thể sửa được
Mbong chặt cột nhà đã ngã một bên
Mbong chặt cột phụ đã ngã một bên
Nhà bốn cạnh đã sập xuống đất

Nhà dưới bốn cạnh đã sập xuống đất
Mbong nói với cột nhà đã bắt được ta đánh cho đau
Mbong nói với cột nhà đã bắt được ta đánh cho chết
Các ngươi không biết chúng ta người hung dữ
Sao các ngươi không nghe danh tiếng chúng ta
Sao các ngươi không nghe danh tiếng chúng ta Lêng, Mbong
Mbong nói to toàn nói về anh hùng
Lêng nói to toàn nói về anh hùng
Ta kể về Lêng, Mbong thế đã đủ
Vỏ chiêng vỡ nằm dưới đất
Vỏ *gong* vỡ nằm dưới đất
Lêng, Mbong bước sang gian nhà khách
Vừa đi thì gặp Kông và Sơ
Lêng một tay đưa chà gạt lên
Mbong một tay đưa chà gạt lên
Kông xin cho nói một tiếng
Sơ xin cho nói một tiếng
Hai chân em chắp lạy anh Lêng
Hai tay em chắp lạy anh Mbong
Hay là anh bắt em làm đầy tớ bon anh
Em chịu làm đầy tớ anh Lêng
Nếu anh đem em đổi bạc cũng được
Nếu anh đem em đổi vàng cũng được
Nếu anh giữ em để giã lúa gùi cũng được
Nếu anh giữ em để chặt, bửa củi cũng được

Nếu anh giữ em để nấu cơm cho khách cũng được
Nếu anh giữ em để dọn cơm cho khách cũng được
Nước mắt Kông, Sơ rơi như nước mưa
Nước mắt Kông, Sơn rơi như khóc
Nước mắt Kông, Sơ rơi nhớ quê hương
Kông, Sơ nhớ bạn, nhớ núi rừng của mình
Lêng, Mbong không nói gì
Lêng, Mbong nắm tóc Kông và Sơ
Lêng, Mbong nắm chặt tóc dài Kông và Sơ
Lêng, Mbong nắm Kông, Sơ chỗ hay cột tóc
Lêng vò vào lòng bàn tay của mình
Mbong vò vào lòng bàn tay của mình
Lêng cột vào tà áo, tà khố
Mbong cột vào trong người cho gọn
Mọi việc đã xong xuôi hết
Lêng con Rung ra ngoài
Cối giã gạo đang để ngoài bê vào trong nhà
Chày giã gạo đang để ngoài bê vào trong nhà
Họ bỏ hết đồ đạc vào trong nhà
Cửa họ đóng lấy củi rấp lại
Đường đi họ kéo gai đậy vào
Cột chân tóc lấy *suê* che vào
Lêng, Mbong bước ra ngoài sân bon
Lêng, Mbong bước ra ngoài bụi rậm
Lêng, Mbong bước trên đường khe nước bụi tre

Lêng, Mbong bước qua đường bị sập lở
Lêng lấy quẹt bật ra làm lửa
Mbong lấy quẹt bật ra làm lửa
Họ thổi cho lửa hồng lên
Họ lấy lửa châm vào mái nhà
Họ châm lửa xung quanh nhà
Họ khấn vái thần gió thổi lên
Họ khấn vái thần gió thổi ra
Họ khấn vái thần lửa hồng lên
Lêng đập vào đùi ra hạt muối hột
Ra từ người có thần lửa ra
Ra từ người có thần trời ra
Thần lửa đỏ từ từ hồng lên
Thần trời đã từ từ nóng lên
Lửa đốt rừng cháy đuôi *rya*
Lửa đốt cỏ cháy con cá *rlêng*
Lửa đốt *jrêng* cháy tổ con ong
Một bên mùi khét cơm cháy
Một bên mùi khét lúa cháy
Một bên mùi tanh đầu người
Công việc Lêng, Mbong như thế đã xong
Họ hò hét chân họ giậm đất
Họ hò hét tay họ cầm lao
Họ hò hét vang tới thần trời
Các anh thấy có khổ sở không?

Các anh thấy có đau xót không?
Các anh ngước mắt nhìn có thấy buồn không?
Ta kể về Ndu, Yang con Tet
Ta kể về Krăch, Krănh con Ŭnh
Ta kể về Lĭ, Lân con Glu
Ta kể về Ting, Mbong con Tet
Còn cả thảy tám vị anh hùng
Họ rớt nước mắt thương xót
Họ rớt nước mắt than khóc
Họ rớt nước mắt nhớ tiếc
Họ hết sức nhớ thương quê hương bon làng
Ndu người anh trách móc Ting con Tet
Miệng ta khuyên ngươi như bão đi
Yang người anh trách móc Mbong con Tet
Ta khuyên ngươi, ngươi càng muốn đi
Người rủ đi hai chân giẫm đất
Ta đã nói không thể thắng nổi
Họ sức mạnh không thể so nổi
Họ to chà gạt hơn của mình nhiều
Có ai thắng nổi Lêng con Rung
Có ai thắng nổi Mbong con Tiăng
Họ anh hùng không thể ngừng tay
Họ anh hùng mình không thể thắng được
Miệng ta khuyên ngươi không thèm nghe
Bây giờ ngươi tính thế nào?

Con heo đực trong bon đã hết
Con gà trống trong bon đã hết
Con nít nhỏ tầm đùi đã chết hết
Bon của mình có còn gì nữa đâu!
Cột nhà mình đã nằm sát đất
Ting, Mbong cúi mặt vào háng
Ting, Mbong cúi mặt vào đùi
Lấy ngón tay đút vào trong miệng
Thưa các anh em đã biết lỗi!
Em ở trong nhà người ngứa như *mbăch teh*
Em ngồi dưới đất người ngứa như *mbăch ba*
Người em ngứa như cây *tong ya rkŭm*
Em tắm nước bầu trong bon không đủ
Em xem cơm, canh như cây *klĕ,* cây *ngõ*
Em xem bố, mẹ đen như *dônh*
Em xem con chú, con bác đen như nhọ nồi
Em xem Bing đẹp như chén đổ bị vỡ
Em xem Djăn đẹp như chén đổ bị vỡ
Em cứ nhớ đến Bing bon họ
Em cứ nhớ đến Djăn bon họ
Em đã lỡ con trai ham sắc
Em đã lỡ thử cán chà gạt với họ
Người em khờ thích cướp vợ người ta
Họ có sợ đâu đánh nhau với mình
Họ vang danh từ thời xa xưa

Ta khuyên ngươi không thể vào bụng mẹ hai lần
Thôi từ đây hãy chừa thói xấu
Làm chết bon ta lấy đâu đền của
Chết bon mình trách ai bây giờ!
Bây giờ trách móc cũng chẳng ích gì
Người mình ngu mình tự chuốc lấy
Coi chà gạt họ có mình có
Coi ná trên tay họ có mình có
Sừng trên đầu người ta có mình có
Trai mới lớn thử sức ai hơn ai
Ndu chỉ bảo các em của mình
Mình góp sức lại nhằm vào Lêng con Rung
Mình góp sức lại nhằm vào Mbong con Tiăng
Mình bắt được Lêng thì là người giàu sức nhất
Mình bắt được Mbong thì là người giàu sức nhất
Bắt được Lêng, Mbong mình đã yên tâm
Cơm một nồi ăn mới ngon miệng
Nước nửa bầu uống mới ngon miệng
Thuốc ít chia cho trăm người hút
Đừng khinh thường Lêng, Mbong
Đừng cho mình là người hơn Lêng, Mbong
Đừng có cắt tóc trên đầu Lêng, Mbong
Bêh anh nói có thể còn được
Bôp anh nói có thể còn được
Klôp anh nói có thể còn được

Nhông anh nói có thể còn được
Yui chú nói có thể còn được
Yơng anh nói có thể còn được
Yang anh nói có thể còn được
Mình không thể nói chuyện được với Lêng con Rung
Nó mà nói không ai thắng nổi
Nó mà quyết gì không thể thay đổi
Nó đánh nhau một sống một chết
Một lần sống một lần ăn cơm
Nó đã chết đi sống lại cả hàng trăm lần
Nó từ bon Phan về lại tiếp tục đánh nhau.
Kể tới kể lui chỉ kể về Ndu về Yang
Kể tới kể lui chỉ kể về Ting về Mbong
Ta kể về Lêng con Rung
Ta kể về Mbong con Tiăng
Lêng ngồi trên đầu tảng đá
Mbong ngồi trên đầu tảng đá
Lấy cán chà gạt chống cằm
Lêng nói với anh em
Anh em ơi hãy nghe tôi nói!
Mình hãy cẩn thận giữ bản thân mình
Mình phòng thân sợ kẻ xấu đến đánh
Sợ họ bắn mình bằng tên phóng nhanh
Sợ họ bắn mình bằng tên tẩm thuốc
Tên tẩm thuốc trúng ba ngón tay đã chết

Cầm con dao đừng có run tay
Cầm tên ná đừng có đung đưa
Nằm cùng con gái đừng có run tim
Anh Bêh và cả anh Bôp nữa
Anh Klôp và cả anh Nhông nữa
Yui chú của cháu cũng nghe theo
Anh Yơng và cả anh Yang nữa
Mọi người trong đoàn đều bằng lòng
Em đừng lo nghĩ gì cho nhiều!
Bêh, Bôp cầm con dao phòng thân
Bêh, Bôp cầm con dao phòng con hổ
Bêh, Bôp cầm ná phòng gì xảy ra
Bêh, Bôp, Klôp, Nhông ngồi hút điếu thuốc
Lêng, Kong, Mbong, Yơng, Yang cùng ngồi hút thuốc
Yui, Bũng, Sưng đang hút thuốc, nhả khói
Họ nhả khói từ trong miệng ra
Khói ra như họ đốt rừng
Ống tẩu thuốc luôn ở bên mình
Ống tẩu bằng bạc luôn cầm trên tay
Kể chuyện gia phả luôn ở trong đầu
Ngồi ăn uống, hút thuốc một lát
Ngồi ăn trầu một chốc một lát
Đặt mâm trầu luôn ở bên cạnh
Lêng nói với tất cả anh em
Mình ngồi đừng có cách xa một nia

Mình ngồi đừng có cách xa một tấm sạp
Phòng họ chém mình vứt bỏ vào bùn
Tất cả anh em thảy đều bằng lòng.
Ta kể về Ting con Tet
Ta kể về Ndu, Yang con Tet
Ta canh chừng Yang con Rung
Krăch con Lũ đi đâu rồi?
Krănh con Lũ đi đâu rồi?
Ta cùng phải canh chừng Yui con Kam
Bắt được nó phải đánh cho đau
Bắt được nó phải đè cho chết
Nó không biết người mình hung dữ
Krăch, Krănh nhận lời bằng lòng
Em Brŏt em ở đâu rồi?
Em Brong em ở đâu rồi?
Hai em con Bŭng con Lũ
Hai em con Sưng con Klang
Hai đứa em nhận lời đi ra
Em Lĩ con Glu đâu rồi?
Em Lân con Glu đâu rồi?
Em con Klôp con Rŏng đâu?
Em con Nhông con Rŏng đâu?
Hai đứa em nhận lời bước ra
Em Tung con Glu đâu rồi?
Em Keng con Glu đâu rồi?

Em con Mbong con Tiăng
Em con Kong con Rung
Anh Ting con Tet đâu rồi?
Anh Mbong con Tet đâu rồi?
Hai anh con Lêng con Rung
Hai anh nhận lời bước ra
Mọi việc đã sắp xếp xong
Ting, Mbong bước đi nhè nhẹ từ bụi rừng rậm
Ting, Mbong bước nhẹ trên cành cây khô
Ting, Mong bước nhẹ từ cây *rbŭt,* cây *rsôi*
Ting, Mbong bước nhẹ từ trong đất bùn
Ting, Mbong bước nhẹ con chuột cũng không nghe tiếng
Ting, Mbong bước nhẹ con sóc cũng không nghe tiếng
Họ đi trên cành cây khô
Họ bước nhẹ tới gần Lêng con Rung
Họ bước nhẹ tới chỗ Lêng con Rung
Họ vừa đi vừa nhìn xung quanh
Ting một tay thò lấy chiếc khiên của mình
Mbong một tay thò lấy chiếc khiên của mình
Họ lấy ra từ người bằng dây chi
Họ lấy ra từ người bằng dây diều
Họ lấy ra từ người bằng dây tơ nhện
Họ xô vào như con trâu tơ đụng đầu
Họ đuổi theo sát nhằm vào Lêng
Họ đuổi theo như con trâu húc bằng sừng

Lêng một bên tay thì lấy khiên đá
Kong một bên tay thì lấy khiên đá
Họ so tài nhau bằng khiên đá
Họ so tài nhau bằng khiên đồng
Lêng so tài với Ting con Tet
Kong so tài với Mbong con Tet
Hai bên đều múa khiên đá
Lêng chân một bên đạp lên cây *jri*
Kong chân một bên đạp lên cây *jrang*
Hàm một bên dựa vào tường đá
Ting chân một bên đạp lên cây *jri*
Mbong chân một bên đạp lên cây *jrang*
Hàm một bên dựa vào rào đá
Họ múa khiên đọ tài với nhau
Ting, Mbong đánh vào Lêng, Kong như đấm vào cây chuối
Họ lắc vào Lêng, Kong như lắc hòn đá
Họ ngồi chỗ nào cũng như cây đóng cọc
Người của Lêng đánh nhau càng ham
Người của Lêng đánh nhau càng thích
Người của Lêng không biết sợ đánh nhau
Lêng trong người có gan tầy mình
Lêng trong người hung dữ tầy mình
Lêng trong người rất là khắt khe
Lêng trong người như nước chảy tháng tám
Người của Lêng đã như cây *gle*

Lêng dồn sức đẩy Ting không nổi
Ting dồn sức đẩy Lêng không nổi
Mbong dồn sức đẩy Kong không nổi
Kong dồn sức đẩy Mbong không nổi
Người của họ cao, thấp bằng nhau
Người của họ cao, dài bằng nhau
Hai bên đánh nhau ngang tài
Mẹ tắm nước thần mới điều
Mẹ tắm nước ống mới tốt
Mẹ đếm sao trên trời mới đẹp
Họ cố lấy hết sức của mình
Họ cố lấy hết sức mẹ sức con
Lêng, Kong đã vỡ khiên đá một bên
Lêng, Kong đã vỡ khiên *blang* một bên
Họ đánh nhau chỉ trong chốc lát
Ting, Mbong đã vỡ khiên đá một bên
Ting, Mbong đã vỡ khiên *blang* một bên
Họ vứt khiên vào rừng sâu thẳm
Ting, Mbong tay một bên lấy lao bạc
Ting, Mbong tay một bên lấy lao đồng
Họ múa lao múa khắp mọi nơi
Họ múa lao dài múa khắp mọi nơi
Hai anh em to lớn bằng nhau
Họ cố sức dồn cho kì hết
Lêng bên kia Mbong ở bên này

Kong bên kia Ting ở bên này
Ting, Mbong lao gãy sáu khúc rời nhau
Lêng, Kong lao gãy sáu khúc rời nhau
Lớn bằng nhau ngón chân bằng nhau
Họ so tài ngang tài, ngang sức
Dùng chà gạt bị vỡ cán cây tre
Dùng bằng rìu bị vỡ rìu ra
Dùng bằng ná bắn dây bị đứt
Họ đánh Lêng, Lêng chui vào hang
Họ đập Lêng, Lêng chạy phía sau
Lêng vỗ đùi ra từ người
Họ chém vào đầu nghe vang tiếng *yăng*
Họ chặt vào Lêng nghe vang tiếng *gong*
Họ chặt vào ngực nghe vang tiếng đất sét
Người của Lêng cứng như đá
Người của Lêng cứng như sắt
Ta kể về Ndu con Tet
Ta kể về Yang con Tet
Họ đuổi theo Lêng và Kong
Họ đuổi theo sát Lêng và Kong
Họ ló sừng húc Lêng và Kong
Họ húc nhằm vào đầu vào cổ Lêng, Kong
Lêng bất ngờ có con trâu to đánh tới
Lêng, Kong hốt hoảng chạy như đám đông
Lêng, Kong vẫn đỡ bằng khiên

Lêng, Kong vẫn đỡ bằng khiên bằng đồng
Lêng, Kong múa khiên dài xung quanh
Yang, Ndu húc vào khiên Lêng, Kong
Họ gần Lêng nóng như lửa
Họ gần Kong nóng như lửa
Họ gần Lêng, Kong nóng như lửa than
Họ nóng cả tai và đầu
Yang đẩy Ndu không nổi
Yơng đẩy Yang không nổi
Họ lấy hết sức của mình
Yơng, Yang bẻ khiên *tŭng* một bên
Yơng, Yang bẻ khiên *blang* một bên
Yang tay một bên rút lao bằng bạc
Yơng tay một bên rút lao mới rèn
Lao mới rèn làm dấu ba khúc bằng đồng
Yơng liền lùi lại đằng sau
Yang liền lùi lại đằng sau.
Ta không kể về Yơng, Yang nữa
Ta kể về Tung con Glu
Ta kể về Kêng con Glu
Họ đánh nhau với Bŭng con Lŭ
Họ đánh nhau với Sưng con Klang
Họ múa khiên hai bên với nhau
Họ đánh nhau bằng khiên, bằng đồng
Họ đánh vào Bŭng như đánh cây chuối

Họ lắc vào Bũng như lắc hòn đá
Bũng đã ngồi như cây đóng cọc
Chém vào Bũng một lần trúng sau đít
Chém một lần trúng vào gốc cây
Chém một lần trúng vào gốc chuối
Chém một lần trúng lồ ô bờ suối
Chém đằng trước Bũng chui ngược đằng sau
Làm sao ngươi chém được ta tên Bũng
Làm sao ngươi chém được ta tên Sưng
Thế thì cũng được thôi
Ngươi trốn đi đâu con trâu đực đen?
Ngươi trốn đi đâu con trâu đực trắng?
Hãy đụng đầu mới gọi anh hùng
Vừa ló sừng với ta đã chạy trốn
Trốn đi đâu hả con trâu đực đen?
Trốn đi đâu hả con trâu đực trắng?
Chờ đụng đầu mới gọi anh hùng
Ló sừng ra đã vội chạy trốn
Ta không kể về Bũng, về Sưng
Ta kể về Krăch con Glu
Ta kể về Krănh con Glu
Họ đánh nhau với Yui con Kam
Họ múa khiên hai bên xung quanh
Họ múa khiên đồng hai bên xung quanh
Yui hết sức không thắng nổi họ

Yui đã cầm khiên *tŭng* một bên
Yui đã cầm khiên *blang* một bên
Yui lùi lại đằng sau
Yui chạy về tới gần Lêng con Rung
Yui chạy về tới gần Mbong con Tiăng
Lêng liếc nhìn thấy người bên cạnh
Lêng nhìn kĩ thấy Yui chú mình
Lêng rút kiếm bằng bạc ra
Lêng rút kiếm mới rèn ra
Kiếm của Lêng mới từ lò ra
Họ đã đỡ bằng khiên của mình
Họ đã đỡ bằng khiên bằng đồng
Họ cố đánh vào Lêng không nổi
Tung chém vào Lêng như chém bụi chuối
Họ lắc vào Lêng như lắc hòn đá
Người Lêng ngồi như cây *jri* họ trồng
Chân một bên đạp vào cây *jri*
Tay một bên cầm vào cây *jrang*
Hàm một bên dựa vào hòn đá
Họ múa khiên bằng đồng, bằng đá
Krăch, Krănh cầm khiên *tŭng* một bên
Họ cầm khiên *blang* một bên
Cầm khiên *tŭng* vứt vào trong hang
Cầm khiên *blang* vứt vào thác chảy
Họ vứt khiên vào tận rừng sâu

Họ không chịu nổi với lửa nóng
Họ đã ngã chân sang một bên.
Ta không kể về Krăch, về Krănh nữa
Ta kể về Brŏt con Ŭnh
Ta kể về Brong con Ŭnh
Họ đánh nhau với Klôp con Rŏng
Họ đánh nhau với Nhông con Rŏng
Họ múa khiên hai bên với nhau
Họ đánh nhau bằng khiên đồng
Họ đánh mãi chẳng thắng được nhau
Họ lấy hết sức của mình
Họ dồn hết sức mẹ, sức con
Họ vẫn không đánh thắng được
Brŏt, Brong đã cầm khiên *tŭng* một bên
Họ vứt khiên vào trong rừng sâu
Họ bắt đầu chém nhau từ cây *sĭr*
Họ chém nhau từ cây *rpông*
Họ lấy cây *mblung* đánh nhau
Họ chém chết rất là nhiều người
Họ nằm chết rất là nhiều người
Họ nằm chết ba trăm ba chục người
Chói lưỡi dao như chói hoa *lă*
Chói lưỡi dao như chói hoa cỏ tranh
Chói cung tên như chói *mbŏng kring*
Chói khiên như chói mặt trăng sáng.

Ta kể về Ting con Tet
Ta kể về Mbong con Tet
Cứ như thế này không thể sống nổi
Cứ như thế này không thể qua nổi
Ting, Mbong lấy *tĩl* đánh kéo sát đất
Tĩl kêu vang khắp vùng xung quanh
Tĩl kêu vang khắp rừng, khắp núi
Đánh *tĩl* kêu cho vang đến tai Bing con Klẽt
Đánh *tĩl* kêu cho vang đến tai Nhông con Klẽt
Họ tiếp tục đánh *meng prăk* cho vang
Họ tiếp tục đánh *meng kong* cho vang
Họ tiếp tục kéo *tĩl jâng* sát đất
Chỉ trong một chốc một lát
Tĩl jâng meng prăk, meng kong đã vang đi xa
Tiếng vang tới bon Bu Pruh
Tiếng vang tới bon Bu Prâng
Tiếng vang đến bon Bing con Klẽt
Tiếng vang đến bon Jông con Klẽt
Bing ngồi dệt vải ở trước cửa nhà
Jông ngồi dệt vải ở trước cửa nhà
Họ dệt vải thổ cẩm mẫu một trăm chân
Họ nghe vang tiếng người gọi
Họ nghe vang tiếng người kêu
Họ nghe có người từ xa gọi đến
Họ nghe có người từ xa gọi về

Nghe tiếng gọi từ rất là gần
Nghe tiếng gọi từ ngã ba đường khách
Nghe tiếng chim *pŭt* kêu từ cây *ka nĕt*
Nghe tiếng chim *tet* kêu từ cây *ka năng*
Nghe tiếng con cá *srăng* kêu từ hòn đá trắng
Nghe tiếng kêu từ cây *reh* từ cây *rjŭng*
Nghe tiếng con dơi kêu từ trong ống tre
Nghe vang tiếng lao từ dưới lên trời
Hai chị em nghe ngóng từ xa
Hai chị em nghe ngóng từ cánh rừng gần
Hai chị em đoán từ bon Prŭm Tiăr
Hai chị em nghe kĩ từ bon Ting con Tet
Hai chị em nghe kĩ từ bon Mbong con Tet
Không biết ai chọc phá bon Ting con Tet
Không biết ai đã cướp gì của bon Mbong con Tet
Hay có kẻ đã cướp giật bon của họ
Hay có kẻ muốn cướp sự giàu có của Ting con Tet
Hay có kẻ muốn có lúa đầy nhà
Hay có kẻ muốn cây nêu lễ hội
Hay có kẻ muốn cướp vợ con bon Ting, Mbong con Tet
Hay có kẻ muốn cướp các cô gái đẹp trong làng
Hay có kẻ muốn cướp chăn dài đuôi
Hay là Lêng, Mbong đi theo dấu chân Bing, Djăn
Bing, Jông tháo chỉ từ chân ra
Bing, Jông tháo khung từ đầu gối

Bông vải cuộn cất gọn một bên
Đây khung chỉ tôi giao cho bà Ma
Đây khung chỉ tôi giao cho bà Đe
Đây khung chỉ tôi giao cho bà Kĭt
Khi tôi về tôi lại đến mượn
Tôi lại mượn bằng một bầu gạo
Tôi lại mượn bằng một *krơ* muối
Bing bước ra ngoài cửa nhà
Jông bước ra ngoài sân bon
Bing, Jông bước ra tới khe nước bụi cây
Bing, Jông bước tới con đường mòn đất lở
Bing, Jông đi tới chân cây đa
Hai chị em trèo lên cành cây đa
Cây đa to có cành lá xum xuê
Hai chị em ngồi lên cành cây đa
Hai chị em ngồi lên cành đa nằm ngang
Cành lá đa che phủ hết người
Bing ngắm nhìn tới bon Dêh, bon Dơ
Jông nhắm nhìn tới bon trên bon Jông
Bing, Jông ngắm nhìn tới bon R'ông Ka Nong
Họ ngắm nhìn bon Khong, bon Khang trồng nhiều bông
Họ ngắm nhìn bon R'ông Rsêh, bon Bu Dêh, Bu Diăng
Họ ngắm nhìn bon Ting con Tet
Họ ngắm nhìn bon Mbong con Tet
Họ thấy bon khói lửa mịt mù

Khói trong bon bay ra khắp rừng
Hai chị em nhìn thấy bon Ndu, Yang bị đốt cháy trụi
Hai chị em thấy trẻ con đang khóc
Họ nghe thấy con chó sùa kêu người chủ
Bing, Jông nhìn thấy đau xót trong lòng
Bing, Jông nhìn thấy đau xót trong tim
Hai chị em Bing, Jông bước xuống đất
Hai chị em cùng xuống một lúc
Hai chị em lo lắng bước qua bước lại
Hay là mình báo tin cho chị Bing con Srâng biết
Hay là mình báo tin cho chị Jông con Srâng biết
Hay là mình báo tin cho chị Deh, chị Dai con Srâng
Bing con Srâng ngồi giữ rào lửa
Jông con Srâng ngồi giữ rào lửa
Bing con Srâng ngồi dệt vải trước cửa nhà
Jông con Srâng ngồi dệt vải trước cửa nhà
Ngồi dệt hoa văn hàng trăm hình khác nhau
Bing, Jông nghe tiếng lục lạc chân reo vang
Bing, Jông nghe tiếng lục lạc chân đạp vào nhau
Bing, Jông nghe tiếng lục lạc chân reo vang
Nghe tiếng vang *kao jang* trên đầu
Hai tay họ đeo vòng bằng lạt tre nứa
Bing, Jông liếc mắt nhìn thấy người đằng sau
Họ nhìn kĩ thấy Bing con Klễt
Họ nhìn kĩ thấy Jông con Klễt

Bing con Srâng hỏi Bing, Jông con Klễt đi đâu vậy?
Jông con Srâng hỏi Bing, Jông con Klễt đi có việc gì?
Hai người có ai nợ không mà đi đòi đi thăm?
Hai người đi đâu mà đi khắp cánh rừng?
Hai người đi đâu mà đi khắp rừng, khắp núi?
Thấy hai người hốt hoảng điều gì?
Thấy hai người hốt hoảng mà đi?
Trời sáng sớm, sương mù cũng bước
Sương sáng sớm hai chị em cũng không ngại
Cỏ tranh mọc ngược hướng hai chị em chịu khó gạt
Bing, Jông con Srâng vừa dứt lời
Bing, Jông con Klễt đáp lại
Bing, Jông con Klễt đáp lời nhẹ nhàng
Lời nói Bing, Jông phát ra âm thanh từ cô
Hai chị em nói từ cổ họng phát ra
Hai chị em nói như nhện giăng tơ
Hai chị em nói như họ gõ *gong rŭng, gong jiăng*
Hai chị em nói như họ soi tỏ con *tĕ mpôl*
Hai chị em nói như họ đẩy con *tĕ ta klung*
Bing, Jông con Klễt thưa chuyện với Bing, Jông con Srâng
Bing, Jông con Klễt thưa chuyện không biết phải từ đâu
Hai chị em tôi kể cho hai chị cùng nghe
Hai chị em tôi kể cho hai chị cùng nhớ
Hai chị em tôi kể cho hai chị cùng nghĩ
Để hai chị biết mà nghĩ cách

Để hai chị bàn cách đi
Tôi Bing đây có chuyện mới tới đây
Tôi Jông đây có chuyện mới tới đây
Chúng tôi đi để báo tin cho hai chị biết
Bon của Ting con Tet đã bị cháy hết rồi
Bon của Mbong con Tet đã bị cháy hết rồi
Người ta đã đốt sạch cả bon cả làng
Chỉ nhìn thấy khói lửa bốc lên
Chỉ nhìn thấy khói khắp rừng khắp núi
Một bên bon có mùi cơm cháy Ting con Tet
Một bên bon có mùi lúa cháy Mbong con Tet
Một bên bon mùi khét đầu người
Chỉ nghe tiếng con chó khóc kêu chủ
Chỉ nghe tiếng con người đang khóc
Bing, Jông con Srâng đã nghe kể chuyện
Bing con Srâng tháo chỉ từ chân
Jông con Srâng tháo khung từ đầu gối
Lấy bông vải xếp gọn một bên
Bing trả lại khung chỉ cho bà Ma
Jông trả lại khung chỉ cho bà Đe
Họ trả lại dây khung cho bà Kĭt
Khi chúng tôi về sẽ mượn lại của bà
Tôi lại mượn bằng một bầu gạo
Tôi lại mượn bằng một bầu muối
Chúng tôi có chuyện phải đi rồi

Chúng tôi không rảnh để làm tiếp
Bon của Ting con Tet bị người đập phá rồi
Bon của Mbong con Tet bị họ đốt cháy rồi
Bon của Ting, Mbong bị họ cướp bóc rồi
Họ muốn cướp các cô gái đẹp trong bon
Bing, Jông con Klễt có biết ai đi cướp không?
Hai người có biết tên biết tuổi của họ không?
Hai người có biết bon làng của họ ở đâu không?
Hai người có biết tên ông bà, tổ tiên là gì?
Hai người có biết tên ông bà còn sống tên là gì?
Hai người có biết tên bố hoặc mẹ họ là ai?
Ai mà dám chọc phá bon Ting, Mbong con Tet?
Ai mà dám chọc con hổ khi gầm?
Ai mà dám sỏ mũi con lươn thần dưới nước?
Bing đi đâu mà không biết họ chọc phá bon Ting?
Jông đi đâu mà không biết họ chọc phá bon Mbong?
Sao không giữ bon Ting con Tet?
Sao không giữ bon Mbong con Tet?
Bing, Jông nói tôi cũng không can họ được
Bing, Jông con Klễt kể, Ting, Mbong thèm ăn canh *biăt nse*
Mbong thèm ăn con chuột đồng, con cá trê
Họ thèm ăn măng lồ ô, măng tre
Họ muốn cướp Bing vợ Yang bon trên
Họ muốn cướp Djăn vợ Tiăng bon trên
Họ đã cướp vợ người ta về

Vậy người ta mới theo vết chân con bò đang đi
Vậy người ta mới theo vết chân con trâu đang đi
Yơng và Yang bon trên theo dấu
Lêng và Mbong bon trên theo dấu
Yui con Kam bon trên theo dấu
Bũng và Sưng bon trên theo dấu
Tôi đã khiến họ đi theo dấu chân bò
Tôi đã khiến họ đi theo dấu chân trâu
Tôi cố hết sức mà không ngăn nổi họ
Tôi đã nói họ cố tình đi
Tôi đã ngăn họ càng bước đi
Y như có người rủ họ đi vậy
Ting đã đến bon Bing ở trên
Mbong đã đến bon Djăn ở trên
Họ đã cướp về làm vợ ngủ chung
Vì lẽ đó Lêng, Mbong mới theo dấu chân con bò
Vì lẽ đó Lêng, Mbong mới theo dấu chân con trâu
Vì lẽ đó họ mới đốt hết bon làng của Ting, Mbong.
Hay là chị em mình đi giúp họ một tay
Hay là chị em mình đi giúp bon làng họ thoát nạn
Bing, Jông con Srâng đang suy nghĩ phải làm sao
Hai chị em tôi đi chắc không nổi đâu!
Đã có Bing con Klễt giúp rồi
Đã có Jông con Klễt giúp rồi
Người mình sao đánh được họ nhiều người

Người mình sao đánh được họ nhiều phe
Người mình sao đánh nổi được tổ ong đất
Tôi có đi chỉ đi theo sau
Tôi có đi chỉ theo sau khiêng *tet*
Tôi chỉ biết bước theo chân người trước
Tôi chỉ biết đi theo sau mang đồ
Tôi chỉ đi để thêm có danh
Đi đánh nhau chắc một mình chị đánh
Đi đánh trận chắc một mình chị đánh thôi
Anh Lêng ơi anh đi đâu rồi?
Anh Kong ơi anh đi đâu rồi?
Anh có đi theo chúng em đánh trận không?
Anh có đi vác giùm *tet* cho chúng em không?
Anh có đi theo bước chân chúng em không?
Anh Lêng, Kong đang suy nghĩ
Anh ở trong bon đã già đi rồi
Anh ở trong bon đã già đi nhiều
Anh có đi săn càng đi càng có tội
Anh chỉ giỏi gọt tre khô đốt ong trong bon
Anh chỉ giỏi cầm ná bắn thú trong bãi cỏ
Anh đã thử ngỏ lời nhưng trong bon con gái không thèm
Anh không nói với em Bing là đi đánh trận
Anh không nói với em Jông là đi đánh nhau
Anh không nói đi hốt lúa giống của người ta về
Anh ở nhà chỉ biết đan gùi

Anh ở trong bon chỉ biết đẽo tượng
Anh ở trong bon chỉ biết đẽo lược
Bing, Jông con Srâng nói: Vậy hả anh?
Chúng em suy nghĩ đã nát óc rồi
Sao các anh bỏ họ như bỏ đầu gối mình?
Sao các anh bỏ họ cho con cọp ăn thịt?
Hai anh đáp: Như vậy hả em?
Hai anh bằng lòng và nhận lời
Anh có đi chỉ đi theo sau em mà thôi
Anh có đi chỉ khiêng giúp *tet* cho em mà thôi
Anh chỉ biết đi theo dấu chân em đằng sau
Anh chỉ biết đi theo em đằng sau
Anh chỉ biết đi theo em để có danh tiếng thôi
Lêng sửa soạn đồ dùng để đi lên đường
Kong sửa soạn đồ dùng để đi lên đường
Lêng, Kong bằng lòng và nhận lời
Bing con Klết cũng sửa soạn lên đường
Jông con Klết cũng sửa soạn lên đường
Bing, Jông đi bước sang căn nhà dài cạnh bên
Bing, Jông đi tới dưới chân anh Ndu, anh Yang
Bing, Jông báo cho anh Ting, anh Mbong biết
Bon Ting con Tet đã không còn nữa
Bon Mbong con Tet đã không còn nữa
Bon của họ bị kẻ nào đốt cháy hết rồi
Ting, Mbong nghe kể mới biết

Ting, Mbong nghe kể mà đau lòng
Ting trách Bing con Klết không ngăn họ đi đường bò
Mbong trách Jông con Klết không ngăn họ đi đường trâu
Em có nhắc họ, họ càng làm sai
Em ngăn họ, họ càng quyết đi
Nếu có kẻ xấu rủ thì vẫn bước chân đi.
Em có nghĩ mình không thắng nổi Lêng con Rung không?
Em có nghĩ mình không thắng nổi Mbong con Tiăng không?
Bing, Jông nhận mọi chuyện với anh Ting, Mbong.
Em cố hết sức ngăn đường họ đi
Họ cố đi con đường phía trên
Chỉ có cách mình sửa soạn đồ dùng đi cứu
Ting, Mbong nhận lời làm theo
Ting sửa soạn đồ dùng để đi đánh
Mbong sửa soạn đồ dùng để đi đánh
Ting lấy gùi nhỏ mà mình thường dùng
Mbong lấy gùi nhỏ mà mình thường dùng
Chiếc gùi nhỏ đẹp nhất đã chọn
Ting sửa soạn gạo một giỏ, hai giỏ
Mbong vò sáp ong hết bảy, tám miếng
Họ nấu xôi nếp bảy, tám gói
Họ bỏ cơm vào gùi nhỏ để ăn đường
Họ bỏ cơm nếp vào gùi nhỏ để ăn đường
Họ sợ đói đang đi vào rừng sâu
Họ bỏ gọn hết vào trong chiếc gùi nhỏ có nắp

Họ cầm con dao cán bằng răng heo rừng
Họ cầm con dao cán bằng cây *le*, cây nứa
Họ cầm để dùng đục tường đá bon trên
Họ cầm đục cổ của ông Măt, ông Mang để lại
Họ cầm để dùng đục chân đá bon trên
Họ cầm để dùng đục đất sét bon trên
Họ cầm búa cổ từ sáu đời người
Họ cầm để dùng gõ đầu người bon trên
Họ cầm chụp cá cổ từ sáu đời người
Họ cầm để chụp nhau với người bon trên
Họ cầm gọn vào lòng bàn tay
Họ vò gọn hai tay cho nhỏ
Họ cất gọn đồ vào trong người
Họ cầm đơm cổ ông Mưt để lại
Đơm của họ dưới có mắt trên có miệng
Hai bên hông họ đan
Họ cầm gọn vào lòng bàn tay
Họ vò gọn hai tay cho nhỏ
Họ cất gọn đồ vào trong người
Họ vò cho nó nát nhỏ lại
Họ cột vào tà khố, tà áo
Họ cất gọn vào trong người
Người họ nặng như khúc gỗ đè lên
Người họ nặng như khúc *rhăch* đè lên
Người họ nặng như nước suối Bong

Họ cầm nia từ sáu đời trước
Họ cầm để dùng quạt ra gió
Họ quạt một lần ra cám nhỏ
Họ quạt ba lần ra cám lớn
Họ quạt tám lần tan cây gỗ mục
Họ quạt một lần ra cơn gió bão
Họ cầm sáo cổ dùng thổi ra gió
Họ dùng để thổi lửa cháy to
Họ dùng để thổi mặt trời ra to
Họ vò gọn vào lòng bàn tay
Họ cột vào tà khố, tà áo
Họ cất gọn vào trong người
Người họ nặng như khúc gỗ đè lên
Người họ nặng như khúc *rhăch* đè lên
Người họ nặng như nước suối Bong
Họ cầm lưới cổ từ sáu đời trước
Họ dùng để quăng lưới chỉ từ trời
Họ cầm lưới không tới một nắm tay
Họ cầm vào tay không đầy một nắm
Khi họ thả lưới tung khắp rừng, khắp núi
Họ vò vào lòng bàn tay
Họ cột gọn vào tà khố, tà áo
Họ cất gọn vào trong người
Người họ nặng như khúc gỗ đè lên
Người họ nặng như khúc *rhăch* đè lên

Người họ nặng như nước suối Bong
Họ cầm dây chỉ đỏ của bà Oih
Họ cầm dây trắng của bà Ong
Họ cầm dây thừng của ông Phưm, ông Phơm con Gŭt
Họ cầm dây chỉ đỏ, một cuộn, hai cuộn
Họ cầm dây chỉ trắng một bó, hai bó
Họ cuộn dây thép một bồ lúa to tướng
Họ cầm kim sắt của ông bà Oih, Ong con Briăng
Họ cầm để dùng xỏ lỗ mũi kẻ thù
Họ vò gọn vào lòng bàn tay
Họ cột gọn vào tà khố, tà áo
Họ cất gọn vào trong người
Người họ nặng như khúc gỗ đè lên
Người họ nặng như khúc *rhăch* đè lên
Người họ nặng như nước suối Bong
Họ cầm bễ của ông Khĭr, Khe con Liăng
Họ cầm để thổi lửa trời
Họ tóm gọn trong lòng bàn tay
Họ vò vào hai tay cho nhỏ lại
Họ cất gọn vào trong người
Người họ nặng như khúc gỗ đè lên
Người họ nặng như khúc *rhăch* đè lên
Người họ nặng như nước suối Bong
Họ cầm *raih tong drăng* để ngăn mũi tên
Họ cầm khiên để ngăn đao gươm

Họ cầm nước cơm thần một bầu để dùng đổ lên đầu
Họ tóm gọn trong lòng bàn tay
Họ vò vào hai bàn tay cho nhỏ
Họ cất gọn vào trong người
Người họ nặng như khúc gỗ đè lên
Người họ nặng như khúc *rhăch* đè lên
Người họ nặng như nước suối Bong
Họ cầm miếng *ntô bŭt, ntô săt*
Họ cầm để che chặn ngọn lửa trời
Họ tóm gọn vào lòng bàn tay
Họ vò gọn lòng hai bàn tay cho nhỏ
Họ cất gọn vào trong người
Người họ nặng như khúc gỗ đè lên
Người họ nặng như khúc *rhăch* đè lên
Người họ nặng như nước suối Bong
Họ sửa soạn đồ dùng đã xong
Họ sửa soạn y phục đã xong
Chân đeo vòng từ dưới tới nửa chân
Cổ đeo vòng sà xuống tới ngực
Họ mặc yếm thổ cẩm từ dưới đến lưng
Chân hai bên đều đeo vòng đồng
Mặc yếm vào dài đến mắt cá chân?
Mặc yếm vào còn lòi rốn ra
Mặc áo vào còn hở cổ sau ót
Tai đeo bông sà xuống tới vai

Cặp vú ló như búp chuối non
Tóc họ cài bằng trâm *rling*
Khi họ cười như gà rừng cục tác
Khi nhìn vào đầu thấy rất là đẹp
Khi nhìn vào đùi có thổ cẩm dệt hoa màu đỏ
Khi nhìn vào chân có thổ cẩm dệt hoa màu xanh
Chân tay toàn đeo vòng bạc, vòng đồng
Khi nhìn vào người thấy toàn là *briăt briăng*
Nhìn vào đầu tóc thấy cắt ngang gọn gàng
Nhìn vào đầu tóc thấy cắt úp vào
Cổ đeo vòng bằng cây *lyan*
Khi họ ngồi hai chân xếp gọn
Khi nhìn *kring* ta còn thấy móc
Khi nhìn nước thác chảy còn lưa thưa
Khi nhìn trăng, trăng sáng còn mờ
Tay bên trái đeo vòng bằng cỏ
Tay bên phải đeo vòng bằng lát tre
Tay ở giữa đeo vòng nứa
Quanh lưng họ quấn khố *ndĭng*
Bing, Jông người không nhỏ không béo
Deh, Dai người không ghẻ, không lở
Nhìn vào thịt thấy không nhăn, không héo
Họ đeo trang sức từ tay tới chân
Họ mặc đồ từ tay tới chân
Họ ăn mặc gọn gàng cả người

Một lớp họ mặc áo mềm
Ba lớp họ mặc áo to
Tám lớp họ mặc áo sắt
Họ mặc vào áo sắt, áo đồng
Họ che kín còn chừa lỗ mũi
Họ che kín còn chừa hai mắt
Trên đầu họ đội mũ đẽo bằng *krăk*
Trên người họ mặc áo bằng *gong*
Trên ngực họ mặc áo bằng đất sét
Áo của họ cứng như cục đá
Áo của họ cứng như sắt thép
Gõ vào đầu nghe vang tiếng *yăng*
Gõ vào đầu gối nghe vang tiếng *gong*
Gõ vào ngực nghe vang đất sét
Họ cất vào ngọn lửa trong người
Họ cất vào ngọn lửa trời trong người
Vỗ vào đùi rơi ra hột muối
Vỗ vào người ra ngọn lửa trời
Ra ngọn lửa từ người
Ra nguồn nước từ háng
Ra ngọn lửa trời từ ngực
Ngọn lửa họ cất đầy đầu
Ngọn lửa trời họ cất vào đầy chân
Họ sửa soạn như vậy đã đủ
Anh em mình cùng nhau đi thôi!

Mặc y phục nhiều nặng người để chạy
Mặc nhiều đồ nặng người để đi
Sửa soạn nhiều Ting chờ đợi lâu
Sửa soạn nhiều Mbong chờ đợi lâu
Lêng, Kong, Ting, Mbong cột chỉ đỏ
Mỗi người bảy, tám vòng
Họ cột khăn choàng bảy, tám khúc
Khố quấn lưng lấy lao cắm vào
Nhìn nghiêng đầu thấy quấn vải cài *ntêng*
Nhìn vào ngực thấy đeo vòng sáng chói
Nhìn vào đầu thấy quấn chỉ đỏ
Họ cài vào bằng lông đuôi chim *rlĭng*
Họ cài vào bằng lông đuôi chim *mbrong*
Họ cài vào băng lông đuôi chim cu đất
Một lớp mặc áo mềm
Ba lớp mặc áo cứng
Tám lớp mặc áo sắt
Họ mặc thêm áo sắt, áo đồng
Họ còn chừa lại hai lỗ mũi
Họ còn chừa lại hai con mắt
Trên đầu họ đội mũ đẽo bằng *krăk*
Trên người họ mặc áo *gong*
Trên ngực họ mặc áo bằng đất sét
Áo của họ cứng như đá
Áo của họ cứng như sắt

Gõ trên đầu nghe vang tiếng *yăng*
Gõ đầu gối nghe vang tiếng *gong*
Gõ trên ngực vang tiếng đất sét
Họ cất gọn ngọn lửa trong người
Họ cất gọn ngọn lửa trời trong người
Nhìn vào Ndu ngọn lửa cháy đỏ
Nhìn vào Yang ngọn lửa cháy đỏ
Ngọn lửa ra từ người
Nguồn nước ra từ háng
Ngọn lửa trời phát ra từ ngực
Họ mặc áo đen áo đỏ đầy người
Đeo *rlĭng* bạc đỏ cổ
Đeo ngà voi đỏ má
Người lớn cao mặc đồ có vóc, có dáng
Đeo vòng *nhĭ* lấy từ đèn đeo thêm
Đeo vòng *nhẽ* trên xà nhà chạm vào cổ
Đeo bông ngà lấy cườm đeo thêm
Tóc họ ngắn họ nối đuôi nai
Tóc họ ngắn họ nối đuôi chim công
Họ vứt lao rìu vào trong khe nước
Tay bên trái họ đeo vòng cổ
Tay bên phải họ đeo vòng lát tre
Ở giữa họ đeo vòng nứa
Lưng quấn khố *ndĭng nhong*
Ndu, Yang nói với em Lêng, em Kong

Khi đi xúc phải đem rổ để xúc
Khi đi chặn nước cầm đơm, cầm rớ
Khi đi đánh nhau ta cầm chà gạt, cầm khiên
Lêng, Kong nghe lời làm theo
Lêng cầm chà gạt cổ to bằng cây *rla*
Kong cầm chà gạt cổ to bằng cây *rlâp*
Khiên chặn nhau bằng thác nước
Cầm lao *pruh* một bó, hai bó
Cầm lao *ju* một bó, hai bó
Họ cầm lao *rmuôt* cầm lao *rmiăt*
Họ cầm lao lưỡi chó, lưỡi heo
Lao phóng bên này thủng sang bên kia
Lao phóng đi rồi lại về bàn tay
Một người Lêng cầm dao sáu cái
Một người Kong cầm dao sáu cái
Một người họ cầm khiên sáu chiếc
Lêng, Kong gọi Bing: Em ở đâu?
Em nhớ cầm chăn để quạt lửa trời
Bing nghe rồi nghe theo lời anh
Bing tay cầm lấy chăn xếp gọn
Bing vò trên hai lòng bàn tay
Bing cột vào tà áo tà vải
Bing cất gọn vào trong người
Họ cất gọn tóm đầu, tóm đuôi
Họ vò vào lòng hai bàn tay

Họ cất gọn vào trong người
Bing cầm chổi thần để quét bầu trời
Jông cầm chổi thần để quét mặt trăng
Họ vò vào trong lòng bàn tay
Họ cột vào tà áo, tà vải
Họ cất gọn vào trong người
Họ cất tóm lại đầu lại đuôi
Họ vò vào lòng bàn tay
Họ cất gọn vào trong người
Người họ nặng như khúc gỗ đè lên
Người họ nặng như khúc *rhăch* đè lên
Người họ nặng như nước suối Bong
Họ sửa soạn đồ dùng đã đủ
Cả đoàn mình sẵn sàng đi thôi
Sửa soạn nhiều Ting chờ đợi lâu
Sửa soạn nhiều Mbong chờ đợi lâu
Cả đoàn đồng lòng nghe lời
Tay một bên cầm chà gạt
Tay một bên cầm cung tên
Bên hông đeo khiên
Nung họ cầm để liền vào miệng
To ryu Ndu, Yang bằng *jro*
To ryo Lêng, Kong bằng *yăng*
To kho dŭp bằng trời sáng trăng
Họ bước đi vang tiếng *chrĭ*, tiếng *kông*

Họ bước đi vang tiếng *kêo chĭch*
Nghe vang tiếng cườm *rĭch* đeo cổ
Nghe tiếng vòng cổ vang trên hàm
Kho vang chói trên ngực sáng trưng
Ndu anh cả dẫn đường đi trước
Yang anh cả dẫn đường đi trước
Họ bước ra ngoài cửa nhà
Họ bước qua sân bon tới bụi rậm
Họ bước qua con đường mòn sập lở
Ndu dẫn trước Yang bước theo sau
Yang đi trước Deh bước theo sau
Deh đi trước Bing bước theo sau
Bing đi trước Dai bước theo sau
Dai đi trước Jông bước theo sau
Jông đi trước Lêng bước theo sau
Lêng đi trước Bing con Krâng bước theo sau
Bing đi trước Kong bước theo sau
Kong đi trước Jông bước theo sau cùng
Họ đi thành một hàng dài
Chói con dao như chói hoa *lă*
Chói lao, gươm như chói hoa cỏ
Chói cung tên như chói miệng chim phượng hoàng
Khiên họ to như dòng thác chảy
Bing con Tet và Jông con Tet
Ndu con Srâng và Yang con Srâng

Deh con Srâng và Dai con Srâng
Bing con Srâng và Jông con Srâng
Lêng con Srâng và Kong con Srâng
Mười anh hùng như cùng một mẹ đẻ ra
Đi tới cửa rào đi tới rừng rậm
Đi tới bụi tre đi tới ngã ba lấy củi
Bước một lần một đoạn dây *reh*
Bước một lần một đoạn dây *siăng*
Bước một lần một đoạn con suối
Bước một hồi một đoạn rẫy dài
Bước một bước như con gió thổi
Đường lên dốc họ đi nhanh như chạy
Đường lên núi họ đi nhanh như thúc
Cây gỗ mục sắp đổ họ cũng vượt qua
Họ cứ đi theo con đường mòn
Họ cứ đi theo con đường lớn
Đường họ đi theo đường con hổ đi trước
Họ tiếp tục đi theo con đường mòn
Họ tiếp tục đi theo con đường trảng cỏ
Mặt trời chiếu vào nắng gắt
Khu rừng họ ngứa nóng cả người
Cả đoàn đi mệt lả cả người
Cây đổ bóng che mát cũng không có
Cây *le* để đạp để tựa cũng không có
Cây gai lá để đạp cũng không có

Ndu, Yang nói: Em Bing, Jông ơi hãy nghe anh nói!
Em Lêng, Kong ơi hãy nghe anh nói!
Em Deh, Dai ơi hãy nghe anh nói!
Em Bing, Jông con Srâng hãy nghe anh nói!
Cứ tiếp tục đi đau chân đau lưng
Cứ cố bước đau đầu gối đau
Cứ đi như thế này mệt như buồn ngủ
Hay là mình mặc áo vỏ cây thành cánh
Hay là mình mặc áo gà hoá thành thần
Hay là mình quấn vải đen hoá thành chim cu đất
Cả đoàn đồng tình làm theo
Họ mặc áo vỏ cây hoá thành cánh
Bing con Klết, Jông con Klết
Deh con Srâng, Dai con Srâng
Lêng con Srâng, Kong con Srâng
Ndu con Srâng, Yang con Srâng
Bing con Srâng, Yang con Srâng
Họ mặc áo lông gà hoá thành thần
Họ cuộn vải đen hoá thành con chim cu đất
Họ hoá thành chim đậu vào gốc cây
Họ hoá mình bay thành ong
Họ bay lượn như ong đất
Họ bay thấp sợ gặp đàn ong
Họ bay cao sợ gặp đàn chim *klang*
Họ bay cao sát bầu trời đen

Cánh bên trái dài bằng một khúc cây *rla*
Cánh bên phải dài bằng một khúc cây *rnŏng*
Cánh hai bên nối lại dài tới chân trời
Đầu chim to bằng cán cào
Móng chân to bằng cán rìu
Mỏ chim dài bằng sừng trâu
Bay từ dưới trông to bằng con ong
Bay lượn vòng trông to bằng ong đất
Bay lượn thấp sợ gặp đàn ong
Bay lượn cao sợ gặp đàn chim *klang*
Họ bay cao sát bầu trời đen
Con chim *grât* vỗ cánh bay cao
Con chim *briăng* vỗ cánh bay cao
Trời đang mưa trở thành nắng
Trời đang mưa trở thành sáng
Trời đang nắng trở thành nắng tháng ba
Bon Guih Đăng Lŭng đang phơi men không khô
Bon của họ đang nấu rượu không ngon
Bon của họ cãi nhau không nghe
Họ tiếp tục bay về hướng bắc
Bon Glung nhìn thấy, bon Jơl nhìn khuất
Bon Rlâp bên phải, bon Bong Ja bên trái
Bon Rliau bên dưới, bon Nâm Brah phía trên
Nhìn thấy cô gái Prŭm đốt tro
Nhìn thấy rẫy lúa chín của cô gái chậm

Nhìn thấy chàng trai choai của bon Drôn
Nhìn thấy cô gái Rđe bới tóc
Mắt vừa nhìn vừa bước qua đi
Chân bên phải họ không ngừng lại
Không biết đường họ cứ phóng đi
Không biết đường họ đánh dấu cây
Không biết núi biết đồi họ lấy dây *reh găng*
Không biết ranh giới họ làm dấu dưới đất
Đi một đoạn xa họ ngắm nhìn lại
Đi một đoạn xa họ ngắm đếm sao
Không đếm nổi nhìn hoa cả mắt
Thà ta đếm lá cây trong rừng còn được
Ta không đếm nổi chỉ đuôi khỉ *ndĭng*
Họ tiếp tục bay về hướng băc
Họ tiếp tục bay qua trảng cỏ
Họ bay tới bãi cỏ rộng lớn
Họ bay tới bãi cỏ bằng phẳng
Họ bay tới bãi cỏ đất sét
Họ bay qua tiếp tục bay hướng bắc
Chân bên phải họ không dừng lại
Họ tiếp tục bay về hướng bắc
Họ tiếp tục bay về bãi cỏ
Họ bay tới rẫy cũ trồng lúa
Họ bay tới rẫy sát bờ suối trồng chuối trồng mía
Họ bay tới rẫy trên đồi thấy trồng toàn củ lang

Nhìn rẫy họ toàn là cây chuối
Nhìn rẫy họ toàn là cây mía
Nhìn rẫy họ toàn là cây *m'hây*
Nhìn rẫy họ toàn là cây trái thơm
Rẫy của họ trồng toàn khoai lang
Rẫy của họ trồng nhiều cây mướp
Nhìn lại rẫy mình toàn là cây tre
Lúa giống *prĭt* vừa chín tới
Lúa giống *kring* vừa trổ bông
Lúa chín muộn vừa sắp rụng
Lúa giống nếp dưới sình chín rụng
Giàn dưa leo, bí vừa trổ bông
Giàn mướp vừa có trái nhỏ
Trái dưa leo họ làm giống đậy băng cây
Trái bí dưới tán cây họ làm giống
Bên trái rẫy họ tỉa giống lúa *djang ka*
Bên phải rẫy họ tỉa giống lúa *djang kĭt*
Bên bờ rẫy họ tỉa cây bo bo
Đất dưới sình họ tỉa giống nếp
Rẫy trên đồi dọc dành cho đàn khỉ
Rẫy đầu khe họ dành cho đàn heo rừng
Rẫy trên đồi họ dành cho đàn nai rừng
Rẫy dưới sình họ dành cho đàn chim công
Họ tiếp tục đi theo con đường phía bắc
Chân bên phải họ không dừng lại

Họ tiếp tục bay về hướng bắc
Họ tiếp tục bay tới bãi cỏ
Họ bay tới bon làng Ting, Mbong con Tet
Nhìn cột nhà thấy bị chặt hết
Nhìn cột chính thấy bị chặt ngả
Lúa trong bồ họ đổ ra hết
Bon của Ting đã không còn gì
Bon của Mbong đã không còn gì
Con heo đực trong bon không còn
Con người nhỏ cao ngang lưng không còn
Một bên bon mùi khét cơm cháy
Một bên bon mùi lúa cháy
Một bên bon mùi cháy đầu người
Ndu, Yang rớt nước mắt buồn thương
Ndu, Yang rớt nước mắt khóc thương
Ndu, Yang khóc nhớ thương bon Ting
Ndu, Yang hết sức nhớ bon Ting, Mbong
Ai sẽ giữ con suối con sông?
Ai sẽ giữ bon giữ làng?
Ai sẽ đi đánh giặc?
Sao Ting, Mbong lại thích như thế này?
Họ nói là thèm ăn *biăp nse*
Họ nói là thèm ăn con chuột đồng
Họ nói là thèm ăn cá trê
Họ nói là thèm ăn măng lồ ô, măng tre

Deh, Dai xin nói một lời
Thưa hai anh em cũng không biết nữa!
Miệng em nói Ting không nghe
Miệng em nói Mbong không nghe
Em cố ngăn nó đi theo con đường bò
Em cố ngăn nó đi theo con đường trâu
Chúng em có đi theo sau
Chúng em có đi theo khiêng đồ cho họ
Chúng em chỉ biết theo dấu chân họ bước
Có như vậy mới cướp được Bing bon trên
Có như vậy mới cướp được Djăn bon dưới
Rồi họ cướp về làm vợ nhà mình
Làm người vợ chính thức của mình
Sau đó họ mừng uống rượu đổ nước vào nhau
Họ ăn uống với nhau đã xong
Họ tiếp tục uống với nhau đằng sau
Họ tiếp tục ăn uống đổ nước phía sau
Họ uống chén nước đổ vào nhau
Họ uống chén nước đổ nhau dưới chân *rlung*
Chúng em về tới bon của mình
Chúng em về tới bon làng mình
Chúng em ngồi dệt vải trước cửa nhà
Chúng em nghe vang tiếng *prăk,* tiếng *kông*
Tiếng vang nghe khắp núi rừng
Tiếng vang nghe khắp rừng, khắp núi cao

Chúng em không giấu các anh
Anh Ndu, Yang nghe không nói lại
Bon của họ không còn bóng người
Bon của họ không còn bóng trong nhà.
Ta kể về anh Ndu, anh Yang
Đi bước lên đẩy gió phía trên
Đi bước lên đẩy bão phía trên
Nghe tiếng lao đâm nhau vang đến chân trời
Nghe tiếng lao đâm nhau vang đến chân trăng
Họ đánh nhau đã một đêm ba đêm
Họ đánh nhau bảy, tám, chín đêm
Họ đánh nhau chín, mười đêm nay
Ngọn lửa cháy theo hướng chân trời
Ngọn lửa đã đi theo hướng bắc
Ngọn lửa đã cháy bãi cỏ theo hướng bắc
Ndu, Yang đi tiếp còn một bãi cỏ
Ndu, Yang đi tiếp còn một đoạn chừng tên bắn
Họ cố đi còn một cạnh rẫy
Họ đi gần tới chân Ting, Mbong con Tet
Họ càng đi càng gần với Ting, Mbong
Họ càng đi càng gần lại tới Ting
Họ cố đi càng thấy gần tới Mbong
Họ đi tới chân Ndu, Yang con Tet
Họ đi tới chân Ting, Mbong con Tet
Ndu, Yang bước xuống hoá thành người

Ndu, Yang con Srâng xuống dưới mặt đất
Cánh họ hoá thành chân người
Cánh họ hoá thành tay người
Họ bước đi trên mặt đất
Họ bước chân đi đi lại lại
Ai nhìn thấy được thần Bing
Ai nhìn thấy được thần Jông
Ai nhìn thấy được thần Deh, thần Dai
Ai nhìn thấy được thần Ndu, thần Yang
Ai nhìn thấy được thần Lêng, thần Kong
Bing nhập vào Ting con Tet
Jông nhập vào Mbong con Tet
Ndu nhập vào Ndu con Tet
Yang nhập vào Yang con Tet
Deh nhập vào Brŏt con Tet
Dai nhập vào Brong con Tet
Bing nhập vào Tung con Tet
Jông nhập vào Keng con Tet
Lêng nhập vào Krăch con Tet
Kong nhập vào Krănh con Tet
Người họ nặng như khúc gỗ đè lên
Người họ nặng như khúc *rhăch* đè lên
Người họ nặng như nước suối Bong
Người Ting, Mbong thấy mát mẻ
Người Ndu, Yang thấy mát mẻ

Người Tung, Keng thấy mát mẻ
Người Brŏt, Brong thấy mát mẻ
Người Tung, Keng thấy mát mẻ
Ở trong người nóng lên như *mpăt*
Ở trong người hung lên như *mpăl*
Ở trong người hung dữ như ong *krêng*
Ở trong người gầm như nước chảy tháng tám
Người đỏ chót như gốc cây *le*
Họ chém nhau khắp xung quanh
Họ chém nhau đứt đầu, đứt chân
Lêng con Rung bước lùi đằng sau
Cây *tŭ* to bằng *bŭng* Lêng chém một nhát
Cây *tŭng* to bằng *yăng* Lêng chém một nhát
Cây *kriăng* to băng gùi Lêng chém một nhát
Gãy cây *rhăch* một khúc, hai khúc
Gãy cây *rnhông* từ ngọn đến gốc
Ting, Mbong đạp dọn cành cây
Họ đi theo khói lửa, gió bão hướng bắc
Họ ném cây *tŭ,* cây *kas sĭr*
Họ ném cây *tŭ,* cây *rpông*
Họ lấy cây quất vào người
Một bên tay Ting, Mbong cầm chụp cung tên
Một bên tay Ndu, Yang cầm chụp lao gươm
Một bên chân họ đạp vào khiên
Họ theo đuổi Lêng, Kong như con cá mẹ

Họ theo đuổi Lêng, Kong như con cá *srăng*
Họ theo đuổi Mbong, Yui như con cá *uay*
Họ theo đuổi như *nkuay* ở trong rừng
Con dao họ chói như hoa *lă*
Lao gươm họ chói như hoa cỏ
Cung tên họ chói như mỏ chim phượng hoàng
Khiên họ to như cánh cửa thác đóng vào
Ndu, Yang gọi em Bing, em Jông
Em nhớ giữ gìn Ting con Tet cho tốt
Em nhớ giữ gìn Mbong con Tet cho tốt
Ai còn có thể giữ được bon làng
Ai còn có thể giữ được suối nước
Ai còn có thể giữ được rừng núi
Ai còn có thể đánh nhau sau này
Ting mà mất thì mình không sống nổi
Mbong mà mất thì mình còn buồn thêm
Ting, Mbong mất mình sẽ mang nợ nần
Ăn con heo nó cho mình ăn đùi trước
Ăn con trâu nó cho mình ăn thịt vai trước
Ăn con gà nó cho mình ăn thịt ngực trước
Khi đánh trận về nó cho mình uống nước rượu đầu
Khi đánh trận về nó cho gan thịt
Khi kiếm gái nó cho mình cơm nếp
Thịt bằng con tôm mình ăn trước họ ăn sau
Nước rượu đầu mình uống trước họ uống sau

Thịt đùi gà mình ăn trước, họ ăn sau
Các thần nghe nói bằng lòng
Thần Ndu lấy roi thần của thần Bing gạt mũi tên
Thần Yang lấy khiên thần chống đỡ dao kiếm
Thần Bing, Jông lấy nước bầu đổ vào đầu Ting, Mbong
Người của Ting rất là khoẻ mạnh
Người của Mbong rất là khoẻ mạnh
Ở trong người rất muốn đánh nhau
Ting theo đuổi Lêng như con cá mẹ
Mbong theo đuổi Mbong như con cá *uay*
Ting, Mbong theo đuổi họ như con thằn lằn rừng
Ting chém Lêng bằng chà gạt bị gãy cán
Mbong bổ Mbong bằng rìu bị vỡ cây rìu
Ting, Mbong băn băng ná bị đứt dây ná
Bing hỏi ý anh Ndu thế nào?
Jông hỏi ý anh Yang thế nào?
Cứ như thế này anh em mình không thể sống nổi
Cứ như thế này anh em mình không thể chống được
Anh Ndu ơi anh chống đỡ ngọn lửa đằng sau!
Anh Yang ơi anh chống đỡ ngọn lửa trời đằng sau!
Anh Ndu nhận lời làm theo
Anh Yang nhận lời làm theo
Ndu bước ra từ cây *nduăt*
Yang bước ra từ cây *ka tâng*
Ting, Mbong đã hoá mình theo gió thoát thân

Như có người tháo dây thừng ra
Như có người cắt đứt dây thừng buộc trói
Ting, Mbong bước sang bên kia
Ting, Mbong nhằm đánh vào Bêh và Bôp con Rõng
Một bên tay thò lấy khiên đá
Một bên tay thò lấy khiên *chĭng*
Ting theo đuổi Klôp con Rõng
Mbong theo đuổi Nhông con Rõng
Ting, Mbong húc bằng sừng nhọn
Trúng vào đầu vào cổ Klôp, Nhông
Ting thổi ngải bằng sợi chỉ
Mbong thổi ngải bằng dây diều
Họ thổi ngải to bằng tơ nhện
Họ xông vào như trâu tơ húc nhau
Người đám đông phải bỏ chạy hết
Một nghìn người Ting đánh bằng khuỷu tay
Một trăm người Mbong đánh bằng tay
Năm chục người Ting, Mbong hú bằng lao
Ting hét to như sấm sét
Mbong hét to như sét đánh
Bêh nhìn thấy sợ hãi bỏ chạy
Bôp nhìn thấy sợ hãi bỏ chạy
Bêh tay một bên thò lấy khiên đá
Bôp tay một bên thò lấy khiên *chĭng*
Bêh trên tay đã có khiên như họ

Bôp trên tay đã có khiên như họ
Bêh, Bôp lấy chân đạp vào cành đa
Bêh, Bôp lấy tay cầm cành *jrang*
Hàm một bên dựa vào đá to
Ting, Mbong con Tet lấy chân đạp vào cành đa
Ting, Mbong con Tet lấy tay cầm cành *jrang*
Hàm một bên dựa vào đá to
Cả hai bên đều cố sức để đánh
Chỉ trong khoảng chốc lát
Bêh đã vỡ khiên *tŭng* một bên
Bôp đã vỡ khiên *blang* một bên
Khiên *tŭng* vỡ vứt vào hố
Khiên *blang* vỡ vứt vào bờ
Họ vứt bỏ vào rừng sâu thăm
Bêh tay một bên lấy dao bằng bạc
Bôp tay một bên lấy dao bằng đồng
Lao họ mới rèn làm dấu ba khúc
Ting tay một bên lấy lao bằng bạc
Mbong tay một bên lấy lao bằng đồng
Lao họ mới rèn làm dấu ba khúc
Hai bên múa lao xung quanh
Hai bên múa lao dài xung quanh
Lao cán Preh, lao cán Ê Đê
Họ lấy hết sức của mình
Không bên nào thắng được bên nào

Bêh, Bôp gãy lao sáu khúc rơi ra
Họ vứt vào rừng sâu thẳm
Họ không chịu nổi ngọn lửa
Họ không chịu nổi ngọn lửa trời
Bêh gần Ting nóng như than lửa
Bôp gần Mbong nóng như lửa
Bêh, Bôp gần Ting, Mbong nóng như than lửa
Họ đã nóng cả đầu và tai
Ting, Mbong nói một tiếng phát ra lửa
Ting, Mbong nói một tiếng phát ra ngọn lửa
Ting, Mbong nói một tiếng phát ra ngọn lửa trời
Bêh, Bôp bị cháy hết mũi
Bêh, Bôp bị cháy hết mặt
Bêh, Bôp chạy đằng đồi chân bước sang đường dốc
Bêh, Bôp phóng đường đầu nguồn sang đường đầu suối
Ting theo sau Bêh, Bôp đang chạy
Mbong theo sát Bêh, Bôp đang chạy
Ting, Mbong theo Bêh, Bôp không rời một bước
Gai *rkễ* đâm đầu Bêh, Bôp
Gai *rkỡ* đâm áo Bêh, Bôp
Gai *rnhao* đâm *ntêng* Bêh, Bôp
Rớt *tiăng dỗ* nửa đường không lượm nổi
Rớt *tiăng bră* nửa đường không lượm nổi
Đứt khố cườm nửa đường rừng già
Suối Jâng, Ting, Mbong tới trước

Suối Jâng Glu, Ting, Mbong tới trước
Suối Jâng Glu mẹ Ting, Mbong làm cạn
Suối Jâng Glu con Ting, Mbong làm cạn
Suối các nhánh con Ting, Mbong làm cạn
Hồ nước Rtih rất lớn cũng cạn
Cạn suối nước này con cá *n'gŭt* bị khô đuôi
Bêh, Bôp khát nước khô cả cổ họng
Bêh, Bôp bị đói bụng không có gì ăn
Bêh, Bôp bước đi bị vấp chân vào *krăk*
Bêh, Bôp ngã úp xuống bùn hồn lửa
Bêh, Bôp sắp sửa đứng chạy Ting đã tới
Bêh, Bôp sắp sửa đứng chạy Mbong đã tới
Ting lấy dao đâm vào Bêh
Ting lấy dao đâm vào Bôp
Hai chân Bêh, Bôp giơ cả lên trời
Bêh khóc la vang khắp bon Bu Pruh
Bôp khóc la vang khắp bon Bu Prâng
Bêh chết ngay tại cây *tơm tử*
Bôp chết ngay tại cây *tơm kriăng*
Máu Bêh chảy như nước lũ chảy ra
Máu Bôp chảy như nước lũ chảy ra
Hai anh em cùng chết một lúc
Hai anh em cùng chết cạnh nhau
Họ chết rồi hàm còn hở ra
Chết hai tay kê đầu bằng còng tay phải

Ting bẻ lá phủ lên người Bêh
Mbong bẻ lá phủ lên người Bôp
Ting nói đây mền sút đỏ ta tặng cho ngươi
Mbong nói đây mền hoa đẹp ta tặng cho ngươi
Đây áo hoa ta tặng cho ngươi
Ting, Mbong lấy đá to dài đè lên Bêh, Bôp
Ting nói đây ché *ntŏ play si* ta tặng ngươi
Mbong nói đây ché *gri bok bŭt* ta tặng ngươi
Đây ché *rlŭt tiăr sung* cho ngươi
Đây ché *rlung klang srah* cho ngươi
Đây ché *brah huyêng* cho ngươi
Ngươi có thấy đau đớn không?
Ngươi có thấy đau hay là không đau?
Hai con mắt có phải là buồn ngủ không?
Ting nói gì Bêh đâu có nghe
Mbong nói gì Bôp đâu có nghe
Bêh đã chết không nhớ gì nữa
Bôp đã chết đi về bon Phan
Ting, Mbong hò hét hai chân giậm đất
Ting, Mbong hò hét lấy lao cắm đất
Tiếng hò hét vang lên đến trời cao
Lưỡi lao Ting, Mbong dính đầy máu tươi
Ting nói tôi giao lại người này cho Lêng
Mbong nói tôi giao lại người này cho Mbong
Đây con lợn xuống tự tắm bùn hồ Kră

Đây con gà xuống đạp hồ Klŏng Bong
Lêng nghe nói mà không làm gì được
Lêng nói trốn đi đâu mày con trâu đực đen
Mbong nói trốn đi đâu mày con trâu đực trắng
Hãy đụng đầu mới gọi là anh hùng
Mới ló sừng mà đã chạy trốn
Ting, Mbong nghe mà không thèm đáp lại
Ting nói tôi trâu đực đen có đi đâu được
Mbong nói tôi trâu đực trắng có đi đâu được
Tôi phải chờ đụng đầu mới gọi anh hùng
Ló sừng ra tôi đâu có chạy
Tôi có sợ gì các anh đâu!
Hố mộ có sâu lắm đâu!
Lêng bước tới gần chỗ Bêh chết
Mbong bước tới gần chỗ Bôp chết
Bêh đã chết nằm cạnh cây *tử*
Bôp đã chết nằm cạnh cây *kriăng*
Hai anh em cùng chết một lúc
Lêng rớt nước mắt thương khóc
Mbong rớt nước mắt thương khóc
Lêng, Mbong khóc nhớ thương Bêh, Bôp
Lêng, Mbong nhớ thương mà không nói gì được
Lêng lấy Bêh, Bôp lượm vào tay
Lêng vò vào lòng bàn tay
Lêng cột vào tà áo tà khố

Lêng cất gọn vào trong người
Lêng nói với cả đoàn của mình
Anh em cầm con dao đừng có run tay
Anh em cầm ná cung tên đừng cho đung đưa
Tối nằm với gái đừng cho run tim
Phòng họ bắn mình bằng mũi tên xoay
Phòng họ bắn mình bằng mũi tên tẩm thuốc
Họ bắn trúng mũi tên tẩm thuốc là chết
Ting, Mbong phóng lao vào Lêng, vào Mbong từ cây *sĭr*
Họ phóng lao vào Lêng, Mbong từ cây *rpông*
Họ quất nhau bằng cây tre non
Cây gãy rớt dưới đất mấy khúc
Họ đánh nhau như vậy cả ngày cả đêm
Lêng không thể ở lại được nữa
Lêng bước lùi lại dần về đằng sau
Mbong bước lùi lại dần về đằng sau
Lêng, Mbong đi tới bon Hŭch, bon Rtung
Mbong, Lêng đi tới bon Glung, bon Jơl
Họ đi tới bon Jâng Mih, Jâng Brau
Bon Bu Đăp đang đi chặt ống
Bon của họ có người đi chặt củi
Bon của họ có người tuốt lúa nếp rẫy ven đường
Bon của họ không chịu nổi ngọn lửa nóng lên
Bon của họ không chịu nổi ngọn lửa trời nóng lên
Bon của họ kéo nhau chạy tới suối Jâng Glu

Bon của họ kéo nhau chạy tới suối Jâng Gle
Lêng bước qua bon của họ
Chân bên phải bước tới đi trước
Họ tiếp tục đi theo con đường phía trước
Họ tiếp tục đi theo con đường mòn
Họ đi theo đường họ thường đi.
Ta kể về Yang con Rung
Yang nóng tính không thể nhịn nổi
Ngứa từ chân ngứa đến tay
Ngứa từ người phát ra nóng nảy
Người của Yang tức đỏ hết cả người
Đi từ nhà ta đến làm gì
Đi từ nhà mà ta không làm gì nổi.
Ta kể về Yơng, về Yang
Yơng xin nói một tiếng
Yang xin nói một tiếng
Em Lêng ơi anh nói một tiếng!
Em Kong ơi anh nói một tiếng!
Hai em chặn lửa đằng sau
Hai em chặn ngọn lửa trời đằng sau
Để em thấy hai anh một tí
Lêng nghe lời và làm theo
Anh Yơng ơi anh đi cẩn thận!
Anh Yang ơi anh đi cẩn thận!
Phòng họ bắn anh bằng mũi tên xoay

Phòng họ bắn anh bằng mũi tên tẩm độc
Tên tẩm độc bắn vào sẽ chết
Cầm con dao đừng có run tay
Cầm cung tên đừng có đung đưa
Tối nằm gái đừng có run tim
Yơng, Yang nhận lời bằng lòng
Yơng, Yang hoà mình theo gió
Tựa như có người tháo dây thừng
Tựa như có người cắt dây cột vào người
Yơng tay một bên thò lấy lao bạc
Lao mới rèn làm dấu ba khúc đồng
Yơng, Yang nhằm đánh vào Krăch, vào Krănh
Yơng đuổi theo Krăch
Yang đuổi theo Krănh
Yơng thổi ngải to bằng sợi chỉ
Yang thổi ngải to bằng sợi dây diều
Thổi nhỏ lại bằng sợi tơ nhện
Họ húc nhau như con trâu tơ
Hàng trăm người phải bỏ đi chỗ khác
Một nghìn người Yơng đỡ bằng khuỷu tay
Một trăm người Yơng đỡ bằng tay
Năm chục người Yang đâm bằng lao
Krăch thấy vậy sắp sửa bỏ chạy
Krănh thấy vậy sắp sửa bỏ chạy
Krăch tay một bên lấy khiên đá

Krănh tay một bên lấy khiên đồng
Hai bên múa khiên đá khiên đồng
Hai bên đụng khiên đồng vào nhau
Buôn Guih Đăng Lũng nghe vang tiếng khiên
Buôn Tũng Bu Nga nghe vang tiếng khiên
Từ bon xa nói ai đã đánh nhau từ phía dưới
Từ bon xa nói ai đã cướp trâu từ phía dưới
Từ bon xa nói ai đã cướp lúa giống từ phía dưới
Người bon Guih Bu Lung chạy kiếm nước suối Jâng Glu
Người bon Tung Bu Ja chạy kiếm nước suối Jâng Gle
Họ không chịu nổi ngọn lửa từ dưới lên
Họ không chịu nổi ngọn lửa trời từ dưới lên
Hai bên đã đụng nhau khiên đá
Hai bên đã đụng nhau khiên đồng
Họ múa khiên đồng hai bên chạm nhau
Krăch, Krănh chân một bên đạp lên cành đa
Tay một bên cầm vào cây *jrang*
Hàm một bên dựa vào đá to
Yơng, Yang chân một bên đạp lên cành cây đa
Tay một bên cầm vào cành cây *jrang*
Hàm một bên dựa vào hòn đá to
Krăch, Krănh đánh vào Yơng, Yang
Đánh vào Yơng, Yang như đánh vào cây chuối
Xô vào Yang như ta xô hòn đá
Họ ngồi chỗ nào như cây đa đã đặt

Ting, Mbong lấy hết sức mình
Khiên cán *tŭng* đã bị vỡ một bên
Khiên cán *blang* đã bị vỡ một bên
Họ vứt vào trong rừng sâu thẳm
Một bên tay lấy lao bạc
Một bên tay lấy lao đồng
Lao mới rèn làm dấu ba khúc đồng
Họ múa lao vào nhau
Một bên chân đạp lên cây đa
Một bên tay cầm cây *jrang*
Hàm một bên dựa vào hòn đá to
Ting, Mbong lấy hết sức của mình
Chém vào Yang như chém gốc chuối
Xô vào Yang như xô hòn đá
Họ ngồi chỗ nào như cây đa đóng cọc
Cứng chắc chân và tay
Yơng và Yang hai anh em
Chân một bên đạp lên cây đa
Tay một bên cầm cành cây *jrang*
Hàm một bên dựa vào hòn đá to
Yơng, Yang múa lao gươm dài
Gãy lao gươm cổ Krăch, Krănh sáu khúc rời ra
Chân, tay Krăch, Krănh đã bị chảy máu
Họ vứt lao gươm vào rừng sâu thẳm
Họ tới gần Yơng nóng như lửa

Họ tới gần, Yang nóng như lửa
Họ ngồi gần nóng như lửa than
Họ nóng hết cả đầu cả óc
Họ bị cháy lỗ mũi không còn
Họ bị cháy con mắt không còn
Họ bị cháy cườm hoa không còn
Yơng, Yang nói ra lửa từ miệng
Yơng, Yang nói ra lửa trời từ miệng
Không chịu nổi ngọn lửa của Yơng
Không chịu nổi ngọn lửa của Yang
Krăch thấy vậy đã bỏ chạy
Krănh thấy vậy đã bỏ chạy
Chạy đường đồi chân bước sang đường dốc
Phóng đường đầu khe bước sang đường đầu suối
Yơng đuổi đằng sau Krăch
Yang đuổi đằng sau Krănh
Yơng, Yang theo sát phía sau lưng
Krăch, Krănh khát nước khô cổ họng
Họ đói bụng không một hột cơm
Bụng Krăch, Krănh đói cơm
Cổ họng Krăch, Krănh khát nước
Suối Jâng Glu, Yơng, Yang đã tới từ trước
Suối Jâng Glu mẹ đã cạn hết
Suối Jâng Gle con đã cạn hết
Suối các nhánh con đã cạn hết

Suối mẹ nước còn chảy bằng dây *mpoh*
Nước Rlai cạn đi một nửa suối Krong cạn hết
Krăch, Krănh bước đi bị vấp vào gốc cây *kră*
Ngã úp mặt xuống vào bùn vào lửa
Gai *rkễ* móc tóc rối bù
Gai *nkŏ* đâm áo rách hết
Gai *rnhao* vướng *ntêng ndrang*
Rớt *tiăng dỗ* vào nước
Rớt *tiăng bră* giữa đường
Rớt khố cườm giữa đường
Krăch sắp sửa chạy Yơng đã kịp tới
Krănh sắp sửa chạy Yang đã kịp tới
Krăch sắp sửa đứng dậy đầu gối đã cứng
Krănh săp sửa đứng dậy đâu gôi đã cứng
Họ sắp sửa đứng cứng đờ cả chân
Yơng rút lao đâm vào Krăch
Yang rút lao đâm vào Krănh
Krăch khóc than vang bên bờ suối
Krănh khóc vang tới bon Bu Pruh
Họ khóc vang tới bon Bu Prâng
Yơng lấy dao đâm vào Krăch
Yang lấy dao đâm vào Krănh
Cả hai ngã ngửa hai chân lên trời
Máu Krăch chảy như lũ nước mưa
Máu Krănh chảy như lũ nước mưa

Họ đã chết không còn hơi thở
Họ chết bên cạnh cây *tử,* cây *kriăng*
Hai anh em cùng chết một nơi
Máu dính đầy lưỡi lao Yơng, Yang
Yơng, Yang bẻ lá cây che đậy họ lại
Hôm nay ta cho chăn *súi* tặng ngươi
Hôm nay ta cho chăn *hul* tặng ngươi
Hôm nay ta cho áo hoa đẹp tặng ngươi
Yơng, Yang lấy đá dài để lèn Krăch, Krănh
Hôm nay ta cho ché *ntố* tặng ngươi
Hôm nay ta cho ché *gri* tặng ngươi
Hôm nay ta cho ché *rlung* tặng ngươi
Hôm nay ta cho ché thần linh tặng ngươi
Mày có thấy đau đớn hay không?
Mày có thấy đau hay là không đau?
Hai con mắt có biết buồn ngủ không?
Ai bảo ngươi uống rượu ché *gri* vị đắng
Ai bảo ngươi uống rượu ché vị nhạt
Krăch, Krănh có nghe thấy gì
Họ đã chết hôn mê dưới âm phủ
Yơng, Yang đưa ngón tay để huýt sáo
Yơng, Yang dài lưỡi để hò hét
Yơng, Yang có má lúm đồng tiền để cười duyên
Họ hò hét hai chân giậm đất
Họ hò hét hai tay cầm lao

Họ hò hét vang khắp núi rừng
Yơng giao lại Krăch cho Ting
Yang giao lại Krănh cho Mbong
Đây con trâu xuống ao Klong Bong đang tắm
Đây con trâu xuống đạp ao Klong Bong
Sao các ngươi đối đầu với bọn ta?
Ta kể về Ting, về Mbong con Tet
Ting, Mbong ngước mắt nhìn lại đằng sau
Ting, Mbong nhìn thấy Krăch, Krănh chết
Họ rớt nước mắt khóc thương
Họ rớt nước mắt khóc than
Họ rớt nước mắt thương hại
Họ hết thương nhớ Krăch, nhớ Krănh
Bọn Yang chạy đi đâu cho thoát
Bọn Yơng chạy đi đâu cho thoát
Bọn trâu đực trốn đi đâu được
Bọn trâu trắng trốn đi đâu được
Dám đối đầu mới gọi là anh hùng
Ló sừng ra ngươi đã chạy trốn
Nói thế nào họ cũng không nghe
Ting nói Yang không thèm nghe
Mbong nói Yơng không thèm nghe
Ting nói ta không thể đậu thai hai lần
Hầm mộ sâu bao nhiêu cũng không sợ
Ting khóc than đã muộn mất rồi

Mbong khóc than đã muộn mất rồi
Họ khóc than không cho người khác biết
Họ khóc than vì người mình chết
Nếu họ chết mới xứng đáng anh hùng
Yơng, Yang nghe thấy làm lơ
Ting tới gần chỗ Krăch
Mbong bước gần chỗ Krănh
Thấy Krăch nằm chết không còn hơi thở
Thấy Krănh nằm chết bên cạnh cây *tử*, cây *kriăng*
Ting lấy Krăch, lấy Krănh cầm vào lòng bàn tay
Ting vò vào hai bàn tay
Ting cột vào đuôi áo, đuôi khố
Ting cất gọn vào trong người mình
Họ ném nhau từ cây *ka sĭr*
Họ ném nhau từ cây *rpông*
Họ lấy cây tre non đánh nhau
Rót tên ná vào Yơng, vào Yang
Rót như lá *tung* rụng
Rụng ná tên như rụng lá cây đa
Lêt con Jri tay một bên chụp lấy mũi tên
Lêt con Jri tay một bên chụp lấy lưỡi lao
Deh, Dai tay bên trái chụp lấy mũi tên
Deh, Dai tay bên trái chụp lấy lưỡi lao
Nước một bầu đổ vào bàn chân
Lấy cây roi thần gạt mũi tên

Lấy khiên cổ đỡ cán lao
Nước một bầu đổ vào đầu Yơng, Yang
Nước một bầu đổ vào đầu Lêng, Kong
Đoàn của Lêng bước lùi về
Cả đoàn cùng bước lùi về hướng bắc
Họ bước đi tới bon Bu Hŭch, Bu Rtung
Họ bước đi tới bon Bu Glung, Bu Rtiang
Họ bước đi tới bon Jâng Mih, Jâng Brâu
Trai Bu Đŭp em Lêng rèn ống
Ta không kể về Lêng, Yang nữa.
Ta kể về Bŭng, về Sưng
Em Lêng ơi em đang ở đâu?
Con Mbong, con đang ở đâu?
Các con hãy chặn ngọn lửa đằng sau!
Các con hãy chặn ngọn lửa trời đằng sau!
Để ta Bŭng thử sức với họ
Lêng, Mbong thuận ý nhận lời
Một người, Sưng đánh bằng khuỷu tay
Một trăm người, Bŭng đánh bằng tay
Năm chục người Bŭng chém bằng lao
Họ đánh tan đám người bon Bu Pruh
Họ đánh tan đám người bon Bu Prâng
Họ vừa đánh gặp Chŭt con Krong
Họ vừa đánh gặp Mbong con Blang
Đầu rối bù trồng gừng cũng mọc

Đầu rối bù trồng củ cũng mọc
Răng không đánh trồng lúa cũng mọc
Mbong tay một bên thò lấy khiên đá
Chứt tay một bên thò lấy khiên đồng
Hai bên múa khiên đụng đầy khiên đá
Hai bên múa khiên đụng đầy khiên đồng
Chân một bên Chứt đạp cây đa
Tay một bên Mbong nắm cành *jrang*
Hàm một bên dựa vào hòn đá
Họ cố sức vẫn không thắng nổi
Bũng chân một bên đạp vào cây đa
Sưng tay một bên cầm vào cành *jrang*
Hàm một bên dựa vào hòn đá
Họ lấy hết sức của mình để đánh
Gió thổi vào mũi Chứt con Krong
Gió thổi vào mặt Mbong con Blang
Gió bão thổi đuôi khố hạt cườm
Chân Chứt, Mbong sắp ngã
Họ không chịu nổi ngọn lửa của Bũng
Ở gần Bũng họ thấy nóng như lửa
Ở gần Sưng họ thấy nóng như lửa
Ở gần họ nóng như lửa trời
Lửa nóng khắp đầu, khắp tai
Chứt sợ quá sắp sửa chạy trốn
Mbong sợ quá sắp sửa chạy trốn

Chạy đường dốc bước qua đường nước
Chạy đường đầu nguồn sang đường đầu khe
Nhìn đầu gối cứng như hòn đá
Bŭng bước theo đằng sau Chŭt
Sưng bước theo đằng sau Mbong
Họ theo sát phía đằng sau
Chŭt bước đi vấp vào gốc *krăk*
Chŭt ngã úp vào bùn lửa
Gai *rkễ* móc áo rách hết
Gai *rkỡ* móc áo rách hết
Gai *rnhao* móc khố cườm hoa rách hết
Rớt đuôi khỉ giữa đường đang đi
Rớt đuôi công giữa đường đang đi
Rớt khố cườm giữa rừng sâu thẳm
Chŭt, Mbong khát nước khô cổ
Chŭt, Mbong bụng đói cơm thèm ăn
Bụng sôi sùng sục đòi cơm lót dạ
Cổ khát khô chỉ muốn nước uống
Nước Jâng Glu suối mẹ đã cạn
Nước Jâng Gle khe con đã cạn
Nước nhánh con suối nhỏ đã cạn
Ao Rtih nước ao đã cạn
Ao nước này cạn con cá *njŭt* khô đuôi
Họ sắp sửa chạy, Bŭng đã tới gần
Họ sắp sửa chạy, Sưng đã tới gần

Bũng tay một bên rút lao ra
Bũng đâm vào Chứt bằng lao
Sưng đâm vào Mbong bằng lao
Bũng, Sưng đâm vào kẻ thù bằng lao
Chứt, Mbong hai chân ngửa giơ chân lên trời
Máu chảy ra như lũ nước mưa
Máu chảy ra như nước mưa đổ chảy
Máu chảy ra như nước khe chảy ra
Họ đã chết không còn hơi thở
Họ chết nằm bên cạnh cây *tử,* cây *kriăng*
Bũng bẻ lá đậy lên người Chứt
Đây chăn *sút* ta tặng cho ngươi
Đây chăn hoa ta tặng cho ngươi
Đây áo hoa ta tặng cho ngươi
Sưng lấy đá dài đè lên người Mbong
Đây ché *ntổ* ta tặng cho ngươi
Đây ché *gri* ta tặng cho ngươi
Đây ché *rlút* quý ta tặng cho ngươi
Đây ché *rlung* ta cho ngươi
Đây ché của quý ta cho ngươi
Họ có nghe nói gì nữa đâu
Họ chết mê đi dưới âm phủ
Bũng nói ngươi có nghe khổ hay là đau?
Sung nói ngươi có nghe đau hay là sướng?
Hai con mắt có thấy nghe buồn ngủ không?

Máu dính đầy lưỡi cán lao
Họ hò hét hai chân giậm đất
Họ hò hét hai tay cắm lao
Họ hò hét vang đến trời cao
Bũng giao lại Chữt cho Ting bạn
Sưng giao lại Mbong cho Mbong bạn
Đây con trâu đang tắm ao Krăk
Đây con trâu đang đạp ao Kriăng
Đây con trâu đực đang tắm ao lửa
Sao các ngươi lại đối đầu với chúng ta
Ting, Mbong đã nghe hết lời họ nói
Mày chạy đi đâu hả con trâu đực đen?
Mày chạy đi đâu hả con trâu đực trắng?
Hãy chờ đụng đầu mới gọi anh hùng
Mới ló sừng sao đã chạy trốn?
Bũng, Sưng có nghe những gì họ nói?
Ta có đi đâu con trâu đực đen
Ta có đi đâu con trâu đực trắng
Ta chờ ngươi đụng đầu với ta
Ta ló sừng mà ngươi đã trốn
Ting bước tới gần bên cạnh Chữt
Mbong bước tới gần bên cạnh Mbong
Họ chết hàm còn hở ra
Họ chết kê đầu bằng vòng tay phải
Ting, Mbong rớt nước mắt để khóc

Họ rớt nước mắt khóc than
Họ rớt nước mắt khóc nhớ thương
Họ hết sức nhớ Chữt, nhớ Mbong
Ting cầm lấy Chữt, Mbong bằng tay
Ting vò vào lòng bàn tay
Ting cột vào tà áo, đuôi khố
Ting cất gọn vào trong người.
Ta kể về Bũng con Lũ
Ta kể về Sưng con Klang
Lêng bước gần bên chị Bũng
Mbong bước gần bên chị Sưng
Lêng, Mbong thấy máu dính lưỡi chà gạt
Bũng nói mình bỏ công sức làm gì từ bon
Sưng nói đã bỏ sức phải đánh được họ.
Ta không kể về Bũng, Sưng nữa
Ta kể về Tung con Tet
Ta kể về Keng con Tet
Tung bảo anh Ndu ơi!
Keng bảo anh Yang ơi!
Anh chặn ngọn lửa phía trên
Anh chặn ngọn lửa trời phía trên
Tôi thử tài với bọn họ thử
Ndu, Yang bằng lòng nhận lời
Tung tay một bên rút kiếm bạc
Keng tay một bên rút kiếm đồng

Kiếm mới rèn làm dấu ba khúc
Họ đuổi nhau vào cây *pruh*, cây *trang*
Một nghìn người họ đánh bằng khuỷu tay
Một trăm người họ đánh bằng tay
Năm chục người họ đâm bằng lao
Người đám đông tan rã khắp nơi
Họ nhằm đuổi theo Yơng con Ting
Họ nhằm đuổi theo Yang con Rung
Yơng, Yang chói mắt che bằng tay
Hai bên múa khiên đá đụng nhau
Hai bên múa khiên đồng đụng nhau
Hai bên múa khiên đồng, khiên đá
Tung chân một bên đạp vào cây đa
Kêng tay một bên cầm vào cành cây *jrang*
Hàm một bên tựa vào hòn đá to
Yơng chân một bên đạp vào cây đa
Yang tay một bên cầm vào cành cây *jrang*
Hàm một bên tựa vào hòn đá to
Yang lấy sức đẩy Tung không nổi
Tung lấy sức đẩy Yang không nổi
Yơng lấy sức đẩy Keng không nổi
Keng lấy sức đẩy Yơng không nổi
Hai bên ngang tài ngang sức
Cao bằng nhau thấp cũng bằng nhau
Cao bằng nhau ngón chân bằng nhau

Cao bằng nhau ngón tay bằng nhau
Tung khấn vái thần linh
Để tôi thắng được Yơng bon trên
Keng khấn vái thần linh
Để tôi thắng được Yang bon trên
Bắt được họ tôi cúng con trâu tơ
Bắt được họ tôi cúng con trâu đực
Rượu một chai để thêm ché *rlung*.
Ta kể về Yơng bon Tiăng
Yơng cầu khấn thần linh
Để tôi bắt được Tung bon dưới
Yang cầu khấn thần linh
Để tôi bắt được Keng bon dưới
Bắt được họ tôi cúng con trâu tơ
Bắt được họ tôi cúng con trâu đực
Rượu một chai thêm ché *rlung*
Cầu khấn xong cũng không đánh nổi
Đuôi khỉ Tung, Kêng càng thêm sức
Đuôi chim công càng thêm sức mạnh
Sức trong người càng thêm hùng mạnh
Tức trong người càng thêm tức
Giận trong người càng thêm giận
Mạnh trong người như ống *krêng*
Họ gầm như thác mùa nắng chảy ra
Yơng, Yang lấy hết sức của mình

Khiên *tŭng* đã bị vỡ một bên
Khiên *blang* đã bị vỡ một bên
Khiên *tŭng* vỡ vứt vào hang sâu
Khiên *blang* vỡ vứt vào thác nước
Họ vứt vào rừng sâu núi thẳm
Yơng tay một bên rút lao bạc
Yang tay một bên rút lao đồng
Lao bằng đồng mới rèn dấu ba khúc
Lao đâm hai ngón tay chết khách Rđe
Lao đâm ba ngón chết khách R'ông
Lao đâm sau chết bon Dêh Bu Diăng
Họ múa lao dài hai bên đánh nhau
Họ múa kiếm dài hai bên đánh nhau
Lao cán Preh lao cán Rđe
Nghe tiếng lao đánh nhau lên trời
Nghe tiếng kiếm đánh nhau lên trăng
Bon Guih Bu Lŭng nghe vang tiếng đánh nhau
Bon Tŭng Bu Nga nghe vang tiếng đánh nhau
Bon họ nói nghe tiếng ai đánh nhau dưới kia
Bon họ nói nghe tiếng ai đánh nhau ăn trâu
Bon họ nói ai mà dám hốt lúa giống của nhau
Bon họ nói ai mà dám làm cỏ rẫy nhà khác
Họ đánh nhau đốt nhà, đốt làng
Họ đánh nhau đốt nhà, đốt cả làng cũ
Người vừa nói chân vừa chạy kiếm nước Jâng Glu

Người vừa nói vừa chạy kiếm suối Jâng Gle.
Ta kể về Yang con Rung bon Tiăng
Ta kể về Yơng con Rung bon Tiăng
Gãy lao cổ sáu khúc rời ra
Yơng không chịu ngọn lửa phía dưới
Ở gần Tung, Keng nóng như lửa
Ở gần Tung, Keng nóng như lửa trời
Ở gần họ nóng như than lửa đỏ
Nóng lửa khắp đầu khắp tai
Hai chân họ sắp ngã
Họ bước lùi lại phía sau
Lêng đưa mắt để ý không rời
Cầu đừng bắt được Yơng giữa rừng
Cầu đừng bắt được Yang giữa rừng
Lêng đứng chặn ngọn lửa phía dưới
Yơng, Yang bước lùi lại sau
Ting theo bước chân phía sau
Mbong theo bước chân phía sau
Ting, Mbong theo sát bước đi phía sau
Yơng, Yang bước đến gần Lêng, Mbong
Yơng gọi Lêng em cầu cứu
Tôi không nói chuyện được với Tung, với Keng
Cán chà gạt họ to hai người khiêng
Cán lao họ to hai người dựa
Ná bắn chim họ hai người ngắm

Cứ như thế này không thể sống nổi
Cứ như thế này không thể qua nổi
Lêng tay một bên rút khiên đá ra
Mbong tay một bên rút khiên đá ra
Lêng bên kia Mbong con Ting bên ngày
Hai bên múa khiên chạm nhau
Hai bên đụng đầu khiên đá
Hai bên đụng đầu khiên đồng
Chân một bên Lêng, Mbong đạp cây *jri*
Tay một bên họ cầm cành *jrang*
Hàm một bên họ dựa vào hòn đá
Chân một bên Tung, Kêng đạp gốc cây đa
Tay một bên họ cầm cành cây *jrang*
Hàm một bên tựa vào hòn đá.
Ta kể về Lêng, về Mbong con Tiăng
Lêng cầu khấn thần linh
Cầu khấn bắt được Tung bon dưới
Cầu khấn bắt được Keng bon dưới
Con trâu tơ tôi đã sắp sẵn
Con dê tơ tôi đã sắp sẵn
Rượu một chai để thêm ché *rlung*
Lêng lấy hết sức của mình
Khiên *tŭng* Tung bị vỡ một bên
Khiên *blang* Keng bị vỡ một bên
Tung, Keng vứt vào rừng sâu thẳm

Tung tay một bên lấy lao bạc ra
Keng tay một bên lấy lao đồng ra
Kiếm mới rèn làm dấu ba khúc đồng
Lêng tay một bên rút kiếm ra
Mbong tay một bên rút kiếm ra
Kiếm mới rèn làm dấu ba khúc đồng
Hai bên múa kiếm dài đánh nhau
Tung, Keng chém một nhát vào Lêng vào Mbong
Chém trúng đằng sau đít Lêng, Mbong
Chém một nhát trúng vào gốc cây
Chém một nhát trúng vào gốc chuối
Chém một nhát trúng gốc tre bờ suối
Chém vào Lêng đằng trước Lêng bước ra sau
Chém vào háng đằng trước Lêng bước ra sau
Đập bằng cây đằng trước bước sang phía sau
Đánh kiểu gì Lêng cũng thắng
Tung, Keng suy nghĩ đã hết đường
Tung ngồi nghỉ đầu gốc cây
Keng ngồi nghỉ đầu gốc cây
Lấy cán chà gạt chống hàm
Lêng bước lùi đằng sau
Mbong bước lùi đằng sau
Cây *tư* to bằng *bưng* gãy làm đôi
Cây *tưng* to bằng gùi gãy làm đôi
Cây *rhăch* gãy làm hai ba khúc

Cây *rnhông* gãy từ ngọn đến gốc.
Ta kể về Mbong con Tiăng
Trong người Mbong tức lên càng tức
Trong người Mbong hung lên càng dữ
Trong người Mbong giận lên đỏ như cây *krêng*
Mbong gầm lên như thác chảy tháng tám
Người Mbong đỏ như cây *gle* gốc mọc
Mbong hỏi Lêng chú đi đâu rồi?
Mbong hỏi Bŭng cô đi đâu rồi?
Mbong hỏi Sưng chú đi đâu rồi?
Cô, chú chặn giùm ngọn lửa cho cháu
Cô, chú chặn giùm ngọn lửa trời cho cháu
Để cháu thay cô, chú thử tài với họ
Đi từ bon đê làm gì?
Đi từ bon phải có chủ định
Lêng, Bŭng, Sưng thuận ý nhận lời
Mbong đầu rối bù trồng gừng cũng mọc
Mbong đầu rối bù trồng củ cũng mọc
Mbong răng không đánh trỉa lúa cũng lên
Người Mbong khờ đòi đua với anh hùng
Mắt Mbong chói lấp lánh đỏ với vàng
Mbong tiến vào trong đám đông
Một nghìn người Mbong đỡ bằng khuỷu tay
Một trăm người Mbong đánh bằng tay
Năm chục người Mbong chém bằng kiếm

Bon Bu Pruh đã tan rã khắp nơi
Bon Bu Prâng đã tan rã khắp nơi
Mbong nhằm đuổi theo Lêng con Ŭnh
Mbong nhằm đuổi theo Kong con Ŭnh
Mbong hoá thân ló sừng húc nhau
Nghiêng đầu thấy cổ thò ra
Lêng, Kong con Ŭnh đang đứng tại chỗ
Họ chặn ngọn lửa họ chặn ngọn lửa trời
Lêng, Kong con Ŭnh thò tay lấy khiên đá
Lêng, Kong con Ŭnh thò tay lấy khiên đồng
Hai bên múa khiên đá chạm nhau
Hai bên đụng khiên đá với nhau
Hai bên đụng khiên đồng với nhau
Họ đánh nhau bằng khiên đồng
Họ dồn hết sức lực của mình để đấu
Mbong con Tiăng chân một bên đạp lên cành *jri*
Mbong con Tiăng tay một bên nắm cành *jrang*
Mbong con Tiăng một bên dựa vào đá to
Mbong con Tiăng hai chân đứng vững
Họ chém vào Mbong như chém cây chuối
Họ xô vào Mbong như xô cục đá
Mbong đã đứng vững như cây đa mọc
Mbong miệng cười không hề biết sợ
Mbong cười khoái không hề biết đau
Mbong hỏi Lêng ngươi đã dùng hết sức chưa

Mbong hỏi Kong ngươi đã dùng hết sức chưa
Kong ơi, bạn hãy đứng vững hai chân
Thưa bạn Lêng, bạn hãy nắm cho chặt
Bạn Kong giữ cho chắc đừng rời ra
Bạn đừng cho nó dùng tay trong đám đông
Lêng, Kong cùng nhắc nhở nhau
Lêng chân một bên đạp lên cành *jri*
Kong một tay bên nắm cành *jrang*
Hàm một bên dựa vào hòn đá
Họ múa gươm, múa lao xung quanh
Họ dồn hết sức mình để đánh Mbong
Lêng, Kong gãy kiếm, lao sáu khúc rời ra
Họ quăng lao vào rừng sâu thẳm
Mbong miệng nói phun ra ngọn lửa
Mbong miệng nói phun ra ngọn lửa trời
Mbong quát họ như sấm như sét
Mbong quát họ như sét đánh
Mbong rượt theo Kông, Lêng đang chạy
Ngọn lửa đốt mũi Lêng cháy hết
Ngọn lửa đốt mắt Kong cháy hết
Ngọn lửa đốt đuôi khố cháy hết
Họ không chịu nổi ngọn lửa của Mbong
Họ không chịu nổi ngọn lửa trời của Mbong
Hai chân họ đã bước ngả nghiêng
Lêng thấy vậy sắp sửa chạy trốn

Kong thấy vậy sắp sửa chạy trốn
Mbong theo sát Lêng, Kong phía sau
Mbong theo bước chân phía sau
Mbong theo dõi phía sau không rời
Suối Jâng Glu, Mbong đã đến trước
Suối Jâng Gle, Mbong đã đến trước
Lêng khát nước đã khô cổ họng
Kong đói bụng đã xẹp cả bụng
Lêng, Kong bụng sôi sùng sục đòi cơm
Cổ khát khô đang đòi nước uống
Suối Jâng Glu mẹ đã cạn hết
Suối Jâng Gle con đã cạn hết
Suối khe nhỏ đã cạn hết
Gai *rkễ* móc vải rách hết
Gai *rkỡ* móc áo rách hết
Gai *rnhao* móc *ntêng* rách hết
Rớt đuôi khỉ giữa đường rách hết
Rớt đuôi chim công rách hết
Rớt khố cườm giữa rừng sâu rách hết
Lêng, Kong thở không còn hơi
Họ sắp sửa đứng đầu gối đã cứng
Họ đang định chạy đầu gối đã cứng
Họ đang định chạy hai chân cứng đơ
Họ bước tới bị vấp gốc cây *krăk*
Họ ngã sấp úp mặt xuống đất

Họ ngã ngửa lao gãy làm năm, sáu khúc
Mũi chảy máu to bằng *tong nduăt*
Mắt chảy máu to bằng *tong ndrănh*
Máu đã tụ khắp tim, khắp gan
Chân đã mềm như bông
Tay đã mềm như bông
Mbong rút dao đâm vào Lêng
Mbong rút kiếm đâm vào Kong
Máu nhồi lên khắp tim, khắp gan
Lêng, Kong khóc nghe khắp bon Bu Pruh
Nghe tiếng khóc vang khắp bon Bu Prâng
Lêng chết nằm bên cạnh cây *tử*
Kong chết nằm bên cạnh cây *kriăng*
Chết một lần cả hai anh em
Máu chảy ra như nước lũ đổ xuống
Máu chảy ra như nước mưa trút xuống
Mbong bẻ lá phủ xác chết lại
Đây ta cho chiếu hoa để ngươi nằm
Đây ta cho chăn *njuh* để ngươi đắp
Đây ta cho áo hoa đẹp để ngươi mặc
Mbòng lấy đá dài đè lên người Lêng, Kong
Đây ta cho ché *ntỗ* để ngươi nấu
Đây ta cho ché *grư* để ngươi nấu
Đây ta cho ché *rlŭt tiăr sung* để ngươi dùng
Đây ta cho ché *rlung* để ngươi dùng

Đây ta cho ché thần để ngươi dùng
Ché *ntổ* ta cho xếp từ bên kia đến bên này
Ché *gri* ta cho xếp từ bên kia đến bên này
Ché *rlữt tiăr sung* ta xếp từ bên kia đến bên này
Ché *rlung klang srah* xếp từ bên kia đến bên này
Ché thần xếp từ bên kia đến bên này
Ngươi có nghe khổ hay đau không?
Ngươi có nghe đau hay là đỡ?
Ngươi ngước mắt nhìn có thấy buồn ngủ không?
Ngươi không nghe danh Mbong ta từ bon Hŭch đến Glung
Ngươi không nghe danh Mbong ta từ bon Klung đến Nong
Ngươi không nghe danh Mbong ta từ Nong đến Byăt
Nghe danh ta từ Prŭm đến Srai
Đốt tro sao không nghe tiếng nổ
Đi đánh trận sao ngươi không nghe tiếng *nŭng*
Khi gió thổi sao ngươi không nghe tiếng diều
Mbong hò hét hai chân giậm đất
Mbong hò hét hai tay cầm lao
Tiếng hò hét vang đến trời cao
Mbong giao lại người cho Ting
Mbong giao lại người cho Mbong
Con trâu đực đi tắm ao suối Krăk
Con trâu đực đi tắm ao suối Bong
Ting, Mbong nghe và nhận lời
Trốn đi đâu, mày con trâu đực đen

Trốn đi đâu, mày con trâu đực trắng
Hãy đụng đầu mới gọi anh hùng
Ló sừng ra ngươi đã chạy trốn
Ting, Mbong lượm xác chết bằng tay
Ting, Mbong vò vào lòng bàn tay
Ting, Mbong cột vào tà khố, tà áo
Ting, Mbong cất gọn vào trong người
Chỉ còn lại sáu chàng trai anh hùng
Họ toàn giỏi cầm dao, cầm kiếm
Ting, Mbong đi bên kia bước tới bên nọ
Ting hỏi Brŏt em đang ở đâu?
Mbong hỏi Brong em đang ở đâu?
Cứ như thế này anh em mình không sống nổi
Cứ như thế này anh em mình không thể qua nổi
Anh em mình sum họp không nổi
Anh em mình đã mất rất nhiều
Anh em mình đã chết cũng nhiều
Anh Ting lấy cây roi thần lửa thần trời
Cho nó đốt rừng cháy con kì đà
Cho nó đốt cỏ cháy con cá *rlêng*
Cho nó đốt tổ ong cháy hết sáp ong
Cho châm thêm lửa đốt cháy bon Tiăng
Ting nhận lời và đi châm lửa
Brŏt, Brong đứng dậy cầm quẹt
Lấy quẹt đá đập vào nhau

Lấy tre khô kéo dây làm lửa
Hai chân giữ, tay kéo vừa đập đá ra lửa
Hai chân giữ tay kéo vừa đập đá ra lửa trời
Hỡi thần lửa hãy khơi dậy đi!
Hỡi thần trời hãy khơi dậy đi!
Thần đã nghe và khơi dậy liền
Thần đá lửa bên hai bên ba nia quạt ở giữa
Thần đá lửa bên ba bên sáu nia quạt ở giữa
Nia quạt một lần ra cám nhỏ
Nia quạt ba lần ra cám trấu
Nia quạt tám lần cây mục ra bột
Nia quạt mạnh một lần ra gió to
Brŏt lấy sáo thổi ra gió
Brong lấy sáo thổi ra gió bão
Cơn gió bão thổi từ phía dưới
Ngọn lửa đang bén và lan ra
Ngọn lửa trời đang bén và lan ra
Brŏt, Brong đang cầu khấn
Brŏt cầu khấn các thần
Brong cầu khấn cho ngọn lửa bốc cháy lên
Cầu cho ngọn lửa đốt cháy bon Tiăng
Cầu cho ngọn lửa đốt cháy bon Yang
Đánh trận về rượu cần tôi tạ ơn
Đánh trận về con trâu đực tôi chém
Con trâu sừng hai gang tôi chém cho thần

Con dê đực tôi tạ ơn cho thần
Rượu một chai để đổ thêm ché rượu *rlung*
Hai anh em cầu khấn đã xong
Chỉ trong một chốc một lát
Thần lửa đã bén lan ra khắp nơi
Thần lửa trời đã bén lan ra khắp nơi
Lửa cháy cây *nốt* như người đốt
Lửa cháy cây *nâng* như người thổi
Gió thổi cỏ như lửa cháy rừng
Lửa cháy rừng mùi cháy đuôi con kì đà
Lửa cháy cỏ mùi cháy đuôi con cá *rlêng*
Lửa cháy tổ ong mùi cháy con ong nhỏ
Bũng xin nói một tiếng
Không chịu nổi ngọn lửa phía dưới
Không chịu nổi ngọn lửa trời
Ngọn lửa táp vào bàn chân cháy hết
Ngọn lửa táp vào mũi cháy hết
Ngọn lửa táp vào mắt cháy hết
Bũng và Sưng đều bị cả
Yui con Kam cũng bị cháy
Yơng và Yang đều bị cháy cả
Họ không chịu nổi ngọn lửa phía dưới
Họ không chịu nổi ngọn lửa trời
Họ chạy đường đồi chân bước đường dốc
Họ phóng đường đầu khe chạy sang đầu suối

Ngọn lửa cháy từ phía sau họ
Ngọn lửa trời cháy từ phía sau họ
Ngọn lửa cháy phía sau không rời
Bon của Guih Đăng Lũng cạnh đường
Bon của họ phơi lúa bằng lá *rtih*
Có bon đổ lúa bằng lá *ntong*
Có bon phơi lúa bằng cỏ cây *mbang*
Ngọn lửa qua bon nào cũng cháy
Ngọn lửa đốt cháy đen thành than
Có người đang chặt ống ven đường
Có người đang chặt củi ven bờ đường
Có người tuốt lúa nếp bên bờ rẫy
Họ thấy ngọn lửa chạy theo suối Jrâng Glu
Ngọn lửa thần đang cháy to dần
Bảy cây *mblũng* ngọn lửa lên trời
Tám cây *mblũng* ngọn lửa lên trăng
Bũng thấy lửa đã bỏ chạy
Sưng thấy lửa đã bỏ chạy
Yơng thấy lửa đã bỏ chạy
Yang thấy lửa đã bỏ chạy
Yui thấy lửa đã bỏ chạy
Klôp thấy lửa đã bỏ chạy
Nhông thấy lửa đã bỏ chạy
Chỉ còn Lêng và Kong chặn lửa
Chỉ còn Kong và Mbong chặn lửa

Lêng thấy tóm lấy lửa bằng người
Kong thấy tóm lấy lửa bằng người
Mboong thấy tóm lấy lửa bằng người
Họ nhảy vào trong đống lửa to
Họ lấy dao, kiếm múa xung quanh
Họ múa dao, kiếm trúng đầu, trúng chân
Ngọn lửa đốt đầu tóc cũng không cháy
Ngọn lửa đốt áo, vải cũng không cháy
Người Lêng, Mbong còn nguyên bình thường
Người Kong, Yang còn nguyên bình thường.
Ta không kể về Lêng, Kong, Mbong nữa
Ngọn lửa đã đi qua bon giữa đường
Lêng dập lửa chỉ còn khói um
Họ chém nhau trong vòng xoáy lửa
Họ chém bằng chà gạt bị gãy cán
Họ chặt bằng rìu bị gãy cán rìu
Họ bắn bằng ná bị đứt dây ná
Chỉ còn Lêng và Kong chặn lửa
Chỉ còn Kong và Mbong chặn lửa
Chỉ còn ba người chặn lửa
Bon của họ đông hàng nghìn người
Bon của họ đông ba chục ba trăm người
Ting lấy chà gạt kê vào đầu và cổ Lêng
Mbong lấy chà gạt kê đầu và cổ Kong
Ndu lấy chà gạt kê đầu và cổ Mbong

Yang lấy chà gạt kê đầu và cổ Lêng
Ndu con Lũ lấy chà gạt kê đầu và cổ Lêng
Yang con Lũ lấy chà gạt kê đầu và cổ Lêng
Mbong con Blang lấy chà gạt kê đầu và cổ Lêng
Bũng con Lũ và Jrai con Ũnh
Yơng nằm ở giữa đám đông
Yang nằm ở giữa đám đông
Kong nằm ở giữa đám đông
Lêng nằm ở giữa đám đông
Mbong nằm ở giữa đám đông
Yui nằm ở giữa đám đông
Mbong tay một bên rút kiếm ra
Mbong tay một bên rút lao Rđe
Lao mới rèn làm dâu ba khúc
Một nghìn người Mbong đánh bằng khuỷu tay
Một trăm người Mbong đánh bằng tay
Năm chục người Mbong chém bằng kiếm
Họ đã giăng khắp cây *nôt*, suối Nông
Họ đã bay ra khắp rừng khắp cỏ
Mbong nói phát ra lửa từ miệng
Mbong nói phát ra lửa trời từ miệng.
Ta kể về Lêng con Rung
Lêng múa dao múa kiếm chém nhau
Lêng múa lao múa kiếm chém đầu chém cổ
Lêng chém đầu chém tóc

Lêng bước lên tay đỡ gió
Lêng bước lên tay đỡ bão.
Ta không kể về Lêng con Rung
Ta kể về Lêt con Jri thần Lêng
Ta kể về Mai con Jri thần Lêng
Họ tóm ngọn lửa bằng cây chuối rừng càng bốc
Họ tóm ngọn lửa, lửa càng lên cao
Lửa cháy rừng lan tới người
Lửa bén nước lan tới chân
Lửa cháy cỏ lan tới tay
Lêt lấy chăn thần quét ngọn lửa
Mai lấy áo thần tóm gọn ngọn lửa
Lêt lấy chăn thần quét ngọn lửa trời
Mai lấy áo thần tóm gọn ngọn lửa trời
Họ cố hết sức không dập tắt được lửa
Lửa cháy rừng mùi cháy đuôi con kì đà
Lửa cháy cỏ mùi cháy đuôi cá *rlêng*
Lửa cháy tổ ong cháy con ong nhỏ
Lửa bén cây *nốt* như người đốt
Lửa bén cây *nâng* như gió thổi
Gió thổi cỏ như lửa cháy rừng
Suối Jâng Glu mẹ đã cạn
Suối Jâng Gle con đã cạn
Suối khe con các nhánh đã cạn
Ao Rtih nửa ao đã cạn

Suối này cạn khô đuôi cá *njŭt*
Suối Dir mẹ còn to bằng dây *mpoh*
Suối Rlai cạn nửa Krong cạn khô
Thần Lêt nghĩ làm thế nào bây giờ
Thần Lêt con Jri đã suy nghĩ kĩ
Thần Mai con Jri đã suy nghĩ kĩ
Thần Lêt lấy ống bễ của mình từ nhỏ
Thần Mai lấy ống bễ của mình từ nhỏ
Thần Lêt, Mai cầu khấn thần linh
Cầu thần phù hộ cho mưa to rơi xuống
Cầu thần phù hộ cho mưa to bằng đùi
Cầu mưa to bằng đùi ra con vắt con đỉa
Cầu cho ngọn lửa bị dập tắt hết
Đi đánh thù về Lêng bưng ché rượu
Đi đánh thù về Lêng chém con trâu
Lêng sẽ chém con trâu tơ cho thần
Lêng sẽ chém con dê tơ cho thần
Rượu một chai thêm ché *rlung*
Thần Lêt, Mai chờ chi trong chốc lát
Mây đã kéo về từ bon Bu Đăch
Mây đã kéo về từ bon Bu Ndrong
Sét đánh cây *tŭ* bon phía trên
Mưa đã xuống từ cây *rhăch*
Mưa đã rơi từ cây *n'ger*
Mưa đã rơi từ cây *ka tâng*

Mưa từ trời to bằng con chồn, con cheo
Mưa từ trời to bằng chân bằng đùi
Nước từ đầu khe chảy tới cuối khe
Nước suối Pri đã ngập tới đầu gối
Nước suối Ru đã ngập tới háng
Nước suối Rang đã ngập tới ngực
Nước đã ngập ngọn lửa đã tắt
Nhìn ngọn lửa không còn bốc lên
Chỉ còn lại khói ùn lên
Khắp nơi toàn là khói mịt mù
Họ ngồi nghỉ dưới gốc cây đa
Họ ngồi nghỉ xếp lao dài kiếm ngắn
Họ xếp gọn một đống gốc cây
Họ ngồi hút thuốc chốc lát
Lêng bàn phải chặn đường từ núi Gŭng Jŭch
Lêng bàn phải chặn đường từ núi Gŭng Ju
Lêng liếc mắt nhìn thấy bóng người
Lêng nhìn kĩ thấy Yơng, thấy Yang
Lêng nhìn kĩ thấy Bŭng, thấy Sưng
Chỉ còn lại bốn người anh hùng
Lêng liền hỏi Bŭng trả lời
Lêng liền hỏi Bŭng thưa lời
Bŭng trả lời giọng nói nhẹ nhàng
Giọng nói Bŭng phát ra từ cổ
Giọng Bŭng nói như tơ nhện giăng

Giọng Bũng nói như gõ *gong rừng, gong jiăng*
Như họ gõ con *tẽ* đông người
Như họ gõ con *tẽ* ở giữa
Em Lêng ơi chị không biết nữa!
Em Lêng ơi chị đã rối hết cả đầu!
Chị không chịu nổi ngọn lửa của họ
Chị không chịu nổi ngọn lửa trời của họ
Ngọn lửa đã làm cháy hết lỗ mũi của chị
Ngọn lửa đã làm cháy cả mắt của chị
Ngọn lửa đã làm cháy hết đuôi khố của chị
Ngọn lửa đã làm cháy hết lông chân của chị
Ngọn lửa đã làm cháy hết lông đùi của chị
Lêng hỏi: Vậy hả chị?
Lèng xin nói với mọi người
Hỡi các em của tôi ơi!
Nếu khát nước uống nước mang sẵn
Nếu đói bụng ăn cơm mang sẵn
Nếu buồn ngủ ta ngủ gật dọc đường
Đoàn mình đi đã một đêm, ba đêm
Đoàn mình đi đã bảy, tám đêm
Đoàn mình đi đã chín ngày, mười đêm
Một đêm mình đã không hột gạo
Một đêm mình đã không hột cơm
Bảy, tám đêm đã ngồi khổ trong rừng
Cơm không vào một hột trong ruột

Nước không vào một giọt trong ruột
Khố quấn vào không còn dính lưng
Người đã gầy chui đơm cũng lọt
Người ngắn lại chui ống nứa cũng lọt
Người gầy sắp biến thành con dơi
Người gầy sắp chui lọt ống tre
Mình ăn cơm lam đi dọc bờ suối
Mình ăn cơm xôi đi dọc đường mòn
Ăn cho no phòng đường rừng sâu núi thẳm
Họ sắp xếp đã xong xuôi hết
Lêng đã gọi tên chị Bũng ơi!
Lêng đã gọi tên anh Sưng ơi!
Lêng đã gọi tên Yơng anh ơi!
Lêng đã gọi tên Yang anh ơi!
Lêng đã gọi tên Kong em ơi!
Lêng đã gọi tên Mbong cháu ơi!
Mọi người hãy chặn giùm ngọn lửa
Tôi đi chặn họ từ núi Gŭng Jŭch
Tôi đi chặn họ từ núi Gŭng Ju
Anh, chị, em của Lêng nhận lời
Lêng đã đi biến như ống muối
Lêng đã biến như tháo khố cườm
Lêng đã biến như cắt dây *căch* đùm
Lêng và Kong hai anh em đi
Kong đi theo sát Lêng đằng sau

Có ai nhìn thấy được Lêng và Kong
Bon Ting, Mbong chói con dao như chói hoa *lă*
Bon Ting, Mbong chói lao kiếm như chói hoa cỏ tranh
Bon Ting, Mbong chói ná, cung như chói mỏ phượng hoàng
Bon Ting, Mbong khiên họ to như cửa thành đóng
Họ múa lao, múa kiếm xung quanh
Họ múa lao cán dài xung quanh
Bŭng chém vào Ting trúng sau lưng
Bŭng chém một nhát trúng gốc cây
Bŭng chém một nhát trúng gốc cây chuối
Bŭng chém một nhát trúng lồ ô bờ suối
Bŭng chém đằng trước họ bước chui đằng sau
Bŭng chém đằng trước họ chui vào háng
Bŭng đập đăng trước họ bước đăng sau
Bŭng bước lùi về đằng sau
Bŭng bước lùi về hướng bắc
Bŭng bước lùi về bon của mình
Họ đuổi theo Bŭng như con cá mẹ
Họ đuổi theo Sưng như con cá *srăg*
Họ đuổi theo như con cá *uay*
Họ đuổi theo như con thằn lằn trong rừng
Bon của họ chói con dao
Như chói hoa *lă* theo sau
Bon của họ chói lao, kiếm như hoa cỏ tranh
Bon của họ chói ná, cung như chói mỏ chim phượng hoàng

Bon của họ khiên to bằng cửa thác đóng vào
Bŭng bước lùi về phía hướng bắc
Sưng bước lùi về phía hướng bắc
Yơng bước lùi về phía hướng bắc
Yang bước lùi về phía hướng bắc
Họ bước lùi vừa để ngăn gió
Họ bước lùi vừa để ngăn bão
Họ bước tới chân Lêng con Rung
Họ gần tới chia mỗi người mỗi ngả.
Ta kể về Lêng, Kong đã đủ
Ta kể về Ting con Tet phía dưới
Ting ra hiệu với các em của mình
Anh em mình phải cẩn thận che chở cho nhau
Mỗi người tự giữ gìn bản thân
Bên kẻ địch còn hai người anh hùng
Sợ họ phục mình chỗ núi Gŭng Jŭch
Sợ họ phục mình chỗ núi Gŭng Ju
Cầm con dao đừng cho rung rinh
Cầm ná tên đừng cho lung lay
Tối nằm với gái đừng có run tim
Phòng họ bắn mình bằng mũi tên xoay
Phòng họ bắn mình bằng mũi tên tẩm độc
Mũi tên tẩm độc bắn vào chết ngay
Mọi người đều nghe lời Ting dặn
Đoàn của Ting đi gần tới chỗ Lêng

Đoàn của Ting đi gần tới chỗ Kong
Đoàn của Ting cố đi để đốt bon Tiăng
Lêng nhai ngải thổi từng giọt một
Lêng thổi ngải thổi đêm một, đêm hai
Lêng cầu khấn thần ngải nghe lời
Lêng cầu khấn thần ngải có linh
Lêng cầu khấn thần ngải có hồn
Ngải thổi vào hang con cá sấu
Ngải đi tới đâu làm gãy chân đụng *krăt*
Ngải đi tới đâu làm gãy chân đụng *jri*
Ngải đi tới cho họ đi nhầm đường
Cầu cho họ đi chui vào đơm ông Mứt
Cầu cho họ đi chui vào đơm ông Mưng
Lêng câu khấn đã xong xuôi
Đoàn của Ting đi càng gần hơn
Đoàn của Ting đi càng tới gần
Đoàn của Ting đi cố hết sức mình
Đoàn của Ting đi tới miệng đơm ông Mứt
Đoàn của Ting đi tới miệng đơm ông Mưng
Đoàn Ting đi hai bên đều đụng hang
Đoàn Ting đi hai bên đều đụng cây lồ ô, cây tre
Đoàn Ting đi hai bên đều đụng dây *reh,* dây *rjŭng*
Đoàn Ting đi nhìn thấy đường đơm phía trước
Đơm dài nằm dọc ông Mứt, Mưng đặt
Ting trông coi chỉ bảo đàn em

Này anh em đường này gian nguy
Họ đã đặt đơm dài phía trước
Ting, Mbong nhảy sang qua đơm dài
Tung, Keng nhảy sang qua đơm dài
Ndu, Yang nhảy sang qua đơm dài
Lĩ, Lân nhảy một cái cao hơn cây *tử*
Sao ngươi bắt được ta Ting con Tet?
Sao ngươi bắt được ta Mbong con Tet?
Sao ngươi bắt được ta Ndu con Tet?
Sao ngươi bắt được ta Yang con Tet?
Sao ngươi bắt được ta Tung con Tet?
Sao ngươi bắt được ta Keng con Tet?
Sao ngươi bắt được ta Lĩ con Tet?
Sao ngươi bắt được ta Lân con Tet?
Đoàn của ta vẫn tiến lên phía bắc
Đoàn của ta vẫn đạp chân lên phía các ngươi
Đoàn của Ting đi lên vừa đi vừa đỡ gió
Đoàn của Ting đi lên vừa đi vừa đỡ bão
Đoàn họ đi tới bon Ting con Kŏp
Đoàn họ đi tới bon Mbong con Kŏp
Ting, Mbong ngồi gọt dây *reh* để cột miệng Briăng
Ting, Mbong ngồi gọt dây *siang* để cột Klang
Ting, Mbong ngồi đan *njang* để dựng cây nêu rẫy
Ting, Mbong chặt cây lồ ô để làm cây nêu
Bon Ting, Mbong đang uống rượu đánh chiêng

Bon Ting, Mbong đang đánh cồng uống rượu
Bon Ting, Mbong đang dắt trâu chém ăn
Bon Ting, Mbong đang đánh chiêng *khăl* nhiều người
Bon Ting, Mbong đang vui đùa nhộn nhịp.
Ta kể về Yơng con Kŏp
Ta kể về Kong con Kŏp
Yơng ngồi dựa lưng vào đống củi
Kong ngồi khoanh đuôi khố tại ghe làm bằng tre
Yơng gọt dây *reh* để cột miệng Briăng
Kong gọt dây *siăng* để cột miệng Klang
Yơng, Kong làm *n'jang* để dựng nêu rẫy
Yơng, Kong chặt cây tre để làm cột nêu
Cơn gió thổi lật cành cây đa
Cơn gió thổi lật cành cây *kriăng*
Yơng, Kong ngồi nghe tiếng ồn ào sập đá phía dưới
Yơng, Kong ngồi nghe tiếng ồn ào gió bão phía dưới
Nghe tiếng đá đập vào gốc *rkă*
Nghe tiếng nổ của lửa đang cháy
Nghe tiếng lao và gươm đụng nhau
Yơng nói ai đánh nhau từ bon dưới
Kong nói ai tranh con trâu dám chém lẫn nhau
Yơng nói ai dám hốt lúa giống của nhau
Ai mà dám cướp vợ nhà lành
Ai mà dám cướp diều nhà lành
Ai mà dám cướp đắp chăn dài

Người đó tên là gì?
Người đó đến từ bon nào?
Buôn làng họ ở đâu?
Tên ông bà là gì?
Tên ông bà còn sống là gì?
Tên cha, tên mẹ là gì?
Không biết tội gì mà đánh nhau?
Không biết tội gì mà đánh lẫn nhau?
Không biết tội gì ngày xưa chưa trả?
Hay là mình xuống giúp họ một tay
Hay là mình xuống giúp họ đánh nhau
Kong trả lời em chưa biết rõ
Hay là mình lấy cầu thang bằng dây mây
Yơng bằng lòng theo lời
Hai anh em bắc thang bằng dây mây
Hai anh em trèo lên cây đa
Cây đa to có lá xum xuê
Họ ngồi lên cành cây đa
Họ ngồi lên cành đa nằm ngang
Hái lá cây che đít mình lại
Họ nhìn xa bon Dêh, bon Dơ
Họ nhìn xa bon Lơ, bon Jông
Họ nhìn xa bon R'ông, bon Nong
Họ nhìn xa bon Khong, bon Khang
Họ nhìn xa bon Dêh, bon Diăng

Họ nhìn kĩ xem xét xung quanh
Họ nhìn kĩ như Bing, như Trang
Họ nhìn thấy có người đánh nhau trong ao lửa
Họ nhìn thấy khói lửa mịt mù
Họ nhìn thấy khói lửa khắp rừng
Họ nghe tiếng vang lao gươm đánh nhau
Họ nghe tiếng vang lao kiếm đánh nhau
Họ nhìn thấy chói con dao như hoa *lã*
Họ nhìn thấy chói lao, gươm như hoa cỏ tranh
Họ nhìn thấy chói cung tên như con chim phượng hoàng
Họ nhìn thấy khiên to như cửa thác đóng vào
Họ nhìn thấy cây *tử* bằng đùi gãy làm đôi
Họ nhìn thấy cây *krăng* bằng gùi gãy làm đôi
Họ nhìn thấy cây *rhăch* gãy làm hai
Cây *rnhông* gãy từ trên xuống dưới
Ta nhìn kĩ như Lêng con Rung
Ta nhìn kĩ như Kong con Ting
Ta nhìn kĩ như Yang con Rung
Ta nhìn kĩ như Yơng con Rung
Ta nhìn kĩ như Mbong con Tiăng
Ta nhìn kĩ như Bŭng con Lŭ
Ta nhìn kĩ như Sưng con Klang
Ta nhìn kĩ như Yui con Kam
Ta chỉ sợ đánh nhau với họ không nổi
Con trâu tranh nhau với họ không nổi

Để hốt được lúa giống của họ còn khó hơn
Hay là mình đi báo cho anh Ting biết
Hay là mình đi báo cho anh Mbong biết
Hai anh em đồng lòng cùng đi
Hai anh em cùng nhau xuống đất
Họ cùng nhau xuống cùng một lượt
Họ xuống đất nhanh nhẹn đi ngay
Họ bước đều hai chân cùng nhau
Họ bước tới cửa nhà Ting, Mbong
Yơng bước vào cửa nhà anh Ting
Kong bước vào cửa nhà anh Mbong
Anh Ting, Mbong đang ngồi uống rượu
Đang uống rượu ché *rlung* đỏ cho nhau
Họ uống đã bảy ngày, tám đêm
Uống cạn ché *ntỗ* bê thêm ché *ntang*
Uống cạn ché *ntang* bê thêm ché *blang dâng*
Uống cạn ché *blang dâng* bê thêm ché *ji kông*
Yơng nói với anh Ting
Kong nói với anh Mbong
Các anh uống mà không biết chán
Các anh uống mà đánh chiêng tre không chán
Các anh uống lễ hội mà không biết ngừng
Các anh uống và đánh con *khâl* cả ngày
Mời anh Ting ra ngoài xem thử
Mời anh Mbong ra ngoài xem thử

Mời cả hai anh cùng ra ngoài xem thử
Thời tiết năm nay đã thay đổi rồi
Không hiểu sao trời đất đã chuyển đổi
Nghe tiếng gió tiếng bão từ bon dưới
Nghe tiếng gió to từ bon dưới
Nghe tiếng vang dao gươm đánh nhau
Ting nghe kể và nói một tiếng
Em nhiều chuyện nên nói lung tung
Em kể bậy mọi chuyện cho anh
Yơng nói chúng em không đùa đâu!
Em đây còn trẻ con nữa đâu!
Chuyện trẻ con mới biết nói đùa
Chuyện con nít mới dám đùa với hai anh
Em thấy Lêng con Rung đang đánh nhau
Em thấy Kong con Ting đang đánh nhau
Em thấy Mbong con Tiăng đang đánh nhau
Em thấy Yơng con Rung đang đánh nhau
Em thấy Yang con Rung đang đánh nhau
Em thấy Bŭng con Lŭ đang đánh nhau
Em thấy Sưng con Klang đang đánh nhau
Em thấy Yui con Kam đang đánh nhau
Em thấy Klôp con Nŏng đang đánh nhau
Bon Ting con Tet nhiều cả nghìn người
Bon Mbong con Tet nhiều ba chục đến ba trăm người
Em thấy Ting, Mbong con Tet đang đánh nhau

Em thấy Ndu và Yang con Tet đang đánh nhau
Họ đánh nhau trâu, bò cũng chém
Họ đánh nhau lúa giống cũng hốt
Họ đánh nhau đang tiến về bon Tiăng
Họ đi đốt gọn bon Tiăng con Rŏng
Hay là mình đi giúp Lêng đánh nhau
Hay là mình đi giúp Kong đánh nhau
Mình thương hại anh em của mình
Ting, Mbong thuận ý và nhận lời
Thôi mình đi bây giờ luôn anh Ting
Anh em mình sửa soạn đồ dùng
Anh em mình sửa soạn thứ cần
Anh em mình sửa soạn thức ăn
Tay một bên cầm chà gạt, một bên cầm ná
Nách một bên đeo khiên
Đeo khiên dài tới đùi
Kèn *nŭng* sừng tê giác luôn bên miệng
Một lớp họ mặc áo mềm
Ba lớp họ mặc áo cứng
Tám lớp họ mặc áo đá, áo sắt
Họ mặc luôn áo sắt vào người
Họ để chừa có hai lỗ mũi
Họ để chừa có hai con mắt
Trên đầu họ đội gỗ đẽo *krăk*
Trong người họ mặc áo đồng

Trong lồng ngực họ mặc áo đất sét
Nhìn họ mặc cứng rắn như đá
Nhìn họ mặc cứng rắn như sắt
Gõ vào đầu nghe vang tiếng *yăng*
Gõ vào đầu gối nghe vang tiếng *gong*
Gõ vào ngực nghe vang tiếng đất sét
Gõ khắp người cứng như đá
Gõ khắp người cứng như sắt
Vòng mới đổ tay mới đeo
Khăn mới thêu mình mới choàng
Nếu lười đeo, lười choàng cất gọn trong gùi
Mình từ xưa đến nay đều chị em cho
Ting nói hỡi các em của tôi!
Họ rủ xúc câm rô, câm rá
Họ rủ tát nước cầm đơm
Họ rủ đánh nhau cầm chà gạt, cầm khiên
Em của Ting nghe lời thuận tình
Họ cầm chà gạt to bằng ống *rla*
Họ cầm chà gạt to bằng ống *rlấp*
Họ cầm khiên chặn nhau to bằng cửa thác
Họ cầm chụp cá của anh Ting từ nhỏ
Họ cầm đục cổ của ông Mát, ông Mang
Họ cầm con dao to nhất để phòng
Cán con dao làm bằng cây *le*
Họ cầm để đục đá bon Ting con Tet

Họ cầm bễ cổ của ông Khĭr, Khe con Liăng
Họ cầm đơm dài của ông Mŭt, ông Mưng
Đơm của họ ở dưới có mắt đầu trên có cửa
Hai bên hông họ đan bằng tre
Họ cất gọn vào trong người
Họ vò vào trong lòng bàn tay
Họ cất gọn vào trong người
Họ cầm dây chỉ đỏ của bà Oih
Họ cầm dây chỉ trắng của bà Ong
Họ cầm dây thừng của ông Phưm, Phơm con Gŭt
Họ cầm kim sắt của ông bà Oih, Ong con Briăng
Họ cầm để sỏ lỗ mũi kẻ thù
Các em Ting bằng lòng nhận lời
Họ cầm chỉ đỏ một cuộn, hai cuộn
Họ cầm chỉ trắng một bó, hai bó
Họ cuộn dây sắt một bồ lúa to
Họ cất đằng trước, người cất đằng sau
Họ vò vào nhau hai lòng bàn tay
Họ cất gọn vào trong người
Họ thấy nặng như khúc gỗ đè lên
Họ thấy nặng như khúc *rhăch* đè lên
Họ thấy nặng như nước Klŏng Bong
Họ cầm bễ của ông Khĭr, Khe con Liăng
Họ cầm bễ để dùng thổi ngọn lửa, ngọn lửa trời
Họ cầm bễ cầu thần Bong, Krong con Ŭnh

Họ cất đằng trước lượt đằng sau
Cầm tay trái sang tay phải
Họ cất gọn vào trong lòng người
Họ nặng như khúc gỗ đè lên
Họ nặng như khúc gỗ *rhăch* đè lên
Họ nặng như nước suối Klŏng Bong
Họ cầm cơm lam để ăn dọc đường
Họ cầm cơm nếp để ăn dọc đường
Sợ đói đi trong rừng sâu
Các em ơi đánh không dễ đâu
Các em ơi không dễ đâu đánh nhau bông *blăch*
Các em ơi đánh nhau *niăt niăng* phải đứt bụng
Đánh nhau *khuăr đong* vỡ ché *rlung jiăng*
Ông Djŭt đánh nhau đá mềm thác mềm
Ông Ndu đánh nhau đá nát thác nát
Ông Krăch đánh nhau phải chạy khắp rừng
So đánh nhau dễ hơn lễ hội
Cá *n'jŭt* Yơng, Kong bỏ vào giỏ
Cá *rpul* Ting, Mbong bỏ vào gùi
Họ bỏ vào gọn trong gùi nhỏ
Mình sửa soạn từng này đồ đã đủ
Anh em mình sửa soạn lên đường
Anh em tất cả bằng lòng
Yơng, Yang mỗi người cầm sáu con dao
Ting, Mbong mỗi người cầm sáu con dao

Ngọn lửa họ cất gọn vào người
Ngọn lửa trời họ cất gọn vào người
Khi họ nói phát ra ngọn lửa
Khi họ nói phát ra lửa trời
Vỗ vào đùi phát ra muối hột
Ra từ người cây sắt tròn to
Ra ngọn lửa từ trong người
Ra nguồn nước từ trong háng
Ra mặt trời, mặt trăng từ lồng ngực
Họ sửa soạn như vậy đã đủ
Tay họ cầm gùi nhỏ có nắp bằng đồng
Tay họ cầm gùi nhỏ có nắp bằng hạt cườm
Tay họ cầm *ndraih* có lông chim công hàng trăm
Tay câm chà gạt, tay câm ná
Năch một bên đeo khiên bên hông
Năch đeo khiên lòng thòng bên hông
Nũng sừng *keh* luôn kề bên miệng
Chân bước đi lục lạc reo vang
Chân đeo lục lạc vang tiếng chạm nhau
Nghe tiếng lục lạc đeo vòng cổ
Nghe tiếng lục lạc đeo lên đuôi khố
Nhìn vào ngực sáng chói áo vang
Họ bước đi đuôi khố theo chân
Đuôi khố đóng đồng đằng trước phía sau bằng bạc
Đuôi khố đóng đồng đằng trước phía sau bằng đồng

Họ bước ra khỏi sân nhà mình
Họ bước ra tới bụi rậm trồng cây nứa
Họ bước đi theo con đường mòn
Họ bước ra tới cửa hàng rào
Họ bước ra tới ngã ba tới đường khách đi
Họ bước đi theo đường bon phía dưới
Họ bước đi theo đường cỏ bon phía dưới
Đi đường dọc đi như chạy
Đi đường đồi đi như bay
Cây mục đang ngã đi qua vẫn kịp
Bước chân trái ra lửa *ta ra*
Bước chân phải ra lửa *tang râng*
Bước chân dưới đất không thấy dấu
Họ đi tới dưới gốc cây đa
Ting nói các em ơi hãy nghe anh nói!
Anh em mình ngồi nghỉ dưới gốc cây đa
Anh em nghỉ ngơi dưới gốc cây đa
Anh em mình xếp gọn lao gươm vào gốc cây *kriăng*
Mình làm cây nêu cho thần nước biết
Mình làm cây nêu cho thần rừng biết
Mình làm đơm to cho thần rừng thần núi
Để thần linh phù hộ giàu có
Để thần linh phù hộ cho có
Để thần phù hộ được mùa lúa rẫy
Thần phù hộ mới làm cây nêu lễ hội

Các em của Ting bằng lòng nhận lời
Cả đoàn Ting cùng ngồi dưới gốc cây đa
Họ cùng nhau ngồi nghỉ ngơi dưới gốc cây đa
Họ xếp gọn lao gươm vào một gốc cây
Họ xếp gọn vào gốc cây *kriăng*
Cây *tử* to bằng đùi treo ná đã ngã
Cây *sa* to bằng đùi treo gươm đã ngã
Cây *tar nhă* treo khiên đã ngã
Ting, Mbong làm nêu cho thần biết
Ting, Mbong làm nêu cho thần rừng biết
Ting, Mbong làm nêu cắm lên cành cây đa
Con gà nhỏ to bằng quả *biăp*
Con gà nhỏ to bằng quả cà
Con heo to bằng ống đựng canh
Họ làm đủ tạ lễ các thần
Cây nêu nhỏ họ cắm lên cành đa
Con gà đen để tạ ơn thần Nkông
Con gà nâu để tạ ơn cây nêu
Con gà trắng để tạ ơn cây đa
Họ thổi sáo bằng lá *tôt tôt*
Họ thổi sáo bằng lá *tôt tông*
Họ thổi sáo bằng hai ngón tay
Họ có ngón tay dài mới huýt được sáo
Họ có lưỡi dài mới hò hét được to
Họ có lúm đồng tiền mới cười có duyên

Họ huýt sáo mới thấy có tiếng sáo
Họ cầu khấn các thần phù hộ
Họ cầu khấn thần sẽ cứu bon Tiăng
Họ cầu khấn xin thần giúp đỡ
Họ tới ngã ba phải làm cúng thần
Họ cầu khấn các thần cho biết
Hòn đá đứng đặt tên thần Nsung
Hòn đá méo đặt tên thần Nsong
Hòn đá sẹo đặt tên thần Yang
Hòn đá to đặt tên thần Dôt, Dôi
Xin các thần phù hộ cho Lêng
Xin Lêng đánh nhau cho thắng
Xin Lêng đánh bại bon họ, dắt trâu về
Xin Lêng đánh bại bon họ hốt lúa giống về
Cầu xin thần rừng tay ba, chân ba
Cầu xin thần Gle tay ba, chân sáu
Cầu xin thần rừng tay chín, chân mười
Cầu xin các thần phù hộ cho chúng tôi
Cầu xin các thần phù hộ đánh nhau cho thắng
Cầu xin các thần phù hộ ăn nói cho được
Đánh trận về sẽ cúng rượu *grí* Lêng bưng
Đánh trận về con trâu to Lêng chém
Đánh trận về con trâu tơ Lêng mừng
Đánh trận về con dê tơ Lêng mừng
Rượu một chai Lêng thêm ché *rlung*

Chúng tôi muốn đi giúp Lêng
Chúng tôi muốn đi giúp đỡ lẫn nhau
Ăn heo Lêng sẽ cho thần thịt đùi
Ăn trâu Lêng sẽ cho thần thịt vai
Ăn gà Lêng sẽ cho thần thịt ngực
Đánh trận về Lêng cho nước rượu đầu
Đánh trận về Lêng cho thịt gan
Đi với gái về Lêng cho cơm nếp
Thịt tôm thần ăn trước chúng tôi ăn sau
Nước rượu cần đầu thần uống trước chúng tôi uống sau
Có đùi gà thần ăn trước chúng tôi ăn sau
Ting, Mbong làm lễ cúng đã xong xuôi.
Ta kể về thần Bing con Vah
Ta kể về thần Jông con Vah
Thần ngồi dệt vải trước cửa nhà
Thần ngồi dệt vải hoa trước cửa nhà
Thần ngồi hình hoa văn trước cửa nhà
Thần buổi sáng dệt buổi chiều kết hoa
Thần đi suối về dệt hoa trên khố
Thần dệt vừa xong một tấm mền
Thần Bing dệt mền nhỏ đổi ché
Thần Jông dệt mền to đổi con trâu
Thần Bing, Jông dệt mền to nhất đổi con voi
Con trâu đổi *yữ* từ bon Bu Dĩr
Con trâu đổi nia từ bon Bu Ai

Con trâu đổi chỉ từ bon Bu Koh
Ta kể về thần Bing, Jông đã đủ
Thần Bing nghe tiếng gọi mang máng
Thần Jông nghe tiếng gọi mang máng
Thần nghe tiếng gọi từ ngoài bờ bụi
Thần nghe tiếng gọi từ bờ rừng chồi
Thần nghe tiếng gọi từ bờ rừng lồ ô
Thần nghe tiếng gọi từ ngoài ngã ba khách đi
Nghe tiếng chim *pŭt* kêu hót từ cây *ka nĕt*
Nghe tiếng chim *tet* hót từ cây *ka năng*
Nghe tiếng cá *srăng* kêu từ hòn đá trắng
Nghe tiếng gọi từ cây *reh* từ cây *rjŭng*
Nghe tiếng gọi con dơi từ ống tre
Bing tháo khung dệt chỉ từ chân mình
Jông tháo khung dệt chỉ từ chân mình
Thần Bing, Jông tháo khung dệt từ đầu gối
Bông chỉ cất gọn một bên
Đây ống chỉ giao cho bà Ma
Đây khung chỉ giao cho bà Đe
Đây dây khung giao cho bà Kĭt
Khi tôi về tôi lại mượn bà
Tôi lại mượn bà bằng gạo một bầu
Tôi lại mượn bà bằng muối một giỏ
Bing, Jông bắt đầu đứng lên
Bing, Jông bước đi nghe vang tiếng vòng chân

Nghe tiếng vang lục lạc đeo chân
Nghe tiếng vang lục lạc đeo tai
Nghe tiếng vang *kao jang* trên đầu
Tay bên phải đeo vòng bằng lồ ô
Bing, Jông đi một cửa bước qua
Bing, Jông đi một gian nhà bước qua
Bing, Jông đi một nhà dài đạp bằng chân
Bing, Jông đi bước tới ra ngoài
Bing, Jông đi tới cây đa trước cửa nhà mình
Bing, Jông lấy thang dây *reh* bắc lên
Hai chị em cùng trèo lên cây đa
Cây đa có lá xum xuê
Họ ngồi lên trên cành cây đa
Họ ngồi lên trên cành đa năm ngang
Cây nằm ngang nằm phía sau lưng
Thần Bing, Jông từ xa nhìn kĩ bon Dêh, bon Dơ
Thần từ xa nhìn kĩ bon Lơ, bon Jông
Thần từ xa nhìn kĩ bon Rông, bon Nong
Thần từ xa nhìn kĩ bon Khong, bon Khang
Thần từ xa nhìn kĩ bon Dêh, bon Diăng
Thần từ xa nhìn kĩ bon Ting con Kŏp
Thần từ xa nhìn kĩ bon Mbong con Kŏp
Thần nhìn kĩ xung quanh
Thần nhìn kĩ thần thấy như Bing và Trang
Thần nhìn kĩ thần thấy như Yang con Rung

Thần nhìn thấy có người đang ngồi dưới gốc cây đa
Bốn chàng trai anh hùng khoẻ mạnh
Tay cầm lao cầm gươm cầm kiếm
Thần nhìn kĩ như Ting con Kŏp
Thần nhìn kĩ như Mbong con Kŏp
Thần nhìn kĩ như Lêng con Kŏp
Thần nhìn kĩ như Kong con Kŏp
Thần nói thầm không biết họ sắp sửa đi đâu?
Thần nói thầm không biết họ sắp sửa làm gì?
Không biết họ đi đòi nợ nhà nào?
Không biết họ đi đánh nhau với ai?
Nghe họ nói đi giúp Lêng đánh nhau
Nghe họ nói đi giúp Kong đánh nhau
Nghe họ nói đi giúp Mbong đánh nhau
Không biết Lêng, Kong có thù với ai?
Không biết Lêng, Kong đã gây tội gì?
Không biết Lêng, Kong đã gây tội nặng gì?
Nợ tội vỡ tô họ đã trả xong
Nợ tội vỡ chén họ đã trả xong
Nợ tội giết người họ đã trả xong
Hay là mình đi báo tin này cho anh Jrŭng biết
Hay là mình đi báo tin này cho anh Jrêng biết
Hai chị em bàn bạc đồng lòng
Hai chị em cùng bước xuống đất
Hai chị em cùng xuống một lúc

Bing, Jông đi từ cây đa về nhà anh Jrêng
Chân bước đi cồng chân chạm nhau
Chân bước đi lục lạc reo vang
Chân bước đi *kao jang* trên đầu reo vang
Tay Bing, Jông đeo bằng tre nứa
Chân bước đi lục lạc reo vang
Vòng chân bước chạm reo vang
Nghe tiếng vang lục lạc đeo tai
Nghe tiếng vang *kao jang* trên đầu
Tay đeo vòng bằng tre bằng nứa
Bing, Jông bước tới gần anh Jrŭng, Jrêng
Anh Jrŭng, Jrêng ngồi trên hiên lưng tựa vào đống củi
Ngồi xếp gọn chân chỗ giường sạp
Ngồi gọt dây *reh* để cột miệng *briăng*
Ngồi gọt dây *siăng* để cột miệng *klang*
Ngồi trên *njang* để thổi hồn lúa gạo về
Ngồi chặt cây tre để cột cây nêu
Jrŭng, Jrêng liếc mắt nhìn thấy bóng người
Jrŭng, Jrêng nhìn kĩ thấy Bing, Jông tới
Jrŭng, Jrêng hỏi hai em gặp anh có việc gì?
Hay là hai em còn đi đâu nữa?
Hay là hai em có nợ cần đi đòi?
Hai em đi đâu mà lại tới đây?
Trời sáng sớm các em lặn lội
Sương mù sớm các em bước qua

Cỏ tranh dọc đường hai em đạp bằng chân
Anh Jrŭng hỏi em Bing
Anh Jrêng hỏi em Jông
Bing, Jông trả lời rất nhẹ nhàng
Lời Bing, Jông phát ra từ cổ
Lời nói ra như nhện giăng tơ
Lời nói ra như *gŏng rŭng* gõ *gong jiăng*
Lời nói ra như họ gõ con *tĕ* đông người
Lời nói ra như đẩy con *tĕ* vào rừng
Bing, Jông thưa với anh Jrŭng
Bing, Jông thưa với anh Jrêng
Ern xin kể mời anh nghe
Ern xin kể cho anh nghe tin
Ern ngồi kể anh lắng tai nghe giùm
Ern Bing có chuyện mới đi gặp hai anh
Ern Jông có chuyện mới đi gặp hai anh
Jrŭng nói hai em cần gì ở hai anh đã già
Hai anh ở trong bon tóc đã bạc
Không dám đi chơi sợ có tội
Chỉ ngồi gọt tre để đốt ong
Chỉ đi cầm ná bắn thú trong trảng cỏ
Bing, Jông nói chúng em ngồi dệt vải trước cửa nhà
Chúng em ngồi dệt hoa trước cửa nhà
Chúng em kết hoa hàng trăm hình
Chúng em nghe có người gọi từ bụi cỏ

Chúng em nghe có người gọi từ bụi rừng chồi
Chúng em nghe có người gọi từ rừng tre
Chúng em nghe có người gọi từ ngã ba khách đi
Nghe tiếng chim *pŭt* kêu từ cây *ka nét*
Nghe tiếng chim *tét* kêu từ cây *ka năng*
Nghe tiếng cá *srăng* kêu từ hòn đá trắng
Nghe tiếng người gọi từ cây *reh*, cây *rjŭng*
Nghe chim *vât* gọi từ cây tre non
Các em nghe vậy liền đi xem xét xung quanh
Em nhìn thấy anh Ting con Kŏp
Em nhìn thấy anh Mbong con Kŏp
Em nhìn thấy anh Lêng con Kŏp
Em nhìn thấy anh Kong con Kŏp
Em nhìn thấy vài chén gạo dưới gốc cây đa
Em nhìn thấy đèn sáp dưới gốc cây đa
Em nhìn thấy thắp đèn nhang dưới gốc cây đa
Con gà đen để cúng thần cây *nkông*
Con gà nâu để cúng thần cây *blang*
Con gà trắng để cúng thần cây nêu
Làm cây nêu nhỏ cắm trên cành đa
Hay là mình đi giúp Lêng bon Tiăng đánh nhau một tay
Hay là mình đi giúp Mbong bon Tiăng đánh nhau một tay
Lêng đang đánh nhau với họ phía dưới
Mbong đang đánh nhau với họ tranh dắt con trâu
Lêng đang đánh nhau tranh lúa giống với nhau

Lêng đánh nhau với Ting con Tet
Mbong đánh nhau với Mbong con Tet
Hay mình đi theo sau họ xem xét
Hay mình đi theo sau họ giúp đỡ
Hay mình bước theo sau họ cũng được
Ăn heo nó cho mình thịt đùi
Ăn trâu nó cho mình thịt vai
Ăn gà nó cho mình thịt ngực
Đi đánh trận về nó cho nước rượu đầu
Đi đánh trận về nó cho thịt gan
Đi với gái về nó cho cơm nếp
Thịt tôm mình ăn trước nó ăn sau
Nước rượu đầu mình uống trước nó uống sau
Thịt đùi gà mình ăn trước nó ăn sau
Mình làm thần mà không biết nó mắc tội gì
Mình làm thần mà không biết nó mắc tội với ai
Mình làm thần mà không biết nó mắc tội lớn hay nhỏ
Bing, Jông trả lời: em cũng không biết nữa anh ạ!
Họ kể là có kẻ cướp chị Bing vợ Yang
Họ kể là có kẻ cướp chị Djăn vợ Tiăng
Bị người ta cướp đi cả hai chị em
Vì vậy Lêng mới đánh nhau với họ
Vì vậy Mbong mới đánh nhau cướp lại trâu về
Lý do vậy Yang mới đánh nhau hốt lúa giống về
Anh Jrũng, Jrêng hỏi: ai mà to gan thế?

Hãy cho tôi biết tên nó là gì?
Bon của nó ở đâu mà dám đến bon Tiăng
Tên ông bà đã chết của nó là gì?
Tên ông bà còn sống của nó là gì?
Tên bố tên mẹ là gì?
Ai mà dám chọc phá bon Tiăng?
Ai mà dám chọc tức bon Tiăng?
Ai mà dám chọc tức con hổ bon Tiăng?
Bon Guih, bon Lŭng Lŭng Doi mới hung
Bon Tŭng Bu Nga Kră, Năng mới hung
Bon Tiăng, Tang, Lêng, Mbong hung nhất
Bing, Jông xin thưa: em cũng không biết
Em nghe kể là Ting con Tet
Em nghe kể là Mbong con Tet
Bon Tet Klong giữ hồ ao lửa
Vì vậy Lêng đánh nhau với họ không nổi
Vì vậy Mbong đánh nhau với họ không nổi
Vì vậy Lêng, Mbong không lấy được trâu, lúa đem về
Bon của Ting con Tet rất đông
Bon của Mbong con Tet rất đông
Bon của họ nhiều anh hùng khoẻ
Bon của họ nhiều chuyện lắm lời
Bon của họ nhiều cả hàng nghìn người
Bon của họ ba chục đến ba trăm người
Ting muốn giúp Lêng đi đánh nhau

Mbong muốn giúp Kong đi đánh nhau
Ting một người cùng đi với Mbong
Yơng một người cùng đi với Kong
Bốn anh em cùng một mẹ đẻ
Hay là mình cùng đi giúp anh Jrũng
Hay là mình cùng đi giúp anh Jrêng
Mình đi theo giúp đỡ họ đằng sau
Mình cùng đi cho có nhiều người
Bing nói xong Jrũng nói tiếp
Jông nói xong Jrêng nói tiếp
Jrũng, Jrêng trả lời hai em
Lời nói phát ra từ cổ họng
Lời nói nhẹ nhàng như nhện giăng tơ
Lời nói ra như gõ *gong rũng, gong jiăng*
Lời nói ra như gõ *kon tẽ* đông người
Thưa hai em anh cùng cha biết nữa
Thưa hai em anh đâu đã rối bời
Anh không thể đi được đâu!
Anh còn phải làm rất nhiều việc
Anh không rảnh công việc chưa xong
Ai làm giùm gọt dây *reh* để cột miệng *briăng*
Ai làm thay gọt dây *siăng* để cột miệng *klang*
Ai làm *njang* để cúng hồn lúa gạo về
Ai làm thay chặt cây tre để làm cột nêu
Ai đuổi giùm khi rẫy nhà mình

Ai đuổi chim *kéc* rẫy nhà mình
Ai đẽo giùm tượng gỗ để lễ đâm trâu
Ai chăn bò giùm cho nhà mình
Ai chăn trâu giùm cho nhà mình
Ai chăn trâu, bò cho nó ăn cỏ *sĭnh lving*
Em đi theo để giúp đỡ họ
Em đi theo giúp họ mọi việc
Em đi theo che chở cho nó
Em đi theo giúp đỡ đoàn của Lêng
Bing, Jông nói như vậy hả anh?
Em con gái sao giúp được họ!
Em con gái cột yên trăm lần
Em đánh nhau với họ không nổi
Em đánh nhau không dắt được trâu họ về
Em đánh nhau với họ không lấy được giống lúa về
Hai anh bảo sao em lại nói như vậy?
Sao em sợ đã có thần Lêt con Jri rồi?
Sao em sợ đã có thần Mai con Jri rồi?
Em tưởng cây roi thần của Lêt con Jri là nhỏ
Em tưởng cây roi thần của Mai con Jri là nhỏ
Em tưởng là mềm cán lao gươm Lêt, Mai con Jri
Em tưởng là mềm khiên Lêt, Mai con Jri
Nếu không nổi mới kêu anh đi
Ta tin ở Lêt con Jri
Ta tin ở Mai con Jri

Ta tin tưởng ở Ting con Jri
Ta tin tưởng ở Mbong con Jri
Nếu đánh nhau không nổi mới gọi anh xuống
Khi đó em đánh *meng prăk, meng kông*
Em đánh *tĩl jâng săt* đất ra hiệu
Khi đó mới nghe vang đến anh
Khi đó mới nghe vang khắp rừng khắp núi
Khi đó mới nghe vang khắp rừng khắp trái đất
Em ra hiệu cho anh Jrũng biết tin
Em ra hiệu cho anh Jrêng biết tin
Tạm thời hai em đi được rồi
Bing, Jông bằng lòng nhận lời với anh.
Ta kể về Bing con Văch
Ta kể về Jông con Văch
Hai chị em quay về nhà mình
Hai chị em quay về bon của mình
Hai chị em sửa soạn đồ dùng của mình
Bing sửa soạn thuốc, trầu, cau
Bing, Jông tay lấy gùi nhỏ của mình
Bing, Jông lấy chiếc gùi nhỏ có hình hoa văn
Chiếc gùi nhỏ đan hình hoa
Bing sắp sẵn gạo vài giỏ, bốn giỏ
Jông vò đèn cầy sáp ong bảy tám miếng
Bing nấu cơm nếp bảy tám miếng
Bing, Jông cầm cơm để ăn giữa đường

Họ cầm cơm nếp để ăn giữa đường
Sợ đói khát giữa rừng sâu
Hai chị em bảo nhau cùng làm
Bing đã sửa soạn cơm để ăn giữa đường rồi
Jông đã sửa soạn cơm nếp ăn giữa đường rồi
Sợ đói khát giữa rừng sâu
Họ đã bỏ gọn vào trong chiếc gùi nhỏ
Bing đeo vòng chân từ dưới lên đến gần đầu gối
Jông đeo vòng cổ gần đầy tới hàm
Họ mặc yên thổ cẩm quấn xung quanh lưng
Hai bên chân đều đeo vòng đồng
Lưng quấn yên dài tới mắt cá chân
Lưng quấn yên còn lòi rốn ra
Họ mặc áo còn hở sau ót
Họ đeo bông tai sà xuống như dây *mpoh*
Cặp vú nhọn như bắp chuối *luăt*
Đầu tóc bới bằng *rlung tang rah*
Khi họ cười giòn như gà rừng gáy
Khi nhìn vào đầu trông như quả dưa
Nhìn lỗ mũi như họ vừa nặn
Nhìn con mắt như họ vừa thổi
Gió thổi cỏ như bị cháy rừng
Nhìn vào đầu trông như quả dưa
Jông nhìn lỗ mũi như vừa nặn
Nhìn cặp mắt như vừa thổi

Nhìn đầu gối như vừa đẽo
Răng trắng bóc như gai *siăng*
Nhìn đầu tóc như vừa cắt ngang
Đầu tóc cắt úp vào như búp chuối
Cổ đeo vòng đẹp như *tong lyan*
Khi họ ngồi đẹp như cây tre bờ suối
Nhìn chim *kring* còn móc đen
Nước thác chảy còn thưa thớt
Trăng trên trời có sáng còn mờ
Tay bên trái đeo vòng bằng cỏ tranh
Tay bên phải đeo vòng bằng tre, nứa
Tay ở giữa đeo vòng bằng lồ ô
Ở trên lưng quấn khố *ndững nhong*
Trên đầu cài trâm lông công hàng trăm
Lưng mặc yên thổ cẩm xanh
Bắp đùi yên thổ cẩm hình hoa
Chân tay đeo vòng *rnăl*
Trên người mặc *briăt briăng*
Nhìn đầu tóc như vừa cắt
Đầu tóc cắt gọn úp như bắp chuối
Cổ đeo vòng bằng cây *lyan*
Khi nhìn vào đẹp như cây tre bờ suối
Mỏ chim *kring* còn móc đen sì
Nước thác chảy còn thưa thớt
Trăng trên trời sáng mà còn mờ

Họ cầm con dao cán *cŭt,* cán *rke*

Họ cầm con dao cán *cŭt,* cán *ar*

Họ cầm con dao để đào đục đá ở dưới

Họ cầm đục Bing, Jông từ nhỏ

23505 Họ cầm để đục hàng rào bon dưới

Họ cầm búa cổ từ sáu đời người

Họ dùng để gõ đầu nhau ở bon dưới

Họ cất đằng trước đằng sau

Họ vò tay trái sang tay phải

23510 Họ cất gọn vào trong người

Họ thấy nặng người như khúc gỗ đè lên

Họ thấy nặng người như khúc *rhăch* đè lên

Họ thấy nặng người như tát nước Klŏng Bong

Họ cầm chụp cá cổ từ sáu đời người

23515 Họ cầm để đánh nhau với bon dưới

Họ cầm đơm dài của ông Mưt

Họ cầm đơm dài của ông Mưng

Đơm của họ phía dưới có mắt, miệng có cửa

Hai bên hông đan tre, nứa

23520 Ngày xưa nhốt bon Gŭih Đăng Lung một cạnh, một góc

Họ cất đằng trước lướt đằng sau

Họ vò tay trái sang tay phải

Họ cất gọn vào trong người

Họ thấy người nặng như khúc gỗ đè lên

23525 Họ thấy người nặng như khúc *rhăch* đè lên

Ba bên ba nia cổ ở giữa
Ba bên sáu nia cổ ở giữa
Quạt một lần ra cám mềm
Quạt ba lần ra trấu to
Quạt tám lần ra gỗ mục
Quạt một lần ra gió, ra bão
Cầm sáo cổ của Bing từ nhỏ
Để dùng thổi cơn gió cơn bão ở dưới
Bing vò vào lòng hai bàn tay
Bing cột vào tà váy, tà áo
Bing cất gọn vào trong người
Bing cầm dây đỏ của bà Oi
Bing cầm dây chỉ của bà Ong
Bing cầm dây thừng của ông Phưm, bà Phơm con Gŭt
Dây để dùng sỏ mũi kẻ địch phía dưới
Hai chị em cùng nhau bước đi
Jông cầm dây đỏ một vòng, hai vòng
Jông cầm dây một cuộn, hai cuộn
Jông cuộn dây sắt một bồ lúa to
Jông cất đằng trước lướt đằng sau
Jông vò tay trái sang tay phải
Jông cất gọn vào trong người
Người Jông nặng như khúc gỗ đè lên
Người Bing nặng như khúc *rhăch* đè lên
Người Bing, Jông nặng như tát nước suối Bong

Cầm con dao cất gọn vào trong người
Cầm gươm cất gọn vào trong đùi
Vỗ vào đùi phát ra hạt muối hột
Ra từ người thanh sắt tròn to
Lửa họ cất vào đầu cháy rừng
Lửa trời họ cất vào chân đỏ bừng
Ra ngọn lửa từ người Bing
Ra nguồn nước từ háng Jông
Ngọn lửa trời ra từ lồng ngực
Khi nói chuyện phát ra ngọn lửa từ miệng
Khi nói chuyện phát ra ngọn lửa trời từ miệng
Họ cầm lao, gươm một bó hai bó
Họ cầm lao, gươm một đống hai đống
Họ cầm lao có khấc có vành
Họ cầm gươm có hình lưỡi con chó, con heo
Lao phóng bên này xuyên bên kia
Lao phóng sang lại tự bay về
Cất đằng trước lướt đằng sau
Vò tay trái sang tay phải
Họ cất gọn vào trong người
Người họ nặng như khúc gỗ đè lên
Người họ nặng như khúc *rkăch* đè lên
Người họ nặng như tát nước suối Bong
Cầm cây roi thần để gạt mũi tên
Cầm khiên cán *jri* để gạt lưỡi lao

Cầm nước một bầu để đổ vào đầu Lêng, Kong
Họ cất đằng trước lướt đằng sau
Vò tay trái sang tay phải
Họ cất gọn vào trong người
Họ cầm miếng vải lót lưng
Họ cầm để che ngọn lửa trời
Họ cầm mền *ôi lết*, mền *ôi lêng* để che bầu trời
Lửa cháy rừng họ lăn cả người
Lửa cháy dưới nước họ lăn bằng chân
Phòng khi bị cháy cỏ cháy đồng
Khi có lửa lấy chăn *ôi lving* quét
Họ cất đằng trước lượt đằng sau
Họ vò tay trái sang tay phải
Họ cất gọn vào trong người
Người họ nặng như khúc gỗ đè lên
Người họ nặng như khúc *rhăch* đè lên
Người họ nặng như tát nước suối Bong
Một lớp Bing mặc áo mềm
Ba lớp Bing mặc áo cứng
Tám lớp Bing mặc áo sắt
Eing, Jông mặc áo sắt áo đồng
Họ chừa ra hai lỗ mũi
Họ chừa ra hai con mắt
Trên đầu họ đội bằng gỗ đẽo *krăk*
Trong người họ mặc áo bằng đồng

Trong lồng ngực họ mặc áo đất sét
Áo đất sét cứng như đá
Áo đất sét cứng như sắt
Gõ vào đầu vang tiếng *yăng*
Gõ đầu gối vang tiếng *gong*
Gõ vào ngực vang tiếng đất sét
Nhìn đầu gối toàn là đá
Nhìn đầu gối toàn là đá cứng
Bing, Jông sửa soạn đồ dùng đã đủ
Bing, Jông sửa soạn đồ đã đầy đủ
Sửa soạn nhiều lâu anh Lêng chờ
Sửa soạn nhiều lâu anh Kong chờ
Hai chị em mình nhanh tay đi thôi
Hai chị em cùng nhau đứng lên
Hai chị em cùng nhau đứng dậy
Hai chị em đều có cặp mắt như lửa
Bing tay cầm chiếc gùi nhỏ của mình
Jông tay cầm chiếc gùi nhỏ đan có hình hoa
Họ đều cầm chiếc gùi nhỏ đẹp của mình
Tay một bên cầm chà gạt tay một bên cầm ná
Nách một bên đeo khiên
Vai đeo khiên dài tới hông
Kèn *nŭng* sừng *keh* để liền trong miệng
Bing cầm con dao sáu chiếc
Jông cầm lao gươm sáu chiếc

Bing, Jông mỗi người cầm khiên sáu chiếc
Chân bước đi nghe vang tiếng cồng
Chân bước đi vòng chân đụng đá
Vòng đeo tai nghe tiếng lục lạc
Nghe tiếng vang lục lạc *kao jang* trên đầu
Tay đeo vòng bằng tre bằng nứa
Một cửa Bing, Jông bước qua
Một gian nhà Bing, Jông bước qua
Một nhà dài Bing, Jông qua bằng chân
Bing, Jông bước ra ngoài sân
Bing, Jông bước tới bụi rậm
Bing, Jông bước tới khe nước hàng cây tre
Bing, Jông bước tới con đường mòn
Bing, Jông bước tới cửa hàng rào
Bing, Jông bước tới hàng tre xanh tới ngã ba
Con đường mòn theo dấu chân họ
Con đường mòn theo hai bờ cây xanh
Con đường đi sạch như người quét
Đường một bên đi lọt con thằn lằn
Đường một bên đi lọt con thằn lằn con
Đi đường con vắt, con đỉa mát mẻ trong người
Đường thường đi sạch như họ dọn
Đường bên trái làm dấu cột lá tranh
Đường bên phải làm dấu cột lá *tâng*
Đường phía dưới toàn là đá trắng

Bước một bước một đoạn dây *reh*
Bước một bước một đoạn dây *siăng*
Bước một bước một đoạn con suối
Bước một bước một đoạn rẫy dài
Bước một bước một đoạn gió thổi
Đi đường dốc người như bay
Đi đường đồi người như gió thổi
Cây mục ngã đi qua vẫn kịp
Bước chân trái lá cỏ không ngã
Bước chân phải lá *tâng* không dấu
Bàn chân đạp xuống nhìn không thấy dấu
Hai chị em Bing, Jông tiếp tục đi đường phía nam
Hai chị em Bing, Jông tiếp tục đi đường trảng cỏ
Bing bước đi trời sáng như có trăng
Jông bước đi trời sáng như có mặt trời
Kèn *mbuăt, rlĕt* thấy lỗ rõ ràng
Không sáng vàng mà sáng người của Bing
Không sáng bạc mà sáng cổ của Jông
Sáng bông tai sáng lược sừng trâu
Cây đang cong Bing ngồi thành thẳng
Nước suối sâu, Jông ngồi thành cạn
Sông Đồng Nai, Bing ngồi thành cạn thấy cát
Nhìn thấy đá trắng thấy đá to trắng
Nhìn thấy hàm con nai dưới đáy biển cả
Chói vòng chân như đang cháy rừng

Chói vòng tay như đang cháy cỏ
Đôi bông dài xà như dây chằng
Cặp vú ló như búp chuối *luăt*
Kẹp tóc Bing bới *rlững tang rah*
Miệng cười giòn như gà rừng cục tác
Nhìn trên đầu tròn như quả dưa
Hai chị em tiếp tục đi hướng nam
Hai chị em tiếp tục đi theo con đường trảng cỏ
Bing hỏi em Jông bàn chuyện
Mình cứ đi đau chân đau lưng
Mình cố bước đau chân đau gối
Đi chậm mình thấy buồn ngủ
Hay là mình mặc áo *dữr* thành cánh
Hay là mình mặc áo *djăr* thành cánh
Hay là mình đôi chân bó thành chim cu đất
Jông trả lời rằng thế cũng được
Bing, Jông mặc áo *dữr* thành cánh
Bing, Jông mặc áo *djăr* thành cánh
Lấy vải quấn đầu thành con chim cu đất
Hoá thành chim đậu trên đầu gốc cây
Hoá thành chim thành con ong
Bay lượn qua lượn lại thành con ong bay
Họ bay thấp sợ gặp đàn chim
Họ bay sát bầu trời xanh phía trên
Nhìn đầu to bằng cán cào

Nhìn ngón chân to bằng cán rìu
Nhìn miệng to bằng sừng con trâu
Họ quạt cánh như chim *grât* đang bay
Họ quạt cánh như chim *blang* đang bay
Họ quạt cánh thành ra gió phía trên
Họ quạt cánh thành ra bão phía trên
Trời thành mưa không tới nắng không lên
Trời tối không tới thành sáng như trăng
Trời mùa nắng thành nắng tháng ba
Họ phơi men dưới bon không khô
Họ nấu cơm rượu dưới bon không ngon
Họ cãi nhau trong chòi không nghe
Bing tiếp tục đi theo hướng phía dưới
Jông tiếp tục đi theo hướng phía dưới
Bing, Jông bay gần tới mà tưởng còn xa
Bing, Jông bay gần tới nhìn lại thấy gần
Hai chị em cố quạt cánh bay tới
Đường còn dài một đoạn cỏ còn một mũi tên bắn
Đường còn dài một góc rãnh rẫy mới tới Ting, Mbong
Họ cố bay con đường phía nam
Họ cố bay theo con đường trảng cỏ
Bing bay tới chỗ Ting con Kŏp
Jông bay tới chỗ Mbong con Kŏp
Bing bay xuống sà gần mặt đất
Jông bay xuống sà gần mặt đất

Hai chị em cùng xuống một lúc
Bing đã hoá thân mình thành người
Jông đã hoá thân mình thành người
Bing, Jông vòng chân vang tiếng lục lạc
Vòng chân vang tiếng đung đưa
Nghe vang bông tai lục lạc sà xuống
Vàng *kao jang* cài tóc trên đầu
Tay đeo vòng bằng tre bằng nứa
Chỉ trong một giây lát sau
Ting, Mbong nghe tiếng chim *sêr* kêu bên trái
Ting, Mbong nghe tiếng chim *sêr* kêu bên phải
Ting, Mbong nghe tiếng chim *sêr* kêu trước mặt
Ba lần kêu ba lần chim *sêr* hót
Sáu lần kêu sáu lần chim *sêr* hót
Chim *sêr* hót trên đầu, đầu *sêr* méo mó
Chim *sêr* hót giữa đường chân *sêr* dài ra
Chim *sêr* hót bên bờ cánh *sêr* xoè ra
Ba lần chim *sêr* hót ba lần chim *sêr* đáp
Bing nói đó là tiếng *sêr* báo tốt lành
Bing rủ em mình lên đường đi thôi, Mbong
Mbong trả lời rồi sửa soạn đi
Tay một bên cầm chà gạt, một bên cầm ná
Nách một bên đeo khiên bên hông
Vai đeo khiên dài thòng bên hông
Kèn *nững* sừng *keh* luôn để bên miệng

Ting bẻ lá Ting trải dưới đất
Mbong bẻ lá Mbong trải dưới đất
Ting, Mbong khấn các thần phù hộ
Cần thần giúp đánh nhau cho thắng
Cần thần giúp đánh nhau cho dắt trâu về
Cần thần giúp đánh nhau cho hốt được lúa giống về
Ting, Mbong đi một bước một đoạn dây *reh*
Ting, Mbong đi một bước một đoạn dây *siăng*
Ting, Mbong đi một bước một đoạn con suối
Ting, Mbong lăn một cái một đoạn rẫy dài
Ting, Mbong nghiêng một cái một đoạn gió thổi
Đi tới cây *pruh* chim *rlang* kêu lên
Đi tới cây chuối chim *rlang* kêu sáu tiếng
Đi đến bên kia bờ suối gặp chim *klang*
Ting tiếp tục đi theo con đường mòn
Mbong tiếp tục đi theo con đường mòn
Ting, Mbong đi cách Lêng còn một đoạn trảng cỏ
Ting, Mbong đi cách Lêng một mũi tên bắn
Ting, Mbong đi cách với Bững còn một cạnh rẫy
Ting, Mbong nhìn thấy khói lửa mịt mù
Nhìn khói lửa tối cả cánh rừng
Nhìn thấy chói con dao như chói hoa *lă*
Nhìn thấy chói lao, gươm như chói hoa cỏ
Nhìn thấy chói cung tên như chói miệng chim *kring*
Nhìn thấy khiên to bằng cửa thác đóng

Nghe vang tiếng lao gươm đến bầu trời xanh
Nghe vang tiếng lao gươm đến cung trăng
Cây *tử* to bằng *bŭng* gãy làm đôi
Cây *tŭng* to bằng *yang* gãy làm đôi
Cây *kriăng* to bằng gùi gãy làm đôi
Gãy cây *rhăch* làm một làm hai
Gãy cây *rnhông* từ ngọn đến gốc
Bên hang bên hang người ta chờ Bing bên bờ
Bên bờ bên bờ người ta chờ Yang chỗ thác
Bên thác bên thác người ta chờ Tiăng đi Jŭr Drôn
Mình chờ một bên hang một bên bờ
Mình chờ bên hàng cây lồ ô hàng tre
Mình chờ bên dây *reh* bên dây *rjŭng*
Ting đứng bên cạnh cây *tử*
Ai mà nhìn thấy được Ting đang đứng
Ai mà nhìn thấy được Mbong đang đứng
Ai mà nhìn thấy được Yơng, Yang
Ting đứng bên kia, Mbong đứng bên này
Yơng đứng bên kia, Kong đứng bên này.
Ta kể về Ting, Mbong thế đã đủ
Ta kể về Lêng, Kong con Rung
Ta kể về Mbong con Tiăng
Ta kể về Yơng, Yang con Rung
Ta kể về Bŭng, Sưng con Lŭ
Chân họ bước lùi lại phía sau

Họ vừa lùi vừa gặp Ting con Kŏp
Họ vừa lùi vừa gặp Mbong con Kŏp
Ting, Mbong con Kŏp vừa huýt sáo
Ting, Mbong lấy cục đất ném vào Lêng, Mbong
Lêng liếc mắt nhìn thấy bóng người
Lêng nhìn kĩ thấy Ting con Kŏp
Mbong nhìn kĩ thấy Mbong con Kŏp
Lêng mắng: sao bọn mày bây giờ mới tới
Lêng mắng: sao bọn mày bây giờ mới đi giúp bon làng
Bŭng nhảy một cái cao hơn cây *tử lu li*
Sưng nhảy một cái cao hơn cây *jri* hai chân
Ting cất tiếng nói với Lêng con Rung
Mbong cất tiếng nói với Mbong con Tiăng
Em Lêng ơi sao em khờ thế!
Sao em khờ đến nỗi muốn chết dưới âm phủ!
Em không nhận ra ta đây là Ting con Kŏp
Em không nhận ra ta đây là Mbong con Kŏp
Em không nhận ra ta đây là Yơng con Kŏp
Em không nhận ra ta đây là Kong con Kŏp
Chúng ta nghe tiếng gió tiếng bão
Chúng ta nghe vang tiếng gươm đến trời
Chúng ta nghe vang tiếng lao đến cung trăng
Vì vậy chúng ta nhìn thấy từ cây đa
Chúng ta nhìn thấy khói lửa mịt mù
Chúng ta nhìn thấy toàn là khói lửa

Thấy như vậy chúng ta đi giúp em đánh nhau
Thấy như vậy chúng ta đi giúp em bắt người
Mình giúp đỡ anh em của mình
Không biết họ đánh mình vì tội gì
Không biết họ kiếm tội gì nữa đây
Tội vỡ tô ngày xưa Tiăng đã trả đủ
Tội vỡ chén ngày xưa Tiăng đã đền xong
Tội giết người ngày xưa Tiăng đã đền đủ
Đền bằng đầy tớ một đến hai đã đủ
Đền chiêng một đến hai bộ đã đủ
Đền bằng ché *rlung tiăng de* ba khấc hình hoa
Ai to gan đến chọc bon mình?
Em có biết bon họ là ai?
Lêng trả lời với anh Ting
Nó là Ting con Tet bon phía dưới
Nó là Mbong con Tet bon phía dưới
Nó muốn cướp giàu có bon em
Nó muốn cướp giàu sang bon em
Nó muốn có lúa nhiều như bon em
Nó muốn cướp cây nêu lễ hội
Nó dám cướp vợ người ta ban ngày
Nó cướp chị Bing vợ anh Yang
Nó cướp chị Djăn vợ anh Tiăng
Nó cướp đoạt vợ của người khác
Nó cướp mất cánh diều của người khác

Nó cướp đắp chăn dài bon em
Thấy vợ người ta nó cũng lấy làm vợ
Chồng người ta nó đòi cướp lấy
Trái chuối chín trong rẫy nó dám hái
Bông trên cây nó dám hái cướp về
Chiếu người ta đang trải nó dám khều chân
Tên Ting, Mbong con Tet thật là độc ác
Vì vậy em mới đi theo dấu chân chị Bing tới đây
Vì vậy em mới đi theo dấu chân chị Djăn tới đây
Em Lêng đây đánh nhau với họ không nổi
Em Mbong đây đánh nhau với họ dắt trâu về không nổi
Em Kong đây đánh nhau với họ hốt lúa giống không nổi
Cán chà gạt họ to bằng hai người khiêng
Cán lao họ to bằng hai người giữ
Nỏ bắn chim họ bằng hai người ngắm
Em không thể nói chuyện được với họ
Miệng em ăn nói với họ cũng không được
Miệng của họ to hơn miệng mình nhiều lần
Thưa anh Ting anh có nói được với họ không?
Ting nói công sức anh bỏ từ nhà đến đây
Không có ai giữ bon làng đằng sau
Không có ai giữ sông suối đằng sau
Không có ai tát nước giữ bon đằng sau
Không có ai anh hùng đánh nhau đằng sau
Lêng nói như vậy ta trả lời làm sao.

Ta với Lêng đâu phải người xa
Ta với Lêng đâu phải người khác lạ
Ta với Lêng bụng mẹ đẻ họ hàng nhà khác đâu
Ta với Lêng cùng một bụng đẻ ra
Để ta thử tài cán chà gạt với họ
Nếu ta thua thì chết cũng được
Chà gạt cầm tay của họ cũng lưỡi, của mình cũng lưỡi
Ná cầm tay của họ có dây của mình cũng có dây
Sừng trên đầu ai cũng có
Sức con trai chớ ngại thắng thua
Lêng nói: vậy hả anh Ting, anh Mbong
Ting nói với Lêng một tiếng
Đây cơm ta mang để cho em Lêng ăn
Đây cơm nếp ta mang để cho em Mbong ăn
Tội hai em đói khát giữa rừng
Một đêm em không một hột gạo
Ba đêm em không một hột cơm
Bảy, tám đêm em đứng giữa rừng
Vòng đeo tay đã lỏng
Khố quấn lưng đã lỏng
Hạt cườm to thử đo chân cũng đứt
Em Lêng thử tránh, ăn một bên góc rừng
Em Mbong thử tránh, ăn một bên góc rừng
Em đứng ăn bên góc rừng bên kia
Ta thử dùng cán chà gạt giúp em

Lêng nhận lời anh Ting, Mbong
Thưa anh Ting, anh hãy cẩn thận
Thưa anh Mbong, anh hãy cẩn thận
Cầm con dao đừng để lung lay
Cầm ná tên đừng để đung đưa
Tối nằm gái đừng có run tim
Phòng họ bắn mình bằng mũi tên xoay
Phòng họ bắn mình bằng mũi tên tẩm độc
Tên tẩm độc bắn trúng ba ngón đã chết
Ting, Mbong nghe và nhớ lời Lêng dặn.
Ta kể về Lêng, về Kong con Rung
Ta kể về Mbong và Yui con Kam
Ta kể về Yơng và Yang con Rung
Ta kể về Bũng và Sưng con Klang
Họ đã đi kiếm nước suối Jâng Glu
Họ đã đi kiếm nước suối Jâng Gle
Lêng và Kong ăn cơm Ting mang đi
Mbong và Yui ăn cơm Mbong mang đi
Họ còn có trầu cau để ăn do Ting mang đi
Lêng nhai trầu bên phải hút thuốc bên trái
Lêng hỏi chú Yui của mình bàn chuyện
Chú đã có con một lứa sức đã yếu
Chú đã có con bảy lứa sức đã yếu
Con đã lớn bố mẹ đã già
Anh Klôp, Nhông nghe đây em nói

Anh bay đi về trước giữ bon làng mình
Em sợ đánh nhau chết hết tất cả
Em sợ đánh nhau mất tích tất cả
Em sợ đánh nhau họ đút hết vào quan tài
Anh đi về trước giữ bon suối rừng
Anh về giữ nước ao bon nhà mình
Anh về tát nước giữ cá bon mình
Anh về trông coi bon nhà mình
Lêng nói vừa dứt, Yui đáp lời
Lêng vừa dứt, Klốp, Nhông đáp lời
Yui, Klôp, Nhông trả lời cùng một lúc
Họ đáp lời bằng giọng nhẹ nhàng
Họ đáp lời như nhện giăng tơ
Họ đáp lời như gõ *gong rŭng* và *gong jiăng*
Họ đáp lời như gõ con *tĕ* trong đám đông
Họ đáp lời như gõ con *tĕ* ở giữa
Em Lêng ơi sao như vậy được
Đâu phải con dao cùn mà về giữa đường
Đâu phải rìu cùn mà về giữa đường
Toàn là anh hùng phải đi tới bon họ
Sức ngày xưa cây cối còn trèo lên
Sức ngày xưa rắn hổ mang còn bắt về
Ong chúa trong ống phải bịt miệng lại
Con *vêl* ăn lúa phải cột miệng lại
Tổ ong trên cây phải trèo lên để lấy

Tối nằm ngủ mơ toàn tin tốt lành
Để tôi thử cán chà gạt phòng tay
Nếu ta Yui chết vì họ thì thôi
Nếu ta Klôp chết vì họ thì thôi
Nếu ta Nhông chết vì họ thì thôi
Nếu chúng ta chết thua họ thì được
Nếu chúng ta chết vì Bing thì đành
Nếu chúng ta chết vì Djăn thì đành
Lêng nói: nếu như vậy thì em không cản
Lêng bằng lòng nhận họ ở lại
Anh Klôp, Nhông ơi hãy về nhà trước đi!
Anh hãy nghe em mà về nhà trước
Anh nghe em mà về nhà trước
Em sợ hai anh ăn nói với họ không nôi
Họ răng nanh dài sợ anh không với nổi
Họ cán dao cao hơn cây *jri*
Sao em nói với hai anh như thế
Sức ngày xưa cây cối còn leo trèo
Rắn hổ mang ngày xưa còn bắt
Ong trong ống còn bịt miệng lại
Con *vêl* ăn lúa còn cột miệng lại
Tổ ong trên cây cao còn leo lên lấy về
Tối nằm ngủ mơ còn tốt lành
Đi đánh nhau ngày xưa ta còn đi một mình
Lêng mới lớn thay anh ngày nay

Yang mới lớn thay anh ngày nay
Anh Yơng chết con giun ăn cũng được
Anh Yang chết con giun ăn cũng được
Anh chết đánh nhau với họ cũng được
Anh chết trong bàn tay anh hùng
Anh chết vì Bing mới có danh tiếng
Anh chết vì Djăn mới có danh tiếng
Lêng nói: nếu như vậy thì tuỳ các anh
Chết người thân đâu mà đi nộp mạng
Chết người quen đâu mà đi đền tội
Mình đánh nhau không nổi thì làm sao trách họ
Mình trách ai khi mình đánh không nổi
Mình không biết đánh họ đánh lại mình
Chân tay gãy không trách mẹ được
Chân tay khoèo không trách mẹ được
Do mình sui sao trách được ai
Lêng nói: nếu như vậy em không ngăn nữa
Ta tranh luận như thế đã đủ
Ta kể về Lêng đã đủ rồi
Ta kể về Klôp, Nhông đã đủ rồi.
Ta kể về Ting con Tet
Ta kể về Mbong con Tet
Họ đã trốn trước vào trong cây *n'gĭr*
Họ đã trốn trước vào trong cây *n'gâm*
Họ đã trốn trước vào trong bụi tre

Bon Bu Nốt đông như trái *jrông*
Bon Bu Nông đông như trái *jrang*
Bon Tiăng, Tang như trời chuyển mưa
Bon Brih, Breh nhiều như đan *klŭn*
Bon họ xếp một nửa cánh rừng
Chói con dao như chói hoa *lă*
Chói lao gươm như chói hoa cỏ
Chói ná cung như chói miệng chim *kring*
Khiên họ to bằng cửa thác đóng
Họ cầm chà gạt to bằng cây *rla*
Họ cầm chà gạt to bằng cây *rlâp*
Họ cầm khiên chặn nhau bằng cửa thác đóng
Họ đông đúc như cây *prăch,* cây *dăl*
Họ đông đúc như con *prăl,* con *n'glaih*
Họ đông đúc như con *n'saih,* con heo rừng
Họ đông đúc như con *rthi* thổi kèn tù và
Họ đông đúc anh hùng mang của về nhà
Đoàn Ting đi gần tới chỗ Lêng con Rung
Đoàn Mbong đi gần tới chỗ Kong con Rung
Đoàn họ cố đi gần tới chỗ Mbong con Tiăng
Ting bên kia Mbong đi bên này
Yơng bên kia Kong đi bên này
Ting tay thò khiên đá trong người
Mbong tay thò khiên đá trong người
Yơng tay thò khiên đá trong người

Kong tay thò khiên đá trong người
Ting làm khiên nhỏ bằng sợi chỉ
Mbong làm khiên nhỏ bằng sợi diều
Mbong làm khiên nhỏ bằng sợi tơ nhện
Họ húc nhau như con trâu đang đụng nhau
Một nghìn người Ting đỡ bằng tay
Một trăm người Mbong đỡ bằng tay
Năm chục người chém bằng lao kiếm
Người đám đông tan rã khắp nơi
Họ đụng nhau bằng khiên đá
Họ đụng khiên xung quanh hai bên
Họ giao đấu khiên đồng khiên đá
Chân một bên Ting, Mbong con Kŏp đạp cành *jri*
Tay một bên cầm vào cành *jrang*
Hàm một bên tựa vào đá to
Chân một bên Ting, Mbong con Tet đạp cành *jri*
Tay một bên cầm vào cành *jrang*
Hàm một bên tựa vào đá to
Ting dồn sức đẩy Mbong không nổi
Mbong dồn sức đẩy Ting không nổi
Hai bên ngang tài ngang sức
Mẹ tắm nước *dĭ* mới bằng nhau
Mẹ tắm nước *chĭng* mới đẹp bằng nhau
Mẹ đếm được sao mới đẹp bằng nhau
Ting con Tet hỏi: bạn là ai hỡi khách quý?

Khách từ đâu mà chà gạt đẹp thế!
Bạn khách phía bon dưới hay là bon trên?
Ting con Kŏp trả lời ta không biết nữa
Ta Ting đây ở bon phía trên
Ta Mbong đây ở bon phía trên
Bon nào cũng có tên Ting
Bon nào cũng có tên Mbong
Một trăm bon đều đặt tên Ting
Một trăm bon đều đặt tên Mbong
Không biết Ting đây con nít Mbong này còn nhỏ
Không biết Ting mới đẻ hay là Mbong còn mang thai
Thưa các anh tôi không biết nữa.
Ta Ting đây là Ting con Kŏp
Ta Mbong đây là Mbong con Kŏp
Ta Yơng đây là Yơng con Kŏp
Ta Kong đây là Kong con Kŏp
Ta đây con ếch lớn thích bắt ăn
Ta đây con cá lớn thích bắt ăn
Ta đây con trâu lớn thích làm lễ hội
Thuốc lá không ưa hút chung đông người
Ta Ting đây nghe danh Bing con Lông
Ta Mbong đây nghe danh Djăn con Dŭih
Hôm nay ta mượn dao mượn gùi
Hôm nay ta mượn rìu để chặt đống củi
Hôm nay ta mượn để nấu cơm nia

Hôm nay ta mượn để tiếp khách
Hôm nay ta mượn mai ta trả
Ta không bán cho Drôn cho Byăt
Ta mời các anh hãy quay về đi
Ta mời các anh đừng bướng bỉnh nữa
Các anh không nói chuyện được đâu
To chà gạt chúng ta hai người khiêng
To lao gươm chúng ta hai người giữ
Ná bắn chim chúng ta hai người ngắm
Các ngươi không nói chuyện được đâu
Dài *trăng năng* các anh không với nổi
To cán dao cao hơn cây *jri*
Nhỏ tội chúng ta ngươi đừng đền bằng ché
To tội chúng ta ngươi đừng đền bằng đầy tớ
Nếu ngươi bắt chúng ta thì được
Chúng ta sợ các ngươi mất hết
Chúng ta sợ các ngươi chết như gà chết đứng
Chúng ta sợ các ngươi chết trên đất của họ
Ngươi đừng trách chà gạt đã cùn
Mình không biết chặt, chặt ngược chân mình
Chân tay gãy ngươi đừng đổ thừa mẹ
Chân tay gãy ngươi đừng đổ thừa cha
Mình xui xẻo biết đổ thừa ai
Ting con Tet trả lời: không biết nữa
Chân tay gãy sao dám trách mẹ

Chân tay khoẻo sao dám trách cha
Mình xui xẻo sao biết trách ai
Sao trách được chà gạt đã cùn
Mình không biết chặt, chặt ngược chân mình
Tôi với Tiăng, Yang đâu phải xa lạ
Tôi với Lêng, Mbong đâu phải xa lạ
Tôi với họ đâu phải không họ hàng
Tôi với họ đâu người dưng nước lã
Tôi với họ cùng một dòng họ
Tôi với họ cùng chung dòng họ bà Dŭm
Tôi cùng một ruột thịt họ hàng với họ
Tôi với họ cùng một dòng nối bà Dŭm, bà Bong
Tôi muốn nhắc anh em của mình
Tôi xin anh tôi van các anh.
Ngươi trả lời với ta như vậy
Thế thì ngươi múa khiên dài khiên ngắn
Thế thì ngươi múa khiên đồng khiên sắt
Ting, Mbong con Tet chặt vào Ting, Mbong con Kŏp
Như chém vào gốc cây chuối rừng
Ting, Mbong con Kŏp xô vào Ting, Mbong con Tet
Như xô đá cây *jri* đã trồng cứng
Hai bên đánh nhau ngang tài ngang sức
Mẹ tắm nước *dĭ* mới lớn bằng nhau
Mẹ tắm nước *chĭng* mới tốt bằng nhau
Mẹ đếm sao mới đẹp bằng nhau

Ting con Kŏp lấy hết sức của mình
Mbong con Kŏp lấy hết sức của mình
Ting con Tet lấy hết sức của mình
Mbong con Tet lấy hết sức của mình
Hai bên xô nhau không nổi
Gõ vào đầu Ting con Kŏp nghe vang tiếng *yăng*
Gõ vào đầu Mbong con Kŏp nghe vang tiếng *gong*
Gõ vào lồng ngực nghe vang tiếng đất sét
Người của Ting con Kŏp cứng như đá
Người của Mbong con Kŏp cứng như đá
Ting con Tet chém một lần trúng đằng sau đít
Mbong con Tet chém một lần trúng vào gốc cây
Họ chém một lần trúng cây chuối hột
Họ chém một lần trúng cây tre bờ suối
Họ chém một lần trúng cây khô
Họ chém đằng trước Ting bước vào háng
Họ đập đằng trước Mbong bước ra sau
Ting, Mbong con Kŏp bước lùi dần phía sau
Họ bước lùi dần về phía bắc
Họ bước lùi dần về phía bon mình
Ting, Mbong lùi tới chỗ Lêng, Mbong
Lêng nhìn vào thấy toàn cầm chà gạt
Mbong nhìn dưới đất thấy toàn cầm khiên
Bon của Ting con Tet đầy đủ người anh hùng
Bon của Mbong con Tet đầy đủ người anh hùng

Bon của họ đầy đủ anh hùng hung dữ
Bon của họ đầy đủ anh hùng gan dạ.
Ta kể về Ndu con Tet bon phía dưới
Ta kể về Yang con Tet bon phía dưới
Em Lêng ơi em đang trốn ở đâu?
Em Kong ơi em đang trốn ở đâu?
Mbong con ơi con đang trốn ở đâu?
Em Klôp ơi em đang trốn ở đâu?
Em Nhông ơi em đang trốn ở đâu?
Em Yơng ơi em đang trốn ở đâu?
Em Yang ơi em đang trốn ở đâu?
Em Bŭng ơi em đang trốn ở đâu?
Em Sưng ơi em đang trốn ở đâu?
Yui chú ơi chú đang trốn ở đâu?
Chú lớn trước sớm biết thần
Chú lớn trước sớm biết gia phả
Chú lớn trước sớm biết đánh cá
Chú lớn trước một lứa sớm biết ông già bà già
Chú Yơng và chú Yang con Rung
Chú Ting và chú Mbong con Kŏp
Chú Yơng và chú Yang con Kŏp
Để tôi kể cho các vị biết
Để tôi kể cho các vị nghe
Để tôi kể cho các vị suy nghĩ
Ndu ngồi lên hòn đá, trên cây nằm ngang

Lấy chà gạt chống cơm ngồi nói
Chúng tôi và các vị đã có mặt đầy đủ
Đã có mặt đầy đủ các dòng họ
Đã có mặt các anh hùng hung dữ
Đã có mặt các anh hùng gan dạ
Họ toàn là người có thể chém giết nhau
Họ cầm chà gạt chém người không ngại.
Tôi Ndu đây lấy làm xấu hổ
Tôi Yang đây lấy làm xấu hổ
Chúng tôi lỡ dệt khăn đàn ông
Chúng tôi còn đòi đậu thai hai lần
Miệng tôi nói Ting, Mbong không nghe
Tôi có nhắc nó càng đi tới
Tôi có giữ lại nó càng bước đi
Ý như người có ai rủ đi
Nó làm cho chúng tôi mang nợ
Nó làm cho chúng tôi lỗi lầm
Nó làm cho cả bon cả làng mang nợ
Nó làm cho cả chị cả mẹ đau khổ
Nó luôn thích giàu có bon Tiăng
Nó luôn thích giàu sang bon Yang
Nó luôn thích nhiều lúa bon Tiăng
Nó luôn thích có cây nêu lễ hội
Nó luôn thích cướp vợ người ta
Nó luôn thích cướp lá *sra* thả diều

Nó luôn thích đắp chăn bon Tiăng dài đuôi
Từ xa xưa mình cùng một dòng họ
Từ xa xưa mình cùng một giống nòi
Từ xa xưa mình cùng một dòng họ bà Bong
Mình một dòng họ không thể đánh nhau
Mình một dòng họ không thể trói nhau
Ting đã lỡ thích ăn rau *biăp nse*
Mbong đã lỡ thích ăn chuột đồng
Họ đã lỡ thích ăn cá trê
Họ còn nói thích ăn măng *ngâr,* măng *nkar*
Ting nói khách tới đòi cơm xin chị
Mbong nói khách quý đòi cơm xin mẹ
Tôi có nói nếu thích vợ giỏi đảm đang
Bon Bu Jri bên họ hàng bác cũng nhiều
Bon Bu Ja bên họ hàng chú cũng nhiều
Bon Bu Rlấp con chú cũng rất nhiều
Lấy vợ bên đó toàn là cưới con chú
Lấy vợ bên đó toàn là cưới con bác
Đó là con dòng họ mình cả
Đó là con gái nhà lành nhà tốt
Nếu họ đòi của cải tôi cũng thuận
Tôi cũng thuận bỏ của cho họ hàng bên gái
Họ đòi chiêng tôi cho chiêng không tiếc
Họ đòi ché *rlung* tôi cho ché *rlung*
Ting còn chê gái Bu Hũch dài hông

Mbong còn chê gái Bu Tũng dài tay
Nó còn chê gái Bu Jri rộng miệng nói chuyện
Nó còn chê không gái nào vừa ý
Vì vậy nó mới cố đi tìm bằng được
Tôi có dọa chà gạt chặt đầu nó không nghe
Tôi có nói đừng làm nhục bon lớn của tôi
Tôi có nói đừng làm nhục chị em phải đền tội
Tôi có nói tôi sẽ dùng chà gạt chặt đầu
Nó cố đi cho bằng được
Vì thế hai anh em nó tự đi
Tôi có nói anh không nói chuyện được với Lêng con Rung
Tôi có nói anh không nói chuyện được với Mbong con Tiăng
Bắt được nó chủ gây hoạ cũng được
Bắt được nó chủ gây tội cũng được
Hôm nay tôi van xin các vị thứ lỗi
Ting, Mbong thèm ăn canh rau *nhiếp*
Ting, Mbong thèm ăn chuột đồng, cá trê
Ting, Mbong thèm ăn măng lồ ô, măng tre
Hay là các vị bỏ lại Bing cho Mbong
Hay là các vị bỏ lại Djăn cho Ting
Để các vị cùng về ăn con bò
Để các vị cùng về ăn con trâu
Các vị đòi *rlễ* tôi đưa *rlễ* cho các vị
Các vị đòi *rlông* tôi đưa *rlông* cho các vị
Các vị đòi vòng quý của cũng được

Nếu các vị đòi chiêng ché tôi cũng có
Sợ các vị không chuyển về được thôi
Chiêng và ché đi chuyển đường nước
Lao và gươm đi chuyển đường rừng
Chăn *sŭt,* chăn *hul* chuyển đường mòn
Nếu các vị đòi con bò cứ siêng làm chuồng
Nếu các vị đòi con trâu cứ siêng làm chuồng
Nếu các vị đòi con voi cứ siêng làm cọc
Nếu các vị đòi ché *choh rŭng* siêng đóng sạp
Không chuyển nổi không bê nổi đâu!
Tôi van xin cháu Lêng tha thứ
Cháu với tôi cùng một dòng họ không thể đánh nhau
Cháu với tôi cùng một giống nòi không đánh nhau được
Ndu dứt lời Lêng liên đáp lại
Ndu dứt lời Mbong liền đáp lại
Lêng nói ra giọng nói ngọt ngào
Lêng nói ra giọng nói nhẹ nhàng
Lêng nói ra như nhện giăng tơ
Lêng nói ra như gõ *gong rŭng* và *gong jiăng*
Lêng nói ra như gõ con *tĕ* nhiều người
Thưa ông Ndu tôi cũng không biết nữa
Nếu ông nói mượn chị Bing để giã gùi lúa
Nếu ông nói mượn chị Djăn để bửa củi đống
Nếu ông nói mượn hai chị em để nấu cơm rượu
Nếu ông nói mượn để tiếp khách quý

Nếu ông nói mượn để dọn cơm khách hàng trăm
Nếu ông thấy con ếch to thích bắt ăn
Nếu ông thấy con cá lớn thích bắt ăn
Nếu ông thấy con trâu lớn thích làm lễ hội
Sao ông không tới nhà mà xin đàng hoàng?
Sao ông không tới nhà mà mượn đàng hoàng?
Sao ông không tới nhà mà xin bằng con gà?
Ông phải theo lệ tục mới xin được
Con nít ông phải mượn buổi sáng
Người bình thường ông mượn buổi chiều
Nếu ông là người lớn thì phải đi vào giữa trưa
Có như vậy mới nói chuyện với tôi, tôi sẽ nhận lời được
Có như vậy mới nói chuyện với tôi, tôi sẽ theo ông về nhà
Có như vậy tôi mới đặt bàn chân tới bon ông
Lúc đó ông nói gì tôi cũng theo sau
Ông cố tình thích giàu có bon tôi
Ông cố tình thích sang bon tôi
Ông cố tình thích có lúa bon tôi
Ông cố tình thích cây nêu lễ hội
Ông cố tình đi cướp vợ người khác
Ông cố tình đi cướp lá *sra* đuôi diều bon tôi
Ông cố tình cướp chăn dài bon tôi
Nói đến đó là tôi đã tức rồi
Vì vậy chúng tôi mới đi theo dấu chân chị Bing tới đây
Vì vậy chúng tôi mới đi theo dấu chân chị Djăn tới đây

Tôi xin ông hãy trở về nhà đi thôi
Tôi khuyên ông trở về nhà mình
Ông đừng nộp ngực cho con hổ bon trên
Ông đừng nộp tay cho con ma bon trên
Ông đừng nộp mạng cho con ma bon trên
Ông đừng nộp mạng cho chúng tôi có danh
Ông không nghe danh chúng tôi bên tai.
Đốt tro sao ông không nghe nổ?
Đi đánh trận sao ông không nghe thổi kèn *nũng?*
Bon Gũih Đăng Lũng, Lung Doi hung nhất
Bon Tũng Bu Nga, Kră, Năng hung nhất
Bon Tiăng, Yang, Lêng, Mbong hung nhất
Buổi sáng chúng tôi thường đánh nhau với *briăng*
Buổi chiều chúng tôi thường đánh nhau với *klang*
Trời sắp sáng chúng tôi đánh nhau với khỉ
Buổi sáng sớm họ phòng Lêng như *klang*
Trời sắp tối họ phòng Yang như *briăng.*
Ông Ndu ơi tôi khuyên chú quay về!
Ông Yang ơi tôi khuyên chú quay về nhà!
Tôi sợ ông chết vì ông đã già yếu
Tôi sợ ông chết như con gà chết đứng
Tôi sợ ông chết trong bon người khác
Nếu ông nói cho chiêng một bộ hai bộ
Nếu ông nói cho chiêng ché một bộ hai bộ
Nếu ông nói cho đầy tớ để kèm chân

Tôi không cần của ông mới có của
Tôi không cần của ông mới có giàu sang
Tôi không cần của ông mới có lúa đầy kho
Tôi không cần của ông mới có cây nêu lễ hội
Ché *rlĭ* nhiều tai nhà tôi đã có
Ché *grĭ* tai tám bon tôi cũng có
Ché *jam* tai mười bon tôi cũng có
Đàn đầy tớ kèm chân bon tôi cũng có
Con voi nhỏ dùng để chở lúa cũng có
Con voi mẹ dùng để chở gạo cũng có
Con voi đực ngà hai bên chở người cũng có
Nếu ông cho *rlễ* chúng tôi đã có *rlễ*
Nếu ông cho *rlung* chúng tôi đã có rồi
Jil ché Jun ăn cỏ chúng tôi cũng có
Kli ché Kla ăn người chúng tôi cũng có
Rlung ché *pơm nkôn* từ Drôn tự về cũng có
Ché *ĭt*, ché *ir* từ Dĭr con Khoăch cũng có
Ché *ndăch* Băch, Bai bà Kuăch cũng có
Ché tự đi tắm chỗ nước hồ ao
Ché con *kring* Tiăng đem về từ Bing Rmŭt
Coi buổi sáng hình dạng như ché
Xem buổi tối hình dạng như con chim phượng hoàng
Xem trời gần sáng đi tự kiếm ăn trái *jri*
Ché nó hót y như chim phượng hoàng đang hót
Ché hót buổi sáng có khách đưa ché

Ché hót buổi chiều có khách đưa *rlung*
Không cần của ông mới gọi là có
Không cần của ông mới gọi là giàu sang
Không cần của ông mới gọi là có lúa đầy kho
Không cần của ông mới có cây nêu lễ hội
Lêng vừa dứt lời Ndu đáp lại
Lêng vừa dứt lời Ndu nói tiếp
Ndu nói lời nhẹ nhàng với Lêng
Ndu nói nhỏ những lời ngọt ngào
Ndu nói ra như nhện giăng tơ
Ndu nói: ta không biết đâu cháu Lêng ạ!
Đầy tớ bon cháu cũng đã có
Chiêng, ché bon cháu cũng đã có
Cháu nghĩ lại bon cháu thiếu gì
Cháu muốn đổi Bing đổi Djăn
Đàn đầy tớ kèm chân đã nhiều
Đàn đầy tớ đổi Bing cho Yang
Đàn đầy tớ đổi Djăn cho Tiăng
Để dùng giã lúa gùi ở trên
Để dùng bửa củi đống ở trên
Để dùng nấu cơm rượu ở trên
Để dùng tiếp đãi khách quý
Đàn đầy tớ kèm chân Tiăng, Yang
Để giã lúa gùi ở trên.
Ông nói như vậy mà nghe được à!

Nếu ngươi ngứa về ngủ với mẹ ngươi
Vợ người ta mình đòi cướp về
Chồng người ta mình đòi cướp về
Trái chuối chín trên rẫy đòi hái cướp
Bông vải trên cây đòi hái cướp
Chiếu đang trải đòi lấy chân khều về
Ta thấy chuyện đó ta tức lắm rồi
Nổi gân lên từ chân đến tay
Miệng đang nói tim gan đang sôi
Yang tay một bên thò khiên đá
Yang đạp Ndu trúng ngang vai
Yang và Ndu ngã úp xuống đất
Họ ngã lăn ngửa xuống đất
Họ ngã ngửa gãy *tẽ* làm hai
Họ ngã xuống miệng đụng đất
Máu mũi chảy to bằng cây cần *nduăt*
Máu mắt chảy to bằng cây cần rượu
Máu nhồi lên khắp tim khắp gan
Yang tóm lấy người Ndu
Yơng tóm lấy người Yang
Bũng con Lũ bắt đầu đứng lên
Bũng tóm lấy người Ndu
Yang tóm trước, Yơng tóm phía trên Yang
Yơng tóm trước, Bũng tóm phía trên Yơng
Bũng tóm trước, Sưng tóm sau Bũng

Sưng tóm trước, Klôp tóm sau Sưng
Klôp tóm trước, Nhông tóm sau Klôp
Sáu lớp người nằm đè lên nhau
Yang rút lao bằng bạc ra
Yơng rút lao bằng đồng ra.
Chuyện kể về Ndu, Yang đã hết
Ta không kể về Yơng nữa
Ta không kể về Yang nữa
Ta kể về Lêng con Rung
Lêng suy nghĩ thầm trong tai
Lêng nghĩ thầm nghĩ lên nghĩ xuống
Thôi đừng chấp ông Ndu thấy tội
Thôi đừng chấp ông Yang thấy tội
Hai chân ông đã chập mình rồi
Hai tay ông đã lạy mình rồi
Ndu, Yang chắp lại bằng lễ phép của Drôn
Ông với mình cùng một dòng họ
Ông với mình cùng một họ hàng
Ông với mình cùng chung một ruột
Lêng lên tiếng nói một tiếng to:
Anh Yơng ơi nghe em nói đây!
Anh Yang ơi nghe em nói đây!
Anh Kong ơi nghe em nói đây!
Anh Klôp ơi nghe em nói đây!
Anh Nhông ơi nghe em nói đây!

Chị Bŭng ơi nghe em nói đây!
Anh Sưng ơi nghe em nói đây!
Thôi mình bỏ qua cho Ndu con Tet
Thôi mình bỏ qua cho Yang con Tet
Hai chân ông đã chắp mình rồi
Hai chân ông đã lạy mình rồi
Ông lễ phép chắp lại mình như Drôn
Bing của mình đã lấy trước bỏ trong người
Djăn của mình đã lấy trước bỏ trong người
Thôi mình về bon mình thôi!
Thôi mình về làng mình thôi!
Các anh Lêng nghe lời Lêng nói
Các anh Lêng cùng nhau bằng lòng
Lêng nói tiếp với Ndu với Yang
Ông Ndu ơi nghe tôi nói đây!
Ông Yang ơi nghe tôi nói đây!
Chà gạt bon tôi to bằng hai người khiêng
Lao, gươm bon tôi to bằng hai người giữ
Nỏ bắn chim bon tôi to bằng hai người ngắm
Ông không nói và theo được đâu!
Răng anh ông có dài cũng không thể với nổi
Tc cán dao cao hơn cây *jri*
Chúng tôi bỏ lại Ting cho ông
Chúng tôi bỏ lại Mbong cho ông
Chúng tôi còn phải về bon của mình

Chúng tôi còn phải về làng của mình
Chúng tôi còn về để tắm ao của mình
Ndu trả lời như vậy hả cháu?
Ndu vui vẻ và nhận lời Lêng.
Ta kể về Lêng về Kong con Rung
Ta kể về Yơng về Yang con Rung
Ta kể về Bŭng con Lŭ, Sưng con Klang
Ta kể về Yui con Dŭm, Mbong con Tiăng
Ta kể về Klôp về Nhông con Rung
Cả đoàn Lêng cùng vợ về bon
Cả đoàn Lêng cùng về làng mình
Cả đoàn cùng về hướng bắc
Cả đoàn cùng về đường trảng cỏ
Họ đi về tới bon Ting con Kŏp
Họ đi về tới bon Mbong con Kŏp
Họ đi về cố đi cho tới bon
Họ đi về nhìn gần mà còn xa
Cả đoàn Lêng cố đi cho tới
Chân bước đi cảm thấy mệt nhọc
Chân bước đi đã nhọc hết người
Còn dài một trảng cỏ nữa
Còn dài một cánh rẫy mới tớ bon Ting, Mbong
Họ đi về tới hàng rào bon Ting
Họ đi về tới hàng rào bon Mbong
Bŭng bước lại tới gần anh Ting con Kŏp

Sưng bước lại tới gần Mbong con Kŏp
Lêng bước lại tới gần Ting con Kŏp
Mbong bước lại tới gần Mbong con Kŏp
Kong bước lại tới gần Ting con Kŏp
Klôp bước lại tới gần Mbong con Kŏp
Nhông bước lại tới gần Ting con Kŏp
Yui bước lại tới gần Mbong con Kŏp
Yơng bước lại tới gần Ting con Kŏp
Yang bước lại tới gần Mbong con Kŏp
Ting hai tay chắp lạy đoàn Lêng
Mbong hai tay chắp lạy đoàn Mbong
Họ chắp lạy lễ phép như Drôn
Nếu đánh nhau với họ không nổi
Thì cháu đánh *tẽ*, đánh *men prăk, men kông*
Tôi phải về bon của mình thôi
Tôi đã đi lâu ngày lâu tháng
Tôi đã đi lâu năm con trâu mới đẻ thành lớn
Con dê mới đẻ đã thành dê đực
Nếu đánh nhau với họ không nổi
Khi đó tôi đi theo chân các cháu thôi
Các cháu đừng trách móc gì ở chú
Đừng có như người khác không giúp nhau
Nếu họ đi đánh bon cháu
Nếu họ lại đi cướp bon cháu
Bon của họ thích giàu có hơn bon cháu

Bon của họ thích giàu sang hơn bon cháu
Bon của họ thích lúa đầy kho hơn bon cháu
Bon của họ thích cây nêu lễ hội
Khi đó cháu đánh *tẽ,* đánh *kong*
Để báo tin cho chú biết nó vang tới là chú biết
Cho tai điếc của chú Ting, Mbong nghe được
Để biết tin tới giúp cháu một lúc
Ting dứt lời Lêng nói tiếp
Ting dứt lời Kong nói tiếp
Lêng, Kong nói cùng một lúc
Lêng, Kong nói giọng nói nhẹ nhàng
Lêng, Kong nói như nhện giăng tơ
Lêng, Kong nói như *gong rung* và *gong jiăng*
Thưa chú Ting sao chú nói như vậy?
Thưa chú Mbong sao chú nói như vậy?
Chú phải đi về cùng bọn cháu tới bon
Con gà nhỏ cháu để tạ ơn chú
Con gà nhỏ cháu để tạ ơn thần
Con heo nhỏ đủ tạ lễ cúng
Có như vậy mới đúng tạ lễ cho thần
Chú cháu mình cùng cúng vái thần
Có thần đi mình mới thắng nổi
Có thần giúp mình mới giàu có
Có thần giúp mình mới có lúa đầy kho
Có thần giúp mình mới có cây nêu lễ hội

Ting không cãi lời cháu Lêng
Lêng nói đúng Ndu không biết nói
Lêng làm đúng Ndu không từ chối
Lêng nói đúng Ndu nghe không chối nổi
Ndu thuận tình và nhận lời đi cùng Lêng
Cả đoàn cùng về hướng bắc
Cả đoàn cùng về đường trảng cỏ
Cả đoàn về tới bon Bŭng con Lŭ
Cả đoàn về tới bon Sưng con Klang
Em Lêng ơi ta phải về thôi
Mbong ơi ta phải về thôi
Con đường trái ta đây đường phải
Ta về bon tắm ao của mình
Ta về bon nghỉ ngơi một giấc
Ta về bon con cháu đang chờ
Lêng nói thưa chị Bŭng sao chị nói vậy?
Kong nói thưa anh Sưng sao anh nói vậy?
Anh, chị phải về tới bon của em
Con gà nhỏ to bằng quả *biăp*
Con gà nhỏ to bằng quả cà
Con heo nhỏ to bằng con sóc
Để tạ lễ các thần phù hộ
Cả đoàn mình cầu khấn các thần
Có thần giúp mình mới có được
Có thần giúp mình mới giàu có

Có thần giúp mình mới có lúa đầy kho
Có thần giúp mình mới có cây nêu lễ hội.
- Em Lêng ơi, sao lại như vậy?
Chị đâu phải người ngoài mà người cùng một nhà
Anh đâu phải người ngoài mà người cùng một nhà
Chị đâu phải cùng một mẹ với người khác
Anh cùng chung mẹ đẻ với em Lêng, Kong đó mà
Cả đoàn cùng nhau đi về đi em Lêng, em Kong
Em ơi chị không có ai chăn bò đằng sau
Em ơi anh chị không có ai chăn trâu đằng sau
Ai chăn trâu, bò đi tắm ăn cỏ cánh đồng *Iving*
Nếu có ai lên chọc phá bon em
Khi đó em đánh trống cổ nhà
Báo tin cho chị Bũng biết nhé em Lêng!
Báo tin cho anh Sưng biết nhé em Kong!
- Thưa anh, chị sao anh chị lại nói như vậy?
Anh, chị sao có thể nói như vậy được?
Đi đánh nhau cả chị cả em cùng đi
Một người đâu đánh được người ta nhiều người
Một người đâu bắt được người ta đông người
Một người không thổi được ong chúa
Đi nhiều người mới đánh được họ đông người
Đi nhiều người mới thắng được họ tài giỏi
Đi nhiều người mới đánh được người thông minh
Chị phải đi về cùng em đến bon đến làng

Mình cùng làm cúng tạ ơn thần rừng, thần núi
Thần phù hộ mình mới thắng nổi và giàu có
Thần phù hộ mình mới giàu sang được chị ạ!
Thần phù hộ mình mới có lúa đầy kho
Thần phù hộ mình mới có cây nêu lễ hội!
Nói cách nào Lêng nói cũng đúng hết
Không chối nổi lời của Lêng, của Kong
Cuối cùng rồi cũng theo Lêng về nhà Lêng
Cuối cùng rồi cũng theo Mbong về nhà Mbong
Bũng và Sưng theo họ về nhà về bon lễ tạ
Như vậy cả đoàn cùng về tới nhà Lêng
Cả đoàn cùng nhau đi tiếp về hướng bắc
Cả đoàn cùng nhau đi theo con đường mòn
Đi về tới bon của Bing con Vah, thần Ting con Kŏp
Đi về tới bon của Jông con Vah, thần Mbong con Kŏp.
Thần Bing nói, thưa chị Lêt em phải về thôi
Thần Jông nói, thưa chị Mai em phải về thôi
- Chị về đường cùng em Lêng, em Kong nhé!
Chị về cẩn thận giữa đường chị nhé!
Chị nhớ phòng thân và phòng cho Lêng nữa
Nếu có ai chọc phá bon Lêng, bon Kong
Nếu có ai quậy phá bon Mbong con Tiăng
Sợ họ lại đi cướp bon Tiăng, bon Yang
Sợ họ lại đi cướp người bon Tiăng, Yang
Thì lúc đó nhớ bảo Lêng đánh *men prăt*, đánh *men kông*

Cho nó kêu vang đến chân trời
Cho nó kêu vang đến bon Bu Pruh
Cho nó nghe vang đến tai anh Yŭng, anh Jriêng
Bing, Jông ngắt lời, Lêt, Mai nói tiếp
Lêt, Mai trả lời với lời nhẹ nhàng
Lêt, Mai trả lời với giọng ngọt ngào
Lời phát ra giọng nói nhỏ nhẹ
Chỉ nghe tiếng trên cổ phát ra
Lêt, Mai nói như nhện giăng tơ
Lêt, Mai nói như gõ *gong rŭng* và *jiăng*
Như họ gõ con *tĕ* đông người
Như họ gõ con *tĕ* trong đám đông
Lêt, Mai nói: sao em lại nói như vậy?
Đi đánh nhau đâu phải mình ta
Nếu ta một người đi không đánh được đâu
Đi nhiều người mình mới thắng nổi họ
Đi nhiều người mình mới góp sức với nhau
Bon của họ nhiều người thông minh nhanh nhẹn
Bon của họ lắm mưu nhiều kế sao đánh được
Cả đoàn mình đã mệt mỏi đi đường
Cả đoàn mình đã mệt mỏi chân đạp đá
Cả đoàn mình đã cực ăn măng giữa rừng
Cả đoàn mình mỏi mắt xem đường đi
Mình phải về tới bon của Tiăng, Yang
Về cùng ăn con gà nhỏ to bằng quả *biăp*

Về cùng ăn con gà nhỏ to bằng quả cà
Về cùng ăn con heo nhỏ to bằng con sóc
Đủ tạ lễ cho thần chúng mình
Mình cùng về nếm thử rượu năm bon bên
Tôi biết cho cái gì em Bing đây?
Tôi biết cho cái gì em Jông đây?
Lêt, Mai ngắt lời, Bing, Jông đáp lời
Sao chị lại nói với em như vậy?
Chị với em đâu phải xa lạ
Chị với em cùng chị em thân thích
Chị em mình như một mẹ đẻ ra
Chị em mình như một dòng họ
Đâu cần phải cho em cái gì
Chị em mình cùng một mẹ đẻ ra
Chị em mình cùng một ruột thịt
Chị em mình cùng một dòng máu
Chị em mình cùng một giống nòi
Chuyện gặp khó khăn đều cùng nhau giúp đỡ
Lêt nói một tiếng với Bing con Vah
Không nói nhiều chị em mình cùng về bon Tiăng, Yang
Không biết Tiăng có bê ché rượu cần không?
Không biết Yang có bê ché *rlung* không?
Không biết Tiăng có bê ché rượu nước cốt rửa ché không?
Nói thế nào Lêt đều nói đúng
Bing, Jông bằng lòng đi với Lêt, Mai tới bon Tiăng

Thế thì chị em mình cùng đi thôi
Yơng dẫn đường đi trước
Cả đoàn cùng đi theo con đường mòn
Đoàn của Lêng đi thành một đoàn dài
Đoàn bước đi như trời chuyển mưa
Yơng đi trước Yang bước theo sau
Yang đi trước Lêng bước theo sau
Lêng đi trước Kong bước theo sau
Kong đi trước Mbong bước theo sau
Mbong đi trước Bŭng bước theo sau
Bŭng đi trước Sưng bước theo sau
Sưng đi trước Yui bước theo sau
Yui đi trước Ting con Kŏp bước theo sau
Ting đi trước Mbong con Kŏp bước theo sau
Mbong đi trước Klôp bước theo sau
Klôp đi trước Nhông bước theo sau
Họ cùng nhau bước theo hướng bắc
Họ cùng nhau bước đi đường trảng cỏ
Chói con dao như chói hoa *lã*
Chói lao gươm như chói hoa cỏ
Chói ná tên như chói miệng *kring*
Khiên đánh nhau to như cửa thác đóng
Đi đường dốc như họ bay lên
Đi đường đồi như họ thổi lên
Cây mục đang ngã đi qua vẫn kịp

Họ tiếp tục đi về hướng bắc
Họ tiếp tục đi theo con đường trảng cỏ
Họ đi tới bãi chăn trâu, chăn bò
Họ đi tới bãi rộng rãi bằng phẳng
Họ đi tới miền toàn là đất sét
Họ đi vượt qua bãi cỏ bằng phẳng
Chân bước đi cùng phía trước
Hòn đá ba mẹ Rŏng trồng còn đó
Bãi chăn trâu mẹ Rŏng còn dấu chân đi
Cây *n'gâm* mẹ Rŏng trồng còn mọc lá tốt
Cây *rla* mẹ Rŏng trồng còn mọc thẳng hàng
Rào bằng đá bằng đồng còn nguyên như cũ
Lục lạc treo còn kêu vang như xưa
Họ bước chân trái ra lửa *tang ra*
Họ bước chân phải ra lửa *tang râng*
Họ bước chân dưới đất không thấy dấu chân
Họ đi về phía bắc bon Tiăng
Họ cùng đi về phía bắc bon Yang
Bước một bước một đoạn dây *reh*
Bước một bước một đoạn dây *siăng*
Bước một lúc một đoạn rẫy dài
Bước nghiêng một cái đi như gió thổi
Họ tiếp tục đi về phía bắc
Họ tiếp tục đi về đường trảng cỏ
Họ đi về tới rẫy trồng cây đậu

Họ đi về tới rẫy trồng lúa
Họ đi tới rẫy bờ suối trồng mía, trồng chuối
Họ đi tới rẫy đồi trồng toàn khoai lang
Rẫy trên đồi trồng cho đàn khỉ
Rẫy dưới sình trồng cho đàn lợn rừng
Rẫy trên đồi trồng cho đàn con nai
Rẫy dưới đồng dành cho đàn công dài cổ
Rẫy của Tiăng toàn trồng cây chuối
Rẫy của Yang toàn trồng cây mía
Rẫy của Lêng toàn trồng cây hoa *mihây*
Rẫy của họ toàn trồng cây thơm
Trồng khoai lang bò như giàn mướp
Nhìn rẫy họ, họ làm đều tốt
Nhìn rẫy mình toàn mọc cây *le*
Rẫy trên đồi nghe thổi kèn *nŭng* sừng
Rẫy dưới sình nghe thổi kèn *nŭng ka la*
Rẫy bãi cỏ nghe con nít hò hét
Rẫy đầu nguồn nghe con trẻ khóc
Bảy đồi dốc rẫy Tiăng con Rŏng
Hàng trăm con suối rẫy Yang con Rung
Bên trái rẫy tỉa lúa *djang ka*
Bên phải rẫy tỉa lúa *djang kĭt*
Bên bờ rẫy toàn trỉa giống bo bo
Đất dưới sình toàn trỉa giống nếp
Lúa *djang prit* vừa chín tới

Lúa *djang kring* vừa mới trổ bông
Lúa chín muộn vừa sắp sửa trổ
Lúa nếp dưới sình đã chín rụng
Cây dưa, cây bí vừa trổ bông
Trái dưa họ nằm dưới gầm cây
Trái bí nằm dưới dây bò ngang
Họ đi khỏi đám rẫy bon Tiăng
Chân bên phải bước đi phía trước
Họ cùng nhau đi theo đường mòn
Họ cùng nhau đi theo con đường phía bắc
Họ cùng nhau đi theo con đường xưa họ đi
Họ đi tới giếng nước tắm bon Tiăng
Họ đi tới giếng nước tắm bon Yang
Lêng xin nói với anh em một tiếng
Anh em cùng nhau nghỉ ngơi tắm rửa
Ta nghỉ tắm rửa chân tay
Ta nghỉ tắm cho mát mẻ
Mình đã mệt bàn chân đạp cỏ
Mình đã mỏi bàn chân đạp đá
Mình sinh bụng ăn măng giữa rừng
Mình mỏi mắt nhìn đường để đi
Cả đoàn cùng nhau nghe lời
Họ cùng nhau nghỉ cùng một lúc
Họ xếp gọn lao gươm của mình
Họ xếp gọn vào gốc cây *kriăng*

Cây *tử* to bằng đùi treo ná đã ngã
Cây *sa* to bằng đùi treo lao đã ngã
Cây *tar nhă* treo khiên đã ngã
Giếng cậu Djŭt kê bằng cây *tử*
Giếng câu Ndu kê bằng cây *blang*
Giếng của Yang kê bằng cây *krăt*
Giếng của Lêng trải bằng chiêng
Lêng trải chiêng trên nước mặt hồ
Lêng trải *gong* trên nước mặt hồ
Ta kể về Lêng, về Kong con Rung
Ta kể về Mbong, về Yui con Kam
Ta kể về Yơng, về Yang con Rung
Ta kể về Klôp, Nhông con Rŏng
Ta về về Bŭng, về Sưng con Klang
Ta kể về Ting, về Mbong con Kŏp
Khố xung quanh lưng họ tháo ra
Vòng đeo tay họ đều tháo ra
Đôi bông ngà họ đều tháo ra
Họ cùng để trên bờ cùng khố
Họ cùng nhảy tắm suối Klŏng Srŭch
Nước chảy ra bờ bên kia sang bên này
Họ nhảy xuống nước như muốn vỡ đê
Họ nhảy xuống như đứt dây *khâng*, dây *ntong*
Họ nhảy tắm như đứt dây thừng
Nước chảy qua bờ bên kia sang bên này

Sâu hồ Ntũ bảy cây tre non
Sâu suối Tũng bảy đoạn dây *siăng*
Cao thác Tar Nhă Ha Khấc chảy ra
Con cá *n'gleh* vẫn bơi lội được
Con cá *n'glai* vẫn bơi lội được
Con cá *n'gleh* bơi bên cạnh
Con cá *mbeng* bơi theo đàn
Con cá *n'glai* bơi lội trên mặt nước
Con cá *rlêng* mọc sừng dưới hàm
Con cá trắng mọc sừng lỗ mũi
Con cá *kuh,* cá *ku* mọc sừng sau lưng
Con cá *đơi* có hoa sau đùi
Con cá đỏ bơi lội dưới đá
Thân cá phần đùi cá đỏ hết
Rộng đuôi cá to bằng lá chuối
Con *ĭch* quen liếm chân Ting, Mbong
Con cá quen liếm chân Bũng, Sưng
Con *ĭch* nhảy đi ăn hoa *proh*
Con cá nhảy đi ăn hoa *trang*
Họ tắm rửa cổ rửa đầu
Họ kì cọ hông cả hai bên
Họ tắm rửa xong xuôi cả rồi
Lêng bơi từ nước lên bờ
Yang bơi từ nước lên bờ
Yơng bơi từ nước lên bờ

Kong bơi từ nước lên bờ
Mbong bơi từ nước lên bờ
Bŭng bơi từ nước lên bờ
Sưng bơi từ nước lên bờ
Ting, Mbong bơi từ nước lên bờ
Họ cùng nhau bước lên bờ cả
Đứng lên từ suối ướt người cũng không
Đứng lên từ suối ướt mình cũng không
Khố quấn lưng xung quanh thắt vào
Vòng đeo tay họ đeo vào tay
Tai đeo bông sà xuống tận vai
Họ ngồi nghỉ đầu đá đầu gốc cây
Lấy cán chà gạt chống cằm ngồi nghỉ
Họ cùng ăn trầu cùng nhau trò chuyện
Họ ăn trầu miệng dính đầy màu
Trầu bên trái nhai thuốc bên phải
Miệng nhai trầu đầy miệng hai bên
Bŭng dọn thuốc một tô chiêng
Bŭng dọn trầu một tô *gong*
Bŭng lấy thuốc ngon trồng từ chuồng trâu
Bŭng hái lá thuốc nhỏ từ rừng sâu thẳm
Hãy hút thuốc ăn trầu, các em
Em của Bŭng ưng thuận hút thuốc ăn trầu
Nghỉ, hút thuốc một chốc lát
Ăn trầu cau một chốc lát

Họ cuốn lá trầu đã quết vôi để ăn
Họ bôi thêm vôi để ăn
Ăn vào miệng thấy đỏ thắm
Cả đoàn nghỉ như vậy đã đủ
Trời nghiêng ngả về chiều đàn chim *rlĭng* về tổ
Trời nghiêng về chiều đàn chim *rlang* về tổ
Trời nghiêng ngang cây *blang* đàn trâu về chuồng
Trời đứng bóng gái tơ giã lúa
Chim *rkleh* về, chim *vik* vừa đi kiếm ăn
Bọn gái tơ về bon Tiăng đã tối
Nghe tiếng lục lạc trâu Song, Yang đã tối
Lêng nói anh em mình nghỉ vậy đã đủ
Đoàn mình tiếp tục đi về nhà anh Tiăng
Cả đoàn cùng theo Lêng về nhà
Cả đoàn cùng nhau đứng lên đi
Tay một bên cầm chà gạt, tay một bên cầm ná
Nách một bên đeo khiên vào hông
Đeo khiên vào dài xà xuống hông
Kèn *nŭng* sừng *keh* luôn kề bên miệng
Yơng dẫn đường đi hướng phía trước
Bước một bước một đoạn dây *reh*
Bước một bước một đoạn dây *siăng*
Bước một bước đi một con suối
Lăn một hồi một đoạn rẫy dài
Bước nghiêng một cái đi như gió thổi

Họ bước đi tới hàng rào bon Tiăng
Họ bước đi tới hàng rào bon Yang
Lêng hò hét cây *siăt* sắp ngã
Mbong huýt sáo cây *trang* sắp ngã
Tiăng ngồi vỉa hè tựa người vào đống củi
Khố hột cườm xếp gọn vào *bong rla*
Tiăng vừa nghe tiếng hò hét bên ngoài
Tiăng vừa nghe tiếng hò không rõ
Nghe hò hét cây *siăt* sắp ngã
Nghe hò hét cây *trang* sắp ngã
Lỡ sập đất một bên cạnh suối
Tiăng đoán đó là đoàn Lêng về
Tiăng đoán đó là đoàn Mbong con về
Tiăng bước ra ngoài tới cây *nduăt*
Tiăng hỏi, mẹ Rŏng ơi mẹ ở đâu?
Họ đã về hò hét giậm chân
Họ đã về hò hét cấm lao
Họ hò hét vang đến chân trời
Lêng, sao đánh nhau với họ ra sao?
Mbong, sao đánh nhau với họ ra sao?
Mẹ Rŏng ơi lấy nước ngải pha lẫn nước thần!
Sợ nó bị đâm chân, bị xước tay
Sợ ra mồ hôi chân đi đánh kẻ thù về
Sợ đánh nhau với họ không nổi
Mình bước gần xem nó ra sao

Mẹ Rŏng nghe lời bước ra ngoài xem
Mẹ Rŏng cầm nước uống pha nước ngải
Cầm nước thần một nửa ống tre
Mẹ Rŏng bước ra ngoài sân
Mẹ Rŏng bước ra ngoài gần tới hàng rào
Mẹ Rŏng bước tới một khe suối hàng bụi cây tre
Mẹ Rŏng bước con đường mòn sụp lở
Mẹ Rŏng gọi: hỡi các con các cháu của tôi
Chú Lvỡ ra mở cửa rào cho Lêng
Chú Drĕt Dreng ra mở cánh cửa
Chú Đăk, Đăl ra nhận dạng người
Họ nghe lời ra mở cửa rào
Cả ba người cùng đứng một lúc
Chú Lvỡ ra mở cửa rào
Chú Drĕt, Dreng ra bê cửa rào
Chú Đăk, Đăl ra nhận dạng người
Một lớp cửa rào bằng cây *le*
Ba lớp cửa rào bằng cây *chau*
Sáu lớp cửa rào bằng cây tre khô
Lớp thứ bảy rào bằng đá sâu dưới âm phủ
Rŏng bước gần tới Lêng con Rung
Hỡi cháu Lêng đi về thế nào?
Hỡi cháu Yơng, Yang đi về thế nào?
Hỡi cháu Mbong đi về thế nào?
Hỡi Kong con đi về thế nào?

Hỡi Yui con đi về thế nào?
Hỡi Bŭng con đi về thế nào?
Hỡi Sưng con đi về thế nào?
Có đâm lưỡi có xước cây tre không?
Đi đánh nhau với họ, sợ không nổi
Đi đánh nhau, sợ không ăn trâu họ được
Đi đánh nhau, sợ không hốt được lúa giống
Rŏng dứt lời Lêng đáp lại
Rŏng vừa dứt lời Lêng thưa chuyện
Lêng thưa chuyện giọng nói nhẹ nhàng
Lời nói phát ra từ cổ dịu dàng
Lời nói ra như nhện giăng tơ
Lời nói ra như gõ *gong rŭng* và *jiăng*
Lời nói ra như gõ con *tĕ* nhiều người
Lời nói ra như thổi con *tĕ* nửa chừng
Thưa bác Rŏng sao bác nói vậy?
Bị đâm lưỡi, đoàn cháu cũng không?
Bị xước tre, đoàn cháu cũng không?
Chỉ đau ngón những khi huýt sáo
Chỉ đau lưỡi những khi hò hét
Chỉ lõm hai má những khi cười tươi
Chỉ đau lưng những khi kéo dây cung tên
Chỉ đau sừng những khi húc nhau
Chỉ đau hông những khi đeo khiên
Rŏng nói: vậy hả các cháu?

Rŏng cầm nước cơm nửa ống tre
Rŏng lấy nước cơm vãi vào đầu các con, các cháu
Rŏng lấy nước suối vãi vào đầu con, cháu
Rŏng lấy nước thần vãi vào đầu con, cháu
Vãi vào đầu Lêng, Mbong, Kong
Rŏng lấy nước đổ vào ngón chân, ngón tay
Rŏng làm theo tục lệ đã xong xuôi
Rŏng đã làm xong công việc
Rŏng mời các cháu, các con vào cửa rào
Tiăng dẫn đường đi về phía trước
Đoàn của Lêng theo bước Tiăng
Đoàn đi như đàn kiến vào rào
Đoàn bước đi như trời chuyển mưa
Họ đi tới trước cửa nhà Tiăng
Họ đi tới trước cửa nhà Yang
Họ bước vào nhà, đầu cúi xuống
Họ bước vào nhà lưng khom cúi xuống
Lưng khom xuống như đã gãy rời.
Bŭng vừa tới con dê tự tránh xa
Bŭng vừa tới con *tet* tự tránh xa
Bŭng vừa tới con rắn tự tránh xa
Con chó gầy nằm bếp cũng đi
Con gà trống đen ăn lúa cũng đi
Con *mbrô, mbra* nằm lửa cũng đi
Con dê bỏ đi sợ cung tên bắn

Con dê bỏ đi sợ khiên to
Con *bêl bol* bỏ đi bằng hàng trăm chân
Con *niăt, niăng* bỏ đi thổi *nũng* năm mươi
Khiên của họ treo lên đầu cửa
Lao của họ cắm giữa sân bon
Ná bắn chim họ xỏ nóc nhà
Chà gạt họ cất trên sạp nước
Họ cất gọn đồ dùng của mình.
Ta kể về Lêng con Rung
Ta kể về Mbong con Tiăng
Bước vào cửa nhà của mình
Ta kể về Kông con Tiăng
Kông liếc mắt nhìn xung quanh
Kông nhìn kĩ thấy Lêng em mình
Sao em Lêng, đánh nhau mình thắng hay là thua?
Sao em Kong, đánh nhau có ăn được trâu không?
Em ra đi một tháng hơn
Ba tháng gần bốn tháng dài
Bốn tháng trời thật là lâu
Gà từ đẻ tới thành gà mẹ
Dê từ đẻ cho đến dê đực
Măng từ mọc cho đến tre già
Ta tưởng các con, cháu đã mất tích
Ta tưởng các con, cháu đã mất như vòng, như cườm
Ta tưởng các con, cháu đã bị người khác bán đổi của

Ta tưởng các con, cháu đã chết họ bỏ vào hòm rồi.
- Thưa bác sao bác lại nghĩ như vậy?
Con cháu đi còn phải tốn thì giờ
Con cháu đi lâu mới tới nơi được
Đâu có dễ đánh nhau Bŭng Blăch
Đứt bụng đánh nhau Niăt Niăng
Vỡ *rlung jiăng* đánh nhau Khoăr Đong
Djŭt đánh nhau đá mềm đất mềm
Ndu đánh nhau đá vỡ thác vỡ
Krăch đánh nhau chạy khắp cả rừng
Bác hỏi đi đánh nhau với người ta có thắng không?
Các con, các cháu đi từ nhà làm gì?
Các con, các cháu đi từ bon để làm gì?
Đâu phải chà gạt cùn mà về nửa chừng
Đâu phải rìu cùn mà về nửa chừng
Con anh hùng phải đi tới bon người ta
Rŏng nói: Vậy hả các con, các cháu?
Rŏng bằng lòng lời các cháu vừa nói.
Ta kể chuyện đánh nhau thế là đủ
Ta không kể về Lêng con Rung nữa
Ta không kể về Mbong con Tiăng nữa
Ta kể về Tiăng con Rŏng
Nhà trên đầy người, nhà dưới đầy người
Nhà kho lúa trên đầy dưới đầy
Sạp làm bằng nứa trên đầy dưới đầy

Chân bé con không lọt nổi
Voi năm *hất* bước chân không nổi
Người trên nhà xuống gặp Lêng dưới đất
Người từ dưới đất lên gặp Mbong trên giường
Bọn con nít vào gặp Lêng, Mbong
Họ kéo đến gặp Lêng, Mbong đầy nhà
Đằng trước một trăm Lêng ngồi ở giữa
Đằng sau một trăm Mbong ngồi ở giữa
Đây giẻ rách lót đít các em
Đây vải khăn lót đít các em
Đây vải hoa lót đít các em
Kông đem vải đỏ để lau mồ hôi
Kông nói Ting ngồi gần bếp chỗ để ché
Kông nói Mbong ngồi lên khúc gỗ bị *drêng drăng*
Kông nói không cẩn thận ngồi trên giường con mọt cắn
Vào trong buồng hôi mền hôi áo, anh ạ!
Nếu lên giường sạp bị dính cơm, dính cháo.
Ta kể về Ting, Mbong con Kŏp
Ta kể về Bŭng, về Sưng con Klang
Ngồi xếp lại hai chân với nhau
Ngồi xếp gọn đầu gối một bên
Ta kể về Brih, về Breh bon Tiăng
Brih dọn thuốc bằng một *khau rsoh*
Breh dọn trầu cau bằng chén, bằng tô
Brih, Breh mời khách hút thuốc ăn trầu

Brih lấy thuốc bỏ một tô chiêng
Breh lấy thuốc bỏ một tô *gong*
Brih lấy trầu ngon trồng từ chuồng trâu
Breh hái lá thuốc nhỏ từ rừng sâu
Hái lá thuốc chọn lá *reh* mới hái
Hái lá trầu chọn lá *siăng* mới hái
Hãy hút thuốc, ăn trầu các em
Hãy hút thuốc, ăn trầu các em, các anh
Anh, em đã mệt mỏi bàn chân đạp cỏ
Anh, em đã mệt mỏi bàn chân đạp đá
Anh, em đã sình bụng ăn măng giữa đường
Mỏi con mắt nhìn đường để đi
Brih nói xong Ndu nói tiếp
Breh nói xong Yang nói tiếp
Ndu, Yang trả lời bằng lời nói dịu dàng
Ndu, Yang trả lời bằng lời nói ngọt ngào
Ndu, Yang nói như nhện giăng tơ
Ndu, Yang nói như gõ *gong rŭng* với *jiăng*
Ndu, Yang nói như gõ con *tĕ* đông người
Ndu, Yang nói như đẩy con *tĕ* nằm ở giữa
Các em Brih, Breh sao các em nói vậy?
Các anh đây đâu phải người ngoài
Các anh đây đâu phải dòng họ khác
Các anh đây đâu phải mẹ khác đẻ ra
Các anh đây cùng một dòng họ

Các anh đây muốn giúp đỡ anh em của mình
Kông trả lời: Vậy hả anh Ndu, anh Yang?
Thế cũng được mang ơn anh nhiều.
Ta kể về Tiăng con Rŏng
Em Lêng ơi sắp xếp đến đâu rồi?
Mbong con ơi sắp xếp đến đâu rồi?
Ở bon mình có ché rượu cần không?
Ở bon mình có ché rượu quý không?
Anh hỏi em Lêng có đưa về Bing chị cháu không?
Cha hỏi Mbong con có đưa về Djăn mẹ con không?
Đi đánh nhau mình thắng hay thua?
Đi đánh nhau mình có hốt được lúa giống không?
Tiăng hỏi xong, Lêng đáp lời Tiăng
Tiăng hỏi chuyện Lêng trả lời
Lêng trả lời giọng nói nhẹ nhàng
Lêng nói ra lời nói ngọt ngào
Lêng nói ra như nhện giăng tơ
Lêng nói ra như gõ *gong rŭng* và *jiăng*
Lêng nói ra như gõ con *tĕ* đông người
Lêng nói ra như gõ con *tĕ* nửa chừng
Thưa anh Tiăng em không biết nữa ạ!
Em không biết mình sẽ thắng đâu ạ!
Em chỉ sợ nói họ không nổi
Họ ngoan cố sợ không đoán trước được
Họ có cán dao hơn ngọn cây đa

To cán chà gạt Ting, Mbong hai người khiêng
To cán lao Ting, Mbong hai người giữ
Ná bắn chim họ hai người ngắm
Em chỉ sợ không nói được họ
Họ bướng bỉnh mình không theo đuổi nổi
To cán dao họ cao hơn ngọn cây đa
Người Ting, Bong một lần sống một lần ăn cơm
Người Ting, Mbong hàng trăm lần chết dưới âm phủ
Về từ Phan đánh nhau càng mạnh
Tên họ Ting con Tet, Mbong con Tet
Họ tên là Lĩ con Glu, Lân con Glu
Họ tên Ting con Glu, Keng con Glu
Họ tên Krăch con Glu, Krănh con Glu
Họtên Brŏt con Ŭnh, Brong con Ŭnh
Họ tên Ndu con Tet, Yang con Tet
Bon của họ rất là cứng đầu anh ạ!
Bon của họ không biết phải trái đâu!
Tiăng nói vậy hả em Lêng, Mbong con
Thôi tạm thời là mình thắng, họ làm gì thì tính sau
Lêng con Rung nói chuyện với anh Tiăng
Anh lấy chiếu hoa trải chiếu giùm em
Anh lấy chiếu đẹp trải chiếu giùm em
Anh lấy chiếu có hoa trải chiếu giùm cháu
Anh trải chiếu dài mang từ bon Drôn về
Tiăng làm theo lời Lêng bảo

Tiăng lấy chiếu trải lên trên sạp
Tiăng trải chiếu đỏ từ góc này đến góc kia
Tiăng bên kia, Tang trải bên này
Klôp bên kia, Nhông trải bên này
Lêng bên kia, Kong trải bên này
Mbong bên kia, Yui trải bên này
Khách nhiều đến hàng nghìn người
Khách nhiều từ ba chục đến ba trăm người
Lêng ngồi ở giữa người đám đông
Mbong ngồi ở giữa người đám đông
Tiăng sửa soạn trải chiếu đã xong
Lêng hai tay trên đầu tháo tóc dài mình ra
Thả tóc dài sà xuống tới cửa
Bing, Djăn đã rớt dưới đất
Bing, Djăn đã chết há miệng ra
Bing, Djăn chết tay kê lên đầu
Lêng lấy ngải ra để làm phép cứu chị
Lêng thổi ngải đếm một đến bảy
Lêng nhai nhuyễn ngải trong miệng
Lêng thổi vào Lêt phụ phía sau Lêng
Lêng thổi vào Mai phụ phía sau Lêng
Lêng thổi vào Yŭng phụ phía sau Lêng
Lêng thổi vào Jrêng phụ phía sau Lêng
Lêng cầu khấn cho hồn ngải có linh
Lêng cầu khấn thổi vào thịt khô tươi lại

Lêng cầu khấn thổi vào cá khô tươi lại
Lêng cầu khấn thịt sắt lát cho tươi lại
Lêng cầu khấn cho Bing cho Djăn
Bing đã cử động được từ tay
Bing đã cử động được từ chân
Djăn đã cử động được từ tay
Djăn đã cử động được từ chân
Bing, Djăn đã nói chuyện được
Bing đang ngủ đã tỉnh giấc lại
Djăn đang ngủ đã tỉnh giấc lại
Bing, Djăn lấy khăn đỏ lau mắt
Bing, Djăn liếc mắt nhìn bên trái, bên phải
Bing, Djăn ngơ ngác nhìn trước nhìn sau
Nhìn bên phải thấy con dao cầm tay
Nhìn dưới đất thấy khiên cầm nhiều
Nhìn khách từ một nghìn đến một vạn
Nhìn khách từ ba chục đến ba trăm
Bing, Djăn không đếm nổi hoa cả mắt
Bing, Djăn thấy lạ mà hoảng sợ
Bing chửi bon của họ đang kéo quân về
Djăn đứng dậy sắp sửa chạy thử
Bing đứng dậy còn nặng phần đùi
Bing đứng lên run cả đầu gối
Bing sắp sửa chạy thử
Yang nói Bing vợ của tôi sao em khờ thế!

Em khờ dại đến nỗi phải chết tại bon Phan
Em bị họ cướp đi làm vợ người ta
Lêng nói em đã đón chị Bing về nhà
Chị không còn nhớ em đây là Lêng
Chị không còn nhớ em đây là Kong
Bác không còn nhớ cháu đây là Mbong
Em không còn nhớ ta đây là Yang chồng em
Chị không còn nhớ em đây là Yơng
Em không còn nhớ ta đây là Tiăng chồng em
Chị không còn nhớ em đây là Bŭng
Chị không còn nhớ em đây là Sưng
Em không còn nhớ tôi đây là Ting con Kŏp
Em không còn nhớ tôi đây là Mbong con Kŏp
Bing nhận ra đây là người thân của mình
Bing vui vẻ và nhận ra người nhà
Djăn sắp sửa bước đi thử
Mbong nói mẹ ơi sao mẹ khờ thế!
Mẹ không còn nhớ con đây là Mbong
Con Mbong đây đón mẹ về nhà
Ting con Tet đã bắt mẹ đi
Mbong con Tet đã bắt mẹ đi
Chúng con đi theo dấu chân con bò
Chúng con đi theo dấu chân con trâu
Chúng con đã đánh nhau với họ một năm trời
Chúng con đã đốt hết làng họ rồi mẹ ạ!

Djăn nói tôi tưởng là ai hoá ra Mbong con tôi
Tôi tưởng là người khác người xấu
Tôi cứ tưởng con cái nhà khác
Tôi cứ tưởng là người xấu tiếp tục hành hạ mẹ
Tôi cứ tưởng là họ đã hành hình mẹ bằng cây *le*
Chuyện gặp nhau mẹ con Mbong thế đã đủ.
Ta kể về Tiăng con Rŏng
Tiăng vuốt Djăn từ đầu xuống cổ
Tiăng vuốt Djăn từ nách xuống hông
Em mà chết ta không sống được
Em mà mất ta sống không ý nghĩa
Em bỏ ta có ngày mang nợ đầy nhà
Họ đã cướp em đi rồi
Họ thường thích giàu có bon mình
Họ thường thích giàu sang bon mình
Họ thường thích có lúa đầy kho bon mình
Họ thường thích cây nêu lễ hội bon mình
Nếu không có Lêng em nhà mình đây
Nếu không có Mbong con nhà mình đây
Thì đánh nhau với họ không nổi
Đi ăn con trâu bon họ không nổi
Đi hốt lúa giống bon họ không nổi
Nghe em Lêng kể bọn họ rất ngang bướng
Nghe Mbong con kể bọn họ cãi nhau rất mạnh.
Ta kể vậy cho em biết thôi

Djăn về nhà Tiăng đã giàu có rồi
Djăn về nhà Tiăng mừng không hết
Cơm một nồi Tiăng ăn rất ngon
Nước nửa bầu Tiăng đây uống rất ngon
Thuốc ít ta chia cho trăm người hút
Bing về nhà Yang đã giàu có rồi
Bing về nhà Yang mừng không hết
Cơm một nồi Yang ăn rất ngon
Nước nửa bầu Yang uống rất ngon
Thuốc ít ta chia cho trăm người hút
Ta tạm gác chuyện Tiăng, chuyện Yang
Ta kể thế đã đủ lắm rồi
Lêng xin phép thưa chuyện với hai anh
Thưa anh Tiăng em xin hỏi việc này
Thưa anh Yang em xin hỏi việc này
Chuyện cúng vái sắp xếp thế nào
Cúng gà nhỏ bằng *biăp* cho đủ lễ
Cúng gà nhỏ bằng quả cà cho đủ lễ
Cúng con heo nhỏ bằng con sóc
Ta cúng cho đủ tạ lễ cho thần
Mình phải khấn vái các thần giúp đỡ
Thần giúp mình mới giàu có được
Thần giúp mình mới giàu sang được
Thần giúp mình mới có lúa đầy kho
Thần giúp mình mới có cây nêu lễ hội

Thần giúp mình mới đánh thắng thù
Thần giúp mình mới ăn trâu họ được
Thần giúp mình mới hốt được lúa giống họ
Bây giờ mình phải làm lễ cầu khấn tạ ơn thần
Tôi Lêng đây một người không đánh nổi họ nhiều người
Tôi một người không thể bắt được họ đông
Tôi một người không thể được ong chúa
Bon của họ đông đúc như bụi chuối rừng
Bon của họ đông như con sâu đục măng
Bon của họ đông người thông minh tài giỏi
Bon của họ lắm mưu nhiều kế
May có Ting đây con Kŏp giúp đỡ
May có Mbong đây con Kŏp giúp đỡ
May có Yơng đây con Kŏp giúp đỡ
May có Kong đây con Kŏp giúp đỡ
May có chị Sưng, anh Sưng giúp đỡ
Họ đã ra tay giúp đỡ bon mình
Họ đã ra tay giúp đỡ bắt người
Có nhờ chú, anh, chị giúp mới thắng được họ
Có nhờ chú, anh, chị giúp mới ăn được trâu
Có nhờ chú, anh, chị giúp mới hốt được lúa giống
Lêng nói vậy Tiăng, Yang bằng lòng
Lêng nói với Yang, em làm gì bây giờ
Mình phải làm con gà nhỏ bằng quả *biăp*
Mình phải làm con gà nhỏ bằng quả cà

Mình phải làm con heo nhỏ bằng con sóc
Làm đủ tạ lễ cho các thần giúp đỡ
Yang bằng lòng và nhận lời Lêng
Lêng bảo Tiăng bê ché rượu xuống
Anh bê ché *rlung* bê ché *đung dra*
Anh bê ché rượu có nước cốt nửa ché
Tiăng làm theo lời Lêng bảo
Lêng bảo anh Klôp, Nhông ra đây em bảo
Hỡi anh Song ra đây em bảo!
Anh đi bắt con trâu, con bò về
Klôp, Nhông, Song nhận lời bằng lòng
Ba anh em không chối lời em Lêng
Klôp, Nhông bắt đầu đứng dậy
Song bắt đầu đứng dậy đi
Họ đứng dậy một lúc cả ba
Họ toàn là sức con trai có cặp mắt như lửa
Klôp, Nhông lấy dây thừng trên nóc nhà
Song lấy dây thừng trên nóc nhà
Ba anh em cùng kéo dây thừng bò
Ba anh em cùng kéo dây thừng trâu
Klôp lại hỏi Lêng bắt con nào
Không biết bắt con lớn cỡ nào?
Bắt con lớn hay con nhỏ tuỳ em
Hay bắt con lớn con đực tuỳ em
Hay bắt con đã có con tuỳ em

Hay bắt con mẹ bảy lứa tuỳ em
Klôp, Nhông dứt lời Lêng đáp
Lêng đáp lời với hai ba em mình
Lêng trả lời giọng nói ngọt ngào
Lêng nói nhỏ lời nói dịu dàng
Lêng nói ra như nhện giăng tơ
Lêng nói ra như gõ *gong rŭng* và *jiăng*
Lêng nói ra như gõ *gong tĕ* đông người
Lêng nói ra như gõ *gong tĕ* nửa chừng
Ba anh em bắt con trâu đực to mới đủ
Con trâu đẻ tối Lêng đây sinh buổi sáng
Ba anh em nhận lời làm theo
Ba anh em bước ra ngoài sân
Ba anh em bước ra tới bụi tới sân
Ba anh em bước đi tới khe nước bụi tre
Họ bước tới con đường mòn sụp lở
Họ bước tới một lớp rào bằng *gle*
Họ bước qua ba lớp rào bằng cây *chau*
Họ bước qua sáu lớp rào bằng cây tre khô
Rào tre khô cao tới đụng trời
Rào tre khô thấp đụng bon Phan
Ba anh em bước bên này sang bên kia
Họ bước đi tới chuồng con bò
Họ bước đi tới chuồng con trâu
Klôp bảo Song bẻ lá *bang bĭch* cho ăn

Nhông bảo Song bẻ lá *lôr hôr* cho ăn
Họ bảo Song bẻ lá *tai hai* cho ăn
Em quen chăn bò hằng ngày
Em quen chăn trâu hằng ngày
Em quen đuổi trâu đực đi ăn
Em quen đưa đi chăn bãi *Iving*
Song ưng thuận và nhận lời hai anh
Song bẻ lá cho ăn lá *bong bĭch*
Song bẻ lá cho ăn lá *lôr hôr*
Song bẻ lá cho ăn lá *tai hai*
Ta kể về Klôp con Rŏng
Ta kể về Nhông con Rŏng
Song con Ting đứng thẳng cạnh con bò, con trâu
Không ai nhìn thấy Klôp cả
Không ai nhìn thấy Nhông cả
Song vuốt ve vào đầu vào cổ
Song vuốt ve vào thân vào hông
Klôp bước nhẹ nhàng thò đưa dây thừng
Nhông bước nhẹ nhàng thò đưa dây thừng
Klôp thả dây vào sừng con trâu
Nhông kéo dây thừng thu nhỏ lại
Con trâu đực đã mang dây vào cổ
Con trâu hoảng đã chạy khắp nơi
Con trâu giậm chân vào bùn đục ngàu
Con trâu đã hoảng hốt sợ người

Con bò đã hoảng hốt sợ người
Con trâu, con bò đã đeo dây thừng vào cổ
Họ cột dây *ndrong* thêm dây *rbau*
Họ cột thêm dây *lôi lai* vào cổ
Dây *sút* một *khuănh* hai *khuănh*
Dây chỉ một bó, hai bó
Cuộn dây sắt một bồ lúa đầy
Chỗ lưng họ cột dây *ju*
Chỗ đùi họ cột dây *ndrong*
Chỗ cổ họ cột dây *rbau*
Cột thêm dây *lu lê* vào hàm dưới
Song nói đây tôi giao lại cho anh Klôp
Song nói đây tôi giao lại cho anh Nhông
Hai anh cầm cho chắc đừng cho nó tuột
Hai anh đừng cho nó kéo vào trong đám đông
Klôp, Nhông bằng lòng nhận lời
Hai anh em cầm chắc dây thừng
Klôp với Nhông là hai anh em
Tung với Bơng là hai anh em
Yơng với Yang là hai anh em
Srâng với Glâng là hai anh em
Tám anh em đều sức con trai
Song kéo cây cửa chuồng bò
Song kéo cây cửa chuồng trâu
Con trâu sợ đã hoảng chạy

Con trâu đạp đất đạp bùn
Klôp, Nhông bảo các em mình
Cầm cho chắc dây thừng con trâu
Đừng cho nó kéo vào trong đám đông
Em của Klôp, Nhông bằng lòng nghe lời
Tung và Bơng cùng nhau kéo
Bêh và Bôp cùng nhau kéo
Srâng và Glâng cùng nhau kéo
Sáu anh em cùng nhau kéo dây
Họ đi trước kéo dây thừng con trâu
Họ cầm chắc dây thừng con bò
Họ cầm chắc dây thừng con trâu
Con trâu húc vào Klôp vào Nhông
Con trâu chạy theo đuôi húc băng sừng
Họ chạy nhanh kéo dây bò đi trước
Họ chạy nhanh kéo dây trâu đi trước
Họ kéo tới cửa hàng rào
Họ kéo tới hàng rào nhà mình
Rào một lớp làm bằng cây *gle*
Rào ba lớp làm bằng cây *chau*
Sáu lớp rào bằng cây tre khô
Rào cây tre cao đến chân trời
Rào sâu đến đụng bon Phan
Họ kéo trâu tới sân trước nhà
Họ kéo bò tới sân trước nhà

Klôp, Nhông cột vào cây *nốt,* cây *nâng*
Tung, Bơng cột vào cây *jri,* cây *khoăr*
Yơng, Yang cột vào các hòn đá to
Công việc của sáu anh em đã xong
Con trâu, bò đã cột đầu vào đá
Klôp, Nhông giao lại cho anh Yang
Yang nhận lời và bằng lòng nhận
Lêng tiếp tục nói với các em
Em Yơng ơi nghe đây anh bảo!
Em khiêng giùm cây gạo để chôn
Yơng làm theo lời anh Lêng
Yơng bước đi tới cây *nduăt*
Yơng bước đi tới cây *tâng*
Yơng bước đi tới bụi rậm
Yơng bước đi tới khe nước bụi tre
Yơng bước đi tới đường mòn đất lở
Đi tới rẫy mới trồng đậu
Đi tới rẫy cũ tria lúa
Đi tới rẫy bờ suối trồng cây chuối, cây mía
Đi tới rẫy đồi trồng khoai lang
Yơng khiêng khúc cây bông gạo
Yơng khiêng khúc cây bông gạo một mình
Yơng khiêng đi không biết mệt
Yơng về tới sân trước cửa nhà
Yơng chôn cọc dây làm thắt vào

Yơng cột dây vào cọc đã xong
Yơng chôn cọc chỗ sân trước cửa nhà
Yơng chôn cọc đúng Yang chỉ bảo
Yơng cột tiếp vào cây *nốt*, cây *nâng*
Yơng cột thêm vào cây *jri*, cây *khoăr*
Yơng cột thêm vào các hòn đá to
Con trâu nhảy chạy giằng dây thừng
Chân giậm nước giậm bùn đục ngầu
Con trâu cố giằng vẫn không thoát nổi
Vướng dây thừng vào cổ con trâu
Vướng dây *ndrong*, dây *nkong rbâu*
Mọi việc đã xong xuôi hết rồi
Yơng xong việc Yơng được nghỉ ngơi.
Ta kể về Tiăng con Rỡng
Tiăng gọi đàn em của mình
Em Tông ơi ra đây anh bảo!
Em Bơng ơi ra đây anh bảo!
Em bê giùm ché rượu cần xuống
Em bê giùm ché *rlung* xuống
Em bê giùm ché *đung dra* xuống
Em chọn ché có nước cốt nửa ché
Tông, Bơng nhận lời làm theo
Tông, Bông bắt đầu đứng dậy
Hai anh em bê ché *ốt* từ buồng
Họ bê ché *cheh* từ trên xuống

Họ lăn ché *rlung* từ trên xuống
Họ lăn ché *đung dra* trên xuống
Họ bê ché có nước cốt nửa ché
Họ bê ché con hàng trăm
Họ xếp ché *gri* từ bên kia đến bên này
Một ché *rbŭ* bê cho Sũ Bu Glung
Một ché *rlung* bê cho Sung Bu Bong
Một ché dài bê cho Kong bon Tiăng
Một ché *gri lân* bê cho bon Tiăng
Bê ché nhỏ cho con nít uống
Ché *rĕt*, ché *re* nấu hết ba chục nồi cơm
Hàng trăm nhà nấu không đầy nồi
Xếp ché *gri* từ bên này sang bên kia
Việc xếp ché đã xong xuôi rồi
Tông, Bơng giao lại cho Tiăng con Rõng
Tiăng bằng lòng và nhận lời Tông, Bơng
Tiăng tiếp tục chỉ bảo đàn em
Em Brăch đâu đi bẻ giùm lá!
Em Chang La đâu đi chặt giùm ống!
Em Bông Krong đâu đi khiêng giùm nước!
Hai em khiêng bằng nồi to hai cái
Các đàn em không chối lời Tiăng bảo
Họ cùng nhau đứng dậy đi
Người tên Brăch đi bẻ lá
Người tên Chang La đi chặt ống

Tên Bông Krong đi khiêng ống nước
Họ khiêng thêm hai nồi to
Hái lá *guih* để nhét ché *nta*
Hái lá *sa* để nhét ché *ntổ*
Hái lá *bôch bổ* để nhét ché *rlung*
Hái lá *bong sung* để nhét ché *rlă dơng*
Nước đã đổ đầy các ché
Nước đã đổ đầy vào ché *rlung*
Công việc xong lại giao cho Tiăng
Mọi công việc đã xong xuôi hết
Em Lệng ơi ra đây anh bảo!
Em Yơng ơi ra đây anh bảo!
Em Yang và em Kong nữa
Mbong con và chú Yui nữa
Em Klôp và em Nhông nữa
Em Ting và Mbong con Kŏp nữa
Em Bŭng và Sưng con Klang nữa
Cả người mình ra ngoài đông đủ
Cả người mình ra ngoài gần cây cột trâu
Cả người mình cùng ra xem cột trâu, bò
Cả người mình đi xem Yơng cột thế nào
Cả người mình cầu khấn vào khúc cây bông gạo này
Mọi người đều nghe lời Tiăng bảo
Yang giết con gà nhỏ bằng quả *biăp*
Yang giết con gà nhỏ bằng quả cà

Yang giết con heo to bằng con sóc
Để đủ tạ lễ cho các thần đi giúp
Yang giết con gà nhỏ đen để cúng cây nêu *klông*
Yang giết con gà nâu để cúng cây nêu bông gạo
Yang giết con gà trắng để cúng cây nêu cây đa
Cây nêu nhỏ để cắm vào cây bông gạo
Ai có ngón tay dài huýt sáo để cúng
Ai có lưỡi dài hò hét cho to
Ai có má lõm để cười tươi duyên
Em Yang ơi anh bảo em một điều!
Em có ngón tay dài em huýt sáo giùm anh!
Em có lưỡi dài em hò hét to giùm anh!
Em có má lúm đồng tiền để cười duyên
Yang nhận lời làm theo anh Tiăng
Yang thổi bằng lá *tôt tôt*
Yang thổi bằng lá *tôt tông*
Yang thổi huýt sáo bằng hai ngón tay
Yơng, Yang có ngón tay dài cùng nhau huýt sáo
Yơng, Yang có cặp lưỡi dài cùng nhau hò hét
Yơng, Yang có lúm đồng tiền cười duyên
Yơng, Yang huýt sáo mỗi người hai tiếng
Miệng cầu khấn cho thần Yŏp
Miệng cầu khấn cho thần Yang
Miệng luôn cầu khấn thần Dŭp
Họ cầu khấn thần nước thần rừng

Cầu khấn các thần phù hộ cho bon Tiăng
Hôm nay tôi chôn cọc cây bông vải
Cầu mong đánh nhau với họ tôi thắng
Cầu mong ăn được con trâu của họ
Cầu mong hốt được lúa giống người ta về
Họ thích cướp thích giàu có bon Tiăng
Họ thích cướp giàu sang bon Tiăng
Họ thích cướp có lúa đầy kho bon Tiăng
Họ muốn có cây nêu lễ hội bon Tiăng
Họ đã cướp Bing, Djăn bon tôi đi
Hôm nay chúng tôi đã đưa được Bing, Djăn về nhà
Cầu mong đừng mang nợ nhiều
Cầu mong đừng đau ốm
Cầu mong đừng mệt nhọc đau đầu
Cầu xin thần tay ba chân ba
Cầu xin thần Gle tay ba chân sáu
Cầu xin thần rừng tay chín chân mười
Cầu các thần phù hộ che chở
Cầu các thần phù hộ điều tốt lành
Cầu các thần phù hộ cho làm ăn giàu có
Hôm nay tôi chém con trâu sừng hai ngón cho thần
Hôm nay tôi giết con dê sừng ba ngón cho thần
Hôm nay tôi dâng rượu một chai kèm ché *rlung*
Hôm nay tôi bê ché *đung dra* nước cốt nửa ché
Thần Lêt đã có sẵn trong người

Thần Mai đã có sẵn trong người
Thần Deh đã có sẵn trong người
Thần Dai đã có sẵn trong người
Thần Bing đã có sẵn trong người
Thần Jông đã có sẵn trong người
Thần Yŭng đã có sẵn trong người
Thần Jrêng đã có sẵn trong người
Thần Krăch đã có sẵn trong người
Thần Krong đã có sẵn trong người
Thần Srêm đã có sẵn trong người
Thần Srai đã có sẵn trong người
Họ hò hét chân họ giậm đất
Họ hò hét lao họ cắm dưới đất
Họ hò hét vang đến chân trời
Họ cầu khấn đã xong xuôi rồi
Họ cùng cúi đầu vào nhà Tiăng
Họ cùng khom lưng vào nhà Tiăng
Họ cùng nhau bước vào trong nhà.
Ta kể về Yang chủ nhà
Yang bước đi qua hướng bên kia
Yang bước đi tới chân Tiăng thưa chuyện
Thưa anh Tiăng em có chuyện này muốn hỏi anh
Mình bảo ai giết con trâu đực đây?
Mình bảo ai giết con trâu to đây?
Tiăng trả lời: Anh không biết nữa

Em bảo anh Ting con Kŏp chém
Em bảo anh Mbong con Kŏp chém
Em ra nói anh đi đường đã mỏi chân đạp cỏ
Em ra nói anh đi đường đã mỏi chân đạp đá
Em ra nói anh đi đường sình bụng ăn măng
Em ra nói anh đi đường mỏi mắt nhìn đường
Yang nhận lời đi gặp Ting, Mbong
Yang bước đi tới gian nhà bên kia
Yang bước gần chỗ Ting con Kŏp ngồi
Yang bước gần chỗ Mbong con Kŏp ngồi
Thưa anh Ting em nhờ anh cái này
Thưa anh Mbong em nhờ anh cái này
Em biết anh đi đường đã mỏi chân đạp cỏ
Em biết anh đi đường đã mỏi chân đạp đá
Em biết anh đi đường sình bụng ăn măng
Em biết anh đi đường mỏi mắt nhìn đường
Tội lỗi này từ Yang em gây ra
Người khác sống tốt còn em thế này
Người khác sống đàng hoàng còn em nhiều chuyện
Người khác nghe tốt còn em mang chuyện
Tay người ta nhiều của còn tay em mang nợ
Con gà nhỏ to bằng quả *biăt*
Con gà nhỏ to bằng quả cà
Con heo nhỏ to bằng con sóc
Đủ để tạ lễ cho các thần giúp đỡ

Em nhờ anh Ting chém con trâu giùm em
Em nhờ anh Mbong chém con trâu to giùm em
Yang vừa ngắt lời Ting đáp lời Yang
Yang thưa chuyện xong Ting trả lời
Ting trả lời giọng nói nhẹ nhàng
Ting trả lời giọng nói ngọt ngào
Ting trả lời như nhện giăng tơ
Ting trả lời như gõ *gong rŭng* và *jiăng*
Ting trả lời như gõ con *tẽ* đông người
Ting trả lời như gõ con *tẽ* nửa chừng
Em Yang sao em nói như vậy?
Anh đâu phải là người xa lạ!
Anh đâu phải người ngoài đâu em!
Anh đâu phải người khác đâu em!
Anh với em cùng chung một nhà
Con gà nhỏ bằng quả *biăp* cho ta làm gì
Con gà nhỏ bằng quả cà cho ta làm gì
Con heo nhỏ bằng con sóc cho ta làm gì
Làm cho tốn kém một phần cho thần, phần cho ta
Anh em mình có nạn cùng giúp
Anh em mình lúc nước sôi lửa bỏng giúp nhau
Anh em mình nắng khát có nhau
Anh em mình giúp đỡ lẫn nhau
Nếu có ai chọc phá bon mình
Thì lúc đó em đánh *beng prăk, men kong*

Thì lúc đó em đánh *til jâng* dưới đó
Để ta Ting biết tin về bon mình
Để ta Mbong biết tin về bon mình
Để ta Yang biết tin về bon mình
Ting con Kŏp bắt đầu đứng dậy
Mbong con Kŏp bắt đầu đứng dậy
Nhìn cặp mắt họ đỏ như ngọn lửa
Ting hỏi Song em đang ở đâu
Em lấy lá *bang bĭch* cho ăn
Em lấy lá *lôr hôr* cho ăn
Em lấy lá *tai hai* cho ăn
Ting, Mbong nói xong bước ra ngoài
Ting, Mbong bước ra tới bụi tới rậm
Ting, Mbong đi theo con đường khe nước bụi tre
Ting, Mbong đi theo con đường sụp lở
Song cho ăn bằng lá *bang bĭch*
Song cho ăn bằng lá *lôr hôr*
Song cho ăn bằng lá *tai hai*
Ting bước nhẹ từ trong bụi rậm
Ting bước nhẹ trên cành cây khô
Ting bước nhẹ từ cây *rbŭt,* cây *rsôi*
Mbong bước nhẹ từ cây *rbŭt,* cây *rsôi*
Mbong bước nhẹ từ đất bùn đất nhuyễn
Ting mài chà gạt trước cửa nhà
Mbong mài chà gạt trước cửa nhà

Ting bước nhẹ không có động bằng chuột cũng không
Mbong bước nhẹ không có động bằng sóc cũng không
Họ bước đi trên cây tre khô
Lá cây khô Ting gạt đi mới đạp
Bước chân trái lá cỏ không dấu
Bước chân phải lá *tâng* không dấu
Đạp bàn chân dưới đất không dấu
Ting rút lao bạc ra từ người
Mbong rút khiên mới rèn ra từ người
Lao, kiếm mới rèn làm dấu ba khấc
Ting bên kia Mbong bước bên này
Ting chém vào bằng tay phải của mình
Mbong chém vào bằng tay phải của mình
Chà gạt chém trúng chân con trâu
Chà gạt giăng chém trúng cây đa
Chà gạt giăng chém trúng cây *jrang*
Con trâu hoảng đã nhảy khắp nơi
Con trâu hoảng sợ con người chém nó
Chân con trâu giậm bùn đục ngàu
Đầu con trâu lắc sừng húc vào Ting, Mbong
Ting thấy vậy chạy tránh xa
Mbong thấy vậy chạy tránh xa
Nhìn vào chân con trâu cứng như đá
Nhìn vào chân con trâu cứng như đá thác
Ting giao lại cho Yang

Tôi không thể chém con trâu này được
Anh Ting ơi có sao không anh
Thôi được rồi để đó cho em
Anh Sưng ơi ra đây em bảo!
Chị Bŭng ơi ra đây em bảo!
Bŭng, Sưng nhận lời làm theo
Sưng sắp sửa đứng dậy gặp Yang
Bŭng sắp sửa đứng dậy gặp Yang
Bŭng, Sưng mài chà gạt cán dài
Bŭng, Sưng mài chà gạt trước cửa nhà
Bŭng, Sưng bước ra ngoài sân
Bŭng, Sưng bước đi đường khe nước bụi tre
Bŭng, Sưng bước đi đường mòn sụp lở
Song đang cho ăn lá *bang bĭch*
Song đang cho ăn lá *lôr hôr*
Song đang cho ăn lá *tai hai*
Bŭng bước nhè nhẹ từ bụi rậm
Sưng bước nhè nhẹ từ bụi rậm
Họ bước nhẹ trên cây tre khô
Họ bước nhẹ từ cây *rbŭt,* cây *rsôi*
Họ bước nhẹ từ đất bột đất cát
Họ bước nhẹ không động bằng con chuột
Họ bước nhẹ không động bằng con sóc
Họ bước đi trên cây tre khô
Bŭng tay một bên đưa chà gạt chém

Sưng tay một bên đưa chà gạt chém
Chà gạt chém trúng chân con trâu
Chà gạt giăng chém trúng vào cây đa
Chà gạt giăng chém trúng vào cây *jrang*
Rớt cành *tử* từ trên bằng *bŭng*
Rớt cành *tử* từ trên bằng *yăng*
Gãy cành *kriăng* từ trên bằng gùi
Gãy cành *rhăch* từ trên làm một đến hai khúc
Gãy cành *rnhông* từ trên ngọn đến gốc
Nhìn con trâu cứng như đá
Con trâu hốt hoảng sợ người
Con trâu nhảy muốn chạy trốn
Chân trâu giẫm bùn đục ngàu
Con trâu cúi đầu ló sừng đụng Bŭng, Sưng
Bŭng thấy vậy chạy tránh xa con trâu
Sưng thấy vậy chạy tránh xa con trâu
Bŭng nói tôi giao lại cho em Yang thôi!
Sưng nói tôi không chém được con trâu đâu!
Yang bằng lòng nhận lời Bŭng, Sưng
Ting nói chuyện với Lêng con Rung
- Em Lêng ơi ra đây anh bảo!
Em chủ nhà ra chém con trâu
Em chủ nhà ra quen con trâu
Lêng trả lời: Em không biết nữa
Sao anh hôm nay tệ như thế!

Khắp thiên hạ nghe danh anh Ting con Kŏp
Vang danh trong ống cũng nghe
Con cá sấu còn khen ngợi anh.
Lêng nói đùa với Ting thế thôi
Lêng con Rung sắp sửa đứng lên
Kong con Ting sắp sửa đứng lên
Mbong con Tiăng sắp sửa đứng lên
Họ cùng nhau mài chà gạt trước cửa nhà
Em Song ơi cho ăn lá *bong bĭch!*
Em Song ơi cho ăn lá *lôr hôr!*
Em Song ơi cho ăn lá *tai hai*
Song nhận lời đứng lên đi ngay
Song cho ăn bằng lá *bong bĭch*
Song cho ăn bằng lá *lôr hôr*
Song cho ăn bằng lá *tai hai*
Kong bước nhẹ từ bụi từ rậm
Lêng bước nhẹ từ bụi từ rậm
Họ bước nhẹ từ *prŏ* từ cây khô
Họ bước nhẹ từ đất bùn đất cát
Kong bên kia, Lêng bước bên này
Lêng bên kia, Kong bước bên này
Lêng bước nhẹ không động bằng chuột
Kong bước nhẹ không động bằng sóc
Họ bước đi trên cành cây khô
Lêng đưa tay chém chân con trâu

Kong đưa tay chém chân con trâu
Chà gạt chém vào chân con trâu
Chân con trâu đã gãy quỳ xuống
Con trâu động đậy khắp nơi
Chân giậm trong bùn đục ngàu
Lêng tay rút lao bạc ra
Kong tay rút lao đồng ra
Lao bằng đồng làm dấu ba khấc
Lêng đâm vào hông con trâu
Lêng lấy lao đâm vào hông con trâu
Con trâu chổng ngửa lên trời
Con trâu chết trước cửa nhà
Con trâu chết trước sân nhà
Máu chảy ra như lũ nước mưa
Máu chảy ra như nước mưa chảy xuống
Con trâu chết đang nằm tại chỗ
Con trâu chết nằm cạnh khúc cây gạo trồng
Lêng giao lại cho Ting con Kŏp
Mbong giao lại cho Mbong con Kŏp
Kong giao lại cho anh Sưng con Klang
Lêng giao lại cho chị Bŭng con Lŭ
Em giao lại cho anh, chị phần làm thịt bò
Em giao lại cho anh, chị phần làm thịt trâu
Em Yơng ơi anh giao cho em cùng làm
Em Yang ơi anh giao cho em cùng làm

Yơng, Yang nhận lời của Lêng
Bŭng, Sưng cắt xẻ thịt bò ra
Yơng, Yang cắt xẻ thịt trâu ra
Người của Bŭng, Sưng không dao không chà gạt
Họ chỉ thấy rơi miếng thịt rớt trong nia
Người của Yơng, Yang không quẹt không lửa
Họ chỉ nấu ống thịt trong bếp
Họ chỉ thấy thịt nướng trong bếp
Cắt xương sườn đôi gùi để đựng
Cắt xương nhỏ đôi gùi đôi *khiau*
Lấy máu trâu, bò đôi ống bỏ vào
Bỏ ống nhỏ cho Teh con Krong
Bỏ ống dài cho Song con Mĩt
Đem về một ống cho Yơng con Trời
Phần đầu cho Ngo, cho Nge
Phần sừng cho Jrah, cho Jrai
Móc phần dái nó cho con nít
Phần răng cho trai tráng lớn tuổi
Phần dạ dày cho bác Ndu
Phần thịt đùi cho người mổ thịt
Phần ruột gan, tim, cật cho bon Bu Yah
Phần thịt dùi cho khách ăn cơm
Tiăng chỉ bảo đàn em của mình
Chia cho bon dưới một rổ
Chia cho bon trên bằng dây xâu

Chia cho bon Guih Đăng Lũng một xâu ngắn
Một số người giã bột sàng bột
Một số người đi chặt ống nấu canh
Mọi việc đã xong xuôi hết rồi
Mặt trời đã dần dần lặn xuống
Trời đã tối mờ dần dần
Trời đã tối mờ dần mái nhà tranh
Tiăng thắp đèn sáp ong to bằng quả bầu
Tiăng thắp đèn sáp ong to bằng cái ché
Tiăng thắp đèn sáp ong to bằng ché *rlung*
Tiăng thắp đèn *rhăch* sáng cả khắp nơi
Đèn *rhăch* thắp sáng cả mái nhà dài
Đèn *rhăch* thắp sáng cả mái nhà tranh
Tiăng cầm cần rượu khắp các ché
Tiăng nếm thử rượu đầu các ché
Tiăng nếm thử nước rượu đầu
Nước đã đổ đầy các ché *ntỗ*
Nước đã đổ đầy các ché *rlung*
Tiăng chủ nhà sắp xếp chu đáo
Tiăng bước sang căn dặn nhà bên kia
Tiăng đi tới chỗ Ting con Kŏp đang ngồi
Tiăng đi tới chỗ Mbong con Kŏp đang ngồi
Ting con Kŏp ơi ta nhờ một việc!
Mbong con Kŏp ơi ta nhờ một việc!
Bŭng con Lŭ ơi ta nhờ một việc!

Sưng con Klang ơi ta nhờ một việc!
Ta nhờ các em cắm cần thử cần
Ta nhờ các em thử nếm rượu đầu
Ta nhờ các em thử nếm nước rượu đầu
Ting từ chối, sao Tiăng làm vậy
Mbong từ chối, sao thử cắm cần được?
Bũng từ chối sao có thể thử được nước rượu đầu?
Sưng từ chối phải cầu khấn thần trước
Ting nói xong, Tiăng nói tiếp
Thế mình cầu khấn thần cùng luôn
Họ cùng nhau cầu khấn thần rừng
Họ cùng nhau cầu khấn thần cây to
Tiăng bảo Ting cắm cần rượu
Tiăng bảo Ting thử nếm nước rượu đầu
Tiăng bảo Mbong thử nếm nước rượu đầu
Ting, Mbong nhận lời Tiăng
Họ không cách nào để chối được Tiăng
Ting, Mbong cùng nhau đứng dậy
Ting, Mbong đứng lên nặng cả phần đùi
Ting, Mbong đứng lên rung cả đầu gối
Bũng, Sưng cùng nhau đứng dậy
Bũng, Sưng đứng lên nặng phần đùi
Bũng, Sưng đứng lên rung cả đầu gối
Ting, Mbong cắm cần rượu vào
Ting, Mbong nếm uống thử rượu đầu

Ting, Mbong uống thử nước rượu đầu xem có ngon không?
Bũng, Sưng uống thử nước rượu đầu xem có ngon không?
Ting, Mbong khen rượu bon Tiăng rất ngon
Anh Tiăng ơi rượu hôm nay ngon, đắng, cay
Rượu cần nhà anh ngon ngọt thơm
Rượu cần nhà anh thật là ngon ngọt
Rượu uống vào nó muốn cột vào đầu mình
Rượu uống vào muốn nhổ rễ men mẹ
Rượu uống vào muốn lấy vỏ cây men
Rượu uống vào ước gì bon tôi nấu rượu ngon
Thưa anh Tiăng lấy dong này từ đâu?
Nhà anh lấy cây men này từ đâu?
Men ngon ngọt như mủ cây đa
Men uống vào ngon như mật ong
Rượu ché *rlung* ngon cay như măng
Rượu ché *krăch,* ché *blang* ngon như sét đánh
Rượu ché *krăch,* ché *mái*, Yơng, Yang chật nhà
Anh Tiăng lấy dong này từ đâu?
Ting hỏi xong Tiăng đáp lời
Ting hỏi xong Tiăng trả lời
Tiăng trả lời giọng nói nhẹ nhàng
Tiăng trả lời giọng nói ngọt ngào
Tiăng trả lời như nhện giăng tơ
Tiăng trả lời như gõ *gong rŭng* với *jiăng*
Tiăng trả lời như gõ con *tẽ* đông người

Tiăng trả lời như gõ con *tẽ* nửa chừng
Em Ting ơi, ta không biết nữa
Em Mbong ơi, ta không biết nữa
Khắp cây dong to đều là giống chua
Khắp chuồng trâu, chuồng bò giống chua
Dong được nấu từ đất sét ở khu Trôm Puh
Cây dong nhiều nhỏ thì mình lấy
Cây dong mọc rừng già mình lấy
Cây dong mọc rừng chồi mình lấy
Tốt nhất là lấy từ đất sét Trôm Puh
Có như vậy mới nấu được rượu ngon
Rượu nấu vào ngon êm dịu như *tiăng tẽ*
Rượu nấu vào ngon êm dịu như *krang* hót
Rượu nấu ngon như nước ống đang uống vào
Nấu hợp tay ủ men lên ngon thật êm dịu
Ting nói thế hả anh Tiăng?
Ting vui vẻ nhận lời Tiăng kể
Ta kể về men như thế đã đủ
Ta cùng nhau lại cầu khấn thần rừng
Em Lêng ơi ra đây cùng cầu khấn thần!
Em Yơng, Yang ơi ra đây cùng cầu khấn thần!
Mbong con ơi ra đây cùng cầu khấn thần!
Chú Yui ơi ra đây cùng cầu khấn thần!
Em Kong ơi ra đây cùng cầu khấn thần!
Cả em Klôp và em Nhông nữa!

Mình cùng nhau cầu khấn thần rừng
Cả anh Ting và anh Mbong con Kŏp
Em Sưng con Klang cùng đi
Em Bŭng đi cùng Sưng con Klang
Bŭng, Sưng nghe xong nhận lời
Họ cùng ngồi xung quanh ché *ntŏ*
Họ cùng ngồi xung quanh ché *rlung*
Yang thổi bằng lá *ti tốt*
Yơng thổi bằng lá *tốt tông*
Họ cùng huýt sáo bằng hai ngón tay
Họ vui lòng nhận lời anh Tiăng
Yang có ngón tay dài huýt sáo
Yơng có lưỡi dài hò hét thật to
Họ có má lúm đồng tiên cười duyên
Họ thổi vào bằng lá *ti tốt*
Họ thổi vào bằng lá *tốt tông*
Họ huýt sáo bằng hai ngón tay dài
Miệng Tiăng to cầu khấn thần Yŏp
Miệng Kong, Mbong to cầu khấn thần Yang
Miệng Bŭng, Sưng to cầu khấn thần rừng
Miệng Mbong, Ting, Klôp, Nhông cầu khấn thần nước
Miệng Yui to cầu khấn thần Yŏp
Miệng Lêng to cầu khấn thần Yang
Miệng hô to cùng nhau cầu khấn
Thưa các thần về phù hộ cho bon Tiăng

Thưa thần rừng có tay ba chân ba
Thưa thần *le* có tay ba, sáu chân
Thưa thần rừng có tay chín chân mười
Tôi cầu khấn các thần linh giúp đỡ
Tôi cầu khấn các thần cứu bon Tiăng
Tôi cầu khấn các thần giúp bon Tiăng giàu có
Tôi cầu khấn các thần về uống rượu bon Tiăng
Hôm nay bon Tiăng chém con trâu đực
Hôm nay bon Tiăng giết con dê đực
Hôm nay tôi cúng một chai rượu thêm ché *rlung*
Tôi cầu khấn đánh nhau với họ thắng họ
Tôi cầu khấn đánh nhau được dắt trâu về
Tôi cầu khấn đánh nhau được hốt lúa giống về
Tôi cầu khấn đánh nhau với họ được thắng họ
Tôi cầu khấn cho Ting, Mbong mãi mãi quên đi
Thưa thần đá, tôi đặt tên là thần Nsung
Thưa thần đá, tôi đặt tên là thần Nsong
Thưa thần đá, tôi đặt tên là thần Kong và Yang
Thưa thần đá, tôi đặt tên là thần Dôt và Dôi
Cây *rbŭt, rsôi* tôi đặt tên là cây nêu thần rừng
Thần đất tôi đặt tên là cối của thần rừng
Thần rắn tôi đặt tên là kiếm của thần rừng
Tôi mời các thần về đây uống rượu
Thịt bằng con tôm thần ăn trước chúng tôi ăn sau
Nước rượu đầu thần uống trước chúng tôi uống sau

Thịt đùi gà thần ăn trước chúng tôi ăn sau
Họ cùng nhau cầu khấn các thần phù hộ
Thần Lêt đã có sẵn ở trong người
Thần Mai đã có sẵn ở trong người
Thần Yŭng đã có sẵn ở trong người
Thần Jrêng đã có sẵn ở trong người
Thần Deh đã có sẵn ở trong người
Thần Dai đã có sẵn ở trong người
Thần Bing đã có sẵn ở trong người
Thần Jông đã có sẵn ở trong người
Thần Krăch đã có sẵn ở trong người
Thần Krong đã có sẵn ở trong người.
Ta kể về thần Lêt con Jri
Ta kể về thần Mai con Jri
Thưa anh Yŭng em mời anh nếm rượu
Thưa anh Jrêng em mời anh nếm rượu
Mời em Bing và em Jông cùng uống
Anh em mình cùng nhau đi nếm thử rượu bon bên
Họ nhận lời mời của Lêt, Mai
Mời em Deh và em Dai uống nữa
Mời em Krăch và em Krong cùng uống
Anh em mình cùng nhau nếm nước rượu đầu bon bên
Họ nhận lời cùng với Lêt, Mai
Lêt, Mai ngồi bên cạnh ché rượu
Yŭng, Jrêng ngồi bên cạnh ché rượu

Bing, Jông ngồi bên cạnh ché rượu *ntỗ*
Krăch, Krong ngồi bên cạnh ché *rlung*
Lêt ngồi bên kia, Mai ngồi bên này
Yŭng ngồi bên kia, Jrêng ngồi bên này
Deh ngồi bên kia, Dai ngồi bên này
Bing ngồi bên kia, Jông ngồi bên này
Krăch ngồi bên kia, Krong ngồi bên này
Các thần cùng nhau cúi đầu uống rượu ché *ntỗ*
Các thần cùng nhau cúi đầu uống *rlung*
Lêt, Mai uống cùng Yŭng, Jrêng bên ba
Uống bằng sừng bên ba, bên năm
Uống bằng ống bên chín, bên mười
Ai nhìn thấy thần Yŭng uống rượu
Ai nhìn thấy thần Jrêng uống rượu
Ai nhìn thấy thần Lêt, thần Mai uống rượu
Ai nhìn thấy thần Deh, thần Dai uống rượu
Ai nhìn thấy thần Bing, thần Jông uống rượu
Yŭng, Jrêng kể chuyện cùng thần Lêt, Mai
Yŭng, Jrêng kể chuyện cùng thần Deh, Dai
Họ kể chuyện gia phả với nhau
Yŭng, Jrêng kể một chút như lá bí đâm đọt
Yŭng, Jrêng kể một chút như gỡ rẫy rậm
Yŭng, Jrêng kể khắp rừng khắp núi
Ta kể chuyện như vậy đã đủ
Các thần giao lại cho Tiăng con Rŏng.

Ta kể về Ting con Kŏp
Ta kể về Mbong con Kŏp
Thưa anh Tiăng, anh Tang con Rŏng
Anh chủ nhà uống trước dẫn đường
Anh chủ nhà uống trước mới đúng
Anh dẫn đường đi trước cho biết
Tiăng, Tang bằng lòng uống trước
Tiăng, Tang cùng nhau đứng lên
Tiăng, Tang đứng nặng cả đùi
Tiăng, Tang đứng rung cả đầu gối
Hai anh em cùng ngồi bên cạnh cần rượu
Hai anh em cùng ngồi bên cạnh cần cây *lyan*
Hai anh em cùng ngồi bên cạnh ché *ntŏ*
Hai anh em cùng ngồi bên cạnh ché *rlung*
Họ vừa ngồi cần *nduăt* đã cạn
Họ vừa ngồi cần rượu đã cạn
Họ vừa uống thử đã cạn nửa ché *rlung*
Rlung uống nửa ché dài uống cạn
Họ uống một ché chiêng hết cạn
Họ uống cạn rượu các ché
Thưa anh Ting con Kŏp bon dưới
Thưa anh Mbong con Kŏp bon dưới
Hai anh thử đổ giùm nước vào
Hai anh thử đổ ống dài giùm
Ống hai lóng ống lúa ông Djŭt

Ống to chui người cũng lọt
Ting, Mbong ưng ý nhận lời
Ting, Mbong cùng nhau đứng dậy
Họ đứng lên nặng cả đùi
Họ đứng lên rung cả đầu gối
Ting, Mbong đổ bằng ống nhỏ
Ting, Mbong đổ bằng ống to hơn
Ting, Mbong đổ bằng ống *kho vang*
Ting, Mbong đổ bằng ống *jang joch*
Khỏi cầm ống *krơ* đổ châm vào
Quả bầu nhỏ đổ liền vào ống
Ống hai lóng ống lúa ông Djŭt
Ống to chui người cũng lọt
Nước năm ao đổ vào chưa đầy sừng
Họ đổ vào bằng sừng to hơn
Họ đổ vào bằng sừng to nhất
Năm chục người ngồi cầm không nổi
Nước trong ống róc rách chui ra
Nước trong ống chui ra rì rào
Nước trong bầu róc rách chảy ra
Tiăng cầu khấn các thần giúp đỡ
Nếu sức tôi yếu hãy ra nhựa dầu
Nếu tôi nhỏ hãy ra sáp ong
Nếu tôi bại hãy ra vỡ ché
Nếu tôi giàu có hãy ra củ ngải

Nếu tôi giàu sang hãy uống cho cạn
Nếu tôi sống được lâu thì uống cạn ché *ntỗ*
Nếu tôi sống được lâu thì uống cạn ché *rlung*
Đừng cho họ làm lớn việc xảy ra
Nếu có linh xin nổi trấu lên
Ra từ ché toàn là cơm canh
Xin nổi lên bằng cá *rpŭl*
Xin nổi lên bằng cá *rlong*
Xin nổi lên bằng ong *ndrâng*
Tiăng, Yang nói chưa kịp dứt lời
Còn lại một đọt bằng cứt chuột
Còn trong ống bằng ba ngón tay
Ra từ ché nổi lên toàn trấu
Ra từ ché mỗi lên toàn cơm với canh
Nổi từ ché to bằng cá *rpŭl*
Nổi từ ché to bằng cá *rlong*
Nổi từ ché to bằng ong *ndrâng*
Nổi từ ché một bên đục một bên đen
Tiăng mở hai con mắt nhìn vào Tang
Tang mở hai con mắt nhìn vào Tiăng
Sao bữa nay tồi tệ đến vậy
Sao các thần không giúp đỡ cho ta
Tiăng kêu Djăn, Dje người vợ
Nhờ em giúp uống cùng tôi cho hết
Tiăng uống một ống đã say

Tang uống một sừng đã say
Tiăng uống một bầu đã gục ngã
Tang uông ché *ốt* đã ngã vào buồng
Tiăng, Tang tiếp tục uống cho hết ché *ntỗ*
Tiăng, Tang đã uống cạn phần ống của mình
Họ hò hét hai chân giậm đất
Họ hò hét hai tay cầm lao
Họ hò hét vang đến chân trời
Thưa anh Ting, anh uống theo em
Thưa anh Mbong, anh uống theo em
Ting, Mbong bằng lòng uống theo em Tiăng
Ting, Mbong sửa soạn đứng lên
Ting, Mbong ngồi bên cạnh ché *gri*
Ting, Mbong ngồi bên cạnh ché cầm cần *lyan*
Ting, Mbong ngồi bên cạnh ché *ntỗ*
Ting, Mbong ngồi bên cạnh ché *rlung*
Ting, Mbong ngồi bên cạnh ché *rlă dơng*
Họ vừa ngồi đã cạn cần *nduăt*
Họ vừa ngồi đã cạn cần rượu
Họ vừa ngồi đã cạn nửa ché *rlung*
Rlung nửa ché dài uống hết
Họ uống cạn một chén chiêng to
Họ uống cạn một ché *gri*
Em Yơng ơi đổ nước cho anh!
Em đổ thử bằng ống *gri lỡ*

Em đổ thử bằng ống *gri lo*
Em đổ thử bằng ống *jang jŏch*
Yơng nghe lời đổ nước cho Ting, Mbong
Yơng đổ nước vào bằng ống *gri lŏ*
Yơng đổ nước vào bằng ống *gri lo*
Yơng đổ nước vào bằng ống *kho vang*
Yơng đổ nước vào bằng ống *jang jŏch*
Khŏch ngồi cầm *krơ* đổ châm nước thêm
Quả bầu nhỏ để đổ liên tiếp
Ống hai khúc ống lúa ông Djŭt
Ống to chui người cũng lọt
Nước năm ao không đầy một sừng
Yơng đổ vào bằng sừng to hơn
Yơng đổ vào bằng sừng to nhất
Năm chục người ngồi cầm không nổi
Nước ống đổ ra kêu róc rách
Nước ống ra kêu rì rào
Quả bầu dài đổ ra róc rách
Ting, Mbong cầu khấn các thần giúp đỡ
Nếu Tung tôi yếu hãy nổi nhựa dầu
Nếu Mbong tôi nhỏ hãy nổi sáp ong
Nếu tôi tan cửa nát nhà hãy nổi vỏ ché
Nếu tôi làm ăn giàu có hãy nổi củ ngải
Nếu tôi làm ăn giàu sang hãy cho tôi uống cạn ché rượu
Nếu tôi được sống lâu thì uống vừa cạn ché *ntŏ*

Nếu tôi được sống lâu thì uống vừa cạn ché *rlung*
Ting, Mbong cầu khấn vừa dứt lời
Yơng đổ cạn ống nước Ting, Mbong
Họ hò hét hai chân giậm đất
Họ hò hét hai tay cầm lao
Họ hò hét vang đến tận trời
Em Yơng ơi em uống theo anh!
Yơng nghe lời uống tiếp theo sau
Yơng con Rõng bắt đầu đứng dậy
Yơng ngồi cạnh ché *gri* cầm *tong lve*
Yơng ngồi cạnh ché *gri* cầm *tông lyan*
Yơng ngồi cạnh ché *ntỗ* cầm cần
Yơng ngồi cạnh ché *rlung* cầm cần
Yơng ngồi cạnh ché *rlá dơng* cầm cần
Yơng vừa ngồi đã cạn cần *nduăt*
Yơng vừa ngồi đã cạn cần *ntong*
Yơng vừa uống thử đã cạn nửa ché *rlung*
Ché *rlung* nửa ché dài uống cạn
Yơng uống cạn một chén chiêng to
Yơng uống cạn một ché *gri*
Chị Bũng ơi đổ nước cho em!
Anh Sưng ơi đổ nước cho em!
Anh chị đổ thử uống nước cho em
Anh chị đổ thử uống *ndrang* cho em
Bũng, Sưng nghe lời đổ nước cho Yơng

Bŭng, Sưng bắt đầu đứng dậy
Họ đổ nước vào bằng ống *gri lõ*
Họ đổ nước vào bằng ống *gri lo*
Họ đổ nước vào bằng ống *kho vang*
26130 Họ đổ nước vào bằng ống *jang jŏch*
Khŏch ngồi giữ *krơ* đổ châm thêm
Quả bầu nhỏ đổ kèm thêm
Ống hai khúc ống lúa ông Djŭt
Ống to người chui cũng lọt
26135 Nước năm ao đổ vào chưa đầy sừng
Họ đổ vào bằng sừng to hơn
Họ đổ vào bằng sừng to nhất
Năm chục người ngồi giữ không nổi
Nước trong ống đổ ra róc rách
26140 Nước trong ống đổ ra rì rào
Quả bầu dài đổ ra róc rách
Yơng cầu khấn các thần giúp đỡ
Nếu Yơng tôi yếu xin nổi lên nhựa dầu
Nếu Yơng tôi nhỏ xin nổi sáp ong
26145 Nếu Yơng tôi tan cửa nát nhà xin nổi vỏ ché
Nếu Yơng tôi giàu có xin nổi củ ngải
Nếu Yơng tôi giàu sang xin cho tôi uống cạn
Nếu Yơng tôi sống lâu cho tôi uống vừa cạn ché *ntŏ*
Nếu Yơng tôi sống lâu cho tôi uống cạn ché *rlung*
26150 Nếu Yơng tôi đánh nhau thua trận

Thì Yơng tôi xin nổi trấu lên
Ra từ ché toàn là cơm canh
Yơng cầu khấn các thần vừa xong
Ra từ ché nổi lên toàn là trấu
Ra từ ché toàn là cơm với canh
Ra từ ché to bằng cá *rpŭl*
Ra từ ché to bằng cá *rlong*
Ra từ ché to bằng ong chúa
Ra từ ché bên đen bên đục
Còn trong ống bằng cứt chuột
Còn trong ống bằng ba ngón tay
Nước đã tràn đầy miệng ché *ntŏ*
Yơng mở to mắt nhìn vào Yang
Yang mở to măt nhìn vào Yơng
Sao các thần không phù hộ cho ta
Còn ngày xưa cây cối còn leo trèo
Rắn hổ mang ta còn đuổi bắt
Ong trong ống còn bịt miệng để bắt
Vêl ăn lúa còn cột miệng lại
Ong trên cây còn trèo lên cắt xuống
Đánh nhau với Preh đã đọ dây với nhau
Yang nổi giận đập vào ché *rlung*
Tay chân Yang bị chảy máu
Yang uống cho say uống cho ói
Yang say quá lấy nước rửa mặt

Yang uống một ống nhỏ đã say
Yang uống một sừng nhỏ đã say
Yang uống một bầu nhỏ đã say
Yơng uống một ché *ỗt* đã ngã vào buồng
Yơng uống một miếng chém cột cửa
Yang ăn một miếng chém vách tre
Yơng, Yang ăn nói thô tục tầm bậy
Uống rượu rồi ăn nói lung tung
Uống thế này đã đủ lắm rồi.
Yơng bảo em Bing ơi ra đây anh bảo!
Yang bảo em Jông ơi ra đây anh bảo!
Anh nhờ em uống giúp giùm anh!
Bing, Jông nói sao hai anh Yơng, Yang hôm nay tệ vậy?
Hai em đâu có biết uông rượu đâu!
Hai em phận gái chỉ biết thắt yên
Một ngày thắt yên hàng trăm lần
Bing, Jông bắt đầu đứng dậy
Bing, Jông cùng nhau cúi đầu uống ché *ntỗ*
Bing, Jông cùng nhau cúi đầu uống ché *rlung*
Bing, Jông uống cạn nước của Yơng, Yang
Họ hò hét hai chân giậm đất
Họ hò hét hai tay cầm lao
Họ hò hét vang đến tận trời
Thưa chị Bũng, chị uống tiếp theo em
Thưa anh Sưng, anh uống tiếp theo em

Bũng, Sưng vui vẻ uống theo nước Yơng, Yang
Bũng con Lũ bắt đầu đứng dậy
Sưng con Klang bắt đầu đứng dậy
Bũng ngồi cạnh ché *gri* cầm cần *lyan*
26205 Sưng ngồi cạnh ché *gri* cầm cần *lyan*
Bũng, Sưng ngồi cạnh ché *ntỗ* cầm cần *lyan*
Bũng, Sưng ngồi cạnh ché *rlung* cầm cần *lyan*
Bũng, Sưng ngồi cạnh ché *rlă dơng* cầm cần
Bũng, Sưng vừa ngồi cần *nduăt* đã cạn
26210 Bũng, Sưng vừa ngồi cần *ntong* đã cạn
Họ vừa nếm thử đã cạn nửa ché *rlung*
Ché *rlung* nửa ché dài uống cạn
Họ uống cạn một ché chiêng to
Họ uông cạn lưng miệng ché
26215 Lêng đổ nước giùm anh, chị
Kong đổ nước giùm anh, chị
Đổ giùm cho anh, chị nước
Đổ ống nước to cho anh, chị
Ống hai khúc ống lúa ông Djŭt
26220 Ống to chui người cũng lọt
Lêng, Kong đổ nước cho anh, chị
Lêng con Rung bắt đầu đứng dậy
Kong con Ting bắt đầu đứng dậy
Lêng đổ nước cho Bũng, cho Sưng
26225 Kong đổ ống nước cho anh, chị

Ống hai khúc ống lúa ông Djŭt
Ống to chui người cũng lọt
Nước năm ao đổ vào chưa đầy một sừng
Nước trong ống róc rách chảy ra
Nước trong ống rì rào chui ra
Nước từ quả bầu dài róc rách chảy ra
Bŭng, Sưng cầu khấn các thần giúp đỡ
Nếu sức tôi yếu xin cho nổi nhựa dầu
Nếu sức tôi nhỏ xin cho nổi sáp ong
Nếu tôi tán gia bại sản cho nổi vỏ ché
Nếu tôi làm lớn xin cho nổi lát ngải
Nếu tôi giàu có xin cho uống vừa cạn
Nếu tôi được sống lâu xin cho uống vừa cạn miệng ché *ntỗ*
Nếu tôi được sống lâu xin cho uống vừa cạn ché *rlung*
Bŭng cầu khấn vừa dứt lời
Lêng, Kong đổ nước ồ ồ từ ống
Bŭng, Sưng uống cạn phần ống của mình
Họ hò hét hai chân giậm đất
Họ hò hét hai tay cầm lao
Họ hò hét vang đến tận trời
Bŭng, Sưng đã uống xong phần của mình
Lêng ơi em uống tiếp theo chị
Kong ơi em uống tiếp theo anh
Lêng, Kong nhận lời anh, chị
Lêng con Rung bắt đầu đứng dậy

Kong con Ting bắt đầu đứng dậy
Mbong con Tiăng bắt đầu đứng dậy
Ba chú cháu cùng uống một lúc
Lêng bên kia, Mbong ngồi bên này
Mbong bên kia, Kong ngồi bên này
Ba chú cháu cùng uống ché *ntŏ*
Ba chú cháu cùng uống ché *rlung*
Họ uống một hớp cạn đi hai ngón tay
Họ uống sáu hớp cạn đi một gang
Họ uống tám hớp cạn đi một *hắt*
Chi còn một *hắt* đã cạn ché *rlung*
Họ uống cạn miệng ché *rlung*
Lêng con Kŏp đổ giùm cho anh!
Kong con Kŏp đổ giùm cho anh!
Anh nhờ em đổ giùm nước cho anh
Hai em đổ giùm ống to nhất
Ống hai khúc ống lúa ông Djŭt
Ống to nhất người chui cũng lọt
Nước năm ao đổ vào chưa đầy sừng
Lêng, Kong con Kŏp nhận lời đổ nước
Lêng, Kong đổ nước cho Mbong, Lêng, Kong
Họ đổ ống to nhất vào ché
Ống hai khúc ống lúa ông Djŭt
Ống to nhất người chui cũng lọt
Nước năm ao đổ vào chưa đầy sừng

Họ đổ vào bằng sừng to dần
Họ đổ vào bằng sừng to nhất
Năm chục người ngồi giữ không nổi
Nước trong ống róc rách chảy ra
Nước trong ống rì rào chui ra
Nước từ quả bầu dài róc rách chảy ra
Lêng, Kong, Mbong cầu khấn các thần giúp đỡ
Nếu sức tôi yếu xin cho nổi nhựa dầu
Nếu sức tôi nhỏ xin cho nổi sáp ong
Nếu tôi tán gia bại sản cho nổi vỏ ché
Nếu tôi làm lớn xin cho nổi lát ngải
Nếu tôi giàu có xin cho uống vừa cạn
Nếu tôi được sống lâu xin cho uống vừa cạn miệng ché *ntỗ*
Nếu tôi được sống lâu xin cho uống vừa cạn ché *rlung*
Người Lêng tôi Mbong tôi vẫn còn
Đi đánh nhau đốt nhà còn thắng
Đi đánh nhau ăn trâu còn thắng
Đi đánh nhau lúa giống hốt về còn thắng
Cầu xin cho chúng tôi uống cạn ống nước
Họ cầu khấn vừa ngắt lời
Nước trong ống róc rách chảy ra
Lêng, Mbong, Kong uống cạn ống nước
Họ hò hét hai chân giậm đất
Họ hò hét hai tay cầm lao
Họ hò hét vang đến tận trời

Lêng con Kŏp uống tiếp ống nước
Kong con Kŏp uống tiếp ống nước
Lêng, Kong uống theo nước Lêng, Mbong
Lêng con Kŏp bắt đầu đứng dậy
Kong con Kŏp bắt đầu đứng dậy
Họ ngồi cạnh bên cần *lve*
Họ ngồi cạnh bên cần *lyan*
Họ ngồi cạnh bên ché *ntŏ*
Họ ngồi cạnh bên ché *rlung*
Họ ngồi cạnh bên ché *rlă dơng*
Họ vừa ngồi đã cạn cần *nduăt*
Họ vừa nếm đã cạn cần *ntong*
Họ vừa nếm đã cạn nửa ché *rlung*
Ché *rlung* nửa ché dài uống cạn
Họ uống cạn một chén chiêng to
Họ uống cạn miệng ché *gri*
Anh Klôp, anh Nhông đổ giùm nước cho em
Nhờ anh đổ nước giùm cho chúng em
Nhờ anh đổ ống nước loại ống to nhất
Ống to nhất ống lúa ông Djŭt
Ống to nhất người chui cũng lọt
Klôp, Nhông đổ nước cho Lêng, Kong
Klôp, Nhông bắt đầu đứng dậy
Họ đổ nước vào bằng ống *gri lŏ*
Họ đổ nước vào bằng ống *gri lo*

Họ đổ nước vào bằng ống *kho vang*
Họ đổ nước vào bằng ống *jang jŏch*
Khŏch ngồi cầm con Krơ đổ châm
Quả bầu nhỏ đổ liền miệng ché
Ống to nhất ống lúa ông Djŭt
Ống to nhất chui người cũng lọt
Họ đổ vào bằng sừng to dần
Họ đổ vào bằng sừng to nhất
Năm chục người ngồi giữ không nổi
Lêng, Kong con Kŏp cầu khấn các thần phù hộ
Nếu sức tôi yếu xin cho nổi nhựa dầu
Nếu sức tôi nhỏ xin cho nổi sáp ong
Nếu tôi tán gia bại sản cho nổi vỏ ché
Nếu tôi làm lớn xin cho nổi lát củ ngải
Nếu tôi giàu có xin cho tôi uống vừa cạn ché *ntŏ*
Nếu tôi giàu có xin cho tôi uống vừa cạn ché *rlung*
Tôi cầu xin uống cạn ống nước
Lêng, Kong cầu khấn vừa ngắt lời
Nước trong ống chui ra róc rách
Lêng, Kong con Kŏp uống cạn ống nước
Họ hò hét hai chân giậm đất
Họ hò hét hai tay cầm lao
Họ hò hét vang đến tận trời
Klŏp, Nhông anh uống tiếp ống nước
Klŏp, Nhông bằng lòng uống tiếp

Klỗp con Rŏng bắt đầu đứng dậy
Nhông con Rŏng bắt đầu đứng dậy
Họ ngồi cạnh bên cần *tong lve*
Họ ngồi cạnh bên cần *tong lyan*
Họ ngồi bên cạnh ché *ntŏ*
Họ ngồi bên cạnh ché *rlung*
Họ ngồi bên cạnh ché *rlă dơng*
Họ vừa ngồi đã cạn cần *nduăt*
Họ vừa nếm đã cạn cần *ntong*
Họ vừa nếm đã cạn nửa ché *rlung*
Ché *rlung* nửa ché dài uống cạn
Họ uống cạn một chén chiêng to
Họ uống cạn miệng ché *gri*
Thưa chú Yui đổ nước giùm cháu!
Thưa chú Yui, chú đổ giùm cháu!
Chú đổ giùm ống to vào ché
Ống hai lóng ống lúa ông Djŭt
Ống to nhất chui người cũng lọt
Yui nhận lời đổ nước cho Kôp, Nhông
Yui con Kam bắt đầu đứng dậy
Yui đổ nước vào bằng ống *gri lŏ*
Yui đổ nước vào bằng ống *gri lo*
Yui đổ nước vào bằng ống *kho vang*
Yui đổ nước vào bằng ống *jang jŏch*
Khŏch ngồi cầm con Krơ đổ thêm

Quả bầu nhỏ đổ vào châm thêm
Ống hai lóng ống lúa ông Djŭt
Ống to nhất chui người cũng lọt
Nước trong ống chui ra róc rách
Nước trong ống rì rào chui ra
Nước từ quả bầu dài đổ ra róc rách
Klôp, Nhông cầu khấn các thần phù hộ
Nếu sức tôi yếu xin cho nồi nhựa dầu
Nếu sức tôi nhỏ xin cho nồi sáp ong
Nếu tôi tán gia bại sản cho nồi vỏ ché
Nếu tôi làm lớn xin cho nồi lát củ ngải
Nếu tôi giàu có xin cho uống vừa cạn miệng ché
Nếu tôi được sống lâu xin cho uống vừa cạn miệng ché *ntŏ*
Nếu tôi được sống lâu xin cho uống vừa cạn ché *rlung*
Nếu tôi mang nặng nợ của cải
Thì lúc này xin nồi trấu cho tôi
Klôp, Nhông cầu khấn vừa dứt lời
Nước trong ống chui ra róc rách
Nồi từ ché lên toàn là trấu
Nồi từ ché toàn là cơm canh
Nồi từ ché to bằng cá *rpŭl*
Nồi từ ché to bằng cá *rlong*
Nồi từ ché to bằng ong chúa
Nồi từ ché một bên đen, một bên đục
Nước nồi lên đầy miệng ché *gri*

Tôi phải làm thế nào đây!
Pơl vợ ơi ra đây tôi bảo!
Dơ vợ ơi ra đây tôi bảo!
Em giúp tôi uống cạn ché này
Klôp, Nhông sao hôm nay tệ thế!
Hai chị em cùng nhau đứng dậy
Họ đứng lên nặng cả phần đùi
Họ đứng lên nặng run cả đầu gối
Hai chị em cùng nhau uống ché *ntỗ*
Họ uống cạn đến miệng ché *ntỗ*
Klôp, Nhông đã cạn ống nước
Họ hò hét hai chân giậm đất
Họ hò hét hai tay cầm lao
Họ hò hét vang đến tận trời
Thưa chú Yui chú uống tiếp ống nước
Yui bằng lòng uống tiếp ống nước
Yui con Kam bắt đầu đứng dậy
Yui ngồi cạnh bên cần *tong lve*
Yui ngồi cạnh bên cần *tong lyan*
Yui ngồi bên cạnh ché *ntỗ*
Yui ngồi bên cạnh ché *rlung*
Yui ngồi bên cạnh ché *rlă dơng*
Yui vừa ngồi cần rượu đã cạn
Yui vừa nếm cần rượu đã khô
Yui nếm thử đã cạn nửa ché *rlung*

Ché *rlung* nửa ché dài uống cạn
Yui uống cạn một chén chiêng to nhất
Yui uống cạn tới miệng ché *gri*
Cháu Song ơi đổ nước giùm ta
Cháu đổ giùm nước cho ta với
Cháu đổ vào ống nước to nhất
Ống hai lóng ống lúa ông Djŭt
Ống to chui người cũng lọt
Nước năm ao đổ vào chưa đầy
Song nghe lời đổ nước cho Yui
Song con Ting bắt đầu đứng dậy
Song đổ nước vào bằng ống *gri lõ*
Song đổ nước vào bằng ống *gri lo*
Song đổ nước vào bằng ông *kho vang*
Song đổ nước vào bằng ống *jang jŏch*
Khởch ngồi cầm *kro* đổ thêm
Quả bầu nhỏ đổ thêm liên tiếp
Song đổ bằng ống lúa ông Djŭt
Ống to nhất chui người cũng lọt
Nước trong ống chui ra róc rách
Nước trong ống chui ra rì rào
Nước từ quả bầu dài chui ra róc rách
Yui cầu khấn các thần phù hộ
Nếu sức tôi yếu xin cho nổi nhựa dầu
Nếu sức tôi nhỏ xin cho nổi sáp ong

Nếu tôi tán gia bại sản cho nồi vỏ ché
Nếu tôi làm lớn xin cho nồi lát củ ngải
Nếu tôi giàu có xin cho uống vừa cạn miệng ché
Nếu tôi được sống lâu xin cho uống vừa cạn miệng ché *ntỗ*
Nếu tôi được sống lâu xin cho uống vừa cạn ché *rlung*
Nếu tôi lớn chuyện nhiều của
Thì xin nồi trấu từ ché lên
Yui cầu khấn vừa kịp dứt lời
Nồi từ ché lên toàn là trấu
Nồi từ ché lên toàn là cơm canh
Nồi từ ché to bằng cá *rpŭl*
Nồi từ ché to bằng cá *rlong*
Nồi từ ché to bằng ong chúa
Nồi từ ché bên trong, bên đục.
Sao các thần không phù hộ cho tôi!
Còn ngày xưa cây cối còn leo trèo
Hổ mang ngày xưa còn bắt
Ong trong ống ngày xưa còn bịt nồi
Vêl ăn lúa bắt cột miệng lại
Tổ ong trên cây ngày xưa còn trèo lên cắt
Tối nằm mơ còn mơ tốt lành
Ngày xưa đàn ông hôm nay thành con gái
Ngày xưa cây, hôm nay thành ống
Yui ngồi uống bên cạnh ché *ntỗ*
Yui uống cạn ống nước của mình

Họ hò hét hai chân giậm đất
Họ hò hét hai tay cầm lao
Họ hò hét vang đến chân trời
Đàn bà uống ồn ào nói chuyện
Con nít uống hò hét ồn ào
Đàn ông uống thì biết kể chuyện
Đàn ông uống biết kể chuyện luật tục
Một uống, hai uống theo ông Ye
Ba uống, bốn uống theo ông Yŭt
Bảy uống, tám uống theo Sŭt Tưng Glưng
Chín uống, mười uống theo Sưng người lớn
Uống bằng ống họ ba mình ba
Uống bằng sừng họ ba mình bốn
Uống bằng ống to họ chín mình mười
Cạn ché *ntổ* bê ra ché *ntang*
Uống cạn ché *ntang* bê thêm ché *blang dâng*
Uống cạn ché *blang* bê thêm ché *ji kong*
Họ đánh chiêng trong khắp nhà dài
Họ đánh cồng và hò hét trong khắp nhà dài
Trống họ gõ trong bon Pang Pŭch
Trống họ gõ trong bon Pŭch Pŭng
Kèn tù và họ thổi liền trong miệng
Họ gõ trống to trong mái nhà dài
Gõ buổi sáng tiếng trống lễ hội
Gõ giữa trưa tiếng trống lễ hội

Gõ nửa đêm tiếng trống đánh nhau
Trời đã trở về đêm bon Tiăng
Trời đã trở về khuya bon Tiăng
Chuột trong ống đang đi kiếm ăn
Cặp gái trai đang ngủ trong buồng
Các bà mẹ đang ôm con vào đùi
Bon Tiăng uống cạn ống nước nói to
Bon Tiăng uống cạn ống lúa nói khoác
Bon Tiăng cướp vợ người khác nói
Bon Tiăng đi đánh nhau về nói toàn là giàu có
Bon Tiăng nói toàn là giàu có tới sáng
Bon Tiăng thử tài nói to với nhau tới sáng
Bon xung quanh đi ngủ im lặng
Còn Ting và Mbong con Kŏp uống
Còn Bŭng và Sưng con Klang uống
Còn Yơng và Yang con Ting uống
Họ uống với nhau đổ nước cho nhau không chán
Họ uống với nhau đổ ống cho nhau không chán
Họ uống với nhau chén đổ cho nhau không chán
Kể chuyện về uống rượu thế là đủ.
Ta kể về Tiăng con Rŏng chủ bon
Ta kể về Yang con Rŏng chủ bon
Ta kể về Mặt Trời con Jrây từ trên
Ta kể về Mặt Trăng con Lôm từ trên
Mặt Trời rửa vòng chân bằng *buh lvi*

Mặt Trời rửa vòng tay bằng *buh rmăm*
Họ bê đất từ rừng sâu mang về
Mặt Trời mang gùi nhỏ có hoa thường dùng
Mặt Trời mang gùi nhỏ có hình hoa đẹp
Mặt Trời mang gùi nhỏ có đế rất đẹp
Bước chân đi lục lạc reo vang
Bước chân đi còng chân chạm đá
Bước chân đi lục lạc tai reo vang
Bước chân đi lục lạc *jang* reo vang
Bước chân đi tay đeo vòng tre, nứa
Bước chân đi một cửa bước qua
Bước chân đi một gian bước qua
Bước chân đi trong một nhà dài
Mặt Trời từ bên này bước qua bên kia
Bước chân đi tới chỗ Keng con
Bước chân đi tới chỗ Kăng con
Keng con ơi nghe đây mẹ bảo
Kăng con ơi nghe đây mẹ bảo
Mẹ bảo con ra mở cửa cho mẹ
Mẹ bảo con ra mở cửa rào
Mẹ bảo con ra mở cửa bằng đá
Mẹ bảo con ra mở cửa bằng đồng
Mẹ bảo con dọn sạch sân bon để tiếp khách
Keng, Kăng đi ra mở cửa
Keng, Kăng không từ chối lời mẹ

Keng, Kăng bắt đầu đứng dậy
Keng bước ra mở cửa trời
Kăng bước ra mở cửa trời
Keng bước ra mở cửa đá
Kăng bước ra mở cửa đồng
Hai anh em dọn ống tre, ống nứa giữa bon
Dọn khe nước cho con cá bơi lên
Dọn bãi cỏ cho con nai ra ăn
Dọn sân bon cho con trẻ đi chơi
Dọn cửa trời cho mặt trời chiếu xuống
Dọn gian nhà để cất cối chày
Dọn trong nhà để tiếp khách
Mẹ Trời ra ngoài sân bon
Mẹ Trời bước tới bụi rậm
Mẹ Trời bước ra tới khe nước bụi tre
Mẹ Trời bước ra tới con đường mòn đất lở
Mẹ Trời đưa ra vòng chân vòng tay
Chói vòng chân như lửa cháy rừng
Chói vòng tay như lửa cháy cỏ
Xà bông tai như dây chằng giăng chim
Cặp vú ló như búp chuối *luăt*
Mái tóc cột bằng *rling tang rah*
Miệng cười giòn như con gà rừng cục tác
Nhìn vào đầu mái tóc gọn gàng
Chỉ trong một chốc lát sau

Con gà rừng gáy từ cánh đồng
Con gà rừng gáy từ con suối
Con trâu đực kêu từ bờ suối
Con voi rừng kêu từ rừng sâu
Gà thức trước gà gáy khắp bon
Trâu thức trước trâu gãi vào cột
Khâng thức trước kéo chỉ kêu vang
Con gái tơ thức trước lo giã gạo sớm
Con trai thức trước ngồi chống cằm
Khi thức giấc chỉ biết rửa tay ăn cơm
Trời lúc đó mới đang sắp sáng
Mặt trời chiếu sáng khắp bon Bu Pruh
Mặt trời chiếu sáng khắp bon Bu Prâng
Mặt trời chiếu xuống rọi vào cây *biăp*
Mặt trời chiếu xuống rọi vào cây *tâng*
Bon Tiăng, Yang thức giấc đầy cánh đồng
Bon Tiăng, Yang thức giấc đầy nhà dài
Năm chục người ồn ào đầy bon
Bon của họ ồn ào náo nhiệt
Nghe từ ngoài vang lên tiếng *ă*
Nghe từ bờ suối vang lên tiếng *tong lon*
Nghe trong bon vang lên tiếng chiêng
Ở ngoài sân con bò đuổi nhau
Ở ngoài sân con trâu đuổi nhau
Trời sáng trăng con trai thả diều

Vang tiếng chiêng anh Tiăng trong bon
Vang tiếng chiêng anh Yang trong bon
Bon của Tiăng uống rượu đánh chiêng
Bon của Yang uống rượu đánh cồng
Bon của họ uống rượu chém trâu
Bon của họ uống rượu gõ *gong khăl*
Buổi sáng sớm có người đi lấy hoa *chau*
Buổi chiều có người đi lấy hoa *blang*
Trời gần sáng có người đi lấy bông vải
Một số người đi đốt tro chuối dưới suối Klŏng Bong
Một số người đi đốt tro *tâng* lên đầu khe.
Ta kể về bon Tiăng đã đủ
Ta kể về Ting, Mbong con Kŏp
Ta kể về Yơng, Yang con Ting
Ta kể về Tiăng, Yang con Rŏng
Ta kể về Lêng, Kong con Rung
Ta kể về Yui con Kam
Ta kể về Lêng, Kong con Kŏp
Họ cùng uống nước đổ cho nhau
Họ cùng uống chén rượu *rlung* với nhau
Cạn ché *ntŏ* bê thêm ché *rlung*
Cạn ché *ntang* bê thêm ché *blang dâng*
Cạn ché *blang dâng* bê thêm ché *ji kông*
Họ cùng uống bảy ngày tám đêm
Họ uống cùng nhau như vậy đã đủ

Mặt trời đã gần đứng bóng
Mặt trời đã lên cao đứng bóng cây chuối
Mặt trời đã lên cao đứng cánh rừng.
Ta kể về Ting con Kŏp bon dưới
Ta kể về Mbong con Kŏp bon dưới
Thưa anh Tiăng nghe đây em nói
Thưa em Yang nghe đây anh nói
Thưa em Lêng nghe đây anh nói
Thưa em Kong nghe đây anh nói
Thưa Mbong con nghe đây chú nói
Tôi đã đi một tháng hơn rồi
Tôi đã đi ba tháng hơn rồi
Tôi đã đi bốn tháng dài rồi
Thôi xin phép anh Tiăng chúng tôi về
Tôi phải về còn ao cá bon tôi ở dưới
Tôi phải về với vợ với con ở bon
Tôi phải về nhiều việc phải làm
Tôi đã đi một đêm dài, ba đêm hơn
Tôi đã đi sáu bảy đêm đến tám chín đêm hơn
Tôi đã đi chín, mười ngày dài
Tôi phải về với bon của tôi
Tôi phải về với nhà của tôi
Tôi phải về tắm ao nhà mình
Nếu có ai chọc phá bon anh
Nếu có ai đi quậy bon anh

Nếu có ai vào đánh bon anh
Nếu có ai đi cướp bon anh
Bon của họ thường thèm của bon anh
Bon của họ thường thèm giàu có bon anh
Bon của họ thường thèm có lúa đầy kho
Bon của họ thường thèm cây nêu lễ hội
Bon của họ thường thèm cướp giật vợ người khác
Thì lúc đó anh gõ trống cổ nhà mình
Gõ để tôi Ting, Mbong nghe để biết
Để tôi biết đi giúp anh một tay
Tôi đi theo sau anh mà thôi
Tôi đi theo giúp vác lao anh thôi
Tôi chỉ biết đi theo bước chân anh đi
Ting vừa nói xong Tiăng trả lời
Ting vừa nói xong Tiăng đáp lời
Tiăng trả lời giọng nói ngọt ngào
Tiăng nói ra từ cổ nhẹ nhàng
Tiăng nói ra như nhện giăng tơ
Tiăng nói ra như gõ *gong rŭng* và *jiăng*
Tiăng nói ra như gõ *gong tĕ* đông người
Tiăng nói ra như gõ *gong tĕ* nửa chừng
Ting, Mbong ơi tôi cũng không biết nữa!
Tôi Tiăng đây làm phiền tới các em
Tôi Yang đây làm phiền tới các em
Tôi trả ơn bằng chân không nổi

Tôi trả ơn bằng tay không có
Các em đã mệt nhọc bàn chân đạp cỏ
Các em đã mệt nhọc bàn chân đạp đá
Các em đã sình bụng ăn măng giữa rừng
Các em đã mỏi mắt nhìn đường đi
Một đêm bọn em phải ăn măng *le*
Ba đêm bọn em phải ăn măng *tâng*
Bảy, tám đêm đứng chừng ngoài rừng
Em Bũng con Lũ đã mệt nhọc
Em Sưng con Klang đã mệt nhọc
Em Ting và em Mbong con Kŏp nữa
Em Lêng và em Kong con Kŏp nữa
Tôi lấy gì để đền ơn đây?
Tiăng bê ché *rlung* đỏ từ buồng
Đây tôi cho Ting và Mbong
Đây tôi cho Lêng và Kong
Đây tôi cho Bũng con Lũ
Đây tôi cho Sưng con Klang
Đi đánh nhau cả họ cả mình
Trâu họ đã ăn lúa họ đã hốt
Các em đi giúp Tiăng tôi đánh nhau
Các em đi giúp Yang tôi đánh nhau
Người tôi một không đánh nổi họ đông
Người tôi một không đánh nổi họ số đông
Người tôi một không đánh nổi ong chúa trong hầm

Người họ đông như cây chuối rừng
Người họ đông như con sâu đục măng
Người họ đông mưu kế rất nhiều
Người họ đông tính lại độc ác
Tôi cho gì của cải không có
Tôi chỉ có ché *rlung* đỏ này mà thôi
- Anh Tiăng sao anh nói vậy?
Em đâu phải là người xa lạ!
Em đâu phải họ hàng nhà khác!
Em đâu phải là dòng họ người khác!
Em đâu phải chung dòng họ với người ta!
Mà anh phải cho em của cải đền ơn
Cùng một dòng họ của mình mà thôi
Cùng một dòng máu của mình mà thôi
Cùng một bụng mẹ Bong đẻ ra mà thôi
Anh và em đâu phải người khác
Lúc nóng lửa phải có anh có em
Lúc nóng bỏng phải có anh có em
Tiăng trả lời, vậy hả các em?
Ta tạm dừng về chuyện trả ơn
Ta kể về Bŭng con Lŭ bon dưới
Ta kể về Sưng con Klang bon dưới
Em Tiăng ơi em phải về thôi!
Em Yang chị phải về thôi!
Cháu Kong chúng tôi phải về thôi!

Mbong ơi, chúng tôi phải đi về
Anh giữ gìn sức khoẻ đằng sau
Anh giữ gìn bản thân đằng sau
Bon của họ thèm giàu có bon anh
Bon của họ thèm giàu sang bon anh
Bon của họ thèm có lúa đầy kho bon anh
Bon của họ thèm cây nêu lễ hội
Bon của họ thường cướp giật vợ người khác
Nếu có ai đến chọc phá bon
Thì lúc đó anh lại gõ trống cổ báo tin
Tiăng ghi lại lời em Bŭng nói
Anh không sợ bọn họ nữa đâu!
Bŭng nghe đây anh nói
Sưng nghe đây anh nói
Đây đầy tớ để giúp việc các em
Cho nó theo Bŭng giúp việc
Cho nó theo Sưng giúp việc
Sưng đã mỏi chân đạp cỏ
Sưng đã mỏi chân đạp đá
Bŭng đã sình bụng ăn măng trong rừng
Hai em đau con mắt nhìn đường để đi
Một đêm không vào hột gạo
Ba đêm chưa vào hột cơm
Bảy, tám đêm đứng ở trong rừng
Người gầy ốm chui đơm *reh* cũng lọt

Người gầy ốm chui ống nứa cũng lọt
Người gầy ốm sắp biến thành con dơi
Người gầy ốm sắp chui ống tre
Bũng ngắt lời, Tiăng nói tiếp
Yang nói xong, Sưng trả lời
Bũng, Sưng trả lời giọng nói ngọt ngào
Bũng, Sưng trả lời giọng nói nhẹ nhàng
Bũng, Sưng trả lời như nhện giăng tơ
Bũng, Sưng trả lời như gõ *gong rũng* và *jiăng*
Bũng, Sưng trả lời như gõ con *tẽ* nửa chừng
Tiăng ơi sao anh nói vậy?
Em đâu phải người khác đâu!
Em đâu phải ngoài dòng họ mình đâu!
Em đâu phải mẹ người khác đẻ ra đâu!
Anh em mình cùng một dòng họ
Một dòng họ mẹ Klưng đẻ cả
Một dòng họ mẹ Kleh đẻ cả
Một lần để Ôt Ang đẻ cả
Sao anh lại đền ơn em bằng của
Bũng từ chối những vật Tiăng cho
Bũng từ chối hai chân hai tay
Tiăng nói vậy hả em Bũng?
Tiăng nhận lời chị Bũng.
Ta kể về Ting, Mbong con Kŏp
Ta kể về Bũng, Sưng con Klang

Ta kể về Lêng, Kong con Kŏp
Họ sửa soạn các thứ đồ vào gùi
Họ sửa soạn thuốc trầu cau ăn đường.
Ta kể về Djăn con Dŭih vợ Tiăng
Ta kể về Dje con Dŭih vợ Tiăng
Ta kể về Bing con Lông vợ Yang
Họ sửa soạn để cho Ting, Mbong về
Họ lấy gùi nhỏ có nắp đẹp nhất
Họ bỏ cơm vào gùi ăn đường
Họ bỏ cơm nếp vào gùi ăn đường
Sợ họ đói giữa đường rừng sâu
Họ bỏ vào thịt bò to bằng bắp đùi
Họ bỏ vào thịt trâu to bằng đùi
Họ bỏ vào thịt nạc heo to bằng khúc *ndring*
Họ bỏ vào thịt đùi ếch *bŭc,* ếch *sang*
Họ bỏ vào thịt ngực gà *lu,* gà *le*
Họ bỏ vào đầy gùi Ting, Mbong con Kŏp
Họ bỏ vào đầy gùi Bŭng, Sưng con Klang
Cá *n'jŭt* từ giỏ cho Bŭng, cho Sưng
Cá *rpul* từ gùi cho Ting, cho Mbong
Cơm nồi nhỏ gạo thơm cho Bŭng, Sưng
Gạo lúa đen cho Ting, cho Mbong
Họ bỏ gọn vào đầy gùi có nắp
Thưa anh Ting, anh Mbong em giao lại gùi nhỏ cho anh
Thưa chị Bŭng, anh Sưng em giao lại gùi nhỏ cho anh, chị

Ting và Mbong vui vẻ nhận gùi nhỏ
Họ bỏ gạo một giỏ, hai giỏ
Họ vò sáp ong bảy miếng, tám miếng
Họ nấu nếp bảy cục, tám cục
Họ bỏ gọn vào trong gùi nhỏ có nắp
Thưa chị Bŭng, anh Sưng em giao lại gùi nhỏ cho anh, chị
Bŭng, Sưng ưng thuận nhận gùi nhỏ
Bing, Jông giao lại cho anh Tiăng
Họ nắm tay Tiăng, Yang tạm biệt
Mọi công việc đã xong xuôi hết.
Ta kể về thần Yŭng con Văch
Ta kể về thần Jrêng con Văh
Ta kể về Bing, Jông con Vah
Họ cầm tay Srêm và Srai
Thưa anh Srêm em xin tạm biệt
Thưa anh Srai em xin tạm biệt
Srêm, Srai bằng lòng ra về
Các em về cẩn thận phía dưới
Các em phòng thân về giữa đường
Phòng họ chặn từ ngã ba Gŭng Jŭch
Họ ghi nhớ lời dặn của anh Srêm, Srai
Ting, Mbong bắt đầu đứng lên
Ting đi trước, Mbong bước theo sau
Mbong đi trước, Bŭng bước theo sau
Bŭng đi trước, Sưng bước theo sau

Sưng đi trước, Lêng bước theo sau
Lêng đi trước, Kong bước theo sau
Họ đi cùng một con đường về nhà
Họ vừa đi mắt liếc với nhau
Họ vừa đi vừa nói chuyện với nhau
Họ bước đi ra ngoài sân
Họ bước đi ra tới bụi rậm
Họ bước đi ra tới khe nước bụi tre
Họ đi tới con đường mòn đất lở
Họ đi về hướng nam phía dưới
Đi đường dọc đi như quăng
Đi đường đồi họ đi như bay
Cây mục đang ngã đi qua vẫn kịp
Họ tiếp tục đi về hướng nam
Họ về tới bon Bũng con Lũ
Họ về tới bon Sưng con Klang
Đi tới ngã ba đường về Bũng con Lũ
Thưa em Ting, em Mbong chị bỏ em tới đây
Thưa em Lêng, em Kong chị bỏ em tới đây
Chị tiếp tục đi theo con đường khác
Hãy giữ gìn sức khoẻ về phía dưới
Hãy phòng thân đang đi về giữa đường
Phòng họ bắn lén bằng tên xoay
Phòng họ bắn lén bằng tên tẩm thuốc
Tên tẩm thuốc ba ngón đã chết

Phòng họ bắn vào bằng tên tẩm độc
Tên tẩm thuốc bắn vào chết ngay
Cầm con dao đừng cho lung lay
Cầm ná tên đừng có đung đưa
Tối ngủ gái đừng có run tim
Phòng họ chặn đường từ ngã ba Gŭng Jŭch
Phòng họ chặn đường từ núi Gŭng Ju
Ting, Mbong nhớ lời Bŭng dặn
Chúng em không sao đâu chị ạ!
Ting, Mbong tiếp tục đi theo con đường mòn
Lêng, Kong tiếp tục đi theo con đường mòn
Đi đường dốc như họ quăng
Đi đường đồi như gió thổi
Cây mục đang ngã đi qua vẫn kịp
Đi một bước một đoạn dây *reh*
Đi một bước một đoạn dây *siăng*
Bước một bước một đoạn con suối
Lăn một lúc một đoạn rẫy dài
Nghiêng một cái đi như gió thổi
Không biết đường họ phóng đường
Không biết đường họ đánh dấu cây
Không biết núi biết đồi họ giăng dây *reh*
Không biết ranh giới họ đánh dấu đất
Đi một đoạn họ nhìn lại đường một đoạn
Đi một đoạn họ đếm sao một đoạn

Không đếm nổi nhìn hoa cả mắt
Đếm lá cây trong rẫy còn nổi
Không đếm nổi đuôi khố xâu cườm
Họ tiếp tục đi về hướng nam
Họ tiếp tục đi về đường trảng cỏ
Họ cùng đi một đường phía trước
Họ vừa đi vừa liếc nhìn nhau
Họ vừa đi vừa kể chuyện với nhau
Ting đi trước Mbong bước theo sau
Mbong đi trước Lêng bước theo sau
Lêng đi trước Kong bước theo sau
Bốn anh em cùng một mẹ đẻ ra
Họ cầm chà gạt cán cây *lung*
Họ tiếp tục đi về hướng nam
Họ đi về gần tới bon Ting con Kŏp
Họ đi về gần tới bon Mbong con Kŏp
Họ nhìn thấy rẫy nhìn thấy lúa
Đi tới rẫy mới trồng đậu
Đi tới rẫy cũ trồng lúa
Đi tới rẫy bờ suối trồng chuối, trồng mía
Đi tới rẫy đồi trồng củ khoai lang
Bên trái rẫy tria lúa *djang ka*
Bên phải rẫy tria lúa *djang kĭt*
Bên rãnh rẫy trồng toàn bo bo
Đất dưới sình trồng toàn lúa nếp

Nhìn rẫy Ting thấy trồng toàn cây chuối
Rẫy Mbong trồng toàn chuối với mía
Rẫy Lêng trồng toàn hạt kê
Rẫy Kong trồng toàn quả thơm
Khoai lang bò như giàn mướp
Nhìn rẫy Ting, Mbong rất là đẹp
Quả dừa họ treo dưới gầm cây
Quả bí họ treo dưới gầm cây
Họ bước qua đám rẫy nhà mình
Chân bên trái bước qua đi luôn
Họ tiếp tục đi về hướng nam
Họ tiếp tục đi về đường trảng cỏ
Ting, Mbong về tới cánh đồng hoang
Lêng, Kong về tới trảng cỏ bằng phẳng
Họ đi về tới trảng đất sét
Họ bước qua đi về hướng nam
Chân bên trái bước qua đi luôn
Họ tiếp tục đi về hướng nam
Họ tiếp tục đi về đường trảng cỏ
Họ đi về tới giếng tắm anh Ting
Họ đi về tới giếng tắm anh Mbong
Ting chỉ bảo các em của mình
Mình tắm rửa cho sạch sẽ đã
Mình tắm rửa cho hết mồ hôi
Em của Ting cố ghi nhớ lời

Họ cùng nghỉ dưới gốc cây đa
Họ cùng nghỉ dưới gốc cây *jrang*
Họ xếp gọn lao kiếm vào gốc cây *kriăng*
Cây *tử* to bằng cây *bŭng* treo ná cũng ngã
Cây *sa* to bằng đùi treo lao cũng ngã
Cây *tar nhă* treo khiên cũng ngã
Họ dọn thuốc một chén chiêng to
Họ dọn trầu một chén *gong* to
Thuốc ngon nhất họ lấy từ chuồng trâu
Lá trầu nhỏ hái từ rừng già
Mời các em ăn trầu hút thuốc
Đây trầu cau ăn đi các em
Em của Ting đứng lên nhận thuốc
Họ cùng nhau hút thuốc một lát
Họ nghỉ hút thuốc đã xong
Anh em mình cùng đi tắm rửa
Anh em mình cùng rửa mồ hôi bên hông
Em của Ting nhận lời cùng tắm.
Ta kể về Ting về Mbong con Kŏp
Ta kể về Lêng về Kong con Kŏp
Khố thắt lưng họ tháo ra
Vòng đeo tay bên phải tháo ra
Đôi bông ngà bên má tháo ra
Họ thả người vào suối rừng *le*
Nước đẩy qua bờ bên kia sang bờ bên này

Ting, Mbong tắm rửa cọ thân cọ đùi
Lêng, Kong rửa mồ hôi bên hông bên nách
Họ rửa cọ cổ gội đầu
Họ kì cọ khắp cả thân mình
Họ tắm rửa xong xuôi sạch sẽ
Ting, Mbong leo lên bờ cả hai anh em
Lêng, Kong leo lên bờ cả hai anh em
Tắm từ nước ướt người cũng không
Họ thắt khố vào xung quanh lưng
Vòng đeo tay đeo vào tay mình
Đôi bông ngà đeo vào tai mình
Họ mặc đồ nhìn ngắm cẩn thận.
Ta không kể về Ting con Kŏp nữa
Ta không kể về Mbong con Kŏp nữa
Ta không kể về Lêng con Kŏp nữa
Ta không kể về Kong con Kŏp nữa
Ta kể về Tiăng con Rŏng bon trên
Ta kể về Yang con Rŏng bon trên
Ta kể về Lêng con Rung bon trên
Ta kể về Mbong con Tiăng
Họ cùng nhau uống cùng đổ nước cho nhau
Lêng và Kong cùng uống ống *rla*
Tiăng và Yang cùng uống đổ chén với nhau
Họ uống suốt bảy ngày, tám đêm
Uống bằng ống họ ba mình ba

Uống bằng sừng họ ba mình năm
Uống bằng ống to họ chín mình mười
Một uống hai uống theo ông Yang Ye
Ba uống bốn uống theo ông Yang Yŭt
Bảy uống tám uống theo ông Sŭt Tưng Blưng
Chín uống mười uống theo ông Sưng người lớn
Cạn ché *ntổ* bê thêm ché *ntang*
Cạn ché *ntang* bê thêm ché *blang dâng*
Cạn ché *blang dâng* bê thêm ché *ji kông*
Trống họ gõ giữa bon kêu *pang pŭch*
Trống họ gõ giữa bon kêu *pang pŭng*
Kèn *nŭng* họ thổi để liền trong miệng
Họ uống không hết gõ chiêng không kêu
Họ gõ *gong gle* không kêu chút nào
Họ gõ như thả con trâu trong đám đông
Họ gõ con *khăl* trong đám đông
Như họ đẩy con *tẽ* nửa chừng
Bon Tiăng ăn thịt không sót mùa nắng
Bon Tiăng ăn thịt không sót hàng năm
Bon Tiăng dựng nêu không thiếu hàng tháng
Bon Tiăng con trai ngủ không thiếu buổi sáng
Bon Preh đến họ giết heo mẹ
Bon Rđe đến họ giết heo đực
Bon Tiăng bạn thân đến giết con trâu
Nhà bon Tiăng làm bằng đá mái bằng thác

Mái nhà bon Tiăng bằng đất sét
Cây đòn tay làm bằng hạt cườm
Làm bếp kê bằng cây *rla*
Chỗ móc gùi làm bằng sắt thép
Làm đòn tay họ làm bằng cây *krăk*
Họ đan tranh bằng chỉ đỏ
Dây chỉ đỏ nằm dưới tranh bỏ ở trên
Nhiều con heo như đàn mối
Nhiều con gà như đàn kiến
Nhiều con voi như cây chuối rừng
Nhiều con bò không đóng cọc nổi
Nhiều con trâu không làm chuồng nổi
Nhiều con voi không làm cọc nổi
Nhiều ché *choh rŭng* không làm sạp nổi
Bon trong hang đá ma thò không tới
Bon trong hang đá ma ăn không nổi
Bon của họ làm rào bằng lửa
Bon của họ làm rào bằng trời
Bên trái bon rào bằng lửa bên phải bon rào bằng lửa trời
Khắp núi đồi toàn rào bằng lửa
Bên trái bon họ trồng cây *rla*
Bên phải bon họ trồng cây *n'gâm*
Phía dưới bon họ trồng *drŭng nkŏ drăng*
Drŭng nkŏ drăng ngăn gió che bão
Bon của họ trồng nhiều cây *nôt*

Bon của họ trồng nhiều cây *jang*
Trồng cây *jang* cao vút chọc trời
Bên quả kho một bên quả *quah*
Cây trụi lá quả bạc trên cành
Gùi có nắp đang treo trên cây
Cơn gió thổi lật cành cây đa
Quả lục lạc đang treo trên cây
Lục lạc dê reo vang cánh đồng
Lục lạc cừu reo vang cánh đồng
Lục lạc bò reo vang cánh đồng.
Bãi một bên họ chăn đàn dê
Bãi một bên họ chăn đàn trâu
Bãi một bên họ chăn đàn bò
Bãi đầu suối họ chăn đàn cừu trắng.
Bon của họ trồng nhiều cây chuối
Bon của họ trồng nhiều hàng chuối hột
Hàng ống nứa xếp bên mái nhà
Bên bờ suối chim *tet* đang hót
Ở trong bon có nuôi đàn khỉ
Ở trong bon có nuôi đàn công
Đàn đầy tớ giã gạo trong sân
Bon của họ ồn ào náo nhiệt
Nghe từ ngoài vang lên tiếng *ă*
Nghe từ ngoài vang lên tiếng *tong lon*
Từ trong bon nghe vang tiếng chiêng

Ở ngoài sân bon trâu đuổi nhau
Trời sáng trăng con trai thả diều
Nghe vang tiếng chiêng anh Tiăng trong bon
Nghe vang tiếng chiêng anh Yang trong bon.
Ta kể về bon Tiăng đã đủ
Ta kể về bon Bing, Djăn con Dŭih
Hai chị em sàng gạo nấu cơm
Họ vo gạo tay bên trái
Yếm thổ cẩm thắt xung quanh lưng
Họ thổi lửa bằng *jôn* trong bếp
Họ lấy củi chất đống bên cạnh
Hòn đá ba, bỏ củi ở giữa
Lửa phía dưới nồi cơm nấu phía trên
Họ lấy đũa họ khuấy họ khuấy
Cầu cho sôi nhanh nổi cô Ngõ
Cầu cho sôi nhanh nổi cô Kông
Cầu chín nhanh để dọn khách ăn
Cầu chín nhanh chò khách trăm người
Họ cầu khấn xong vừa ngắt lời
Nồi cô Ngõ đã sắp sẵn xôi
Nồi cô Kông đã sắp sẵn xôi
Họ lấy cây họ khuấy họ xới
Họ lấy mướp đậy lại làm nắp
Họ nấu canh *tĭp* bằng ống tre
Họ nướng tôm bằng lá *rbau*

Canh họ nấu măng chua cây *yôm*
Họ nấu để dọn cho khách thân nhất
Họ nấu để dọn cho khách trăm người
Cơm họ nấu trên bếp đã chín
Canh họ nấu bằng ống đã chín
Bing, Djăn tài giỏi nấu cơm
Bing, Djăn tài giỏi nấu canh
Khi họ ngồi không thua đàn ông
Đàn ông còn xếp phía sau
Bing nhanh nhẹn nói chuyện với khách
Djăn nhanh nhẹn nói chuyện với khách
Khi họ nói khách nghe lọt tai
Djăn xin phép nói với chồng một tiếng
Anh Tiăng chồng ơi em xin nói một lời
Sao anh uống mãi mà không biết chán
Sao anh uống ống *rla* không chán
Sao anh uống chén đổ ché *rlung* không chán
Sao anh uống suốt bảy ngày tám đêm
Cạn ché *ntỗ* bê thêm ché *ntang*
Cạn ché *ntang* bê thêm *blang dâng*
Cạn *blang dâng* bê thêm *ji kông*
Sao uống bằng ống họ ba anh ba
Sao uống bằng sừng họ ba anh năm
Sao uống bằng ống to họ chín anh mười
Sao một uống hai uống như ông Yang Ye

Sao ba uống bốn uống như ông Yang Yŭt
Sao chín uống mười uống như Sŭt Tưng Blưng
Sao anh uống cho say uống cho ói
Sao anh uống lấy nước rửa thay rượu
Djăn nói xong không thèm nói nữa
Bing xin phép nói Yang một tiếng
Anh Yang em xin nói một tiếng
Sao anh uống mãi mà không biết chán
Sao anh uống bằng *ngõ* đổ không chán
Sao anh uống bằng chén đổ nhau ché *rlưng*
Một uống ba sao anh uống như ông Yang Ye
Ba uống bốn sao anh uống như ông Yang Yŭt
Bảy uống tám sao anh uống như ông Tưng Blưng
Chín uống mười sao anh uống như Sưng người lớn
Sao uống bằng *ngõ* họ ba anh ba
Sao uống bằng sừng họ ba anh năm
Sao uống bằng ống họ chín anh mười
Cạn ché *ntổ* anh lại bê ché *ntang*
Cạn ché *ntang* anh lại bê ché *blang dâng*
Cạn ché *blang dâng* anh lại bê ché *ji kông*
Sao anh uống cho say, uống cho ói
Sao anh uống lấy nước rửa thay rượu
Bing nói xong không thèm nói nữa
Ta kể về Bing, về Djăn con Dŭih
Họ dọn cơm từ đầu kia đến đầu này

Họ dọn cơm thơm từ đầu kia đến đầu này
Họ dọn canh ống từ đầu kia đến đầu này
Họ dọn canh bồi nấu với con chim *kring*
Canh *tĭp* họ nấu bằng ống *rhui*
Canh tôm họ gói bằng lá *rbau*
Họ nấu canh măng chua bằng cây *yôm*
Anh Tiăng ơi nghe đây em bảo!
Anh Yang ơi nghe đây em bảo!
Anh mời khách xuống đây ăn cơm
Tiăng, Yang nhận lời người vợ
Thưa các vị khách quý gần xa.
Mời xuống đây ăn cơm bữa
Mời ăn cơm không canh không thịt
Mời ăn cơm không khi no khi đói
Khách nghe lời ngồi xuống ăn cơm
Họ sửa soạn đứng dậy ăn cơm
Tiăng và Yang cùng mời khách ăn
Yơng và Kong cùng mời khách ăn
Lêng và Mbong cùng mời khách ăn
Yui và Song cùng mời khách ăn
Klôp và Nhông cùng mời khách ăn
Họ bước lên sàn nhà *kŭt rlŭm*
Họ bước lên sàn nhà *kŭm ndrang*
Họ leo lên nhà đẽo tượng con chim *kleh*
Họ leo lên nhà đẽo tượng con trăn

Họ leo lên nhà dài bốn gian
Nhà họ treo hạt cườm ngay cửa
Khách ngồi cùng người nhà ăn cơm
Họ ngồi xếp đầu gối gọn gàng
Tiăng bên kia Yang ngồi bên này
Yơng bên kia Kong ngồi bên này
Lêng bên kia Mbong ngồi bên này
Yui bên kia Song ngồi bên này
Klốp bên kia Nhông ngồi bên này
Bông bên kia Rŏng ngồi bên này
Bing bên kia Djăn ngồi bên này
Jông bên kia Dje ngồi bên này
Pơl bên kia Dơ ngồi bên này
Họ cùng nhau ăn cơm vui vẻ
Họ xẻ cơm múc canh vào chén
Thịt bò to bằng bắp đùi
Thịt trâu to bằng đầu gối
Thịt heo to bằng khúc gỗ *ndring*
Thịt xương ếch *bŭk* thịt đùi ếch *sang*
Thịt ngực gà *lu*, gà *le*.

CHÚ THÍCH

1. *Kho vang*: Đồ trang sức bằng bạc đeo trước ngực của nam giới, có thể kị các loại thú dữ.
2. *N'gâm*: Một loại cây thân đứng, lá hôi như lá cải trời.
3. *Nkŏ drăng*: Loại cây có gai giống cây dứa rừng, lá dùng để lợp nhà, che mưa nắng.
4. *Nôt*: Cây thốt nốt, cùng họ với dừa, thân thẳng và cao, lá hình quạt, chặt cuống cụm hoa thì hứng được một thứ nước ngọt dùng để chế đường.
5. *Jang*: Thân cây giống cây dừa, lá dùng để che mưa, lá to giống lá làm nón.
6. *Kho*: Tên loại dưa rừng, cây dây leo, lá có lông, quả tròn to bằng quả dưa gang, có hạt to, quả non nấu canh.
7. *Kuah*: Loại cây đậu leo bám vào cây khác.
8. *Jrang*: Cây nhãn.
9. *Klot*: Một loại dây leo dùng vỏ bện thành dây nỏ hay dây bẫy.
10. *Rlung*: Một loại ché quý, có giá trị.
11. *Cha rung*: Tên một loại ché to trị giá một con voi.
12. *Tong lon*: Tiếng kéo chỉ, dùng đoạn tre để kéo chỉ cho thẳng.
13. *Rđot*: Cây dùng để kéo chỉ cho thẳng.
14. *Mbuăt*: Loại kèn bầu sáu ống.
15. *Chau*: Một loại cây, hoa dùng để nấu canh.
16. *Briăng*: Tên một loại chim ó ở trên trời, theo quan niệm của người Mơ Nông thì đây là loại chim ma ăn thịt người, là con quỷ có hình gớm ghiếc.

17. *Klang*: Chim ó, loại chim dữ hay bắt gà.
18. *Gle*: Tên một loại cồng nhỏ, một bộ gồm ba chiếc.
19. *Ndraih*: Cái kẹp tóc bằng đồng.
20. *Mpoh*: Dây mây để giăng bẫy chim.
21. *Luăt*: Tên một loại chuối.
22. *Rling*: Tên một loại chim rừng, lông màu đen, có hai lông đuôi rất dài và hót rất hay.
23. *Rlet*: Kèn bầu có một ống ba lỗ.
24. *Răch*: Tên một loại chim chuyên ăn lúa.
25. *Trŭm*: Loại cây lấy lá dùng làm thuốc nhuộm chỉ.
26. *Lêng*: Chăn thần dùng che bầu trời, khiến bầu trời sáng mãi không tối.
27. *Mbriăt*: Một loại nhẫn làm bằng đồng.
28. *Pŭt*: Chim có lông màu xanh, hay ăn quả đa, mỏ quặp như mỏ con chim *kéc* ăn lúa.
29. *Dĭng dưt*: Một loại đàn sáu dây, làm bằng ống tre. Khi đánh âm thanh như tiếng đồng la, sử dụng khi đi rẫy, trong lễ hội.
30. *Yăng ôt*: Tên loại ché.
31. *Khiau*: Gùi nhỏ đeo trước bụng để tuốt lúa.
32. *Blang*: Cây gạo; đây là loại cây gỗ to, cùng họ với cây gòn, thân, cành có gai, lá kép hình chân vịt, hoa to, màu đỏ, quả có sợi bông dùng nhồi đệm, gối.
33. *Dăm dang*: Tên con trâu đực.
34. *Rla*: Loại tre có gai.
35. *Rkleh*: Chim gõ mõ.
36. *Vik*: Tên một loại chim cú mèo ăn đêm.
37. *Tip*: Mẻ chua, một loại thực phẩm làm bằng gạo ủ men.

38. *Rbau*: Loại cây dây leo, lá có lông, lấy vỏ lụa xẻ làm sợi dệt váy.
39. Bu Dip: Một bon của người Mơ Nông ở Đắc Lắc.
40. Bu Ding: Một bon của người Mơ Nông ở Đắc Lắc.
41. R'ống: Tộc người sống ở phía nam Bu Nong, nay thuộc xã Bù Gia Mập, tỉnh Bình Phước.
42. *Rtâk*: Loại rau ăn mọc ở bờ suối.
43. *Jich*: Loại chim lông có đốm đen trắng, thường làm tổ trong hang đất, ngoài bãi cỏ.
44. *Bum*: Chim đất.
45. *Koh, rkay*: Tên loại kiến.
46. Chin: Tộc người Hoa.
47. Nhuăn: Tên gọi chỉ tộc người Kinh, người Việt.
48. *Chui*: Tên một loại chim.
49. *Dăm dŭp*: Tên một loại trâu đực to khỏe, tài sản quý của người giàu.
50. *Dăm dung*: Tên một loại trâu đực to khỏe và quý.
51. *Dăm yau*: Tên con trâu đực.
52. *Klŏng srung*: Chỉ vực nước sâu.
53. *Khiau rsoh*: Gùi nhỏ dùng vo gạo nấu cơm.
54. *Reh*: Một loại dây mây song nhỏ.
55. *Bit*: Loại cá hay bám đá.
56. *Lôn*: Loại cá nhỏ không có vẩy.
57. *Ruih*: Rẫy mới phát đốt không cháy hết, rất khó dọn. Cây này ý muốn nói câu chuyện khó không ai biết, Tiăng vẫn kể được.
58. *Djang prit*: Tên giống lúa ba tháng.
59. Ý Ndu muốn tìm mọi cách để rủ hai người vợ của mình đi thăm Tiăng.

60. *Krêng*: Loại cây lóng ngắn, ống đặc, vỏ dày nhưng không phải là cây tre. Ở đây ý nói 2 anh em ta cùng một dòng máu không phải khác nhau như cây *krêng* với cây tre.
61. *Nduăt*: Loại cây thân gỗ có lá nhỏ, vỏ cây có vị chát, gần giống cây me rừng, quả to bằng ngón tay cái có vị chua, chín vào tháng chạp.
62. *Bong sung*: Tên một loại cây.
63. *Klo*: Tên loại ong không có mật, rất dữ.
64. *Dik*: Đầy tớ, một đầy tớ trị giá sáu chiếc ché.
65. *Tong ya*: Cây dây leo có hoa ngứa.
66. Pŭr: Tên con suối ở Quảng Trực.
67. Srai: Tên bon.
68. Vât: Tên bon.
69. Nong: Tên bon
70. Rđe: Khách tộc người Ê Đê. Tộc người Rđe nay ở các huyện thuộc tỉnh Đắc Lắc.
71. Câu này ý muốn nói thái độ vừa giận dữ, vừa đe dọa của Ndu khi bị từ chối đối với Preh và Gle.
72. Chim *rlang*: Loại chim có lông màu trắng trên đầu hay sống từng đàn, theo quan niệm dân gian đó là chim thần (ma) báo điềm dữ hay điềm lành.
73. *Rkẽ*: Cây dứa dại.
74. *Nkŏ*: Một loại cây giống như cây dứa dùng để kết tấm che mưa hoặc dùng để trải làm chiếu nằm.
75. *Nkuăng sâng*: Trâu đực đầu đàn.
76. *Proh*: Loại cây sậy to ống, có lỗ to.
77. *Klết*: Một loại cây dây leo bám vào cây đa.
78. Vah: Tên hồn ngải, một trong hai vị thần thường hóa

thành người, thành vật để sai khiến người khác làm theo ý muốn của chủ ngải.

79. Văn: Tên hồn ngải, một trong hai vị thần thường hóa thành người, thành vật để sai khiến người khác làm theo ý muốn của chủ ngải.
80. *Dŭr*: Loại áo đan bằng sợi vỏ cây đập dập.
81. *Djăr*: Loại áo đan bằng sợi vỏ cây.
82. *Djang kring*: Tên giống lúa sớm.
83. *Ndrah*: Rế, dùng để kê nồi, thắt dây mây vòng tròn, gồm có ba vòng dây như thắt dây xích chân voi.
84. *Dơ*: Túi làm bằng da thú dùng đựng gạo khi có việc đi xa.
85. Rlai: Đầu nguồn sông Mê Kông.
86. *Ntêng*: Chất keo dính.
87. *Brai yum*: Dụng cụ buộc tóc bằng những vòng chỉ.
88. *Mbrong*: Tên loại chim.
89. *Siăng*: Một loại dây mây song nhỏ.
90. *Tử*: Tên loại cây đứng có lá to.
91. *Sa*: Cây dẻ rừng.
92. *Tăr nhă*: Tên một loại cây, quả có vị chua, thường dùng để nấu canh với cá.
93. *Tôt tôt*: Tên một loại cây.
94. *Tôt tông*: Tên một loại cây.
95. *Sêr*: Chim thần loại nhỏ.
96. *Nét*: Tên một loại cây.
97. *Năng*: Tên một loại cây mọc trong rừng, thân dùng làm nỏ.
98. *Kháng*: Dụng cụ làm bằng gỗ dùng kéo bông ra chỉ để dệt vải.

99. *Dĭng uh*: Khung dệt.
100. *Ndak sa*: Cây thoi dệt vải.
101. *Sor na*: Loại gùi nhỏ đan chéo sợi.
102. Đoạn này thể hiện sự ngăn cản của các thần đối với ý định đi thăm bon Tiăng của Ndu thông qua việc tạo ra các điềm xấu.
103. *Tâng*: Cây tre, cây le nứt trồi từ gốc gọi là cây *tâng*.
104. *Ndrâng*: Tên loại ong.
105. *Pruh*: Cây củ riềng rừng.
106. *Kring*: Chim phượng hoàng. Theo người Bu Nong, trứng của loại chim này có thể nở thành chim hoặc nở thành rắn.
107. *Gôt*: Tên loại chim cút.
108. *Gôi*: Tên loại chim cút.
109. *Siăt*: Cỏ dại mọc ở ngoài đồng.
110. *Ndông*: Loại lá rừng treo rẫy cho nai sợ.
111. *Djŭt*: Tên người bon Tiăng.
112. *Bŭng*: Cái gùi nhỏ để đựng lúa.
113. *Ngheh*: Tên một loại cá.
114. *Nglai*: Một loại cá có mũi dài.
115. *Mbeng*: Tên một loại cá.
116. *Rlêng*: Tên loại chim én, có cánh nhọn.
117. *Kuh*: Quả một loại cây nhỏ bằng ngón chân cái, có mùi thơm, dùng để nấu canh, ăn rất ngon.
118. *Song*: Loại chuối có quả to và dài, mỗi buồng chuối chỉ có ba nải, không có hoa.
119. *Keh*: Cá trê.
120. *Krop*: Cá sặc.
121. *Klong Krăk*: Tên vực nước sâu trên dòng suối bon Tiăng.

122. *Klŏng Bong*: Tên vực nước sâu, suối Dak Glung, nằm ở địa phận xã Bù Gia Mập, huyện Phước Long, tỉnh Bình Phước.
123. *Blang dâng*: Tên một loại ché.
124. *Mbuăl*: Loại chim nhỏ, lông màu xanh lá cây, hay ăn quả cây rừng.
125. *Dra*: Đây là chỗ để đựng củi, dạng như cái sạp.
126. *Eng*: Chim nhồng có mỏ đỏ, ăn quả đa.
127. *Och*: Tên một loại chim.
128. *Lô lê*: Loại cây có quả giống như hạt tiêu, ăn có vị thơm.
129. *Ba ke*: Tên một loại lúa gạo nấu cơm có mùi thơm ngon.
130. *Mpang*: Hoa giống như hoa cây mướp đắng.
131. *Biăp*: Cây rau nhiếp.
132. Đoạn này ý muốn nói không có thứ gì tự nhiên mà có, phải lao động chăm chỉ mới tạo ra được của cải.
133. *Rlian*: Chim chào mào.
134. *Suar*: Loại chim nhỏ làm tổ trong gốc cây để đẻ trứng.
135. *Ndrong*: Loại cây lấy vỏ để làm sợi dệt.
136. *Chăp*: Tên một loại chim nhỏ.
137. *Rlung trŭm*: Tên ché *rlung*.
138. *Rbŭ*: Tên một loại ché quý, có giá trị bằng một con bò.
139. *Yăng jong*: Tên loại ché dài và cao.
140. *Bôch bôk*: Tên một loại cây.
141. *Guih*: Cây dẻ rừng.
142. *Têh*: Cây sấu, quả ăn chua.
143. *Tang*: Loại cây đứng có vị đắng.
144. *Krŏt*: Tên một loại ong.
145. *Gri bok bŭt*: Tên một loại ché.
146. *Gri lŏ*: Một loại ché nhỏ.

147. *Gri lo*: Cái lọ nhỏ, ché nhỏ.
148. *Jang jơch*: Tên một loại ché nhỏ và cao.
149. *Krơ*: Tô bằng đồng.
150. *Ngỡ*: Vật dụng đựng rượu.

PHỤ LỤC

A - 75 tác phẩm (in trong 62 tập) của bộ *Kho tàng sử thi Tây Nguyên* đã được Nhà xuất bản Khoa học xã hội công bố trong các năm 2004 - 2007 của Dự án *Điều tra, sưu tầm, bảo quản, biên dịch và xuất bản kho tàng sử thi Tây Nguyên*

* * * *

I - Tác phẩm xếp theo trật tự chữ cái của tên tộc người, trong mỗi tộc người xếp theo năm xuất bản và trong từng năm xếp theo trật tự chữ cái của tên tác phẩm

Ba Na

1. **Giông, Giờ mồ côi từ nhỏ**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: A Lưu; sưu tầm: Võ Quang Trọng, Lưu Danh Doanh; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Y Hồng, A Jar; biên tập văn học: Võ Quang Trọng, 2005, 617 tr.
2. **Giông làm nhà mồ**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: A Lưu; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Y Tư, A Jar, Y Kiưch; biên tập văn học: Võ Quang Trọng, 2005, 534 tr.
3. **Anh em Glang Mam**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: Y HNhẻo; sưu tầm: Võ Quang Trọng, Bùi Ngọc Quang, Trần Đình Trung, A Tương; phiên âm: A Jar, Y Hồng; dịch sang tiếng Việt: A Jar; biên tập văn học: Phan Hoa Lý, 2006, 445 tr.
4. **Chàng Kơ Tam Gring Mah**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: A Lưu; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm: Y Tư; dịch sang tiếng Việt: Y Tư, Y Kiưch; biên tập văn học: Hà Đình Thành, Lê Thị Thuỳ Ly, 2006, 532 tr.

5. **Dăm Noi**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: Bok Angĕp; sưu tầm: Nguyễn Quang Tuệ; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Siu Pêt; biên tập văn học: Nguyễn Quang Tuệ, 2006, 204 tr.
6. **Giông cứu đói dân làng mọi nơi**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: A Lưu; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Y Tưr, Y Kiưch; biên tập văn học: Lê Văn Kỳ, Lê Thị Thuỳ Ly, 2006, 545 tr.
7. **Giông cứu nàng Rang Hu**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: A Hon; sưu tầm: Phạm Cao Đạt, Võ Quang Trọng; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: A Jar; biên tập văn học: Võ Quang Trọng, 2006, 408 tr.
8. **Giông đánh quỷ Bŭng Lŭng**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: A Lưu; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm: Y Tưr; dịch sang tiếng Việt: A Jar, Y Kiưch; biên tập văn học: Võ Quang Trọng, 2006, 484 tr.
9. **Giông đạp đổ núi đá cao ngất**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: A Lưu; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm: Y Tưr; dịch sang tiếng Việt: A Jar, Y Kiưch; biên tập văn học: Võ Quang Trọng, 2006, 810 tr.
10. **Giông đi tìm vợ**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: A Đen; sưu tầm: Võ Quang Trọng, Phạm Cao Đạt; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: A Thút, A Jar; biên tập văn học: Võ Quang Trọng, 2006, 184 tr.
11. **Giông, Giỡ đi săn chém cọp của Dăm Hơ Dang**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: A Lưu; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Y Tưr, Y Kiưch; biên tập văn học: Phạm Quỳnh Phương, 2006, 428 tr.
12. **Giông lấy khiên đao bok Kei Dei**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: A Lưu; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Y Tưr, Y Kiưch; biên tập văn học: Đặng Diệu Trang, 2006, 466 tr.

13. **Giông lấy nàng Bia Phu**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: A Lưu; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm: Y Tư; dịch sang tiếng Việt: A Jar, Y Kiưch; biên tập văn học: Võ Quang Trọng, 2006, 564 tr.
14. **Giông leo mía thần**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: A Lưu; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Y Tư, Y Kiưch; biên tập văn học: Lê Thị Thuỳ Ly, 2006, 457 tr.
15. **Giông Trong Yuăn**: Sử thi Ba Na (Bản sưu tầm tại làng Krong Ktu, xã Yang Bắc, huyện Đak Pơ, tỉnh Gia Lai), nghệ nhân hát kể: Bok Păh; sưu tầm: Nguyễn Quang Tuệ; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Siu Pêt; biên tập văn học: Nguyễn Quang Tuệ, 2006, 860 tr.

    Giông Trong Yuăn: Sử thi Ba Na (Bản sưu tầm tại làng Grek, xã H'Nol, huyện Đak Đoa, tỉnh Gia Lai), nghệ nhân hát kể: Yă Hơt; sưu tầm: Nguyễn Quang Tuệ; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Siu Pêt; biên tập văn học: Nguyễn Quang Tuệ, 2006, 281 tr.
16. **Giờ hao jrang**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: Bok Pơnh; sưu tầm: Nguyễn Quang Tuệ; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Siu Pêt; biên tập văn học: Nguyễn Quang Tuệ, 2006, 305 tr.
17. **Atâu So Hle, Kơne Gơseng**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: Bok Pơnh; sưu tầm: Nguyễn Quang Tuệ; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Siu Pêt; biên tập văn học: Nguyễn Quang Tuệ, 2007, 205 tr.
18. **Bia Phu bỏ Giông**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: A Lưu; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm: Y Tư; dịch sang tiếng Việt: Y Kiưch; biên tập văn học: Võ Quang Trọng, 2007, 372 tr.
19. **Cọp bắt cóc Giông thuở bé**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: A Lưu; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm: Y Tư; dịch sang tiếng Việt: Y Kiưch; biên tập văn học: Lê Thị Thuỳ Ly, 2007, 392 tr.

20. **Giông bọc trứng gà**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: A Lưu; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Y Tư, Y Kiưch; biên tập văn học: Lê Thị Thuỳ Ly, 2007, 254 tr.
21. **Giông cưới nàng Khỉ**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: A Lưu; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm: Y Tư; dịch sang tiếng Việt: Y Kiưch; biên tập văn học: Nguyễn Việt Hùng, 2007, 614 tr.
22. **Giông dẫn các cô gái đi xúc cá**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: A Lưu; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm: Y Tư; dịch sang tiếng Việt: Y Kiưch; biên tập văn học: Lê Thị Thuỳ Ly, 2007, 503 tr.
23. **Giông đánh hạ nguồn cứu dân làng**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: A Lưu; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Y Tư, Y Kiưch; biên tập văn học: Nguyễn Việt Hùng, 2007, 489 tr.
24. **Giông đi đòi nợ**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: A Lưu; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: A Jar; biên tập văn học: Võ Quang Trọng, 2007, 501 tr.
25. **Giông giết sư tử cứu làng Set**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: A Lưu; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm: Y Hồng; dịch sang tiếng Việt: A Jar; biên tập văn học: Võ Quang Trọng, 2007, 429 tr.
26. **Giông kết bạn với Glaih Phang**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: A Lưu; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Y Tư, Y Kiưch; biên tập văn học: Lê Thị Thuỳ Ly, 2007, 397 tr.
27. **Giông ngủ ở nhà rông của làng bỏ hoang**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: A Lưu; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Y Tư, Y Kiưch; biên tập văn học: Trần Nho Thìn, Lê Thị Thuỳ Ly, 2007, 489 tr.

28. **Giông nhờ ơn thần núi làm cho giàu có**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: A Lưu; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Y Tưr, Y Kiưch; biên tập văn học: Trần Nho Thìn, 2007, 583 tr.
29. **Giông săn trâu rừng**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: A Lưu; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Y Tưr, Y Kiưch; biên tập văn học: Tạ Long, 2007, 511 tr.
30. **Set xuống đồng bằng thăm bạn**: Sử thi Ba Na, nghệ nhân hát kể: A Lưu; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm: Y Tưr; dịch sang tiếng Việt: Y Kiưch; biên tập văn học: Lê Trung Vũ, Bùi Ngọc Quang, Lê Thị Thuỳ Ly, 2007, 542 tr.

Chăm

31. **Chi Bri - Chi Brít**: Sử thi Chăm Hơroi, nghệ nhân hát kể: Ma Mơ Lan (La O Giắc); sưu tầm: Ka Sô Liễng; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Ka Sô Liễng; biên tập văn học: Phan Đăng Nhật, 2005, 962 tr.
32. **Tiếng cồng của ông bà Hbia Lơ Đă**: Sử thi Chăm Hơroi, nghệ nhân hát kể: Oi Săng; sưu tầm: Ka Sô Liễng; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Ka Sô Liễng; hiệu đính: Lê Thế Vịnh; biên tập văn học: Phan Đăng Nhật, 2006, 897 tr.

Ê Đê

33. **Dăm Săn**: Sử thi Ê Đê, nghệ nhân hát kể: Y Nuh Niê; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ, Y Wơn Kna; phiên âm: Y Wơn Kna; dịch sang tiếng Việt: Y Wơn Kna, Y Jek Niê Kdăm, Y Kô Niê Kdăm; biên tập văn học: Đỗ Hồng Kỳ, 2006, 1434 tr.
34. **Khĭng Jŭ**: Sử thi Ê Đê, nghệ nhân hát kể: Y Nuh Niê; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ, Y Wơn Kna; phiên âm: Y Wơn Kna; dịch sang tiếng Việt: Y Kô Niê Kdăm; biên tập văn học: Đỗ Hồng Kỳ, 2006, 1268 tr.

35. **Mdrŏng Dăm**: Sử thi Ê Đê, nghệ nhân hát kể: Y Nuh Niê; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ, Y Wơn, Nguyễn Thanh Đỉnh; phiên âm: Ama Bik; dịch sang tiếng Việt: Y Điêng; biên tập văn học: Đỗ Hồng Kỳ, 2006, 1171 tr.
36. **Ama H'Wứ**: Sử thi Ê Đê, nghệ nhân hát kể: Y Top; sưu tầm: Y Điêng; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Y Điêng; biên tập văn học: Vũ Hoàng Hiếu, 2007, 195 tr.
37. **Anh em Dăm Trao, Dăm Rao**: Sử thi Ê Đê, nghệ nhân hát kể: Y Djao Niê; sưu tầm, biên dịch: Trương Bi, Y Wơn Kna; biên tập văn học: Trương Bi, 2007, 494 tr.
38. **Anh em Klu, Kla**: Sử thi Ê Đê, nghệ nhân hát kể: Y Nuh Niê; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ, Y Wơn Kna; phiên âm: Ama Bik; dịch sang tiếng Việt: Y Bli Kbuôr; biên tập văn học: Đỗ Hồng Kỳ, 2007, 918 tr.
39. **Chàng Dăm Tiông**: Sử thi Ê Đê, nghệ nhân hát kể: Y Jŭ Niê; sưu tầm, biên dịch: Trương Bi, Y Wơn Kna; biên tập văn học: Trương Bi, 2007, 494 tr.
40. **Hbia Mlĭn**: Sử thi Ê Đê, nghệ nhân hát kể: Y Nuh Niê; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ, Y Wơn Kna; phiên âm: Ama Bik; dịch sang tiếng Việt: Y Điêng; biên tập văn học: Nguyễn Văn Toại, 2007, 1022 tr.
41. **Sum Blum**: Sử thi Ê Đê, nghệ nhân hát kể: Y Nuh Niê; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ; phiên âm: Ama Bik; dịch sang tiếng Việt: Y Jek Niê Kdăm; biên tập văn học: Nguyễn Xuân Kính, Nguyễn Luân, 2007, 1357 tr.
42. **Xing Nhã**: Sử thi Ê Đê, nghệ nhân hát kể: Oi Chun (Ama Hia); sưu tầm: Nguyễn Thị Kim Hoa; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Y Điêng; biên tập văn học: Bùi Thiên Thai, 2007, 391 tr.

Mơ Nông

43. **Cướp chiêng cổ bon Tiăng**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Klung; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ, Trương Bi, Khương Học Hải; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Nguyễn Xuân Kính, 2004, 1159 tr.
44. **Lêng nghịch đá thần của Yang**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Klưt; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ, Trương Bi; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Ngô Đức Thịnh, 2004, 848 tr.
45. **Bắt con lươn ở suối Dak Hŭch**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Klung; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ, Trương Bi; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Nguyễn Việt Hùng, 2005, 1057 tr.
46. **Con đỉa nuốt bon Tiăng**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Klung; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ, Trương Bi; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Bùi Thiên Thai, 2005, 1081 tr.
47. **Cướp chăn lêng của Jrêng, Lêng con Ôt**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Glơi; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ; ghi âm: Lê Văn Kỳ, Bùi Văn Vinh, Nguyễn Thị Hồng An; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Nguyễn Thị Huế, 2005, 751 tr.
48. **Krã, Năng cướp Bing, Kông con Lông**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Klưt; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ, Trương Bi; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Trần Nho Thìn, 2005, 802 tr.
49. **Lấy hoa bạc, hoa đồng**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Klung; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ, Trương Bi, Vũ Đức

Cường; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Bùi Thiên Thai, 2005, 928 tr.

50. **Lêng, Kong, Mbong lấy ché voi trắng**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Klung; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ, Trương Bi; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Nguyễn Thị Yên, 2005, 902 tr.
51. **Thuốc cá ở hồ Bầu Trời, Mặt Trăng**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Klung; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ; ghi âm: Vũ Đức Cường, Nguyễn Thức Hồng; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Đỗ Hồng Kỳ, 2005, 2 quyển, 2403 tr. (Trong bộ *Kho tàng sử thi Tây Nguyên,* chúng tôi dùng các từ *tập* và *quyển* với tính chất là hai từ tương đương).
52. **Yơng, Yang lấy ống bạc tượng người**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Klung; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ, Trương Bi; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Trần Thị An, 2005, 1092 tr.
53. **Bing con Măch xin làm vợ Yang**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Me Luynh; sưu tầm: Tô Đông Hải, Điểu Kâu; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Hà Đình Thành, 2006, 351 tr.
54. **Con hổ cắn mẹ Rŏng**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Klưt; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ, Lê Ngọc Phúc; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Nguyễn Việt Hùng, 2006, 2 quyển, 1591 tr.
55. **Đẻ Lêng**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Mpiơih; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ, Lê Ngọc Phúc; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Nguyễn Xuân Kính, Nguyễn Luân, Bùi Thiên Thai, 2006, 2 quyển, 1962 tr.
56. **Kể gia phả sử thi - ot ndrong**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Mpiơih, Điểu Klưt, Điểu Kâu, Điểu Klung; sưu tầm:

Điểu Kâu, Đỗ Hồng Kỳ, Trương Bi; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Đỗ Hồng Kỳ, Nguyễn Việt Hùng, 2006, 616 tr.

57. **Lấy ché con ó của Tiăng**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Klung; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ, Trương Bi; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Nguyễn Thị Phương Châm, 2006, 1267 tr.

58. **Lùa cây bạc, cây đồng**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Me Luynh; sưu tầm: Tô Đông Hải; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Trần Nho Thìn, 2006, 773 tr.

59. **Rôch, Rông bắt hồn Lêng**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Plang; sưu tầm: Tô Đông Hải; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Trần Thị An, 2006, 613 tr.

60. **Tiăng cướp Djăn, Dje**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Klung; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ, Vũ Đức Cường; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Ngô Đức Thịnh, 2006, 2 quyển, 2551 tr.

61. **Tiăng lấy gươm tự chém**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Klung; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ, Trương Bi; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Bế Minh Hà, 2006, 800 tr.

62. **Tiăng lấy lại ché rlung chim phượng hoàng ở bon Kla**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Klung; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ, Trương Bi, Bùi Minh Vũ; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Trần Thị An, 2006, 364 tr.

63. **Ting, Rung chết**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Mpioih; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ, Lê Ngọc Phúc, Phan Thị Hồng; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Đỗ Hồng Kỳ, 2006, 2 quyển, 2901 tr.

64. **Trâu bon Tiăng chạy đến bon Krơng, Lơng con Jiăng**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Mpiơih; sưu tầm: Trương Bi, Bùi Minh Vũ; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Nguyễn Thị Huế, 2006, 575 tr.
65. **Yang bán Bing con Lông**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Me Jêch (Thị Dươi); sưu tầm: Tô Đông Hải; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Nguyễn Xuân Kính, Nguyễn Luân, 2006, 671 tr.
66. **Cướp Bŭng con Klêt**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Klưt; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Nguyễn Văn Toại, 2007, 2 quyển, 1676 tr.
67. **Sung, Trang con Mŭng thăm Tiăng**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Klung; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Đỗ Hồng Kỳ, 2007, 1487 tr.
68. **Tiăng giành lại bụi tre lồ ô**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Klung; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Ngô Đức Thịnh, 2007, 1172 tr.

Ra Glai

69. **Udai - Ujàc**: Sử thi Ra Glai, nghệ nhân hát kể: Pinăng Thìq Thanh; sưu tầm: Nguyễn Thế Sang; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Chamaliaq Riya Tiểng; biên tập văn học: Vũ Anh Tuấn, 2004, 1190 tr.
70. **Amă ChiSa**: Sử thi Ra Glai, nghệ nhân hát kể: Pôpâr Thìq Ría; sưu tầm: Ngô Đức Thịnh, Chamaliaq Tiểng, Phạm Minh Tân, Trương Thu Hà; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Chamaliaq Tiểng, Trần Kiêm Hoàng; biên tập văn học: Nguyễn Việt Hùng, 2007, 587 tr.

71. **Amã Cuvau VongCơi**: Sử thi Ra Glai, nghệ nhân hát kể: Pôpâr Thìq Ría; sưu tầm: Ngô Đức Thịnh, Chamaliaq Tiẻng, Trương Thu Hà, Phạm Minh Tân; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Chamaliaq Tiẻng, Trần Kiêm Hoàng; biên tập văn học: Văn Thị Bích Thảo, 2007, 520 tr.

Xơ Đăng

72. **Dăm Duông bị bắt làm tôi tớ**: Sử thi Xơ Đăng, nghệ nhân hát kể: A Ar; sưu tầm: Võ Quang Trọng, Lưu Danh Doanh; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: A Jar; biên tập văn học: Võ Quang Trọng, 2006, 473 tr.
73. **Dăm Duông cứu nàng Bar Mã**: Sử thi Xơ Đăng, nghệ nhân hát kể: A Ar; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: A Jar; biên tập văn học: Võ Quang Trọng, 2006, 636 tr.
74. **Dăm Duông hoá cọp**: Sử thi Xơ Đăng, nghệ nhân hát kể: A Ar; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: A Jar; biên tập văn học: Võ Quang Trọng, 2007, 472 tr.
75. **Dăm Duông trong lốt ông già**: Sử thi Xơ Đăng, nghệ nhân hát kể: A Ar; sưu tầm: Bùi Ngọc Quang; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: A Jar; biên tập văn học: Bùi Ngọc Quang, 2007, 576 tr.

II - Số tác phẩm của từng tộc người xếp theo số lượng tác phẩm

STT	*Tên tộc người*	*Số tác phẩm*	*Số tập*
1.	Ba Na	30	17
2.	Mơ Nông	26	31
3.	Ê Đê	10	8
4.	Xơ Đăng	4	2
5.	Ra Glai	3	2
6.	Chăm	2	2

III - Số tác phẩm của từng tộc người xếp theo năm xuất bản

Năm xuất bản	*Ba Na*	*Chăm*	*Ê Đê*	*Mơ Nông*	*Ra Glai*	*Xơ Đăng*
2004				2	1	
2005	2	1		8		
2006	14	1	3	13		2
2007	14		7	3	2	2

IV - Số tác phẩm của sáu tộc người xếp theo năm xuất bản

STT	*Năm xuất bản*	*Số tác phẩm*	*Số tập*
1.	2004	3	3
2.	2005	11	12
3.	2006	33	29
4.	2007	28	18

B - Những tác phẩm sử thi Tây Nguyên thuộc nhiệm vụ trọng điểm cấp Bộ *Phiên âm, biên dịch, xuất bản 25 tác phẩm sử thi Tây Nguyên* do Nhà xuất bản Khoa học xã hội công bố năm 2009 - 2010

* * * *

1. **Dăm Băng Mlan:** Sử thi Ê Đê, nghệ nhân hát kể: Y Nuh Niê; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ, Y Wơn Kna; phiên âm: Y Wơn Kna; dịch sang tiếng Việt: Y Bli Kbuôr, Y Chen Niê; biên tập văn học: Đỗ Hồng Kỳ, 1425 tr.
2. **Bon Tiăng bị sụp**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Mpiơih; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu, Điểu Thị Mai; biên tập văn học: Đinh Việt Hà, 350 tr.
3. **Chim kéc ăn lúa rẫy của bon Tiăng**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Glơi, Điểu Mpiơih; sưu tầm: Trương Bi, Tô

Đông Hải, Đỗ Hồng Kỳ; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu, Điểu Thị Mai; biên tập văn học: Nguyễn Luân, Văn Bích Thảo, hai quyển, 2223 tr.

4. **Con diều lá cướp Bing con Jri**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Klưt; sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ; ghi âm: Lê Văn Kỳ, Bùi Văn Vinh, Nguyễn Thị Nguyệt Ánh, Phan Thanh Thịnh; phiên âm: Điểu Phước, Thị Mai; dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Đỗ Hồng Kỳ, hai quyển, 2408 tr.
5. **Lễ ăn trâu**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Glơi, Điểu Mpiơih; sưu tầm: Trương Bi, Tô Đông Hải, Đỗ Hồng Kỳ; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu; biên tập văn học: Phan Hoa Lý, 1251 tr.
6. **Lễ hội bon Tiăng**: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Klung, sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu, Điểu Thị Mai; biên tập văn học: Vũ Hoàng Hiếu, 354 tr.
7. **Tiăng lấy cây tre *rla***: Sử thi Mơ Nông, nghệ nhân hát kể: Điểu Klung, sưu tầm: Đỗ Hồng Kỳ; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Điểu Kâu, Điểu Thị Mai; biên tập văn học: Nguyễn Kim Ngọc, 955 tr.
8. **Awơi Năi Tilơr**: Sử thi Ra Glai, nghệ nhân hát kể: Chamaliaq Thìq Jiêng; sưu tầm: Ngô Đức Thịnh, Chamaliaq Riya Tiênq, Trương Thu Hà, Phạm Minh Tân; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: Chamaliaq Riya Tiênq, Trần Kiêm Hoàng; biên tập văn học: Ngô Đức Thịnh, Phan Thu Hiền, hai quyển, 3152 tr.
9. **Sa Ea**: Sử thi Ra Glai, nghệ nhân hát kể: Katơr Thị Cuống, Katơr Thị Sính; sưu tầm: Sử Văn Ngọc, Đình Hy, Nguyễn Hải Liên, Pi Năng Ngao; phiên âm dịch sang tiếng Việt: Sử Văn Ngọc; hiệu đính tiếng Ra Glai: Sử Thị Gia Trang; biên tập văn học: Vũ Anh Tuấn, hai quyển, 1872 tr.

10. **Duông đi theo thần Tung Gur**: Sử thi Xơ Đăng, nghệ nhân hát kể: A Ar; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: A Jar; biên tập văn học: Vũ Hoàng Hiếu, 698 tr.
11. **Duông làm nhà rông**: Sử thi Xơ Đăng, nghệ nhân hát kể: A Ar; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: A Jar; biên tập văn học: Nguyễn Luân, 447 tr.
12. **Duông làm thủ lĩnh**: Sử thi Xơ Đăng, nghệ nhân hát kể: A Ar; sưu tầm: Võ Quang Trọng; phiên âm, dịch sang tiếng Việt: A Jar; biên tập văn học: Nguyễn Luân, 364 tr.

MỤC LỤC

Quyển I

Lời giới thiệu 9

Giới thiệu tác phẩm *Chim kéc ăn lúa rẫy của bon Tiăng* 15

Phần thứ nhất:

Tet sa ba bon Tiăng

(Văn bản tiếng Mơ Nông) 29

Một số hình ảnh về con người, văn hoá Tây Nguyên và quá trình điều tra, sưu tầm, bảo quản, biên dịch, xuất bản, biếu tặng và quảng bá sử thi Tây Nguyên 1119

Quyển II

Phần thứ hai:

Chim kéc ăn lúa rẫy của bon Tiăng

(Văn bản tiếng Việt) 1127

Chú thích 2216

Phụ lục 2224

A - 75 tác phẩm (in trong 62 tập) của bộ *Kho tàng sử thi Tây Nguyên* đã được Nhà xuất bản Khoa học xã hội công bố trong các năm 2004 - 2007 của Dự án *Điều tra, sưu tầm, bảo quản, biên dịch và xuất bản kho tàng sử thi Tây Nguyên* 2224

B - Những tác phẩm sử thi Tây Nguyên thuộc nhiệm vụ trọng điểm cấp Bộ *Phiên âm, biên dịch, xuất bản 25 tác phẩm sử thi Tây Nguyên* do Nhà xuất bản Khoa học xã hội công bố năm 2009 - 2010 2235